Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Soliloquium animae

https://hdl.handle.net/1874/324151

Band gerepareerd
Juni 1962.

Soliloquium a(n)i(m)e
It(em) alius tractatus
It(em) lib(er) q(ui) d(icitu)r stimulus amoris
It(em) lib(er) d(e) sp(irit)ualib(us) asce(n)sionib(us)

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.
No. 241

Kast I
A J N 24
T 300

Codex mo(na)sterij s(an)c(t)i pauli in traiecto inferiori

Fol. 1–291. (NB. fol. 22 bis, 195 bis, 214 bis)

Hs.
1 J 24

300 *(Eccl. 241, antea 282y.) Charta. 4°. 291 ff. quorum 3 dupl. (fol. 1—96 in 2 col.) Saec. XV.*

(Thomas à Kempis), Soliloquium animae, fol. 1a—22, 22*—61b.

Fol. 1a. Incipit prologus in soliloquium anime. Consolacionis gracia aliquas sentencias, cet. (Finis cap. XXV s. ultimi deëst).

Tractatus cui titulus: Qualiter homo possit amplius in bono proficere et Deo magis placere (a nonnullis S. Bernardo tributus), fol. 62a—96a.

(Incipit:) Primo studeat quantum possit se vilissimum reputare, cet. (In fine:) ..... tanquam filium exhibebis.

(Henricus de Balma), Stimulus amoris, fol. 97a—195, 195*—214.

Fol. 97a. Incipit prologus in libro qui dicitur stimulus amoris. Quia viuus est sermo dei et efficax, cet. Fol. 214a (in fine:) ut laudet deum omnis spiritus Amen.

(Gerardus Zerbolt), Tractatus de spiritualibus ascensionibus, fol. 214*—283b.

Fol. 214*a. Incipit deuotus tractatus de spiritualibus ascensionibus. Cap. p^m^ de quinque necessarijs in hys ascensionibus proficere disponenti. Beatus vir cuius est auxilium, cet. (Finis ultimi capitis: De tercio descensu deëst). — Cf. Geesink, Gerard Zerbolt van Zutfen (Amst. 1879) p. 144.

Tractatus de statu sacerdotali, cujus initium deëst, fol. 284a—291b.

Fol. 290 (caput ult.) An propter nocturnalem pollucionem communio sit amittenda. „Codex monasterij s. Pauli in Traiecto inferiori."

300

Tractatus cui titulus: Qualiter homo possit amplius in bono proficere et Deo magis placere (a nonnullis S. Bernardo tributus), fol. 62a—96a.

Est Fr. JACOBI MEDIOLANENSIS *Stimulus amoris* typis vulgatus a PP. Collegii S. Bonaventurae, Quaracchi 1905. Accedit in fine caput: *Ad compatiendum.* Cf. de hoc codice, *l.c.*, praef. p. XIV.

(Henricus de Balma), Stimulus amoris, fol. 97a—195, 195*—214.

Non videtur Henrici de Balma; cf. quae diximus ad cod. 213.

nº. 243. y.

~~N. 130 C.~~

Nº: 282. Y.

Liber monasterii sancti Pauli in Traiecto inferioris

Incipit prologus in soliloquium anime

Consolationis
gratia aliquas
sententias
devotas in
unum coartavi libellum
quas meo pectori carius committere volui et quasi
quoddam delectabile pratum variis arboribus consitum pulchrumque venustumque
floribus habere disposui ubi
ad legendum spectandumque
optabiles materias tempore
necessitudinis pro fovendis animis tedio vel merore obtectis quoque reperirem.
Ut autem lucide et prompte invenire sub qua arbore requiescere vel quem ad
legendum flores gratior esset
singula capitulorum loca
rubricatis titulis perfulgere
feci. Vario etiam sermonum
genere nunc loquens nunc
disputans nunc orans nunc
colloquens nunc in propria persona nunc in peregrina placido stilo textum presentem contexui.

Rogo ergo nemo
legentium indignans moneatur super scribentis manum
quia sibi taliter confabulari
placuit. Ignoscat quoque in
compositioni et facilitati dictaminis: pensans quia deo
non artificiosa sed simplicia
et pura magis redolent.
Unde si forte uspiam sensus
aut minus integer aut minus clarus apparuerit
super hiis peritum flagito correctorem: denuncians ei si quid
deceptum invenerit ex inadvertentia potius quam ex proposito id michi pervenisse. Adhuc
quia humana iudicia quamvis
probabilia falli possunt ad te
omnipotens deus et pater luminum supplex discipulus recurro et istud soliloquium tibi
representans ut tu digna approbes vitiosa improbes meque
vel alteri fideli servo rectius servanda que displicent
insinues. Precor itaque presentem largire in exiguo mancipio tuo tempus et horam commorandi in uberrimis pas

tius scripturarum: que
mee carissime delicie sunt
et erunt: donec dies eter
nitatis illucescat et umbra
mortalitatis declinet. Sub
trahe proinde curas inuti
les. amores temporales. pas
siones noxias aliasque cas
ab ocio contemplatiuo me retar
dantes. Oportet enim li
berum esse animum et tran
quillum: de intimis et de di
uinis meditari cupien
tem. Ideo ut tale consequi
merear: benedictione celes
tis dulcedinis tue me in
buere digneris et infun
dere: ut tibi ad gloriam. michi
ad qualecumque loquar
consolationis gratiam Expli
cit prologus Incipiunt capitula

De desiderio anime que
rentis deum Capitulum 1.
De districto dei iudi
cio Capitulum 2.
De dolore et fletu peccatorum
Capitulum 3. De lamenta
tione temporis et negligentie
Capitulum 4. De breuitate et
miseria presentis uite Capitulum 5.
De anhelatione eterne uite Capitulum 6.
De optatione bone mor
tis Capitulum 7. De mortuo
mundo cuius uita est in christo
Capitulum 8. De elongatione
a creaturis Capitulum 9. De
contemptu omnium consolationum
terrenarum Capitulum 10.
De magna dulcedine
et consolatione in deo
Capitulum 11. De unico et
summo bono querendo Capitulum 12.
De unione anime cum
deo et de subtractione gratie
Capitulum 13. De tristitia anime
absente dilecti gratia Capitulum 14.
De scrutinio super dilecto
et donis gratie eius Capitulum 15.
De benigna protectione
dilecti et sufferentia anime Capitulum
16. De responsione
dilecti quid sit racio recessus
sui Capitulum 17. De fiducia
diuine miserationis Capitulum 18.
De desiderio diuine frui
tionis Capitulum 19. De gemi
tu anime ex dilatione glorie
Capitulum 20. De memoria ce
lestis patrie Capitulum 21.
De accessu [illegible] ad [illegible]
sanctorum ihesum christum regem

angelorum Ca^m 22^m De processu ad salutandum virginem gloriosam Ca^m 23^m

De consolatione pyssime matris virginis marie Capitulum 24^m

De reddendis gratiis pro acceptis beneficiis Ca^m 25^m

Incipit soliloquium anime de desiderio anime querentis deum Capitulum primum

Michi autem adherere deo bonum est. O breue et dulce verbum: deum amplectens et mundum excludens vniuersum. Quid amplius dicendum: et quid ultra cupiendum? Nonne satis est si fiat quod iam dictum est? Et si dicatur alia et alia multa: nonne ad hoc vnum reducenda sunt omnia? Dic ergo anima mea cum propheta: michi autem adherere deo bonum est. O deus meus tu vnicum bonum meum: solus bonus et dulcis: de te loqui dulce est amanti. de te cogitare suaue est deuoto: cuius cor non est in mundo sed tecum absconditum in celo: ut tu sis ei uera sola requies et intima suauitas. nec hic cruciet eum cotidie ubi temptat falsa cupiditas. Deus meus quid est illi in corde: qui tuo feruet amore? Quale gaudium eius: quem nulla delectat creaturarum vanitas? An non vox eius cantauit in psalmo de quo et sermonis suscepi exordium: et est talis: Quid michi est in celo: et a te quid volui super terram? O anima sancta. anima deuota et ad deum suspensa: quid hoc audio de te? Quid est quod loqueris? Perua tibi uidentur que in celo sunt et in terra? Perua inquit michi sunt omnia. Quid ergo queris? Quem ius sine istis? Et ubi inuenies eum sine hiis? Habetne nomen aut locum aut habitationem ad querendum

Ubi est locus habitatio
nis eius: de quo cecinis
ti dicens: Dn̄e dilexi
decorē domus tue: et lo
cū habitationis glorie
tue. Responde obsecro
michi. Nam si poteris
michi indicare eū ibo te
cum et queremus eum
simul: eritq; deus tuus
deus meus: et bn̄ nobis
cū fuerit īuentus a nobis
et detentus. E. Quid
hoc inquit queris a me
aut cur tale aliquid sciu
taris apud me: Putas
qd talia tibi dicam. aut
dicere valeā: Nō si
caritas fauet: nōne rei
huius varietas aut etiā
secreti profunditas ma
gis silere prohibet: Qd
me interrogas: Interro
ga eos qui audierunt
et viderunt. Ecce hii sci
unt: quis ē ille quem q
ris. Sz potius eū īterro
ga: qui nouit oīa. Ipse
enī est de quo fit sermo:
qui melius se tibi indica

bit: et ubi nā habitet
longe clarius demonstra
bit. Is vtiq; ē qui docet
hominē scientiā: dat qz
humilibus gratiā suā. Ac
cede ad eū qui reuelat
seipm̄ cū voluerit et
cui placuerit: nec est
qui sine eo capiat. Po
tens est solus reuelare
tibi gaudiū amantiū
se: et vltra quā potes
a me discere. E. Et
nūc quid sic loqueris
aīa sc̄a et humilis: Ne
estimes me uelle a
te īquirere: qd forte
sciri nō oportet aut ne
queat dici. Maneat
secretū tuū tibi: clau
sum sit sup te ostium
tuū. stet firmū signacu
lum fidei: nō mouea
tur uelū a sanctuario
manduca potiue scm̄
in sacrario: intra ī ta
bernaculū domus tue.
ascende superius cenacu
lū ingredere cellariū
regis eterni: aut quod

pstantius est et amabilius sonat. thalamum s. celestis sponsi tui. Scriptum est: Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus ad manducandum. Nouit hoc et legi. Tu autem vide quid sequitur et miserere mei secundum eloquium eius quod dixit. Catelli edunt de micis cadentibus de mensa dominorum suorum. Noli primum verbum celare quod scis fitor: sed de ubertate interne suauitatis effunde uel vnam scintillam amoris igniti. Da guttam per unam vini preciosi: emitte de optimo vnguento uel modicum odoris; ut et ipse gustare ualeam cuius tibi nota est pars optima et amabile tamen crebro solamen. Quid gestiris? Satis fac desideranti et aperi ostium amico iam tercio pulsanti. Dic dilecta de dilecto: me tamen non negglecto. Si non uales sicut est dicere: dic utcumque poteris. Nam dicere sicuti est quis valebit? Et quis dicentem capiet. Ergo si non ut in se est: dic saltem qualis sit in te. Si non quod sibi: erit ta tamen quid boni fecerit tibi. Quis enim quod sit in se inuestigabit? Tu non poteris: eo quod confessa sis et non negasti dicens: Mirabilis facta est sciencia tua ex me: confortata est et non potero ad eam. Quo ibo a spiritu tuo? Si ergo non sufficis penetrare spiritum tuum quem creauit creator et viuificator omnium spirituum et quomodo penetrabis increatum? Nonne ideo stupens dixisti: domine quis similis tibi? Dic tamen obsecro per aliquam similitudinem: cuius essencia nec dum attigisti

Neqȝ enī ex pte ne
gare debes · tu totū
reuelandū non estias
Effateor inquit · qȝ
nimiū curiosus es tu
et īportunꝰ michi · P
scrutaris oīa mea ·
et ad secreta cubilis
mei mittis manū tu
am Nisi te ad illū et
iterum uenis ad me ·
me queris an ipm · Sȝ
queso te cuiꝰ es spus ·
Quiesce obsecro · et
noli michi molestus es
se · qȝ supra me ē qđ
queris · Et dixi · Nūqđ
qui deū querit tā faci
le conquiescit · Noli
ptrahere sermonem ·
que potes cito adhibere
consolationē · Quousqȝ
aīam meā suspendis ·
qđ dicis et nō dicis ·
Viuit aīa tua · quia
nō dimittā te · nisi bn̄
dixeris michi · Etenī
pro bn̄dcōne mea erit
si ostenderis eū michi ·
Iam gꝰ si vidisti illū

dicito michi palā · et
ego eū tollā · Rursus
illa Video te in deside
rio esse · et in amore
creatoris laborare ·
Rē diffitilē a me pos
tulas · et nescio an
fieri possit qđ optas ·
Scit bn̄ qđ queris · qꝛ
nō est meū hoc dicere
tibi · Videtur tale eē
scrutiniū tuū · quale
et sponse in canticis
Indica michi inquit
quē diligit aīa mea ·
Vis ergo a me disce
re quis sit iste · aut
qđ bonū meū egerit
ipse · Vtrumqȝ aut se
cretū meū michi · Sȝ
nō es contentus · nec
illius magnitudine
deterreris qui celos
excedit · nec mea puu
tate auerteris que
nullius momenti sū
in conspectu eiꝰ · Cur
īposuisti michi onus
istud · Hoc enī dice
labor est ań me · donec

intrem in sanctuarium dei et intelligam. Cur vis scire quod loqui non licet? Et dixi: Nunquid non libet? Et pro maxime. Placet enim ea scire magis scire que difficilius panduntur. Concedo tamen queso ne ita difficilis sis ut omnino taceas. Ne timeas quod hec amicis mox prodam. Servabo verbum tuum amicis et valde amicis. Secure dicas michi in secreto silencij tui. Ecce duo hic soli sumus. Nec ego levitate nec tu arrogancia delectabimur, sed in eo qui nos confidere sibi fecit, de quo et loquimur. Si autem supervenerit ipse demus locum et sit in medio nostrum. Et si dignetur loqui libenter audiamus, nosque interim sileamus. Cum autem non tenebe-

ris illa hora respondere votis meis. Illo enim loquente silere debet omnis caro. Et ait illa: Bonum pactum est. Sit ille tantum nobiscum et feramur ad secretum nostrum. Sit ipse dux noster et ducat quo nos ire delectat. Dilectus iste de quo diligentissime sciscitaris talis ac tantus est ut sermone non possit explicari, cum sit ineffabilis tam altus et superaltatus est omnibus creaturis ut sit semper incomprehensibilis virtus eius et magnificencia eius interminabilis. Quidquid de eo dicitur aut scribitur indignum ei totum creditur qua omnibus superfertur. Celi dixerunt: Pertransiit nos et ascendit in altitudine supra nos. Terra respondit: Si celi celorum non capiunt, noli

te me interrogare. Stelle reticuerunt: tenebre sunt et non lux si illuxerit. Mare contremuit: et ait Non est in me et abissus ignorauit. Audis quid isti dicunt: Audiui et conturbatus sum: a voce eorum contremuerunt labia mea. Quid ergo fiet: si interrogauerimus eum: Interrogemus. Domine si tu es ipse de quo retinere uiri: et cui omnia deseruiunt propter te ipsa: Utique ego sum qui sum: et preter me non est alter. Ego primus et nouissimus: omnia creans et gubernans. Viuo ego dicit dominus: quia regnabo in eternum et vltra. Quid dicis nunc vermicule: certe confusus tanto lumine: Ecce dilectus tuus loquitur tecum: quem putabas esse mecum. Tecum erat quando illi dicebam. Michi autem adherere deo bonum est. Tecum erit si dixeris et tu. Renuit consolari anima mea et diem hominis non concupiui: quia in te domine sperabo: tu es enim rex meus et deus meus. Non eris similis vagis amatoribus: quia vnicus vnici: vnicum requirens qui nullum de externis admittit sodalem. Sermo ergo tuus solus cum solo: etiam si abierit sede vidua: patienter ferens omnia. Ita hic est modus eius: ire et redire et probare sibi dilectum: atque in amore facere perfectum. Non te conturbet recessus: si optas eius accessum. Expecta reexpecta: modicum ibit et postmodum redibit. Hoc tamen totum amor facit: qui nunc fert ad summa: nunc quoque dimittit ad yma. Amor eius gratiosissimus cunctis flosculis suauior: lilijs candidi

or: et mutantibus ge
nus pulchrior. Cuius
siquidē amori nil in
creaturis ē preferen
dū: et ideo pro ei9 amo
re totū est despiciendū
Ergo tacta amore eius
intrinsecus in tantū te
pi ardere cordetenus:
ut oībus licenciatis cre
aturis. ei9 solūmodo p
tractet castissimos āplex
us: et īconsuetā multis
edidi vocē. tāquā carbo
nes ignitos de fornace
ardenti proferens. Quid
michi est ī celo: et a te
quid volui sup terrā:
Deus cordis mei: et ps
mea deus īeternū. In
tellige nunc de dilecto
tuo qualis et quantus
sit: qui oīa eciā encia
īconprehensibiliter trās
cendit. Et licet sit īeffa
bilis. et oīno īexcogita
bilis. quia īterminabilis:
est tn̄ multū amabilis.
attrectabilis socialis ex
orabilis: ita ut tn̄ capi ne
queat: miro tn̄ mō a
mari possit. Etenim
amando capitur: aman
do stringitur: sꝫ deside
rando queritur orādo
pulsatur: expectando
promeretur. Si nec
dū tibi satisfeci: satis
faciat ille quē quesisti:
et doceat te sup oīs
docentes se inueniri

De districto dī iudicio
Caplm scd̄m

Ietetur cor me
um ut timeat
nomen tuū
Deus meus multū
amabilis es: sꝫ et ter
ribilis multum. Qui
amat gaudeat: time
at uero q̄ non amat.
Qui nec timet nec
amat: stolidus ē et
insan9. Est enī horren
dū incidere in man9
tuas. Et quis pre ti
more irā tuā dinume
rare poterit: Aut
quis stabit ad viden
dū te ī iudicie venturū

Quia sicut rugitus
leonis sic rugitus
tuus. et sicut ictus
vibrans gladius tuus
A clamore vocis tue
cõmouebũtur oẽs ha
bitantes orbẽ. et concu
tientur oiã fundamẽ
ta terre cũ veneris.
Quis ergo nõ time
bit. Aut quo potent
quis effugere manus
tuas. Si absconderit
se hõ subter petrã fir
missimã. tonabis sup
eã et scindetur forti
tudo eius. Et si latue
rit ĩ speluncis aut in
montibus inde erue
tur. et sustinebit ira
tũ. quẽ non studuit ha
bere placatũ. Certe nõ
est locus. ubi hõ a facie
tua abscondatur. Oia
enĩ nuda sunt tibi et
apta. penetras eẽ
oiã interiora hoĩs. et
subtilissimos cogitatio
nũ motus pspicis. Nul
lum ergo secretũ clau

sum oculis tuis. O quã
terribilis eris peccatoribꝰ
et induratis mẽtibus.
qui modo gloriant̃ cum
malefecerint et exultet
in rebus pessimis. et
dicunt nõ videt nos
dñs nec intelligit deus.
Tamquã non sis ventu
rus sic inflantur verbis
ĩanibus. et avertunt ocu
los suos ne videant in
finẽ. Tu autẽ venies
hora qua non estimant.
capient eos peccatorũ suorum
laqueis. et sicut fures
et latrones cõprehensi
cõfundentur. sic cõfun
dent̃ in tẽpore suo. De
ridebis eos qui nũc deri
dent tuos. et reddes eis
maliciã suã. qui odio ha
buerũt iusticiã tuã. mo
do surdescunt ad vocem
tuã. sed veniet tẽpus
qñ clamabunt et nemo
exaudiet. Vertunt nũc
verbũ tuũ in fabulã. tũc
sentient tunc ipsũ in
flamã. Egredietur enĩ

tunc sermo tuus hor
ribili flatu. peccatores
etque impios et incre
dulos sine misericordia.
Quid tunc dicet superbus
inflatus scientia. et tu
mens potencia. Quid
respondebit cum tuba
novissima insonuerit.
quando tu domine deus noster
cum angelis et archan
gelis in maiestate ap
parueris. Tunc certe
obmutescent ora iniqui
verbi tui illusores. et
conturbabuntur undique
qui non timuerunt devo
tos tuos insectari. Tunc
confundentur confusione
maxima. qui relicta
conscientia et honestate vi
te vanitatibus se sub
didere et illecebris.
Tunc solvent penas. qui
carni laxarunt habe
nas. Tunc dabunt mu
gitum ad celum. qui nunc ty
panum tenent et chorum.
Tunc totum vertetur in luc
tum. quidquid per immoderatum
gaudium est contractum. Tunc
ligabuntur in fasciculos
ad comburendum. qui so
cii fuerunt ad inebriandum.
Et quos amor ligavit
in culpa. ultrix flamma
simul rotabit in pena.
O stulti et miseri. O ve
sani et ceci amatores
seculi quid agitis et pre
tenditis. Quomodo effu
gietis iram domini. Cur
ad eternos cruciatus
festinatis pro modica
voluptate quam amatis.
Cur gehennam non horre
tis. qui parvam penitenti
am sic timetis. Et qui
mortem carnis. quare et
iam anime mortem non preca
vetis. Nisi ergo conver
si fueritis et penitenti
am egeritis. hec horren
da mala igneaque tor
menta deo vindicante
non euadetis. Tremens
factus sum ego. dum ex
trema penso die et ho
ram quando tunc deus non flec
tetur precibus. sed erit iustus

iudex omnibus. Pie deus
sancte fortis sancte et miseri
cors salvator amari...
morti ne tradas me:
sed da locum penitentie:
ut digne queam peccata
mea deflere: priusquam
defungar hac luce. De
dolore et fletu peccatorum
Dolor meus ca. 3m
D in conspectu meo semper.
Deus meus vitam
meam maculavi pecca
tis multis: sed vide la
crimas meas: quas fun
do in conspectu tuo pro eis.
Scio enim quod non habitat
in me bonum: et quam diu
mortale gero corpus: non
sum liber a peccatis. Facio
igitur malum et pecco coti
die: et quod gravius est
multa patior abire si
ne gemitu et digna
contritione. Nam exterio
ribus rebus et vanis cu
riositatibus sepius inten
tus et impletus: non pos
sum tam celeriter reverti
ad salutares fletus.

Ideo tam fortiter multipli
catur in me peccatorum tene
bre fontes obstruentes
gratie: et venas divine con
solationis non admitten
tes. An istud parvum est
malum: Grande est hoc
malum deus meus: et
fit tanto grandius:
quanto citius transit a
corde nec ullo me pun
git dolore. Domine numquam
non respicies: Quam
diu illudam te: et fallam
me: Usquequo taces do
mine: Ubi est virga:
ubi stimulus et baculus:
Quare subtrahis iudi
cium et infernum ab oculis
meis: Si starent hec
ante me putas negli
genter agerem: Di
tates emendationis
contra: pacientiam exhi
bes: sed si neglexero:
nonne acriter post cor
riges. si non hic certe
in futuro corripies. Nil
quippe transibit inultum
: nec parvum nec grande

peccatum. Sed multo melius
hic ubi fructuosius fletur:
labor brevis satisfactio
acceptior: et reconciliatio
est facilior. Ne parcas ergo
virge sed acri collirio un
ge oculos meos: nec in
posterum reserves mala
mea: ne forte tradar
tortoribus ad solvendum
novissimum quadrantem
Melius est nunc parum et
salubriter pungi quam postea
tam acerba luere tormen
ta purgatorii: lugendum
ergo michi: et dolor in
gens pro peccatis est haben
dus. Multa enim habeo
que defleam: sed unde ri
deam non habeo causam
Tenebre cordis et lubri
ca conscientia. casus in vitia
et occasus gratie flere et
gemere michi suadent:
immo ex angustia me
sepe compellunt. Cogitatus
quoque diversas temptationes
et malorum incursus:
ad quid risus? Parce
michi domine parce michi

Si enim flevero tactus
dolore intrinsecus non est
mirum: quia tempus flen
di est. Felix hora: quando
nascitur michi pro peccatis
dolor. Beata lacrima
que fluit ex contritionis
vehementia: circumspec
ta omni cordis macula. Et quis
sufficit abyssum hanc ple
ne discutere: et laten
tes sordes sine palpatio
ne arguere? Deus
meus lumen verum tu
potes omnes cordis mei
tenebras illustrare:
et omnes maculas eius in
spiritu ardoris et iudicii
concremare. Tuum est
dare cor novum. creare
cor mundum: et prepara
re ibi secretum habita
culum: ut fiat locus re
quietionis tue et taber
naculum nominis tui. qui es
amator mundicie et hos
pes bone conscientie. Sed quia
neglectam domum non li
benter visitas: immo
bestialibus motibus illu

dendā sepe relinquis:
ideo sollicitus sum ne id
michi contingat: sed ad
reparandas ruinas
meas misericors et cle
mens succurre. Ve illi
cui iratus abcesseris.
Ve ei ad quē ascende
ris: et apud quē pman
seris. Ego miser posi
tus ī medio laqueorū
et grauatus cōpedibus
pctōrū: quale michi ē
cōsiliū et quod salutis
remediū: nisi ut ad te
leuē contritos oculos me
os si forte audiatur cla
mor meus in excelsis
Neqȝ enī salubrius re
mediū inquinata cōsciā
inueniet uel habebit:
quā amarissime se in
orōe mactare. Et īpor
tuna teptatio quō me
lius curabitur ne pre
ualeat: nisi ut conti
nua orō ad te fundatur
et multū se hō humiliet.
Vȝ hec bona quis michi
tribuet: orare et fle
re sicut expedit: Unde
michi humilitas et tanta
lacrimarū copia: Utiȝ
apud te dne: apud quē
mia et copiosa redemp
tio. Dne deus dator
oīs grē: concede michi
digne flere etiā quan
tulumcūqȝ minima: et
que latent et que pa
tent oīa simul sine
excusatione castiga
re. Hec inter me
et te masticata gra
tiā michi restituat
amissam: et ad me
liora cōparent ac ui
ciniora saluti

De lamētacōe tpis et negli gentie capl̄ quartū.

Imperfectū meū
viderunt ocu
li tui. Ach dne deus
quid vmquā fiet de
me cū desitiā cotti
die: Quando emen
dabo pfectē uitā meā
: Quando melius
fiet: qū qualescū
et quando oīa vincā:

De lamentacione tēporis et negligentie cap. 4

Deiectus sũ in limo profundi. Putas ad huc spes esse poterit resurgendi emendandi proficiendi et pueniendi. Non est in spes de me. et utinã firmior sit in te. Desparatio michi igeritur ualida. qz infirmitas mea grandescit ex longa vexatione. nec video finẽ doloris et iniquitatis. Et si dixero nunc incipiã ecce tẽpus est conabor sicut potuero. statim adest pctm pre foribus. et egreditur aduersum me inimicus. et tenet me ꝯsuetudo mali tenaciter et ĩuite. Vide domine deiectionẽ et ꝯculcacionẽ meã. et oẽz quã pacior calamitatẽ. Exaltetur dextera tua. et libera me ab hys qui me concluserũt. quia cecidit timor eorum sup me. Perijt ꝯsilium a me. et fortitudo mea deserit. Brachiũ meũ ꝯfractũ ẽ. et gladius me9 saluare me nõ poterit. Nõ video ad quẽ diuertã. et q̄ me recipiat et curet nõ cõparet. Tu solus michi ad refugiũ remansisti. s3 quia offendi hoc est q me deterret. Peccaui agnosce michi. Penitet me totũ. et multũ valde. Redde tu michi qd' tibi rectũ uidetur. et ppici9 esto. Iuste me deseruisti. iuste me aduersario tradidisti. Memento queso figmenti tui. et repara qd' cecidit. nã nã p se stare nõ potuit. Attende gemitũ meũ. et necessitatẽ meã. labor meus et dolor cordis mei. nõ sit ĩ obliuione corã te. Captiuitatẽ et ĩtar

rexationē meā oppres
sionē et exactionem
meā respice miseri
cors pr̄ : et erue vi
tā de domo carceris
ac misere seruitutis
Si vixerit hō mul
tis annis : quid ex hoc
emendabit : Et q̄s
nouit : si melior aut
peior fiet : Incertus
est hoīs progressus
et exitus : et dubio
sa pseuerātia : ppt
varios casus malorū
et teptationū pīcu
la . Multi pma cōuer
sionē boni et humiles :
pāea puersi et rebel
les . prius timorati .
et deuoti cōpuncti et
taciti : post uero libe
ri et dissoluti . loqua
ces et icustoditi . Et
q̄ prius cogitacōes
restringebat pāea
de verbis et factis
vix curā gerit : sicq̄
paulatim vadit in
deterius oē malū nō

p̄ceptū in principio
Quis ergo non de
beat timere et circū
spectus esse : cū bo
nis et modestis iter
dū soleant multa i
fausta accidere :
Quis etiā sit si elec
tus fuerit : et oīa
sustinere possit : O
portet ut oēs probē
tur : et quis certus
est q̄ nō cōburatur
qm̄ ignis teptatio
est : Timendū er
go oībus et eque de
meliori sperandū :
s nō temere psum
mendū : nec sub ni
mia spe torpendum
Aurum probatū s
saluabit : et stipula
cōburetur : tu au
tē hō inde timet
substantie sie . Ce
lestis cōflator con
flabit et filios le
ui emūdabit : oēs
videlicet seruientes
sibi . Nō semper au

rū q̄ hoībus fulget ut aurū: nec sep stipula aut reprobum argentū q̄ vim patitur et sustinet flagella: quia itentiones aspicit et corda. operatus etiam ibi plerumq̄ mirabilia ubi a multis putātur pdita. Dne deus quid grandy esse potest ī mūdo: cum ptractare repero incertitudinē et infirmitatē oīs rei sub celo. De te tm̄ certus sū qm̄ bonꝰ: qm̄ in seculū miā tua sup oēs timentes te. Nā bonitas tua et pietas infinito maior est quā oīs mea īiquitas. Et hoc meum erit solatiū: quam diu emendandi ɋcesseris spatiū De breuitate et miseria psentis vite capitulum quintū

Paucitatē dierū meorū nūcia michi. Quā diu in hoc mūdo sū: nudus nō sum Et quādiu hīc maneo paup peregrinus sū et hospes super terrā Nichil itulī ī hunc mūdū et nichil inde auferre possum: quia nudus huc ueni: et nudus ab hinc egrediar Quasi vmbra que preterijt. et quasi pluuia que vento tollitur: et tāquā hospes unius noctis mox transibo. Oīs vita pn̄s: vna breuissima nox ē. Dies mei pauci sunt et mali: et post modicū finientur: et erūt quasi nō fuissent. Mortuo hoīe: quid nisi uilitas in hoīe. Quis curabit de fetido ca

dauere. Aut quis q
queret de absente
mortuo. qui nec vi
uens cōputabatur pro
aliquo. Memoria
hoīs breuis sup ter
rā et apud notos et
ignotos. Sꝫ ī memo
ria eterna erit iustus.
quia deo qui nō mo
ritur eternaliter
erit coniunctus. Felix
igitur qui nō ponit
spē suā in hoīe. nec
nimiū letatur ī ali
qua re mūdi uel spe
cie. sꝫ in celo habet
cor fixū. quia hic to
tū caducū et vanū.
Numera oēs a prin
cipio mūdi usqꝫ nūc
dic queso ubi sunt.
Et quos adhuc viue
re uides uel audis.
quā diu putas dura
bunt. Pronūciat
ergo de oībus. quia
vanitas oīs hō vi
uens. O vitam pau
perē et miserabilē
vitā fragilē et lamē
tabilem. quā boni
magis patiūtur quā
diligunt. mali autē
et si multū eā dili
gunt tamen diu ī
ea subsistere non
possunt. O qn fini
eris et qn cessabis.
vniuersa vanitas mū
di. Sꝫ veniet tēpus
qn liberabūtur a ser
uitute corruptiōis
oēs electi. quia sepe
lamentātur quia
longe sunt a regno
xpi. Utinā arescat
ī corde meo totus hꝰ
mūdus. et fiat in
tm suauis dñs deus
sponsus īmortalis.
Vere fallax et ama
rissimū poculū. est
huius vite decurrēs
gaudiū. Bibant
qui volūt. quia so
lutione durā oēs ī
pꝰea luent. Et quā
to quis eo fuerit plꝰ
īebriatus. tāto am

us sentiret eius creu
ciatus: quia omnia io
cunda in hoc mundo
celerius vento transibunt
et suis dilectoribus
dolores et ardores
relinquent. Fuge
ergo a me fallax mun
di gloria: et omnis fu
tura carnalisque leticia
multos trahis et deci
pis: sed in fine eos re
linquis et submer
gis. Heu credenti
bus tibi: ve submer
sis ibi. Heu et ante
de secundum abiectio et om
nium populorum seculi
plena despectio: et
noli a me recedere
peregrinationis mee
salubris recordatio.
Quid sum, nisi cinis
et terra: O quam
miser factus sum:
quia iuste tristari
possum cum reuol
uo peregrinatio
ne mea: qui etiam
ignoro qualiter

adhuc finiam eam. Si
bonum vixero et sic perse
ueravero: non est
timendum de mala
morte. Sed de bona
vita et irreprehen
sibili consciencia quis po
terit gloriari: Qui
se talem novit in domino
glorietur: et mei
peccatoris misereatur.
Viuere michi
non libet: quia mi
seria undique urget
Mori consciencia mala
~~prohibet~~ timet: quia
deo respondeat unum
pro mille non habet
Non est simile huic
trepidacioni verbum
prophete dicentis. Pa
ratum cor meum deus:
paratum cor meum.
Domine deus salutis
mee da finem bonum
vite mee: et noli
prolongare dies luc
tus mei. Lugens
veni in hunc carcerem:
et sine timore hinc

non exibo. Longa michi videtur hec vita. sed hoc miseria frequens facit et tristicia. Re vera autem non longa. sed velocius cursore decurrunt tempora. Si vero qui in tristicia et dolore versatur omne tempus longum est. et diem quasi annum computat. Ideo tediosa est michi hec vita. et tanto gravius me affligit. quanto verius singulas eius miserias intueor. Sed et si alique incurrunt consolationes et leticie. circumspicere me oportet an ex deo sint vel non. si ex deo libenter eas accepto. sed quamdiu durabunt ignoro. tamen circumstantiisque exigue sint. michi placent et sapiunt. Utinam deus meus largiter influant. et horas apud me non breves faciant. Que

autem ex non sunt. viles sunt et cito peribunt. quamvis in facie totum de videantur et dulces. Sic sic transit vita ista. bonis et malis semper admixta. Quamdiu ergo hic sum. pauper et peregrinus sum. Non possum dicere satis est michi. quia satietas nullius boni est in presenti. sed bonum meum quod expecto tu es in quem credo. Cum ergo apparuerit gloria tua et me impleverit. tunc confitebor tibi. quia omnino iam michi sufficit. Interim tamen quia verbum hoc absconditum est a me. multiplex luctus circumdat animam meam. Propterea memor verbi sancti tui hoc sepe dico. Tristis est anima mea usque ad mortem. Bonum michi si hec hora transisset

nec ullus luctus aut
dolor occuparet. sed pie
tas tua domine: oro me con
servet. **De anhelacione
eterne vite cap sextum**

Educ de carcere
animam meam. Do
loris vis silere me non
patitur. Quid enim
hic diucius moror:
Nescio enim quid hic valeo
Tarde nimis proficio.
et utinam non magis de
ficerem. Quam bene
michi faceres domine quod
cito me ab hoc hinc
tolleres. ne deterius
meum fieret. Vita
mea in dolore suspi
rat. et in opere se non
emendat: si exspec
tas non ex hoc emen
dor. sed etiam tua longa
nimitate abutor. Et
si corrigis vix patior.
quia sicut stipulam
persequeris. Cur ergo
non tollis servum tuum?
Ut quid etiam terram oc
cupat? Quare tu

bonus habitat. et vitam
et mores non emen
dat. Cur locum alicuius
melius conversantis
quamdiu superest tam neg
ligenter et tepide se
agit indigne et dampno
se occupat. Et hoc t
triste nimis cogitans:
in auribus dei mei lo
quor. Rex bone domine
noli in ira tua clama
re contra me. Succi
dite arborem et mitte
in ignem. Ego infirmi
tatem meam accuso
coram te: ut tu ignoscas
confitenti michi. Me
um est accusare: tuum
est indulgere. Meum
est flere et dolere
graviter. tuum est flen
tem consolari misericordi
ter. Aut igitur domine deus
presta michi maiorem
graciam in hac vita.
aut tolle me cito de
hoc mundo: ne peior
fiat scissura. Nam diu
vivere et vitam non

emendare penā est accumulare. Nec in pt placere talis uita que profectū nescit. et defectū nō plangit. Qui enī stē et iuste uiuit dolet ī quibus cumqȝ deficit. et ut magis in virtute et grā crescat. in desiderio semp habeat. Sȝ qd hic faciet qui se cotidie sentit deficere. et grauiter contra spiritū carnē surgere. Qui etiā nō nūquā tedio victus et negligentia tpis tepescēs iā cessat repugnare. aut proiectis armis spualibus sequitur īpetū carnis. et quocūqȝ eū ppria trahit voluntas. Talis heu domine deꝰ appinquat usqȝ ad portas mortis. et viuens ī carne mortē incurrit aie. O quantū unicuiqȝ timendū est de

seductione et supplantatione īimici. Neq securus neq mundus. tā est fragilitas oībꝫ Tu autē dnē qui oīa potes et oīa cognoscis. resuscita cōfractū corde. et munda īmundū ab oī sorde. et da spiritū nouū ī visceribus eius. ut discedat oīs tepor et languor et reuertatur spualis feruor. et usqȝ ī fine stet īmobilis tuꝰ amor. Solūmodo eget adiutorio tuo. qui ipeditur pondere suo. Nec ualet p se abicere sarcinā pctorū. donec tu de celo prestes grām valentē soluere diuina vincula passionū. Quā peto donari michi. quia sine grā nō pt esse bona vita. nec sine ea pcipitur eterna vita. Quare? Qui

propter hanc vitam
elongor ab eterna vi
ta. que venire non pos
nisi prius mors puniat:
et mors ipsa simul des
truatur. Ideo deside
rium meum sursum res
picit. et cor querens
eternam requiem. alte
suspirat et clamat.
Sufficit michi domine.
tolle animam meam quam
redemisti sanguine t
uo. Aperi portam regni
tui. et introduc
pauperem peregrinum
de exilio ad te reuer
tentem. Audi me domine.
et solue me a corpo cor
poris vinculo. Quid
hic ultra faciam? Nec
michi nec aliis sum
utilis. Ad quid ergo
viuo? Michi quidem one
rosus. ceteris tedio
sus. Quid fiet de me?
Nescio domine. Si tu
melius aliquid de me pro
uidisti. quare tardan
tur desideria mea.

consencio ordinacioni
tue. quia bona est. Sed
in tantum malum inuenio.
quare michi viuere
in mundo onus est et te
dium. Ita pecco coti
die. et peccatum super
peccatum addicio. et
sicut dignum est non
peniteo. Si igitur
solutus essem ab hoc
corpore peccati et tibi son
atus in regno. nec ego
amplius peccarem.
nec tu in aliquo offen
dereris. sed semper te
laudarem. Sed adhuc
sustines me. et omnem
ostendis pacienciam.
Cognosco culpam meam.
quia ob peccata mea non
non licet regnum in
gredi. nam nichil in
mundum in illud intro
ibit. Sed quia ero sine
peccato. quando ad plenum
mundabor. ut non ti
meam prohiberi. sed
magis gaudeam intro
mitti. Si non fer

uentus profecero nec sollicitior fiero quam hactenus fui. ti meo quod spes mea parua satis erit. Sed tu domine qui neminem uis perire. sed omnes saluos fieri. presta michi maiorem gratiam ad emendationem vite: et ad sperandam bona celestia. da spiritum pinguedinis interne. Nunquam hic sit cor meum secundum carnem letum. Nulla creatura me teneat aut terra. sed tua optata presentia me trahat et consoletur. Beatus qui te exspectat domine. sed beatior qui iam emigrauit ab hoc seculo nequam: non enim ultra aliquid molestie sentiet uel timebit. De optatione bone mortis capitulum vij.

Spes mea a iuuentute mea domine. In hac spe ad te confugio. cum nouissima hora et tempus mee resolutionis venerit. O si bene paratus essem ut mori sub spe gratie possem. O si feliciti transitu diem extremum clausissem et corpoream sarcinam deposuissem. quanta tunc pericula et timores euasissem. Felix quem elegisti et assumpsisti. qui iam deposito corpore transit ab hoc mundo ad patrem. de exilio ad regnum. de carcere ad palacium. de tenebris ad lucem. de morte ad uitam. de periculis ad securitatem. de labore ad requiem. de cunctis miseriis ad perpetuam beatitudinem. Felix anima que iam potitur premio suo. gaudet

in te dnō deo suo. Ex
heu michi quia ĩcola
tus meus prolonga
tus est usqȝ adhuc.
Qua graciose et mi
sericorditer michi fa
ceres: si cicius me
euocares. et ad te p
uenire sineres: ut
ubi tu es illic et ego
essem. Ach si maturi
us me ex hoc mūdo
tulisses qn̄ nec dū īq̄
namēta ei' cognos
cebam: qn̄ peccare
etiā in puis metue
bā: quanta michi
bona ī hoc prestitis
ses Nunc autē diu
cius viuendo uaga
tus sum longius a
te: et offendi ī val
de multis. Ve michi
q' feci. Secutus sū
passiones carnis:
vanitates attraxi:
uirtutes deserui ĩno
cenciā nō custodiui:
mala malis adidi:
et pch dolor expertus

sū qd' legi. Ve ĩprioĩ
malū. Vix sero redy
tur de ĩcepi: ĩ reditu
nō festinaui. ĩ pfec
tu non ferbui. in fer
uore nō creui: et qd'
deteri' est a pristino
etiā calore refrigui
Hinc et mori sepe
timui: quia v̄ugēte
c̄sciā nō vixi ut debui
Sꝫ pp picula tēpta
cionum ne fieret et
nouissim' error pe
ior priore mortē fre
quenter optaui. et di
xi. O si in gr̄a
mortuus iā essem:
ne tantis afficerer ma
lis sup terrā. O si
deus me tēpestiue
auferre dignaret'
et oīm laborū meoꝝ
finē ĩponeret: quā
bn̄ tunc michi cō
tigisset. Verū ī volū
tate tua dn̄e oīa sūt
posita: si decreue
ris facere qd' postu
lo: erit cōtinuo. Sin

autē: fiat voluntas
tua. Ego possum tibi
īsinuare desideriū
meū et calamitatē
meā quā patior nō
quasi nescienti: s
ut tali alloquio aliqd
refrigeriū aīe mee
faciā. Scio qz necdū
bn̄ paratus sum: cōscia
enī adhuc multū me
tuit. Et quid mirū,
si ego peccator timeo:
qn̄ et multi sc̄i pres
timuerūt: tū aliter
sint iudicia tua aliter
nr̄a. Sz quō me pre
parabo: Bonū utiqz
esset ut melius me p
preparare ī aliū diē: q
ignoro si hodie an cras
futurus sit. Innoua
bo firmius proposi
tū preteritas neglige
tias deplorabo: totū
me tibi īmolabo: et
tue mīe me ppetuū
cōmendabo. Dn̄e de
us meus ī manu tua
stant oīa opa mea: et

nulla sunt ppria meri
ta: nisi assit tua pie
tas et miseratio imen
sa. Et hec est spes m
mea et tota fiducia
Sz qualiter ē tā bo
na et imaculata aīa
cōsciā: Quid dicit tas
ta et deuota aīā: Ve
ni aut dn̄e ih̄u veni
et noli tardare: relaxa
facinora mea solue
vincula: educ vinctū
de domo carceris de la
cu miserie. et de luto
fecis. Exspectans ex
spectaui te: intende
michi et exaudi me.
Noli me apud seculū
diutius relinquere.
Satis sit qd̄ pa huc
usque certaui: quod
tanto tp̄e exulaui. qd̄
te frui nō merui:
nec facie ad faciem
cōtēplare potui. Nūc
optato cōcede pfrui
gaudio: qd̄ nō fini
tur termino nec ul
lo obnubilatur tedio

Ostende michi faciē
tuā quā angeli semp
vident. sonet vox tu
a ī auribus meis.
quā illi sine intermis
sione audiunt. Veni
dn̄e ihū et tolle me
de terra aliena. et re
uoca abiectū ad patri
am. et in pristinū g̃
dū lapsum restitue.
Veni redemptor hoīe
fac me pticipē eter
ne tue glorie. Tēpus
est ut reuertar ad te.
tēpus ē ut cōmendē
terre corpus meum
de qua sumptū est. Nō
est magna cura ubi
ponatur uel qualiter
tractetur. dūmodo
spūs saluus fiat. et
ad te pueniat habe
at bn̄ spūs meus q̄
tibi cōmendo. caro at
mea requiescat ī spe.
in nouissimo die re
suscitanda. Nā ubi
cunq; recondita fue
rit. tibi remota uł
incognita esse nō pote
rit. Recipe me ab
hominibus et sctōrū
tuorum me cōiunge so
cietatibus. Tedet me
uite tpalis. sola dies
me delectat eterne
claritatis. Nō michi
obsistat in exitu de
egipto serpens anti
quus. nō latret cōtra
me ī porta inimicus.
nō terrea eius ymago
pterreat. nō mortis
horror cōturbet. s;
scī angeli tui fidelit'
assistant fortiter u
eniant. viriliter pro
tegant et blande le
niterq; suscipiant.
et ad celeste padisū
cū exultatione pdu
cant. Assistat et glo
riosa dei genitrix
virgo maria. et tota
celestis frequentia.
Et tu ihū bone dulcis
optime. redde michi
leticiā vultus tui. et
noli me reprobare

a dilectis filiis tuis sed retracta. O fili dei. qui precioso sangwine tuo ab inimico me redemisti. Suscipe me in gloria in misericordia et in bonitate tua. quia desiderio desideraui apud te facere pascha. O felix dies optati primi mei. et o benedicta hora exitus beati. quam diu desideraui et semper pre oculis seruaui. Quid michi iam nocuerunt tribulationes et pressure in hoc mundo. quid obfuit contemptus et labor et humiliacio pro nomine tuo. Tu michi viuere fuisti. nunc autem mori lucrum eris. et esse tecum in regno multo melius manebit. Sit tibi laus et gloria qui es vita viuencium spes morientium. salus et requies omnium ad te peruenientium. De mortuo mundo cuius vita est in

Christo. Capitulum octauum

Auerte oculos tuos ne videant vanitatem. Vtinam sim vita vera. vita mori nescia. tribue michi ex amore tuo teneri ex amore vulnerari. ex amore mori. ne caro michi possit dominari. Mundum perfecte mortuus sum mundo. sed viuit adhuc in me vetus homo. suscitans in varias rixas et desideria multorum malorum. faciens noctes amaras et dies tediosos. O quando fiet. ut cum fiducia dicam. Ego autem estimabam me tamquam mortuum super terram. Qui enim mortuus est non curat laudes hominum nec vituperia exprobrancium. quia mortuus est. Qui carne mortuus est non loquitur non odorat. non gustat nec exercet quia

opis. s; nec vanitatē
huius mundi audit.
nō etiā videt curio
sa et pulchra. et q̄cu
q̄ allicere pñt ad a
mandū a q̄ vile sup
terrā penitus non
attendit. Nā qui mor
tuus est mūdo nō est
i mūdo. s; in deo viu
uit. sicut et dilcūs
discipulus paulus
dicit. Mortui estis. et
vita vr̄a abscondita
ē cū xpō in deo. Iste
sic loquitur sic cogi
tat sic videt ea q̄ fo
ris sunt. quasi non
sint. quia qd' videtur
tpale est vanū. qd'
non videtur eternū
est et verū. Illic igit'
spectat illic flagrat.
hoc ei in corde ē ad hoc
laborat ad hoc pueni
re desiderat hoc vult
hoc amat hoc querit
hoc sapit qd' intus ē
et latet. magnū vide
licet bonū summū
eternū bonū. de quo
cogitare nūquā illi
satis est. quia nimis
carū est et dulce et de
lectabile et plus quā
ineffabile. Qui talis
est multū elongatus
ē a presentibus. et
totis affectibus inhi
at eternis. habens
sub se appetitū sensua
litatis. Nā sensuali
tas querit exteriora
cupit delectabilia.
aspicit p̄ntia negli
git futura. fugit
ubicūq; pt amara
et aspa. q̄ tn̄ spiritui
sepe sunt salubria.
Nō sinit spm̄ ī silē
tio et quiete agere.
s; diuersa ei adducit
fantasmata q̄ vix sūt
dicenda. et pro nichi
lo in veritate cauē
da. Qui autē h;
gr'atiā spualis forti
tudinis. pt cicius sub
iugare isolentes mo
tus carnis. psallens

in verbo diuine virtu
tis · Dn̄s michi adiu
tor·: nō timebo quid
faciat michi caro · Q
Quamuis igitur isti
sensualitas bellum
ītitat et vox carnis
submurmurat·: nō
tn̄ facile ꝯsentit ei·:
quia maior est uis a
moris dei que īteri
us ꝯfortat · Iste qu
ꝗ tn̄ tā dulciter tā
fortiter et ardent'
ad deū trahitur ra
pitur et tenetur·:
ut nō videat aut vix
senciat q̄ iuxta se
sunt et strepunt
ī mūdo·: quia non
ē ibi ſʒ alibi·: non
īfra ſʒ supra cū deo
et ī deo·: qui ipīt ītror
sus· mouet erigit
et quasi in curru
igneo transuehit·:
ut seruat· aliqn̄ eo
ī felici et diu tocu
pito cordis sui desi
derio sc̄o · Nō iue
nitur foris·: qz tnī ſ
tulit illū dn̄s ama
tori suo · Ibi solus au
dit uerba eius uerba
dilcī·: et gaudio gau
det ppī voce sponsi
ī nullo sibi suspecti
Nec statim effun
dit in solē phyalam
suā ad hauriendam
vanitatē·: ſʒ inuen
tū thesaurū abscon
dit et claudit sub sig
naculo·: ne pes sup
bie ītret et virtutes
oīs depereat · Di
naqʒ dicit ei · Pone
me sicut signaculū
sup cor tuū·: et que
ibi sequunt · Utile ē
signare cor et custo
dire illud ne forte
dilectus declinet et
fugiat·: qui cor pu
rum et humile spā
liter querit et visi
tat · Confert ista se
cū et miratur tm̄
bonū·: qd omnem
sensū supat et do

nu. Miratur iteru et i
terrogat diligenter qua
est hoc. Et letatur vehe
menter quia mana de
celo descendit. Qui aut
ministrat pane de celo
veru dat etia gustanti
intellectu bonu ut sciat
quia omne datu optimu
et oe donu pfectu desur
su est descendens a pre
luminu. Hoc ia inquit
a deo u^m est. Nichil sine
eo oia michi ex ipo sut.
Rursus miratur et coque
ritur. quare tm bonu ta
modice cumat. cu quo tn
no modice ei bn est. qre
quoqz no sepius ad audien
du et videndu illud i cor
suu inclinat quo dulcius
ac felici9 ad fruendum
nil esse pt. Et mo vtina
de cetero id fiat. Hoc
eni sume me delectat et
amplius delectabit si tn
opam ad vacandu dede
rim. Veniat dilectus
meus in cor meu ut
comedat de fructu pomo

ru suoru declinet ad me
et ostendat sepm in et
ego illi. Ipe bonu meu
et gaudiu meu. Tunc
icipit anhelare et desi
derare ac vehementer
amare hoc bonu in quo
est oe bonu. hoc gaudi
um i quo est oe gaudi
um. hoc vnu in quo oia
puu et magnu. sumu
et pmu. no tn aliq
ipsoru cditoru. s sine
forma coceptiui huma
noru. principiu et finis
oim bonoru ab eo forma
toru. Vn quiqz vult ex
toto illo bono repleri
et gaudio suauissimo
pfundi. et quodammo
do cupit ab ipso ad fun
du absorberi et csumi
ut satisffiat isatiabili
eius amori. ita ut nich
il sui ipsius sit. s ei9
totus cui9 est ignis et
estus amoris. cuius e
hoc mirabile opus
ut sit i eu audius ra
piatur. ut vn9 cu eo

spūs efficiat². Nec pp
hoc se extollit aut ali
quid esse putat. aut
ceteros despicit uel mi
nores iudicat. quia nō
est hoc suū ſʒ dei mu
nus gratuitū. ut me
rito nō debeat inde ex
tolli. cū se senserit ta
liter ab eo cōsolari. Nō
enī querit laudes neqʒ
fauores curat exter
nos. ſʒ dilectū querit.
eius laudē et fauorem
solū sitit. in quo oīa hʒ
et plus quā hec oīa in
uenit. quia amore eiꝰ
dulcedinē eiꝰ. et gaudio
sam fruitionē eiꝰ oībus
pfert transitoriys et su
per oīa honorē eius cō
cupiscit et diligit. Ideoqʒ
de nullo alio bono se ef
ferre nec vane gloria
ri pt. Ipē gloria eiꝰ.
laus et exultatio eiꝰ Ipē
verū et sincerū gaudi
um sūmū et vnitum
bonū totū desideriū et
cplementū eius. Ma
gis autē vult et alios se
cū ita letari. et tali f
frui bono sine fine nūc
et in celo. Hoc enī de
siderat et orat. ut oībꝰ
hoībus se notū faciat
et oēs ad se cōuertat
et trahat. ut ipse solꝰ
laudet² et glorificetur.
qr dilectus eiꝰ caritas
ē et amoris puteus
q nō pt exhauriri.
Plus enī oēs amat.
qʒ ab oībus possit a
mari. Placet tn̄ ei si
quis eū ex fundo ama
re appetat. licet ad
fundū pueniri non
valeat. quia ipse oēs
ī amore deuorat vin
cit et supat

De elōgatiōe a creaturis. ix

Ecce elongaui
fugiens. et
mansi in soli
tudine. O quā salubre
quā iocūdū quā suaue
est sedere ī solitudine
et tacere et loqui cū deo.
ac frui solo sūmo bono

de elōgatiōe a creatu

in quo sunt omnia bona. Uti-
nam sic essem iunctus il-
li simplicissimo et uni-
co bono: ut nullis mo-
uerer affectionibus et
distractionibus rerum
transeuntium: nulli cre-
ature nullique rei visi-
bili oculos uidendo et
aduertendo curiose prebe-
re. Infelix ego homo
quis me liberabit de
corpore mortis huius: Heu
quam sepe moritur anima
mea per creaturas quas
amat: sepe creatorem
suum per eas obliuiscitur
et seducitur. Instabilis
mens mea nunc istud
uult nunc illud: nunc hic
est nunc ibi pacem quere-
ns in creaturis et non
inueniens: quia omnis crea-
tura et si delectationem
aliquam habet ad usum:
non tamen prestat sacieta-
tem ad fruendum. Inscru-
tabile cor hominis: et quis
cognosceret illud: Deus
tu scis cogitationes ho-

minum: quoniam vane sunt.
O deus eterne et immen-
se creator omnium et rector:
ego sum creatura tua quam
fecisti in virtute tua.
Ad amandum te factus
sum. et modo uolo ama-
re te: et non possum quan-
tum volo. Ligatus sum vano
amore et viscoso affectu
rerum labentium: a quibus
dum me excutere conor:
vix aut nullatenus sine
graui dolore possum. O si
michi tu dulcescas et sa-
pias: quam cito fugient
et peribunt. Interdum tamen
uideo mentis intuitu in-
uisibilia tua per ea que facta
sunt. et te summum bonum
uerum et sempiternum
deum: et delectat me huic
inmorari: sed statim nes-
cio quo flatu actus ab
hoc studio reuocor: et
in amore et pondere vi-
sibilium misere languens
teneor. Ecce enim firmi-
ter michi propono in corde
meo tamquam signum

federis inter me et te faciendo quod nullam cre aturam videre et ama re volo preter amorem tuum nobilem et preciosum: sed omnia contempnere et me et omnia mea penitus relinquere. Post hec autem ascendunt cogita tiones huius mundi car nis peccatricis cognata te et vicine tam suauiter ad cor meum quasi in ipsis esset aliqua feli citas et quasi amissurus essem quod magni boni si eas contempnerem: letam faciem pretendentes sine tristem abscondentes: quod in penitiarum sit exhi bentes. quod mali autem se quantur tacentes quasi vbi que et in omnibus querendis sis creaturis et nichil abiciendum uel contempnen dum quod a te deo meo constat factum. sicque abducunt me sepe a proposito meo: et tandem omnino seducunt. O quam vane quam decepto

rie et preter nichil etiam stantes et florentes pro bantur: quia post subitanee as suas delectationes diffugientes me inter spinas et tribulos ma le conscientie relinquunt. Ve michi domine et ve iterum michi: quia vanitati ci tius credidi et assensi: te autem qui veritas es tam facile reliqui. Vnquam tu in hoc deliqui: quod pro omnibus postpositis tibi soli adhesi. Nam ad a mandum te et fruendum factus sum: sed creatu ras inordinate sequen do te amisi et in eis nul lam cordis mei pausa tionem inueni. Conuer te me domine ad te. et no li me in terrenis relin quere: qui celestia te sequentibus dignatus es promittere De contemp tu omnium consolationum terrenarum.

Renuit consola ri anima mea No li euagari anima mea

de contemptu omnium consolationum terrenarum

post vanitates et īsa
nias falsas .·. s; cōuer
tere ad dnm̄ deū tuū:
quia ipē fons extat to
cius ꝯsolacionis. Ndiq;
ī hoībus quesieris ā
in creaturis ꝑdis et
ꝑditū senties .·. q2 pt
aliq̄ solaciū ī eis appa
rere: nichil autē ꝑ
manere. Cur frustra
deciperis .·. Multum
ē mendicare a paupe:
tū dives voluerit suf
ficienter dare. Ois
creatura paup ē ad ꝯso
landū .·. deus aūt dives
ī grā qui dat oībus af
fluenter et nō īpperet.
si tū quesieris diligen
ter pacienterq; expec
taueris. Revertere
aīā mea revertere co
luba ad noe ī archam
ad xp̄m ī cordis secre
tū. quia diu foris ma
nere .·. nō est securū
Rennue ꝯsolari exte
vius .·. si recreari interi⁹.
Noli tū corvus extra ar
chā manere .·. s; cada
uer cito fuge : esuries
redi. pascet te xp̄us
pane celi. Si necītas
urget. uel īfirmitas
aliqū ad extra te tenz
mora caue .·. redi mor
intra ne diluuio [illegible]
pereas: a laqo teptan
tis īimici capiaris.
Multe sūt insidie libē
ter extuagantis aīe .·.
et magne tutele cito re
uertentis colube: q̄ cū
nō inuenisset ubi req̄
esceret pes ei⁹ .·. reuer
sa est ad noe ī archā.
Et tu ergo vade ad cel
lā tuā et habita ibi .·.
sitq; tibi graue esse
alibi. Beata aīa cui⁹
ꝯsciā aūt deū munda ē.
nec ulla tenet re va
na .·. neq; amore ācta
īquinata. neq; odio ta
befta. Beata q̄ nullā
ꝯsolacionē ab aliqua
creatura querit .·. s;
omnē spē suā ī deo po
nit. Beata que respu

it oēz forinsecā et tpa
lē requiē et q̄cūq͛ ad
carnis ptinet cōmodū.
atq͛ libenter pro xpo
āplectit͛ laborē et de
fectū. Beata q̄ seipāz
deo cōmittit: ut secū
faciat sicut illi placu
erit. Beata q̄ nūquā
gloriā suā querit:
nūquā volūtatē suā
fieri desiderat: s; dei
gloriā et volūtatem
ī oībus rebus intendit
amat et pponit. Bea
ta que se alienā facit
ab oībꝫ tpalibus rebus:
et puram se s̄uat aput
deū in cunctis actibus su
is. O q̄cūq͛ talis es aīā
gaude et letare nō mo
dice: quia vales iā uer
sari ī intimis et celesti
bus: et deū laudare di
ebus et noctibus. Btā
et bndicta a deo cui9 de
sideria sursum sūt cui9
manꝰ et brachia expā
sa sūt sicut due ale che
rubin cui9 oculi mūdi
ad cōtēplandū deū: cui9
oīs vigor et labor īte
rior uadit et ascendit
et nō reuertit͛: donec
īueniat q̄ solū p oī
bus amat. Et cum ī
uenerit: tūc oībus
oblitus sequit͛ eū quo
cūq͛ dilectus voluerit
et duxerit. Ut aūt lo
cutus fuerit: gaude
bit ad vocē e9 dicētis.
Ego dilectus tuꝰ: pmi
tus et dilectus. Ego
mercēs tua magna
nimis. Esto humilis ad
psperā: et fortis int͛
aduersa. Ecce q̄ dili
gūt me: quomodo cōso
lant͛ p me. Quā dul
citer putas tractabū
tur cū deposita oī mo
lestia corpis et aīe:
ad eternā requiē sus
cipient͛. O si tali
fruerer dulcedine
queadmodū aīa scā
deo dilcā et deuota: q̄
sopitis sensibus sursū
in spū fertur et sup

[illegible]

semetipsam in amplex
us dilectum eleuatur: et deo
proximi dilectionis vin
culum copulatur. O deus
meus cordis mei thesau
rus verus: non ignoras
non ignoras hoc doloris
mei intus absconditi vnicum
foret refrigerium. Quia huius
vnctionis tu largitor es
et infusor. Tu doces tu
hortaris: tu foues tu conso
laris: tu prouehis et sus
tentas. tu ducis et reducis.
et facis tuam animam quod eleemosi
sicut vis: et totum bonum
est quicquid agis et vis. Ego
vero qui vas aridum et boni
spiritus tui infusione indignus:
peto sacram ipsius emana
tionem michi ampliari:
quatenus et interne di
lectionis tue dulcedinem
gustare. et sacras illas
delitias valeam presenti
re: quas animam tibi stu
diose vacantem non diffi
do frequenter mere
ri. Odoraui alonge
aromata celestia: tu

de anima sancta meditatus sum
querens interiora mentis
studia. Sed tu domine scis
quam tenuis et quam rara est
michi eternorum cogita
tio: quam frequenter arcen
tia verba quam rudis intel
lectus et in parata conscia:
quam confusa interiora mea
in illuminata et indeuota.
nec aliunde nisi mea cul
pa. Interdum tamen viam que
rens ad interiora. assump
tis merum cogitationibus
in secreto de bonis electe anime
seriose pertracto: quante
sint leticie celestes ac de
litie spiritales in eius corde
: que pax que tranquil
litas que spes et exulta
tio in deo salutari suo:
cuius eloquium dulce et fa
cies decora. Et licet bre
uis sit mora: est tamen
graciosa hora. Hec autem
me cogitante. et te il
luminante tenebras
meas. inuenio super me
iustas querelas: et sen
tio per occultas gratie ri

mulas. quia talis et ta
lis ē aīā tibi ītime vni
ta: et sic et sic tu ei lo
cutus es. Illa tacet ab
oībus sensibilibus vide
tur quasi derelicta ab
oībus creaturis:· et tu
eā ꝯsolaris modis ī ef
fabilibꝰ. Dixi ꝯᵒ tria
sius in corde meo heri.
Ve aīē peccatrici cō
sciē grani ꝯuersatio
ni tepide:· nō habenti
lumen grē. neq; sola
ciū spuāle: querenti
lacrimas nec īuenien
ti aliquas. Beatus huic
q̄ xpm sincere diligit
et oculos cordis sui ab
eo nūquā deflectit:·
s; que placita sūt ei
semp īquirit: quia ī
pace et equitate ambu
labit. et in gaudio
eiꝰ non miscebitur
alienꝰ. Videbit quia
bonū est ociū eiꝰ:· et
gustabit quia suauis
est dn̄s deus suus in
quo ꝯfidit. Elongabit

se a tumultibus exte
riꝰ:· et exspectabit
cū prouentu magis ad
uentū eius ī intimis.
Ecce sic opatur deus
ī vasis suis electis. Si
quis venit ad eū nō re
uertet᷑ vacuus:· quia
libenter dat aquā si
tienti. et panē esuriē
ti. Deus meus cū in
troieris in domum
amātis te aīe:· nōne
pascis eā tuo lacte. et
deduces aliquādo etiam
extra ꝑ habūdātiā tua
dulcedine ad capien
dū se sine aliqua cor
pali ymagine. O eter
na veritas:· quantū
valet caritas. Tunc
loqueris illi verbū
tuū secretissime:· et
ostendis ei oīā nouis
sia et antiqua in ca
ritate et fruitione
felicissiā:· vbi finiūt
oīā uerba humana
Et tūc facis mariē
tibi ꝯfidentē de eter

de [illegible]

na requie de sctorum
csotietate. qr progan
do pignus spualis grē
valentiorem vtiqȝ red
dis ad sperāda que nō
videt. et ad spnenda
pñcia q sbu tenet. Re
cordare mei paupis
mendici pr bone. p vis
cera mīe tue. et mit
te panē de celo verū:
verbū bonū cosolacio
ne et grā plenū De
magna cosolatione et dulce

Omnia dic i deo. x.
ossa mea dicent.
dnē quis similis tibi.
Vnus est; et similis
illi nō ē. Deus meus
ē. et oē ppatū ei nich
il ē. Dilectus itimus
et amicus fidelissimus
q amantē se nūquā
deserit. ſ cū amante
se libenter sotiat. Et
si aliqn se abscondit
aut angustiari pmit
tit. nō hoc agit ut
reprobet. ſ ut probz
purget et erudiat

Non grō oīno tut dese
rit ſ etiā sapiētius i
struit. ut appareat qua
lis quisqȝ ex se sit quousqȝ
puenerat. Pulcher es
dilcē mi et amabilis
valde. nō carni ſ men
ti. nō oculo aut sensui
alicui. ſ aīe credenti
mūdū cor habenti. et
ad īuisibilia ac spiri
tualia se transferen
ti. Qui ergo sibi p
deuotionis affectū vni
ri desiderat et nccē
ē ut omnē carnalē
affectū mortificet. et
puritatē gstie maxi
me custodiat. Displi
cet enī tibi. si quis
gradit ad fragiles cre
aturas pro mendicā
do solatio. ppterea in
trorsus me vocas ut
amem te et iubes ut
exspectē te. qm tunc
īuenia te quotienscuqȝ
me postpono. et sicut
tu uis ita et ego volo.
Et hoc erit totū bonū

meū ut gratis te colā
gratis seruiā nullā ti
mens amissionē nec ali
quā faciens cū amore
auaricia que pure am
amantē approbas aiam
pro illā vnā: in vita et
in morte tibi soli vnitā
Ego autē longe a te p
iectus sepe eo p aliam
viā amando res peri
turas: nō sicut oportet
nec ad quē finē decet.
Quare ne cū hijs peream
reuertar citius ꝯsideran
do in hijs laudes tuas:
et ad te meas dirigendo
affectiones. Tu dnē de
us meus q̄ oiā fecisti ex
nichilo: da ex oibus ꝯ
psallere noī sc̄o tuo. Tuū
est enī potentia tua sa
pientia. tua bonitas ac
pietas: eterna quoqꝫ
gloria et maiestas. Reg
nū tuū regnū oim se
culorū: et dominatio
tua i omni generatiōe
et generatione. Tu oiā
disponis: que sursum

sūt et que i terris. Oiā
cognoscis. oiā in manu
tua habes: nichil tibi
resistit nichil te contur
bat sꝫ cū tranquillitate
oiā iudicas: rebelles oiā
tibi subicis et seruire fa
cis. Deus oiā q̄ geruntur
i vniuso: et anq̄ā fiāt
sic ꝯclusisti certo. Tu es
deus celi et terre: visibi
liū et inuisibiliū creator
et gubernator: omniūqꝫ
tpm dispositor. Conser
ua queso p orbē famu
los tuos longe lateqꝫ dis
persos tuo tñ seruicio spe
cialiter deputatos: et
fac eos laudes tuas en
enarrare: et voce ꝯso
na ubiqꝫ gloriā tuā pre
dicare. Excita cor eorꝫ
valenter i amore tuo:
et dona eis oiā opa sua
sc̄o fine ꝯsūmare. O quā
pius quā dulcis es dili
gentibus te: quā bene
places gustantibus te
Qui expti sūt suauita
tē tuā: norūt inde.

melius cogitare et lo
qui. Vincit enim tua dul
cedo omnem dulcedinem et
dulcorat omnem amaritu
dinem: domine deus meus
ad te viri sancti locuti sunt
et prophete non tacuerunt
Quotquot fuerunt sancti ab
initio mundi in te credi
derunt tibi servierunt
in hostijs et muneribus
te coluerunt nomen
sanctum tuum laudaverunt
et benedixerunt quia te
creatorem suum et omnium re
rum conditorem cognoverunt
in te superioria speraverunt
Cognoverunt te in visio
nibus suis tu siquidem
revelasti eis nomen tu
um aliud preter te nes
cierunt. Custodierunt
legem mandatorum tuorum
quam eis dedisti. Non sunt
secuti deorum falsorum fig
menta stultissima sed ad
oraverunt te viventem in secu
la seculorum qui creasti
omnia. levaverunt vocem
suam in confessione laudis

tue quia tu de excelsis
clamorem magnum auri
bus eorum infudisti di
cens. Ego sum ego sum
ante me non est formatus
deus et post me non erit.
Feci que futura sunt et
preterita non perierunt
a memoria mea. Hec
audientes et intelligen
tes elevaverunt etiam in lon
ginquo fidei oculos
credentes quia salvos
eos faciet dominus et qui ven
turus est veniet et non
mentietur. Hec persci
entes consolati sunt non
minime et vehemen
ter admirantes potentiam fu
ture maiestatis pre
stupore defecerunt. Respi
rantes paulisper et pre
gaudio aspicientes dei
potentiam venientem dixe
runt. Ipse est ipse est dominus
deus noster et non est alius.
Ipse reget et salvabit
nos. Non potest negare se
ipsum quoniam verus est. Sicut
audivimus ita et vidimus

sicut credimus ita et
loquimur et testamur
veritati. Semel locu
tus est deus dixit et facta
sunt. Dixit consilium meum
stabit. vestri filii hominum
pibit Ve qui cogitatis
inutile et post uerba
dei ridetis Ve qui fu
gitis de corde vestro sapi
enciam et potentia vestra
erigimini. Audite ver
bum domini qui queritis
dominum scitote quia iudi
cium eius cum habitatoribus
terre. Non est bonum si
auersi fueritis state
et considerate uias eius
Revertimini et veni
te libenter suscipiet
uos quia misericors et
clemens est dominus. Nec si
cut homo iram seruat sed
omnia peccata donat insuper
et gratiam priore cum pos
teriore restituet. In
toto corde conuertimini
et date uos illi ad serui
endum mente fideliter
uox sanctorum in auribus

meis quasi melos in
conuiuio et quasi thus re
dolens in thuribulo sic
est verbum dei in corde puro
Sancti autem tui domine tuo re
pleti spiritu memoriam habun
dantie tue eructauerunt
et eloquia sua uobis eru
tanda reliquerunt. Quotiens
autem sermo sepius claudi
tur inter angustias as
cendendi iter non habet
sed si ignis desuper vene
rit ignitum eloquium me
um erit. Et si incandu
erit mox consumet me
Non subsistam a facie
eius quia sicut a ven
to palea sic tollet de
corde mestitia et sicut
rubigo ab igne ita consu
met peccata mea. Ignis
diuinus omnia comburens
mundabit aream cordis.
Descende et attende mo
dicum tange me et euo
labo. Preterea non
erunt et futura non compu
tabuntur quia omnia ma
la obliuioni tradentur

~~Ventura~~ Vetera tūsi
ent ī habūdancia no
ua venient. et affluent
desideria scā. atqꝫ ex oī
latere ɔsurgent vbicū
qꝫ flauerit spūs almꝰ.
Timor nō erit ꝫ amor
totū implebit. cessa
bitqꝫ quassatio: nam
dextre dei hec ē muta
cio. Ideo qd loquor: nō
mea ꝫ eius ē laudatio
Consolatio lugenti ē
paratus datur petenti:
haustū suscepit ~~si~~ si
tiens. Manus ergo da
ta ē: vacillanti bacu
lus īuent. deficiens
uires resumpsit. req
em lassus īuenit. des
perati noua lux oriri
visa ē: clamanti res
ponsum ē. Caliganti
īfulsit dulce lumen
et via patuit ignoran
ti. et porta illico est re
serata pulsanti. Dubi
tanti affuit veritas.
titubanti succurrit auc
toritas. affectanter

querenti obuiauit mi
taritas. Cupieti dilcō lo
qui letior ipē occurrit.
ecce assum īquit. dic
quid noui nūc accidit
An tibi excidit pro me
pati agere debere. Vo
lentē cum eo pgere .
net hoc plpbuit. Sta
timqꝫ ascendi. et obli
tus sū qꝫ molestie ha
bui ɔ Desiderantē cū
xpō habitare mox con
tristari noluit. ꝫ leni
bus uerbis edocuit. qꝫ
modo id fieri nō queuit
Desideriū tuū bonū
ē et placet orō quā pre
sentasti michi. ꝫ opor
tet adhuc deferri. Va
de et reuertere ī domū
tuā. et nūcia tuis qn
ta fecit tibi dns. et dic
eis. Pparate singuli
corda uēa. et deponite
graue onꝰ pcti. et si
tis cauti et fortes aduer
sus insidias dyaboli vi
gilate et orate. ut non
ītretis in teptacionem

Tẽpus prope est vt ue
niam : Videte ut paratꝰ
ĩueniã. Ecce pdixi vobis.

De vnico et sũmo bo
no q̃rẽdo. Ca. xij

Dic anime mee
salus tua ego sũ
O quã nobilis esaiã :
quã mira virtus ĩ te
latet et q̃ quiescere nõ
vales nisi ĩ sũmo adep
to bono : et vltimato ĩ
uento fine. Quo cog
nito et ĩuento : cessat
motus tuus. O bonũ
sup oẽ bonũ : o finis si
ne fine. qñ fruar te si
modo et sine fine : Mul
ta hic ĩuenio bona :
ß q̃ alterat : nõ q̃ saciat
Porro vnũ est necessari
um. Hoc vnũ quero :
hoc unũ desidero ꝓpt
unũ oĩa : et ex vno
oĩa. Hoc si habuero.
contentꝰ ero : et nisi
potitus fuero semper
fluctuo : quia multa me
ĩplere nõ pnt. Quid
hoc unũ ? Nescio dice :
desiderare me sencio.
quo nichil meliꝰ ut ma
ius ẽ : ß nec cogitari pt.
Non enĩ hoc vnũ inter
oĩa : ß sup oĩa est. Deus
meus ẽ. cui adherere
et inherere michi bo
nũ est. Huic dico huic
clamo : dic aĩe mee
salus tua ego sũ. Quid
ultra cõcupiscis anima
mea desiderio plena ?
Nonne meliꝰ ẽ ut vni
adhereas q̃ multis ?
Ex vno multa : non
unũ ex multis. Cessa
multũ querere : vni
te iunge vni adhere
ĩ vno totũ consistit. Que
rant alij multa et va
ria ad extra : tu quere
vnũ internũ bonũ et
sufficit tibi. Ecce aliꝰ
villã querit aliꝰ ĩ ne
gatione suã uadit. Ali
us argentũ et aurum
multum cõgregat : ali
us voluptates ambit
et honores. Alius ami
cos et cognatos requirit :

de vnico et sũmo bono querendo

notos et affines liben
ter visitet. alius vr
bes et castella intrat.
et varias mundi partes
desiderio oculorum duc
tus lustrat. Illius sa
pienciam alius potenti
am alius magisterium.
alius regale aut prin
cipale petit obsequium.
Et in hunc modum alius hoc
alius illud. sive in seculo
sive in spirituali statu re
quirit. Pauci unum.
et propter unum pure et
simpliciter querunt
Ideoque nec stabile pa
cem inveniunt. nec inter
nam graciam sapiunt. Ce
teri enim sunt xpi non
temporalia non terrena que
runt. tanquam tunc magis
sunt et gloriosi essent.
si hiis omnibus habundarent
Non ergo ad te pertinent
que isti querunt o anima
devota. Profecto ni
chil. Detestor hec
omnia. quia unum est bo
num meum. unum diligo

unum requiro. et ipsum
melius michi est quam omnia bo
na infra vel supra. Si
tamen bonum invenisti. hor
tor te et suadeo tibi. cus
todi et tene pro quo omnia
contempsisti. Nam illud ha
bendo ceteris carere non
erit onerosum. ymo pro
ipso lucrando omnia dare
et pati debere iudica
bis rectissime dignum
E Quere ergo nunc
anima mea tam singulare
et supereminens bonum
Quam diu in carne
vivis querere ne ces
ses. quia nec satis inve
niri potest quod ad plenum
comprehendi non potest. Erit
autem finis querendi cum
venerit hora fruendi
Tunc enim erit omnia in
omnibus. ipse solus unus
sufficiens omnibus et sin
gulis. Et si ibi adhuc
queritur ubi semper inve
nitur. non tamen sicut hic
cum labore. sed summo cum
gaudio et amore. Qua

lis autē sit pius in hac vita multis docetur no minibus. nec ignorat ab expertis. Adverte tamen aliquantulum experientia gratia ingenua iuvante. que sint divine pietatis nomina. Pauca tibi appono. sed plura atque sacratiora eius doceat gratia. Ecce sponsus est amantibus. et qui adhuc in timore ei serviunt metuendus dominus. Pater est bonus filiis. malivolis autem districtus iudex. Infirmis est medicus. et sanis solidus cibus. Doctor est ignorantibus. et obtemperantibus sibi salus eterna. Via est incipientibus. veritas proficientibus et vita perfectis. Spes est penitentibus. et iustis consolator optimus. Gloria est humilium et pena superborum. Lux est in tenebris et lucerna in noctibus. dat medelam egris mentibus. et vinum leticie multum tristibus. Stat cum pugnantibus. ambulat cum proficiscentibus. currit cum ferventibus volat cum contemplantibus. Adest orantibus loquitur cum lugentibus. quiescit cum meditantibus. In omnibus hiis operatur unus atque idem spiritus deus. apparens singulis prout vult. et non est reprehensio in sermone eius neque investigatio operum eius. Magna sunt enim et inscrutabilia iudicia eius. et nemo dicere potest cur ita facis. et quare hunc magis quam illum eligis. Stulta est hominis interrogatio adversus omnipotentem. et omnes adinventiones filiorum ade vanitas et nichilum. Quomodo placet tibi hec et qualiter sapit tibi deus. Bonum sapit michi. et opera eius non possunt michi displicere. Iustus est

que pt eu arguere de
iniusticia. Qui eni
hoc fecerit. ptrariu
se illi costituit. et ar
guet ab irreprehensi
bili luce eius. Ps hec
que audistis qd sut i con
spectu eius. Vix scin
tilla modica est ab eo
qd intrinsecus latet.
Queris qd sit istud. di
co. nescio quid e. s est
totu supra me. et quia
si in accessibilibus qdam
caligo cuius principiu
sinit et finis op ignora
tur. Sit proinde pon
or meditacio tua et a af
fectus frequencior circa
humilia vestigia ihu.
et noli ad alta cito asce
dere. ne opprimaris a
gloria. Veru quia amor
intensus interdu oblivis
citur reuerencie et timo
ris. tollerandu est si
aliqn de dilco suo amore
itense iflamat. ut que
rat no solu qualiter
puulus natus i presepio
vagiat. aut in patibulo
crucifixus pendeat.
s qualiter in celo glo
riosus regnat. et qu
ta sub celo mirabilit
disponat. Libenter
sequor te amande ihu
in terris. s multo li
bentius sequar ad ce
los. vbi est thezaurus
meus. ibi erit et cor
meu. Thezaurus meus
tu es carior oi creatura.
qui es ad dexteram patris.
pro me icarnatus p
me eleuatus. Exemplu
te reliquisti i terris.
premiu te seruas i ce
lis. Ad te igit oculi n
mei. post te oes gres
sus mei ibut. Tibi di
cit cor meu. exquirit
te facies mea. faciem
tua dne iugiter requi
ra. Usquequo dne vi
sio glorie tue. Qua
re facie tua abscondis.
et arbitraris me inimi
cu tuu. Dies itaqz
quia ta diu fert hinc in

animus trahitur et
retrahitur in diuersa
affectus meus. donec
tibi tāquā suo amabi
li iūgatur in celis. Pix
etenim amoris quies
cere nescit. sed de suo
amico incessanter q̄
rit. nūcios emittit
preces geminat. sed
nec sic dimittit. quia
amor omnino possidere
vult qd concupiscit. Tra
he ergo me. ut curre
re incipiā ferventer
post te. Opus michi
est tractu. et magno
tractu. Nisi enī trax
eris nemo uenit. ne
mo sequitur. quia ad se
quisque curuatur. Si tra
his ecce venio. ecce
festino. curro feruens.
Sin autē. nec curro
nec quero. vix est qd
sequi desidero. Quod si
manū dederis. tanto
celerius curro. quan
to fortius traxeris.
Vox dilecti mei trahē

tis. Et ego cū exal
tatus fuero a terra
omnia traham ad me ipsum.
Ihū bone trahe me
post te. et nō solū ego
sed oēs curremus ī odore
vngentorū tuorum.
Primū itaque trahe
me post te. deinde se
quatur alii viso exem
plo bone vite. At ne
superbire possemus. bo
num ē nobis hoc sic
sentire. quia nō ī
ī viribus nostris. sed ī
odore vngentorū
tuorū curremus repi
mus. Hic ē tractus
diuinus. sine quo p
cit nullus. sed nec in
cipit aliquis sicut itide
dixisti. Nemo uenit
ad me. nisi pater me
us traxerit eū. Quem
ergo trahit pater.
vtique sequitur te et dese
rit se. Bene tractus
videbatur qui dicebat.
Magister sequar te
quocumque ieris. Quod nō

est omni sit ad te affician-
net pue est aie. tam pate
ad oia te sequi. Quid t
obest aia mea. qr pp illum
no deseris oia. Quare
tam iute separis a vanis
et picturis. Quid iuuat
hec visa. Ecce tu p res
visibiles et mortales cre
aturas pgis uolens in
eis contentari. pdis melio
ra. A summo bono te diuidis
cu hoc agis. et a uera
ac beata eternaqz vita
te auertis. Ideirco mise
ra et infelix manebis.
plena doloribus et anxie
tatibus. Quotiuqz eni te
vertere disponis dolores
semp iuenies et tedia
multa. nisi fueris iteru
ad creatore couersa. qr
ipe est pax tua et requi
es secura. Verum si i ter
renis mora minime fece
ris. nec pedem i limo
fixeris. s potius oside
raueris et venerata fue
ris in speculo creatura
ru no ymagine que ciuis

it s eu cuius est hec yma
go et supscripcio. bta
eris et non morieris
Cu eni creata visibilia
non ad fruendu queris
s ad benedicendu crea
toris tui nomen aspi
cis sub ciando tibi ex
summis et ymis opibus
eius scala quada tui in
cturis ad sursu pgendu.
liberaberis utiqz a se
culi visco pessimo. et
tuo desiderato fini sacr
itime copulaberis. qui
e sup oia deus benedic
tus in secula. Amen. De
vnione aie cu deo et de
subtractione gre Cap xiiij

Adhesit aia mea
post te. Deus
meus osolator
verus. tu scis quia no
tedet me tui. s cotti
die libet tibi in secre
to meo loqui. Sz ubi
te queram. si forte
ad hora pdidero. Quis
me pducet ad te. Tu
sup oia deus. et ego

de vnione aie cu deo et de subtractione gre

inter ista inferiora ho paupculus. Tu i celo: et ego i mundo. Tu solus altissimus ego vero paup et mendicus. Quis mensus e distantia celi et terre: Hec valde distant. sic tu longius a me. Quis ergo me tibi adunabit: Aut tu facies aut nullus poterit. Scriptu si vis. fiet utique celeriter. Tu aute nosti quia cadere michi proclivius ex me e: abste vero stare donatur et proficere. Ideoque pendet aia mea ex dignatione spus tui: et ifusione gre salutaris. Iubente te elevabitur de terra avertente aute te facie tua ad se coturbabitur. Propter caritate tu tua et mansuetudine assumes me: et deducet me mirabiliter ad te dextera tua. Quinque terrigene et filii hoim audite: qz possibile e et facilimu apud deu ut fiat qd scriptu est: simul i unu dives et pauper. Paup ego su et oibus idigens: sz dives iste deus meus et nullius egens. Huius rei et si no magna experientia: habeo tn fidele testimoniu unde id probe: quia possit anima deo uniri p gra. Dilcs meus inquit m. et ego illi: qui pascit inter lilia. Hoc e testimoniu amici et amice: sponsi et sponse. Conveniens satis et validu sacre legis testimonium. Secundu aute sile est huic. Volo pr ut oes unu sint: sicut et nos unu sumus. Ecce duoru libroru preclara testimonia: quibus liquido patet deo posse aiaz familiariter iungi: sz m graz celitus sibi data. Et si res est rara tn valde est cara: nec amanti ignota

Quamuis quoque sit dif
ficilis: non est tamen pe
nitus impossibilis. Quam
diu deus sibi sit coniunx
it: nemo separare aut
conturbare audeat. Si
stupes dignationem uni
onis huius: obstupesse
et admirare excellen
tiam bonitatis eius nec
non et assumpte humani
tatis singularem unio
nem. licet ei agere quod
vult: qui facit mirabi
lia magna solus. Si
meritum queris: inue
nies beneplacitum sue
voluntatis. O dulcis
societas cum christo et sub
alis christi. O graciosa
quietio: plena dilec
tione et suauitate spi
ritus sancti: que melius
sentitur quam dicitur.
Hec pertinent ad animam
que omnibus mundanis se
fecit alienam: quam
non tenet amor vite
~~celestis~~ presentis: sed sur
sum vexit secretum me

Quanto istud aman
ti notius: tanto obscu
rius est et michi. Velle
tamen libenter interesse:
qui me deuote solet
bonum esse. Est autem illi
bene. dum fuerit cum spo
so in meridie. Est et il
li male et multum
egre si contigerit ihesum
abesse: si desinant
fluere aromata gracie
si minus sapiat lectio
sancta: si tedet orationi
aut meditationi in
sistere: si sit densa
tur cordis nebule.
et tamen preualent cogi
tationes nocive ut co
hiberi vix valeant:
sed pene simul omnia bo
na priora obruere
nitatur. O domine deus:
quid sit factis? Quis
est iste ludus: O pie
ihesu. quid in hoc facto
pretendis? Si tibi
non displiceret: op
tare latius inter te
et dilectum tibi habere

colloquiū Ex eo q ipā
votis oībus tuā gratiosā
querit pn̄tiā qua caste
foueat deliciis. miror
cur ipsam pateris īter
diu sedere sit desolatam.
quasi ipā nō esset q te
expetisset. ita ptransis
et recedis. ipsa autē ge
mens et sola. Cuius enī
vox ista videt. Aiā mea
desideravit te in nocte
Nox ei ē. cū tu uera lux
nō ades. pcreat gr̄ tuā
presentiā. ne tenebre p
peccorū eā cōprehendant
Sentit utiqꝫ īcōmoda mul
ta subtracta sibi visita
tionis tue grā. Nisi ete
nim aliquid passa esset:
nō tā desideranter post
te clamasset. Clama
uit et altera. cuius vba
ia supra. Adhesit aiā mē
post te. Sz nullā estimo
huic tā molestā fore ut
uideri molestiā. quam
tuā abesse pn̄tiā Et
nō mirū si ex hac etiā
carētia īcidat aiā amo

rosa ī quedā cordis sui
languorē. Cu enī dif
ficulter cōsiqꝫ īuenirīs.
et cū fueris tādē īuen
tus illa gaudet ad re
ditū sperans letū diē
agere tecū. sz minus
cauta de recessu tuo
nichil triste suspicatur
Tu aūtē ad cautē trac
tans. sepe fugā exhi
bes. Recedis quippe re
pente de manibus eius.
illa nō psumente lau
do te. in hoc quomodo
laudabo. Si quid lau
dis habes et dulcoris.
cur in hoc fc̄o uideris
illud amittere. Ni
si tu esses. forsitan
scandalū illi genera
res. Sz nō pt̄ ī te
scādalizari. a quo se
nouit tā ualenter
amari. Si ergo quid
iuste rationis tali do
cumento figuras ī in
dica michi obsecro deus.
Vellē enī libenter in
telligere nec īutile

iudicio uel parum in
scire. Occulta namque
iudicia tua nemo per
se intuetur: sed lux tua est
que obscura queque illustrat
et nocua fugat.
Quare igitur est quod
te subtrahis interdum
tamen occulte ab anima tua
ignorante? Diligis
an non? Si diligis:
cur fugis dilecte mi?
Si non diligis: cur
prius visitasti? Etiam si
non diligis: cur de
nuo reuerteris et h
hostium pulsas et intras.
Nunquid leuitate uteris:
eundo et redeundo? Ab
sit. Sed non est illi le
ue tam frequens alte
ratio. quamuis nascitur
non modica perturbatio
Adhuc minor forsitan
querela esset: si pa
lam illi diceres. Vado
et uenio iterum: et gau
debit cor tuum. et gau
dium tuum nemo tollet a
te. Sunt autem puerbi

um nullum dicis: sed illius
uerbi recordamur cuius
ueritate experitur: quod
ihesus abscondit se et
exiuit de templo. Habeo
ergo aduersum te pau
ca: sed ex bona radice
orta est mea conquestio.
Cupio humiliter erudi
ri: non inpatienter
litigare. Dabis pinde
interroganti respon
sum: cum fuerit oportu
num. Loquatur etiam ad
maiorem intelligenciam
aliquis pro se anima deuo
ta. Responde et tu li
bere ~~uolutem~~ pte tua
Dilectus enim patienter
te audiet et ociuaret
uerbis pacificis: ne
detrimentum ex eo pa
ciaris. Quis enim te
consolabitur: si non ipse
fuerit consolator? Et
tuam infirmitatem quis
clemencius feret: ni
si qui cuncta sine onere
portat? Cui etiam tu
tius reuelabis si quid

triste habueris: nisi oia plena scientia: Aut cui magis fidem dabis: nisi non fallenti veritati. Ita hec si quis externorum audierit et q non est de amicis sponsi: pre foribus arceat. Sin vero sponsum diligit: si fidelis fuerit si devotus et internus: illi liber concedatur ingressus. Si custos conscie si amator virtutis fuerit et discipline: si affectu purus et intellectu clarus. si ipse humilis et ad suos pius: si bona audita non male capere non vane efferre. non temere arguere. non animose defendere. non superbe predicare novit: Sed econtra non intellecta venerari. obscura et mistica sane interpretari didicit: talis introducatur et huic intersit gratie colloquio. Affectus enim cordis ex verborum sonitu magis pensari debet quia vocum qualitates indicat quam mentis. Quia qualiter te sustinet absente dilecti gratia: Ego me sencio minus leviter posse sufferre si se in longum voluerit differre et puto aliquis simile de te. Si vis sedeamus hic pariter: et conferamus super hoc verbo pro aliqua consolatione mea. De tristicia anime absente dilecti gratia. Cap xiiii

Dormitavit anima mea pre tedio. Quis est iste sermo quem loqueris: Quatuor dies sunt quod reliquit me dominus: Noli timere filia sponsa amans et speculans: ecce rex tuus dilectus dilecte veniet tibi. Surge sta in excelso: et vide iocundi

tristicia anime absente dilecti gratia C...

tutem que veniet ti
bi a deo tuo. Quesi
ui inquit et nō īve
ni. vocaui et nō res
pondit michi. propterea
dormitauit aīa mea
pre tedio. Et ego. hec
vox turturis amisso cō
pare. Non est hodie si
cut heri et pridie. qn
cantabas cantica le
ticie. Preterit mane
venit vespere. sponsus
autē cubat in meri
die. nec datur accede.
Verba tua tristiciā
sonant. et oculi tui
lacrimis rigant. Aīa
ī dolore es. et ꝯsolaci
opus habes. Sz dic
unde est. Non ē mi
sup auro et argento
aut quolibz re mūdi.
nō de lucro aut de dap
no nō de īiuria aut
penuria. q mūdo iā
mortua sū et crucifixo.
Ubi bene te novi. dum
oībus mūdanis abre
nunciasti. Sz an etiā

te in oībus ꝑferte ab
negasti. et usqz ad cō
temptū tui veneris ī
quirēdo. Hoc paucissimo
rū ē. et exigitur spe
cialiter a te. Unde
est ergo dolor tuus.
Quid amisisti. Ui
de dilcto est. scio quia
tristicia nō immerito
ĩpleuit cor tuū. nec
est q qua tibi iocundū
donec revertatur. et
reddat tibi aspectū suū.
Sz qmō te interim
sustines. o delicata
et innixa sup dilectū.
Et michi ꝯstat. qz
semp pro voto nō adest.
Ergo dū abest quid
solacij habes. et ī quo
quiescis. Narra mi
secreta tua. etiā si
sis dolore plena. Te
xpm absentē dolere
nemo dubitet. nisi
qui non amat. Ha
bes modo tristiciā.
sz de sponso xpo. nō de
mūdo isto. Et scio q illo

reuertendo iteru͂ ꝯso
laberis: quia no͂ īpe
tu͂ tu obliuisceris
Dixit enī. non relin
quam uos orphanos:
vado et uenio ad uos
Non q° sunt vacua
verba tua cū tanto do
lore prolata. ꝫ cor a
mantis ostendunt: et
gelidu͂ cor feriunt qd'
amore xp̄i no͂ ignescit
Vox enī tua dulcis:
uox turturis: no͂ cla
mor murmuris Ideo
ꝯfido ꝙ īuenies eu͂:
ꝙ doles amissu͂ Inter
rogo tn̄ te. Quid di
cis de eo que sic absen
te ploras: Bonꝰ est
an aliud suspicaris:
Et quidē bonus est et
bonꝰ ualde: iustus et
fidelis in quo no͂ est
īiquitas: ꝫ nec esse pt
Cur igit' doles de bono:
ī quo no͂ est dolus: No͂
de bono inquit doleo qz
bonꝰ est: ꝫ me miserā
lugeo. qm̄ bonu͂ et fide
lē amicu͂ amisi. Ego
ego sū que merui: ꝫ
ue ve quia sollicite ꝯ
graz eius no͂ custodi
ui Perdendo didici: ꝙ
habendo possedi. Indi
cat dilecti absenciā:
ꝙ ꝯtulit eius pn̄cia
Letabar cū eo et iocū
dabar: ꝫ minꝰ cau
ta fui de recessu ce
leri. Venit saliens
in montibus hylari
ter et iocūdus ī ostys
mee domꝰ. Et statim
clausi fores carnis:
et introduxi ad me
dilcm̄. Sedizz cū eo:
et requieui sub eius
vmbraculo a turbine
et a pluuia. Et ga
uisa sum: viso dilec
to. Quid ni gaude
rē: Ipe gaudiu͂ meu͂:
et exultacio cordis mei
Era quid habui: et ꝙ
in illa hora possedi. No͂
possum indicare tibi
quā bn̄ michi cessit:
nec nuc̄ quidē dicere

expedit. Plus deside
rare no potui: pnte
illo que solu dilexi. O
quantu dilexi: qui me
et oia neglexi. De oi
re que me delectare
potuisset paru uel
nichil curaui: qz eo
amor me totu rapu
it: et qcqd ipe no erat
ingratu uidebat et insi
pidu. Quo ablato: pro
iectu est cor meu pene
extra me. Depende
bat eni aia mea ex g
ratia ei9: quia ali
ud no habui solatiu
nisi hoc qd plango sub
tractu. Sufficiebat
michi et satis erat
ad omne leticie varie
tate. Sicut voleba
sic ille erat. et qcqd
michi ille pcipiebat
libenter acceptabam
neqz illi totaliter et
pnte donaba. Et con
cors eram9 et tranquil
litas magna nobiscu
Nec fuit ausus quisqz

nrm interrupere silen
ciu: illo nimiru sic in
bente pos sum. Adiu
ro uos filie ihrlz p
capreas ceruorumqz ca
poru ut no suscitetis
neqz euigilare faciatis
dilectam donec ipsa ue
lit. Ia nunc ppende si
uales uerba mea sen
tire: quantu m de
absencia ~~tua~~ dilci ne
cesse sit dolere: cuius
expncia omnib9 bo
nis cepi habundare
Ad hec respondi. Scio
qd loqueris. experimento
sepius probaui qd dicis.
Sz in hoc qsolemur:
quia eius dispensatio
volutatis nre deuotio
nis est pfectus. Et
nunc qd dixisti gratanter
suscepi. Sz adhuc pfec
tius ea vellem audire
Cardiorib9 eni sensu:
opus est morosior de
claracio De scrutinio
sup dilecto. et donis
gratie ei9. Cap xv

de scrutinio sup dilco et donis gre eius cam

f.

Benedictus deus qui non amouit misericordiam suam a me. Assum igitur pro rursus scrutinio querens si quando te sine interna consolatione reliquerit dilectus quid interim agis quid etiam super hoc consulis quali quoque arte possit reconsiliari vel reuocari. Rogo te carissima et deuota christi ancilla nichil horum sileas a me quod venerim interrogare. Potes prodesse hac vice pandendo michi quod pie sentis Ex tuis sermonibus potero mensurare pondus mei doloris an iuste sit vel iniuste quod doleo. Vidi enim te quandoque hilarem quandoque tristem rursus quoque asperi gaudentem et ex te aliquantulum me perpendi Sed causam huius mutationis hanc reor esse potissimam de transitu et reditu unici dilecti tui. In quo tamen plura te perturrisse intelligens informandus accessi. At illa. Desideriis tuis annuens conabor saltem modice propalare que intra me aguntur sine cum fuero cum dilecto siue cum ablactata fuero remansero sola expectando eum quem diligit anima mea Sane hoc primum noueris quantum michi gaudii et dulcedinis eius confert presencia tantum doloris et amaritudinis ministrat illius absencia. Sed cur sit dispensatum inter suas uelle eum potius dicere quam me. Audies autem cum compleuero verba carminis mei quam postremo introducemus eum ad nos sedensque in medio nostri docebit in nos ordinationem suam quam solitus est exhibere

qui benefecit michi. et excutiens me de puluere terrene affectionis. statui in corde meo de reliquo illi uiuere illi soli. quia nichil melius eo. nec ullum salubrius hoc pacto. Eant et requirant quicumque volunt quod ament et cui seruiant. michi tamen compertum est hunc uerum esse amicum unum. pro quo nec mori erit difficile ut eius semper inhereamus amicitie. Adhesi ergo illi. placuit enim michi nec melius eo inuenire potui. Talem enim vehementissime desiderauit anima mea. quo nemo maior nec melior nec dignior esset. et qui omnibus bonis afflueret. Et quia multum benigni erant consolatoria ad hunc uerba dabat. seruiuit sollicite ne quidam

asperitate et districtia nimia me terrerent et frangerent. Sed quod leue et suaue esset ad portandum magis imponeret et doceret. ut sic affectus initiatus melius traheretur. ac fortius in amatum tenderet nec resiliret. Melius inquid docebitur et proficiet. si non coacte sed sponte prouocetur. Facilius suscipiet iugum meum si amor magis per premia inuitauerit. quam timor per supplicia terruerit. Et si impulsu indigeret. sollerti moderamine tunc fiat. ne uiolentia subruat. Ipse enim sciebat quod nouelle plantationi expediret. et quod michi postmodum utilitatis hec ipsa pietas conferret. maxime in statu probationis tempore. cum possem facilius recogitare quanta in initio

fecisset aīe mee et
ideo nō deficere in
aliquo temptamine
Net mox michi
indicare voluit q̄
et quanta ī eius
servicio essem pas
sura. ꝫ lectis quiꝫ
pmiscuit tristia con
siderans imbecillita
tē et incapacitatē pᵒ
nascentis fructus:
donec ad ardua cō
ualescerē. Post hec
erudiuit me et
docuit. atqꝫ ī hume
ris suis portauit
Erudiuit p pa
ginas sacras. et scō
flamine me arma
uit contra dyaboli
nequicias Propo
suit michi oīū vir
tutū specularia.
scōs videlicet pa
triarchas pphetas ac
noui testamenti
gloriosa luminaria
Erudiuit me etiā
p loca heremi et t
tabernacula egip
ti. ubi uigere ī
tepati et crescere
monachorū et
cenobitarū non
magnificū. qui
suis exemplis mi
rabile et credibi
le fecerant suaue
eē iugū dnī. et am
ratūqꝫ fallacē la
tā via seculi. Do
cuit me sicut mater
puulū. frangens
michi nuces spiri
tales et īgerens
faucibus meis nucle
os. quia dulces erāt
ad vescendū Inuesti
ga si potes. q̄ signi
ficent. et ubi na ta
les īueniātur. Ape
ri codicē apostolicū
et apertis oculis le
ge si potes tanta
sape misteria. Re
solue psaltā. inspice
ewangeliū lumen
oīm luminarium.
et vide si nō pducant

amantibus suã patien
tiam. Sed iam audi pa
tienter me et ipse et
tu eloquiũ meũ nõ
sit tibi graue. Ad ex
citandum namque corda
nr̃a inuicẽ conuenimus:
ut uel pariter lugeamus.
uel ex amore insimul
gaudeamus. Ve enim so
li: quia cum ceciderit
in aliquã tristitiam
uel temptationẽ: non
habet subleuantẽ. Et
si fuerint duo pariter
confouebuntur mutuo:
dum uno tristante alter
consolationẽ ingerit:
aut si consolari respuit
compassionẽ mox prebebit
et sic amico contrista
ri uehementer incipit
sicque fit ut aut pariter
gaudeant: aut de ab
lato gaudeo lacrimis
se mutuo consolentur. Et
quamuis adhuc dolor de
aduersa causa uel de
re flebili insit aieq
ores tñ sunt qua tñ

unicordes se inuenerint:
ut rebus mutatis cor
da minime mutari
seu corrumpi potuerint.
Nemo nõ diceret con
sideratã hanc animorũ
tam fida concordia: ec
ce quã bonũ et quã io
cundũ habitare fratres
in unũ. Possũ igitur
liberius dicere qd sen
tio: quo nichil doli uel
captionis in te formi
do. Ecce iste dulcissi
mus sponsus et dilectis
simus amicus meus dñs
meus ihc xpc amator
animarũ scõrũ ex amo
re cessare nõ ualens:
attraxit me miserã
ad se. Et cum nõ essem
dedit michi esse uiuere
sapere: et cum hac frui
luce. Contulit et re
nasci per gratiam baptismi:
et suorũ me uestiuit
gloria meritorũ. De
hinc cum multis peccatis
me deformassem. et
incepta ad reamandũ

eez ∴ no aspexit ad in
meā feditatē: s3 ad si
nū miserationū suarū
Iterū adhuc longius
me vagante vocauit
me p gracia suā ∴ no
sinens me perire in hoc
seculo. Prouidit deīn
locū michi ad pausan
dū modicū quādiu in
hoc fragili corpe dego.
Non est tn̄ uera pau
satio ∴ neq3 diuturna
ista qualiscuq3 habita
tio sub vmbra dilecti.
Illa est uera pausatio.
q post pntis uite labo
res pcipit in pria.
Est tn̄ suomo suauis
qdā aīe releuatio ad
deū suspirantis. cupitā
se uidere a grauibus
seculi negociis ∴ et illic
iā esse quo possit dilec
to plenius secure: atq3
in secreto silencii sibi
et illi vacare. Non
defuit etiā diuersis
necessitatibus meis ∴
iuuans et īteptacioī

bus pmitiuus. Freque
ter quoq3 me sermoni
bus īstruxit utilibus ∴
cofirmans me ī uerbis
suis. Et sicut nouelle
plantationes rigari
solent ymbribus ∴ sic
iternis me rigauit
cosolationibus ∴ ne tā
quā testa uirtus mea
ichoata aresceret. Et
dixit michi. Si uolue
ris et audieris me ∴
uidebis oē bonū. Si
secteris que dico eris
amica mea. Si me
elegeris et sup oīa a
maueris ∴ fiet tibi a
pre meo qdcuq3 peti
eris. Si autē me di
miseris ∴ erit tibi hō
in offendiculū: et po
nā contra te meū
zelū. Et cū quesie
ris alteriū nō diu ti
bi placebit ∴ s3 ī tedi
um et amaritudinē
quertet ∴ quia ego
salus et uita sū aīe
Et conuerti me ad eū

ex se dulcissimos nu
cleos. Quidquid ex hys
inveneris obscurum et
intellectu difficile:
nucleus in testa est.
Sed si audieris expo
nere et intellexeris
quod an non potuisti:
testa nucis frangi
tur et dulcedo nuclei
saporescit in corde,
Sic et in alijs senten
cijs subtilioribus esti
mandum est. Unde et
tot potes intueri
nuces quot sensus
latenter. Et quo por
tavit me in hume
ris: fecit hoc quia
cuiuscumque infirmita
tem meam aspexit u
net tamen abiecit
neque despexit: sed
pacienter et longa
nimiter me susti
nuit. Portavit
enim me in hume
ris suis: qui alijs
inspiravit et virtu
tem dedit paciendi

infirmitates meas:
et quidquid in me repre
hensibile erat. Por
tavit adhuc multo
carius me in hume
ris suis: qui baiulans
sibi crucem exivit in
eum qui dicitur cal
varie locum: ubi et
crucifixus est. Ego
enim ibi portabar ab
ipso magis: quam
crux ipsa. Et erant
onera graviora hu
meris eius peccata m
mea: quam lignum hoc
crucis. Nam propter me
portata est crux illa:
non propter se aperuit tamen
dedicari et honora
ri propter eum qui baiula
vit eam: et mortuus
est in ea. O quantum
michi super omnia est
amandus est et ve
nerandus: cuius
merito et gratia sic
quesita sum et re
dempta. Erit igitur
michi dilectus iste

sicut vnicus matri
sue. Et ego veraci
ter noui: quia ne
quaquā eius cōuenio
dilectioni. Cum cōp̄s
p̄supsi: de illius p̄ces
sit dignatione. Et
consequens nō fuit ut
illo tā benigne se ge
rente ad me: nō oc
currere ad vicarios
amplexus. Memo
riter teneo: quod dixit
dauid. Quis sū ego
ut fiā gener regis:
Sed est longe maior
ista quā illa affinitas:
quia hec est celebs
et sincera cogitatio.
ubi caro et sanguis
locū nō habent: sed
fides īuiolata et bo
ne cōsciē ad deū īter
rogatio. De qua et
ille discipulus quē
amabat plurimū
ihesus dicit. Quia
maior ē qui in nobis
ē: quā qui ī mundo ē
Deus enī caritas

ē: et ipsa hac cogitatio
nē p̄uenit. Cum
tm̄ se humiliat da
uid ut gener terre
ni regis fieret: quanto
humiliter me oporteret
sentire: quod rex re
gū dn̄s me pupil
lā dignatur agnosce
re et ad suū amorē
trahere. Fecit itaque
mecū nō sicut me
rui: sed quemadmodū
beniuolentissima
virtus dei dignaba
tur: sicut p̄pria ca
ritati et infinite
bonitati eius place
re videbatur. Felix
et bn̄dicta aīa: di
uini amoris vincu
lo colligata. Quā no
bilis et īgenua: que
tā sc̄e copule nō ig
norat vota. Et quia
iā prolixior sermo
de dilecto processit: nec
tn̄ quod querebas nar
ratū est. ex ordine
alius succedat: quod ipse

nobis dulcē et fru-
ctuosū facere digne-
tur. De benigna pro-
tectiōe dilecti. et suffe-
rētia mē. Cap. xvi
Ecce sicut oculi
ancille in ma-
nibus dnē sue: ita o-
culi mei semp ad di-
lectū meū. Ex eo tpe
quo eū amare cepi:
etiā cū ipo pseuera-
re volui. Quod cū
istituissem: placu-
it ei hoc ipm̄ et con-
firmavit dicens.
Qui manserit in
me et ego i eo hic
fert fructū multū
Sz ut probaretur
virtus dilectionis
quā vera quā fortis
et quā casta esset:
nccē fuit ut tempta-
cio illud aperiret.
Temptari autē non
possem: nisi ipo p-
mittente: et paulu-
lū se abscondente.
Et quia ad purga-
cionē interioris ho-
minis nec nō ad fe-
cundiorē fructifica-
cionē virtutū: atqꝫ
clariorē spualiū do-
norū pceptionē tep-
tacio pficere solet:
ipā me apprehendit
et evertere cepit.
Quā fortiter et quā
frequenter hinc inde
me iecit: quē nullū
latet secretū deus et
dnē meꝰ clarissime
novit: qui testis est
oim que in corde meo
gerebantr. Et ussqꝫ
nunc me aspicit: nec
aliud quā fragile
figmentū ee cognos-
cit. Nisi ergo adiu-
uisset me qui grava-
bar tā anxie. ita ut
vivere iam me crede-
rē: paulominꝰ habi-
tasset i inferno aīa
mea: tāquā plapsa
i desperationis fovea.
Sz ipē misertus est
mei: qui tribulatis

de benigna ptectione dilti et sufferentia. mē Cap. xvi

corde ꝯsuevit adesse
Varius enī ad tolle
randus prualeret
tā multas teptatio
nes nisi deo se pro
tegente et adiuuan
te. Quod igit̄ fa
cere potui ante fa
ciē venti eius fuit
mūe. Et ꝙ adhuc sta
re me cognosco ex
eiusdē munere venit
pietatis. Vn̄ in nequā
quā ꝯfidere debeo
donec in carne viuo.
etiā si celū serenū
sit no puto ꝙ seru
ritas amodo erit.
Dubito enī ne cogi
tabit̄. et fortassis qn̄
minime estimatur. Tā
to igit̄ magis michi
necessaria ē dilcī m
mei grā et protectio
quāto uerius experior
pene oīa patere pi
cula. Nusquā locus
tutus ē quā ī celo
vbi dilcs meus pascit
electos suos ī leticia

et exultacione. Bea
qui ibi. Ante ꝙ possū
Cogitare vix modi
cū inde licet. nec
tn̄ clare sȝ ī tenebre
licet minime. Vtinā
veniat ipe et colloce
me in loco pascue sc̄
cū lucidissimo tutissi
mo ubi nō est sathan
neqȝ occursus malꝰ
de cetero. Adhuc in
mari laboro et an
portū attingā salute
ꝑ teptationes ex di
uerso flatu tumesce
tes ignoro. Nichil
ꝯsl̄ meū agit̄ ī tu
to. sȝ hoc michi pro
solacio manet et tem
mento ꝙ fidei lumē
sempꝫ aspiciā ꝙ dilec
ti mei grāȝ ꝯtualiter
requirā ꝙ bonā spē
ad eū īdefesse gerā.
ꝙ ab eius caritate se
parari nullatenꝰ con
sentiā ꝙ denuqȝ eius
pudencie et abissa
li mīe plusqm̄ proprie

industrie me relin
qua. Quapropter licet
etiam frequentissime
titubo et non nunquam
in vitia cado, nequaquam
tamen desperabo ~~deo~~. sed
ad ipsum instanter cla
mabo et eiulabo Domine
deus meus miserere
anime mee. et ne sinas
me periclitari in tempta
cionibus meis: sed adiu
va me fideliter ut for
titer resistam et vincam
Christe manuum tuarum
porrigite dexteram qui
me probatis per sathanam:
et sepe ponitis ad partem
sinistram Nam si tam gra
vis temptatio advene
rit quod me ad dominum cla
mare prohibuerit. in
mox ex intimo corde
suspirabo Ipse enim no
vit abscondita cordis:
et scit quid desiderat
spiritus. Non enim est vo
luntas eius. ut pere
at unus ex hiis pusil
lis qui credunt in eum

O quam magna miseri
cordia eius super me. etiam ig
norante me vel non
advertente quod mecum
fuerit in tribulatio
ne ipsa multociens
servavit me. ut non
caderem passionibus
Nunc vero ex occul
to eius iudicio factum
est ut caderem et vin
cerer etiam in pluribus:
ne forte superbirem et
in magnis presumerem:
sed humiliora et confu
sa discerem. quia michi
il era cum bene stare
videbar et florerem.
Suadeo ergo ne te
mere aut cito me lau
des licet prospere pro
cedam. sed finem sto res
na ponis laude: immo
nec me sed dominum lauda
Laudetur solus glorio
sus deus. qui astitit
michi frequenter
in temptationibus meis
Sepe namque cum captus
essem ab eis. pie me

liberavit. Interdū
autē vehementes ut
turbo ad dispgendū
me emisit sagittas
suas et dissipavit e
eas. fulgura mul
tiplicavit et contur
bavit eas. Et recess
serunt a me usq; ad
tempus. Nā omīno ca
rere eis me noluit.
qd raro alicui scōrū
in hac vita dona
vit. Habui ergo
post hec modicam
requiē largiente
dilco meo patrē. Quā
tū adepta nō ad cor
porale neq; ad secula
re otiū me contuli. sz
ad mentale otiū me
~~[illegible]~~ verti. ut terrā
delonge cernere. et
celi iā secreta parūp
inspicere. Intendi itaq;
michi. ut viderē qua
lis eē. et quibus mo
dis illi melius placere
possem. q tanta michi
dilectionis ostendit

signa merita mea
valde excedentia.
Nō enī poterā in
turbine temptacionis
viderē quā suavis
esset dilectus meus.
sz in sereno mentis
et quiete solitudīs.
Et quātū in me e
rat hanc pacis sere
nitatē sine intermis
sione optabā ut illi
perfectius adherere. et
sine aliqua abstrac
cione et molestia va
care. sz nō sēm desi
deriū meū. effectus se
comitatur grē. Dat
tū nō nūquā deside
rata dulcedo. nonnū
quā vero differtur
eo iusto. Cū etenī
optabilius foret sub
vmbra pausare di
lecti. dūmodo lice
ret dūmodo tēpus
et locus admitte
ret. Nūc autē vi
cissim operatur meū
dilectus meus. Nec

semp sentio qd' turbat
nec indesinenter sen
cior qd' delectat. Sic sit
vespe et mane dies
vnus: quia eundo et re
deundo pleta et tristia
agitur tota hec mor
talis vita. Senserat
nimirum hoc idem sanctus
qui dicebat. Visi
tas eum diluculo. et
subito probas illum. Vi
detur tamen aliqualiter
requies si non nimis
continua sit aut impor
tuna temptatio. Cum
ergo donatum michi
fuerit vel parum in
dilecto meo requies
cere. gratum omnino ha
beo et optabile. Gau
deo in hoc etiam semper
gaudebo. pro tam deifi
co munere. Prestat
insuper fiducia affan
di eum quantumque de
tum fuerit. quia conueniens
benigna visitacione
sua me gratiis preue
nerit. Siquidem ipso

appropinquante et
die festum meum atque
re volente. subito
lux cordi meo infulget.
ad cuius aspectum omnium
inanium cogitationum
caligo pellitur et
diu optata sereni
tas possidetur. Ad
ingressum namque eius
stare non potest aliquid
turpe aut indecens.
quia munditie amator
est et insertor sic ne
cesse est ut abscedat
omnis illusio dyaboli.
cum omnibus pompis mun
di. Suppressis quoque pas
sionibus et temptatio
nibus meis quas paulu
li. clarius eum cepi
agnoscere atque fer
uentius diligere. stu
dui quoque gradatim eidem
agere. quia iam sero digna
natus est sit minorum
a me tumultus pro
hibere. Etenim ipsa
solent parare mea inse
curo. et os meum

violenter obstruere:
ne loquatur ad dilec
tum meum. Quia frustra
est eorum conatus ad
versus potentiam et
eius sapientiam. qui in
quolibet tumultu
potest illabi cordi meo
et secreta sua michi
silenter infundere;
ita ut cunctas eorum
mussitationes pro
nichilo ducam. peni
tusque non advertam.
Eya my cordialissime
et pulcherrime di
lecte. sic queso assu
me me ad te: quo
ciensque uideris af
fectus meos primi ali
qua uiciorum mole a
aut tenerem in utili oc
cupatione. ne lon
gius a te post gre
ges malarum cogita
tionum vagari inci
piant. ac cito priua
ri gratia tua; sine qua
non potero durare
in tua acquisita ani

ticia. Tu es enim domine
meus et deus meus
qui verbo tuo omnia sanas
et sanctificas. qui po
suisti animam meam ad
vitam et non dedisti com
moueri pedes meos.
sed de tempore iniquo et de la
queis mortis extraxi
isti me. O quanti de
relicti sunt et perierunt.
qui innocentiores me
fuerunt. Benedic
igitur anima mea domino.
et omnia que intra me
sunt nomini sancto eius. Be
nedic anima mea domino.
et noli obliuisci omnes
retributiones eius.
Parum est utique et
modicum nimis. quicquid
dixeris aut cogita
ueris uel in laude
eius presumpseris. Ma
ior est enim omni
laude. et suauior
omni melodia. Propterea
adheret tibi anima
mea. et super omnia dul
cia te diligit quamuis

pulchrũ sit et dulce
q michi ex caritate
miseris. Tu namq3 so
lus es sponsus: cete
ra donaria sũt et indi
cia amoris. Nõ diligã
ea pro te nec credam
sine te michi posse suf
ficere: ne forte cum
illis amittã et te. Uti
q3 te multis sim9:
s3 pro te frui nec ali
quibus rebus uis.
Ideo dilcẽ mi spõse ihe
su xpẽ oĩbus te spo
sui: et p oĩbus ama
re curaui. Da ergo
feliciter te frui: et
inseparabili vnione v:
tetũ pfectio beatifi
cari. Ecce quo puẽ
ni: longius forsitan
te protraxi quã vole
bas. Sed indulge aĩ
te. Sustulit enĩ me
paululũ amor sũmi
ac vnici aĩci: et vti
nã de cetero magis
sustollat: ac te piter
in altũ leuet. Prou

deat nobis celestem
ascensum: nos autẽ
humile descensũ. Cũ
relinquar interdũ
a dilco queris: quo
etiã. Quid facis int
her. Sustineo me
quanto equanimius
possũ: et expecto do
nec veniat. Natura
grauor: s3 spũ inte
rius sustentor: ne sit
isolabilis dolor. Me
mor sũ: quia sine dolo
re nõ viuit i amore.
Ex fide viuo scriptu
ris scĩs credo: verbis
ↄsolatoriis assentio: et
licet adhuc male habe
am melius tñ posse fi
eri nõ diffido: nec dif
fidere debeo. Vera
sunt enĩ et firma: q
narrantur p sanctorũ
eloquia. Ipsi naq3 i
multis sũt experti
tati: et i scĩbus pba
ti. Natura sẽp optat
alleuiari et i aliquo
querit ↄsolari s3 spũs

pmptus est ad pfe
rendu͞ oia : qͥcu͞qꝫ
deus pati me volu
erit. Si itaqꝫ ī deuo
cior et pigrior ad
faciendu͞ bona fue
ro : pterea no͞ erit
plaga mea sine re
medio. Etia͞ si occide
rit me ait iustus in
ipo͞ sperabo. Si vir
tutes diligo : pacia͞
magna virtus est :
seruetur g° et mo.
Difficultas naqꝫ op
operis : sepe auget cla
ritate͞ virtutis. ut
aute͞ probet͞ magnifi
clarificet͞ virtus p
contrarios solet ex
periri successus. Cum
igitur tale tibi pba
mentu͞ aduenerit :
ne diffidas nec con
cidas : sꝫ q̄serua pa
ciencia͞ et dei te co͞men
da iusticia͞. Non ē deꝰ
ta͞ seuerus et īmise
ricors : ut diu īco͞so
latu͞ te paciatur

manere. Tantu͞ ca
ueas ne in mode
rate doleas et velis
aduersus iustu͞ et
scm͞ remurmurare
qua relinqris : ne
et malignꝰ spūs ac
biores tibi teptatio
nes de fide et blas
phemia īmittat : et
ex hꝯ nimiu͞ pau
dus plus cruciēris
qua͞ oporteat. Idcir
co sustine te modicu͞
et dolore͞ c̄prime :
etia͞ qua͞ talibꝰ tibi
grauedo cordis ige
ratur aut corpis.
Permane firmus
in bono proposito :
qd institutisti serua
re ab inicio. Iuuat
e eni͞ in tali maxi
me articulo : ora spe
in dilcm pcere. Ex
specta paciẽter c̄so
lacione celeste͞ : sc
ries cito vbere͞ gra
cia͞ : et dei respectu͞
Certe habes fidele͞ teste͞

dicentē Expectans
expectavi dnm̄. et in-
tendit michi. Ut autē
in proximo illā merē-
aris ꝯsequi. interim
sepius ora et pro te
orātī supplica. sicqꝫ to-
taliter eꝰ ꝯmitte vo-
luntati et ordinatio-
ni: ut faciat tecū si-
cut placitū magis
fuerit sibi. Dicasqꝫ
illi cū bona ꝯfiden-
cia. In manibus
tuis opa mea. et tu
scis qualiter meū
sit tu cognoscis quid
patior: et nūc si vis
citiꝰ ꝯsolabor. Fiat
tn̄ semp̄ qꝫ tibi rectū
et bonum videt' in
oculis tuis. et mise-
rere mei desolati et
mendici paupis ad
te hūiliter gementis
Si igit' in paciā et
longanimitate pse-
veraveris. nec ꝓ
modicā tribulationē
a fide et castitate q̄ ē
ī xpo ihū declinave-
ris. profecto reuer-
tetur ad te splendor
grē eiꝰ. et illumina-
bit te copiosius. eritqꝫ
multo carior dilectꝰ
revertens q̄z si nū-
quā fuisset absens
Non eni est irratio-
nabile verbū. nec
sic offensus ē. ut iā
ultra nequeat re-
consiliari. Placabi-
tur citiꝰ et facilime
dūmō tu opam dede-
ris. et cavere meliꝰ
et satisfacere matu-
riꝰ sposponderis.
Si hiis salutarib'
monitis acquiescis.
erit tecū dilectus
sicuti priꝰ. et ex-
eo illiꝰ pn̄cia iocū-
daberis et dites.
Quā magna mul-
titudo dulcedinis
tue dn̄e. quā abscon-
disti timentibꝰ te
Pfecisti eis q' spe-
rant in te. sub um-
bra alarū tuarum
proteges eos. Abscon

renouaberis: et vi
debis inclitu tuu
qui regnaturus est
in te ipse est rex vir
tutu et dilectus tuus:
cuius posteriora i pal
lore auri: sz capiut
eius aurum optimum
Hec pro tua consolatio
ne pauttis sint dicta
Reliqua uero de dilec
ti imitatione premissa
qualiter nunc videlicet
apparet nunc discur
rit: sequenti narra
tione ab ore eius susci
pies et audies De res
ponsione dilecti et quod sit tot
recessus sui. Cap xvii

Mirabilia opa tua
dne: et aia m
mea cognosceret nimis
Quid est dilecte mi
quia sic fecisti m:
Ut quid me dereli
quisti Responde m
Reliquisti me: et
abisti: sz et denuo
repedasti: et i hoc
bene fecisti. Si non

cito uenisses: pene
defecissem. sz miser
tus es mei: conscius
secretorum meorum.
Etenim tristis eram
ex recessu tuo: et
nunc pro tua reuer
sione sum consolata dic
tu aliqua ad doctrina
mea: quod boni i hoc
ptendisti. Quid
te iuuat sic discur
rere et me affligere
re: An te audire
delectat: mane no
biscum dne: qm aduesperascit: Ueni et sede
in medio nostrum: quia
ecce ego et alii quidam
discipuli te audi
re cupimus: et ut
doceas nos obsecra
mus. Dic fidenter
quod placuerit: et
ad me si uis uerba
tua couerte. Nul
lu libentius qua te
audio loquente. Et
si quis alius loquitur
pro te qui i eo loqueris

de responsione dilecti et q sit ro recessus sui

sermo eius michi gra
tus et audibilis effi
citur. Erunt igitur
eloquia tua dulciora
michi super mel et fauum.
vincunt enim omnes suaui
tate verborum. Sonet
iam vox tua in auribus
meis. Intonuit ergo
vox dilecti mei et di
xit. Ego qui loquor
iusticiam. Quis simi
lis mei in consilio
et prudencia. Quis
fecit mare et aridam.
Ego dominus formans
lucem et creans tene
bras. Quis intrauit
abyssum et de profun
do eduxit aquas. Ego
dominus scrutans corda
et renes. Quis cog
nouit omnia nouissima
et antiqua. Ego dominus
qui feci omnia in numero in
pondere et in mensu
ra. Ego creator ce
li et terre rector
omnium seculorum. Ego se
cretorum cognitor et
occultorum reuelator

Ego uniuersa complec
tor et singulorum c
causas intueor. Ego
deus et non mutor. apud
quem omnium mutabilium stat
immutabiliter racio.
Ego deus opor cuius po
testas insuperabilis. Ego
altissimus cuius alti
tudo inattingibilis
Ego bonitas cuius en
titas incapabilis. Ego
potentissimus et secre
tissimus. Ego intimus
et a sensibus remotis
simus. Ego omnia sine o
nere porto. cuncta sine
distentatione rego.
Ego preterita simul
et futura eque intue
or ut presencia. Ego omnem
corporale pariter et spi
ritale contego creatu
ra. Ego variis modis
nominabilis nulla
tamen cogitatione vere
formabilis. Ego subi
to compareo et mox
dum nescitur lateo. Vere
ego deus absconditus
qui mille modis dispenso

vices meas cum amatibus. Et dixi etiam hoc ad amantem animam Abscondam faciem meam ab ea modicum: ad momentum eam relinquam: videam si diligat caste. Multum est caste diligere: quia hoc est non propter se ipsam in me diligere: non propter aliquod temporale commodum vel spirituale solatium: sed me solummodo propter me: et sese finaliter propter me et ob aliud nichil sperandum a me. Non est omnium sit me amare: sed est solius perfectissime anime hec prerogativa casti amoris. Que autem adhuc imperfecta est necesse habet frequenter probari et exercitari: ut sciat quantum diligat. et si usque ad contemptum sui. Dixisti enim in corde tuo perfecte diligo: et idipsum frequenter repetis: quia diligo. Sed non tantum verbis vel cogitacionibus credo. Etenim te in veritate probabo. Cum pius sum et blandior. cum devotionem tribuo aut datam augeo: cum tantum prospera aut pro maiore parte iocunda perfero: tunc devote dicis dilecte mi diligo te. Et bene dicis. Sum etenim amabilis valde: et omnia que de me dici vel cogitari possunt amabilia sunt et dulcia atque laudabilia in secula. Sed et in beneficiis solum me amare et laudare: quid grande est? Nam et peccatores hoc faciunt. Siquidem me sepe benedicunt: cum acceperint quod male cupiunt. Sed non est speciosa laus in ore peccatoris. Qui ergo propter beneficium aut consolationem me diligit: quid amplius avarus facit? Proficias proficias: et ad perfectiora ascende. Pigeat

semp[er] debile et molle
ee: disce solidu[m] edere
cibu[m]: non lacte p[ar]uu
loru[m] duci[us] uesti. Cu[m]
si ad nu[mer]u[m] fortiu[m] dauid
tenentiu[m] hasta[m] et gla
diu[m] et clipeu[m]. Tolle c
cruce[m] tua[m] et sequere
me. Festina inter il
los [con]putari: q[ui] diuersa
grauamina et mult[a]
ep[er]ily genera pro me
sciunt portare. Nimis
iclinaris ad [con]solatio
ne[m]. probare ergo te
uolo et iclinare ad ali
ud latus: ut expiaris
quid pati possis: ne t[ibi]
inocens et s[an]c[t]a uidearis
[con]mitta[m] sup[er] te tribula
tione[m] et ira[m] et idigna
tione[m]: i[m]missione[m] p[er]
angelos malos. Aly
que tua su[n]t tollent:
aly quibus idigeas ne
gabunt. Aly tibi de
trahent: aly i facie
resistent. Aly graue
iugu[m] inponent: aly
quo tu no[n] uis ducent.
Aly exteri[us]: et aly i te
ri[us] te affligent. Aly
assumetur ad statu[m]
et honores: tu relin
q[ue]ris ad [con]tumelias et
labores. In o[mn]ibus hijs
et maioribus probabe
ris ut adleta fortis.
Recedam nec dimitta[m]
quin diligenter te ex
amine[m]: si in facie m[e]
benedixeris. Quod si
i toto corde me dilexe
ris et i o[mn]i t[em]p[or]e nomen
meu[m] b[e]n[e]dixeris: dig
nu[m] est ut amodo spon
sa uoceris: et secre
tu[m] aput te me cubi
culu[m] obtineas. Q[uo]d si
nec du[m] uirga[m] mea[m]
portare sufficis: si hac
disciplina minus ama
bilem sensueris lugens
multis diebus absen
cia mea qua affecta
ter et sedula petis:
mitta[m] tibi baculu[m] meu[m]
ut surgas: et post lice
uenia[m] et suscitaberis
ad pristina[m] gra[tiam]. No
lo en[im] ut o[mn]ino deficias:

qua ego amantē me diligo. Et si nondū pfectē diligis nō tn̄ puu lam ↄtepno. s; ut veri tas testabo. Cura est michi de te ut bene habeas. Volo ergo ut de me habeas Sed quidē quantū pati ua leas. et ideo tēpe ro vices meas. ne sup id quā sustinere tēpteris et deficias. Ergo si mora fecero. expecta me usq; ī di em visitationis. Ve niens ueniā. et pro missioni mee satisfa ciā. Tu autē oratio ni īcūbe. sacre lec tioni intende; et ī oībus paciēciā et lon ganimitatē tene. Ille enī ignoro qr interī ī merore cristis. s; tn̄ subito īfirmari et ab oī spe quasi nō essē redituri defitē nō placet michi utiq; Ubi ē fides tua. Mag na fide opus est ti bi ī hac parte max ime. qr e et si me nō uides. uideris tn̄ a me cū te et oīa tua credere deberes Licet nāq; iudicia mea ignores. dicit tn̄ firma fides. bonū est qd disponit et opatur deus. Conso lor igit̄ te qr īfirmi tas hec nō erit ad mortē. s; pro gloria dei. Abstuli a te deside riū tuū. et volui tēpta re fidē et dilectionē tuā. Feci enī hec oīa ut tuā īfirmitatē aptius scires. et meā bonitatē magis ītel ligeres. Non te bn̄ n nosti. sicut et ego no ui. Ego te et oīa tua noui. nō mō ex tpe s; ab eterno. Agnos te g° qd ex me tibi ve niat. vide quā paup er tuo sis. si qn̄ a me relinquis Nondū ī

in uera tui cognitioē
plene pfecisti. Et qr
expedit plurimū hoc
te scire. uolui ut expi
mento disceres. Bo
nū est tibi q aliqn de
solaris. ut sic ppria
manifestius palpes
īfirmitatē. Ergo noui
hac magis uenire ad
profectum tuū. Vt ex
hac prudentior et sol
licitior fueris ad sin
gula. quid pdidisti.
Arrogans es plerūqz
et īscia tui. putās
te habere bonū q
nō habes. Decipis
amore ppriō. ut dū
nō cogitas datorem
abuteris dato. Ergo
inebriaui te. s oblī
ta es quia de uite
mea botrus erat. Co
gnosce ergo teipam. agnosce q uirium habes.
Si ex te est qd ha
buisti. cur nō tenu
isti. Si nec illud
tenere potuisti. cogno

nosce quia desup ac
cepisti. Da ergo honorē
grē. et cōfitere quia
sine me nichil potes
facere. Considera quā
necessarius sū tibi. q
sufficiens et solus po
tens ī oī bono te cōfir
mare. Ubi eras pri
usquā te uocarē. nisi
pctīs tuis. Et nunc
ubi es. nisi quo pduxi
te. Sz et qn tibi bn
erat sine me. Et dixi
Nūquā dulcissime
dnē. Tu solus unicus
et singularis dilcs
meus. ī oībus et pre
oībus fidelissimus. Cū
re igitr cogitasti apud
te nō rctē. ut ires post
amatores tuos alienos.
Quid tibi displicuit ī
me. Nūqd gloria mea.
aut pulchritudo mea.
Vere dnē nō est silis
tibi ī pulchritudine
et ī gloria. ī diuiciis
et potēcia. neqz talis
ī celo neqz ī terra. Tu

es enī solus altissimꝰ
sup oēs terrā. Tui sūt
celi et tua est terra.
orbē terre et plenitu
dinē eius tu fundasti
cōultū ē qd creaturis
donasti. ex quibus n̄
magna pulchritudo
sapīa et bonitas tua re
lucet. ſʒ nichil ī cōpacio
ne btē ac gloriose p̄ntie
tue. Sapiencia nūc di
dici. qua amari te m̄
ē uel ad horā te reli
quisse, Ad me ergo re
uertere dicit dilēc tuꝰ.
Satis ē qd hucusq;
circuīuisti iactasti. Disce
stabilis esse et mitis.
sperans et fidens in
me nō tm̄ ī die visita
cionis. ſʒ habūdanciꝰ
ī nocte teptacionis.
Ergo dimisi te ut fatig̃
ta citiꝰ ad me redires.
et frustrato exteriori
solacio demū ītellige
res quid tibi cōtulit di
lcio mea. que totiens
te īuitauit. Aduerte

itaq; nūc. q̄ rōne nō
caret q̄ nō nūquā re
linqris. q̄ sine affū
manes q̄ tedio afficeris.
q̄ teptacionibus fati
garis. q̄ hinc et inde
affligeris. q̄ cōsiliū nō
īuenis nec auxiliū sen
tis. ſʒ āgustiā vndiq; et
egestatē pateris. Ideo
relinquo te ut agnos
cas. mea presenciā t
fore ncāriā nō mō ī
vna re q̄ ī maxīa tm̄
causa. ſʒ ī oī pfecto
actiōe ī oī loco ḻ et tpē.
tā mane quā sero et
ubicūq; fueris ıcıs ul
steteris. Disce q̄d ē istr
ctis sollicite cū dilecto
tuo ambulare. et a
vanis abstinere offen
sasq; cauere. Relinquo
te ut sciā quātū dili
gas me. hoc enī ape
reat tibi modus dilec
tionis tue. Fortiorē te
et beatiorē putabis q̄
eras. ſʒ euidentius
patuit auxilio meo

hoc ē apparcat t̃ mod̃ ..

tibi paululũ subtrac
to: quia egene fuisti
et misera. Quo cogi
noscetur dilectio tua.
nisi cũ mansuete por
taueris grauamina.
Interdũ te uideo tepes
cente. sꝫ ut suscitaueris
ad feruore͂ et querendi
diligenciã: abscondo
me ad horã tanq̃ dilcs
stans post pariete͂. Ui
deo et scio oĩa. sꝫ exer
citacio utilis ad mul
ta maiore͂ dat sepe ĩtel
ligenciã. Etiã si me
diligis. utiqꝫ querere
nõ tardabis. Si pla
ceo idagare curabis
An ignoras quia labo
riose acquisite diuicie
tenent' magis studio
se. Cui eque optata
requies sicut fatigta
to. Cui tã iocundꝰ
amor. nisi ĩ quo pres
sit amati dolor. Et re
inuentus thezaurꝰ.
nonne bis carior ē q̃
prius. Duplex gau
diũ et geminata re
dit leticia. de ĩtermis
sa dilcĩ pñcia. Utiliter
igitur me subtraho.
quia nõ dedignando hoc
ago. sꝫ pia quadã dis
pensatione sic cũ ama
tibus ludo. Sufficit
ꝓ pñti. quia tantillũ
audire meruisti. Do
aute͂ licentiã tociens
reuertendi ad me quo
ciens tibi senseris opꝰ
esse. Ego nũquã mise
ra mea clausi. hũi
liter et seriose deprecan
ti

De fiducia diuine miseratiõis Cap xviii

Deus meus mia
mea. et ideo
nõ sum cõfusus Non
videatur cuiquã ab
surdũ si cupiã cum
dño deo meo freque
ter celebrare collo
quiũ. cuiꝰ benigni
tas me pigrũ sepe
trahit et attendit
ad meditandũ et
orandũ. ita ut eius

de fiducia diuine miseracionis Ca[illegible]

nō respondere uoci
bus durū m̄ sonet et
īgratū. Sz dicit for
sitan aliquis cōtra
me. Ergo nec tu ti
mes deum: tu sic
reuera pctōr ī mū
dus et vita ipa īdig
nus. Unde tibi hec
psūptio cordis: Et
tu sis oim̄ minim⁹
et despectior vniuer
sis: quid adhuc dte
diuinis īgeris collo
quijs: Que te ipm̄
facis: Dulcē mi dn̄e
pro me responde: qz
os pctōris aptū est
sup me. Si me iusti
ficare voluero: os
meū cōdēpnabit
me. Et si mundus fue
ro: hoc ipm̄ igno
rauit aīa mea. Tu
scis insipientiā et
cōfusionem meā. Tu
loquere: ego libenter
silebo. Et uox dilci
mei, Ne attendas ad
uerba exprobantiū

tibi: sz ausculta po
tius qd dixi. Non enī
ueni uocare iustos:
sed peccatores. An nō
licet michi facere qd
uolo: Voluntati mee
quis resistet: Si tibi
quamuis nouissimo bn̄
facere voluero ī modi
co: quis arguet me de
pctō: Qui sine pctō ē
prim⁹ in te lapidē mit
tat. Si autē et ipi pc
ctōres sūt cur gre
detrahūt: Non tu
me elegisti: sz mīa
mea te preuenit. An
adhuc aliquis audet
murmurare cōtra
te. qz accessisti ad me.
Certe nō est murmu
cius cōtra te: sz apte
cōtra me: qz pctōres
recipio et tu illis man
duco. Et quare non
uendicares tibi fami
liaritatē meā: quā
potius gaudeo exhi
bere quā retrahere.
Tui ego. Dulcē dn̄e nō

imputet eis. Sed michi et pctis meis. Non nego qd qd de me egre sentit fateor et hoc idubie. quia multo plus e qua scit. Dicit ille. Bonu tibi quia humiliasti te. sit eni sp magis luctamis et gratia mea facilius i petrabis. Preterea tu no es abiciendus qr pctor es et defectuo sus q tenetipm ob id despicere debeas merito. nec vnqua oblivisci i quantis de liquisti Sz ne anxie itereas pensa quia se pe de pctoribus iustos facio et amicos. humi les eligens et de se p sumentes relinquens Non opus habeo ut dones michi aliquid de tuo. Sed tm hoc peto dilige me corde pu ro et sufficit tibi tuus ego Proch pudor michi. quia no est qui

in me unde possit amor tuus erga me incitari. Dicit iteru Nichil horu attendo q mundus ad placen du offert. nil talium requiro. amor p se sa tis e. tantu ferueat mentu et pseueret. Verumptamen tuus sunt q hoies adornare pnt Nonne mea sunt oia et q in corpe et que i aia fulgent. Que aute mundi sut et q corpus honestant. parum te iplicare debent Que uero ad decore virtutis ptinent tua iterest et oportet ita curare. ut placeas cora deo in lumine viuentium. Iuste tu te humiliasti et accusasti tu foris qua intus cora vultu mee maies tatis cofitendo vera citer ifirma et dedeco ra tua. atque profun dius igemiscendo quia

nequaquam dignus es familiaritatis mee vendicare graciam uel ad horam. cum sim speculum sine macula: et tu peccator et immundus ab infantia. Memor quoque esto fragilis condicionis tue et generose celsitudinis mee. Sicque cum humili reuerencia ad me confidenter accede. Ego enim sum qui deleo iniquitates et peccata: qui iustifico impium dimittens ei omnia delicta propter nomen meum. Non solum hoc confero: sed adhuc maiora dona mee pietatis sibi prestare. Nam et misereri potius eligo quam irasci: malens parcere quam punire. Et hoc parum visum est michi: neque sic contentus sum ut post primam graciam non adiciam secundam uel terciam: ymmo finem non impono miseracionum mearum. Sed neque graciarum et beneficiorum meorum dicibilis est numerus. Denique post peccatum veniam post penitentiam et satisfactionem completam: reddo plerumque salutaris vultus mei leticiam infundendo habundanciorem spiritus sui graciam. et licet adhuc in carne peccator moretur in mea tamen illum recipio familiaritatem. ita ut de perpetratis malis nulla sit erubescenda iam confusio. sed magis graciarum actio et vox laudis: quia transierunt uetera et noua facta sunt omnia. Ita pius et misericors sum: ut semper paracior sim ad indulgendum quam tu ad penitendum. promptior ad dandum: quam tu ad rogandum. Quid igitur times: quid trepidas ad sinum accedere tante pietatis. Et cur te alie

nares: agra mea
ta sponte oblata: Et
si scires q ꝓposuissem
negare: no tn a pre
cando deberes desiste
re neqꝫ ꝯfidecia ex
auditionis amittere:
ꝫ insup vehemecius do
nec accipes istare In
finite sut eni misera
tiones mee: et qd vno
tpe negat: alio tpe
poterit pie ꝯcedi Qd
scis si qn ꝯuerta ad
te facie mea: et done
tibi desideriu cordis
tui: Et quod dicit ꝓphe
ta de me: Accedite
inquit ad me et illu
minamini: et facies
vre no ꝯfundentur
Ergo magis accuso
accessus tui raritate
qua accessum frequen
te: et plus timidam
verecundia: qua pmp
ta vetue ꝑsūptione
De mea bonitate ꝯ
fidere. rte humilitatis
et magne fidei est

indiciu. Het dico no
ut pecces. Qd si pec
caueris: no desperes
ꝫ cito resurges. habes
eni adhuc spe: et aduo
catu apud patre Dz
et ego qui hoc potiemis:
Nō solu boni et digni
magni et pfecti viri
mi appropinquare de
bet: peccores et publi
cani que adibut. Qd
ergo ewangeliu dicit:
Et erant inquit appro
pinquantes ad ihm
publicani et peccores
ut audirent illu. Ac
cedant igit̃ idigni:
et fiant digni. Acce
dant mali: et efficia
tur boni. Accedan pui
et ipfecti: ut fiant
magni et pfecti. Ac
cedant oes accedant
singuli: ut accipiant
de plenitudine fon
tis mui. Ego su fons
uite: qui no pt ex
hauriri. Qui sitit
ueniat: ꝯ ad me et

bibat. Et qui nich
il habet: veniat ut
gratis emat. Qui mor
bidus e: veniat ut sa
net. Qui reprobus
e: veniat ut attenda
tur. Qui timidus est:
veniat ut confortet.
Qui tristis e: veniat
ut consoletur. Qui ari
dus e: veniat ut adipe
et pinguedine spus re
pleatur. Qui tedio af
ficitur: veniat ut q
gaudio recreet. En
delicie mee ee cu filys
hoim. Qui concupiscat
sapietia: veniat ad
doctrina mea. Qui
querit divitias: ve
niat ut accipiat eter
nas et icorruptibiles.
Qui honores ambit: ve
niat ut nomen eter
nu i celo hereditet et cu
felicitate desiderat:
veniat ut ea sine timo
re et periculo possideat.
Qui oim bonoru habu
dantia cupiscit: veni
at ad me ut summu
eternu ac imensum
bonu pcipiat. Ego si
q oia temporalia pres
to: et sup tpalia eter
na bona i celestibus
tribuo. Nec promissio
ne mee decero: cu adim
pleta fuerit manda
toru meoru salutaris
observantia. Corona
bit aute gloriose in
celo: qui legittime cer
taverit in hoc mudo

De desiderio divi ne fruitionis xix

Meditatio cordis
mei i conspec
tu ~~...~~ tuo semp.
Quid aie fideli suavius
quid iocundius ee pt:
qua devote de dno
deo dilecto suo medi
tari: ut que clara
ac beatifica visione
intueri necdu valet
saltem p studiosam re
cordatione quasi pn
te sibi faciat. Con
templet igitur eu

P speculū ī enigmate:
que facie ad faciē nō
pt videre. Deruitet
inchominis p scriptu
ras et figuras: que
ī suo fulgore contempla
ri nō sufficit. Ut si stu
diū querendi faciem
dnī nūquā frigescat:
s de die in diem magis
feruescat. Inest autē
deū amanti īcessabi
lis estus. ad eius visio
nē pfruendā quia vi
sio dei beatitudo ē sūma
et felicitas pfecta. Ap
petit ergo hanc bea
titudinē: quatinus
totus eius appetitus
suo iunctus fini satie
tur et quietetur: qui
nulli priti bono poterit
vnquā contentari. Nā
et crebra experiencia di
dicit. quanto longius
a celesti beatitudie
errauerit: tanto īfe
licior ē et īquietior:
cū nichil ī creaturis
stabile appareat aut
durabile. quo eius af
fectus possit mitiga
ri. Redeat g° ad deū
a quo fcm̄ est: et ab
illo requirat beati
tudinē vnde sūpsit
originē. Ipse quidem
qui creauit aīaz: ip
se est qui satiat ī bo
nis desideriū eius.
Nā talem affcm̄ ei
indidit: ut eo deser
to nullū sit bonū q
contentetur: nullum
gaudiū quo secure
fruatur. Noli g° hit
sitare aīa mea. q: nō
est iste locus requie
tionis tue. s perge sur
sum: ascende ad eū
qui te fecit. Na eius
et ille nūcios misit:
et ad ascendendū te
īuitauit. Quot deside
ria eterne vite īspi
rat: tot nūcios tibi
transmittit. Quibus
susceptis: para te ad
ambulandū. Ambu
las si eū videre desi

deras si ei placere
contendis. si inferiori
bus abrenunciás. sicut
amore animi quod agen
dum uel dimittendum
fuerit. Non enim tu
eum prius querere pos
ses. nisi et ipse te prius
quesisset. et sua in te de
sideria suscitasset. Si
quidem languet illa
anima non amore. sed tedio
pruritioso. que eter
ni solis non fuerit
irradiata calore. Sed
si austro flante a fri
gore fuerit resoluta
et merore. tunc mox
estuare incipit pre desi
derio inspirabilis
ad incomprehensibile archa
num diuinitatis. O uere
solis ardor immensus.
quot tunc in amante
pruriis estus. Soluis
tristitie tenebras.
et laboriosas actiones
in nichilum mutas. Lon
gos annos diesque pau
pertatis. uno simplici

illapsu habunde con
solaris. O tristium
medicina. o errran
tium et querencium ful
gida lucerna. Tu iu
giter michi mora tua
mansione in me pa
ra. donec illucescat
lux perpetua. O quam
dulcis et quam iocunda
erit tua presencia. qui
ex sola tenui memo
ria tanta prodeunt so
latia. Qua libenter
me possum ad te con
uertere. quam libe
re omnibus renunciare.
ut tua gratia merear
consolari. Non enim dif
ficile erit anime incipien
enti tua facie cerne
re a presenti se oblec
tatione nudare. tan
tam maiorem interius
sentiat. aut in proprio
sibi largiendam fi
ducialiter abs te ex
pectet. Preterea nul
lus insipienter cogitans
putat quod tu animam tibi

devotam diu inconsolatam
relinquens. vel quam
pura recipiet carismata
gratie pro vniuersis
victoriis nature: quia
nec in qualitate nec in
suauitatis quantita
te poterit vnquam
tue celesti consolationi
comparari qualiscumque ter
rena delectatio et vni
tumque concepta. Stude
ergo fidelis anima ta
lem te exhibere christo
celesti sponso ut eius
gratia et consolatione dig
na semper existas. quia per
ipsum et in ipso copiosissime
recipies quod te in quauis an
xietate positam console
tur. Quanto frequen
cius ad ipsum accesseris
eiusque lateri vicinius et
tuum applicueris: tanto
tibi dulcior apparebit
et iocundior. Quod si
te subtraxeris. tu so
la detrimentum patie
ris: ille autem in sua
permanens pulchritudine

nil molestum sentiet nec
triste. Tu bonitate eges
illius. ille nullius. Ideo tu
beatior ex ipso fieri potes:
ille ex tuo prouectu non
valet. Solus est qui sibi
sufficit. solus cui nichil
addi minui ve potest. Sunt
gratia sui quecumque sunt. quecumque
viuunt senciunt et intelli
gunt. Merito ergo omnia que
creata sunt. ipsum lauda
tes benedicunt. O si sic suffi
cienter eum enarrare
tibi et explicare possem.
quam libenter id agerem.
Sed ineffabile est. sicut
et effari prohibetur. Si
militer quia inexcogita
bile fertur. nulla co
gitatione vel note re
formatur. Et tamen ita sit
cogitatum interim hu
mano more de creato
re tuo. habendo me
moriam suauitatis eius
pro solacio. donec presen
tia vultus sui tibi ostendatur in regno.

De gemitu et dilatione glorie Cap. XX

Ego dixi in exces
su mentis mee:
proiectus sū a facie
oculorū tuorū. Ptius
sū ē cor meū intra
me: ex dilatione glo
rie tue. Loquar gs:
et cfabulabor cū a
maritudine aīē mee
Vis amoris tui dice
re cpellit: nec pa
titur tibi aliquid ab
scondi. Quid igitur
referā: Ecce deus
meus: ī pace ama
ritudo mea amaris
sima. Quis nō intel
ligit: q hec nolunt
nescit. Nō ē s3 scio
et sentio: et ideo can
tare cū ppheta non
erubesco. Tibi dnō
deo meo loquar cui
oīa sūt nota: q et sci
re dedisti et sentire
pro bona volūtate
tua: ne forte plus
glorier. aut aliquid
ab īsipiente existimer
Qd gs a te accepi:

dicere possum tibi.
Et quid opus est tibi
dicere: cū oīa scias
nec ullū ex hijs sola
ciū exspectes: Et quā
le solaciū tibi venire
: qui es csolatio deso
latorū: Ergo michi
totū pdesse pt q uer
borum adhuc solacio
īdigeo: ut sermonib9
bonis et dulcibus ex
te affcm meū in te: et
faciā refrigeriū ali
desolate aīē mee. Ete
nim cū nō possim te
uidere pñtē lugebo
absentē: qr et hoc amo
ris ē indiciū: et dulce
satis amanti iā sensu
huius versiculi appa
rere īcipit: qui
aīa amante recte
scribitur. Quanto
enī ardenti9 amat q
quātoqz vehementi9
eterna desiderat: tā
to verius virtutē
huius versiculi ī se vi
uere sentit. Nō sūt

frigida uerba nisi
non amanti: nec sur
da organa nisi cor ob
turanti. Dicit amans
et flagrans anima: et
totiens intra se tota
bescit cor eius: quoties
ex amore eterne pacis
compungitur. Sed ergo dicit
tibi domino deo suo: non
hominibus quibus ignota
esse cupit. Et si hominibus
aliquid loquitur: hoc tamen
foris est quod illi audiunt
et tibi quod dicit intus
dicit et amando magis
quam sonando. Ecce ait:
in pace amaritudo
mea amarissima. Et
si confiteatur. Postquam
ad pacem mentis te
largiente redii: ma
gis michi graue esse
incipit fallax status
mundi. Video enim in hac
pace: quantum disiun
gor a summa pace. Et
quidem prius occupata
desideriis terrenis et
variis commota passioni

bus plurimum impedie
bar ab interioribus
meis et persequens
a contemplatione celes
tium: pro quibus anx
ie gemere debui. Sed
minime potui: quia sen
sum interni doloris
per incuriam perdidi. Iam uero
sublatis inanium cogi
tacionum tumultibus
in pace mentis aliquan
tulum resideo: et toto
cordis desiderio ad su
perna trahor: et ampli
us plango quia bonis
celestibus non fruor: quam
prius plangebam cum
mundi malis cruciarer
Est ergo amaritudo anime
mee in hoc mundo degens
sub peccati sarcina ince
dere: sed hec iam ama
rissima fit: cum pro
posse meo recollectis
in unum affectibus
bona iam cordis pace
potior: atque totis in
medullis in amplexus
eterne pacis amoueor

et tamen pro mortalitate
mee vinculum apprehen
dere impedior. Ideoque
ad te cum gemitu clama
re compellor. et dicere.
Infelix ego homo. quis me
liberabit de corpore mor
tis huius. Non sentio
grauius onus quam diu ma
neo peregrinari a te in
seculo. quia in amore
laborans nullam preter
te consolationem requiro
Prudentissima namque
comprobatione didici non
posse animam meam bonis
satiari presentibus. nec
ueram adipisci beatitu
dinem. nisi tibi iuncta
celestem acceperit man
sionem. Licet enim exces
siue amet flagret
et contemplet sita in
corpore insatiabilis tamen
perseuerat eius affectus. ni
si deposito corpore fruitur
to in adeptione summi
boni. et in lumine vul
tus tui. finis eius consum
matus. O rex celi
summe amabilis. o
dilecte mi pulcherrime
totus desiderabilis
Quando adimplebis me
leticia cum vultu tuo.
qui satiabis omne desideri
um meum fonte perhenni.
Sitiuit in te anima mea.
et multipliciter affligi
tur te non adepto. Quam
diu in terris viuo et
te nondum video tristem
michi omne quod terrenum in
tantum calescit cor meum
ut non modo semel sed
sedule in excessu meo
dicam. quando veniam et
apparebo ante faciem
dei mei. Crescit ad
huc amor desiderium
amplius ignescit. ita
ut flere die noctuque
non cessem dum cogito per
singulos dies. ubi est
deus meus. Amati namque
dulce est pro te flere.
dum quod desiderat non potest
habere. sed oportet [illegible]
expectare et carere
Et hiis fletibus magis

pascitur et confortatur
amans anima. quam si habe
ret omnia terrena. Illa
si illa diligeret: pro
te nullatenus fleret.
O quam beata et tibi plan
ta fusio talium lacrima
rum. Siquidem secularium
um gaudiorum ac tem
poralium cupiditatum sunt
contemptrices. et celesti
um consolationum devote
impetratrices. Propterea
specialium devotorum et so
lummodo amatium est iste
profluvius tam sanctarum
lacrimarum. Alia vero
lacrimarum huius quod mi
seria necessitate contin
gunt. Ille quia morbi
dus est. ille quod oppressus
est. alius quia iniuriam
patitur. alius quod volun sue
tati contrariatur. nonnum
sua lacrimatur. So
la tu anima devota divi
ni amoris lacrimas
fundis. pro dampnis
autem temporalibus et caducis
transitoriis neque dei

iudicio te submittis
et gratias agis. Nemo
tamen in devotus velut
insipientem te iudicet
aut impatientem. audi
ens te flentem. quia la
crime iste non gravant
sed recreant. non ma
culant sed lavant nec
oculis officiunt. quia oculos
cordis puriores red
dere consueverunt. Di
cant alii de te quod vo
lunt. non possum ego aliud
nisi bonum de te sen
tire. nam et consimili
fletu opto potari.
Si igitur optas lacri
mari. poteris et con
solari. Utinam esset
anima tua pro anima mea.
numquam ignorares quod
sentio. Ego scio tunc cre
didi. et certus sum quod
facilius est negare celum
et terram non existere:
quam deum non esse. Et scio
quidem ipsum esse bonum a
nime mee. et numquam me be
atam fieri posse sine eius

pſtū cōteplatione
Tuue cōteplatio q̄
necdū m̄i eſt collata
neq̄ʒ firmata ꝑpetue
nimirū plango q̄
tanta priuor felicita
te q̄ huiꝰ uite tenebris
īuoluor q̄ ꝑ ꝓpria ſit
grauior infirmitate
ut lucē illā nō uale
am ſufferre et q̄
tā exiguū ſit momē
ti et tectū nebula
q̄ꝙ̄ meditor de celeſ
ti gloria. Quapp
planctū ſepe gemi
no pro tātū ut dū di
citur m̄i p̄ ſingulos
dies ubi eſt deus tuus
magis cōpūgit ſpūs
meus, ꝓuenſo eni ſuſ
penſe. Ubi eſt bonū
meū et ꝑfcīū cordis
mei gaudiū. Ubi pax
et requies uera Ubi
hec oīa ineffabilia bo
na nisi tu deo meo
Et qñ hys ꝑfruar
niſi ei ſine medio
fuero iuncta. Et qñ

ibi ero. Credo ſpero
q̄ ſʒ nō poſſideo Ubi
eſt gº deus meus quē
ſic amo et nōdū ui
deo. cuiꝰ amor me
totiens uulnerat ab
ſencia cōtriſtat ſʒ et
uiſitatio nonnūꝙ̄ re
creat. Ubi ē deus
meus quē ſemel
vidiſſe eſt oīa vidiſ
ſe. Ubi ē deus meus
ī quē cor meū et caro
mea exultare iugit
ꝑ cōcupiſcit. Ubi ē
deꝰ meꝰ pro quo tot
labores cuiꝰ l memo
ria dulcis ꝑ̄ncia cari
or oēs de corde meſti
ciā repellit. Ubi eſt
ſpes mea et tota glo
riatio mea nonne ī
te deus meus ſaluta
re vultus mei. Oſtē
de michi gloriā tuā
et ne auertas faciē
tuā a me et ceſſabo
cōqueri ſi litigꝰ pa
rū tecū ne michi ꝑ
peres. Amor eni

vehemens habet in-
mos mirabiles. Ex-
pectare cogor: et de
siderare magis īstigor
sicq̄ duellū amabile
pseuerat. De memo-
ria celestis pr̄ie. xxi

Dn̄e dilexi decorē
domꝰ tue: et lo-
cū habitationis glorie
tue. Quā libenter
apud te essem bn̄ nosti
deus meus: et quā in
time hoc desidero: nō
possum satis dicere.
Non solū hoc peto cū
m̄ male est: s; etiā
qn̄tlibet hic m̄ bn̄
sit opto tn̄ ut magis
tecū m̄ eē liceat. Ex
quo satisfiet deside
rio meo. Sic me eē
tedet et oportet: tecū
eē libet: et nodū le-
tet. Nō video nisi ut
patiēter dilationem
istā feram: et optionē
meā tibi resignē. Et quid
cū sit oportet fieri.

Absit. Et multi siq̄dē
scī se sustinuerunt ī
hoc seculo: quorū tn̄
corda erant ī celo. Ergo
si mea protendere
uolueris pegrinatio
nē: parebo etiā quo
usq̄ tibi placuerit.
Veruptamen ut cōpla
citior sit ī expectatio
ne sua affectus essen
di tecū: volo interim
aliquid de masione ce
lesti meditari mecū.
Nō tn̄ psumo uel mi
nima illa penetra
re gaudia q̄ pparasti
diligentibus te: s; si spar
sim modicū quid me
ditabor vn̄ affectus
meus sepe terrenis
pressus et īfectus ite
rū excitetur: et ī spem
uite eterne subleue
tur. O si dies illa il
luxisset: quo celi gau
dia me rapuissent.
Quā letus tunc fore
et quā felicē me puta
rem qui tuis usq̄ m

stabili pace beati essem
Nec opus foret inde ali
quid investigare: quoniam
nulla possent secreta
latere. Sed in nocte vi
ta mea versatur: et
id non mirandum: si ca
ligat oculus meus inter
nebulas glorie. Atta
men levabo oculos
meos alonge prospec
tans et stans illa civita
te ihrlm salutans: que
construitur in celis vivis
ex lapidibus angelis
videlicet et hominibus
sanctis. plena semper existens
in laude et canore iubi
lo. deum sine fine lau
dando Eya et age nunc
anima mea assumptis desi
deriorum pennis perge sur
sum evola a corporeis sen
sibus: transmigra a visi
bilibus mundi figuris ad
habitaculum dei sanctum: ad
ihrlm novam perpetua
pace stabilitam: gloria
et honore coronatam: et
omni bonorum aggrega

cione perfecta Ecce mi
ra et ineffabilia: que
non licet homini loqui.
sensus non capit intellec
tus non attingit huma
nus: quam gloriosus
sit deus in sanctis suis: quam
mirabilis in maiesta
te sua. Extende cogita
tum tuum in perpetuas eter
nitates: et dic cum propheta
Gloriosa dicta sunt de
te: civitas sancta dei Ibi
quicquid desideratur habetur.
et quicquid habetur secure
possidetur. Ibi videtur
deus facie ad faciem
clare et sine enigma
te: non raptim nec ho
rarie: sed sine fine lim
pide. Ibi cognoscitur
beata et gloriosa trini
tas et inseparabilis uni
tas: que ab omnibus celi ci
vibus adoratur laudatur
et benedicitur. Ibi est
ille unicus dilectus.
singularis et preciosis
simus opibus thesau
rus desiderabilis [illegible]

dns meus ihs xpus ec
clesie sponsus imorta
lis. i quo sunt oes the
zauri sapie et scie
dei a seculo absconditi
Sz ipsis beatis manifes
ti. Qua iocundi sunt
oes sci an faciem sci
scorum, qui e ca et ori
go salutis eorum Ibi eni
nd i prouerbiis lasti
eis. Sz palam de pre an
nunciat ipsis ipe lib
eoru uerbum in princi
pio aput deum docens
de omnibus et adimples
oia. ita ut nichil de
sit eis i gloria O felix
sempiterna gloria.
q no de breui memo
ria. Sz i splendoribus
scorum de dei presentia
Ibi e et gloriosissima
mater dei perpetua
virgo maria. tota
celeste curia pornas
specie et pulchritu
dine sua. q curiam
et comitatur virgina
les turme. tamquam

flores rosarum et lilia
conuallium Ibi sunt ange
li et archangeli in
suis ordinibus positi.
diuinis laudibus ala
criter intenti. quorum
aly supremi aly me
dy aly iferiores Sz in
tres gerarchias sunt
distincti Ibi sunt patriarche
et prophe qui de aduen
tu xpi spu sco olim re
pleti preuenerunt. et nunc
ipsum dnm ihm xpm
rege regum deum uerum
cognoscunt. ac incessabi
li laude benedicunt Iam
uident oculo ad oculum
redemptore suum. quem
diu exspectabant et to
to corde aduenire desi
derabant Ibi sunt prela
ti et omni ueneratio
ne dignissimi proceres
xpi apostoli et discipu
li dni scitate et gra ple
ni. fundatores catho
lice fidei. Sz nunc deuo
ti intercessores i eter
na gloria pro hiis quos

in fide genuerunt et i
struxerunt Ibi precipue
fulget venerabilis
baptista xpi iohannes
amicus sponsi specialis
Ibi petrus clauiger ce
lestis paulus doctor et
egregius Ibi iohannes
ewangelista ihu fami
liaris amicus custos vir
ginis theologus summe
trinitatis limpidissimus
columpna primitive eccle
rector et fundator totius
asye Ibi andreas crucis
amator precipuus Ibi iaco
bus thomas et philippus
cum ceteris apostolis et
ewangelistis ecclesiarum
columpne Horum fide te
nere et exempla imita
ri ad vitam eternam est
peruenire. Ibi sunt inclyti
martires milites xpi
fortissimi proprio sanguine
purpurati et in eternum cum
ipso beati quorumlibet corpa
crudelissime lamata fue
runt tamen anime eorum per torme
ta a xpo separari non potue
runt Ibi sunt lucidissimi
confessores qui vitam secu
larem contempnentes me
ruerunt fieri celestes Ibi
sunt magni gloriosique
doctores per vite sancte me
ritum altius in dei contempla
tione suspensi e quibus
multi viventem imaginem
sanctitatis in suis reliq
runt scriptis Ibi sunt iu
uenes et virgines senes
cum iunioribus nomen domini
assidue collaudantes
et quicquid boni ac virtutis
vmquam gesserunt diuine
maiestati ascribentes
semper grati semper deuoti
semper iocundi semper et ac
census nec vmquam fasti
dio pressi sed iugi contemp
latione in deum erecti O
quam gloriosum est hoc
regnum in quo cum xpo re
gnant omnes sancti stola
prima amicti de reli
quaque securi Ibi iam se
quuntur agnum quocumque
ierit quia nulla separa
tio ab ipso erit sed in eter

nũ gaudentes ĩ dn̄o gaudebũt. Exier aĩa mea ɔteplare. et sup oĩa visibilia tua cogitatione suspende. Vere locus iste ē scũs. et ĩ eo est dn̄s. Hic semp pax et gaudiũ redundant. hic oim̄ bonorũ affluẽcia oimq; malorũ ppetua carẽcia. O si posses modicũ quodda de ĩeffabilibus scõrũ gaudijs rape. vn peregrinatio tua aliqn̄tisp ɔsolaret. qua aput me nõ ĩuenies nisi labores et dolores teptationũ ĩpetus et luctus seculi. O si tibi dignetur aliqd̄ ĩspirare supni luis auctor. nec vacua te ad arescentes estãs meas remittat. s; secũdũ diuicias suphabũdantie gr̃e sue ab oĩb; materialib; te purificet formis et euacuet. ut ĩ abyssũ sue et-ne claritatis uel raptim ĩducat. Utinã ex illo celesti scĩuario formã et exeplar uere scĩitatis quã ymiteris reporteS. Meliora sũt eni et uerioza exeplaria celestiũ et ɔfirmatorũ. qm̄ q̄ terrenis demonstrationib; probãt. Da michi dn̄e deus sape et ĩtelligere q̄ sit scõrũ pfc̃a felicitas. nõ ex codicib; inde scriptis. s; p sp̄m sanctũ q̄ docet de celestibus secretis. supra id ecĩa quã possit huãng attingere sensus. Da et vitã meã multo ferueñci; ad sp̄ualiora eleuare. et inter crebra tribulacionũ pondera paciẽ palmã fortiter tenere. donec soluto carnis debito. ad hãc quã desidero bñdictione tua mña valeã puenire. De accessu ad scm̄ scõrũ ihm̄.

xpz regem angelorum. xxij

Qui es ipse rex meus et deus meus. Exurge anima mea: veni et ingredere in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei. Decet namque ut ceteris omissis cum supplici reuerencia nunc predices ad salutandum dominum nostrum ihesum christum saluatorem ac redemptorem tuum: qui est caput omnis principatus et potestatis gaudium et corona sanctorum omnium: firma spes ac certa exspectacio cunctorum fidelium. Ipse est qui te fecit et redemit: ipse pro te laborauit certauit et uicit. Ipse est aduocatus tuus: et propiciacio pro peccatis tuis. Ipse est consolator tuus: protector tuus et gubernator tuus. Ipse est unicus et singularis dilectus tuus: qui pascit inter lilia: et inter tua optat commorari ubera. Quis unquam tibi tanta bona fecit: Quis tanta caritate te dilexit: Ad hunc attende. huic te prebe. aperi ei cor tuum et enumera coram illo que tu diu celata portasti. Nemo tibi melius indicabit nec reuelabit quid spei uel consilii sit gerendum in rebus humanis: que tot uariantur euentibus. Aput ipsum uota tua et desideria: et in ipso tua permaneat consilia. Spes hominum uana: ipse autem est stabilimentum pacis. Per ipsum accessum habebis ad patrem: et ab ipso omnis gratia tibi donatur: et uirtus amplior infunditur. Siue tristeris siue gaudeas: ad ipsum semper recursum habeas. Ipse speculum uite: et norma iusticie. Ipse

lux indeficiens anime:
amor pudicitie et
gaudium esse. Propter
ipsum faciliter omnia con-
tempnes delectabilia.
Propter ipsum omnia ama-
ra et contraria erunt
tollerabilia: et pla-
cebunt eius amore tolle-
rata. Denique ex ipso
et per ipsum et in ipso sunt
omnia. Ad ipsum principa-
liter omnis intencio omnis
actio sermo lectio oratio
meditatio respicere
debent et speculatio. Per
ipsum tibi salus datur
et eterna vita prepara-
tur. Propter ipsum non
timebis mori nec recu-
sabis vivere: quia
eius fidelitati debes te
credere: nec eius hono-
ri vel amori quicquam prepo-
nere. Nunc ergo attende
et gratias tuo redempto-
ri age. Ergo dulcissime
et super omnia amantissime
ihesu sis devotissime
salutatus: altissime

laudatus: et nunc et
eternaliter ab omni crea-
tura benedictus. O dig-
nissime ihesu quid hono-
ris Vnquam repperiam aut
quam graciarum actionem
tibi reddam: qui michi
infinitas exhibuisti mi-
sericordias. Et si
aliquid invenire quod tibi
donare possem: nonne
tuum esset antequam da-
rem. Quid ergo tribuam:
parum vel nichil habeo.
Nunquam de nichilo satis-
facere possum. Accipe
tamen sacrificium humilita-
tis paupertatis inbecilli-
tatis mee: et sit totum
tibi acceptum: quod
michi inspirare voluisti.
Dicant et pro me lau-
des immensas omnes an-
gelorum chori: tibi semper
assistentes. Dicant et
omnes spiritus iustorum. alta
iubilatione idipsum
repetentes. Sed adhuc
quid agam in memori-
am et laudem sanctissi-

mi noīe tuū: Multa de
bere agere: multis
teneor et obligor: et vix
ad minima sufficio le
gā igitur de te ihū mi
dulcissime: scribā de te
cantabo de te: cogita
bo de te loquar de te:
operabor pro te patiar
pro te. Exultabo in te
laudabo te: magni
ficabo te glorificabo
te digne adorabo te
quia deus meus es tu:
in quē credidi quē
amaui quē quesiui
quē semper optaui. Fac
mecū signū in bonū:
ut videant oculi mei
speciosum vultum
in celo. Ad pedes tuos
humiliter mente me
prosterno deprecans
obnixe tuā clementiā
cū lacrimis quatinus
m misericors esse dig
neris. Scribe nomen
meū in libro vite:
nec vnquā illud
deleatur: quod scriptum ma
nus tua conscripsit.
Ego infelix et secundū
meritis valde diffido:
de tua superhabūdan
ti prerogatiua meri
torū confidens imploro:
ut saltē inter infir
ma et extrema elec
torū membra merear
computari. Scio scio et
vere scio. quia non est ta
lis vita mea ut confi
dere aliquid de me ip
so audeā: sed tota spes
et consolatio mea in pre
tio preciosi sanguinis
tui constat et requiescit:
in quo me totaliter
pono et ponendū sem
per scio: cū omnibus que egi
deliqui mentiui et o
misi. Video quod ego
guitatē et indigen
ciā meā clementissi
me ihū: attende af
fectū cordis mei quē
ad te gero et habeo:
non quia ego sum dignus:
sed quia tu es benignus:
qui ab indignis non dedig

naris tangi et amari. Terret me ipuritas mea. sed iteru me trahit et allicit ad te maxima pietas et humanitas tua. que no solu ho fieri sed etia pro hoie peccatore pati et mori sepeliri i uera caritate consensisti. Ideoque ad te confugio. quia nichil boni in me inuenio. Tu supple pro me. quod minus ualet uis mea conficere. Tu desiderium mi tribuisti ut te salutare laudare atque benedicere. quia spes mea tu es. et porcio mea i terra uiuentiu. Desideriu aie mee e esse tecu i regno celoru. sed quia tepus meu nodu est patiens expectabo te usque ad uesperam. Interim hic in consolatio i loco peregrinationis mee. prememor sim noie tui. et maxime caritatis

tue. et quia presente te habeo in fide et sacramentis ecclie. Intollerabile michi prorsus foret i hoc mundo uiuere. nisi spe habere i te dne. Non enim consentio gaudere cum seculo. et ne sine consolatione manere et gaudio. i te statuo gaudiu meu ponere. quia multu sepius errare et multu i cogitationibus fluctuare. nisi te i memoria mea et ymaginatione tenere. Et quia diuinitatis tue altitudine cape no ualeo nec incorporea ueritate comprehendere sufficio. tutius me ad sce humanitatis tue gesta et uerba conuerto. quia hec cogitans no omino a tua diuinitate recedo. Gras tibi bone ihu dulcis et amande. quia frater meus os meu et caro mea fieri dignatus es. Gras et sce marie

matri tue. de cuius vir
ginea carne sacrosta
corporis tui mebra assup
sisti. ac mediante ea ra
rionali pfecte diuinita
ti adunasti: ut ipa no
tm homo sed et dei mr
digne ac fideliter ap
pellet. De pcessu ad sa
lutandu v'gi'e glosa Ca^m 23^m

Astitit regina a
dextris tuis. i
vestitu de aurato. Qua
uis nullius sim meriti
s multoru delictoru
cosciuis michi. et tn p
grandis fiducia mea
passio tua dne ihu. et
meritu gloriose virgi
nis sce marie mris
tue de qua parum cogi
tare nuc libet: et qso
ut liceat. Quis enim
ego sum ut audea acce
dere propius. nisi licen
cia postulata prius. Quo
indignitate mea i eius sin
gulari reuerentia no
debere apparere: qua
innumeri angeli uene

rantur cu stupore dice
tes. Que est ista q as
cendit de deserto mu
di. delicijs affluens
padisi. Idcirco o pdul
cissima maria nequa
michi conuenit tua glo
ria et honore. tua p
pulchritudine et mag
nificentia gsiderare.
qui terra su et tinie
ymo terra vilior et ci
nere. qz pctor su et
ad oe malu pclius.
Tu aute celo celsior
sca mudu habes sub
pedibus. et pp hono
re filij tui oi honore
et reuerentia digna
existis. Attamen ineffa
bilis pietas tua q oem
cogitatum excedit conce
dit. affectu meu ad
te sepe trahit et allicit.
quia tu es utiqz solame
desolatoru et tu libent
miseris pctoribus gsue
uisti subuenire. Ergo
qde oibus bonis gsola
cionibus et cofortacion

de pcessu ad salutandu virgi. gloriosa

bus et maxime gra
filij tui me egere sen
cio: nā meipm nulla
tenus iuuare sufficio.
Tu autē piissima mr
si meā puitatē digne
digneris attendere:
multis me potes auxi
lijs sublevare; atque
vberioribus ꝯsolacioī
bus inter pressuras
refouere Tu ḡ aliqua
pressura uel tēptacioē
fuero circumuentus: tuto
micti et sine trepidacio
ne ad te ē recurrendū
.r. qr ibi proniot mia:
ubi amplior redun
dat gra. Cū si forte
aliqn libet speculacio
ni excelse glorie tue
itendere atqz honori
fice te ex itimo corde
salutare: longe pu
riori me oportet cor
de ꝑcedere ne et sine
supiu laude ductu in
expedit ꝑficisti Non
no est illi gloria. ſ

digna ꝯfusio reddenda
quisquis irreuerēter
ad tuū ꝑspicere ostiu
accedere Oportet autē
accedentē sūma cū re
uerēcia et humilitate
pcedere: bona tū spe
sit uicta: quatenꝰ tua
miseracōe clemēcia dig
nus sit admitti Humi
liter ḡ ac reuerēter
deuote et ꝯfidenter
ad te pcedo: gabrielis
portans i ore salutacio
nē tibi suppliciter offe
rendā: quā et iclina
to capite ob tuā reuerē
ciā et expansis mani
bus ob eminentē deuo
cionis affectū lete i spu
to atqz eadē censies mil
lesies et multo amplius
ab oībus celestibus spi
ritibus pro me dici pe
to et exoro Illā quidē
dignius et dulcius pro
priū offeram. prorsus
ignoro Exultet
nus sci nois tui amā
tor Celū gaudet omīs

terra stupet: cū di
co aue maria. Sathan
fugit īfernus ɔtremis
sit: cū dico aue maria
mūdus uilescit caro
marcessit: cū dico aue
maria. Abscedit tristi
cia venit noua leticia:
cū dico Aue maria Cor
por euanescit cor ex a
more liquescit: cū dico
Aue maria Crescit
deuocio oritur cōpunctio:
spes pficit augetur
ɔsolatio: cū dico Aue
maria. Recreatur ani
mus et ī bono ɔforta
tur eger affēc: cū di
co Aue maria Siqdē
tāta est suauitas hu
bndicte salutationis
ut huanis nō possit ex
plicari uerbis: s; sēp
altior manet et profū
dior: q̄ oēs creature ī
dagare nō sufficiat +
Preterea iterū flecto
hūiliter genua mea
ad te sanctissima vgo

maria et dico Aue m̄
ria grā plena suspi
pe clementissima dn̄a
mea scā maria hanc
deuotissimā salutatio
nē et me ī ea suscipe:
ut aliqd habeā qd tibi
ī grate placeat qd m̄
fiduciā ad te prestet:
qp maiorē semp amorē
accendat: at in iugi de
uotione tui venerari
di nois ɔseruet Vtī
nā ad satisfaciēdū
desiderio honorandi
et te te salutandi ex
totis pcordijs meis
oīa mēbra mea mox
verterentur ī linguas:
et lingue ī igneas vo
ces: ut modū īueni
rē te glorificandi dei
genitrix ī eternū Vti
nā adhuc pro oībus
pctīs meis quibus iram
meriu et grauissime
filiū tuū ɔtristaui te
quoqz et oēs exercitū
tū celi repissime ī hono

ram et offendi: hanc
suauissimam gabrielis
salutationem reddere
valeam tanquam sanctam et
puram orationem hostiam:
omnium commissorum meorum ex
piatricem. Utinam quoque
cum nimis fragilis vita
mea sit et labilis pro
vniuersis excessibus
et negligentiis meis.
pro omnibus etiam cogitatio
nibus vanis immundis
et peruersis omnes beati spiritus
et anime iustorum purissima
deuotione et ardentissima
deprecatione dicant tibi
o beatissima virgo maria
ac centupliciter in hono
re tuo hanc replicent
salutationem: quam pater
et filius et spiritus sanctus te
primum per angelum suum
statuit salutare: quamuis
nusquam sit aliquod repertum in
censum dignum in odore
suauitatis: quod nichil dicitur
digne in me repio re
compensationis. Et

nunc in presentia tua prostra
tus et sincera deuotio
ne inuitatus atque totus
in veneratione almi fi
lii nominis tui attensus: re
presento tibi leticiam sa
lutationis istius: quam
gabriel archangelus
a deo missus secreta
tui thalami tui ingres
sus: et flexis reue
renter genibus noua
et inaudita a seculo sa
lutatione tua virgi
nalem faciem honorauit
et dixit. Aue gratia ple
na dominus tecum. Quam et
ego fidelium more et au
reo si possem ore ex inte
gro cupio persoluere:
atque ut meum omnes lo
quantur creature ex
intimis visceribus
concupisco. Aue maria
gratia plena dominus tecum:
benedicta tu in mulieri
bus: et benedictus fruc
tus ventris tui ihesus
christus amen. Hec est

salutacio angelica spus
sci istitucione forma
ta tue dignitati et sci
tati maxime congrua
Hec est oratio pua ver
bis alta misteriis breue
ue sermone alta vir
tute sup mel dulcis
et sup aurum pciosa
ore cordis iugiter ru
minanda labiisqz
puris frequetissie
legenda ac deuote re
petenda Na verbis
parissimis accrevit et
in latissimu torrete
celestis suauitatis
diffundit Sz ve fas
tidiosis ve i deuotis
et vagis oratoribus
aurea uerba no pon
derantibus nec mellea
pocula gustantibus
qui totiens dicunt aue
maria sine attencioe
et reuerencia O dulcis
sima virgo maria cus
todi me a tam graui neg
ligentia et desidia et tri

bue venia de transac
ta iam culpa Ero amo
do deuocior et i diten
do aue maria attenci
or sive i choro sive i
cella sive i orto sive
i agro aut quotienscumqz lo
corum fuero Et nunc p
hec q peta a te dna me
carissima Quid me
lius q ve vtilius et q
tam necessarium michi i
digno peccatori nisi ut
inueniam gratiam coram te
et dilectissimo filio tuo
Peto ergo gratiam dei
te interueniente et i
pendente q teste an
gelo apud deum plenitu
dine inuenisti gre Nul
la carior est petitio
nec ulla re plus indigeo
qua gratia et misericordia Suf
ficit mi gratia dei ceteris
non obtentis Quid enim
est ois conatus meus
sine illa Quid item
impossibile ea assisten
te et iuuante Habeo

multas et diversas
ac egritudines · sz di
uina gra efficatissima
medicina e cotra oes
passiones: et si digna
ter advenerit universas
mitigabit Habeo
quoqz copia spualis sa
pietie et scie · sz divina
gra summa magistra
est et doctrix celestis
disipline q repente
i omnis necessariis me suf
ficit istruere Illa ul
tra necessariu aliquid
petere aut preter li
citu aliquid velle sine
re het ipa gra dissua
det: sz humiliari sub
se et contentari semper
monet et docet Hac
igitur mi impetra gra
tia clemens virgo ma
ria: q tam nobilis et
preciosa est ut merito aliud
nichil desiderare de
beat aut petere qz gra
tia pro gra De cosola
tioe pijssime mris

virginis marie Cam xem

Diffusa e gra in
labyis tuis Hinc
obsecro te dna mea:
vel nunc paru loqre
sca maria Xpi et tum
i noie filij tui: qui te
benedixit i oi gra spua
li Ego sum inquit mr
mie: plena caritate
et dulcedine. Ego pro
cu scala · reoru spes
et venia Ego mestoru
consolatio: et scoru spe
cialis leticia. Transi
te ad me oes q diligitis
me: et ab uberibus
consolationu mearum
adimplemini: quia pia
sum et misericors oibus
me invocantibus Venite
oes iusti et peccatores ro
gabo pro vobis prem:
rogabo et filiu: ut re
propiciet vobis p spm
scm Oes tunc oes ex
specto: oes ad me ve
nire desidero nullu
peccatore despicio: sz sup

penitente peccatore etiam cum angelis dei in celo magna caritate congaudeo: quia non perit penitus sanguis filii mei effusus pro mundo. Attendite ergo ad me filii hominum: attendite et videte zelum meum pro vobis ad deum filium meum ihesum christum. Ecce ego iram eius in me suscipiam: placabo illum precibus sedulis: que vos offendisse cognoscitis. Convertimini et venite: agite penitentiam et impetrabo vobis indulgentiam. Ecce ego sto inter celum et terram: inter deum et peccatorem: et ne pereat iste mundus obtineo meis precibus. Nolite ergo abuti misericordia dei et mea clementia: sed omnes cavete offensam: ne subito super vos recedat indignatio et intollerabilis vindicta. Pre

nimis filios meos: obsecro dilectos meos: estote imitatores filii mei et matris vestre: Recordamini mei: quia vestri non possum oblivisci. Ego enim sum omnium misericordium miseratrix omniumque fidelium piissima adiutatrix. O gratiosissimum verbum: o celestis dulcedine plenum quod per sublimes de celo rotas suaviter influens: peccatores consolans et iustos letificans. O celestis fistula: quam dulciter resonas in desiderata pata aurium. Et tunc incipit ut alloquatur me mirandum mei. Benedicta tu mater sanctissima. et benedictum eloquium oris tui: nam mel et lac sub lingua tua: et odor verborum tuorum super omnia aromata. Anima mea liquefacta est. ut locuta es o maria.

Ecce ut factā ē vox sa
lutationis tue ī auri
bus meis. exultavit
ī gaudio aīa mea. Re
uiuiscit namq; ītra me
spūs meus. et oīa inte
riora mea gaudio no
uo perfunduntur. qm̄ bo
na et iocunda pte
m̄ hodie sunt nunciata
Tristis erā. s; nunc
gaudeo ꝑ tua voce
Vox enī tua dulcis
ī auribus meis. Gra
uatus erā et desola
tus. s; nunc releuatus
sū et confortatus. mi
sisti enī manū tuā
de alto et tetigisti me.
qualiuis de infirmi
tate. Vix loqui pote
rā. s; nunc libet etiā
cantare et grās tibi
magnifice agere. Te
debat uiuere. s; iā nec
mori timeo. q; te adiu
tatā apud filiū sciēs
ꝓ mea causa teneo.
tuus mē me comendo.

ex hac hora et deincepe
oī ī momento. Ex quo
enī locuta es ad cor de
solati orphani tui repē
te ī melius sū mutatus.
et valide interius recrea
tus. Quodāmō desꝑa
tus. s; accessit ꝯsola
cio tua. meq; erexit
tua iocunditate dicēns
Quid est fili. et qui
sunt q̄ volunt nocere
tibi. Noli timere.
ego uidebo pro te fili
mi. Viuo ego et viuit
filius meus ihesus
fr̄ tuus q̄ est ad dexte
ra pris. fidelis utiq;
pontifex et intercessor
pro peccatis tuis. In
ipso sumē sperare
debes. quia ipe est
vite dator et mortis
destructor. Hic me tpa
liter incarnatus. ex
pre eternaliter geni
tus. toti mūdo ī salu
tē est datus. Ecce vn
spes et ꝯsolacio. et ꝑ

que fides et victoria Bn
ihesus et maria sep̄ī
tua memoria: et non
timebis inimici iacula
O felix hora qn̄ tri
bulato cordi meo adee
dignaris o piissima
virgo maria. O si ef
set longior mora ad
audiendū verba tua
ꝯsolatoria: nā vehe
menter me attendunt
et afficiunt: qn̄ ex īti
mo me tangunt et ī
struunt Bta vbera tua
dn̄a maria: q nūꝙ̄
cessant dulcissimū ꝯso
lationis lac fluē Illa
ꝑ vbertate grē lacte
tis oculi pueri tui dilec
ti ihū nō potes īna
tā tibi miam denega
re postulati: ꝟ grām
sepe exhibes etiā in
multis delinquenti
O mr̄ sūme pietatis:
maxime miseratio
nis et caritatis O
virgo īcꝑabilis: omibꝯ

amabilis et vene
rabilis O ꝯgenitrix
singularis ex te na
ti filij dei: ꝟ et tote
xpianitatis mr̄ ge
neralis: ac tuꝗ̄ pro
sue deuotione affcū
ualde cordialis et spe
cialis O vgo virgīnū
regina mūdi et dn̄a
angelorū: trahe me
post te: ne iaceā ma
neā sub pccōrū one
re Effūde grām tuā
rorē salutiferū de ce
lis ministra: ut ue
raciter merear sen
tire: quia tu es mr̄
grē et fons perhen
nis. Ego sū mr̄ pul
chre dilectionis: ca
ste et scī timoris: pie
allocutionis et suauis
sime ꝯsolationis. Au
dito ꝯ noīe meo exul
ta ī toto corde tuo: in
clina reuerēter: ū
meꝗ̄ saluta libenē
Illa honorādo miteꝗ̄

honoras et filiū⁊ q̄
deū h₃ prē₃ Ego enī
sū maria mr̄ ihū⁊
et hoc nomen in eter-
nū manebit Ihs ap
quod⁊ Cristus filius
dei uiui. Hic ē salua
tor mūdi rex celi et
terre⁊ dn̄s angelorū
ac redemptor fideliū⁊
iudex uiuorū et mor
tuorū Ipē est spes p
ctorū ↄsolatio deuoto
rū pax mansuetorū⁊
diuicie pauperū glo
ria humiliū fortitudo
debiliū⁊ via erran
tiū lumen cecorum,
baculus claudorū unc
tio aridorū⁊ leuamē
oppressorū⁊ iuuamen
tribulatorū et singula
re refugiū oīm bonorū
Benedic filiū tuū mre⁊
et eris dilectus a prē
Da ei honorē et glori
am⁊ quotiens in ali
quā exhibueris reue
renciā. Eius gloria.

mea leticia⁊ et mea
laudacio ei⁹ est uene
racio Pone me et ihe
sū signaculū sup cor sicd
tuū⁊ sicd signaculū
sup brachiū tuū Stās
igit᷑ aut sedens or
orans aut legens scri
bens aut opans⁊ ha
beat ī ore semp aute
ī corde ihs versetur
et maria Eya amē
Seruiant tibi oēs po
puli tribus et lingue
et ī cuncte ante oēs
creature. Celū di
cat gaude maria⁊
terra respondeat⁊ aue
ī eternū et ultra Cō
fiteant᷑ simul oēs
sci noī tuo magno⁊
et exultent oēs deuo
ti cora te et agno ihū
xpō filio tuo dnō nos
tro Amen De reddēd̄ gr̄ijs
pro acceptis bn̄ficijs Cam xxiiii
Sit nomen dnī
benedictū ī secu
la Seruiat tibi dn̄e

deus quicquid ago lego et
scribo. omne quod cogito di
co et intelligo. A te inci
piat. et per te et in te omne
opus meum finiatur.
Ex quo dedisti hoc tempore
. et unde flumina exe
unt illuc revertantur.
Nunquam melius michi
manet nec unquam
dulcius sapit. quam
cum totum tibi sincere
retribuo. quicquid recti
a me geritur aut co
gitatur. Opto gratias a
gere. sed tunc veraci
ter ago. si totum tibi
et nichil michi ex omnibus
datis et acceptis de
dero. Quid inquam pos
sum retribuere ma
lus et piger servulus.
Nichil est servicium
meum. etiam si fecero
omne quod iussisti. Preterea
ad nichil sum redactus.
et in veritate humiliatus.
Bonum michi quia humi
liasti me. ut tu solus

iustificeris. tu solus
ab omnibus laudaris.
nec unquam glorietur
in se pulvis vilissimus.
Verumptamen resiste
re nolo. sed laudare
te corde et ore cupio. quia
si digne non possum psalle
re. indignum tamen quiescere
omnino silere nec recognoscere.
Laus mea
deus meus tu es. in
te cantacio mea semper.
O qui parum sentiret
de gloria tua. et quam
est in te gloriari. quam
nichil duceret quicquid
de eterna blandiretur
gloria. O qui parum
saperet de dulcedine
tua. quam cito illi a
amaresceret omnis de
lectacio terrena. O
quantum ferveret qui
parva sintilla carita
tis tue haberet. nam
omnia libentissime contemp
neret. ut tuo amori
inhereret liceret. Et

dere totũ illi suaue
et leue esset. quisq̄
pro amore tuo age
re uel pati posset.
Quantũ exulta
ret quã uehemen
ter p⁹ te curreret.
memor oim̄ bonorũ
tuorũ. Nil carius q̄re
ret nil beati⁹ possi
deret. nil sequeret
audius. quã q̄d amo
ri tuo seruiret. Etem
amando on⁹ nõ sen
tiret. quia amor oĩa
onera portaret. Et
id q̄ de onere conque
ritur. exiguos se in
amore testant. Ex
amore tibi seruire
est iocundissimũ et
solamen laborũ. Amor
nõ respicit ad ꝓpriũ
comodũ. nec uereť
pati incomodũ. sꝫ tuũ
querit ĩ oĩbus beneplaci
tũ. O quã dulcis
es amor tuus. ꝗ
quã bñ sonat. quã sua
uiter intrat. quã for
titer tenet et stringit.
Utinã me seruituti
tue ꝑpetue obliget.
totaliter capiat totali
ter sibi subiciat. et
ꝓpriũ tuũ me tibi fa
ciat. Tunc enĩ maxi
me liber sũ cũ ab
amore tuo captus
sũ. et oĩ ꝓprietate pri
uatus et alienatus.
Seruus tuus ego sũ
dñe. tuus inquã quia
emisti me. Libenter
sũ tuus. et nõ pudet
me ꝓpriũ tuũ esse.
tu iuua ut possim ab
oĩ ꝓprietate liberari.
Tu cõfla et attende.
suscita igniculũ et estua
bit cor meũ. fietq̄
purũ clarũ et ame
nũ. quia amor tu⁹
fugat oẽ uiciũ. et
cõsumit oẽ pctm̄. Cu
tene amoris vinculũ.
et stabit meũ pauper
lũ seruiciũ. Nec ignoro

quia nichil tibi ꝯfert
meū seruiciū. sz m
tū proficit. si ago qd
tibi noui esse gratū
Utinā faciā et nō sile
am. dicā et opa tua
nō abscondā. Quis eni
digne sufficiā excogi
tare oīa illa bnficia
q michi īdigno ꝯtu
listi. Magnā miaz
dnē tu seruo tuo fe
cisti. sz ego ꝓh dolor
nō retribui grates
sicut digne meruis
ti. Ideoq me tenent
pene et dolores cordis
. quia nō possū res
pondere bnficijs tuis
tā multis et tā mag
nis. Utinā uel semel
digne et itegre pro
oībus hijs queā tibi
regraciari. Sz in
quo nichil est quid de
illo exire pt. Uas
naq vaciū nichil
habet ad ꝓpinandū
Quid g faciā. Da

re me aliqd oporteret
. quia vaciū appare
re corā te nō licet.
nā et oīs īgratitue
tibi displicet. Si ha
bere aliqd ī toto mū
do q tibi darē. et gra
tū oculis tuis foret.
Quid me habere di
lecte dnē. Bonorū
meorū vtiqz nō eges.
Cur g exigis a me
datū. Nemo dicior
te. et adhuc aliquid
postulas a me. Uo
lo īquis totū habe
re. Nā hoc expedit
tibi. si uis grām
meā mereri. Ego
dabo grām et tu red
des grām. et sic tene
bimus pariter integ
caritatē. Da te michi
et totū dedisti. Ipse
su fons oīs boni. fons
uite fons grē. fons
dulcedinis fons eter
ne sapiē. īfundens
nunc pissime donū

celestis gr(ati)e: et dote
me tibi semp(er) gr(ati)as
agere. et meip(su)m an
o(mn)ia tibi dare: q(uia) hoc
est cui(us)q(ue) q(uo)d possum
tribuere. Sentio h(ec)
et (con)sentio. Accipe me
ecce tuus sum totus:
et o(mn)ia mea tua sunt:
Unu(m) est q(uo)d no(n) possu(m)
tribuere tibi. Et illud hoc
Peccatu(m) meu(m) q(uo)d m(ihi)
est p(ro)priu(m): et id(e)o tibi i
no(n) est i(m)putandu(m) q(ui)a je
nu(m) est pecc(at)um et o(mn)is de
fectus i(n) me rep(re)hibilis
michi soli attribuend(us):
tibi aute(m) gloria et gr(ati)a
ru(m) actio pro o(mn)ibus b(e)n(e)
ficiis tuis. Sed ia(m) ad
memoranda b(e)n(e)ficia
tua ex multis pauca
n(on) recolligo: et q(ue) am
plius monent et emi
nent. Na(m) o(mn)ia p(er)scru
tari nec te(m)pus patit(ur)
nec ~~g(e)n(er)~~ cogitacio pre
valet. Excedit eni(m)
numerositas modu(m):

magnitudo obruit
sensu(m): s(ed) et dignitas
no(n) h(abe)t p(re)ciu(m). Na(m) enim
no(n) possunt qui gra
tis dant(ur): et ideo pro
eis ta(n)tu(m) grates re
quiru(n)tur: alioquin
ab i(n)grato o(mn)ia aufe
retur. Primu(m) b(e)n(e)

ficiu(m) in creatione

Et Primu(m) ~~b(e)n(e)ficiu(m)~~
igitur gr(ati)as ago tibi
d(omi)no deo meo creatori
o(mn)i(u)m q(uia) me ho(m)i(n)e(m) ro
nale(m) dignatus es c
creare: et sup(er) op(er)a
manuu(m) tuaru(m) s(ed) in
dia(m) ad y(ma)gine(m) tuam
et similitudine(m) fac
ta(m) (con)stituere. Magnu(m)
et p(r)imu(m) b(e)n(e)ficiu(m) gra
tuita bonitate dona
tu(m) michi: neq(ue) eni(m)
meip(su)m ego feci s(ed) tu
me fecisti: i(n)trodu
cens me i(n) orbem
terre p(er) pare(n)tes quos
tibi i(n) hoc servire
voluisti. Et ecce melior

sū oī corpe platus oī
bus bestijs et volatili
bus celi· quia ad ymagi
nē dei factus· eter
ne sapiē capax· lucis
ī creatē et veritatis
īcōmutabilis sū nāli
ter ptīceps. Pro oī
igitur qđ sū viuo et
sapio grās tibi ppe
tuas refero· optans
et petens ut oēs si
mul creature que ī
celo sūt et ī terra no
men tuū laudent
admirabile et super
altatū ī secula. Bn
dico te pr̄ et dn̄e celi
et terre· qui oīa cre
asti ex nichilo p vni
genitū filiū tuū ī spū
sc̄o· ex pura et libera
volūtate nō aliqua ne
cessitate creasti oīa·
ut nota faceres filijs
hoīm potētiā tuā· et
mūdū hūc visibilē
optiē disposuisti p īvisi
bilē sapiētiā tibi coeter
nā· Bndicant te oēs
creature tue tibi ī p
petuis subiecte· et hūa
no generi ad ministe
riū cōdite. Nā te iu
bente celū pluuias
congruus dat tēporibus
et terra plurimos
affert fructus. Lu
cent sol et luna cla
re sup terrā· stelle
gyrant noctibus p
ordinē. Fontes scatē
fluūt riui· natant
ī vndis pisces gene
ris diuersi. Volant
cantāt aues celi· sa
liūt in montibus ca
pre hynnuli et ceruu
li. Oues et iumenta ad
bona gaudent pascua.
currūt p nemora
diuersa animalia·
Prata virent campi
florent· et oīa ligna
siluarū ramos fru
tusq3 producūt. Her
sūt opa tua deus· q
factis mirabilia mag

na solus Scd'z bnfi
cium in redeptioe

Secundu bnfici
um michi exhibitu
est misteriu icarna
tionis: opus redeptio
nis et preciu nre salu
tis: fructus utiqz pas
sionis tue et mortis.
O magnu opus pie
tatis: opus excellen
tissime caritatis sume
humilitatis: et paciē
singularis. Hoc homo
no meruit: hoc an
gelorū nullus face
re potuit: hoc pphe
mirati sut: hoc apli
uiderut et docuerut:
hoc fideles oes suscē
perut: hoc maxime
electi diligut et re
colunt. Hoc bnficiu
bn cogitatu excitat
desideria iflamat
corda: nutrit deuo
tione illuminat mē
tē purgat affectu:
trahit ad celū a mu

do retrahit: ad xpm
ducit et aīaz xpō unit
Superhabundat donū
istud dono priori longitū
qui dedit utruqz et fe
cit dns ihs xps deus
nr. Nichil enī michi
nasci profuit i mūdo:
nisi et redimi pfuisset
dato satius precio. Sub
uenit q nu gra exube
uit dīna mīa et fcā
est copiosa redeptio:
nā uiciata natura
absqz creatoris no po
tuit reparari auxi
lio. O pat miarū et
deus totius ɡsolacionis.
ut dignatu seruū re
dimeres filiū tradi
disti. O mira circa
nos tue pietatis dig
natio: quā explica
re no valet mens
huana nec angelica
racio. O dulcissime
ihu principiu nre
salutis et finis: tu so
lus nosti q solus potuisti

conferre ope miseris
et dampnatis. Illa inhu-
millima et abiecta forma
servi apparere digna-
tus es hominibus et pro
mortalibus vetoniti-
lis sententiam dire mor-
tis sola miseratione cari-
tate libentissime sus-
cepisti. O ihesu fons bo-
nitatis et pietatis
lux lucis eterne et spe-
culum sine macula dei
maiestatis: accende cor
meum meditatione hu-
ius ineffabilis beneficii
quod michi et toto mundo
exhibere voluisti. Ge-
nerale quidem hoc benefi-
cium sicut et primum omni-
bus sufficiens ad salu-
tem. Sed non omnibus tamen effici-
ens factum: propter multorum
infidelitatem et mali-
tiam. Electis autem omni-
bus salutare est et proficuum
propter quos omnia sunt causa-
ta et te ihesu recreata.
O bone ihesu quan-
ta nobis beneficia in hu-
militate tua prestitisti.
Christus es factus noster et cor-
pore nostro ut filius dei gra-
tiam et per te accessu-
m haberemus ad patrem et
eius offensam placare
nemo dignius fuit nisi
tu de quo ipse ait. Hic est
filius meus dilectus in
quo michi bene complacui. Fe-
lix anima que sacramentum
nostre redemptionis stu-
diose recolit: affectuo-
se diligit digne venera-
tur et pro omnibus tibi
gratias agit: ac tuo
consilio plus quam suo
sensui credit. Nam
hoc misterium non est
quisquam ydoneus per
se ~~interrogare~~ investi-
gare nec humana at-
tingitur sapientia: sed
fidei potius firmita-
te ac puri cordis in-
tuitu desuper illustra-
to. Beatus qui mere-
tur accipere per gratiam

ꝑ mūdi sapiētes
nō potuerūt cogno-
scere ꝑ naturā. O
ihū sapiētia patris
fac me ītelligere in
luce fidei hoc magnum
et mirabile misteri-
um īcarnationis tue
quia ī eo totum nostre
salutis latet dulce-
do: habūdat maxima
caritatis et īscrutabi-
lis sapiētie tue choruscat
plenitudo. Profi-
ciat semꝑ tuus paup
mēta vtutū et bono-
rū studia actionū
ac magis magisque ī
hoc memoriali īcar-
nationis atque ano-
rū sacre passionis
ꝯfundo īstruatur:
atque totus ī tua ītima
rapiatur. Profunda
admodū abyssus et
diuinū quodda pela-
gus tāte caritatis
tueque dignationis ex-
hibicio qd' transuada-
ri nō pt. In quo natāt
et venatant spūales
pisces parui et magni:
quos intra fidei rete
cepisti. Exardeat igi-
tur ī recordatione
mea tāta caritas et
dulcedo tāta humilitas
et masuetudo: et ī omi
oratione sacrificio ac
meditatione exer-
citio occurrat et ēmi-
neat aliquid de īcar-
nationis passionisque
misterio: tāquā luci-
dissimū thus et suauis-
simū balsamū ī odorē
suauitatis deo patri of-
ferendū. Dicat nunc
meū q' redempti
sunt a dño quos rede-
mit de manu īimi-
ci cāticū dñe laudis:
et ꝑnū ꝑsoluat cū
graciarū actione mēta-
lis iubilationis. Et
oēs angeli stātes ī
circuitu throni pro-
cidant ī facies suas.

et adorent agnum dei qui abstulit peccata mundi dicentes. Te decet laus et honor domine. Benedictio et claritas gratiarum actio et vox laudis. fortitudo et imperium maiestas et sapientia tibi domino deo nostro ihesu christo in secula seculorum amen.

Tertium beneficium gratie iustificationis.

Et Tertium beneficium potioribus non infimum est gratia iustificationis: qua me clementer ad conversionem et uite traxisti emendationem: donans peccatorum penitudinem spem venie et propositum bene agendi ac in perpetuum tibi seruiendi. Hoc clare considerans beatus paulus adhortatur discipulos suos ne tanti beneficij sint ingrati: sed ut memores celestis gratie dignas superne vocationi laudes studeant referre. Videte inquit vocationem vestram fratres: quia non multi sapientes non multi potentes: sed que infirma sunt mundi elegit deus. In me hec considero qui contemptibilis et inutilis huius mundo tua sancta vocatione exceptus sum de ipso sine naufragio: et ad seruiendum tibi etiam cum meritis sociari collegium. Ut ne retro iterum abirem: voto me sponte constrinxi. Quod in te constrinxi: quod non meis meritis sed tue deputo providentie. De quo te magnifice laudo et benedico quia dignatus es me vocare per gratiam dans mihi voluntatem bonam et abiciens a me peccatorum sarcinam. Illam etiam suaui iugo tuo me subiecisti emolliens me te meam unctione spiritus tui: quem mundus nescit nec videt nec sapit

Custodi hanc volunta
te misericors dne. et
isup adauge dona grā
quamdiu sū i hac visi
bili luce Scientio tota
cione istū magnū fore
bn̄ficiū qd nō oībus
datur s3 quibz patū ē
a pre. qr nō est vole
tis neqz currentis s3
dei miserentis. ut oē
os loquens iniqua ob
struatur et totus hō
tibi sit subiectus et
nō glorietur oīs caro
i cōspcū tuo. Nec si
bi qsquā deputet de
ppriis meritis uel bo
nis opibus. Nā si se
cudū iusticiā meā
agere voluisses. iā
cū hys q i inferno st
sut deputatus essem
S3 pepcit m pietas
tua dne. atqz locum
tribuisti idulgētie.
ne similis fierē filio
pdicionis eterne.
Magnas igit tibi te

neor laudes redde
re pro bn̄ficio tam
magnifico. et vti
nā dignus i ūdeam
vocibus et moribus
gratiis uite mee tem
poribz Obsecro aut
ut ꝑ graciarū actione
acceptes meū paup
culū obsequiū quo
tibi servire cupio
et ex caritate debeo.
ut et debitū seruitu
tis mee radicaliter
procedat ac finaliter
ad tuū bn̄placitū et
honorē tendat. nec
umquā cor meū a tua
dilectione avertatur.
s3 aīa mea et corpus
meū pariter vigeant
et i tuo sanctissimo
servicio iugiter ꝑse
uerent. quādiu spūs
est i visceribus meis
et corpos meī ipsius sū
et tuī recordari possū

Nunquam cesset laus
tua ex ore meo. et
habundancia beneficio
rum tuorum non recedat
de corde meo. Et si
seruus tuus multis
vixerit annis dato quod
etiam centum uel mil
le annis esset victurus
non erit propterea tepi
dus uel preteritus
in humilitate et subiec
tione tibi famulari.
sed ita deuote et volun
tarie tibi deseruiam in
omnibus sicut ea hora et
die qua primum cor meum
a te admonitum est et con
firmatum. ut te dominum
solum purum et integra
mente sequerer. Nec
huic proposito obstabit
aliqua infirmitas seu
intercurrens aduersi
tas. sed sicut nunc sen
cio et te deo meo audien
te propono. ita quoque quod
semel egressum est de la
biis meis te adiuuan
te cupio adimplere.
Sin vero per aliquam
fragilitatem uel quam
libet culpam hec volun
tas fuerit confracta
quia non est homo sicque terris
sit iustus qui viuat
et non peccet. adhuc
non diffidam nec te dimit
tam: sed mox incuruabo
genua [struck] cordis
mei cum multa contri
cione et lacrimis offe
rendo tibi tristem et
sauciam consciam meam ad
sanandum eam medica
menta gratie tue et alli
gandum multo fortius
propositum quam antea fue
rat constitutum. Non me
penitebit boni incepti.
immo gratus agam quia hoc
a te uel semel meru[…]
suscipe: quod tibi consens[i]
eternaliter militare.
Potens et autem omnipo
tens et misericors deus
qui me de nichilo creas[ti]

Qualiter homo posset amplius in bono proficere et deo magis placere

Primo studeat quantum possit se vilissimum reputare et indignum omni beneficio dei. Sibi displiceat. Soli deo placere cupiat. Ab aliis velit vilis non humilis reputari. et ex hoc summam dei clementiam recognoscat. quod cum stercus sit vilissimum in omnibus infidelissimum ad immense maiestatis iniuriam promptissimum dignatur sibi in servum [illegible] assumere et quod maius est in filium adoptare. Non ergo reputet magnum quod deo servit sed reputet maximum quod ipse dignatur habere sit insufficientem et miserum servientem.

Quod non debet dolere de malo pene sed culpe

Secundo ut de nichilo nisi de peccato et ad peccatum inducente et a bono trahente doleat. immo de quacumque alia tribulatione iniuria et afflictione gaudeat. inferentes diligat intime et specialem orationem pro eis deo fundat. deo inde copiosas laudes referat et ad regratiandum de tanto beneficio insufficientem se recognoscat. quia quem deus diligit corrigit et castigat et ipse tribulationes nos ad deum ire compellunt.

Quod homo paupertatem eligit propter Christum

Tertio ut paupertatem et omnem penuriam propter Christum diligat. de temporalibus nisi stricte necessitatem suam requirat aut quocumque modo appetat. Sed Christo capiti se in paupertate et in omni consolationis corporis delectatione se studeat conformare et hoc debet maximum reputare quod rex regum et dominus dominantium ipse servum sit vilissimum suis dignatur induere ornamentis et sibi lutum fetidissimum similare. Ideoque quanto videt se ditiorem et in pluribus corporis consolationibus habundare tanto debet intimius et profundius contristari cernens se eo magis a Christi similitudine elongatum.

Quod in hiis que non sunt contra deum libenter obtemperet alteri quam sibi

Quarto ut in hiis bonis et in indifferentibus alterius potius quam suam implere studeat voluntatem. immo semper suam in exterioribus actibus studeat abnegare aliorum beneplacita affectans cum omni vigilantia in licitis adimplere et si quando circa omnes facere debeat suorum superiorum debet precipue obedientiam totis mentis visceribus amplexari et quecumque dixerint honesta aut velle fieri signo aliquo intimaverint debet pro posse suo cum magno desiderio effectui mancipare.

Quod miseros non despiciat sed compatiatur eis

Quintum est ut nullum quantumcumque miserum despiciat sed erga omnes potius materno moveatur affectu

et sic omnibus compaciatur ita
me sicut compateretur ma-
ter unico filio predilecto omnium
eorum miserias reputet esse
suas etc. sicut semetipsi de-
bet omnibus si tamen poterit
subuenire Et quamuis in
compaciendo et ministrando
debeat erga omnes mater-
naliter se habere debet
tamen omnes tamquam patres et do-
minos revereri Quod nul-
lum iudicet de occul-
tis et de manifestis doleat
Decimum est ut nullum
iudicet de peccato cum
ignoret quid diuina
gracia in eius anima operetur
Sed si aliquem per signa in-
manifesta cognouerit pec-
catorem plus de peccato illius
doleat quam si proprio cor-
pori mors illius inferretur
Recogitet quod preciosior est
anima que sic letaliter vulne-
ratur quam omnia corpora uni-
uersi tam hominum quam celorum
in quantum corpora Et ideo sicut
corpus meum a morte sic
immo multomagis debere
proximum meum cum omni vi-
gilancia custodire et a peccato
retrahere oratione exhortacio-
ne et exemplo Quod affectu
materno congaudeat
et de bonis aliorum
Septimum est ut bonum
proximi diligat sic(ut)
suum et sicut mater in
bonis filii sui iocundatur sic
in bonis debet omnium viuen-
tium iocundari et maxime de hiis
que spiritualia sunt et ad spiritualia
inductiua et sic ac si sua es-
sent debet aliorum bona pro-

curare et procurata solli-
cite promouere et semper plu-
ra et maiora bona debet de
proximo credere quam valeat
intueri debet nichilominus
de bonis temporalibus proximi
non modicum congaudere Quod
nichil diligat nisi deum
aut pure propter deum
Octauum est ut nichil pre-
ter deum diligat aut
pure propter deum ut
in omnibus solus deus since-
riter diligatur sine socio
nec eum alliciat quantacumque
sanctitas alicuius aut bene-
ficiorum immensitas ut aliquem
amore diligat singulari
sed amore communi scilicet cari-
tate omnes in deum referens po-
meliorem magis diligat po-
test tamen beneficia pro beneficiis
rependere et pro benefactoribus
et propinquis et propriis
parentibus oratione deuota
ad salutem animarum effi-
cere spirituale Quod spiritualiter habe-
at actu deum in corde
Nonum est ut quicquid
faciat et quibuscumque
negociis implicetur deum
actu et corde habeat et nichil
aliud quam honorem suum in
omnibus actualiter seu habi-
tualiter intendat Sed ad
hec precipue nitatur ut sic
semper presentem deum intelligat
ac si ipsum qui presens est
in sua uideret essencia sic
quod eum timeat reuereatur
intenso amore in ipsum feruen-
cius prout potest in via finia-
tur et in ipso et non in alio re-
quiescat Quod recog-
noscat beneficia crea-
toris

Optimū est ut si pdic
ta assequi potest ee
dei magna bnficia re
cognoscat. Debet et ceteroꝝ
bnficiorū innumerabiliū re
minisci et pcipue qz sua eū
voluit ymagine īsignire eiusqz
naturā assumere et se pro
ipō morti tradere ī via si
bi ī cibū ī gloria ī premi
um tribuere semetipsum
et mundū est eū assecutus ī
premiū tandē ī via aspici
at eū ī patibulo. Dictis sibi
compaciatur ac si omnia eius
~~nobis~~ vulnera ī pprio cor
pe sustineret et de hoc pri
pue debet dolere quia tot
videt frustrari bnficio
sit itenso. Cernat ipm de
niqz ī altario exhibitum
sibi ī cibū et potum oīs sa
poris suavitatē habentē
et ī ipō toto affectu delec
tans clamet et dicat. Do
mine ihū xpē tu qui es pa
nis vite ita me de te sacia
re dignare ut nichil pre
ter te esuriā. ita me de te
inebriare dignare ut nich
il sitiam. Tene dne mētē
meā ne interveniēte um
bra terre a te vero sole iu
sticie separetur. Matri aut
eius. scilicet xpi oenl quā poterit
exhibebit reverenciā et di
cat. Dulcissime ihū dig
nare me infimū omniū pec
catorū matri tue reveren
ciā exhibere debitā. Oracio ad
btam virginē. O clementis
sima dnā michi indignissio

impetra ut pfte sim tue de
ditus servituti et tibi om
ni tpe obsequar pura men
te et corde devoto continue
tue benignitati assistā amē

Oracio de passione

O domine ihū xpē cor me
um tuis vulneribus saucia
et tuo sangne inebria mentē
meā ut quocumqz me vertā
semp te videā crucifixum
et quicquid aspexero ī tuo
sanguine appareat rubri
catum ut sit totus in te
tendens nichil preter te
valeā invenire nichil pre
ter vulnera intueri. Hec
est m consolacio tecū mi do
mine vulnerari hec in
tima sit michi afflictio bo
ne ihū absqz te aliquid
meditari nō quiescat cor
meū bone ihū donec te
inveniat centrū suū ibi
cubet ibi suū terminet
appetitū. Amen.

Ad mirabile ē semel deū gustantē posse aliud affectare

Multū mirari debe
mus immo nos non
mirari invenimus
quo homo semel degustans
dulcedinē dei potest ab ea
aliquatenus separari quo
nō obliviscitur omnia ex ebrie
tate nimia et comedere et
dormire et si quid aliud in
ipm ponatur quo potest
ibi aliud quā suū dnm be
nignissimū intueri et in
eo summa dulcedine delecta
ri eū ipm ī omnibus sciat
esse et in omnibus valeat
invenire ut ī omnibus reges

tat O quā bonus isrl
deus hys qui recto sunt
corde O quā dulcis et
suauis est sp̄c eius ī eis
O quanta amaritudīe
quāta tristicia quanta
anxietate repleri deberet
animus qui eciā ad momē
tū a tanta dulcedine sess
trat² Ad rep̄mēdā tep
tatione de p̄destinatione 3m

Si de p̄destinatione p̄scia
aut p̄scia dei tibi ali
qua subrepat cogi
tatio sic responde dyabo
lo talia propinati Quit
quid enī sit de me . ẜe cer
tū est esse dapnatū Sz si
ego p̄scitus sū et deū meū
nō debeo habere post hanc
vitā : totis igit² meis viri
bus laborabo ut saltē ipm̄
habeā in presenti et ipm̄
possideā quātū possum ne
vtroqz statu caream tāto
bono Momentū igitur te
poris de cetero nō dimittā
quin secūdū meū posse to
taliter fruar ipō et semp
ī ipā sūma iocūditate de
lecter ex quo eternā mi
seriā assequi debeo ī futu
ro Nūquid ī sūma vesa
nia esset si certus sum
me eternalibꝫ ignis cru
ciandū me īmmo tra
dere in presenti et ~~nūc~~
ex nunc īcipere cū dyabo
lo cōuersari Nōne suffi
cit illa miseria qꝫ me nūc
miserū faciā ante tēpus

Immo certe plus p̄des
tinatis me deo meo p̄ut
potero totaliter exhibe
bo ut nichil sit in me nec
cor nec lingua nec cete
ra mēbra quin cōtinuo
sint ī seruicio dei mei et
saltē dū possū et quātū
possum habeā sūmū bo
nū Dicunt enī seculares
qꝫ ī quadragesima nō de
bent comedere carnes vo
lunt ī carnis pluuio car
nibus habūdare sic de
deo deberet facere qui
de sui p̄scia esset certus
et h̄ precipue faceret
qui quā suauis ē dn̄s
degustaret Cetera enī
delicatus absinthium
reputaret ¶ Sz quātū
cūqꝫ qꝫ deus me p̄scieuit
fiā certus scio tn̄ qꝫ se ipm̄
negare nō potest Eum
igit² totis mentis visce
ribus amplexabor et ip
sū stringens fortiter ex
ant si aurora apparue
rit nisi michi benedixe
rit nō dimittā Quod
si benedixerit nec eciā
tunc dimittā et sine me
Discedere nō ualebit Lic
recedere nō ualebit vio
tū ē michi sibi īferre vio
lenciā ī hac parte cum
ipē cōmendet illos qui reg
nū celorū rapiunt violenter
Aut certe scio quid faciā
in cauernis suorū vulne
rum me abscondā ibiqꝫ
quietus latitabo nec extra
se me poterit īuenire

et etiā exire ↄpellere nō
derebit qȝ dixit Qui ue
nit ad me nō eiciā foras
et sic me ↄdēpnare non
poterit nisi se voluerit
vindicare Vel ut ad ma
tris sue pedes prouolu
tus iacebo et qȝ ꝓ peccatores
dei mater facta sit allega
bo et ut michi veniā in
petret postulabo nec re
pulsam ab ea pati potero
quia fons pietatis ab om
nibus predicatur. ipsa enim
no misereri ignorat et
miseris nō satisfacere
nūquā sciuit. nec credo
qȝ propter me noua re
lex addiscere lectionem
Ideoqȝ et ↄpassione mater
una cum filiū suū si dici
potest misera apparebit
et michi quantotius suū
vnicū ad indulgenciam
īclinabit et sic triplex h
habes refugiū qȝ quasi
triplex funiculus diffici
le confringetur Vel
si pdestinatus sū et eter
nā patriā debeo cū an
gelis possidere certe de
beo eciā nunc angelicam
vitā ducere nō humanā
totū illi me exhibere debeo
qui se michi ī premiū pre
parauit et hac porcione
cōtentus nichil aliud ꝯ
amodo debeo affectare sic
hic est enim et si aliud qȝ
ipsum quererem contra

me posset racionabiliter
indignari et quē visus
sum michi beniuolū cito
videre iratū et cōtra me
sentenciā inferentē sicut
in fine dyabolo sic cōclude
Quicquid de me futurū
sit a dei seruicio nō de
sistam et ve tibi quia nō
potes tanto deo minis
trare et eius dulci psen
cia iocondari Qui sunt
que ducunt hoiem ad
cōtēplacionis quietē
Si ad cōtemplacionis
quietē volueris pue
nire in te tria stu
deas radicare Primū
est ut quātū tuū cōditorē
offenderis et a te et ab a
liis cotidie offendatur re
cognoscas et de tuis scele
ribus intime dolens aliisqȝ
tāquā tibi cōpaciens ha
bundācius si potes cotidie
lacrimas effunde et hec re
cogitans magis tristiciā
desideres quā gaudere cer
nens qȝ nō in statu sumus
leticie ꝫ merorie Mag
nū enim est si deū nostrū
si grauiter offensū nris
delictis possimus toto tpe
vite nrē plorando placa
re Et hanc cōsolacionē
debemus eligere ī presenti.
posse semper et nris et
proximorū nequicias deplo
rare. Dominus aīe sit fi
deliter ī amaritudine exis
tenti post lacrimacionem

et fletum exultationem infundit. Et sicut aqua in vite putrefacta solis calore decocta in vinum convertitur sic imperfecte contritio lacrime fervore caritatis decocte in vinum letitie convertuntur. Non enim decet tantum deum tam nobili in anima domo habitare nisi ipsam mundissimam invenerit et cum omni diligentia lacrimis expiatam. Secundum est ut nitaris quantum possis christi compati passioni et ubique eam tecum conferre in corde. Nisi enim compatiendo noverimus pati secum secum non poterimus iocondari. Si enim passionem suam fueris meditatus et multum contraveris latus eius cito venies ad cor eius. O felix cor quod sic cordi christi dulciter colligatur. cuius leva sub capite eius et dextera amplexatur cum sponso sponsa in cubiculo collocatum. Sed optimum cor michi queso narra obsecro dulcedinem quam tu sentis quibus affluis delitijs non occultes. Sed ut bene video me non audis quia totum tuum absortum est pre dulcore. Jam tu interpretis existentis in carcere es oblitus. Tertio enim te sic amenitate nimia esse raptum ut tibi iam non sit necesse sensus. Nunquam enim ad contemplationis dulcedinem nisi per illud hostium voluerit intrare furem se reputet et latronem. Tertium est possidere non cupias nisi deum habueris aut oblatum fuerit vel videris vel nominare audieris debes tamquam de tot folijs non curare. In deo solo stabilias mentem tuam et solus soli iungaris. Sunt auribus tuis melos sue eloquentie resonabit. Thesauros sue sapientie revelabit mellisflua oscula exhibebit. Te pre delitijs non poteris sustinere et suis te sustentat amplexibus nimia dulcedine absorberis. O felix anima quo abisti quod nos in tanta amaritudine reliquisti. Indica nobis obsecro si tibi sufficit illud bonum an vis ubi de nostris exequijs transmittamus. Sed ut puto non reputas nos cum enim sic stat. Nunquam cordibus habundare. Nunquam tibi offendimus o anima nimia iocunditate repleta quod etiam maxima nostra aspicere non dignaris. Quare sic que. Certe diligimus tu frequenter. Sed video nobis non loqueris quia rapta es a dilecto. Iam amor ineffabilis qui cor suum fortiter conglutinat suo fini. O mira benignitas creatoris que se singulariter diligentes tam dono visitat excellenti.

Contra superbos et de se presumentes

O superbe o luciferi imitator responde. Si quid te cogitas deum esse an gratia esse a deo ignoras. Si ergo a te esse ad protestaris

certe te deū fateris Si am
plius uide vnde tua insania
reprimatur Nonne de alie
nis stultū est gloriari Cū
ergo cuncta sint a deo si glo
riaris de aliquo te cprobas
esse stultū Si autē h' igno
ras te cprobas esse cecū Q
uid ergo insane si gloria
ri uis et stultus apparere
nō uis exclude que nō sūt
tua et de reliquo glorieris
Sz certe si omnia nō tua
excluseris in nichilū redi
geris Ergo de nichilo glo
riare si nō uis īcurrere
vanitatē Sz ad spūalia
dona gratium facientia
descendamus De illis glo
riari nō potes quia h' te ha
bere ignoras īmo si gloria
ris nō habes Sz etiā qd tu
habeas supponamus qualit'
autē ea possideas videamus
Tibi īfideli seruo prodito
ri dni destructionem tu
iusticiā qua possides
nr̄ benignissimus dns tā
quam pannū albissimū
tibi dedit et tu eā stilla
re nō cessas sangne men
struoso Sz vesania plene
vtina saltē frontē mulie
ris haberes meretricis
Queso que sit meretrix
sic corrupta que de men
struo glorietur Immo
q uelis īuenias mere
tricē que de hoc nō īti
me cfundatur nec etiā
hoc audet sponso suo

amantissimo reuelare
Quid ergo o stultissima
in malitia gloriaris Si
tantū semel ī mense ad mo
dū mulieris deficeres ha
beres causam forsan aliquā
gloriandi Sz erubesce
et dole quia ctinuus uel
quasi cōtinuus est fluxus
tuus Si ergo a te tantū
malū et a deo tantū bonū
non in te sz in deo glorie
ris et de tua turpitudine
corā diuine oculis maies
tatis cōtinue erubescas
sicut deficere nō desistis
Sz dicis In me nolo de
cetero gloriari Sz ab om
nibus cupio cōmendari
Sz impie latro audi Non
ne stultū est largissimo
dno qui oīa tribuit habū
danter furari sibi illud
qd est ei carissimū max
ime ubi uideat et sibi dis
pliceat et sustinere nō
valeat Sic stultus est q
ab hominibus laudē querit
Ideo qz cū vniuersa pp̄ter
semetipm opatus sit dns
oms laudes omnia qz laude
digna ad honorē referas
dei tui In te ipso h' cogita
diligenter qz ad hoc crea
tus es et redeptus ut nō
tu sz deus in te tuisqz opibus
cmendetur Tu ergo diu
volūtatē fideliter assequē
ris ut laudē abhorrens
deū autē tuū ab omnibus
gaudeas exaltari et quāto

magis ab aliquo commen-
datur tanto in maius gau
diu eleveris et studeas
quantu potes mente lin
gua et ope deu tuu omni
pte honorare semp actu
solam sua laude intendes
Si eu bn diligeres
deu tuu eiusqz honore
appetens ut deberes mal
les quibuscuqz amarissi
mis semp pasci et sterco
ab oibus reputari imo
taqua stercus ab omnibz
abhorreri et taqua lu
tu fetidissimu ab omni
bus conculcari qua quibz
cuqz delicijs habundare qu
tiscuqz honoribz elevari
et quantacuqz pfectu cor
porea sospitate si inde
deus tuus amplius lau
daretur etia supposito
qp par esset premiu v
biqz hoc deberet gratis
simu esse nobis ut altis
simus deus nr a nobis
et de nobis aliquod mu
nusculu laudis recipe
dignaretur sz pter nos
tras miserias i contrari
um nitimur tota die
Sz o mira et ineffa
bilis amabilisqz clemen
cia salvatoris que tu be
nignissime tunc mise
rijs condescendis quis il
lam poterit nunciare
O homo totaliter te in
volue in sua mia et mi

rare et ta dulci dno gras
agere non desistas Heu
dne quid tibi contuli qd
ta dulciter me superbum
et arrogante pstractas
et foves Que e ista
gra qua inveni qp an te
me sustines ad momen
tu Certe hoc no merui
sz tu inferius habitare
Immo bone dne nec eti
am ibi creatura tua
mereor nominari Qd
tibi pro hijs facia o imē
sitas bonitatis Quid tibi
pro tantis bnficijs potero
exhibere ego non sufficie
satisfacere pro delictis ne
dum pro bnficijs labore
nec etia tibi dare aliquid
valeo nisi tuu scio quid fa
cia . quid facere debea exhibe
Me tibi totaliter exhibeo
et me totu pcia i te ipm
et semper timore et ve
recondia plenus tibi qn
potero reverentia exhi
bebo et si dignaberis tibi
fideliter continue ministra
bo Et si hoc paru sit tu
quia feci qp potui no du
bito approbabis Sz hoc
maximu est si dignabe
ris me tecu in arca gra
ciari O qua michi tunc
dulcis esset tua psentia
summe bonu acceda cu sile
cio et distropia pedes tu
os ut me digneris ad ve
nia r i matrimoniu copula

re nō quiescam certe do
nec tuis amplexibus
gaudeam et inenarra
bili dulcedine ꝯsopitus
in tuis brachiis conquies
cam. Tunc deliciis afflu
am et animabitur et dila
tabitur cor meū et in
mira suavitate potitus
nichil nisi te potero co
gitare. Attamē ex nunc
obsecro amabilis dn̄e ut
meo regimini ullo tp̄e
nō dimittas q sine me
ae lacerator et dilapida
tor ipsius. Omnia ea que
voluerit michi elargiti
sicut illa tribuis tu ꝯser
va et tibi soli sit semp
honor et gloria Amen.

Utiles sunt temptationes servis dei

O ... ustie be
nignitatis altissime
qui nos temptari p
mittis nō ut capiamur
s ut timentes ad te por
tū tutissimū fugiamus
more bone matris faciens o
dn̄e que filiū a se elon
gatū desiderat videre
et amplexari p aliq
terribile sibi timorem
inducit et expandens bra
chia filiū recipit fugien
tē cū gaudio sibi accur
rit et oscula dulcia ei
elargitur et ne alias
a se recedat hortatur ut
nō accidat sibi male.
Consolatur eū ad se strin
gens et demū verba

subministrat. O felix tēp
tatio que ad divinos amplex
us fugere nos cōpellis.
O dulcis dn̄e qui nos p
mittis undique effugari
et sēp te tribuis refu
gium salutare ut tecum
omni tp̄e moremur ꝯme
more. Non ergo tēpta
tiones habere mireris
o homo sed ad deū fugias.
expavescens ubique non
temptari volueris resi
debis. Sin autē capi po
teris et dāpnari. Si nō
a deo te nimiū elongasti
nec potes ad eū recur
rere pleno corde ad xp̄m
tibi primū celebrabis
et in sui lateris puteo
panno supposito abscondē
ris et ne timeas q te
invenire valeat inimi
cus. Hoc semp habeas
pro regula generali q
quandocunque deū tuū ad te p
pfunde volueris inclina
re in corde tuo vulnera
xp̄i porta et eius ꝯsper
sus sanguine te patri
tanquam primogenitū presen
tabit. Accede ergo ad xp̄m
et eū suppliciter depre
ceris ut ex quo ipm̄ nō
decet denuo vulnerari
dignetur in tuo corde sua
vulnera renovare teque
totaliter suo sanguine
rubricare et sic indutus
purpura poteris regis

introire palatiu O temp
tate h' vulnera cotidie
meditare et h' semp erit
tibi in refrigeriu et sola
men Nec dubites q' si bn
ea in corde tuo expresseris
nullus teptationis aditus
apparebit Quis eni vid
videns dnm glorie prosuis
scelerib' sic graviter vul
neratu auderet iteru
scelera perpetrare: Et si
pro suorum vulneru re
uerencia et copassione n
no desisteret a pecco salte
quia videret q' pecco debe
tur sine copatione gra
uior pena qua i omnibus
inocenti a pecco timore
nimio abstineret ueb ab
stinere deberet Cu au
te cotra te xpm propt
tuas nequicias videris
indignatu ad spe peccoru
recurras mente sua et
ipsius tamqua mri dei
reuerencia exhibebis
ac fusis lacrimis eius aux
iliu postulabis Et si pse
ueraberis non quies
cene no dubites q' ab
ea qd' uolueris impet
bis Veru eni crevit mi
seratio et sibi miseris
satisfacere ex officio
e comissum et q' tu mag
na diligencia exercet
coiter erga omnes tibi
no poterit negare.
Quod et si nullo modo
te videris cosolari nostras
te deu diligere et hoc fa
cit ut peccoru tuoru pro
funditate cognoscas et
tua miseria non igno
res et hoc est maximu
donu dei Non eni sibi
placet psumptio aliquoru
q' se iustos reputant et
ad ipsum altissimu tamqua
ad familiare amicu acce
dunt Vult eni ut quatu
cuq3 magnus se miseru
et quasi nichil reputans
ad ipm veniat cu pecco
ru suoru cofusione et cu
reuerencia et timore Et
magnu immo p maximu
reputet qtucuq3 si ip
se imensus deus noster
dignaretur salte a lon
ge intueri Ideoq3 pleno
corde dei magnitudine
suamq3 puritate cofiteat
et dicat Dne no solum
no sum dignus ut intres
sub tectu meu sz nec ut
tibi appropinquare va
leam ullo modo Suffi
cit eni michi ut tue pie
tatis oculis me digneris
aspicere a remotis Di
co tibi sic si in hoc pseue
raueris no quiescens no
solu te videbit sz etia ad
sua secretissima intro
ducet Quo ho ordinet co
gitacoes suas ita q' sep deu
habeat i corde
O homo mis cognoscere

Quo ho ordinet cogitaciones suas ita q' semp deu habeat i corde

quo tuum dirigas cogita
tum semper debes cogitare
te te esse in presencia dei
tui ipsum semper in tuo lumine
cogitatu Dirige xpm at
pro te gravissime vulne
ratum. quasi semper diri
gas cogitatu quod ipse sit
deus tuus qui pro te talia
passus est cogitabis Ipse
autem ad xpi matrem
reverenter que est mise
rorum solatium festinabis
Et quociens ad ipsam tu
um diverteris cogitatum
ipsam cogita matrem dei ut
sic quocumque dirigas cogi
tatum deum tuum habeas semper
in corde et semper coram ipso
existens suamque admirans
magnitudinem. tuam
miseriam recognoscens
quantum poteris resilies
inter ipsum admireris non
modicum quod dignatur te
tam fetidam coram suis
oculis presentare et ad
te ad momentum pati
tur in sua presencia com
morari Et sit faciens
de hoc dono maximo
et de omnibus alijs quan
tas poteris referas
deo gratias et quod etiam
regraciari possis re
cogita magnum donum
et hoc donum scilicet quod semper
in presencia sua valeas

commorari. et alia que tibi
contulerit debes cum omni
vigilancia custodire semper
cum magna aviditate in
hias ad maiora et si pro tu
am miseriam aut aliquam
occupacionem exteriorem
cogitatum tuum a sua presen
cia absentares cum anxi
etate magna reverti
studeas ad presenciam dei
tui ubi eras Et hoc sit
faciens qualem processum
habere debeas unctio te
docebit. hoc pro certo
habeas quod quicquid sit de a
lijs semper te debes ad ni
chilum redigere quantum
potes et omnium pecca
torum te infimum reputare
et tam pro te quam pro alijs
a domino tuo tibi presente i
cum omni humilitate veni
am postulare et tuam
consideracionem super hoc
dirigere poteris per
hunc modum Numquam
cogitare debes quod alij
peccatores adeo a deo sunt
elongati quod non sepe et
si non continue ad dominum
se vertant in corde et
quam dominum suum tunc
intimius recogitent quam
tu. et clarius recognoscat
et quam maiori coram ipso
assistant reverencia et
maiore confusione suorum

habeant peccatorū et humiles
se ei presentent quin etiā
maiori et ardenciori mo
ueantur affectu ī pn̄sencia
tanti boni Et si hic pleno
corde nō poteris cogitare
hoc ipso debes te superbissi
mū reputare nec poteris
de congruo huic tue superbie
preponderare concupiscenti
as aliorū Et tu a sapien
tibus ~~sapienti~~ senciatur
qd' sicut contingit de bo
no ita et malo q̄ aliquē
defectū ē in quolibet re
perire quē in alijs excel
lenter nō possumus inue
nire debes tibi firmissime
presumere qd' superbia sit
illud viciū in quo singu
lariter tu excedis ex q̄
non potes tuā respicere
paruitatē et certe si hoc ē
ueris satis bene potes
te infirmū omnī appella
re. Sed forsan tua superbia
cogitacio tibi dicet Quo
hec de infidelibus cogita
re possum qui nec deū
etiā cognoscunt Sed audi
superbia secta Cum igno
ras qd' si deū cognoscis
ipsumq; redemisse credis
suo sanguine precioso et co
ntra ipm̄ in superbia eleua
ris q̄ grauius peccas q̄m
si hec omnia ignorares
Ratione ubi enī peccatū maior
est cognicio maior est

contemptus magis peccatū
Nullū ergo excipias
o insane sed pleno corde
te humilians tuā miseri
am recognosce Et si
tibi tunc subrepat co
gitacio ergo tu es a
deo reprobatus hanc
quantocius excludere de
bes nec permittere tecū
modo aliquo commorari Ti
mere debes nō modicū
et dei altissimi super extol
lere pietatē et considerare
ī xpī vulneribus et clemē
tiā misericordie matris eius Im
mensa ē enī tua dei miseri
cordia si ī te solo essent oīa pec
cata q̄ ī mundo facta sunt uel
possent de cetero perpetrari
si adhuc infinitum sup
extollit tua eius et tibi
hec oīa si ad se reuertens
corde humili cum pietate lar
gissimā condonaret Et
cum tibi tunc veniat cogi
tacio utrū sis ī caritate
an nō Timere
caritate an nō debes Sed in
dubio debes determinate i
ue ne determinate ī caritate
aliqua ī illa ne tempore
fidelia aget et de diui
na misericordia sed
specia Hic enī hoc
tuis et tua consideracio
nis et tua consideracione
te peccatū noctē undiq
circumdatum ac de tante
tenebrositate intense
dolens ad fontē pietatis
tis humiliter querere
mentem tuam que
tur in tenebris istis

lux tua et elevaberis
dei nostri dulcissima pie
tate ad celestia contemplan
dum et ibi in delicijs habun
dabis ut dicas cum propheta
et nox illuminatio
mea in delicijs meis.
Quod ipse nobis prestare
dignetur qui vivit in se
cula seculorum amen. **Quo**
modo inebriatur in conte
platione amore creatoris

O altitudo divicia
rum sapientie et sci
entie dei quam in
comprehensibilia sunt iu
dicia eius et investigabi
les vie eius. Quis ascen
det in montem domini vel
aut quis stabit in loco
sancto eius. Dicit si quis ascen
dere voluerit per quam
viam cum investigabiles
sint audi dilectum tuum
quam delicatam et gaude
tu cuncta que superdic
ta sunt cum omni vigilan
tia studueris adimplere
et iam sic deo appropin
quaveris ut nichil pre
ter eum valeas cogita
re. et cetera preter eum
sint tibi in amaritudi
ne nimia et quasi libe
ter velles animam a corpo
re separari quia mens tua
continua meditatione
sua vel quasi continua
et quasi videtur tibi
quod etiam te ipsum non ames

nisi ipsum quod de dilecto tuo
contingit ausculta amo
re repleta immo quasi
tota es in amore quia si is
te dilectus tuus o dilec
ta a quo non potes aliqua
tenus separari se ipsum a
tuo cogitatu continuo paru
lum se traheret ita ut cor
tuum circa aliquid inciperet
evagari. Et tu videns
eum quem sic fortiter dili
gis abscessisse nimia a
viditate repleta quere
res undique quo posses quem
sic fortiter diligis inveni
re. Omnibus creaturis
breviter narrabis ut indi
cent tibi ubi est dilectissi
mus tuus quia languida
effecta sis pro amore quanto
tunc fletu quanta lamen
tatione perfunderis quanta
anxietate post dilectum
tuum discurreres tibi nescio
enarrare. Dicit o mirabi
lis inebriatio. hoc ipso quod
sic in ipsum tendis cum ipso
es et ignoras. Dicit quid
faciat dilectus tuus o
nimio amore repleta:
nunquid se poterit amplius
occultare. Nec dilectis
simum sponsum tuum que
eius presentabis et tu ipsum
videns quem cum tanta avi
ditate quesieras nimio
amore amplexaberis
eum tum semper cum omni re
verentia et timore. Dicit quod

quanta assit tibi consolatio si sapiens fueris poteris experiri. Sed audi o amatissima dum tu securam reddideris se iterum absentabit et tu maiori ardore quam prius ipsum regressitum habebis. Quid dicam tibi? Ipse totiens absentabit donec sic sollicita custodire eum ut te securam non audias reddere et omnia habeas iam subiecta. Sed o felix anima audi quid fatiet dilectus tuus tu secura incipies quietari vino dulcissimo incipiet te potare et tu eius dulcedine ablactata amplius incipies affectare. et ipse largissimus amplius tibi dabit. Et quanto plus dabit amplius postulabis et ipse benignissimus amplius ministrabit. Quid dicam tibi? Satiari non poteris donec inebriata fueris et vino iam undique perfusa utrum aut post frequentem et nimiam inebriationem soporem aut raptum sequeris tibi si dominus concesserit poteris experiri. Largissimus est enim et plus sine comparatione quam credi valeat elargitur. Hoc tamen semper debes habere in corde quod tu sis vilissima et nullo modo ad hoc aptus sis

immo pro maximo debet tibi videri si ipse deleat peccata tua etiam cum continua penarum afflictione in hoc mundo. Qui est laudabilis et gloriosus in secula seculorum amen.

Ebrietas [illegible] an raptum diversimode [illegible]

Quia habemus in pluribus locis supradictorum capitulorum hominum [illegible] divina influentia inebriari posse ut mens tua amplius elevetur volo ut illarum ebrietatum differentiam non ignores potes intelligere quod vir contemplativus quamvis multas altas consolationes habeat spirituales antequam ad soporem et raptum perveniat ad quos pauci attingunt valet ebrietatem duplicem experiri. Prima est quedam habundancia iocunditatis in corde et vehemens iubilatio mentis que post multum fletum aut multam consideracionem passionis Christi aut pro magnum fervorem singularis amoris in dominum venit et ex quadam nova divina irradiacione in mente. Et illa letitia tam habundat in corde ut etiam in membra corporis redundet et ea facit divine clementie

ffidere et p exultatio
ne nimia ad modu ebrij
prepitatus graditur
quiete no sustinens et
creaturas quas invenit
sui conditoris amoris in
magnitudine amplex
atur Et bn potest cre
dere q cor suu no mul
tu appliceat ad terrena
Qz si aliquid occurre
rit omia reputat esse
vana Alia dulcedo e
que nimia dulcedine
replet cor ex divino co
sorcio hec venit p ctepla
tionis quiete et i tm ha
bundat hec dulcedo in
corde ut redundet i oia
mebra habude adeo ut
totus sibi ta i iteriq qm
exterius mellefluus vi
deatur Et sicut pma
ebrietas p hylaritate
quiete non sustinebat
sic illa p nimia dulce
dine quiescere faciat
Et h n in tm ~~ac~~ iten
ditur ut i sapore degu
neret no aufert tota
liter sensuu ptricula
riu actus Sz ad modu
ebrij esse liberu pmit
tit Tunc quasi quidq
ingerens repitabis qu
da divina dulcedine
habudare Et quamvis
pma sit i intentione
dulcedinis tn non opor
tet dubitare q illa

sentit dulcore et ista le
ticia no privetur Et
quamvis no sit nece time
re Sz potius sit gauden
du tn de scda q assistit
i quada admirabili dul
cedine cordis semp secu
ru e dubitare qz dyabo
lus transfigurans se i
angelu lucis ↄsuevit
aliqn similia pcurare
Evalet enim ut ho supbi
ret ac se esse aliquid re
putaret et ut talibz de
licijs foveretur ibiqz
quiesceret et sic averteretur
a deo hoc bn
pmitteret dns eue
nire qz aliqui ctepla
tiui aliqn nimis psu
munt et credunt se deo
esse primos cu tn sint
propter sua supbia ni
mis elongati Et ideo
dyabolus pater supbie
hanc potestate i eos
habet ut talibz delicijs
eos decipere possit Et
ideo cu summa diligetia
attendendu e ut quicquid
tibi acciderit ut acie
mentis ad deu dirigas
ne ab ipso cor tuu dis
cedat ut si delectari
oporteat solu delec
teris in dno Tunc si
a deo esset illa dulce
do debellet intendi si
a dyabolo debet puari

aut saltē remitti ❡ Quod
si deus te in hoc voluerit
aliquā consolari ut q[uia] pro tuis
aliorumque peccatis amaritu
dine replens i[n] ipso aliquā de
licijs confirmans sibi regra
ciari debes ut potes ❡ Et
adhuc tū licitū e[st] timere
ne p[re]sumpcione [illegible]
❡ Potes enī cogitare ad hu
miliandū cor tuū sup[er] hac
dulcedine q[uo]d d[eu]s p[ro] p[ar]uo
bono aliquo q[uo]d facis i[n] p[rese]nti
q[uo]d tu forte reputas esse m
magnū. forte ipse vult tibi
pro premio dare illud q[uo]d
te premijs eternis nō repu
tat esse dignū ❡ Potes enī
timere ne illud dulcissi
mū vinū adhuc spiālitter
febricitanti p[er]iculū mor
tis inducat hoc est occa
sionaliter faciat superbi
re ❡ Ideo pleno corde dū
sumus i[n] hac valle miserie
constituti debemus magis p[ro]
prie appetere cū xp[ist]o cru
cifixo pati quā periculosis
afflui delicijs ❡ Et sicut con
die peccamus imo continue
sic debemus pro eisdem
peccatis velle penā continue
sustinere ❡ Et sicut sumus
vilissimi dei servi sic de
beret nobis placere q[uo]d
ad suū tendit honorem
et solum displicere q[uo]d i[n]
contrariū vergit ❡ De dif
ferentibus nullo mō debe
remus curare n[on] q[uo]d omnia
debemus ad laudem sua

referre q[uo]d ipse nobis
concedat qui est p[er] omnia
benedictus amen ❡ Quod
ho[mo] ad opus dei fervent[er]

Si attenderes o ho[mo]
q[uod] te deus ad volun
tatē sua fecit p[re]ter tot
et tā nobiles creaturas
condidit et tuā assumens
naturā tam kare te re
demit et nō solū ut ip[su]m
i[n] tibi habeas i[n] p[rese]nti
s[ed] se ip[su]m tibi i[n] futurum
in p[re]miū repromisit [illegible]
nam conservat gr[ati]a[m] q[uam]
i[n]fudit et hec omnia ad su
um facit honore ❡ In at debe
i[n] ip[su]m tenderes ut appe
tes et eius honore oblivisce
res ut quasi tui oblivisce
res et pro nichilo te suppone
res quemq[ue] honorē sive consola
cionis aut tribulacionis
sive iniurie tibi contingeret
ac si nichil accideret repu
tares totū i[n] laude refe
rens creatoris ❡ Et si cui
aliquid facere ad dei hono
re vel tue salute utili
esset difficile nō videri
deberes s[ed] quodā impetu
mentis nimio amore fer
uentis deberes studere
cū omni diligencia assum
mancipare ❡ Si enī bene
creatoris tui esses succen
sus o homo nichil pro ipso
laboriosum vel difficile re
putares ❡ Omnia tibi levia
oīa amabilia oīa dulcia
et suavia apparerent

Et tu libenter hec omnia adimpleres ut cum omnia perfecisses quasi nichil pro ipso fecisse crederes imo potius defecisse teque ex hoc tantum crosium habe res ut vix te ipsum posses aliquatenus tollerare et cogitares sollicite quod posses maiora facere aut salte eadem perfectius adimple re proponeres quod in corde tuo de defectibus tuis gra uiter flagellaui Nam enim bescceres non modicum et do leres quod altissimo deo sic miserrime ministrare Et quid plura dicam: Quan to plus perficeres tanto plus te deficere cogitares et amplius erubesceres et dolleres et maiori ardo re succensus semper ma iora reincipere conare ris Nunquam enim de hiis que ad honore dei cerneres tuus posset refici appetitus semper enim famelicus appa reres O mirabilis calor amoris qui sic cito diffe rri facit at tande conuer titur in prinium sine fine Non dubito quod tue nimio feruo re ebulliret cor tuum sor nimque haberes crosium et quicquid ad momentum te subtraheret a seruicio dei tui semper enim videre tibi ad seruiendum deo tuo piger aliquis seru

dei in comparatione tui viderent promptissimi et feruentissimi appa rerent Porro quam pudiciosum esset tibi in gaudium fit illa pigritia in merore Erit ergo hoc ad cor altum et in tuis actibus exalta bitur deus tuus Tu enim habueris cor in fimum et terrenum minima serui cia maxima reputabis et que quasi nichil erunt tibi difficilia apparebunt et illa que pro te aut pro vno amico tuo vilissimo libenter faceres pro deo tuo altissimo facere grauareris ultra mo dum dulcia et amabi lia reputabis amara et amarissima dulcis sima iudicabis Oculus interius irradiacione solis iusticie abhorrebit et ambulare in tenebris affectabis De spiritualibus viris triumphabis et te triumphant a demonibus inmiserabis applicabis in manum tuum pigricia sub ascella et in estate glorie mendicabis Nec vere quia iam non poteris vestire corpam vtinam immunissi mulis esses a quorum sube unt honera duorum non poteris eadem culpa ar guere et te sufficis ne quicquis adimplere Si ergo ad seruiendum

deo sic habes ligatas
manus et pedes nõ rest
tat nisi ut in exteriores
tenebras iactaris a quo
ipse nos custodiat cuius
mia plenus est totus or
bis amẽ **Quõ ɔtempla
tiuus nõ iudicet alios
in apparentes defectus**
Diabolus ĩ malitia
antiquatus uidens cõ
tẽplatiuos cernens ĩ ce
lestibus cõuersari unde
p superbiã est deiectus ni
titur modo aliquo eos se
cũ trahere ad iferiora
Et quia uidet eos non
posse uincere ĩ apto co
natus saltẽ eos decipe
ĩ occulto Et quamuis diu
sa mala diuersis tẽporibus
suggerat tñ ad hoc niti
tur ut cõtẽplatiuus de se
psumat et alios iudicet
uiciosos apostolice ĩhe
rens sentẽcie Quia iu
dicat spualis Hoc o pes
sima pestis atque morbus
grauissima adherentẽ
h frña lacerat carita
te h nescientẽ ĩ croche
ie facit stercora amp
plexari h spuali leti
cia plena ad accidiam
adducit h ad honore
dei referenda facit
diabolice fraudi dari
Hoc o ho nũquid ĩ aliũ
ɔtemplacionibus ascen
disti ut sic faciens

alios iudicans debeas mag
nis periculũ sustinere po
ne ergo tuã ɔsideracionẽ
te ĩ nouissimo loco et cre
dere nõ ualebis dei cõ
mendes opa et oĩa ɔmẽ
dabis Attende ergo o ho
ĩ cõtẽplacionis dulce
dine ɔstitutus et cognosce
te qualiter deus ppter
suũ honorẽ faciens cre
aturã diuersis diuersa
uoluit munera elargi
ri ut nõ uno modo sed uni
formiter honoret atque
sui thezauri diuicias iua
infestari ut ɔmendande
suã magnificenciã mate
riã multiplicẽ habeamus
Debes ergo primitus
cogitare quod deus sicut bonus
paterfamilias ordinans
domũ suã pensat filiorum
potenciam sapienciã et
bonitatẽ et sm hoc inde
tit diuersa ɔmittit offi
cia et tribuit dignitates
Cogita ergo pmo tu qui
cõtẽplacioni uacas quod deus
benignissimus pr̃ tuus sci
ens te ad oĩa ĩbecillẽ no
luit te ĩ periculis et difficili
bus ac implicatis opibus
ministrare sed sua clemẽ
cia tãquã ĩfirmũ p con
tẽplacionis quiete te co
luit ɔsolari alios autẽ cre
uit? ... iens ĩ caritate feruen
te et fortiter radicatos

voluit sup periculosa et dif-
ficilia ordinare nichilo(minus)
sibi quietē tribuens post
laborē et (con)solationē in
media ī laborē Si q(ua)n(do)
videris te spualibus the-
rere ceteros aut curta
lia laborātes nō eos iu
dices s(ed) sapiēcia et benig
nitatē dei īspice te īfir
mū agnosce aliosq(ue) (con)si
dera ēē fortes Quos enī
te fortē poteris reputa
re qui p(ro)pter tuā nimiā in
firmitatē lecti molli
ciē s(ed) (con)tēplacionis dulce
dinē sustinere nō uales
s(ed) ad modū arundinis oī
vento moueris Quid q(ua)
faceres si te oporteret
una manu edificare et
altera hostes gladio ef
fugare Sepe solo pauo
re deficeres Lauda ergo
dnm deū tuū qui poten
tes ī arduis posuit et adiu
tus prudētes intentos fe
cit studijs clemētes bono
rū tpaliū distributio
nes ordinauit te autē
ne deficeres voluit qui
escere p (con)templacionē ne
errares voluit te subtilia
et curiosā īuestigare ut
simplicitatē haberes ne
malus dispensator esses
voluit te oīa abnegare
ut paup esses Nō ergo
de istis te exaltes s(ed) humi|li

es Non alios iudicēs
exaltes nec ab hijs exclu
das eos quos videris ocio
sos Debes enī cogitare
q(uod) tāquā sapiētes et pro
bi thesaurū acquisituri
ne furarētur absconditi
laborātes ī occulto et ī
publico quiescentes Aut
certe cogita q(uod) ille qui
dedit uentis pondus p
mittit ī istis minimis
et manifestis deficere
ne de maximis que si
bi (con)gessi (con)cessit ī supbi
am eleuetur Et quam
uis sic debeas facere
de omnibus supradictis
tū quia vides eos ī peri
lo esse debes tu q(ui) in
quiete existis pro eis
orare ac si posset alli
cere ad quietem De
bes s(ecun)do omnia ad laudē
reducere creatoris q(uod)
facere poteris p hunc
modū et eciā melius
sicut dns dignabitur
iudicare Cū enī ui
deris aliquos ī placio
ne tpali aut spuali si
ue dignitate aliqua
(con)stitutos hoc esse factū
ad (com)mendandā magni
ficenciā dei et potenci
am cogitabis queq(ue) lau
dabis Cū aut videris
aliquos scie insistentes
et nō solū creatoris
s(ed) etiam creaturarū
occultissimā īquirētes
q(ua)libet verbusculū curio

sissime ordinates esse ad
manifestanda diuina
sapiam comendabis Tu
autem uideris aliquos tem
poralibus negotiis insisten
tes in ipsis laudabis diui
nam prudenciam per tales
quescentibus pruden
tem Si uideris aliquos
insistere opibus pieta
tis in ipsis laudabis diui
nam bonitatem se ad omnia
diffundentem Si uideris
aliquos ceteros iudican
tes diuinum iudicium time
Si penam inferentes diui
nam recognosce iusticiam
Si rigidos diuine ius
ticie expauesce rigorem
Si reprehensores et
causarum discussiones
futuri iudicij recorda
re Si videris prelatos
circa punitionem remis
sos in eis diuinam mise
ricordiam commendabis
Si calorem habueris
recogita dei patris erga
nos nimiam caritatem que
voluit suum filium incar
nari et pro nobis om
nibus crucifigi Si fri
gus habueris ab om
ni estu miserie refri
gerium anhelabis et sic
omnia potes reducere ad
laudem et magnificen
ciam conditoris Non enim

debes esse creatura in
qua suum non honorifices
creatorem Hoc enim ipso
omnis creatura digna est
omni laude quia a deo est
condita et ab eodem conserua
tur in esse et hoc ipso quod
dicitur esse .i. dei cuius est
sum mirabiliter commen
dat auctorem Hec pau
ca extra posui ut materiam
habeas ad maiora. et quod
est diuinum iudicium ad quod
apostolus voluit inuitare
in auctoritate proposita quia
tu pessime assumebas.
Non enim vult innuere quod
spiritualis homo ceteros debe
at condempnare cum alibi ip
se dicat Nolite ante tempus
iudicare et idem alibi Tu
quis es qui iudicas alie
num seruum Sed dicit quod
hec secreta diuine sa
piencie non percipit homo
naturalis sed spirituali mente
preditus esse sciet dicit et
melius in creatura qui
libet iudicabit idest dis
cernet Iudica ergo et
tu de cetero omnia idest
diuinam potenciam sapienciam
et bonitatem in omni crea
tura discerne et inde
omnium honorifices cre
atorem. caue diligenter
ne propter hoc ipsum condemp
nes nec etiam teipsum com
mendes. sed vicium tibi
displiceat et compatia
ris in quantum potes persone

Laudabis etiā deū tuū q̄
nō pmisit ipm̄ grauius ca
dere nec te illud uitium
ppetrare Nullo eni modo
dubites q̄ si te nō custodiret
a malo grauissima et tur-
pissima duceres ad effec-
tū Deū etiā suppliciter
exorabis ut ipm̄ et que
libet petōre releuet a
petō et te custodiat ab oī
malo Nisi eni noueris
petis gpati primorū adiu
nū īdubitabitur cor tuū et
fortis se ī malū ueniet
sine freno Nō eni fide
liter oratione sine exhor
tatione dnī pximo suo nō
pcurat eū fateri potest
nō dubito q̄ ab ipo dnō
elongatur Sz quāto ma
gis credis ab hijs dominum
elongatū . qui attendendo
eos ī malicia sua fouent
et audacia tribuūt itm̄
simulia faciendo Si ergo
oportunitas se obtulerit
malū argue aut si non
expedit saltē ptende tris
titiā faciei ut aliquali
ter gfundatur petor ist.
Nec attendas magni
tudine alicuius quā illū
reputa esse magnū q̄
approximat deo tuo et
tanto maiorē quāto a
ampliꝰ approximatꝰ e
rit Nec eni puersitas
est seruū dyaboli tume
re et magnū repu
tare et contēpnere dei
filiū adoptiuū et iā atri
um patrie possidentem
Certe hec vesania est
nimis magna a qua nos
custodiat sapiā dei pris a.

De paucitate bn̄ obedientiū

Quis dabit capiti meo
aquā et oculis meis
ymbrē lacrimarū ut plo
rare ualeā petorū statū
quasi ad nichilū iā redac
tū Nā terra culta diu
vis consilijs xpī exemplis
spinas et tribulos germi
nat pro frumēto Certe
quanto res pdita nobili
or tanto debet esse iten
cior dolor Sz ut de mul
tis aliqua uideamꝰ de
obs tāquā ꝯ religionis
fūdamēto pmitꝰ petrac
temꝰ Heu curre et
discerne utrū ī sua p
fectione possis eā in ali
quibꝰ īuenire Credo q̄
vix aut nūquā eā īue
nies latitantē Quō n
mirari potes cū religio
nes et religiosi multi
plicentur quō obe pfcō
sit ī paucis imo quasi ī
nullis ualeat repiri
Certe qz si multiplica
ta sit gens nō est tn̄ m
magnificata leticia spua
lis itentione Queso
ut michi dicas quis ille
est qui nolit habere pre
latū ad pcipiendū nōne
potiꝰ ad seruiendū Iā
noluntꝰ prelatorū volu
tatibus assentire s̄z volu

nue ut voluntates nras
debeant in omnibus adimple
re et si deest aliquid iam
plus de ipsis qui dum de sur
tiferis murmuramus eis
gladio lingue non parcimus
et quod peius ~~esset~~ est gra
tum sit nobis hoc ipsum qui a
platis est odiosum Sed non
cogitamus quomodo possimus
eorum voluntatem plenius ad
implere ac nostram voluntatem
perfectius abnegare Sed
quomodo possumus eis in omnibus
resistere et eos ad facien
dum quod cupimus coarctare
aut ad retinendum quod iniun
gunt nos excusatione ali
qua palliare aut dilige
ter investigamus quomodo non
teneamur ipsis in hoc vel
in illo aliquatenus obedi
re secundum luciferum imitamur
qui preesse voluit potius quam
subesse timeo ne secum ha
bitaculum habeamus Ad
confusionem nostram appareat
xpistus passus qui pro nobis
patri usque ad mortem voluit
obedire nichil sibi reti
nens de hiis que propria
voluntas in omnibus appare
re consuevit sed se exina
nivit ad plenum Hunc imi
tati sunt patres nostri quod cum pre
lati essent se subditos sub
ditis faciebant hoc ipsis
dulce hoc delectabile hoc
amabile in hiis que ma

gis sue voluntati contraria
existebant in hiis que ad ex
terioris hominis confusionem af
flictionem exinanitionem
spectabant sibi infimis
obedire Non enim tunc
se laborabant hoc melius
et illo hoc laudabilius sicut
quidam faciunt causa fuge
secundum cuncta que non essent
contra deum quantumcumque
ardua et vilia dum cer
nerent esse secundum prelato
rum beneplacitum adimple
bant aviditate maxima
Tanta erat obedien
tie dilectio ut ad eam im
plendam non timerent dis
currere super aquas nec
ire ad capiendas leenas et
cum iungeretur eis et
multa alia que non suffi
cio enarrare Nec enim
iudicavit esse infructuo
sum qui obedienciam abba
tis quasi importabile volu
it per annum lignum aridum
adaquare ibique apparu
it obediencie celsitudo
Quia quod mortuum et aridum
fuerat per obedienciam men
tum fructum fecit Nos
quod de obediencia gloriamur de ipsa su
Cur non potius de ipsa su
perbia confundimur Nunquid
venire apostolum possumus
nominari Timeo quod non
xpianum secundum potius imitato
res luciferi possumus de

nominari vel appellari
Quo potes xpianus dici
qui xpo contraria niteris
adimplere Numquid xpus
considerauit quod ipse erat
deus et secundum humanitatem
omni gratia et sciencia plenus
immo quantum ad animam iam
beatus qui beate virgini
et etiam ioseph erat subdi
tus In soluendo etiam di
dragma seruus demonum
voluit obedire Nos vero
sumus sepulchra dealba
ta ypocrisi plena ossibus
mortuorum hominibus exteri
us mortui apparemus et
interius tumore superbie ne
getamur Iam obedire
renuentes dicimus quod non
sumus vocati in seruitutem
sed potius in libertatem Et
horamus enim quod seruire
deo regnare est et in hanc
obediencie seruitutem quan
to magis nos subicimus
tanto maiori honore effi
cimur digniores Et non
solum ipsa obediencia nos reges con
stituet in futuro sed etiam
si in sua persona existat
facit creaturis omnibus
dominari ad statum reducit
pristinum et nichil contra
rium nisi ad perfectum anime
fuerit molestiam permit
tit aduersa facit prospera
et hominem adhuc in carne
mortali facit angelice
se habere nec non et sui

dominum facit honorem appetere
tum feruore et omnibus
postpositis laudem dei facit
querere cum magna audi
tate in qualibet creaturam
nec momentum permittit
pertransire a seruitio dei
sui O virtus mirabilis
que sic facit hominem ob
liuisci et semper in sursum ten
dere redemptorem et in ter
ris ambulantem facit in
celestibus habitare Quid
ergo murmuratis de obediencia
o superbe Sic enim dicit
apostolus quod in seruitutem
non sumus vocati innuit
quod non debemus nec deo
nec prelatis obedire timo
re seruili ad modum ser
uorum sed timore liberali ad
modum filiorum absit quod no
luerit dicere quod de cetero
voluntatem nostram faciamus
Sic enim dominus dixisset qui
vult venire post me non
dixit beneplacitum suum sequa
tur sed abneget semetipsum
et tollat crucem suam etc. Et
tota sacra scriptura hec
est tam noui quam veteris
testamentum obedienciam
laudat Qui enim bonam
obedienciam habet ex non
renuentes deo tantum in se
quam etiam in qualibet pla
to vilissimo obedire Hz
potius dedigneris animam
tuam nobilem subicere ali
cui alij creature Unum

est enim q dedignatur homo
seruire deo i prelato et no
dedignatur seruire alicui
alteri vilissime creature
s totum tempus suum nititur
expendere circa nichil.
Ideoque vere cordatus cernens
q ipse plus quam alius se of
fenderit et contra deum sem
per superbe erexerit suam vo
luntatem i vindictam dei
et sui intereretur i omnibus
abnegare seipm et hon
nores. vellet ab omnibus co
culcari. semper tamen ad hono
rem dei sui. omnia referens
qui ipse nobis concedat qui obe
diens patri pro nobis voluit
crucifigi amen **Questio**
cruciatus ad deum patrem de xpo
Quondam ego contra spm p
contemplacione eleua
tum conquererem imo potius
contra xpm animam per contempla
cione eleuantem ausculta
inquid caro tibi deo patri
iusto ac meo infinite de tuo
filio conqueror ut tua iusti
cia consideret violencia in
michi factam et tua ma
nus miserie condescendat
Ille tamen filius plenus
sapia et virtute me sua
sapia conuenit et sua vir
tute violencia michi fe
cit Ille tamen filius sua sapi
encia se sub carne michi
simili se occultauit ac d
me humilitate nimia
et benignitate venera
bili calliditate subin
trauit Omnibus fuit
humilior. omnibus despec
cior omnium necessitates
assumpsit et omnes infir
mitates portauit pro om
nibus crudelissime voluit
~~carnaliter~~ affligi tamque compassio
ne qua passione grauis
sime voluit affligi cordis
sui amore p passione la
teris voluit demonstra
re inde etiam voluit i re
medium emanare sacra
menta Quid plura? Cibum
an carnem constituit i cibu
sui sanguinem i potum et
seipm promisit i premium
Cuius precepta facien
tes merem secuti nunc
bat Deinde non solum
i via s etiam i patria
promittebat q se sumi
geret et eos ad mensam
sua comedentibus eam
fiens ministraret Quid
omnibus et alijs que nec
scio nec valeo nomina
re vel enarrare cura
michi deputatam allexit
et solum allexit s etiam
intus intrans sua tune
it ~~me~~ virtute i tm te
sibi ita sine blanditijs
quererit ut de me non
curaret s potius affligi
deret conculcaret et ad in
dencias me redigat Et quia
nichilum videtur hec michi
grauius diligatur et p
offerentes diligat et p
eis oracione specialem

fundat et si non inseruiu̅t
inferri diligat uel appe
tat nunq̄ mortificet et non
tiam ultat imo iacieo et ex
dolore Q Dr̄ quid ~~Summ~~
dolori addidit et ut
i tense dolea̅ cupit hec glo
ria sua nu̅c michi posse
inferre iniuria̅ conume
lia et quicq̄ uilissimum
ac grauissimu̅ potest ere
di Sicq̄ me desolata̅ af
flictam relinq̄ut et ipa
semp̄ uult cu̅ tuo filio amo
rari sp̄ sua carne cibari
suo sanguine inebriari ubi
cu̅q̄ fuerit secu̅ uult pa
titer amorari Nunc se
tu appareat i presepio p
pia nunc aute̅ secu̅ inter
is brachijs amplexatur
virginis humeris depor
tatur uirgineus lacte fo
uetur Nunc secu̅ sitit
Nunc secu̅ famescit Nunc
secu̅ conspuitur Nunc secu̅
vulneratur Nunc secu̅ in
terire Nunc secu̅ in celis
letatur aperte Nunc tris
tatur Nunc secu̅ consolatur
quotiensq̄ prefert secum
uadit sine ipo esse non
querit et no̅ se potest u
ertere sine ipo. Quid
ergo tibi dica̅ deus pr̄ de fi
lio tuo qui anima̅ michi dedi
tam sic suo inebriauit amo
re Sic aute̅ alienauit a
me Sic rapina̅ amisit in
beas restituu nec enim michi

partem nr̄ sic rapere vna̅
mente̅ Cum enim a̅ia michi
deputata solu̅ tuu̅ filiu̅ di
ligit Vnde sic me odit cum
cetera dereliquid tui fi
lij amore absorta congrega
ditur sine sensu Iam nich
il aliud audit nichil aliud
uidet nichil aliud gustat
nichil aliud adorat sem
per vult inter sua bra
chia amorari Ibi iocunda
tur ibi letatur ibi deli
tijs habu̅dat ibi nimio
dulcore inebriata cubat nec
mirum si hec carissima
mea cum filio tuo adhesit
quia nisi esset lapide du
rior et ferro insensibili
or et quo tanta sibi tuus
filius fecit aliter facere
no̅ deberet imo aliter
stulta appareret Et ubi
e sic durus lapis qui ar
dore amoris no̅ scindere
tur imo liquefieret sicut
cera si sibi fierent omnia
supradicta et ideo no̅ con
queror de a̅ia tibi be
nigne pr̄ quia fecit q̄
debuit s̄ de tuo filio q̄ ea̅
nimis allexit beneficijs ac
me in tanta miseria re
liquit Attende et audi
quid respondeat a̅ie cle
mentissime pr̄ Quia cre
atura mea es et tibi iustici
am cu̅ misericordia exhi
bebo Ita cu̅ ancilla a̅ie
esses semp̄ eni̅ dominari

voluisti ac semp̄ inordina
te egisti tibi non michi
eam servire fecisti ipam
ad oīa mala pronā reddi
disti et qđ peius est eā ad
ymaginē meā factam
dyabolice servituti subdis
ti eā bestijs similē immo
peiorē fecisti eā fetidam
et abhominabilē exhibu
isti eā sup̄ omnē caligi
nē denigrasti et ī tm̄ eā
alterasti ut creaturam
meā sit nobile cognosce
re nō valere Oportuit
enī qȝ carnē nimis dilige
bat meū filiū incarnari
ut eā alliceret ad suū
meūqȝ amorē Et quia
tibi carnē adherendo in
mortua erat ut vivifica
retur volui filiū meum
īcarnatū pro ipā occidi
Nec fuit hoc filij mei a
liqua conventio vel decepcio
ꝫ mea suaqȝ īcarnabi
lis dignatio et quam ca
ro a sue infusionis prin
cipio usqȝ modo semp̄ ma
le egisti meus vero filius
erga eā nimio exarsit
amorē et se totū sibi exhi
buit Ideo mea iusticia ex
igit ut eā totā et totaliter
sibi dimittā et ipam te
plus quā stercus abhor
reat et ab omnibꝰ hor
reri cupiat Quz quia
non solum iusticiā ꝫ in
misericordiā īplorasti no

lo ut aliquā etiā in pñti
dulcedine quā ī meo sen
tit filio pfruendam et sup
hoc in futuro nobilissime
ac pfectissime te dotabo
et sibi bū aīe ī omnibus de
dicens ex nunc nō solū a
pena eterna ꝫ etiā a p
purgatorio absolvo Im
mo ī eternū et in secu
la seculi. Quō hō debet
libenter xpī passionē
memorari et quā sit
fructuosa eiꝰ meditatio

Quirite undiqȝ gen
tes et miremini
erga nos caritatē dei
erga ipm̄ teritatē et ma
licia nostrā Si enī filius
dei voluit inseparabiliter
cōiūgi nature humane
quanto libentius deberet
aīa mea sibi īseparabiliter
copulari Si enim filius
dei voluit tanto carita
tis fervore sic vilissimos
cineres sibi unire quisqȝ
audiens deberet velocissime
qȝ cor suū ad ipm̄ recipien
dū aperire. Vnde ē nefa
ria aīe qđ hoc negligit
et potius vult stercoribus
adherere Nec enī assump
sit filius dei carnē ut ho
carni adhereat ꝫ sicut
ipe in carne existens car
nē afflixit ac carnalia
contempsit et aīa eius semp
deo pri adhesit sic homo
carnē mortificet et sem
per se erigat ad divina
O mirabiles creature homo q

nu̅ consistit ex aīa et car
ne. et aīa sine cōparacio
ne sit nobilior carne to
tū tēpus suū expendit
i prouisione carnis sue
i hys que caro requirit
et aīam suā negligit
ac si nichil esset nec ip
sam pascere nec ipsam
nutrire nec i summo ge
nere studet cū tn̄ hoc le
uius hoc suauius delectabi
lius sine cōparacione uale
at impetrari vbiqz enī
se offert homini deus
et suū ipsius nisi mortē
filij precium nō requirit
Corporalia autē semper
fugiunt nec eciā cū omni
sollicitudine et labore
et anxietate possunt
plene possideri ab aliq̄
in hoc mundo nisi fortasse
dicatur q̄ ille plene p
possidet qui oīa plene
cōtēpnit Sz magis mi
rabile est q̄ hoc sibi fa
cit aīa a carne aliquan
tulū iclinata nō tn̄ coac
ta Illa voluntarie subdit
se carni et carnis bñpla
cita nititur adimplere
et deo suo se subdere cū
omni exhortatione bñfi
ciorū collatione ēterna
inspiratione cōtēpnit
et i proprio bono id est
i propria exhortacione
beneficiorū collacione ēter
na inspiracione cōtēp
nit et i proprio bono id
est i ppria utilitate dei
nō vult facere volūtatē
Certe si aīa nō esset pe
ior omni animali deum
cui similis est deberet
sup oīa diligere et de ce
teris nō curare Si
ergo aīa carnē diligis
nullā carnē nisi carnē
xpi ames hec enī pro
te et pro totius humani
generis salute est sup
arā crucis oblata Eius
passionē i corde rumi
nes cotidie hec autē
passionis xpi cōtinua
meditacio mentē ele
uabit Quid agendū
quid meditandū q̄dqz
senciendū sit indica
bit te demū ad ardua
iflāmabit. te uilifica
ri et cōtēpni et affli
gi faciet. affectuose
te tā in cogitacione
quā i sermone et in
opacione regulabit O
passio desiderabilis mo
rs siqz amirabilis Est
mirabilis quā q̄ mortē
viuificat et vulnera sa
nat Sanguine albū fa
cit et mundat nimius
dolor nimiū dulcorem
adducit apcio lateris
cor cordi coniungit Sz
adhuc mirari nō ces
ses quia sol obscuratus
plus solito illuminat

ignis extinctus magis in
flamat passio ignominio
sa glorificat Sz uere mi
rabile q xpc siciens in
cruce inebriat. Nudus ex
istens uirtutu uestimentis
ornat Sz eius manus lig
no conclauate nos soluunt
pedes confossi nos currere
re faciunt emittens spm
uita inspirat In ligno dete
dens ad celestia uocat
O passio amirabilis q suum
meditatore alienat et no
solu reddit angelicu sz di
uinu Ita p meditacione
i xpi tormentis etia se ip
sum no uidet homo nisi
deu Sep intuetur dnm
suu passum vult secu cru
ce baiulare et ipse in corde
portat celu terraqz pugil
lo tenere et pro ipso leuissime
sustinet de onus vult secu
spinis coronari et spe glo
rie coronat Vult secu i
ligno sine uestimentis feri
gestare et nimis amoris
ardore accenditur Vult
secu acetu gustare et vino
inenarrabilis dulcedinis
potatur Vult secu exi
tens in cruce sibi illudi et
ipse ab angelis honoratur
a bta uirgine i filiu adop
tatur Cu xpo uolens tris
tari letatur secu uolens
affligi nimiu iocundat Cu
ipso vult in cruce pende
re et cu xpc dulcissime am

plexatur Secu vult fa
cie mortis pauore pallesce
inclinare et eius caput
xpc eleuans suauissime os
culatur O mors amabi
lis o mors delectabilis Uti
na loco illius crucis no fu
ut xpo fuissem manibus Cer
pedibus conclauatus dice
te ioseph arimathia a me
sem no auferas ipm i se
sz me secu sepelias i se
pulchro No eni uolo ab
ipso amplius separari Sz
et si hoc modo non possu
facere corpe saltem hoc
uolo facere corde Domi
est eni secu esse et i ipo
uolo tria tabernacula
facere. Unu i manibus sz aliud
aliud i pedibus Ibi uolo
tinuu in latere co
quiescere et dormire legere
medere et bibere
re et orare et oia mea
negotia pertractare sibi
loquar ad cor eius et ab ipso
qd uoluero impetrabo Que
faciens dulcissime
matris eius uestigia seque
cuius aiam i passione filij
gladius pertransiuit Ve
cure ipsam de cetero al
loquar uulneratus crucis i
sam ad quod uoluero appare
nabo Et no solu appare
bo cu suo filio crucifixo
sz etia ad presepe rediens
ibi cu eo iacebo paruulus
ut ibidem cu suo filio sacris
uberibus merear ablac

tatis cupiscebo ergo lac
matris cum sanguine
filii et michi faciam unam
dulcissimam potionem
O amantissima vul
nera domini mei ihesu christi
nam cum ea quadam vice
oculis subintrare ap
tis christi oculi sanguine
sint repleti Cumque
nichil aliud videns ce
pi ingredi manu pal
pans donec perveni ad
intima viscera cari
tatis sue quibus undi
que circumplexus reverti
ti nequivi Ideoque ibi
habito et quibus vesci
tur cibis vescor ac ibi
inebrior suo potu Ibi tan
tam habundo dulcedine
ut tibi non valeam enar
rare et qui prius propter pec
catoribus fuerat in ute
ro virginis nunc dignia
tur me miserum inter sua
viscera comportare Sed
multum timeo ne veniat
partus eius et ab illis de
liciis excidat quibus fru
or Certe et si me pepe
rit debebit sicut mater
lactare uberibus leva
re manibus portare
brachiis consolari osculis
fovere gremiis aut cer
te quid faciam quatenuscumque
me pariat scio quod semper

sua vulnera sunt apta et
per ea in eius precordia pene
trabo et hoc tenens re
plicabo quousque ero sibi
inseparabiliter conglobatus
Sed certitas filiorum ade
qui per hec vulnera in christum
nesciunt introire suppeditat
unde laborant in vanum et
apta sunt hostia ad quietem.
cui ignoratis quod christus est ianua
dum beatorum Cur ergo tar
daris per sui corporis fora
mina in illud gaudium
introire? Quid insanitis
quod beata beatitudo angelorum
patet et circumstantes pa
ries est confractus et vos
intrare negligitis? An
foras expectatis quod prius
resolvatur corpus vestrum
credentes quod in presenti
animam in christo non valeat
quietari Sed crede mi
o homo quod si christum per hec an
gusta foramina intrare
contenderis non solum anima
sed et quietem ac mirabi
lem dulcedinem inveniet
corpus tuum et quod carnale
est et ad carnalia tendit
ex illo vulnerum introitu
fiet adeo spirituale ut ce
teras preter illas quas
ibi sentit delicias repu
tet esse nichil Immo
fortasse aliquam etiam pro
aliqua obedientia vel —
utilitate dictabit esse

recedendū et caro ablac
tata illa dulcedine dicet
esse morandū et si ita ac
cidit de corpe quanta cre
dis aiam pfundi dulcedie
q p illa foramina quīgnta
cordi xpi Certe exprime
re nequeo tibi sz experire
et scito Certe apta est
apoteca omnibus aromati
bus et medicinalibꝫ ple
na per vulnerū of fe
nestras intra et accipi
as medicinā sanatiuā
restauratiuā pseruatiuā
et ꝯseruatiuā Ibi quascū
qz volueris species acci
pe ibi quecūqz delicata e
lectuaria appetieris su
me Si etiā suauitatis
vngenti volueris deli
niri p illa ītrare vulne
ra non postponas Certe
apta ē ianua padisi et p
longini lancea. gladius
versatilis est amoris Cer
te lignū vite tā in ramis
quā in stipite pforatū i
quibꝫ foraminibꝫ nisi pe
des affectus posueris non
poteris capere fructus
eiꝰ Certe apertus est thesau
rus diuine sapientie et bo
nitatis eterne intra ꝯ
p vulnerū aperturas et
cū cognitione delitias
obtinebis O quā beata
lancea et bti claui q ap
tione huius fuitere merue
runt O si fuissem loco

illius lancee exire de xpi
latere amplius nō nol
luissem sz dixissem
hec requies mea i se
culū seculi hic habita
bo qm elegi eā Vstud
ti et tandi corde qui ad
possidendū dei filiū s
sumū bonū candorē
et splendorē eterni
p apertas vulnerū ia
nuas nō intrauis O
aīa ad ymaginē dei fac
ta quo te amplius pote
ris continere Certe sponsus
tuus dulcissimꝰ ꝓ te
vulneratus ia fuctu
gloriosꝰ te cupit am
plecti tibi dulcissima et
elargiri oscula. et ad
ipm negligēs festina
re. Nam p nimio am
amorē aperuit sibi la
tus ut tibi tribuat
cor suū Tibi etiā vo
luit manꝰ et pedes
pforari ut cū ad ipm
puenerīs sic tuas ma
nus intrenti i suas
ac pedes tuū i pedes
suos ut sibi īseparabi
liter coniūgaris Prese
tro secundum aliū
aplt oia pbans hoc
expiri conerie et sin
bi bonū videbitur inde
amplius nō discedas

Non dubito quod si fue
ris expertus oia pter
ipm amaritudine re
putabis uelles libenter
tue tibi illa uulnera
hostia postym itraue
rie obseratam ut inde
exire amplius no uale
res. Innunerabilis
sup tua et aliorum ha
bita cecitate. Gaude
bis nichilominus de tan
ta dulcedine qua tu
sentis et i tm etiam
iflamabitur cor tuum
ut quasi nitens ad lite
rea de corpe exire
uelit ut se in xpi vul
neribus habitare. Ine
briate enim nimia dul
cedine et feruore et
nec poterit ad aliud
iclinari. O uulnera
corda saxea iflamantia
pectora adymantina liquefaciens pre
amore. O vita dulce
do et spes nra. Sin tu
p meditatione istius
passionis ueneris
ad illam dulcedinem
de qua dixi uel etiam
ad maiorem attende ut
no uelis illam passioem
meditari. p aliquam
dulcedinem tpalem sz ut
tu creatoris summi

bnficium recognoscens
i eius attendaris amore
et hec debet esse tua
gtinua oro. Dne sce
pr p tua largitatem
et filii tui q pro me sus
tinuit morte et matris
eius excellentissima sci
tate. cede michi pcca
i omni tuo bnficio idig
no ut te solum diligam tuo
amore semp feruam
tuum amore semp sitiam
bnficium passionis con
tinue i corde habeam
meam miseriam recognos
cam et ab omnibus contul
cari cupiam nichil me
afficiat nichil me con
tristet nisi culpa amen

Meditatio de passione

Stabat iuxta crucem
ihu mater eius. O
dna mea vbi stabas?
Nunquid iuxta crucem
immo certe i cruce cu
filio ibi enim crucifixa
es secum. hoc restat qz
ipse i corpe tu aute i
corde. Nec no et vul
nera p eius corpus dis
psa sunt i tuo corde
unita. Ibi dna mea la
ceratum e cor tuum
ibi clauatum ibi spinis
coronatum ibi illusum ibi
exprobratum et contume
liis plenum ac aceto et

felle potatū O dnā cur
iussisti īmolari pro nobis
Nunquid nō sufficiebat
nobis filii passio nisi con
figereris et mater?
O cor amoris cur versū
es in globū doloris. Aspi
cio dnā cor tuū et iam
non cor sed mirra absi
nthiū et fel video Quero
matrē dei et invenio spu
ta flagella et vulnera
quia tota est conversa
i illa O amaritudine
plena quid fecisti? Cu
ias sanctitatis sustine
bas penalitatis? O do
mina quare nō solita
ria es in camera tua?
Quare ad calvarie
locū iussisti? Non ē tua
consuetudo dnā ad talia
spectacula properare Cur
te nō retinuit vereco
dia virginalis? Cur te
nō retinuit pavor mu
liebris? Cur te nō reti
nuit error facinoris?
Cur te nō retinuit tur
pitudo loci? Cur te nō
retinuit multitudo v
vulgi? Cur te non re
tinuit detestatio mali?
Cur te nō retinuit cla
moris vehementia? Cur
te nō retinuit stultorū
vesania? Cur te non
retinuit demoniatorū
creatura? Hec nō conside

rasti dnā quia cor tuū
erat alienatū a te pre
dolore Non erat in te
sed i afflictione filii sui
vulneribus vincti sed i me
te dilecti. Nō considera
bat cor tuū vulgus sed
vulnera nō pressuram sed
fixuram nō clamorē sed
livorē nō horrorē sed
dolorē Revertere dnā
ad locū pristinū ne tu
percussione pastoris te
eciā amittamus Cur in
una hora utroque priva
bimur regimine? Non
est consuetudo dnā mulie
ribus tali morte dampna
ri. Ubi lex ē prote dnā sen
tentia promulgata Sed
ut puto hoc audire nō
potes quia amaritudine
repleta es Totū cor tu
um versū est circa filii
tui passione Omnia
res tota es i vulneribus
xpi totus xpi crucifi
xus est i intimis visce
ribus tui cordis Quo
est hoc quod cōtinens sit
in contento O hō vulne
ra cor tuū si vis intelli
gere pone apud cor tuū et veni
clavis et lancea et lon
gius subintrabit i cor
intrat sol iusticie i cor
clausum Cor o vulne
rata dnā vulnera cor
da nra et i cordibus nos
tris filii tui renova pas

sionem. Cor tuum vulneratum
iunge cordi meo ut tecum
filij vulneribus pariter
vulneremur. Cum hoc
cor tuum domina saltem non ha
beo ut quocumque pergam semper
tuo filio videam te confixam.
O domina si michi non vis
dare filium tuum crucifixum
nec cor tuum vulneratum
saltem queso michi filij tui
tribue vulnera contume
lias illusiones obpro
bria atque in te sentie
batis. Que enim mater si
posset non libenter au
ferret a se et a suo filio
passiones et in suo pone
ret servo? An si sic es
ebriata istis nec vis
ea a tuo corde et a filio
tuo separare ut aliqua ea
tribuas saltem domina igno
minijs et vulneribus indig
nissimum me coniunge ut et
tibi et tuo filio sit solatium
socium habere penarum. O
quam beatus essem si possem
vobis saltem in vulneribus
sociari. Sed quid hodie ma
ius est domina mea quam habe
re cor unitum tuo cordi
aperto et filij tui corpori
perforato. Nonne cor tuum
plenum est gratia. Et si apertum
est quod illa gratia non deflu
erit in cor sibi unitum. Et

si filius tuus est gloria
beatorum quod si perforatus est
non emanat illius dulcedo
glorie in cor sibi coniunctum.
Nec enim intelligo aliter
posse esse. Sed timeo ne
multum sim aliquantulum lon
ge et credunt esse pro
pe. O domina mea quare
michi quod peto non tribuis.
Si te offendi pro iusti
tia cor meum vulnera.
Si tibi servivi nunc
pro mercede peto vul
nera. Et ubi est domine
pietas tua? Ubi est
immensa clementia tua?
Quare facta es michi
crudelis que semper fuisti
benigna? Quare sic
facta es michi avara que
semper fuisti liberalis et
larga? Non peto a te
domina solem nec sydera
sed peto vulnera. Quid
est hoc? Sic de istis
vulneribus es avara.
Aut a me domina vitam
auferas corporalem aut
cor meum vulnera. Ve
recundum et obprobriosum
est michi videre deum
meum vulneratum et te con
vulneratam dominam meam
et me servum vilissimum

ptransire illesum Certe
scio quid facia(m) tibi sine
intermissione et cu(m) cla
more et lacrimis tuis pe
dib(us) conuolutus postula
bo et tibi ero nimium
importun(us) aut michi tu
tribues aut si me proius
seris ut receda(m) tn(m) sta
bo et tua sustinebo flagel
la donec ero undiq(ue) uul
neratus Nec aliud nisi
vulnera a te peto Si
aute(m) sine percussione bl
blandire uolueris perse
uerabo co(n)stans et tua
recipia(m) blandime(n)ta
et ipse blanditie cor me
um tuo vulnerabunt
amore Si aute(m) nec q(ui)d(quam)
direris uel feceris. tu(n)c
cor meu(m) vulnerabit
tristicia et dolore et sic
sine vulnere no(n) receda(m)
Hec omnia co(n)templatiu(us)
debes appetere cuilibet
ho(m)i et debes pro quolibet
sollicite deprecari et qu(ando)
uideris aliqu(o)d bonu(m) proxi
mo mirabiliter debes
congaudere etia(m) si illud
no(n) cernas esse in te Q(uo)d
si no(n) feceris s(ed) potius
dolueris tria mala maxi
ma in hoc pecc(at)o co(m)mittis
Primu(m) est q(uod) honorem
dei qui in bonis istius re
sultat odire uis Secu(n)du(m)

e(st) q(uod) passione(m) x(rist)pi qui ad
hoc passus fuit ut vnus
quisq(ue) habu(n)daret in u(ir)tu
tibus Terciu(m) est q(uod) caru
tate(m) qua proximu(m) sicut
te ipsu(m) debes diligere
et ei(us) bonu(m) sicut tuum
affectare lacerras et
diuidis Multu(m) igitur
bonu(m) proximi diligas
et perueres et maxi(m)e
sp(irit)uale et etia(m) cu(m) neces
sitas se obtulerit te(m)po
ralia et sic tibi d(omi)n(u)s sp(irit)ua
lia exhibebit et tande(m)
ad celestia reuocabit
ad q(uo)d ipse nos perducat q(ui)
uoluit pro nobis cru
cis obprobria sustinere
Ame(n) Q(uo)d uere co(n)templati
uus no(n) reputet alios ipso [illegible]

Non cessat antiq(uus)
hostis cu(m) no(n) pot
uiru(m) co(n)templatiuu(m) i(n) hoc de
cipere ut uelit alios
iudicare salte(m) ad hoc
nititur eos deducere
ut quia uident se i(n) mul
tis bonis opib(us) que ipsi
faciunt proficere alios
imp(er)fectos iudicent et quia
eisde(m) no(n) uacant opibus
aut certe quia eade(m) qua
ipsi solitudine et quiete
siue uigilia et abstine(n)
cia no(n) utitur Sed po
tius eos uident s(e)c(un)d(u)m uid

tiu suu ociosos uel teruint
eos circa talia implicata
tos i quibus isti qui sic md
ifitiut aliqui offenderetur
Sed o error pessime
et occulte q' secdm exterio
re gustatione vult iterius
de hoie iudicare. Non enim
requirit tm laborem corporis
q laborem cordis edificium
spuale summo primu apud
deu sine secdo no ualet. Se
cundu aute sit sine primo
et q multotiens vm est
notum aliis p utile erit et
sicut facie hom sint diuse
sic et modi uiuendi et in
bono proficiendi. Et io qn
te uides laudabilibus fulge
re opibus alios uides circa
illa eade negligentes co
gitare debes q nec uel i
occulto uel salte i cordis
thalamo laborent opa de
licata. Et quia deus illos
p cordis sitate spualiter
diligit fortasse no cura
uit eos exterioribus opi
bus aggrauare ut ne ta
iterius qua exterius labo
rates sustinere no pos
sent. Debes ergo ad is
ta teptatione expellen
da primo i corde tuo cogi
tare q no est sfuetudo
q filii regu cotidie ad luc
randu pane suu manuali

bus opibus se affligant
s ut delicate et sine la
bore magno de regalibus
diuitiis nutriant. Nam
sic est ad litteram q opor
tebit multotiens vnu
frem ad habenda unam
deuotione aut aliqua
iteriore ordinatione
multu laborare et illud
ide uel melius habebit
alius in sola mentis co
uersione ad deu. Se
cudo debes cogitare q
illud q laboras habe
et tu de nouo incipis
degustare sic i aliis iue
teratu et fortiter radi
catu. Et fortasse ista e
vna ro quare ipi affici
sitit tu exterius circa bo
na spualia no videtur.
quia dulcedo spualis de
nouo ueniens mutatio
ne induuit s no sic ut
credo ia illis qui diu mu
tatus e imutat taliter
s pficit et aseruat. Et
qn uides te liquefieri
pre amore alios uero
minime cogitare de
bes q ad calore solis
~~uirnalis~~ iusticie ad
similitudine solis illis
aliquis liquefiunt p amo
ris feruore adeo ut
sua mebra uirnale
ant p amoris magnitu

dine sustinere. Aly uero sicantur nō solū ab aquositate pctī et ī bono ɔsolidantur et fortificantur cōtra malū ita ut nichil a caritate dei eos ualeat separare. Aly uero maturescūt ita qꝫ sibi tam interius quam exterius dulcissimi uideantur et abolita omīs oīm mentis acerbitate iā potius ī patria quā in via habitare cernantur. Aly uero crescunt ad modum arborū et quāuis tales dulcedines nō degustent. crescentes tū de die ī die fiunt apud deū maiores. Aliqui certe putrefiunt ut mali. Cū ergo aliquē istorū effectuū in te psentis debes credere qꝫ ide effectꝫ uel aliꝫ melior sit in fr̄e tuo et quāuis nō sit cito liquefiat pre amore sicut tu fortasse ɔsolidatur maturescit uel crescit ī bono. et hꝰ sunt forsan melioris effectus. Et forte cū credis liquefieri tu marcessis et ideo alios nō minꝫ te ꝑ talia ꝑfectos iudices ꝗ potuis. time ne sibi ualeas cōpari. Nam si cera cū liquefit ad solem ceteris creaturis diceret. nullū bn̄ficiū solis aut nō ita in magnū ꝑcipitis sicut ego stultum esset quia et si non liquefiant ad sole sicut ipa tū arbores tāqm̄ fructus potiora recipiunt bn̄ficia. Potes autē eciā aliter a te supradictā teptatione effugare debes enī cogitare qꝫ sicut qꝫ ad bona naturalia dei bonitatē pticipamꝫ oēs. ita tū qꝫ ꝗm alia ratione iste qꝫ ille et quot sūt hoīes ī mo quot creature tot differētes pticipandi dei bonitatē rationes rc̄ipiūtur ita simili modo credendū est quātum ad bona spūalia ī rōnabilibꝫ creaturis. Nam ɔtra natura pficit. et hanc diuersitatē in spūalibus bonis inuit apostolꝫ ad corintheos. cū dixisset Volo autē omēs homines sicut me ipm esse. Subdit sꝫ vnusquisqꝫ donū propriū ex deo habet alius quidē sic alius uero sic

Et ex aliis diversis locis
hanc veritatem habere
potes. Si ergo ita est
quod quis non aliter spiritua
liter vivet et serviet
deo suo iste quam tu. Ali
qui enim ad ipsum tendunt
per quietem aliqui vero
per laborem alii sic alii non
sic et multotiens est
melior qui vilior repu
tatur. Non ergo ali
quem imperfectiorem te iu
dices si non facit omnia que
tu facis. Cum etiam vi
des fratrem tuum cum aliis vi
ve cum aliis conversari et
solitarius es tu cogita
re debes quod iste perfectus
in caritate ut propter
dilectionem dei ubique sit
cum eo. sive sit cum fratribus
sive solus. Et quia tu
in dilectione es imperfec
tus vix potes ad proxi
mum te convertere quin
offendas vix autem
aut numquam ad deum bene
potes te convertere quin
oportet te proxi
mo sequestrari. Sed scien
dum quod in perfectionis est
natura angeli qui sunt in
caritate perfecti ita bene

moventur in deum cum
sunt nobiscum aut cum
nobis ministrant sicut
cum sunt in empireo. Hor
non dico quia credam sic
totaliter posse fieri
in via sive dum viatores
sumus sed aliqualiter
possumus eos sequi. Ad
hoc etiam cogitare potes
quod cum sunt ab istis exte
rioribus abstracti et so
li deo vacant ita fer
venter moventur in
ipsum quod propter nimi
am intencionem men
tis corpus dissolui vi
deatur et ad nimiam
redigatur debilitatem
et ideo ut vires resu
mant nec penitus de
ficiant et ne etiam sua
sanctitas ab aliis adver
tatur se offerunt sepius
solacio proximorum semper
tamen ad honorem dei omnia
facientes et ideo stul
tum est fratrem suum pro
qualibet causa iudica
re aut imperfectum re
putare. Multi sunt
enim honestissimi exte
rius qui parum profi
ciunt interius. Multi
sunt dissoluti in gesti

bus qui in corde sunt sanc
tissimi et amicissimi dei
Aut q peius est aliqui
sunt hominibus odoriferi
et coram deo sunt fetidis
simi et sue sanctitatis
iam receperunt mercedem
Et aliqui apparent hoi
bus peccatores quorum iteri
or conversacio est in celis
Non tamen dico quin multo
ciens conversacio exteri
or correspondeat iterio
ri Et quia hoc uel contra
rium discernere non uale
mus omnes dei filios esse iu
dicemus et nos inferiores
omnibus nisi manifeste
contrarium videamus Sta
de bonus primi et sue e
xcellencia scitatis summus
incerti scilicet de multipli
ci tua malicia summus cer
ti Magna est enim presump
cio uelle erga primum me
um limitare influenciam
divine bonitatis quia michi
omnes mores sui non placet
Et quid insanius quam uel
le divinam complacenciam
secundum meam placenciam
regulare hoc tunc faci
quando illud quod non placet
michi deo non suspicor

non placere Cum eciam
vides eos circa exte
riora implicari tunc co
gitare debes quod illa ad
laudem sui creatoris re
ferant et magis in illis
circa deum afficiantur
quam tu tamen te recte con
verteris ad deum fortas
se eciam quia sic deum diligunt
vehementer ipsum studet
querere in omnibus crea
turis per singulas crea
turas quia ipsum lauda
bilem diligibilem et deside
rabilem recognoscunt
Et hoc est magnum eorum
gaudium et leticia cum vi
dent in rebus visibilibus
suam sapienciam et suam po
tenciam et bonitatem mi
rabiliter commendandam
et ideo forte illa visibilia
sic libenter pertractant
nec assimilantur nobis
quibus omnia sunt noci
va Et fortassis quando ce
dimus eos ociose tunc
inenarrabili leticia s
pirituali interius perfundan
tur quamvis hoc dissimu
lent sapienter Aut
forte quia se reputant
esse viles non presumunt
sic se divine faciei con
tinue presentare sicut se ni
hilominus diligenter ipsum

nitutur reuereri in corde ita tamen quod ipsum immediate aliquando contemplentur et potest esse racio quare sit sepe cum aliis conuersantur quia oritur eis leticia quod sic viles homines sicut se existimant possunt cum eis quos dei filios reputant consolari Et si dicis ipsi aliquos ergo deberent cum melioribus habitare dico quod forte illos meliores reputant qui meliorem simulant sanctitatem aut forte ipse cum illis non reputat se esse dignos quia nimis a conuersatione eorum ...

cereta ista extrinseca implicentur et cum fratribus conuersentur quia sic est deum difficilius possidere quam si solitarii permanerent Et quanto cum maiori labore et pugna deum optinent tanto est laudabilius eis. Nemo dubitat quod si homo impleceatur negotiis vite actiue adeo posset perfecte deum diligere sicut ille qui moratur solitarie quod ei laudabilius esset et certe ubi est maior resistencia ibi magis aliquando intenditur ...

tas ipsos exaltat ita mira
superbia qui omnes alios uo
lunt quasi iudicare non deici
at in infernum. Aut cogita
de eis quod ipsi magis appro
bant posse deo seruire
in hiis ad que se inuenerunt
promptos quam attemp
tare ardua et ibi defi
cere sicut satis. Multi
enim reputant uel re
putare debent incongru
um aliquid tanto domino
agere imperfecte aut for
te tam magna quam priua
in publico tam terrena
quam celestia temptant fa
cere et in omnibus ab eis
inimicus humani generis
impugnetur et ipsi in o
omnibus mereantur et
quamuis tibi sint inferi
uideantur forte plus in
uno motu interiori me
rentur quam tu in mul
tis immo forte in omnibus
et tu ignores. Hic mi
nores te non iudices ali
os sed lauda deum qui te
eis dignatus est socia
re quorum fortasse me
ritis spiritualiter uiuis
et si non uiuis forsitan

uiues hoc autem dico pro
reprimenda diabolica
temptatione. Et quamuis
sic sit aliquando. et sic de
primo sit credendum
sicut tactum est tamen sim
pliciter michi magis
placet et credo quod pla
ceat deo uita contempla
tiua quam actiua et ui
ta solitaria quam domes
tica et magis placet
honestas quam dissolu
ta et hanc credo ma
gis esse eligendam quam
illam quia et si ita pos
sint ordinari in deu
et a sapientibus ordi
nentur tamen semper quod pro
pinquius est fini magis
est eligendum et magis
ipse finis quam id quod est
ad finem. Et si ita se
habeant ista tamen non est
dubium quod persone iste
ita se habentes haberent
se ut excedentia et ex
cessa. Nam aliqui acti
ui maiores sunt tam
quantitate et meriti quam
aliqui contemplatiui
et econuerso et aliqui do
mestici quam solitarii quidam
et aliqui dissoluti quam
honesti et econuerso. Quid

quid tn̄ nos habeam⁹ dn̄
deo placeam⁹ magnū
tenet quia in tanta mul
titudine hoim̄ pauci sūt
deo grati Cui⁹ rei ca
debem⁹ cotidie et p̄ no
bis et pro ipsis nō mo
dicū lacrimari et q̄si
cōtinue deū depreca
ri ut dignaretur nos
facere gratos aut si
sum⁹ usq̄ i fine i gra
cōseruet Qd' ipē cō
cedat nobis qui pro h
uoluit icarnari et le
taliter vulnerari am

**Quō hō dz se ad amo
re dei et p̄ximi dz ig̃re cor**

Quia cor cōtēplan tiū
tis nō cessat sine
cessare nō debet inesti
gare quō sui creatoris
amore amplius inardes
cat ꝓposui balbuciens
ad hoc iducere aliq̄
iductiua Primo g̃ ag
nosce o hō q̄ nichil ē q̄
ad eius amore tm̄ iflam
met sicut bn̄ficiorū iīne
sa donatio Si enī ipō q̄
ipm̄ tā ad lacessendum
tibi ieffabilia liberium
recogitas ipm̄ te dili
gere nimiū cogitabis
Et quid est hodie qd' ma

gis excitat amore q̄m
diligi et amari Hoc enī
sentiūt q̄ntūcūq̄ crude
les hoīes quia diligētes
se diligūt quanus hoc
erga suū creatore isti
gante antiquo serpēte
negligunt adimplere
Cogita ergo quidquid
uelis et inde creatore
unde hebis nō modicā
materiā diligendi Ac
cedit ergo ad ipm̄ p h
unc modum Debes nō
sicut sed ueraciter cogi
tare te assistere deo m
Ita enī est ubi es sicut
empyreo celo et te esse
tuū nō suū recogita
Et nō dubitabis q̄ q̄d
quid ad salute nō ad
tuū dapnū pecieris
impetrabis Hec omia
certo sut icentiua amo
ris Quō nō diliges
eum es et patus ē oīa
tibi dare Nōne ergo
multū diligis eū qui
aliquid tibi tribuit
Nōne ergo eū q̄ omia:
imo etiā tribuit semet
ipm̄ Si ergo te diligis
quō ipm̄ qui te fecit
nō diligis. Tu te des
truxisti et adhuc te
destruis et te amas
et ipm̄ qui te cōstruxit

et restrinxit non amas:
Dic g° dn̄o. Dn̄e creatu
ra tua sum et teipm̄ in
negare nō potes Sz an
quam procedas hec que
dixisti meditare et īflā
mare amore Quis enī
amplius se continere pt
quin statim omnibus obli
tis in deū se totū piciat
nō p ptes dū cogitat de
um suū summū suū bo
nū pane angelorū pre
miū bonorū. homini īfir
mo et corruptibili cuius
miseria nō posset ex
primere semetipm̄ ne
gare nō posse et quan
tūcūqz sit īfirmus et pec
cator si ad ipm̄ se cōuer
terit et ipm̄ pecierit
obtinebit hec nos deside
rat petere et largiri uit
dū inquit petite et ac
cipietis. Nescio quid am
plius laboramus cū coti
die nos affligimur cir
ca nichil cū possidere
creatorē oīm valeamus
Quid ergo amplius
querimus si omne bonū
sit de leui habere vale
mus quā vita plena mi
seriis possidere? O dn̄e
deus quid tibi nisi iniuria

fecimus qz nobis tribuis
sic libenter. Nichil e
enī tibi profert si te
heremus et tu sic nos di
ligis ut libentius teipm̄
nobis tribuas quā ali
quid aliud qz petamus
Et certe nō cū ego volo
de cetero aliud posside
re ex quo debita petitio
ne habere valeo deū
meū Ornabo me moni
libus et ipm̄ introducā
in thalamū cordis mei
et ibi secū de cetero re
quiescam bn̄ scio qd' nich
il aliud ipē petit Nā
intrare desiderat et
diu est qz pulsauit doleo
qz tm̄ extra tanto bono
Dic ergo ei. Scio qz
plus quā ego me diligis
de me ergo amplius
nō curabo s; solū tuis de
sideriis inherebo et tu
mei curam habeto Non
enī possum īntendere
michi et tibi. et ideo p
mutatim tu intende mee
infirmitati ut ipsam
subleues et ego inten
dā tue bonitati ut in
ipam delecter Et quā
uis ego te īntrer ni
mis et tu meū nichil

Ratio tu quod liberius merui
es etiam me conservas et pro
moves qua ego tecum tua
propria bonitate. Vnde hoc.
Certe ego me odio tu me
diligis. Si autem domine vel
lem discurrere per omnia
dilectionis tue signa de
ficerem quia nec bona na
ture nec bona fortune
nec bona gratie nec bo
na glorie. Si hominum et
angelorum linguis loque
rer exprimere non va
lerem. Et ideo hijs tacitis
in tuum filium pater eter
ne aliquantulum respi
rabo. Quanta fuit er
ga hominem tua dilectio
deus meus qui eum tan
dilexisti ut velles hominem
esse deum et deum hominem
appellari. Quid enim sibi
amplius facere potuisti
quam quod tibi eum inseparabi
liter univisti. Quid di
cam. De sexu fragili
ipsum voluisti nasci et
qui erat tuus unige
nitus proprius filius
voluisti filius virginis
nominari. Multum quidem
domine secundum utrumque sexum
exaltasti genus humanum

qui tibi equalem filium no
luisti hominem nomina
ri esse et filium mulie
ris. Istud hoc dilectionis
signum erga angelos
ostendere noluisti. Non
enim angelos apprehen
dit. Mirum est certe quod
pre tanto amore corda filio
rum hominum non scindun
tur. Quid enim habuit
deus aliud facere quam
cum peccavimus in infer
num nos profundum detrude
re et alias nobiles crea
turas si volebat in instan
ti creare. Quanta fuit
ista dilectio quod post lap
sum dignatus est nos
querere tam benigne
et post offensam nos
amplius quam prius
exaltare. Quid fuit
illud? Numquid exal
tationem meruit nostra
~~nostra~~ culpa? Certe non.
Sed ne a te amplius
fugeremus humanam
naturam tibi unire inse
parabiliter voluisti. Mi
ra videtur tua dilec
tio deus meus qui te
odientes diligis et ex
altas. Si enim nos qui

sumus nichil tantu dili
gis qui es summus quo
nos miseri te no diligi
mus ome bonu. O cor
meditantis Quid i tam
excellenti dilectionis af
fectu no defitis pre amo
re Quid in hoc voluit
deus nisi ut suo nos inebri
aret amore Quanta e hec
creatoris dilectio qd' tm
desiderat nos sibi per
dilectionis vinculu col
ligare Ut sit g' nos di
ui exaltares voluisti
pius nasci ut nos besti
ales propter peccatu ce
lestes faceres voluisti
inter bestias i presepio
collocari O mira diui
ne bonitatis diffusio.
O detestabilis nostro
ru oculoru excecatio O
glacies no caro cur n
non liquefis ad huc ca
lore. Heu michi nescio
p quia via deus amplius
nos requirat ex quo p
hanc nos no habet Sz
quid dica xpc qui e recep
taculu expulsoru voluit
fugere in egiptu Nuqd
dne qui ubique eras fugere
indigebas. No certe qz
oes inimicos tuos in tua po
testate tenebas. Sz hoc

facere voluisti ut pro me
patiens tuu michi mani
festares amore et adre
fugere psecutus O deus
meus bn video q totus
es meus et me uis to
taliter possidere Certe
tue vite processum qui
totus est dilectione ple
nus et venio ad alapas
et sputa Certe h' dilec
tionis signu cor homi
no sufficit cogitare Si
eni nichil amplius
qua fecisset nec etia
futurus esset nisi qntu de
lis voluisti i mea natu
ra h' obprobria sustine
re debere totaliter Cer
tuo igniti amore et quid
eni maius deo? et quid de
uilius peccatore. et tu de
us pro peccatoribus et a
peccatoribus voluit aspui
et illudi Deus meus quid
fuit illud q a creatura
tua qua in momento
delere poteras sic pa
lia tollerasti. dicentibus
te esse demoniatu be
nignissime responde
bas O summa tue mani
festatio caritatis qua
talia pro nobis a dem
niatis audiebas Sz
tua nimia dilectio h'

placite noluit sustinere
O cor plus quam lapide
um O cor non caro cur
non attendis ex amore
lapis calore solutus in
es vertitur et tu ad
tum calore immutabilis
perseveras: Utinam ergo
lapideum esses non car
neum Et quid mirabi
lius quod caro cordis la
pide durior et insensi
bilior invenitur Cur non
ne dixit dominus quod auffer
ret a nobis cor lapide
um et daret cor car
neum Immo ex quo la
pis citius immutatur
quam carneum cor det
cor lapideum cor carne
um auferendo ad ve
recundiam meam dico O
cor nequissimum Pessima
nissimum O cor infidelissi
mum Cur sic te odis cur
sic laceras et consu
mis? Cur sic te forti
ter diligentem non dili
gis? O crudelissimum
cor cur plus mortem quam
vitam diligis: Cur te quae
querentem non recipis?
O lapides et creature

insensibiles flete flete vesa
niam cordis mei Certe
domine si me odires ex quo
deus meus es et refugi
um meum tu solus pro
tector et gubernator me
us diligere te deberem
quanto magis cum me tam
diligas et me tuis benefi
ciis sequaris fugientem
Ita tam me diligis ut te
pro me odire videaris
Nonne tu iudex hominum no
luisti pro me iudicari
et mortem turpissimam
et gravissimam sustinere
O deus meus quid michi
amplius facere debuis
ti? Aut michi dicito quid
michi amplius facere
potuisti? Certe si hoc in
fecisset unus rusticus ipsum
debere diligere eternum
Et ergo te non diligam de
um meum? Non dico sangui
nis effusionem que tota ple
na est caritate: Sed solus
tuus aspectus me inebria
re deberet. Quanto ergo
magis passio tua grava
issima et ignominia
plena: Certe me totum
voluisti qui michi te to
tum tribuisti. Et quis re
quirat hoc de manibus
tuis domine mi? Cur tibi

tinxe fuit de tā vilissima
creatura: Certe nichil
aliud nisi tua nimia bo
nitas et īmēsa dilectio
hoc exegit Nā si nos re
dimere volebas aliter
facere potuisti Sz sic
facere dignatus es ut
nos amplius tuo īflam
mares amore O amor
et desideriū cordis O
dulcedo et suavitas m
entis O ardor et īfla
macio pectatoris O lux
et claritas oculorū O
auriū symphonia O hos
tia odorifera deo patri
O melliflua gustatio
sanguinis O amantissi
ma palpacio lateris O
aīa mea vita mea et
intima cordis mei O
medulla ossium Vege
tatio carnium sensifica
tio organorū ītellectus
inspiratio et exultatio
mea Cur ergo totus
nō sum ī tuū conversus
amorē: Quare ē ali
quid ī me nisi amor: e
Quō possum aliud me
ditari: Et quid amo
re tuo dulcius: Quid
amplius cupis: Cur
ergo nō sū illaquea
tus et captus: Undique

circūdat me amor tuus.
et nescio quid sit amor.
Sz heu michi. Cur sic
insensibiles maneo sine
causa: Cur vanitas
plus quā veritas me
allexit: Cur creature
iniquitas quā salvato
ris mei benignitas me
attraxit: Ceterorum
odiū plus quā redēpto
ris mei amorē timui
adamavi O quantū dilex
isti hominem deus meus.
Nō solū pro ipso pati vo
luisti sz etiā apud ipse
ros visitasti et tecū ad
superos reduxisti Nōne
potuisti dne pro ipsis mit
tere aliquē angelorum
nisi ipsos extraheres
p te ipm: Cur ubique
vis homine sociare Cur
ī omni loco vis cū hoie
habitare: Quid ha
bet nisi vilia ho iste:
Cur ipm diligis sic
ītense: Postquā etiā
resurrexisti adhuc vo
luisti xl diebus hominum
apparere Et ut glori
ficatus vesti voluisti et
pacē donans te palpa
bile tribuisti Sz do
mine nōne sufficiebat
hoi q pro ipo fueras

crucifixus et demum ipsum
extraxeras de inferno.
Videtur quod tantum hominem
dilexeris ut ab ipso non
valeas abstinere. An ig-
norabas quod de tanta excel-
lenti passionis benefi-
cio fueramus ingrati? Et
etiam quos habueras incre-
duli extiterunt. Quid ergo
nos potuisti amplius intu-
eri? O quam amabilis
est tua dilectio cum non possis
ab hominibus separari. Non
quia assensurus eras ad
dexteram patris tui, po-
testatem homini dimisisti
ut te cum velit habeat in
altari? Nam potesta-
tem ei antiquam mori tempo-
res tribuisti ne amitte-
re te timeret. Quare otur
fatere voluisti? Cum ad
eos missurus esses spiritum
sanctum. Cur semper cum homi-
nibus morari? Si tuo corpore
incorporare nos totaliter
voluisti et tuo nos voluis-
ti potare sanguine ut
tuo inebriati amore tecum
unum cor et unam animam ha-
beamus. Quid enim est
aliud tuum sanguinem qui
est sedes anime bibere nisi
nostram animam tue anime inse-
parabiliter colligare? Hoc

est certe quod vis, hoc est
quod desiderabas deus meus,
hoc redemptor et domine mi
quod tanto tempore procurasti,
pro hoc enim a tua infan-
tia laborasti. Hoc nobis
concedas qui pro nobis per
plenum amore sanguinem
effudisti. Amen.

Quomodo homo se perfecte ordinat ut perfecte deum diligat

Quia ad dilectionem
dei habendam impe-
dit dilectio sui et quan-
to plus intenditur una
remittitur altera. Ideo
ut possimus deum perfecte
diligere oportet nos
ipsos perfecte odire. Tunc
autem perfecte te odis cum
appetis pleno corde ab
omnibus conculcari et
vilissimus reputari fla-
gellari et deici et qua-
si ad nichilum redigi et
hec omnia reputas esse
parva in iniuriis et ter
in tuis tribulationibus
consolaris. Et non solum ab
omnibus vis hec inferri sed
etiam cupis eos credere
te istis iniuriis et tribu-
lationibus esse dignum.
Hoc dico quia multi appe-
tunt sustinere adver-
sa ut in eorum toleran-
tia ab omnibus commen-
dentur. Tales autem
non se odiunt sed diligunt.

et mercedē suā reci
piunt in hoc mūdo Tu
etiā te pfecte odis qⁱ
nō solū uis ab alijs to
lerari sed etiā temet
ipsum tm̄ abhorres
ut uix temetipm̄ uale
as tollerare et es tm̄
tibimet abhominabi
lis nimis et uelles eti
am a creaturis irra
tionabilibus impugna
ri Et tn̄ aliud delecta
bile ꝓ tua utilitate aut
nō afflictiuū recipis co
tra temetipm̄ turbaris
Solū deū queris et oīa
remimus extra ipm̄ Ad
hoc autē ꝑ maximū do
nū habendū ualebis ꝑ
tingere si cōsiderer et
ex corde petis h̄ a deo
sepe Ex parte tn̄ tua
possent esse aliqua in
ductiua et dispositiua
ad donū illud. Primū
quidē cōsiderare debes
ꝙ natus es ī pctō. et
ex quo ab illo lauacro
regeneratus es et pur
gatus et lotus postq̄
usum liberi arbitrij
habuisti usqȝ ad hanc
horā quasi cōtinue
peccasti immemor pri
me lotionis q̄ deriua
uit a latere xp̄i et

diuinā nō reuerens ma
maiestatē ī cuius presen
cia existebas et temet
ipm̄ offendens plusquā
alijs crudelissimus ini
cus quo te si h̄ cogitaue
ris nō odibis? Et quid
odimus nisi mala con
traria et nociua? Cō
traria quā sanguinē
xp̄i euomere medicinā?
Quid nociuius quā sue
ue occasio? et tu talis fu
isti tibi etiā plus quā
ualeas cogitare Debes
etiā cogitare ꝙ quanto
ab extrinsecus molesta
ris tanto magis preclu
ditur tibi uia undiqȝ ne
uagaris ꝑ deuia et affe
ctū applices creature sed
ī solo deo altissimo re
quiescas Cuius nō ad
illius clausure aptione
unde potest exiri a deo
Certe tunc apitur cum
propria tribulatio non
amatur sed ab ipo effuga
tur potius uolens quies
cere ī creatura quā ī
deo Cogita etiā ꝙ deo
soli debetur reuerētia
et honor et ipe in se et
ī suis creaturis solus
ē diligendus Et ideo debes
uere deū diligere debe
te honorari et diligi ab
hōibus abhorrere Quo

non abhorrebo michi
attribui quod est dei: im
mo etiam potius opposi
tum affectabo ne si uelle
tenere medium tuere
ve in extremum. Nunquam
utiles sunt iste afflic
tiones extrinsece. Cer
te per ipsas ad cognitio
nem nostre miserie deue
nimus et per hanc cog
nitionem nostri uenimus
ad cognitionem dei. Nam
quanto magis quis sue
uilitatis est cognitor
tanto magis est diuine
maiestatis inspector.
Quid ergo utilius quam
per hec humiliari et sic ad
celestia exaltari. Quis
ergo renuet se odiri
et ab hominibus conculcari.
Certe nescio nisi stultus.
Si enim times o homo que
a corporibus inferuntur
quanto magis timere debes
que a deo infliguntur.
Et si illa times certe il
la diliges et amabis. Nam
ista sunt via ad patriam et
materia magni boni. Con
solationes uero sunt vie
ad penam et occasio mag
ni casus. Iste est consolatio
nes animas inficiunt et de
turpant. Hee autem tribu
lationes animas lauant a ma
culis et purgant a sto
ria peccatorum ut sic deal
bate et mundate uideant
deum suum. O deus qui non
appetit hoc habere ni
si qui non appetit te ui
dere aut qui non appe
tit euolare. et quo pro
babitur aliquis esse tu
us uerus amicus nisi
qui pro te uoluerit sus
tinere. Nunquid uera
amicitia probatur in conso
lationibus et honoribus
huius mundi. Certe sic
pauci inuenirentur mali
quia pauci sunt et uix
ulla aliqui qui non appe
tant consolari. Sed certe
illi tui filii aeternaliter
quos corrigere non de
sistis. Nam semper tu tali
bus commoraris. Nequis
renuat sed diligat ni
si qui non uult tamquam
specialis amicus immo tam
quam karus filius cum deo
habitare. Hec nos semper
stimulant et faciunt cur
rere et proficere ad
maiora facientque conscen
dere ad montana ad ce
lestia contemplanda. Hi sunt
certe que ceteris patienti

bus mēbris cpati in
struunt. Quō uero pro
xpo īiurias et passiones
et dampna sustinenti cō
patiar q̄ h nusquā pro
baui: Dicit apls ad he
breos Nō habemus pon
tificem qui nō possit
compati infirmitatibus
nris. et hoc est quia ī
suo corpe fuit ipas exp
tus sicut ibidē innuitur
et si nunc alijs nō cōpa
timur quō conregnabi
mus secū: Aut si cpas
sionē nō habemus quō
sumus cmēbra aut si cō
mēbra mortua et īsen
sibilia sumus. quid res
tat nisi ut de corpe excia
mur. aut dicito michi
quō ipsi capiti xpo pro
te mortuo scies cpati q̄
non pateris aut si nō
cpatiaris quō sibi pote
ris cōformari Item ter
te si te aliud nō moue
ret h solū te deberet
facere memorare pas
sionē Quid peius aut
magis mortiferum quā
nō cpati et tanti benefi
cij ingratum existere:
Aut quid fructuosius
et suauius quā illius pas
sionis ex corde cōpassio
ne plena cterere: Pro
bū nullus potest facere
nisi qui sit īiuria exp
tus Aut dic michi quid
nobilius quā assimu
lari filio dei: Quō si
sibi dissimiles fuerimus
consolationes et hono
res eius sibi cōfra
tres ī regno: Nimme
Quid enī abhomina
bilius quā uidere pro
me ... filiū dei in
assumpta humanitate
īiurias et obprobria
sustinere mortē tur
pissimā et grauissimā
tollerare et uelle ab
hoībus honorari et deli
cijs affluere: O hō stul
tus et plus quā stultus
pro īiuria quā sibi fe
ceras ipē semetipsum
ad talia iudicauit ipē
auctor et iudex sup se
reflexit iudiciū et tu
corā eo qui sibi īiuri
as fecisti uis transire
īmunis: Saltē corā
oculis sit pro te afflic
ti ptende merore et
corde te offer ad cōsi
lia patiendū Certe
nō dubites q̄ ex quo
est pro te sufficienter
punitus si h item susti

nere volueris et toto
appetieris corde nō sus
tinebit· quia nō vult
ut pro eadē iniuria bis
passio īferatur s; ꝙ cre
dis esse iniuria ī honore
conuertit et ꝙ credis
tribulatione esse conso
latione inuenies et ubi
credis esse dampnū
fructū reperies nā
et quantum iniuria
maior tanto honora
bilior eris quanto tri
bulatio et afflictio ite
rior tanto magis conso
laberis Et si oīa ꝓ
ipo amiseris certe ip
sum ꝙ est omia pos
sidebis Si autē ho
nores appetieris de
primeris Si consola
tiones deprimeris
Si temporalia paup
eris Qui preter de
um aliquid appetierit
se affliget imo si se
īdebite dilexerit se
occidet Si autē se o
derit et solū deū dilex
erit ipm plenarie pos
sidebit Unde qui deū
diligit ipm habet et
quanto ꝑfectius dili

git tanto ꝑfectius
ipsum habet Stul
tissimi hoīes cur oīa
loc uestros hic nō po
nitis Si uultis et uos
et omia abhorrere Cer
te cū uideritis uos
possidere creatorē
oīm et mens urā in
ipo quieta fuerit o
oīa uanitate repu
tabitis et corpa ues
tra dū adhuc sunt
mortalia taquā ster
cora erunt uobis abho
minabilia et sicut q̄
auferret stercus uł
aliquid abhominabi
le ab oculis uris sic
qui uos usq; ad mor
tē affligeret Et
sicut qui detesta
retur ꝙ abhomina
mini gauderetis
Sic qui uos detes
tando iniurias et
obꝓbria uobis dire
rint et fecerint exul
tabitis Nā nichil
uobis poterit eue
nire aduersi q2 co
solationes et hono
res nō poterunt uos

decipere eo q de ipsis
no curatis quia con
trariu appetitis adu
sitates non poterut
vos decipere quia ip
sas affectatis Immo
quato maior est tri
bulatio tanto maior
vobis cosolatio quia
magis in hoc casu ad
implebitur desideriu
vrm Na certe si de
deberet esse et quis
no deberet gaudere
si separetur a vani
tate et coniungeretur
veritati? Nonne hic sut
vanitas et quid ve
ritas nisi deus? Nich
il et io oia que preter
deu aut q in ipm no
tendut abhorrenda
sut Si eni sic esset
o ho q in solo deo vel
les affici et suu solu
sitires honore et re
dictu est no diligeres
s odires et ab aliis ap
peteres conculcari dia
bolo via pcludisses ut
penitus ad te intrare
no posset In hoc eni
concordant doctores q
oes mali e ca timor vl
amor Immo et ipsius

timoris ca est amor sui
Quo ergo ex timore
peccare poteris qui de
sideras affligi et conte
ni et ab omnibus concul
cari? Et quo amore
tui peccare poteris q
te psone odis et creato
rem solu diligis? Hec
certe si habueris ad
pfecta innocentia
et sanctitatis conser
uatione ptinges et
q aliqui iusti servus
dyaboli eris pmari
mus i regno dei
Quare ergo asseq
ista tardamus? quare
negligimus tantu me
tis pfectione habe
re? Nunquid hoc
donu excellentissi
mu negabit nobis
deus si ab eo ipm pos
tulare voluimus? Cer
te no. hoc Ce hic certi
fico sicut possum Im
mo hoc libentissime
tibi dabit No dico ta
q dabit tibi pati q
no oibus concedit Si
tibi tribuet velle pa
ti et hoc tibi sufficit
quamvis melius esset u
velle et pati et for
te illud si dignus fue

ris tibi dabit Et si
dicas non possem tm̄
laborare ut ad tantā
sanctitatē uenire ut
solū deū diligere et
me sup oīa abhorre
rē et ab alijs appete
re vilipendi et ego
dico tibi qꝫ ad hoc nō
requiritur iste extr
insecus labor aut
corpis valitudo s; poti
us solitudo et corpis
quies labor et quies
mētis No requirit
dico multus labor ex
trinsecus qꝛ illū dis
tralitur ho interior
labor tn̄ pietatis et
humilitatis ad h̄ et
oīa utilis ē dū tn̄
re quietē mētis ī labo
quiritur nec etiā re
pis quia repugnat u
ualitudiu spī Requi
ritur aut eleuatio cor
dis insurgendo et to
taliter se euellendo
ab istis īfimis et ad
celestia ascendendo
et dū ascenderis re
quiritur quies men
tis multū eū abhor

ret deus eū q̄ ipsum
degustat et ibi non
quiescit s; potius tāquā
si deus nō esset sibi
sufficiens redit ad
amplexanda stercora
et sic inquinatus vult
dnm̄ iterū amplexa
ri Sed certe h̄ mu
rustico facere nō au
derē et ipm̄ deū plus
oī rustico uilipendimus
et nos uolumus qꝫ ī oī
bus satisfaciat volu
tati nrē Sz nō est ita
Sz si impetrare no
lueris sine repulsa
tu excellens donū q̄m
alia ad ipm̄ reueren
ter ascendas ibiqꝫ qui
escas et sollicite roga
eū ut te nō pmittat
amplius redire ad uo
mitū et si sic feceris
nō dubito qꝫ ab illo sp̄
splendore eterno illu
minatus tuas miseri
as recognosces et su
p oīa te odibis diuinā
experiens bonitatē Et
oīa tāquā stercora
refutans quiesceris a
amoris vinclo soli deo
qꝫ ipē nobis cōcedat q̄
est bndictus ī secula a.

Quã gloriosũ sit se
mutare ĩ deũ et quo
mutat᷑ homo ĩ deũ

Mirabilis mutatio
dextere excelsi
Dicitur enim apud ho
mines tpalia diligẽ
tes mirabile esset si
quis unũ stercus fe
tidissimũ cõmutaret
ĩ oēs honores et deli
tias huius mundi s. ut
pro uno fetidissimo
stercore haberet huius
mundi plena dñatio
ne et quãtũ ad tẽpo
ralia ad modũ impa
toris. et quãtũ ad spũ
alia ad modũ pape
et nullã resistẽtia
habere posset et isu
per mali spũs obtẽpe
rarent ei et nõ solũ
terra sz et celi sydera
ad suũ reflecterentur
nutũ Mortificare e
tiã posset et mortuos
suscitare et infirmos
curare et etiã posset
tur suum mutare na
ture ĩ oibus et habe
ret oēs divitias et de
litias quas citra deũ
posset excogitare im
mo quas deus posset fi
cere dũ tñ in deũ nõ
ducerent Sic ĩmo si
ne cõparatione multo
magis ẽ admirabilis
et laudabilis et ama
bilis illa ĩmutatio qua
quisquis cõmutat se in
deũ Nã maior ẽ sine
cõparatione distancia
inter hõiem et deũ
quã inter quãtũcũqz u
vilissimã creaturã
ad omia q̃ citra se
deus facere posset
Tũc aũt homo se to
mutat in deũ qñ
eligit se odire et so
lũ deũ diligere et
citra nichil aliud n
vult affici nisi solum
citra deũ et ille so
lus in suo iacet affec
tu et de nichilo cu
rat nisi de ipo deo
et totaliter sitit quo
p se et p alios hono
rificetur dñs deus
suus O cõmutatio
desiderabilis ĩ lã ter
te ista vulnera pro
rũ ĩ xpi vulnera
cõmutavit et mortis

feditate in dei boni
tate Quã vilitate ĩ
dei maiestate sua ne
quicia in dei clemen
cia amaritudinẽ cor
dis in dulcedinẽ crea
toris Ita totus ẽ dei
et nichil nisi deũ re
quirit cor suũ plenũ
est ipo deo et totus ẽ
ĩ ipo deo se exuit et
deũ intrauit celo dei
sibimet guerra fuit
tãquã crudelissimo hos
ti Si ergo talis ẽ comu
tacio ista cũ sermone
quã cur in fidele man
cipiũ ĩutilis creatu
ra hoc adĩplere re
tardas ? Caue etiã
ne hoc adimplere stu
deas cũ tepore opis
grauamine cordis
anxietate pectoris
insensibilitate men
tis s potius cũ omĩ
animi auiditate fer
uoris intencione amo
ris ĩmensitate maxi
me cũ nichil sit hoc
utilius nichil delecta
bilius nichil nobilius
Si ergo te ipm ex
uerris et p hunc mo
dũ ĩ deum ĩtraue
ris caue ne extra ip
sum possis modo ali
quo inueniri Et si
aliqua mentis ĩfirmi
tate aut negligen
cia exire contigerit
illuc statim recur
re cũ fletu et depre
care suppliciter ut
tibi ĩdulgeat et dig
netur te fugitiuũ
seruũ recipere et
pponas firmiter ĩ cor
de tuo ne amplius
inde exeas. nõ dico
tñ ut tale ppositum
facias ut te ad nouã
culpã obliges qr fra
giles sumus et instan
tes Et si milies ab
eo exieris totiens ad
ipm recurras Regu
la istius capittuli bo
na Nullus potest bñ
pfte cũ deo ee q aliꝫ
creature affectum
ligatũ et inclinatũ
habet Ad hõ debet
debet dare cor suũ liber deo

O ptiõ tu te michi
dedisti et a me
cor meũ petis. Ez
quãtũ est hoc mi dñe

qui ita extellens est
Si enim habere unum
cor quod solum maius esset
quam si simul essent
omnia corda filiorum hominum
et omnes angelorum af-
fectus et materialiter
loquar maius esset.
et plura spiritualia et
corporalia insimul ac-
tu contineret uel con-
tinere posset quam ce-
lum empyreum. ipsum to-
tum et totaliter liben-
tissime tribuere tibi
alicui tribuere debe-
rem et adhuc tanto domino
munusculum paruum im-
mo quasi nichil es-
set quanto ergo ma-
gis illam paruam cordis
scintillam quam habeo,
tibi dabo et totaliter
in te ponam hoc enim
permaximum est michi
quod cor meum habere
digneris Nonne ergo
stultus essem si illud
applicarem de cete-
ro alicui creature
cum deus meus uelut
habere illud Etiam
in me ipso nolo quod re-
maneat animo Sed
uolo ut totaliter re-
quiescat in te qui cre-
asti illud ad laudem
diu te. Melius est enim
quod cor meum remaneat
in eterna cogitatione
in diuina maiestate
in immensa bonitate
quam in mea fragi-
litate in tua sapie-
tate quam in mea rusti-
tate Si hoc habe-
re contemplatiue cupi-
re multum corde deside-
ras et confidenter ore-
postules et desideri-
um anime tue tibi tri-
buet deus et uoluntate
te tua non fraudabit
te tua cle-
mens sed mentem tuam de-
uans in benedictionibus
dulcedinis te preueniet
et tamquam corona lapi-
dis preciosi semetipsum
mentem tuam circumdabit
Regula Nullus potest
perfecte inuenire deum qui
se perfecte non perdit **Ora-
tio ad proximum**
De proximo acti-
ue breue doctri-
na. Unumquemque hominem
de mundo reputa tempus
sum si hoc bene in corde
tuo impresseris non
est dubium quin bonum

suum sicut tuum diliges
et qd' ad salutē suā
spectare uideris sicut
p te sollicite procura
bis oratione exhortatio
ne aut alio mō si po
teris et cu̅ ~~ipso~~ ipm̅ ui
debis bona facere aut
dicere repleberis g
gaudio ac si tu faceres
aut diceres Cum sci
ueris ipm̅ esse ī pctō
aut ī aliquo spūali de
licto uel defectu mini
um cdolebis et ipm̅ a
malo puti poteris re
leuabis et induces ad
bonu̅ De miseriis cor
poris sic compatiaris
sibi ac si illas haberes
ī pprio corpe. et sic libe
ter et diligenter ser
uies ei sicut faceres
tibi Immo multo liben
tius quia maius ē pre
miu̅ ibi. et etiā quia
te odire debes et illu̅
diligere et si te offen
derit dicto uel facto
non plus turabis q
quā si tu ipē sibi hoc
fecisses uel dixisset. et
eo amplius placebit ti
bi quia ibi maior mer

ces est Et si quid bo
ni feceris uel dixeris
nō plus eleuaberis qm̅
si alius fecisset. et si
aliquē defectu̅ non
culpabilē feceris corā
eis non plus curabis
quā si ī priuato ubi
nullus uidisset fecis
ses Inde etiā sequitur
q si unūquēq repu
taueris teipm̅ q mel
lu spūale habebis q
oēs tibi singulares
erunt Nullū plus al
tero diliges nisi ī qn̄
tum noueris meliore
nō quia tibi plus sit
familiaris uel notus
nec etiā circa q̄ quia bo
nu̅ debemus affici s̄
solumō circa deu̅ sive
absolute sive etiā ī
ī quātu̅ isti uel alii ta
bona largitur possu
mus plus orare p illis
quibus magis sumus
obligati. non tn̄ sic
ē orandu̅ pro illis ut
alios dimittamus hoc
solū appropiabis
s. culpā et defectus
tuos et q te uiliorem
omnibus reputes et nō

solū tua ꝫ etiā aliena
pctā reputes esse tua
et pro ipsis postulabis
ueniā sicut pro alys
Et ne dicas quo possū
oem̄ hominē existima
re meipm̄ · hoc te docet
facere pfecta caritas
que te eis coniungens
unū facit · hoc tn̄ cla
rius intuetur et ad fa
ciendū monetur de
facili · qui cor suū in ho
nore dei totaliter ra
dicauit nichil aliud nec
ī se nec ī alys querens
Unde hec est regula
p optima ꝙ q̄ vult deū
et proximū diligere
solū honorē dei sitiat
et cū magna auidita
te querat nichil aliud
intendens ī oībus Ex ho
bū sit ordiatꝰ ī cogitatu
loqla et opacione
Seruus dei nūquā
debet nec aliud
nec aliter cogitare lo
qui et opari quā si deū
facie ad faciē uideret
nec etiā dubiū est ꝙ est
nobis presens deus et
sic nos uidet sicut si esse
mus in celo empyreo
in sede btē uirginis quā
uis nō influat hic
sicut ibi · et ideo quā
uis eū non uidemus
ex quo scimus esse eū
iuxta nos et etiā in
timus cordis nr̄i nō
debemus ꝓp hoc plus
uel minus nec alit
cogitare loqui aut
facere quā si semp
uideremus eū · tm̄
enī timeret seruus
impatoris si sciret
ꝙ impator esset iux
ta eum quamuis ipse
nō posset impatorē
uidere sicut timeret
si ipse impatorē uide
ret Immo forsitan
magis · Nullus enī
est seruus qui time
at ꝓprie quā dn̄m su
um uidet ꝫ quā iu
detur a dn̄o Unde
si seruus sciret pro
certo ꝙ dn̄s suus nō
posset uidere eū nec
etiā posset scire quid
seruus faceret non
timeret tunc dn̄m
ut credo · ꝫ si sciret
se uideri a dn̄o et do
minū uidere nō pos

set tunc multum timeret
Quanto ergo magis ecclesia
gratia divini verbi qui no
biscum et in nobis est
et omnia continetur de
beneficiis maiori semper ti
more reverentia et de
votione amore et eru
bescentia peccatorum ve
veri. Certum est certe
quod sit modica scintil
la sicut est cor nostrum
non absorbetur tota
liter ab immensa boni
tate divina et quod non
semper sensus dei amo
re sui divini inebriatus
incedit hoc credo fie
ret si illi bonitati im
mense vellet cor suum ap
plicare. Unde de hoc
non dubitet aliquis quod
quanto magis illi boni
tati immense velle ap
plicare cor suum tanto
melior et perfectior es
set. Et qui in summo ap
plicare posset ut pe
nitus oblitus omnium p
ter ipsum toto animi
conamine in ipsum ten
deret ubique quiesce
ret non statim a tan
to bono resiliret tunc
credo quod absortus dul
cedine consumaretur in
statu. Sunt inter conso
lationes et tribula
tiones vituperia et ho
nores blandimenta et
obprobria insensibilis
pertransiret. nichil sen
tiens. nisi deum suum solum
affectans honorem tunc
comprehensor dici posset
potius quam viator. Bea
tus non miser angelus
non homo non peccator
sed sanctus. Et si ad hoc
pertingere cupis o ho
mo hanc breuem regulam
tene. Quicumque vult
esse consumatus in sta
tu debet de sua vir
tute totaliter despa
rare plenarie se ~~com~~
committens in manibus
pietatis immense toto
corde confidat de ip
sa nichilominus quantum
in se est obmittens de
contingentibus fideli
ter agat quicquid pos
sit cernere ad suum do
mini pertinere ho
norem. Sed et hoc quod in pre
fata regula scrip
tum est, donum dei per
maximum et qui ipsum
habuit non a se sed a deo

totaliter recognos
cat sciens pro certo
q ad h est impossibi
lis p se et p'mus potius
ad digna mortis eter
ne **Quo homo i brevi**
tpe pfectus possit esse
Quicumque vult p con
templacione venire
ad sumitate montis
dei hoc aut dat q sem
per mentis elevatio
ne ascendat et nunquam
quiescat du vigilat
vita in isto ascensu no
quiescere est quiescere
et qui quiescere vult
fatigatur nec postea
sic bn ascendere pot
Immo contigit forte ali
qn q cu quiescere in
vult i tm fatigatur ut
amplius nullomo ascen
dere possit In ascensu
enim montis material
quia caro ifirma est
quiete interpollatim
requirit s in ascensu
spuali quia spus p'mus
est contrarium requirit
ut s no quiescat s du
fatigatur tuc ascendere
debet velocius currere
fortius et recentior fiet
et audior ad maiora

erit et sibi levius
apparebit et delecta
bilius et suavius et dul
cius contra dicetur non
quiescere eligens pro
quiete et io stulti sut
et quid sit contemplacio
i expti que ca resume
di vires requiescunt
tur habeant pro cer
to q i illa quiete vi
res no resumunt s
potius vires dependunt
Unde si fortiter cur
rit contemplativus tunc
suave est ei si plane
vadit incipit fatiga
ri · si quiescit vires
depdit et io no est
aliud nisi cu virgi
ne ascendere ad mo
ne ascendere ad mo
tana cu festinatione
Si quis capere
non potest sed vult
et tn as
quiescere et tn as
censum i desiderio
habet · hoc restat re
medium quamvis non
valeat here que dic
ta sut adequate si
ut saltem mediu ascen
dentium naturaliter
no deserat Nam
qui materialiter

monte in medio fa
tigati quiescere vo
lunt non descendunt
ad quiescendum in val
le qua sit ad summi
tate nunquam perveni
re possent et stultis
simi reputarentur
ab omnibus Quot sunt
ab omnibus stulti re
putandi et nunquam ad
cacumen contemplatio
nis pervenerunt qui ho
die per contemplationem
modicum vel multum
ascendunt et affecti
tedio ad locum unde
venerant sive ad
statum unde recesse
rant redeunt ad
quiescendum et in pec
catorum sive vanita
tum vallibus sive im
perfectionis planitie
credunt ad ascenden
dum effici fortiores
et ignorantes quod vix
poterunt ad locum
sive statum quo vene
rant pervenire et ista
est ratio sicut credo
quare hodie sic pau
ci contemplativi attin
gunt supercilium mon

tis Unde si homo as
cenderet hodie quan
tum posset et ibi qui
esceret non retroce
dens aliquo modo et
cras inde elevaret
aliquis et ibi etiam fige
ret pedem cordis et
postmodum inde ascen
deret sic faciendo
semper dico vobis quod ille
plus proficeret in
uno mense quam alius
in .l. annis qui retro
cederet ad quiescen
dum et semper rediret
ad idem et credo quod
ille in brevi consuma
retur in statu et
esset gloriosus co
ram deo et toti celes
ti curie predilectus
Si in monte ali
quid timueris cur
ras ad tavernam la
teris Christi Si vero
non potes abstine
re a valle qua in
nutritus es nec vis
adimplere quod dixi
hoc saltem fac ut ad
vallem tue miserie
et totius humani
generis condescen
das per humilitatem tu

et conpassione proximi
tā de tuis quā de
alienis dolendo pctis
et pro eis ueniam
postulando a deo qđ
ipse nobis concedat
qui est benedictus
in secula amē Cum
i breui regula her
omia cōprehende
qui p cōteplatione
uult puenire ad su
mitatem montis
dei nō quiescat uel
retrocedat donec
assecutus fuerit qđ
intendit nisi descen
dere uelit ad suorū
et aliorū tristiciam
pctorū Quis dubi
tat qđ quāto cōtepla
tiui spc spiu interea
to amplius appropin
quat qđ qūto spūa
lior fit et viuacior
et potentior ac ~~appr~~
approximatione illi
ignis eterni amplius
inflāmat et anim
tur et ei unites quas
p elongacione amī
serat restaurantur
Resocillatur etiam
qui fuerat lassus
nō quiescendo quie
te inueniēs cū ampli
us tendit i summū
bonū et ipm claris
i tuet amplius appro
pinquans et semp
appropinquans et
semp uehementius
anhelat ad illud ni
tens quātū potest
ei intimius et strenius
adherere eius dul
cedine iā pgustans

Qualit hō debet uti ad cōteplacōm dnō ihū x̄ crucifixo

Ad conpatiendū
dnō ihū xpo
crucifixo pmo stude
as quantū potes te
vnire illi p feruen
te amore Na qūn
to feruencius dili
ges eū tanto ma
gis sue cōpatieris
passioni et qūto
plus ei cōpatieris
tāto plus erga eū
tuus accendet affec
tus Sic se mu
tuo augebunt dilec
tio et passio donec
uenias ad pfectū
nisi hoc remanserit

propter aliquã mise
riã tuã et ꝓpriue stu
deas abicere oẽm ꝓ
sumpcione diffidẽtiã
et negligẽtiã. Debet
enĩ homo tã nobile
opus aggredi humili
ter ↄfidenter et ista
ter et cũ quãta pot
meditina cordis. et
quamuis ho videatur
sibi ĩdignꝰ et nequã
nichilominꝰ nõ desis
tat quia ipe pro pec
catoribꝫ crucifixus
est. Primo ergo sic
sibi vniaris amore
ut cor tuũ videatur
sibi nõ tibi quiescere
Quõ enĩ tuc nõ sen
ties eiꝰ vulnera a
ut quas passiones
habebit q̃ non ꝓfũ
dit cor tuũ. Stude
as quãtũ potes ut c
or tuũ intret ĩ ipsũ
totaliter et te extra
ipm̃ reputa nichil
esse ac de te extra
ipm̃ tãquã de nichi
lo curabis Tota cu
ra tua uertatur ad
presens circa dnm̃
deũ tuũ passũ. Na

eius es quidqͥd es nec
debes de te alteri
aliquid exhibere Sic
ergo totaliter trans
formatus ĩ ipm̃ nõ
possum credere quin
eiꝰ vulneribꝫ uulne
raveris et ꝓfunda
ris eius cõtumelys
illusionibus et obꝓpro
brys. Quãtã inde
iocũditatẽ et dulcedi
nẽ assequeris. dñe
ꝑ suã misericordiã
faciat te expiri qͣ
le enĩ scirem tibi hoc
calamo declarare
Et si hec tibi nimis
alta videtur nec ad
hoc bñ potes ꝑtingẽ
sicut uelles potes te
ad hoc excitare mõ
alio grossiori Debes
enĩ cogitare quãtã
passionẽ sustineres
si excoriareris ut be
atus bartholomeus
aut assereris ut btũs
laurẽciꝰ aut usqꝫ ad
ossa carnes tue den
tibus ferreis scalpa
rent et alias etiam
cogita quas volueris
passiones Et cũ ista
sic te cogitando et te

peris quandã horro
rē nimie passionis
tue cogita q̄ dns ihc
xpc pro te uilissimo
pctore multo grauio
res et intenciores sus
tinuerit dolores i
teur qua tu sustinēs
ī passionibꝫ sup dictis
Tunc rumina in corde
tuo quātā ergo angus
tia et afflictionē et
quantus amor ad hoc
ipm induxit et sic me
ditando affitiatur qm̄
tu post cor tuū illis do
loribus quasi illos sus
tinentes amarissimis
lacrimis pfundaris
nec dubiū q̄ ī dulce
dinē queruntur Et
si adhuc tibi nō ualet
melius exprīre faciās
enī tibi unū bonū fla
gellū multū afflic
tiuū et nominꝫ lesi
uū et ī abscondito e
egregie te flagella
non parcens corpi do
nec bn̄ pcussū fuerit
dolore et sic tu illos
senties dolores ad xp
xpm passium dirige
cogitatū et meditare

q̄ dilectus sponsus
s. tuus amor deside
riū anime tue an
gelorū solaciū bea
torū premiū dns ihc
xpc pro te uilissimo
peccatore uoluit ī suo
corpe quasi sine copa
tione sustinere mul
to ītenciores dolores
Ad hec enī oīa ad
das oratione ut quasi
cotinue deprecaris
dnm̄ ihm̄ xpm ut su
is vulneribꝫ uulne
ret mentē tuā et
ad ipas passiones et
uulnera quasi semp
dirige cordis affect
tū et pp nimia tua ipor
tunitatē a sua larg
itate ipetres q̄ inten
dis Et si hec oīa non
ualent tibi scandali
zeris cōtra duriciā
cordis tui et te tāquā
sterctus abhorrens a
amare plores et dicas
Usquequo cordis mei
nequicia pualebit adū
sū dnm̄ tuū passium
eius uulnera ulterius
demonia diuina potē
cia superauerit prim
hominis uenesicium
am confregerit por

tas infernu et aperue
runt ianuas padisi Et
in tm̄ habūdat malitia
cordis mei ut nō deuin
catur a tā excellentis
sima bonitate Quid
ergo me nequius et
quid maius malicia cor
dis mei? Heu michi
quid faciam qui nimi
um īfirmus passionis
dn̄i mei nequeo reci
pere medicinā Non
cessent oculi mei a plo
ratu donec lacrima
rū habūdantia emol
liat duricia cordis m
mei? Heu heu quo ibo
a spū tuo quid faciam
ex quo anime meo ui
ta nescio īuenire et er
ga nos sūma diffusio
ne diuine clementie
nō ualeo degustare
Sedebo certe ī ster
quilinio metis mee sa
nie testa radā affligā
me de cetero nec ali
quatenus michi par
cā donec ī afflictione
ueniā dn̄m afflicto
rū Quid est certe
quod hō habet patien
tiā ī se ipso uidens
tantā nequicia cordis
sui O cor pessimū

ūno diabolicū usq3 re
sistes largitati īmen
se? Quare magis
delectaris in uulnere
pctī quā ī uulnere xpi?
Quare magis cōpate
ris parue puncture
quā grauissime mor
ti dn̄i tui. et intensis
simo dolori capitis tui
uita anime tue xpi?
Ubi maior ībecillitas
et insania? O homo
nonne tibi uidetur q
illū plus diligas cui
plus cōpateris ī dolo
re? Aliquid ergo plus
diligis pedē tuū quā
dn̄m tuū. quia ipsi s.
pedi plus cōpateris
in parua afflictione
et illuc quasi totū cor
tendit quā illi s. dn̄o
tuo ī maxima angus
tia et dolore et parū
aut nichil cor tuū in
clinatur ad ipm? O
cecitas īmensa O ser
pentibus deteriores
qui ī afflictione con
patiendo capiti totū
corpus suū exponit
flagello Nos certe in
uenitur q tāquā mēbra
putrida a nrō capite
iam sumus excisi quia

ipso vulnerato eius vul
nera non sentiunt heu
heu domine mi: quare
me fecisti si non debe(bam)
tibi esse coniunctus: aut
si sum tibi coniunctus qua
re non sum tecum pariter
vulneratus? Pro me
domine pro me vulnera
tus est et non pro te et
tu vulnera portas non
ego. Quid est hoc?
Ego debeo esse solum vul
neratus non tu quia ego
sum qui peccavi ego qui
inique egi. Sed tu qui
es ovis innocens quid
fecisti? Veritatem obse
cro hec vulnera in
me et in domum patris
mei. Redde nobis domine
redde vulnera nostra
Ne qui innocens es no
cens appareas retinens
vulnera aliena aut
saltem tecum convulnera
corda nostra. Certe mo
ri volo nisi vulneres
mentem meam abhorreo
videre domine cor meum
nisi vulneratum. Cum
video te salvatorem me
um sic vilissime cru
ci affixum pro me vilis

simo peccatore. Aut
ergo me domine tecum
convulnera aut da mi
licentiam transverbe
randi cor meum gladio
materiali. Nolo enim
domine vivere sine vul
nere quia te video vul
neratum. Si hec omnia
non valuerint tibi co
gitare quod propter tua scelera
multa tam nobilissi
mo beneficio es indignus
et te de cetero non re
putes hominem sed bestiam
et cum feris et bestiis
sit habitatio tua quia
indignus es consortio alio
rum. Forte si multum
te humiliaveris ille qui
respexit humilitatem an
cille sue respiciet hu
militatem anime tue et
dabitur tibi cor novum
ut cognoscas dominum tu
um passum. Sed quid
domine quid hoc erit? Dif
ferre mors michi est
et si multum exspecta
veris forte desiderio
liquefiam et postmo
dum in liquido vulnera
permanentia imprimi
non valebunt. Ita anima
mea domine incipit iam
languere et quasi ad

nichilū redigor desi
derātus in tuis vulne
ribus ꝯsolari O dn̄e
ubi est sapiētia tua?
An ignoras ꝙ melius
ē habere creaturam
tuā uulneratā quā ī
nichilū redactā: No
ergo me dn̄e differas
vulnerare ne multa
dilatione amittas q
quē tuo sanguine re
demisti Curre dn̄e
curre et vulnera ꝗ
fortasse de me nichil
iuenies si exspectas
Os heu michi quā
uilis factus sum ꝗ
uidetur etiā ꝗ̄ timuꝯ
diligit me odire Nu
quid ergo plus quam
timitus sum ego: Nā
ut timitos liberaret
voluit letaliter vul
nerari et ego deficio
et non uidetur cura
re Nō enī peto ut p
me amplius vulnere
tur. ß ut michi iā mor
tuo uulnera sua appli
cet et reuiua O dn̄e
ferreū creatura īsen
sibile noluisti tuū cor
pus uulnerando ītro
ire et me creatura
rationabile intrare p
iā facta uulnera non
pmittis? Quid est hoc?
Nunquid cor meū est du
rius et uilius omni fer
ro an cogitas quā cru
delius: Sed quid t
oberit mea crudelitas
si intrauero cū amo
rosis in passibilis quan
tumcūq; intre et discur
re p tua uulnera et car
nes tuas ꝯmedā p amo
re semp īpassibilis per
manebis et meus satia
bitur appetitus Ita tn̄
ꝙ semp amplius inten
datur Sed quid notifi
rabor amplius? Tardas
et nō uenis et iā lassatꝰ
desiderio īcipio īsanire
amor reḡ et nō ĩo et
curro cū ipetu quocūq;
me voluerit īclinare
Na qui me uident me
derident et ꝙ tuu amo
re sim ebrius nō cog
noscunt. Dicunt Quid
iste īsanus notificat?
ī plateis: et quantū sit
desideriū nō aduertunt
Ignorant ꝙ amor īten
sus īpedit usum sensus
et ꝙ qui feruenter re
quirit scipm̄ et omia
derelinquit qui te que
rit pleno corde sic de

extrinsecus parum cu
rat ut etiã quid faciat
multotiens nõ aduer
tit. Ueni bone dñe et
noli amplius tardare
ne nimio desiderio fia
simpliciter sine sensu
Vel forsitan hoc requi
ris ut tu ab omnibus fu
ero abstractus priusq
intre in tua vulnera
gloriosa quibus tunc
plene vulneres cor a
mantis. Tunc clama
bo et dicã Heu michi o
dñe mi quomõ te video
crudeliter vulneratũ:
Quanto dolore te video
aggrauatũ? Quis m
tribuet ut pro te moriar
dulcissime deus: Te vi
dere ĩ tanto dolore susti
nere nõ possum. Te as
picere horreo supra mo
dũ. Te etiã liberari m
mors michi esset et ideo
angustie michi sunt vn
diq; et quid eligã ignoro
nisi tecũ pariter cruci
figi. Tuas angustias cõsi
derans deficio ĩ meipso
et iã exanimis efficior
pre dolore q pro me sus
tines tanta mala. Quid
fecisti dñe quare pro
me vilissimo fimo tual
tissime ascendisti ĩ crucẽ:

Et quid sum ego vilis
simus vermis et putre
do detestabilis pro quo
tu dñs oim debeas sic as
fligi: Tu tu sic sapiã
dei pris quare talem
cõmutationẽ fecisti ut
uitã dares pro morte
ueritatẽ pro uanita
te. gratia pro malicia
gloriã pro miseria. Q
Quis quare hoc fecere
rit poterit cogitare:
Nimia fuit dilectio t
tua et in hoc apparuit
tue ĩmensitas pietatis
Nõ enĩ in te video cau
sam mortis. nisi superha
bũdantiã caritatis.
None melius erat bo
ne ihũ ut nõ essem
quã fuctus te occide
rẽ: Cur ut sic te as
fligere me fecisti.
Cur carnes meas nõ
cõmedo pre dolore aut
quõ nõ omnis creatu
ra me occidit qui fui
occasio tue mortis:
None mirabile uide
tur cogitare tã certa
benignissimũ dñm
pro me tã neqssimo e
mortuũ et nõ statim m
deficere p nimia tris

ticia: Et quo si tue non
esset contrarium voluntati
me materiali gladio oc
cidere qui sum occasio tue
mortis. Tu paciencia gratia
magna me debeo susti
nere sicut sustinere co
tra oculis meis aliquem
meum inimicum qui toto cor
de occidere affectat quia
me non audere aliqua
racione. Mi domine et hoc
nequissimum est quod post tam
admirabile et fructuo
sum tue passionis benefi
cium non cesso peccare in
conspectu oculorum tuorum
ut si tua passio nichil es
set. Te michi dedisti et te
renuo. Tenebras effu
gasti et ipsas iterato
quidem abiecisti et ipsum
eligo. An non vides pa
cientissime domine quod semper
facere tue contra
ria voluntati et in facie
resisto tibi aperte: Si di
cis volo ut hoc facias. di
co nolo. Si dicis nolo di
co volo. Scio te dominum me
um summum bonum esse ubi
ego sum et ad te ac si nich
il esses non ad aspicio sed averto
cordis et corporis mei
faciem ad ea que vana

sunt et aliquando ad illa
que nec cogitandum est no
minare et sic eis cor
meum amoris vinculo
colligatur ut ad te cuius
est minime queat ele
vari. Et hec certe de
testabilis abusio est
Quod nunquid bone domine
pro me voluisti frus
tra mori. que sic care
emisti pro nichilo perdi
disti: Hec tecum occidas
et pariter crucifigas
ne a te amplius valeam
separari et tecum possim
vivere in eternum Amen.
Qui voluerit super dic nota
tum beneficium impetrare
ad beatum franciscum
currere non postponat
et ipsum tanquam bonus
filius imitetur. Hoc
semper habeas pro regu
la generali ut eius vesti
gia imiteris cuius volue
ris suffragia postula
re quod tunc te ei tanquam
filium exhibebis

Incipit plogus in libro q dr stimulus amoris

Quia viuus est sermo dei et
~~oim~~ efficax et penetra
bilior omi gladio ancipiti
et ptingens vsqz ad diuisione
aie et spus Viuus mortuos
viuificando Efficax medicina
dando Et penetrabilior omi gladio ancipiti in
dura pforando Et pertingens vsqz ad diuisione
aie et spiritus vicia a vtutibus separando Dignu
nu et salubre est vt seruor dei eloquia que
no de huana sciencia sed de fontibus ihu xpi et
inestimabili cordis gaudio hauriunt ad edi
ficatone pximor ascribatur Et ideo ad omps
tentis dei gloriam et honore et pximor edi
ficatone qui legerint vt audierint melliflua
antiquor preciosar frm eloquia que ipi ex
habudancia cordis in suis collocutionibz pferre
bant in scripturam vtilissima redigam a omne ad
deu

Incipit oro diuota de passione dni nri ihu xpi

Transfige dulcissime dne ihu xpi medul
las aie mee suauissimo ac saluberrimo
vulne tui amoris tui replenti viscera aie mee ve
ra et serena et apostolica caritate vt ve ardeat
et langueat et liquefiat aia mea in atria tua cu
piat dissolui et esse tecu Da vt aia mea te so
lu sp esuriat pane vite celestis qui de celo des
cendisti pane angelor qui es refectio aiar scar
pane nrm cotidianu et supsubstanciale hntem
omnem dulcedine oem sapore et omne delecta
mentu suauitatis In te desiderant magis angeli
prospicere. te semper esuriat et comedat cor meu
et dulcedinis tui saporis repleantur viscera aie

mee te semper fontem aque vive fontem sapientie fontem eterni luminis torrentem voluptatis et ubertatis domus dei. te semper ambiat. te semper in vicat te querat ad te tendat ad te perveniat te meditetur te loquatur Et omnia opera mea in gloriam dei et laudem dulcissimi nominis tui cum omni humilitate et discrecione cum dilectione et delectatione cum facilitate et effectu cum paciencia et pace perfectuque ac perseverancia usque in finem ut tu solus michi sis super omnia in omnibus Semper sis tota spes fiducia mea divicie mee delectacio mea gaudium meum iocunditas mea quies mea tranquillitas mea pax mea suavitas mea odor meus medicina mea dulcedo mea cibus meus refectio mea amor meus meditacio mea sustentacio mea expectacio mea refugium meum auxilium meum pacia mea possessio mea thesaurus meus in quo solo fixa et firma et immobiliter radicata sit semper mea et cor meum Amen

Liber iste qui stimulus amoris in dulcissimum et pium ihesum salvatorem nostrum non inmerito potest dici qui in tres dividitur partes In quarum prima de christi gloriosissima passione agitur videlicet quomodo homo libenter ipsam passionem meditari debet et quam utilis sit eius meditacio et quomodo libenter homo inti debet ad compaciendum domino ihesu christo crucifixo et alia plura que circa ipsam passionem considerari possunt In secunda vero parte de que ad contemplationem dispositiva sunt tractatur videlicet qualiter homo possit amplius proficere et magis deo placere qualiter esse debeat ad deum ad se et ad proximum et alia plura que ad ipsam contemplationem

// ordinatus

positiua et inductiua sunt In 3a vero et ultima
parte de ipsa contemplacionis quiete prosequitur videlicet
que sunt que inducunt hominem ad contemplacionis quietem et
et quam gloriosum sit se mutare in deum Qualiter mu
tetur homo in deum et alia plura que ad ipsam con
templacionis quietem pervenire cupientibus utilia ac ne
cessaria sunt Incipiunt capitula prime partis

Primum quod homo debet libenter xpi passionem
meditari ca Secundum qualiter mens debet ad
conpaciendum xpo crucifixo 3m ca Tercium meditatio
in passione quam tunc habuit beata virgo ca Quartum
sex circa passionem domini sunt consideranda ca Quintum pas
sio domini aptatur quatuor affectionibus animi ca 6m
passio domini aptatur virtutibus scilicet fidei et aliis omnibus
ca 7m de cardinalibus virtutibus ca 8m de spe et
caritate ca 9m de septemplici ascensu contemplacionis in
passione xpi secundum septiformem graciam spiritus sancti ca
10 Quod xpus in passione beatitudines vie perfecte ha
buit ca 11 Quod in cruce apparent xii fructus quos enumerat
apostolus ad galathas ca 12 Quod in cruce speculari possumus
pulcherrimum exemplar decem mandatorum decalogi ca 13
Quod in passione domini sacramenta ecclesiastica trahunt vir
tutem et quod sine ea impossibile est intelligere sacram
scripturam ca 14 Quomodo in beata passione domini relucent
omnium angelorum certe ierarchiarum officia dei quod summa potencia
sapiencia clemencia et circa hec quedam exercitatiua ca 15 Quod
in passione domini excitatur cor hominis ad vim opera misericordie
ca 16 Quomodo circa passionem domini Quod homo de
bet libenter passionem xpi meditari Capitulum primum

Debitricem gerens undique et mirum circa nos
caritatem dei ergo vos ipsos certatem et maliciam
vestram Si enim filius dei voluit inseparabiliter
coniungi nature humane quanto magis omnia membra debent·

sibi inseparabiliter copulavit. Si enim filius dei voluit tan-
to caritatis fervore sic vilissimos cives sibi unire,
quanto avidius debet unusquisque ad ~~[illegible]~~ ipsum re-
piendum cor suum aperire. Que vesania anime quod hunc negli-
git, et potius vult stercoribus adherere. Ideo enim assump-
sit filius dei carnem ut homo carni adhereat, sed sicut
in carne ipse existens carnem afflixit et carnalia contemp-
sp sit et eius anima deo patri adhesit, sic homo carnem mor-
tificet et semper se erigat ad divina. Quam mirabilis
cecitas hominis qui cum consistat ex anima et carne, et anima
sine comparacione nobilior sit carne, totum tempus suum ex-
pendit in provisione carnis sive in hiis que caro
requirit, et animam suam negligit ac si nichil esset
nec ipsam pascere nec ipsam nutrire nec in summo
bono quietare studet, cum tamen hec levius hoc suavius-
que sine comparacione valeat impetrare. Ubique enim se of-
fert homini deus, et sui ipsius nisi mortem filii pro
non requirit. Corporalia autem semper fugiunt, nec eciam
cum omni sollicitudine et labore et anxietate poterit
plene possideri ab aliquo in hoc mundo, ymmo forte
dicamus quod plene omnia possidet qui plene omnia contemp-
nit. Deus quam mirabile est hoc sibi facit anima a carne
aliquantulum inclinata non tamen coacta, nam voluntarie
subdit se carni, et carnis beneplacita nititur adim-
plere, et deo se subdere cum omni exhortacione vel suo-
rum collacione interna inspiracione contempnit et in
propriis bono in propria voluntate non vult voluntatem dei
facere. Certe si anima non esset peior omni animali,
deum cui similis est debet super omnia diligere, et de ce-
teris non curare. Si ergo o anima carnem diligis, nullam
carnem nisi carnem Christi ames. Hec pro tua et pro
totius generis humani salute est super aram crucis
oblata, cuius passionem in corde rumines cotidie

Jugis autem passionis xpi meditacio animam mentem
elevabit quid agendum, quid meditandum, quid conse-
randum sit indicabit. et demum ad ardua inflam-
mabit et vilissimum et despici et affligi affectabit.
et tam in cogitacione quam in locucione eciam operacione
regulabit et tandem ad superna sublimabit. O pas-
sio desiderabi- mors quam amabilis. Quid enim mira-
D// bilius// quam mors vivificet. vulnera sanent, sanguis
albificet et mundat, nimia dolor nimium dulcorem
inducat, aperto lateris cor cordi coniungit. Sed
adhuc mirum non cesses quod sol obscuratus pla-
cido illuminat, ignis extinctus magis inflammat.
passio ignominiosa glorificat. Sed vere mirabile quod
xpus in cruce siciens inebriat. nudus existens vir-
tutum vestimentis ornat. sed et eius manus ligno
clauate nos solvunt. Pedes confossi nos currere faciunt.
emittens spiritum vitam inspirat. in ligno descendens ad
celestia vocat. O passio mirabilis, que suum medi-
tatorem alienat. et non solum reddit angelicum sed
divinum. Illa per meditacionem commorans in xpi torme-
ntis eciam se ipsum non videt ubi deum semper intuetur.
dum suum passum vult sequi. crucem baiulare. et ipse
in corde portat celum terramque pugillo tenentem
et cum ipso omne bonum. et pro ipso sustinet levissime
omnia omnis. Vult secum spinis coronari et spe glorie co-
ronatur. Vult secum in ligno sine vestimentis fri-
gescere et nimio ardore amoris accenditur. Vult
secum acetum gustare. et vino tenerrimo dulce
divinis potatur. Vult secum existens sibi in cruce illudi
et ipse ab angelis honoratur // a beata virgine in
filium adoptatur. cum xpo volens tristari letatur. secum
volens affligi consolatur et nimium iocundatur. cum xpo
vult in cruce pendere et cum xpo dulcissime am-

plexatur secum velit faciem mortis pallore perfusam intue
nare et eius caput xpo eleuans suauissime os
culatur. Mors amabit. o sic loco crucis illius
non fui ut xpo fuisset manibus et pedibus meis ada
uatus certe ioseph ab arimathia deposuisse non aufe
rat ipm a me. sed me secum sepeliret in sepulchro
non enim volo ab ipo amplius separari. sed si hoc mo
non possum corpore facere corpore. saltem hoc volo facere
corde bonum est enim esse secum et in ipo volo tria
tabernacula facere vnum in manibus. aliud in pedibus et
aliud continuum in latere ibi volo quiescere dormire
comedere legere orare et omnia mea negocia per
tractare. Ubi loquar ad cor eius et ab ipo ut
spero omne quod voluero impetrabo. Sic faciens
dilectissime matris eius vestigia sequar cuius animam
passionis filij gladius pertransiuit. Secunde de
certo ipam alloquor vulneratus et ipam ad quod
voluero inclinabo. et non solum appellabo cum suo filio
crucifixo sed etiam ad presepe redieris ibi iacebo cum
eo paruulo ut ibidem cum eius filio suis vberibus merear
ac allectari. Miscebo quoque lac matris cum sanguine
filij et in faciam dulcissimam potionem. O amatissima
vulnera domini mei ihesu xpi. nam cum ea quadam vice
oculis submirarem apertis ibi oculi sanguine sunt re
pleti. sicque nichil aliud videns cepi ingredi
manu palpitans donec peruenirem ad intima ui
tatis sue viscera quibus vndique circumplexus reuerti
nequiui. Ideo quod ibi habito. et quibus vescitur
cibis vescor ac ibi inebrior suo potu. ibi tanta
habundo dulcedine ut tibi non valeam enarrare et
qui prius pro peccatoribus fuerat in vtero virginis immissus
dignatur me miserum intra sua viscera corporaliter
Sed intrum timeo ne veniat tempus propter eius

et ab illis delicijs excidā qlz fruor Certe si me
pepit debebit sicut mater lactāe vberibz. leuāe ma
nibz. portāe brachijs. cōsolāi osculi. fouē gremijs.
Dicit ēte quid fama ꝯtinuq; me pariat sciō ꝙ
ꝑ sua vulnera sūt apta et ꝑ ea ī eis vterū iteꝝ
introibo et toties replicabo quousq; ero si inse
pabilit' ꝯglobatꝫ Orietas filioꝝ ade q' per
hec vulnera nesciūt intrare sup' suas vires labo
rant ī vanū et apta sūt ostia ad quietē. an ig
norantis ꝙ xp̄s ē gaudiū btoꝝ. cur g° tardantis
ꝑ sui corpis foramina ad illud gaudiū intrare.
Quid in sanitas ꝙ beatitudo angloꝝ patet et cōu
stāntias cōistās paries ē ꝯfractꝫ. et intrāe ne
gligitis. an fortassis exspectatis ꝙ ꝑus resolua'
corpꝰ verē credētes ꝙ in ꝑnti aīa vrā in xp̄o nō
valeat quietari Sed crede mi o homo ꝙ si in xp̄i
ꝑ angusta foramina vulneꝝ suoꝝ intrare con
tenderis non solū aīa sed et quietē ac inabilē
dulcedinē inueniet corpꝰ tuū et qd' carnale
est et ad qd' ad carnalia tendit. ex isto vulneꝝ
introitu fiat a deo spūale vt cetēas pt' illas
quas sibi vincit delicias reputet esse nichil ymo
fortassis q̄n aīa ꝓpter aliquā obedientiā vt
vtilitatē dictabit esse recedēdū et caro allecta
illa dulcedine dicet esse imorādū. et si ita acci
dit de corpe quāta credis aīam ꝑfrui dulce
dine que ꝑ illa foramina cōiungit' cordi xp̄i
Certe exp̄me nequeo. sed experire et scito qre
apta ē apotheca omnibz aromatibz et medici
nalibz plena. Per vulneꝝ fenestras intra
et accipias medicinā sanatiuā restauratiuam
preseruatiuā cōseruatiuā ibi quascūq; spēs
volueris accipe Ibi q̄cūq; delicata electuaria

appeteris sume Si q̄ suauissimis vngētis vo
lueris delinm̄ꝑ illa intrāc wlnēa nō possū
nas Eece apta ē ianua ꝑadisi et ꝑ lōgīm lā
ceā gladius v'satilis est amotus Ecce lig̃m vite
tū in ramis q̄ in stipite ꝓforatū In q̄ ꝓfec
tu m̄bz nisi pedes affectꝰ posueris nō poteris m
pē fructus eius Ecce apte thesaurus diui
ne sapiē et suauitatis etne Intra g° ꝑ wlnera
tuas et cū cognicōe delicias obtinebis Qui
lancea ē et bn̄ clauꝰ q̄ apericōe hui⁹ fac̄ me
ruerit Si fuissem loco illius lancee exire de
latē nō voluissem sed dixissem hec req̄es mea i
sclm̄ scli hic habitabo qm̄ elegi eā Studi et
et tardi corde ad possidēdū aliq̄ uanū ꝑ
in apta foramina intratis. et inde ecā q̄rē non
potestis et ad possidēdū dei filiū summū bonū
tādorē etnū ꝑ apertas wlnerꝫ ianuas nō intrate
Dnā ad ymaginē dei facta quō te āplius potes
atinē Ecce sponsa tua dulcissima ꝑ te wlnerata
iā facta gloriosa et te cupit amplecti. ti dulcissima
elargiri oscula et ad ipm̄ negligis festinare
nā ꝓ nimio amore apuit sibi latꝰ vt ti' ꝑbuat
cor suū Sibi ecā voluit manꝰ et pedes ꝑforari
vt ad ipm̄ ꝑuenires. sic tue manꝰ intrēt i suas
et pedes tui in pedes suos vt sibi inseparabilit'
adherens Obsecro g° vt sedm̄ consiliū apli oīa
ꝓbare et expiri coneris et qd' meliꝰ videatur
eligēs inde āplius nō discedas Nā nō du
bito q̄ si eiꝰ bonitatē et dulcedinē sponsi tui
bn̄ expta fueris oīa ꝓter ipm̄ amaritudinē repu
tabis Velles libēter tūc ti' illa wlnerꝫ osteā
ꝑpetua intrauelis obstrui. vt inde etiā āplius
nō valēs Et amirabeis sup tuā et alioꝫ sup

hor hor . . . habita caritate gaudebit michi
domus de tanta dulcedine quam tu sentis . et in tantum
etiam inflammabitur cor tuum ut quasi intres ad lectum
de corpore exire et velit migrare et habitare in christi vul
neribus habitare Inebriatur enim nimia dulcedine et
fervore et vix poterit ad aliud intimari O vulnera
corda saxea vulnerantia . et mentes congelatas in
flammantia . pectoraque adamantina liquefacientia pro amo
re O civitates in quibus vita et dulcedo et spes
nostra . Si tamen per meditationem istius passionis veneris
ad illam dulcedinem de qua dixi vel etiam ad maiorem
attende ut non velles illam passionem meditari propter
aliquam dulcedinem temporalem sed ut tui creatoris
summum beneficium recognoscas et eius attendas amorem
vel esse tuum et debet continua tua oratio Domine sancte pater
propter largitatem et filii tui qui pro me sustinuit
passionem et mortem et matris eius excellentissimam
sanctitatem atque iohannis baptiste et omnium sanctorum meorum
concede michi peccatori et omni tuo beneficio indigno ut
te solum diligam tuo amore et ferveam tuum hono
rem semper sitiam beneficium passionis continue in mente
habeam meam miseriam recognoscam et ab omnibus
consolari et contempni cupiam nichil me afficiat nisi
tuus amor nichil me offendat nisi culpa

Qualiter homo initi debet ad compatiendum domino nostro capitulum 3m

Ad compatiendum domino nostro crucifixo Primo studeas quantum potes te unire illi per ferventem amorem Nam quanto ferventius dilexeris eum tanto magis sue compacieris passioni et quanto plus ei compacieris tanto plus erga eum tuus accendetur affectus Unde sic fit ut se mutuo augebunt dilectio et compassio donec venias ad perfectum nisi hoc remanserit propter aliquam miseriam

Hic sequitur quod istud capitulum scilicet de compatiendo domino et cetera habetur pro toto alia in eodem libro; preverte folia ...

ma et paupus abiice omnem presumptionem diffidentiam et
negligentiam. Debet enim homo tam nobile opus ag
gredi humiliter confidenter et instanter et cum quanta
potest mundicia cordis et quamvis homo videatur sibi in
dignus et nequam nichilominus non desistat quia ipse
pro peccatoribus crucifixus est. Ante omnia enim attende ad
singula que de domini tui passione cogitare volueris
ac si presens esses et ea corporalibus oculis videres.
Primo ergo sic universalis amore ut cor tuum videat
sibi non tibi coniunctum quod eum tuis cum non senciat vel
nescis aut quas passiones habebit quibus non pro
fundatur cor tuum. Studeas ergo quantum potes ut
cor tuum mittas in ipsum totaliter et te ex ipso
reputa esse nichil. ac de te ex ipsum tanquam de
nichilo curabis. Tota vita tua vertatur ad presen
ciam domini tui passionem. Nam cum eo quotiens necesse
bes de te alteri aliquid exhibere. Sic ergo totaliter
transformatus in ipsum non possum credere quin eius
vulneribus vulneraris et confunderis eius contumeliis
atque illusionibus obprobriis. Quanta iocunditatem et dul
cedinem inde assequeris dominus pro sua misericordia faciat
te experiri. Quale enim sentire tu hoc calamo decla
rare. et si tu hec tibi nimis alta videntur nec ad
hec bene potes pertingere sic velles potes te ad hoc
exercitare modo alio grossiori. Debes enim cogitare
quantam passionem sustineres si excoriareris ut beatus
bartholomeus. aut assareris ut beatus laurencius. aut
usque ad ossa carnes tue dentibus ferreis scal
perentur. aut alias cogita quas volueris pe
nas et passiones et cum ista sic te cogitante
corripis quandam horrorem minime passionis tue
cogita quod dominus ihesus christus pro te vilissimo pec
catore multo graviores et interiores sustinuit

dolores in corde quos sustinebis in passionibus supra
dictis. Tunc ergo rumina in corde tuo quan
tam sustinuit angustiam et afflictionem et quantus
amor ad hoc ipsum induxit et sic meditando affi
ciatur quantum potest cor tuum illis doloribus et quasi
illos sustinebis amarissimis lacrimis profundis
nec dubium quin in dulcedinem convertetur. Et si ad
hec hoc hoc tibi non valet melius exprimere sumes
enim tibi unum bonum flagellum multum afflictivum et
non nimis lesivum et in abscondito egregie te
flagella non parcens corpori tuo donec bene perfusum
fuerit dolore et tunc cum illos senties dolores
ad Christum passum dirige cogitatum tuum et meditare
quod dilectus sponsus mortuus est sic amore tuo deside//
rium anime tue angelorum solacium. beatorum premium dominus
Ihesus Christus qui pro te vilissimo scelerate voluit in suo
corpore quasi sine comparacione sustinere multo intense
fortiores dolores. et non dubites quin istud ultimum
remedium multum valet quia per passiones desistit
homo compati pacienti quod fiet ora addas oracionem
ut quam continue deprecaris dominum Ihesum Christum ut suis
vulneribus vulneret mentem tuam et ad ipsas passio
nes et vulnera quasi sic dirige cordis affectum
ut propter nimiam importunitatem a sua largitate
impetres quod intendis et si nichil proficias
multum scandalisaris contra duriciem cordis tui et
te tamquam scelerum abhorrens amare plorans et di
cas heu me usque quo cordis mei duricies plura
les adversum dominum meum passum cuius vulnera et
mors vicerunt demonia. divina potencia su
peraverunt. Et tunc primi hominis veneficia confregerunt por
tas inferni et aperuerunt portas paradisi et
in tantum habundat malicia cordis mei ut non

dejiciatur a tam excellentissima bonitate Quid
est me nequius et quid magis nequam cordibus meis
Heu in quid faciam qui nimium infirmus passionis
domini mei nequeo recipere medicinam Non cessent
oculi mei a ploratu donec lacrimarum habundancia
emolliat duriciem cordis mei Heu heu quo ibo
a spiritu tuo quid faciam ex quo ante mee vitam nescio in
venire et circa nos summam diffusionem divine cle
mencie non valeo degustare Sedebo in stimulo mo
mentis mee fame testa radiam affligam me de cetero
nec aliquatenus in pacem donec in afflictione misere
mam domini afflictorum Mirum certe est quod homo pre
parata servare in semetipso videns tantam nequiciam
cordis sui et non doleat Quid cor pessimum primo
dyabolicum usquequo resistes largitati immense Cur
magis delectaris in vulnere peccati quam in vulneribus
Christi quare magis compateris pruine puncture pe
dis tui quam gravissime morti domini tui et in tempore
dolore capitis tui vite tue ante tue Christi ubi maior
est inbecillitas et in fama Si homo non
ne tibi videtur quod illum plus diligis cui plus com
pateris in dolore nunquid ergo plus diligis pedem
tuum quam dominum tuum est ipsi si pede plus compateris
in prima afflictione et illius quasi totum corpus
tendit quam illi si domino tuo in maxima angustia
et dolore et pax aut nichil cor tuum inclinat
ad ipsum O crudelitas immensa o perpetibus detestabilis
ores qui in afflictione compaciendo capiti cor suum
opponunt flagello Sed certe videtur quod nos tamquam
membra putrida a nostro capite Christo iam sumus
excisi et ipso vulnerato eius vulnera non sentimus
Heu heu domine mi quare me fecisti si non debebam
tibi esse coniunctus aut si sum coniunctus quare non sum

tecu͂ pariter vulneratus · pro me dn͂e pro me vulnera
tus es nõ pro te · et tu vulnera portas et non
ego · quid est hoc ego debes esse subiectu͂ vulnerum
nõ tu quia ego sum qui peccaui ego qui inique egi
Sed utinam obsecro hec vulnera in me et in do
mu͂ patris mei · redde nobis dn͂e reddere vulnera
ne qui in noctes eos noctes appeas vulnera
aliena aut saltem tecu͂ co͂vulnera corda nr͂a Cer
te dn͂e mori volo nisi vulneribus tuis vulnera
mente meã · abhorreo dn͂e videre cor tuu͂ meu͂
nisi vulneratu͂ · cu͂ video te saluatore͂ meu͂ sic
vulnerasse vilissime cruci affixu͂ pro me vilissimo pec
catore · Aut igitur dn͂e me tecu͂ co͂vulnera aut da
mihi licentia͂ transuerberandi cor meu͂ gladio mate
riale nolo eni͂m dn͂e viuere sine vulnere quia te video
vulneratu͂ Si hec oi͂a nõ valuerint tibi cogita
quod apparet tua stulticia multa et grauia tam nobilissimo
offitio beneficio es indignus et te de cetero nõ re
putes hoi͂em sed bestia͂ cu͂ feris et bestiis sit
habitacio tua quia indignus es consortia aliorum
forte si multu͂ te humiliaueris ille qui respexit humi
litate͂ ancille sue respiciet humilitate͂ aie tue et
hoc dabit tibi cor nouu͂ ut recognoscas dn͂m
deu͂ tuu͂ passum Sed qu͂ dn͂e ihesu hoc erit differ
re in mora est et si multu͂ exspectaueris forte de
spacio liquefiam et postmodu͂ in liquido vulnera
permanencia impressionem nõ valebu͂t · na͂ aia͂ mea
dn͂e incipit iam languere et quasi ad nichilum
redigor desiderans vulneribus tuis consolari D
dn͂e ubi est ~~vulneratu͂~~ sapiã an ignoras quia me
lig e te hec creatura͂ vulneratã quasi in nichilum
redactã nõ ergo me dn͂e differas vulnerare
ne multa dilacione amittas quod tuo sanguine

redemisti. Curre domine curre et vulnera que defenstis
sis de me nichil invenies si exspectas. Sed heu in quantum
vilis factus sum quia videtur etiam inimicos quam inimicus
diligit me odire nunquam quod plus quam inimicus sum
ego. nam ut inimicos liberaret voluit letaliter
vulnerari. et ego desino et non venis currere. non
enim peto ut pro me amplius vulnereris. sed ut in me
quasi pre dolore iam mortuo sua vulnera applicare
ut reviviam. Domine ferrum creaturam insensibilem
voluisti corpus tuum vulnerando intrare et me creaturam
tuam rationalem intrare per iam facta vulnera non per
mittis. quid est hoc nunquam cor meum durius et vilius
est omni ferro. an cogitas quod crudelius est. sed quid
tibi oberit mea crudelitas si intravero cum amore
sis impassibilis quantumcumque intrem et disturbem tua
vulnera et carnes tuas comedam pre amore. sed tu im-
passibilis permanebis et sic mea sanabitur affectio
ita tamen quod semper amplius incendatur. Sed quia
confitebor amplius tardas et non venis et iam
lassatus desiderio magis insanie. amor me regit
et non ratio. et curro cum impetu quocumque
voluerit me inclinare. Alia qui me videt me de-
sipere videt. et quid quod tui amoris sim ebrius non advertit
dicunt quod iste insanus verba vox confitetur in psal-
tis et quantum sit cordis desiderium non advertunt et ig-
norant quod amor intensus impedit usum sensus et quanto
fervencior tanto quanto se ipsum et omnia derelinquit qui
cum quanto plano corde sic de extremis partibus parvi
curat ut etiam quod faciat interdum non advertit.
Veni bone domine et noli amplius tardare ne in
imo desiderio fiam simplex sine sensu. Sed fortassis
sitan hoc requiris ut cum omnibus fuero abstractus
prius intrem per tua vulnera gloriosa quibus tui bene

vulnerās cor amātis tu clamabo et dicā. Heu mi
dnē mi quō videq te crudelit' vulnēatū q͠ꝫ tā do
lore te video aggrauatū. q̄s mi tribuat vt ꝓ te
moriar dulcissīe deq te vidē viuē in tāto do
lore sustinē nō possum. te aspicē horreo sup
modū a te cā liberarie l liberari mors mi eet
Et ideo angustie sūt mi vndiq. et qd eligā
ignoro n tecū pit' crucifigi tuas angustias cō
siderans deficio in meipō et iā exanimis effi
cior p dolore qꝫ ꝓ me sustines tāta mala. Quid
fecisti dnē quare ꝓ me vilissimo tu altissimus
ascendisti in cruce et quid sū ego nisi viles
simus vermis et putido detestabilis ꝓ quo tu
dnē omī debeas sic affligi. Cū tu sis sapiā
dei prīs quare talem cōmutacōꝫ fecisti vt
vitā dares ꝓ morte voluntā ꝓ vanitate. grām
ꝓ malicia. glāz pro miseria. Quis quare
hec fecit potest cogitāe nimia fuit tua
dilectio et in hoc appuit ī mensitas tue pie
tatis nō em in te video causā mortis nisi
solā supabundāciā caritatis tue. Nōne me
lius erat bone ihu vt nō essem q̄ vt facto
te occiderē. Cur vt sic te affligem me fecisti
Cur carnes meas nō comedo pre dolore.
aut quō nō omīs creatura me occidit q̄ fui occa
sio tue mortis. Nōne mirabile videt' te tam
benignissimū dnm ꝓ me tā nequissimo mor
tuū. et nō statim deficē p nimia tristicia. et me
et quō si tue nō esset cōtrā voluntati materiali
gladio nō occido qui fui occasio tue
mortis. Cū paciā q̄ magna me debes sus
tinē sicut sustinerem corā oculis meis ali
ꝗ meū ī inimicū q͠ꝫ toto corde occidē affec

tiue quamuis nō audere aliqū vōce Nonne ih̄u neccissimū est q̄ p̄ q̄ tm̄ admirabile et fructuosū tue passionis bn̄ficiū nō cesso peccare in cōspectu oculorum tuorum ac si tua passio nichil esset. te michi dedisti et te renuo Tenebras effugisti et quales meruero. mūdū abiecisti et ip̄m eligo. an nō vides pacientissime dne q̄ sic inter facē diuine tue voluntati et in faciē tibi resisto apte Si dicas volo ut hoc facias dico nolo Si dicas nolo dico volo.
Dico te dn̄m meū sumū bonū esse nichil ergo sum et ad te ac si nichil esses aspiro sed totis viribus et opib9 meis facie ad ea que vana sunt et adq̄n ad illa q̄ nec cōgruū est nominare et sic ter eis cor meū amoris vinculo colligat ut ad te co est minime valeat eleuari et hoc cito detestabit abusio Sed nūq̄ bone dn̄e ap̄t me veluisti fructu meorū quē sic emere consignasti michi ne perdidisti me tecū ocidas et p̄t effugias ne a te amplius valeam separi et tecum possim viue in et'nū Amen Oracio

Dulcis ihesu x̄e cor meū tuis vulneribus saucia et tuo sāguine inebria mētē meā ut quocūq̄ me vertam semper te videā crucifixū et q̄c q̄ aspexero in tuo sāguine appeat rubicatū ut sic tota in te tendens nichil p̄t te valeā iuenire nichil nisi vulnera tua intueri. Hec sit in cōsolatō tecū mi dn̄e vulnerari hec intima mi sit afflictio abs te aliq̄d meditari nō quiescat cor meū bone ihesu donec te inueniat deū suū ibi cubet ibi suū terminet appetitū Amen Meditacio qualiter virgo maria se habuit in parasceue capitulum 27

Stabat iuxta crucem ihesu mater eius Dn̄a mea

Vbi stabas nunquam uix contente primo contente morte cum filio
tuo Vbi enim crucifixa es secum. hic restat quod ipse in
corpore tu autem in corde. nec non et vulnera per eius
corpus dispersa sunt in corde vnita Vbi domina mea lan
ceatum est cor tuum ubi clauatum. ubi spinis corona
tum. ubi illusum. ubi exprobratum ubi contumeliis plenum
et aceto et felle potatum O domina cur iuisti immolari
pro nobis non nunquam non sufficiebat nobis filii passio
nisi configeretur et matris O cor amoris cur ver
sum es in globum doloris Aspicio domina cor tuum et
iam non cor sed mirram. absinthium et fel video
Quero enim matrem dei et inuenio sputa flagella et
vulnera quia tota conuersa es in illa O amaritudo
plena quod fecisti eam vas sanctitatis fuisti vas
penalitatis O domina quare non solitaria es in camera
tua. quare ad caluarie locum iuisti. non est tua consue
tudo domina ad talia spectacula occurrere Cur te non
retinuit verecundia virginalis Cur non te retinuit vere
cundia muliebris Cur te non retinuit horror facino
ris Cur te non retinuit putredo loci Cur te non
retinuit multitudo vulgi Cur te non retinuit cla
moris vehemencia Cur non te non retinuit detestatio
mali Cur te non retinuit stultorum vesania Cur
te non retinuit demoniacorum caterua Hec non
considerasti domina quia cor tuum erat alienatum a te pre
dolore. non eras in te sed in afflictione filii sed in
vulneribus vnici sed in corde dilecti non considera
bat cor tuum vulgus. sed vulnera. non pressuram sed
fixuram. non clamorem sed liuorem. non horrorem
sed dolorem Accurre domina domina ad locum pessimum
ne cum percussione pastoris te eciam amittimus Cur
in vna hora vtroque priuabimur ~~virgine~~ virgine.
non est consuetudo domina mulieres tali morte.

dāpnaū Nec ē ꝗ te dn̄a sententia ꝓvulgata
sed ut puto hoc audire nō potes qr amaritu-
dine repleta es. totū cor tuū versū est in
filii passionē O mnia res tota es in vulne-
ribus xpi tota xpo crucifixa ē in intimis visceribus tui
cordis quid est hoc qr contines es in contento O
homo vulnera cor tuū si vis intelligere questio-
nē. aperi cor tuū clavus et lancea et ter-
tas sub intrabit nō intrat sol iusticie cor clau-
sum sed o vulnerata dn̄a vulnera corda nr̄a
et in cordibus nr̄is tui filii renova passionē
passionē. cor tuū vulneratū coniunge cordi
mō ut tecū filii tui vulneribus vulnerē Quo
hoc cor tuū dn̄a saltem nō habeo ut quotiens
pegram semp tuo filio videā te confixam D
dn̄a si in pō vis dare filiū tuū crucifixū nō
cor tuū vulneratū saltē quesō in filii tui ce-
bus vulnera cōtumelias illusiones et alia
illa que in te sentis Que enī mater si posset
nō libenter auferret a se et a suo filio passio-
nes et in suo poneret servo. an sit inebriato
es istis qr nec vis ea a tuo corde et filio tuo
separare ut aliqui ea cōmunicas Saltē dn̄a igno-
miniis et vulneribus indignissimū me cōiun-
ge ut et tibi et tuo filio sit solaciū sociū hēre
penarū O qr btūs essem si possem vel saltē
in vulneribus sociari nā qr hodie manus es dn̄a
mea qr habes cor unitū cordi tuo aperto. et filii
tui corpi pforato nōne cor tuū plenū est
grā et si apertū est quomō illa grā nō decur-
rit in cor si unitū et filii tui est grā bta
quō pforato nō emanat illius grē dulcedo in
~~passe~~ cor sibi cōiunctū, nec enī intelligo aliter

Posse esse sed timeo ne multum sim a quo longe
et credimus esse prope. O domina mea quare quod pe-
to non tribuis si te offendi per iusticiam cor meum
vulnera. et ubi est domina pietas tua ubi clemencia
tua quae facta es michi amara et penitus que semper
fuisti liberalis et larga. non peto a te domina so-
lem et sydera sed peto vulnera. Quid est hoc si de istis
vulneribus es amara. aut a me domina vitam au-
feras corporalem aut cor meum vulnera. Verecundum
et opprobriosum est michi videre deum meum vulneratum et
te eciam vulneratam dominam meam et me servum vilis-
simum pertransire illesum. Certe scio quid faciam
hec sine tibi sine intermissione cum clamore et la-
crimis pedibus tuis pro voluntate postulabo et tibi
ero nimium importunus quousque michi hec tribues. quod si me
percusseris ut reddam tibi stabo et tua suscipiebo fla-
gella donec ero undique vulneratus nec aliud
a te nisi vulnera peto Si autem sine percussione
blandiri volueris perseverabo constans et tua re-
cipiam blandimenta et ipse blandiciae cor meum tuo
vulnerabunt amore. Si autem nec quicquam dixeris
vel feceris tunc cor meum vulnerabitur tristicia et
dolore et sine vulnere non recedam. Capitulum ...

Quod sex sunt consideranda circa passionem domini

Circa passionem domini potest homo sex modis se habere
Primo considerare eam ad ymitandum Secundo
ad compaciendum Tercio ad ammirandum Quarto ad
exultandum Quinto ad resolvendum Sexto ad quiescendum
Primo ad eam ymitandum homo considerat. hec
est enim summa et perfectissima vita ymitacio Christi. hec
est summa religio et perfecta religio perfecti. hec
est regula et exemplar perfectionis omnis vite
et virtutis secundum Christum ymitari passione et morte

Quod sex modis est consideranda circa passionem

Sit ergo regula nostra vivendi passio nostri salvatoris
et in hoc amplius in hac vita consolemur quanto
plus passioni conformamur. et tanto amplius desole-
mur quanto ab hac exemplari regula amplius
elongamur. Hoc semper in nobis sit quod velimus ab
omnibus conculcari derideri vilipendi illudi per-
sequi et flagellari et in divinis obsequiis et
omnibus exprobrari. Primo nudi cum nudo nichil
penitus cupiamus habere. Immo habere quasi sit nobis
pena gravissima et dolor intensus. nichil autem
habere plena exultacio. Ab horreamus delectabilia
et dulcia degustare et pocius velimus vilibus
et amaris cibari. Et sic desideremus ut pro aliquibus
cibaria felleum in nobis potius quam melleum fa-
ciunt saporem. et ipse fuit felle et aceto potatus
Et ut breviter dicam desideremus ut ~~pro aliquibus cibaria~~
~~pro sustinuit~~ nos sustinuimus qualiter ipse passionibus
se habuit et nos pro modulo nostro quantum pos-
sumus conformemus eidem. Secundo debet eam com-
paciendo ad compatiendum. Debemus enim considerare
ipsius flagella illusiones obprobria et in cor-
de nostro ruminare et ymaginari quanta ibi fuit
dilectio et affectio erga deum nostrum quantus do-
lor quanta ve afflictio in corde et in corpore
sit racione passionis et compassionis quam patitur mater
Consideremus quanta tunc amaritudine repletur
erat angelorum dulcedo. quam augmentabat eam non
tantum pene illarum et nostra ingratitudo sed etiam
matris afflictio quam se tenerrime diligere-
bat et eam desiderare per compassionis dolore vide-
bat. dei filius cum matre constringebat. et per mutua
et intensam dilectionem ex sua passione mutua
afflictio utriusque [erat nimia] et maxime cum utrique per vices

paterentur Doluebat enim mater quod filius patie
batur pro ipsa sicut pro aliis redimendis Doluebat
filius quod intime et perscrutabatur quod doloris gla
dius ex sua passione animam sue matris pertransibat
Unde passio filii erat passio matris Eya
ergo o christiane homo uerte et conuerte in corde tuo
et totum cor tuum reple illis contritionibus et penis
videns dominum deum tuum et sponsum tuum pro
te talia sustinere Si pro amorem bene vniti
fuerit tunc bene et intime conpacietur eidem
Si autem non sentis dolorem capitis quo es
vnitus in ipso Et sicut plus conpaciendum est
capiti quam ceteris membris inferioribus sic
sine conparacione plus sibi conpati debemus quam qui
tumcumque dilecto filio vel amico ymo plus quam
nobismetipsis si omnia supradicta pateremur Iam ergo
christum felle et absintheo atque mirra inebriamur
et solum eius volnera senciamus transfigant nostri
cordis intima eius convicia et flagella et
vulnera nichil in nobis sit quod non perfundatur
conpassionis dolore et affligatur intense
Tercio consideremus eam ad ammirandum
Si enim consideremus que quis pro quibus et a
quibus passus est multum mirari debemus Quis
sit filius dei verus summe potens sapiens et
bonus Et simpliciter quid bonitatis quicquid bo
nitatis et nobilitatis est hoc ei tribuere et adhuc
nichil est respectu sue magnitudinis omnia quan
tumcumque magna et bona sunt · sunt sicut fa
villa ymo quedam vanitas in conparacione ipsius
Sed que patitur sunt certe peregrinacionem et fugam

Marginal notes: //super// //queda

sitim et famē calorē et frigus temptacōes
et horrores p̄secuacōes obseruacōes vinculā
et flagella illusiones et dolores Conspuit
cū gl'a ꝯdempnatur iusticia iudex iudicatur
offensꝰ inculpatur inocens infamatur deus
blasphematur xpus conculcatur occiditur vita
obscuratur sol - luna denigratur sydera diffu
guntur et hec oīa tollerat paciencer ut agnus
cū tn̄ solo nutu oēm creaturā demergere
posset in profundū inferni Sed pro quibus
hec patitur certe pro nequissimis mancipiis
et scelestissimis inimicis ymo pro dyabolicis et
p dyaboli filiis pro contemptoribꝫ diuine ma
iestatis et ingratis diuine bonitati Ergo talis
et tantus tanta et talia p tam vilissimis et
abiectis passꝰ est 7 Et a quibus passꝰ est certe
spaliter a dilectis et filiis p̄electis quibus oēm
benignitatem ōndit A vilissimis maximus
a stultissimis sapientissimꝰ qꝫ dei v̄bum et dei
sapia ab impiis summe piꝰ a fame fetidissimis
splendor eternus - In hiis ꝯo oibꝫ i diuine be
nignitatis ammiracōe eleuemur Quarto
consideremꝰ eam ad exultandum exultare
in ea debemꝰ de redempcōe hūana et restau
racōe angelica et diuīa clemencia de re
dempcōe hūana sine dubio inmis gaudere
debemꝰ facta p xpi passionem et mortem

Quis ergo non exultet et gaudeat cum cernit
se per hanc beatissimam passionem liberatum a pena
et a dampnatione eterna a culpe ignominia et
a potestate dyabolica. Sed quis non exultet in
mensum cum cernit deum ipsum eum diligere
ut tante vilitati et penalitati subiecerit
semetipsum pro eo non quod gaudeat de eius vi
litate et passione sed de eius affectu et amoris
manifestatione. Quis princeps in regno vel impe
rio alicuius imperatoris vel regis cernens se tantum
a rege vel imperatore diligi ut pateretur
mortem pro eo gauderet et exultaret non de
morte regis vel imperatoris sed de affectu et di
lectione circa ipsum quanto magis nos vilissimi ho
mines et nephandissimi peccatores vel servi
gaudere deberemus et exultare cum videmus regem
regum dominum dominantium et creatorem nostrum nobis ita
immense diligere ut immolaverit semetipsum pro nobis
et tam turpi et vilissima morte. Unde ex hoc
semper debemus super extolli immensa exultatione plus
enim sine comparatione me diligit quam ego meipsum
Gaudeamus ergo et exultemus quia per Christi passionem
restaurata est angelica ruina et magna iocun
ditas debet nobis esse cum videmus per mortem
Christi tam nobile collegium reparari de nobis
ut fiat unum ovile et unus pastor et simus unum
in uno. In hoc etiam dicitur ipsa celestis curia

et etiam militans ecclesia gloriari O certe
amabilis et venerabilis passio saluatoris que
sic disiuncta coniungis et tam sequatas sequesta
ta conglutinas i vnius z firmissime unitatem
stringis vinculo consummati amoris et felicitatis
gaudii sempiterni Propter autem grande et
exultare debemus scientes i superdictis omnibus
summam clementiam domini Hoc puto esse summum
gloriam et gaudium beatorum tam hominum quam ange
lorum quod quanto intimius tanto profundius cogno
scunt benivolentiam et clementiam dei et immen
sitatem bonitatis eius Et hec dicitur esse iubilus
contemplationis et medullaris exultatio Vbi omne
vbi quidem apparet magis diffusio bonitatis omni
et benignissime clementie domini nostri quam in sua
passione vbi tam turpia et grauia sustinuit vo
luntate pro inimico suo liberando et glorificando
do pro vanitate quadam digna eterna
morte longinus lanceans christum inimicus eius
et tamen liberatus est et saluatus per mortem christi
et multi alii in eius mortem consencientes
In istud gaudium intret homo et respiciat
magnificentia benignitatis diuine Vnde
homo ad cor altum et in corde suo exaltetur
excellentissima et enarrabilis clementia
christi passi Quinto consideremus christi bene
ssimam passionem ad cordium motum i solu

tionem in xpm et hoc perfectam transformationem
in ipsum quod fit cum non solum miretur compatitur
admiratur et exultat sed etiam totus convertitur
in ipsum scilicet dominum ihesum xpm crucifixum etiam
quia ubique et semper sibi crucifixus occurrat. Ideo
tunc vere ipsum resolvitur cum ex se exiens homo
a propositis universis immo totus abstractus ab
omnibus totus et supra se totum elevatus totus
in conversus et transformatus in dominum suum passum
ut nichil videat sentiat ut nec se ipsum nisi
xpm crucifixum illusum exprobratum et passum
pro nobis. Sexto consideremus eam passionem
brissima ad quietem dulcoris internam quod
fit cum resolutus ut dixi sitibundus eam passionem
ruminare non cessat intrans secundum ~~posse [illegible]~~
suum posse illius passionis thezaurum humiliter
et devote liquescit in xpo crucifixo. Sed quanto
plus ei inheret et appodiatur tanto amplius
devotissimo amore in se deficit et liquescit et
quanto plus amore et devotione in se deficit
a se tanto amplius eidem dilecto pro se mor-
tuo inheret et requiescat in eo et sic mutuo
se augent adhesiva et amoris devotio donec
tota sponsa absorbeatur ab ipso summo amoris
passionis dilecto. Sic in amplexibus sponsi
copulata quiescit qui clamat et dicit
Adiuro vos filie iherusalem ne suscitetis neque

euigilare faciatis donec ipa velit Hic ergo
circa passionem dni nri est imitacio ad humiliaci
onem et delectacionem compassio ad unionem et
amorem. ammiracio ad mentis eleuacionem
gaudium et exultacio ad cordis dilatacionem resol
lucio ad perfectam transformacionem quies et pau
sacio ad deuocionis consummacionem ta[m]

Q[uo]d passio dni aptatur quatuor affectibus aie

Sed nondum ruminare cessemus glo
riosam xpi passionem et per eam dri
gamur in oi bona affeccione et virtute sapiencia
in cogitacione locucione et operacione Ergo pro
de quatuor affectionibus animi videamus qui sunt
gaudium spes dolor et timor. In hac passione
datur nobilissima gaudii materia et vehemens
exultacio. ibi enim est ois miserabilis et noxiam gau
dii resecacio. Ubi est maior materia gaudii
et exultacionis quam circa xpi passionem qua ab oi
potestate dyaboli liberamur a culpa et a pena
absoluimur in dei filios adoptamur Ergo in maiestate
mondo coniungimur qua est gracia clargitur celum
aperitur gloria offertur et datur Ubi maior est
excellencior gaudii materia quam ut videamus
nos a deo in tantum diligi ut voluit talia pati
pro nobis. Considera dni beatissimam passi
onem et videbis quo resecanda sit ois con
solacio corporalis et omne gaudium corporale

et oīs laus hūana. Est em̄ in hac b̄tissima passione materia immensi doloris que pre dolore dn̄i nr̄i itaque debemus sibi compati et condolere. Debemus etiam dolere q̄ pcc̄a nr̄a fuerunt sibi occasio tante abiectionis et tam immense afflictionis. Est insup ibi materia spei quia ꝓprio filio nō pepcit sed ꝓ nob oībus tradidit illū. quō ecc̄ cū ipo nō nobis oīa donavit. Est em̄ ibi materia vehementis dolo timoris si em̄ pro delictis ~~nris~~ passus ē hō deus i quo nō potuit ee pcc̄m q̄ntomagis punientur peccatores. Et ideo sic actū ē i viridi i arido q̄ fiet. Invicem autem coniunge spem et timorem ne desparationem vl̄ psumptione incurras et sic aliqualit' de quatuor affectoibȝ patet.

Capitulū 8m̄ de v̄tutibus

Nunc aliqn̄tulū de v̄tutibȝ videamus. Primo de fide. Dico q̄ hec rob' fundamentū ē fundamentū totius fidei. Peto ẽnd a te aut deus erat iste qui passus ē aut no si sic hēo ꝓpositum quia passio dn̄i veram humanitatem denotat et sic patet ipm̄ ee verū deum dn̄m et hoīem. Si autem dubitas ipm̄ ee deū ostendo t' ex passioe ipā passioe ipsum fuisse deum nam si nō erat deus et dicebat se deum supbissimus hoīm erat ymmo et demonū. quia nunquam lucifer dixit se

deum cuius voluerit quantum ad aliquid similis esse
altissimo et sic superbum impossibile est tantam
deiectionem illusionem passionem et ignominiosam
mortem subire tam humiliter tam pacifice
et velle cum peccatoribus reputari Hic enim non
erat deus si sed volebat eum ostendere deum
quicquid fuisset vilitatis fragilitatis et deiectionis
occultasset pro posse. Ideo nec famem nec sitim
nec laborem neque lacrimationem nec timorem ostendisset
dixisset sed si huisset libenter occultasset
Nec enim multum curasset se ostendere hominem
Sed quia maxime passibilem et mortalem;
videntur alicuius apparentie sublimitatis et
magnificentie ut posset aliqualiter credi deus
sufficeret superbo deus credi non multum curaret
si esset reputari deus vel homo cum tamen hec
credere sit difficillimum et parum ad claritatem
Nec superbi faciet reputari homo mortalis Nec
obsecro dixisset tristis est anima mea usque ad
mortem quod dixisset se filium hominis si dicit
non voluntarie sed invite passurum esse hoc stare
non potest quia ipse dicebat Ecce ascendimus Ierosolimam
et filius hominis tradetur etc. Unde predixit
omnia. Si dicas quod hoc ad deceptionem fecerit hominum
nichil est quod aliquis velit se morti tradere propter
quam deceptionem. Si dicas quod videbatur mori
sed non moriebatur etc. Ad hoc dico quod nullo modo

quintumcumque maliciosus fuit dyabolus hoc fecisset
quia non erat ista via trahendi homines ad cre
dendum aliquem non deum esse deum sed po
cius detestabatur quod patet quia discipuli eius re
licto eo fugierunt et ut dicitur in sola virgine
remansit fides ecclesie. Stultissimum est enim
et incredibile dicere aut cogitare quod homo quantu
mcumque dyabolicus pararet se ab hominibus repu
tari pro deo per ignominiosam mortem et de
iectionem vilissima sed pocius contrario mo
tu passio crucis iudeis sit scandalum gentibus
autem stulticia. Ex qua gloriosa passione
arguitur non esse tantum verum hominem sed eciam verum
deum ihesum christum. Item si solam laudem humanam
quereret et appeteret nonne descendisset de cruce
te quando iudei dixerunt Descendat nunc de
cruce et credimus ei. Hec enim via passionis
et ignominie et si non esset homini expediens
decipere volenti ut consumptum est tamen congruum
fuit deo saluare cupienti racione sue bonitatis
potencie et sapiencie qui non procurabat nisi
nostram salutem et redempcionem obediendo
deo patri usque ad mortem

De quattuor virtutibus cardinalibus Capitulum i

Passio mediatoris est exemplum
et racio perfectissime prudencie et
temperancie fortitudinis et iusticie sicut in

intelligenti manifeste patet. De spe et caritate christi

HEc autem gloriosissima passio non solum est fidei fundamentum sed spei erectivum ubi seipsum donavit nobis et caritatis inflammativum ubi seipsum pro nobis immolavit et hec sufficiant de theologicis virtutibus

De septemplici ascensu secundum septiformem gratiam spiritus sancti

IN hac gloriosissima passione relucet speculum sapientie et intellectus consilii et fortitudinis scientie et pietatis et timoris. Sed qualiter sit ibi summa sapientia et sensus consummatus cogitare de ea et qualiter sapientissimus homo fiat in illa et de aliis donis tractare per singula nimis est prolixum. Adhuc tamen karissime semper potes in preclarissima passione qua notare indignus sum septem ascensus contemplationis evidentissime speculari secundum septiformem gratiam spiritus sancti. Donum sapientie et intellectus etc. Nam in illa beatissima passione crucifixus in christo ad acumen contemplationis ascendit per sapientie donum hoc modo. Consideratio sapientialis est in hac beatissima passione quando homo considerat illum potentissimum pro nobis conculcari sapientissimum ad modum stulti illudi optimum amaritudine repleri et tamquam pessimum turpissima morte condempnari. Et ex hoc insurgit mens

in quandam admiratione tante dignitatis di
ne et tante erga nos benignitatis indigno
et tunc cum masticat istam passionem dni sui
diligenter ~~in ea~~ admirans in ea excellentem
benignitatem dni dei nri erga nos singulos
suos incipit mentis desiderium et amoris ardor
erga dnm incendi et quadam aviditate hanc
excellentem salvatoris clementiam ruminans
incipit eius gustus animi suo quadam ineffabili
dulcorari appetitus reficitur et totus homo inte
rior alienari a se et quietari in xpo. Haec
mira res et inaudita quod ineffabili amari
tudine dulcor indicibilis reperitur. Et in hoc
perficitur contemplatio speculantis per summam
et inenarrabilem dulcoris suavitatem quam
sentit in consideratione illius summe clemen
tie qua dignatus est pro nobis mori coun
giti cum ineffabili amaritudine quam
sentit compaciendo doloribus xpi passi. Ama
ritudo compassionis animi recolligit et unit
admiratio divine clementie in eadem passione
animi iam unitum elevat et totum in deum diffun
dit. Hic mira potio o ineffabilis potationis confec
tio inappreciabilis commixtio inestimabilis. Quamquam
dolor compassionis cum immensa exultatione divine
benignitatis. quia ibi inenarrabilis amaritudo
cum enarrabili dulcore reperitur. Ideo intellectu

ꝯtemplantis vtrumqʒ comphendens animus
obstupescit et alienatus et quasi ebrius ex
ruit totus in deū ī ꝯpassioē illius amaritudi
fit quasi aurū in fornace aīa purissima in
consideracoē illi[us] clemencie et benignitatis
fit ab ista sole splendidissima fit quidem homo ista amaritudine innocentissi
mus fit ista benignitate deuotissimus fit hō
ista interior abstractissimus fit ista clemencie
immensitate diuinissimus Quid dicam ex tali consideracione
fit affectus interior et ab illa ineffabili clemē
cia aīa absorbetur tunc requiescit sponsa
cum sponso et mira suauitate sopit[ur] Est enim
sensus ī ꝯamabili passione ꝑ domini intellectus
hoc mō eo enī q̄ homo cogitat q̄ filius dei
voluit pro ipō redimendo talia sustinere cog
noscat q̄nte dignitatis quante nobilitatis sit aīa
sua pro qua redimenda voluit filius dei mori
et hoc ipō ipa ad nobilia animatur et quia
illū preciosum sanguine ꝑ aīa sua dealbanda
ee effusum agnoscit dedignat[ur] de vilitati
bus viciorum q̄ inquinari recognoscit ꝯ eciam
ꝑ illā b̄nissimam passionē ruinā angelorum
de hominibus reparari et iō ꝑnotat[ur] et animat[ur]
ad angelice viuendū et ī celestibus ꝯuersari
Et quia vident xpm̄ in cruce totū ꝑ nobis
expositū tribulacionibus · iam om̄ia s[ibi] leuia videt[ur]
dummodo possit s[ibi] soli viuē et placere

tam acerbia et iniia a creatura sua qz
i momento destruere poterat quam man
suetissimus agnus ymo sine comparatione ma
suetus in tollerando Et subiugando se
in cruce dyabolum dominus subiugauit et mor
tem moriendo ~~subiugauit~~ destruxit Hic
et fortis xpi miles et imitator domini sui
quanto res difficilior est quantoque ignominiosior
tanto feruencius ardencius et libencius
aggreditur eam dum tamen sit ad laudem et dei
aliorum salutem vel ipse ad sue vtilitatem
quod totum ad honorem diuinum est Jam enim
nichil difficile esse vel ignominiosum videtur
dum pro eo facit qui pro ipso indigno aggres
sus talia est aggressus ymo omnia dulcia
omnia laudabilia et desiderabilia iudicat
Quanto magis assilant illi ignominiose passi
one tanto libencius illa astringit amplec
titur auidius hec querit hec recogitat Hic
sinenti animo adimplere desiderat non dicit
quare impositum est michi hoc et illud onus
seu quare non sustineo hoc et illud vilissi
mum et vilissimum opus Et hoc intuitur
imitari dominum suum in tollerancia passionum
Fit enim agnus et coram se tondentibus
et irridentibus et flagellantibus penitus

obmutescit primo in omnibus arridet eccecius videns se domino suo conformari et pro meritis digna pati et eo ipsum dominum honorari. Imitatur eciam in fortitudine dominandi subiugat enim sibi omnem animi sui appetitum ut ad nichil nocivum nichil vanum nichil inutile extendatur qui castrum fortissimum cor suum custodit ut non solum nociva sed nec eciam ociosa et infructuosa permittat illud vagari omni custodia custodiat cor suum et singula wlt vel ad deum tendencia ruminare
Et quia dum in hac vita sumus semper vel quasi semper tritico palee admiscentur ideo semper ventilabrum in manu tenet ad annue ... hostiodum et purgandum aream suam in hostio cordis sui statuit versatile gladium ut ipse quasi dei paradisum custodiat diligenter quisquis cogitatu suo vesci voluerit quasi ligno vite hunc diligenter fouet et nutriet qui vero ad lignum vetitum solum aspectum direxerit illum statim a conspectu abscindat non ibi intortus coluber tortuose nec ibi mulieribus cogitatio repit et si
||inveniat ~~reperiatur~~ eius vituperio et quod ad ipsum ammouetur solum ibi vilia nutriuntur ... vere per divine contemplacionis ... purificato corde et mundo corpore ...

Recogitat quod ab ipso xpo dilectus est que pro
se sit vidit ignominiose et acribe attractatum
et amore accensus illud latus latissimum pro
suo modulo initur introire quia pro se tam gra
uiter agnoscit wlneratum et sibi dinoscit
aptum Ardescit anima eius qui igniis et cum xpo
toto corde desiderat crucifigi suspirat anhelat
et anxiatur totaliter ista passione perfundi et ple
narie in sum dominum crucifixum transformari in seru
tute et miseria se reputat esse nisi desicetur
in sanguine redemptoris nec se reputat hominem
sed bestia et peius quam bestiam nisi sit vestitus domini
cum passione abhorret et negligere tam nobilissimum
beneficium dei et ideo semper vel quasi semper vult
meditari de ista. sicut enim vult semper redemp
tus manere sic vult redemptionis pretium in corde
portare sua vita et delicias reputat xpm passum
et ideo semper conuersatur cum ipso isto O quantus
dolor quanta ue tristicia si videat cor suum ad ali
quid aliud inclinari. inebriat se x sanguine
et ita dedignatur pestum alia potione nisi sanguinis
xpi. Agnoscit enim per apertione lateris eius quod eo
pulata sit in connubium eius ideo semper vult
stare ad latus eius palpat et attractat spon
sum suum uulneratum et totum wlneratum cor eius
Applicat cor suum wlneribus sponsi et sigit

indissolubili vinculo caritatis sicque colligatur
vulnerata sponsa cum vulnerato sponso et
vulnus vulneri copulatur emanat sponsi san
guis in vulnus sponse et ipsa desiciat dolore
et amore liquescat et devocione requiescat
Tercius ascensus est in illa breissima passione
per donum consilii hoc modo eo enim quod recogitat
anima contemplantis quod dominus meus ihesus christus
factus usque ad mortem crucis mortem fuit obedi
ens pro omni vilitati abiectioni et derisui subiec
tus pro nobis paternum cum sua deiectione re
quirens honorem ut sicut in principio erat et
per nostra paternis nostris inhonoramus cum sic ipsum
honoraret ignominiose paciendo et moriendo
Recogitat etiam quod christus semper fuit pauper
in vita tamen pauperimus fuit cum spoliatus nudus
remansit pendens in ligno Recogitat
insuper quod in cruce fuit amaritudine et dolori
bus plenus qui angelorum dulcedo et sola
tium erat elongata enim fuit ab eo omnis de
lectacio temporalis Ex hiis consurgit anima
ad consilium faciendum et ita se abstrahere ab omni
impetu honoris ab omni possessione rerum et
ab omni corporali consolacione Primo ergo intuens
christum dominum suum abiectum et vilificatum
iam temporalis honoris non appetit sed quod toto
corde desiderat ad dominum suum omnis vilitate

abiectione et derisionem subire i quibz poss
dno suo aliqualiter 9formari , honores tamqz
vilissimu sterq̄ abhorret iam no desiderat
placere hominibz s3 potq̄ qm̄ i se ē̄ omibz
displicere ab oibz abhorreri semp̄ tn̄ ad dei ho
norem et est si indifferens eet vtrumqz . vitupe
riu potq̄ appetat q̄ honorem sic em fervdi
ssimi sames laudes sui i deipo vn̄ solū diuīas
laudes requirit, ubi aīma resolut⁹ et effluit et
siti inextinguibili i oibz solū diuinū amorem honorem
requirit iam no ad se reflex⁹ nec ad alia
obliquatus sed totus rectissime tendens i dm̄
tunc magis letat⁹ eius aīma qn̄ vituperio suo
honorificatur deus quia ad vtrumqz anhelat
corpus eius et vtriqz respirat in xo crucifixo
fuisse . Et quid dicam de paupertate semp
vellet ēē nitq̄ tn̄ mo i eius dolor sūmus
ē habere aliquid Et quod maximum no habē⁹
sue ē apo siue ad vel siue q̄ ad usum vsqz paup
tatē magis ei placeret s3 quia modtas a spualt
vtilitas no pmittit aliquod vsibz indigere
ideo semiuum q̄ ad honorē dei vtatur et tenet
ea semp tn̄ quasi gladiū acutum i corde ideo
panniculis vtitur quibz pt alienas se ab
eis amplius quo pt n̄c i multiplicando
delectatur sed gaudet in abiciendo Sed quid
de corporeis cōsolationibz et deliciis dicam

ab omni breuiter consolacione que non est a deo vel propter deum vel in deum se abstrahit spiritum

potest semper desiderat amaritudine et afflictione cum xpo repleri quicquid complaceat suo corpori aut corporis occasione abhorret. non potest gaudere non potest letari nisi videat se illius beatissimis vulneribus et doloribus gaudet Sic ergo egregius se contemplator per donum consilii in passione xpi se ab omnibus abstrahens totus in deum tendens super omnia elevatur a seipso abstractus solum in deum honorem in xpo vilificacione et afflictione cor suum et sua meditacio conuersatur siue quantum ad dominum Iam solus cum solo versatur et amat diuinos honores circa eternas diuicias circa mensas dei delicias negociatur et potita passione anima delectata ibi habitat ibi requiescit in domino suo dulcoratur cor. liquescit pectus mens supra se eleuatur inebriatur anima et in deliciis copulatur Quartus ascensus est per donum fortitudinis in perhabita passione per hunc modum iam anima diligenter istam passionem domini sui ruminans xpo fortitudinem considerans aggrediendo offerendo tollerando subiugando In aggrediendo voluntarie et obprobria certamina Offerendo se totum vilia et acerbissima perferenda pro nobis famulatris et inimicis suis. In tollerando

nō eni̅ oculos leuat ad vana nō aures
ad inutilia vel nociua vel nares ad odori
fera nō gustu̅ ad dulcia nō tactu̅ ad
mollia sed totaliter interius et exterius
cu̅ oi̅ diligencia se custodit et conatur
plenarie sui̅ secu̅ q̄ p̄t assequi ī hac
vita. Sicq̄ ꝓpter sui̅ puritatē splendo
ribꝫ diuinaru̅ irradiacionu̅ libent̄ vnit̄
quia ī puro h̄itaculo h̄itat sol iusticie ꝫ
fulget ī quibusq̄ angulis eius et ī iītis
eius resplendeat claritas huiꝰ solis quā
nichil impediens īpellit vel resistit. Repte
det ḡo et resplendet donec illud corpus
absorbeat̄ diuīa claritate tunc sup̄ se
aīa eleuata diuīa caligine intrat et cla
mat et dicit nox illuīacio mea ī deliciis
meis. Quintꝰ ascensꝰ ē ī beatissiā
passione dn̄i p̄ donū scīe et si velis
accipē donū scīe ī medio nacioīs pra
ue et puerse prudenter r̄ versari pātꝫ
clarissimu̅ exemplu̅ speculu̅ de hoc in
venies ī hac b̄tissima passioē possu
mus eni̅ donu̅ accipē scīe prout ē
inferiorū cognicio prout ipā sunt
cautelancia et incitancia ad spūal

lia et supercelestia contemplanda et
hec in passione dni nri ihu xpi intueri
poterimus maxime considerantes correspon
dencias figurarum et repperies ibi mirabi
lem thezaurum sub illis figuris absconditum
tum. In quo mira deuocionis suauitas
et auarum saciertas fodienti cum dilige
cia elargitur. Videas ergo qualiter figure
et diuina scriptura in xpi passione clares
cunt et vide premodum quo animus eleua
eleuatur ad mirandam sapienciam et clemen
ciam dei patris nri qui sic ad vtilitatem
nram omnia tam diligenter ordinauit.
Omnia ergo in quantum possumus ad xpm
crucifixum reducamus et dicamus In prin
cipio creauit deus celum et terram.
in suo crucifixo angelicam et humana
naturam restaurauit humana redime
do et angelicam hominis reparando. Dixit
dns fiat lux ipse in cruce lux est expecta
dns fiat lux ipse in cruce lux est expectat
omnium peccatorum tenebrarum per suam presenciam
faciens diem et absenciam noctem.
Fiat firmamentum in medio aquarum
in esse diuidens consolaciones temporales
ab eternis. vel diuidens aqua sapie

humane ab aquis sapie dine vl' ouidens
aquas vinorum ab aqs grarum l' aquas tri
bulaconu ab aquis diuinaru cosolaconum
Item ipo existente i cruce Congregate sunt
aque que sub celo erant qr deus posuit
i eo oes iniquitates nras i penas pro nris
iniquitatibus debitas i eo vero factu e cogregacio
aquaru qr i eo fuit diluuiu tribulacionu et
passionu amaritudinu et opprobriorum et io
gra sua terra nra apparuit arida quia a pro
nrorum inundacoe et penaru obligacioe sue
passionis merito liberati sumus Unde vere
ipse fuit magnum mare et spaciosum manus
et profundum Et sic discere p scripturas
secundum q dns dabit et quasi infinitas figu
ras invenies ibi q pulcherrime passione dnica
designant nec tn sunt multo plures sine copacoe
eent sufficerent ad ipsam plenam declaranda
Et si qs eas bene et diligenter recolligeret
videret i quo ista et illa passione xpi demo
strant videret i eis mirabilem concordancia
et audiret ibi mirabilem melodiam que miro
modo cor suum referret et faceret ipm ingredi
sanctuarium dei Accipe vna aliam quam
cumque vis alia figuram de passioe dni et
videbis quanta ibi erit dulcedo si bene in dili
gencia rumiinaveris Vide obsecro illam ab
he figuram de vitulo quam tribus angelis ad
descendum dedit quantam dulcedinem cotempla
cionis continet q tn apparencia parum

apparet quantam ergo dulcedinem continet quod per
ipsa aspectu mentem dulcorat sicut lignum
vite in medio paradisi et xpus in cruce in me
dio ecclesie sive in corde virginis flumen paradisus
et de fonte egrediente de loco voluptatis
4 de latere xpi Quid est obsecro abraham
vitulum tenerrimum de armento dare ad ves
cendum tribus viris nisi deum patrem filium
unigenitum incarnatum innocentissimum
ymmo gratie et veritatis plenum pro nostris in
iquitatibus tradere in mortem crucis Et quod
erit tres viros illo vesci nisi ex illius passione
toti satisfieri trinitati que erat pro nostris in
iquitatibus ad iusticiam famelica In
hoc apparet illius figure dulcedo quod per
abraham intelligitur deus pater et per
vitulum filius et per illos tres viros ipsa tri
nitas cum tamen non extinguatur ab ipsa trinita
te pater et filius quia sunt de tribus personis
due In hoc dico apparet mira et inesti
mabilis dulcedo cordis contemplantis
quia deo ad iusticiam famescente in seipsum
propter nimiam benignitatem suam iram
flexit alioquin devorasset nos iusticie
famis quia non erat qui satisfacere posset
illi appetitui nisi iste tenerrimus vitulo
Deus ergo pater tradidit filium et afflicti
onem et derisum ad satisfaciendum et sibi
et filio et spiritui sancto iniuria illata a nobis
Quid est hominis quod offendimus cum debuit

scipsum vindicaret nisi adiret penam offe || no se ipsi potuit vindicare
se ipse xps offensus erat a nobis et iterum
fuit iudicatus a nobis et pro nobis et pro
nobis - et si no scdm diversas materias
naturas tn eadem psona fuit offensa et
iudicata Comede ergo et tu dilectissime
frater de vitulo abrahe si vis mirabilē
refectionem hre Attende ergo q̄ i figura
sequit promittit filius abrahe de sara
post vituli comestione cu tn essent ambo
senes provectique etatis Quid ē hoc nisi q̄
post mortem xpi nascitur denuo xps q̄
p hoc ysaac intelligit certe sic - etiam
in cordibus nris nam iste abraham
senex est deus pr qui antiquus dierum
in daniele vocat ppter pncipalitatem
auctoritatis q̄ residere consuevit aput senes
no ei ẽ durationis i eo durationis successio
Nam et si ppter eius immensitatem sit eius
duratio interminabilis vite possessio
tn ppter nimiam simplicitatem est tota simul
Iste pater antiquus de sara antiqua pq
vituli comestione ysaac genuit in filiu
quem genuit et generat ab eterno i postq
pro nobis i cruce imolatus est i mentes nras
om̄ malicia antiquitas nisit no ploci
mutatione s p menciu nrarū irradiacio
nem et tunc vere vide potuimus quia
dulce lumen et delectabile oculis sole
iusticie intueri et ideo benedicit ysaac

·i· risus s; nunq̄ dn̄o mirabile fuit q̄ aliquis de antiqua generaret ita oi admiratione dignum et gratum actione q̄ ille q̄ est summe maiestatis et antiquus est ; potestatis auctoritatis principalitatem vilissimarum iniquitatum et ydolatriarum et oi malitia antiquarum voluerit recordari. Sed hoc maxime mirum videtur q̄ post mortem unius filii q̄ corpore dignum carencia eius quia ipsum occideramus. fecit ergo benignissimus dn̄s antiquo tempore et antiquata nobis malitia bene q̄ fecimus ei male. Occidimus filium eius et illa morte nobis ipsum donavit. Deo vero et attendamus mirabilia dei nomine auxiliatus in corde in novissimis diebus id fine sara sene sara q̄ si sara mortua fuisset q̄ si paululum expectasset q̄ tanto tempore distulit nomine defecissemus iniquitatibus nostris nisi esset ysaac amplius risus noster. quare plus modo q̄ prius nunq̄ q̄ habundaverunt iniquitates nostre pre ceteris gratias agimus tibi et dn̄o. gratias quia recordatus es nostri repugnantibus meritis nostris totum ergo me tibi debeo ymo in infinitum plus q̄ totum si possum quia non solum me fecisti totum s; etiam immensa benignitate tua me refecisti. Accedo ergo ad te totus et tibi totaliter adherebo ibi requiescat cor meum et de cetero

p(er) de(m)ia no(n) discrat. Sic g(radu)s i(n) p(re)dicta pa
ssione mens elevari debet p(er) s(cienti)am figu
raru(m) correspondenciu(m) et p(re)figurancium
ip(s)am beatissimam passione(m) debet enim
eas cu(m) magna diligencia rumi(n)are et
in illos divine benignitatis thezauros
p(er) ip(s)am (con)sideracionem introire donec
elevetur in t(antu)m ut tota mens i(n) ip(s)u(m) d(omi)n(u)m
suu(m) vulneratu(m) d(omi)n(u)m totaliter p(ro)fundat(ur)
et eius amore absorbeat(ur) cor eius. hoc
t(ame)n donu(m) dei (est) totu(m)q(ue) ab ip(s)o petere et
recognosce(re) debet fama(?) t(ame)n q(uod) i(n) se est
Sextus (est) et ibi ostens(us) p(ro)pt(er) nimi(am) pieta
tis cu(m) enim homo (con)siderat intima pieta
tis viscera d(omi)ni n(ost)ri ih(es)u (christ)i q(ue) sup(er) nos
q(ui) sup(er) nos effudit i(n) cruce taliter moriendo
pro nobis movet(ur) ut aperiat(ur) cor eius erga
proximu(m) suum ut libenter pro salute sua
se totu(m) ei impendat pro quo videt d(omi)n(u)m
suum crucifixu(m) dilatat(ur) cor eius a sanguine
(christ)i redemptos et sicut toto corde (com)patit(ur)
d(omi)no suo i(n) cruce pendenti ita ti(m)ore et q(uasi)
sibimetip(s)i (con)dolet proximo. s(cilicet) ab istis vulne
ribus recedenti ymo ip(su)m sanguinem (con)cul
canti ideo vulnerat(ur) cor ei(us) p(ro)pter (con)temptu(m)
sui d(omi)ni vulnerati et p(ro)pter (com)passionem
proximi beatam vita(m) i(n) eterna mortem
voluntarie (com)mutantis dei videl(icet) (con)temp
tum (christ)i sanguine (con)culcatu(m) nobilissima(m)
creaturam dei ymagine (con)signatam volu

tarie ire ad infernum suspendium · et sicut
malis condoles ita bonis congaude debet
videns eos recipientes effectum vulnerum
Jhesu xpi cum proximus tuus intrat vulnera
illa et fit unum cum eis cum gaudentibus
de bono gaudet et cum tristantibus de malo
tristatur quelibet proximum deputat sicut
semetipsum videns enim eos · ab eodem deo
creatos et consilii ymagine insignitos et
eodem sanguine redemptos · ad idem premium
ordinatos et ideo ad proximum cor suum aperit
quia videt dominum suum pro omnibus crucifixum
et ideo ipsum in omnibus requirit in omnibus ipsum
considerat in omnibus modulo suo intuetur totus
est proximum totus [?] crucifixi Et quantum
gaudium cordis quantum tripudium cum videt proximum
suum dominum bonis operibus honorare non
invidet non emulatur non detrahit non impedit
non retardat signis dictis aut factis causaliter
liter vel occasionaliter sed totaliter sicut proprium
profectum et detrestatur defectum utriusque imputans
sicut suum Et hoc maxime placet domino
Jhesu xpo crucifixo qui pro animarum salute et
paterno amore in ipse affixus in cruce animarum
salute et hec dictimus Compassio xpi et
inflammatio sui sunt precipue attendenda in vulne
ribus xpi Est per istud pietatis donum homo mi
rabili animam elevatur in deum suum qui etiam homo mi
tum potest se intus conformare illi divine pietati
quam erga nos manifestavit in cruce tua anima

precipue complacet ipi xpo Et ideo s(ecundu)m conformatum s(ecundu)m dilectaz pietate afficitaz ad suos amplexus tamq(uam) sponsam electam adducit hanc amat hanc diligit hanc ad se stringit qua videt secu(m) idem sentie(n)s conpaciendo idem sape(re) deu(m) honorando idem zelare a(n)i(m)as siciendo i(n) seipo tu(m) ffo(rmi)ter immo amore ardendo Ideo pietas ad o(mn)ia vtil(is) (est) q(uia) et diuinu(m) ho(no)re appetit et dolores ab a(n)i(m)ab(us) expellit et a(n)i(m)aru(m) f fructu(m) sitit et xpi sanguine i(n) a(n)i(m)a sua requirat et amorem erga deu(m) et proxi(mu)m gignit Attendamus g(ra)o k(arissi)mi q(uia) pro certo credo q(uod) illud donu(m) int(er) o(mn)ia et forte p(re) aliis placet d(omi)no deo n(ost)ro faciamus obsec(ro) b(e)n(e)placitu(m) eius et pietatem hauriamus de latere ei(us) simus o(mn)es vnu(m) i(n) vno d(omi)no n(ost)ro c(ru)cifixo et nichil n(isi) ih(esu)m c(ru)cifixum i(n) proximo requiramus et sic i(n) proximu(m) tendamus vt semp(er) i(n) xpi vulnera recurramus cu(m) ipo Non proximu(m) i(n)spiciamus ut pulchru(m) aut huius aliqua q(ue) a(n)i(m)am retrahe(re) ab eius amore p(ossu)nt Sed ut ~~amore~~ morte xpi redemptu(m) vt sanguine xpi p(er)fusum a(n)i(m)a xpi ~~cu(m) sanguine a(n)i(m)a xpi~~ cu(m) sanguine xpi cor n(ost)rum intret nichil nobis fiat difficile nichil videat(ur) vile Etiam ignominiosa morte mori pro illo pro quo d(omi)n(u)s n(oste)r (est) cu(m) tanta ignominia crucifixus Immo o(mn)es sciciamus pro a(n)i(m)a

ru salute oez afflictioez omne ignomi
niam et mortem turpissimam sustine
Sic vnusquisq corde proprio doleat
quo dni nri ihu xpi cor est tot doloribus
aggrauatum Multiplicemus pouacoes et
excitacoes bona exempla et oroes ieiu
nia genuflectioes vigilias vilificati
ones pro aiarum salute hoc sit affectio
nis hoc gla nra et solacio nra pro aiabus
semper aliquid offre deo Non cesset lac
marum fons ab oculis nris et propio
rum pctis afflue Sufficiat nobis latin
hys doloribus in hac valle miserie sauia
ri semper pcta propriorum et nra penetrent
i oculis nris Immo intrent et penetrent
intima cordis nostri Et semper et vbiq
et i oibus dns nr pro pctis nris crucifixus
occurrat hec pietatis ascensio cor nrm
totum emollit et dilatat et inter xpi
amplexus collocat et quietat Septimus
et vltimus ascensus e per donum timoris a
quo ois pfectio actionis et contemplationis
conseruat dumtaxat vt seruitus excludat
z est iste ascensus per hunc modum i passi
one dni nri qn enim homo videt qz filius
dei dns deus suis natura humana assup
ta tanta pro pctis nris sustinuit et tam
grauissime i se pctm nrm innocentissimo
dno ymmo iudice nro pyssimo vindicauit
considerat et quantis penis grauibus obp

brus illis sombus et flagell indignus sit et
ipse qui ipsa nequiciam perfecit Cognoscat
etiam ex hoc quantum peccatum suum summe maiesta
ti displicuit et quia ipse abhorruit deus ad
ipm abolendum filium suum tradidit morti et
Sicut deo placuit filii contemptus et occisio
sic suo more videtur sibi displicet peccatum pro quo
facta est illa tradicio ymo tamen peccatum nostrum ab
horruit ut mortem filii potius quam peccatum susti
nuit magis sibi placuit sibi filium tradere in cruce
quam peccatum pati nec sustinere Videat ergo homo
et considerat quantum illam maiestatem summam
maiestatem offendit dum ipsum deum pro re
et nichilum contempsit et rursum quantum in se
est dei filium crucifigens Mirum est quod ho
minis timore non continuo tremit coram deo
quem offendit sicut tremit populeum folium cum
a magno vento movetur debet quasi in cinere
et terra pre timore resolui Recitamus ergo karissi
mi vanitatem et nequiciam nostram et peccata divina
offensam coram nobis ipsis humiliemur quantumque
poterimus quod adhuc modicum est secundum quod congruit
nequicie nostre et maiestati sue paveamus
et revereamur oculos nostros ad celum levare
tondamus pectora nostra more publicani ut
nobis peccatoribus misereatur dicamus magnum est
si dignabitur aspicere nos qui pro vilissimo
stercore contempsimus ipsum Timore reveren
maiestatis illius summe prout possumus
redigamur et de cetero non vilia sentiamus

Con̄ natura nequicia animeni et nostr
nri iudices sim⁹ vindicem⁹ i nob̄ iniuriam
om nri et qntu possum⁹ nos deiciam⁹ Cu
pro pctis meis dn̄s ihes⁹ ita vilificatus est et
afflictus quo mee vilitati et afflictioni pt
potcius qui peccaui Absit a me ut deterius
detestabile vilissimu et abhominabile stercus
eius decorem egoipe sufferre non sustine nō possu
ex ipo q contempsi dm̄ et pro q meruiss
ē dn̄s ihesus meus Iam abhorret me vesti
menta mea et miru videt̄ quo me nō
testat̄ oīs creatura q omē creatorem contempsi
Sic tn̄ timere debem⁹ vt spe dei istius
clemencie confidam⁹ q in infinitu sua bonitas
excedit nram nequiciā Et iste superdictus tim
humilitatis et reuerencie ē mire ascensionis
sio quia tunc h ho precipue dicat ho ita sup
habundancia gracie Sed ne tibi dis
pliceat kme fr̄ si huius timoris occasione
aliquam digressionē feceri a dicta passi
one inerendo enī tandem reuerti ad illa
et vt t plenius istius timoris contemptu et
primam iam in videt q ut tota ista ma
ria ī me et pa me nepharium proclama
et dicat iste ē ille q dm̄ nrm contempsit
iste est ille vanissim⁹ et nequissim⁹ et inglisti
qui plus dyabolicis figmentis q diuinis bene
ficiis ē tractus plus ē complacuit dyabolic
nequicia q diuina beniuolencia magis elegit
ee seruus dyaboli q filius dei Iste ē qui

in p̄ntia dei et iniuriam nō timuit Iste
tirāp nō potuit diuinis blandiciis n̄ terreri
diuinis iudiciis Iste etc̄ ē qui diuina potenciā
sapiā et bonitatem suis maleficiis ītep
sit et q̄ntū ī se fuit irrisit Plus timuit
vni īfirmissimo viro iniuriari q̄ sūme pote
ne dei plus verecundabat̄ corā vno vilissio
rustico aliqua turpia patrare q̄ corā sūmo sa
piente deo nephandissia ꝑpetrare plus ā
plexatus ē sterq̄ fetidissimū q̄ summū bonū
et summe suauissimū cum tn̄ eēt ī ꝓhibitōe ꝯ
stitutus et precepto et exhortatione Iste om̄
pro nychilo reputauit et minimu pro deo
adorauit et vanitate sup̄ deū dilexit ꝯuertebat
se ad horabilissimam famem et dorsū vertebat
ad diuinam maiestatem Quid dicam ola
abhominabilia nō timuit ī dei p̄ntia ꝑpe
trare nec veritus ē creatorem suū Clamant
suo mō creature et dicunt iste ē q̄ nobis abusus
ē et qui nos debuit ī beneplacito creatoris ordi
nare nos fecit ī dyaboli dolo seruire dū nos
sup̄ deū amauit magna nobis iniuria fecit
iste nephandissimus homo q̄ nos ad honorem
dei factos ad iniuria dei ꝯuertit Iste erat ad
ymagine dei factus et ipsā ymaginē dei patris
nr̄m dum voluit ymagine insigniri Terribi
lior enī fuit terra flexibilior aqua vanior aere
ardencior igne duplic durior saxis et ꝯ
se crudelior bestiis contra alios venenosior
basiliscis Quid dicam nec deū timuit nec hoīs

Veritus / sui vererud quitie i se fuit i multos
confundit diffidit // Nec oculis n° vis nec gestu
nec factis suffitit ei deo iniuriari i se s etiam
alios ad dei iniuriam prouocauit i quantu potuit
Quid dicam seipsum qui aliquando magis vider sipo
tentem deu existimauit du n° dei voluntate
n° aliqua lege voluit regulari s pro libito
deum pro ut s placuit sua voluntate regulari
se pro sua posse supra deu erexit sed si deo
non adimpleret suu placitu et aliqua adversa
intulit vel no semper sue prouidit ... ipsum
deum suu quasi contra vnu famulu suu
bat no dilexit propter se deu sed propter seipsum
et deu ordinans ad se tamquam finem ad
et fine vltimu pro ut potuit ordinauit
Et si dimisit aliqu peccare no dimisit
propter odiu mali et dilectione summi boni
sed qr aliqu timuit sue pelli Vnde semper
ad se reflexus sive in dimittendo sive i faciendo
et oia propter se vel dimisit vel fecit tam de
bonis quam de malis voluit dimendari ac si
deus esset a quo cuncta que sunt bona et mala
ordinant i eoe bo Quis vlterius discribam sup
bior fuit lucifero presumptuosior adam electo
de paradiso qr ille claritate plenus fuerit
aliquando in primo maximu alectium ad presumendum
dum iste plenus stercore tenebrositate et
miseria no habuit ... retrahentia Clamat
... me dignissime ... esse creature et dicit
demente et dispondamus eum qui totus fuit de

ā sua propria voluntate ad se.

deditus iniurie dei mei || Ignis suo modo clamat et dicit terra quare tam nequissimum sustineo aqua quare eum non suffoco aer quare ei non deficio || ligna //arbores// quare eum non obruo mala bestia quare eum non lacero lapis quare eum non lapido Infernus quare eum non devoro et crucio. Heu me miserum quid faciam quo ibo quo convertam contra omnia feci deum contempsi angelos irritavi sanctos inhonoravi homines multipliciter offendi abusus ceteris creaturis. Quid dicturus sum hic ipso quod creatori omnium iniuriatus sum. omnem creaturam offendi nescio ergo quo miser me convertam quia me omnium in circuitu constitui nec superius nec inferius ante nec retro a dextris vel a sinistris declinare possum immo nec interius nec exterius consciencia enim //mea// pugnat contra me et totum cor meum [?] divisum sum Ejulato ergo miser et oculis meis sine fine plorabo dum sum in hac miserie valle si forte me dignetur respicere pius pater suo quid facere dispono prosternam me in conspectu dei mei et dicam illi ve domine ille pessimus inimicus nequissimus servus nephandissima creatura quod feci detestabilia in presencia tua non sum dignus tua creatura esse eciam in quantacumque pena constitutus. si enim ego habuero solus haberem omnem illam penam infernalem quam omnes demones et

oēs dampnati hēbunt nō sufficienter scire
pnā mea punire ¶ Expande sup hunc
seru palliū imense clemencie tue et tunc
meam nequiciam imensa bonitas tua
¶ Recognosce ī me ymaginem tuā quam
desperatam et reduc me ouem errantem
ad te piū pastorem ¶ Gratuletur dulcissi-
pater de redeunte prodigo filio pastor bo-
de inuenta oue ¶ Et pyssima mr̄ de dragma
reparata ¶ O felix dies et hora qua
sup collu meū irrues et osculo exhibebis
ut te quidem possim placare ¶ Ideo
q̄ faciam cōtra me egoipse armabor
et cū ō ceteris creaturis mihi et seuissi-
mus iudex afficiam me penalitatibus et
angustiis et me tanq̄ lutū fetidissimū
deulcabo abhominabor me sicut stercus et ero
michimetipsi intollerabilis ī mea confusione
deiectione et conculcatione siue a me siue
ab aliis illata letabor et exultabo cum
apparuerit ignominia mea et qr non
sufficio me detestari contra me vniusa
crēturam cōgregabo a qualibet confundi et
puniri desiderabo et carū creatorem et c
hic ēē in thezaurus desiderabilis sup me
penas et opp̄bria aggregare et
intimo corde diligā qui me adiuuent
in hoc facto omem cōsolacōem pnūs vite et
honorem horrebo et quasi hostes rabi
blandientes habebo ¶ Credo firmiter

si sit secreto vniu̅sa quib a me offensa
ad mchi ꝯpaciendum ponqꝫ ꝙ ad ucor
tandu̅ incinabo ecia̅ ꝗ ꝑus ꝯ me cla̅
bant nu̅c suo c̄ato2i pro me suo modo
intercedent Aperiat sup me indignu̅
et miseru̅ diuīe pietatis thesaurꝯ et illu
strabo2 gl̅a sua - exuar vestimentis vi
ditatis mee et clara veste fulgebo ꝯtus
sum si sit me detecto sicut dixi qm nu̅c sa
oibꝫ creaturis abhoiabilis et od malo dig
nissimꝫ ꝓpter nimia̅ clemencia dei mei
orna bo2 monilibꝫ et i eius sponsam
assumo2 intro ibo secu̅ cubiculu̅ meum
eius et tandem secu̅ matrimoniu̅ ꝯsumma
bo resoluar i ipm et fiam vnꝫ sp̄s cu̅
eo et qui pꝫ eram demoniacꝫ ero diu̅ꝫ
O nimia et incomutabilis mutacio dex
tere tue dn̄e deus meus ad ꝙ ergo stat
dabo2 adimplere que dixi que capiem
caute sopmu oculi mei aut quietem co2
meu̅ donec veniam ad dn̄m desideratu̅
sponsum et dn̄m meu̅ Curat q͛ vindiqꝫ
obꝓbria et flagella et me neq̄ssime
introducant ad benignissimu̅ dn̄z meu̅
Omne honorificu̅ et delectabile sit ꝓ
cul a nobis ut audiat i finibꝫ nr̄is
solus ho2 diu̅ꝫ i oibꝫ requirat et abiec
cio mea Ecce enim quid facia̅ dn̄i mei
vulnera intro ibo et i eius dolores obꝓb̄ia
quantum potero tu̅ ꝯformabo2 eius

obprobosissima passione indua tamquam vestimentum regale et nichil quam non quam sunt inferentia huic passioni cetera abiciam sicut stercus Que caturarum audiat audebit de cetero clamitare post me si fuero hac veste indutus dei passio xpi passio pro me si necesse fuerit oia militabit non est quod contra me audeat militare si xpi stigmatibus fuero insignitus ubique et semper habitabo in illius sim quasi in castro securus ab omni impulsu maligno Impossibile erit frater karissime quod si bene fuero in xpm transformatus quod sim illi conformis et coheres in regno Illi sunt dilectissimi dei qui sunt cum xpo non potest se deus negare sanguine xpi perfuso Ornabo genas meas xpi cruore et ero amabilis deo et mirabilis mundo et laudabilis consortio beatorum Clamabunt et dicent quis est iste formosus in stola sua quis est iste qui sic gloriosus incedit laureatus in sanguine xpi Certe omnes prosequentur me beatum qui habebunt oculum aptum Vnde non dubitet karissime frater quin

// [illegible]tandum istud sit summum refugium ad omne malum et ad omne bonum assequendum hic est uelud aruum paradisus de cuius lateris medio habundantia omnis dulcoris et suauitatis emanat Ibi icebat homo dulcedine indicibili et mira amenitate allect[illegible]

a se et sup excedenti deuocione eleuat in
xpo ibi requiescat inter amplexus dilecti
Hec aut oia redigam kme frater et diriga
mus ad tria ad q semp conem ad hore
dei compassione xpi et delectione nri
Et hc toto corde et nt aliud sentiamus

xps octe btitudines vite pfecte i passione sua ...

In hac enim btissima
passione dni nri btitudinu vite
refulget et clarissimus splendor ymo h'
ipe est fons et origo earu allectiuu et di
rectiuu exemplar Nus autem paup
spu n xps i cce nudus Nus mitis
n tamqm ouis ad occisionem ductus est
et coram tondente se no aperuit os suu
Nus lugens n q cu clamore valido et
lacrimis supplicaciones et pces offerens ipe
enim plus pcta nra lugebat q pena sua
plus compaciendo nobis q sibi Nus vero
esuriunt et sitiunt iusticiam n xs in cruce
qui pro pctis nris satisffaciendo iuricie
pctis esuriens et siciens auarum salutem
In cuius rei sign dicebat sitio Nus vero
misericors n iste samaritanus q transeunte
sacerdote et leuita infundens i vulneribus
vinu et oleu vulnerati alligauit vulnera
et imposuit iumento suo s corpe pprio l
nras infirmitates assumens pro nris pctis
paciens qui iniquitates nras portauit
sup lignum Ubi relucet mundicia cordis

n̄ i eo qui inocens imolatur et ipse eccla
nrā suo sanguine p̄cioso mundauit
et lauit. Quis vero pacificus n̄ ille q̄ est
pax nrā qui fecit vtraque vnū q̄ passi
one pacificauit nos i sanguine suo
Quis vero p̄cinnocens passus est qui terrius
tiam quam habebat faciebat
et sinebat n̄ ille qui testimonium
testimonium veritatis a iudeis
hic vero beatus tu maledixerit hoc
aduersio cū menientes. hec sunt beatitudines
quas hic docuit et ipse qualiter sit
adimplendum exemplo monstrauit

Qualiter in cruce apparent xij fructus quos apostolus enumerat ad galathas capitulum xj

In hac etiam crucis arbore sunt illi
suauissimi fructus quos enumerat
aplus ad galathas dicens fructus autem
spiritus sunt caritas gaudium pax longanimitas
mitas bonitas benignitas mansuetudo
fides. que ibi est fidei fundamentum et
oblectamentum i roe obiecti et sui subiecti
que i xpo nō fuit fides Sequitur modestia
continentia et castitas hec oia manifestissime
ssime relucent i passione xpi in cruce
Et ideo congruentissime subdit aplus
ibidem q̄ autem xpi sunt carne suam
crucifixerunt cū viciis et concupiscentiis
vt manifeste ondat hos fructus perpetue
in arbore scte crucis quos ipse pro nobis

se ei et affigentes se cruci xpi in cute specu-
lativ. Passio xpi pulcherrimum exemplar decalogi mandatorum
capitulum xii

Est enim in hac passione regula et
exemplar et execucio mandatorum
dei ut sicut ipse fuit obediens usque ad mor-
tem deo patri sic etiam tu usque ad mortem
obediens sis divinis mandatis possumusque ibi
speculari exemplar pulcherrimum omnium ma-
datorum. Quantum enim ad primum mandatum ipse
summus dei cultor fuit offerens se deo patri
in ara crucis sacrificium medullatum oblacionem
et hostiam pacificam pro nobis. Quantum ad
secundum non assumpsit nomen dei in vanum vel
falsum iuravit sed in benignissima passione
crucis quod patribus iuraverat adimplevit.
Quantum ad tertium sabbato in sepulchro quievit
et ibidem etiam nos debemus celebrare sabbata
nostra non in trufis vanitatibus et deliciis.
Quantum ad preceptum primum 2e tabule patri sum-
mam reverenciam in cruce exhibuit dum se ei usque
ad mortem crucis humiliavit et debitum
honorem contra iniuriam a nobis illatam impendit
ei exhibuit et debitam reverenciam matri
sue cui non solum fuit subditus ymo in cruce
pendens cum magna diligencia eam dilecto
discipulo commendavit. Quantum ad sextum
non solum non occidit sed etiam sua benignissima
passione morte mortem occidit et mor-
tuos vivificavit. Quantum ad 3m contra
mechiam sibi in matrimonium etiam

copulauit sponsus castissimus sponsa[m] casti[ssimam]
diligendo no[n] habentem maculam neq[ue] ruga[m]
Quantu[m] ad quartu[m] no[n] rapina[m] arbitra
tus est se esse equalem deo sed exinaniuit
semetipsum forma[m] serui accipiens Vel
dicamus q[uod] furtu[m] no[n] fecit sed furtu[m] rapu
uit p[er] mortem . p[er] morte[m] enim ad inferos
descendit et spoliauit infernu[m] et quos
furtiua manus dyaboli de bonis iniuste ra
puerat et iniuste detinebat [...] suo p[ro]p[ri]o
omnibus redemit captiuamq[ue] ducens captiuitate[m]
dedit hominibus dona Quintu[m] ad quintu[m] no[n] solum
falsum no[n] dixit testimoniu[m] Sed pro verita
te q[uam] dicebat et faciebat cont[ra] se falsos
habuit testes blasphemia et nequiciam [...]
eu[m] p[ro]pter q[uo]d adiudicatus est morti . Qu[an]t[um]
tum ad sextu[m] et septimu[m] no[n] solu[m] aliena
non concupiuit sed etia[m] seipsum p[ro] nobis i[n] cr[u]ce
donauit . Hec ergo manifeste apparet qualit[er]
mandatoru[m] obseruancia relucet i[n] passione
d[omi]ni n[ost]ri ihesu xpi Quod ex passione d[omi]ni o[mn]ia s[a]
cramenta trahunt virtutem Capitulum xiii

Ab hac enim beatissima passione o[mn]ia
sacramenta ecclesiastica trahunt virtutem
que sunt nobis contra o[mne]s spirituales morbos
saluberrima medicina Hec etiam sacratissima
passio est nobis sacrarum scripturarum dauitica
clauis que aperit et nemo claudit . claudit et
nemo aperit Sine hac impossibile est intelligere
sacram scripturam et hac bene menti

Quod ex passione d[omi]ni o[mn]ia sacramenta trahunt virtutem capitulum xiii

impressa omnia in luce claresciunt Incipias ab
adam et quomodo eua de latere eius producta
formata est et de ligno vite in medio para
disi et immolacione abel et de morte eius sic
per totam scripturam discurre si vis videre quomodo
ueritas eius relucet in speculo passionis

Ex predictis manifeste apparet **Capitulum**
quomodo a beatissima passione **xiiij**
domini nostri emanavit omnis perfec
tio et pulchritudo et decor angelice ierar
chie Nam in eo primo et principaliter
refulget ille seraphicus ardor amoris
quia maiorem caritatem nemo habet
et cetera Non credo quod omnes angeli de pa
radiso possent suis intelligenciis
capere hanc validissimam vehemenciam carita
tis qua dominus noster voluit talia pati pro nobis
vilissimis ymo nequissimis inimicis eius Et
fulget eciam cherubim speculatio et intel
ligencia veritatis Non enim scio in hoc mundo
quod tantum veritatem sacre scripture elucidet
tantum ad celestia contemplanda elevet tantum ad
deum sapiendum illuminet sicut passio
ihesu christi hic vere invenitur sciencie plenitudo Hic
eciam splendet magne erga maiestatem eterna
thronorum reverencia et veneracio Ideo
enim illi celestes spiritus throni dicuntur quia in
ipsis deus tamquam in throno suo quiescit
propter nimiam veneracionem et reverenciam
quam erga divinam maiestatem habent quia

glo

ipse quiescat super humiles et trementes sermones eius. Hic in beatissima passione domini nostri dicitur deus tamquam in throno suo quiescere quia ibi fuit excellens humilitas et reverencia et veneracio summa. Quia maiestatem eternam nullam credo reverenciam angelorum posse huic comparari et ideo ut per antropospathos loquar spiritus domini peccatis nostris irritatus et inquietatus in hac beatissima passione pacificatus quievit. Veraciter dei thronus potest appellari passio quia in ea id est in signis eius iudicaturus est mundum. Unde firmiter credo quod ad mundum iudicandum de nequicia sua ibi apparebunt lancea corona spinea clavi spongia et huiusmodi et dominus cum stigmatibus suis clamabit dicens Videte qualia a vobis et pro vobis passus sum et tu ingratitudinis omnia contempsistis et pro nichilo penam et ignominiam // duxistis. Ite ergo maledicti in ignem eternum qui paratus est dyabolo et angelis eius id est ei servientibus. In hac eciam beatissima passione relucet dominacionis potestas per suam potenciam. Humiliavit enim seipsum factus obediens usque ad mortem. Mortem autem crucis. Propter quod et deus exaltavit eum. Ibi eciam resplendet resistencia potentum quia illam dyabolicam potestatem qua dicitur quod non est potestas super terram

//mea

que ꝯpet et victoriosissime sibi subiugauit per patibulum et quia mortem moriendo destruxit. Refulget etiam ibi virtutum efficax operacio et precipue sibi fuit virtus fortium et penetratiua et attractiua. Unde est illud cum exaltatus fuero a terra omnia traham ad me. Unde quod nos etiam quantum diligamus illud non nobis attribuamus quia nemo venit etc. nisi tractus in quo notatur motus non voluntarius ex parte nostra sed pocius violentus et sic patet de secunda ierarchia. Et in hac beatissima passione clarescit principatuum regimine quod factus est principatus super humerum eius. Ibi etiam viresat archangelorum reuelacio quia per hanc gloriosissimam passionem sit facta sufficiens reuelacio ab omni culpa et pena. Ibi etiam lucescit angelorum reuelacio quia oculte scripture abdita et diuinorum secretorum misteria pandunt. Per apcionem lateris christi et ideo merito in eius morte velum templi scissum est ut apparerent qui erant in sanctis et sic patet de tercia ierarchia. Et ex hiis omnibus manifeste patet quod non solum celestica ierarchia in passione domini refulget sed etiam angelica et sicut angelorum est purgare illuminare et perficere sic simo multomagis in passione christi reperitur apte. Per has etiam predictas conformitates

quas passio xpi cu̅ angeloru̅ ordinibus
modum habet convenientissimu̅ et apti
ssimu̅. fuit eni̅ potens no̅ solu̅ animas re
dimere. sed etiam ad reparationem
ruine angelice convenientissime dispo
nere et ordinare propter eni̅ nimia̅ cari
tatem que splendebat in ex̄e incendiu̅
amoris erga deu̅ et proximu̅ accende
batur. et sic reddebant[z] et adhuc
reddunt[z] apti ad supereminentem sera
phicu̅ ordinem. p veritatem etiam i
hac beatissima passione expressam illu
minabant[z] homines contemplantes
ip̄a ad divine veritatis cognitione̅
et ideo apti ad restauratione̅ cheru
bin P magna̅ etia̅ humilitatem et
reverenciam et benedictionem erga
dei maiestatem que fuit i passione
illa provocant[z] ho̅es ad consilem p
suo modulo humiliatione̅ veneratio̅e
reverenciam et honore̅ et sic apti sunt
ad thronoru̅ ~~venerenciam~~ reparatio̅e
exemplo eni̅ illius excellentissimi dni̅
per passionem habiti de quo dictu̅
est propter q̄ deus exaltavit illu̅ m̄
ho̅es provocant[z] ut maceratio̅ibus
et afflictionibus corporalibus interem
tur viciis et concupiscenciis dominari
et o̅em sibi animi appetitu̅ subiuga
re ut nichil ociosum nichil inordinatu̅

presumeret i roe hois dnari · sed oia
recto iudicio roe huic appetitu genua
flecterent et sic apti reddant ad re
paracioez ordinis dnacionum. Et ut
breviter transeam sic p reliquos ordies
discurre sunc p ordinu pfectiones sedm
q de hijs dictum est · s · ut p resistencia
am contra dyabolicam ptatem et ~~fra~~
fraudem · ad potestates p virtuosas
opationes et conversatioes · ad vtu
tes p diligens regimen suum om se
suum suorum et interiorum et eciam
aliorum hom si ad ipsum spectant ·
ad principatus p revelationez nece
ssitatis et indigenciarum proximorum
ad archangelos p doctrinam et pdica
tionem ad angelos. Vel si vis dice
archangelorum e maiora docere sic
doctores angelorum minora docere
sic doctores ad archangelos pdicato
res ad angelos ordina. Et hec oia
ad passionem xpi ordina sicut de se
raphico ordine et alijs dictum est
Potes ad aliam brevem assignare
racionem quare passio xpi fuit pro
ficua ad reparatioem angelorum quia
sicut illi p summam psupcioez et sup
biam ceciderunt ita p infimam exi
nanicione et humiliacioez cristi cru
cifixi dei et hois debuerit predicti

ordines ex hoībus ī suis oculis abiectis
et humilibus reparari ut q̊ supernus
detim̄ est particulariter et restauratioez theo
noru h' pro hoībus vniuersaliter ordini
bus restaurandis sumamus hic eisdem
roibus quibus videmus qualiter angelorū
decor et ꝑfectio ī xpo crucifixo refulget
Possumus etiam vide quod ī eadem passi
one refulget gloria hoim beatorū quia
illi clare veritati que est in illa btissima
passione sicut supradictū est corrñdet
in patria apta visio quātū ad cognic
racionalis. Illi profundissime hu
litati et reuerencie qua passio dni theo
nus dicebat supernus et corrñdet
in pria firma itencio quantū ad iras
cibilem quia sup quem requiescat spus
meus n̄ sup humilem et quietem. Illi
superexcellentissime caritati dnice passi
onis corrñdet ī pria ipsius concupis
cencie dilectio consummata. Illi dnacōi
de qua dictū ē ꝓpter qd deus exaltauit
illū et donauit i corrñdet agilitas. Illi
quia subest ei cū voluerit posse nō
resistencie potencie qua moriendo mor
tem destruxit correspondet impassibi
litas. Illi virtuositati qua exaltatus
a terra oīa trahit ad seipm corrñ
det subtilitas tamquam penetratiua
virtus. Illi claritati et nobilitati pri

cipatus de qua dicit[r] factus est pric
patus eius sup humerum eius et de qua
qua claritate p[otes]t adduci illud pater
clarifica filium me et tunc correspondet dos
claritatis Illi autem offic[io] angelorum et
archangelorum quod reputatur in illa passi
one ut premonstratum est correspondet in
hominibus beatis decor aureole que de
bet[ur] martiribus doctoribus et predicatoribus
Et sic patet qualiter in illa [struck: b...ssima]
passione beata refulget tamquam in specu
lo clarissimo et mundissimo omnis gracie et
glorie plenitudo Glorie dico quantum
ad premium substanciale ut dotes anime
et quantum ad premium substanciale ut
dotes corporis Gracie dico quantum ad
premium accidentale ut decor aureole que
debet[ur] predicatoribus sive doctoribus et mar
tiribus martiribus et virginibus Nam et
cristus in cathedra crucis docuit qui mar
tirum caput fuit et virginem virgini
comendavit Non solum autem ipso sancto
rum plenitudo glorie refulget in hac
beatissima passione sed etiam ab ipso
meritorie emanat Et ut appropriate loquamur
mur per apercionem lateris mittit sanctis
visionem apertam per pedum et manuum co
clauacionem tencionem firmam per gu
stacionem aceti et fellis inebriacionem
amoris et hoc erat quod siciebat —

P coartacionem ligaminum meruit nobis
agilitatem. P illusionem sputorum soliditatem cla-
ritatem Per mortem impassibilitatem
Per inclusionem in sepulchro subtilitatem
p coronam spineam non solum aurec
sed eciam aureole venustatem scilicet in
tribus generibus hominum videlicet virginum mar-
tirum et doctorum Et quod dicam in tercio
quod in hac beatissima passione sit mate-
ria excellentissima glorie et inmense gau-
dii tam angelorum quam hominum beatorum Et
hec est via per quam ut credo similiter et
non dubito quod tam angeli quam homines beati
totaliter in deum tendunt totaliter et to-
tis mentibus intime deum diligunt ita quod
plus sine comparacione deum diligunt quam
seipsos. ymo credo quod seipsos non diligunt
nisi propter deum et ideo sine comparacione de eo
in deum plus exultant et gaudent de eo
magnificentia quam de propria gloria Cum igitur
in xpi passione sit excellentissima manife-
stacio summe potencie summe sapiencie
summe clemencie dei sicut postea aliqua-
liter declarabo iam predicta passio est eis
materia excellentissimi gaudii et inmense
exultacionis. Unde quamvis gaudeant homines
videntes se per illam passionem redemptos
et angeli videntes se per eandem reparatos
et sic quodammodo ad seipsos flectuntur
quamvis hoc semper referant in deum. tamen credo

q̄ sine ꝯparacōe plus exultent gaudeant
et totaliter in deū excedant cognos
centes in ea tam potenciam q̄ sapie
ciam et inestimabilem claritatem
clemenciam dei sui. Unde sicut appar
q̄ hic ē summa et imensa diffusio dīne
bonitatis ita credo q̄ in ea sit excellē
tissima et plenissia et totaliter inebri
ans diffusio mencium in deū ob nimi
am iocunditatem et gaudium. Sic
ergo manifeste apparet q̄ passio xpi
fons glorie et grē repit et q̄ in ea
refulget decor et pfectio subcelestis
iherarchie et celestis. Nunc favente
deo videre restat qualiter ierarchia
supcelestis q̄ deus ē ut s. videamus
qualiter ibi refulget summa dei clemē
cia et quem infirmum de potencia stu
ltum de sapia pravum de bonitate loq̄
psumptuosum est ideo me velle subtilia
et que supra meas vires sunt investiga
re non licet. ad maiorem tamen in
telligenciam predictorum et ꝯsolacioem nram
aliqua coīa videamus. Manifestat ē
autem i illa beatissima passione diui
na potencia et benivolencia in tollera
do. Dico q̄ manifestatur in hac btissi
ma passione eius fortitudo et clemē
cia in tollerando q̄ autem ille qui est
deus om̄i et oīa conservat. sine cuius

manu redigitur in nichilum sustinuit pa-
cienter effugari qui vbique erat ligari
qui immensus erat flagellari qui glorio-
sus existebat alapari qui mundum
plasmauerat conspui splendor eternus
et speculum sine macula blasphemari
pater immense bonitatis diiudicari iu-
dex immense pietatis crucifigi dominus immen-
se libertatis aceto et felle potari fons
immense suauitatis gaudium angelorum
affligi vita viuencium occidi spinis corona-
ri glorie corona latus aperiri immense
clemencie in lapide sepeliri sol iusticie
Hec omnia a nequissimo homine pro eo pacien-
ter sustinere ymmo pro eis orare fuit pieta-
tis immense clemencie tollerancie boni-
tatis et immense clemencie. Hic ergo pa-
tet potencia bonitatis in tollerando.
Signum etiam fuit immense potencie
et bonitatis in liberando quod enim captiuus
potissimum ligaret et moriendo mortem
destrueret et occideret. sepultus infernum
despoliaret fuit immense potencie signum
et excellentissime clemencie quod pro suis
nequissimis inimicis a morte liberandis
dignatus est mori. Hoc enim inexcogitabi-
le quod per mortem quam sibi inferebat liberaret
inferentes a morte cum propter hoc potius
debuisset secundum humanum iudicium nos omnes
eterna morte dampnare. Hic ipse quod a nobis

et occasione nri fuisset tam vili et cru
deli morte occisus non credo q angeli
de paradiso potuissent hanc summam
clemenciam cogitasse antequa fuit re
uelatum eisdem. Affuit em imense po
tencie et beniuolencie signu i iustifica
do si em maius est iustificare impium
q celu et terram creare ppter repugna
ciam voluntatis. quate ergo clemencie qn
te potencie fuit saluare et iustificare
impiu summam ipietatem ppetrantem et
saluatorem et iustificatorem occidente
et illud imense clemencie fuit q pro
effectu illius summe ipietatis voluit nos
ab omni ipietate iustificare. tn secundu
humanu iudiciu debuisset si nuquam
interuenisset alia culpa nos penitus
dereliquisse aut ad nychilu redegisse
qd idem eet q si nos penitus relinqret
ad nychilu reuerterem. aut illa nequici
am non i iustificacionem sed in penam
ordinaret eternam. hoc ergo summe po
tencie et clemencie fuit q nos iustifi
cauit merito passionis sue que procura
ta e p nequicia nra. et merito neqcie
nre. Hec oia iaudita nobis data mira
bilia sunt si diligenter rumminatur et
omni ammiracone digna et deficit ibi
ois racio et intellectus et no modicu
succendit affectus. Apparuit eciam

summa potencia in resurgendo planum
est enim quod a mortuus resurgere et maxime
per se vel mortuum suscitare vtrumque est ~~sum-~~
~~me potencie~~ infinite potencie et vtrumque
illud fuit quia resurrexit et alios secum
suscitauit qui venerunt in sanctam ciui-
uitatem et apparuerunt multis. Sed
et hoc fuit immense clemencie quod digna-
tus est non statim resurgere sed pro fide
nostra aliquantulum differre et per nobis
mortuus permanere vt ipsum fuisse verum hominem
crederemus. nec minus distulit ~~ad celum~~
~~ascendere~~ ut et ipsum esse deum credamus et
alios suscitauit vt testimonium ei redderent
et ipsemet per xl dies ad hoc apparens in
multis argumentis vt ei crederemus. dis-
tulit ad celum ascendere et cum omni dig-
nacione et feruenti dilectione nostram salu-
tem procurans. et non enim sufficit mortalis
et passibilis conuersari nobiscum. sed etiam
gloriosus et immortalis per xl dies mani-
festissime apparere et eos de regno dei
docere. O quam amor quem deum nostrum signasti
nobiscum qui non videtur posse separari
a nobis et nos vilissimam saniem dignatur
cum tanta diligencia sibi per fidem et amo-
rem vnire. Manifestata est eciam ibi su-
ma potencia in magnificando magnifi-
cauit enim eum in conspectu regum et principum
qui cum in conspectu dei semper fuit

magnus et istud s. xpm crucifixum i(n) sper
tu hom(in)is magnificare et o(mni)bus supextollere
fuit potencie summe quare q(uia) (contra) sapia(m) g(rec)e
coru(m) contra scandalu(m) iudeoru(m) cont(ra) ydola
triam romanoru(m) - cont(ra) seuiciam tyranor(um)
contra o(mn)em astuciam demoniorum sup(er) o(mn)e(m)
ro(n)em et intellectu(m) crede(re) ho(m)i(n)em crucifixum e(ss)e
deum ¶ Et istud fuit summe clemencie eius
q(uod) s. crede(re) ymo in eu(m) crede(re) cont(ra) o(mn)em duricia(m)
am et nequiciam n(ost)raz- nos ad se intima v(ir)
tute trahendo ideo summas gr(ati)as et laudes
referre s. debemus quia non fuit volentis
neq(ue) currentis sed dei miserentis ¶ Quidem
s. fecimus q(uia) in eu(m) plusq(ua)m reliqui credim(us)
fideliter g(ra)o- et eu(m) o(mn)i timore et amore seruia
mus ei corde p(er)fecto et a(n)i(m)o volenti et ulu
lemus ei totis p(re)cordiis n(ost)ris quia indignis
nobis luxit cu(m) iocunditate admirabile lume(n)
eius et dulcissi(m)a et suauissima et amabili
ssima claritas eius irradiat et intima men
tis n(ost)re et tenebras (con)uertit in lucem eleuat
et coniungit edificat et resoluit ¶ Ex hiis
manifeste apparet q(uod) summa potencia et
summa clemencia dei refulget i(n) passione
d(omi)ni n(ost)ri Ih(es)u xpi ¶ Nunc autem restat vide(re)
qualiter summa sapiencia relucet ibidem
et quamuis n(on) sufficiamq(ue) neq(ue) sciamq(ue) o(mn)ia
enarrare t(ame)n aliqua de multis ad (con)solatio
nem n(ost)ram dicamus- ¶ Sapi(enci)a ei(us) summa
in hac passione apparet in (con)gruissi(m)a correspo(n)

dencia in oib; misteriis redempcōis a culpa
Nam sicut mulier de virginea carne sumpta et
facta seducta est · sic xps de virgine natus
crucifixus et sicut illa accepit de ligno veti
to et dedit viro suo de quo facta erat · sic xps
in ligno crucis voluntarie ē passus et de
hac passione matri sue de qua natus fuerat
commumcavit cuius aiam doloris gladius
ptransivit · Usq; enim hodie ignoravi quare
dns nr Jhesus xpus voluerit illam ~~beatissimam~~
~~matrem~~ dulcissimam matrem suam sibi assistere
et secum tam imenso dolore affligi. Cum
tn ~~bene~~ nobis sufficeret passio sua. Sed
ut video hec summa sapia et clemencia exige
bat quamvis eam nō indigni · et sicut eva seducta
ē volendo ee sicut deus ita passus ē homo
deus · et sicut illa de latere viri facta fuit
principiu nre dampnacōis quia viru sibi
consentiere fecit sic xpus latus suu aperuit
Un sacramentorum virtus emanavit et sicut
illa vidit lignum quod erat pulchru visu
et ad vescendum suave · sic xpus conspuitus
est in vultu et amaritudinem fellis gustavit
et sicut illius pedes currunt ad lignum et
manus extendit ad fructum · sic xpus
manibus i cruce est affixus Illa ambio
cissima iste humilimus Illa iobedientissima
iste ad mortem crucis obedientissimus con
tra appetitum scie dei sapia condempna
ta fuit Illi erant ambo nudi cu peccave

et suma

usq;

runt xp̄m autem nudum crucifixerunt
Illi hoīes p9 culpam se abscondunt a facie
dei hic cristus deus nr̄ post mortem in se
pulchro absconditur a facie hoim Illi des
cendunt ad humum laborandum . hic des
cendit ad infernum spoliandum Et appa
ret apte qualiter in hac passione glorio
sissima summa sapiencia claret et in dei
omnibus istis nō solum sapiencia sed ibi
summa dei dignacio et clemencia demō
stratur qz ipse voluerit pro commestione
illius ligni lignum crucis ascendere et
pro extensione manuum ad fructum
manibus conclauari in cruce et huius
que superius dicta sunt . Hec fuit sūma
et inestimabilis clemencie nec credo qz
tanta dignacio possit a creatura aliqua
cōprehendi sed credo qz in ipam angeli et
beati accedunt et suprefundunt ab illius
clemencie immensitate vtpote sicut pisces
in mari et si non sit similitudo pfecta acce
damus kmi ad cor altum et illa profundi
tate benignitatis imense totaliter immergamur
Accedamus cum fiducia ad xpi latus intrem9
qz in ipm Accedamus kmi et moriamur cum
ipso accedamus obsecro accedamus quia
ad amplexus eius brachia sunt extensa
O bone ihu quid feci qz tm me amasti
quare dne quare quid sum ego r non sum
dignus vt intres sub tectum meum quam

tomagis ut non moriaris propter peccatum meum sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea quare ad ipsam saluandam uis emittere animam tuam - sufficiat domine sufficiat verbum tuum quare tam ignominiosa et crudeli morte effundis sanguinem tuum solo verbo angelos celos et totum hunc mundum creasti quare tot laboribus tam dura et crudeli morte me seruum nequissimum redemisti Sonet obsecro karissimi fratres in auribus nostris vox illius domini nostri Ihesu Christi primo sonet in intimis cordis nostri. Attendite et videte si est dolor sicut dolor meus - Penetrent karissimi isti dolores corda et intima nostra istis doloribus gladiuntur Accedamus ad latus eius et sugamus sanguinem eius quia hoc est beneplacitum eius non sinamus ipsum talia frustra pati - non permittamus hunc sanguinem fluere super terram suscipiant ergo intima nostra receptabilia vasa sanguinis domini nostri Ihesu Christi et eius membratim doloribus dicamus Nobis autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri Ihesu Christi quod nobis concedat qui viuit etc. Capitulum XV

Cum per ea que dicta sunt multipliciter possit in Christi passione nostra contemplatio regulari et perfici - nunc qualiter in eadem ad actionem excitemur et dirigimur restat aliqualiter intueri Et quia actiue vite

sime inter alia opera mie et pietatis que amplius
eloquia sacra comendant et eciam que de
illa actione que ad veram afflictionem et
dilectionem spectant satis est tactum. Ideo
ad pns aliis pretermissis videamus qualiter
in ipa dnica passione est exercitacio et in
flammacio exemplum et speculum illorum
misericordie opm de quibus in matheo dns
nr dicit se in iudicio disceptaturum et pro
illis eternum pmium largiturum Venite inquit be
nedicti etc. Esurivi enim etc. Abstergamus
igitur fres karmi caliginem ab oculis cordis nri
et intueamur diligentissime illam passionem
btissimam et videbimus clare qualiter ipa
predicta opa eleganter relucent. Sed
primo videamus qualiter ad ipa conplenda
allicimur postea videre poterimus qualiter
per ipm in eisdem operibus regulamur.
Si enim consideramus qualiter dns nr
esuriuit et sitiuit pro nobis multum mo
veri debemus ut esurientes et sitientes
pascamus ut sic sibi in suis membris sub
veniamus. Et ut oia reducamus ad passio
nem xpi crucifixi audiamus in ewangelio
ipm clamantem in cruce Sitio Nam si bti
sunt qui esuriunt et sitiunt iusticiam et cum ipse
plenus fuit oi gra et pfectione ipse maxime
in beatissima passione magis iusticiam esuri
uit et sitiuit quia moriebatur pro ea. et non
solum hanc esuriem et sitim spualem ha

habuit ipse in cruce sed eciam valde proba
biliter credo quod corporalem famem et sitim
habuit ibi in nocte precedenti multum laborauerat
et vigilauerat in oracione et postmodum in captu
re anxietate et demum flagellis diuersis et
laboribus fatigatus circa horam sextam quando
appetitus consueuit excitari et incendi fuit cruci
affixus et usque ad nonam ieiunauit ibidem ergo
dixit Sicio. Et ipsi propinauerunt ei acetum
quod cum accepisset inclinato capite emisit
spiritum nec eciam multum credibile quod tunc
virtute deitatis restitit aliter naturati et indi
gencie corporali sicut cum xl dies ieiunauit
quia ipsi passioni exposuerat se plene pro
nobis in cruce. Sic ergo quia dominus noster
esuriuit et sitiuit pro nobis multum de
bemus allici ad ipsum pascendum in mem
bris suis. Peregrinus eciam fuit dominus noster
quod dixit imminente illa beatissima passio
ne regnum meum non est de hoc mundo.
eciam in cruce maxime peregrinus et alie
nus fuit reputatus pro nobis. quia amici
et proximi eius tunc longe recesserunt ab
eo tamquam peregrinus extraneus factus
fratribus eius. hunc ergo peregrinum
pro nobis recolligamus in membris eius
Nudus eciam fuit dominus in cruce ipsum obsecro
induamus in membris eius Ibi eciam appar
uit vere infirmus doloribus et angus
tiis plenus visitemus eum in membris

eius. Captus pro nobis et captiuus
ad crucem ductus et in ea suspensus et
dclauatus ad membra sua captiua et in
carcerata eam⁹. Sic ergo apparet i p̄dc̄a
passione qualr̄ fuit tamq̄ obiectū aller
biuu et excitatum i p̄dc̄a opa nr̄e exple
da in membris eius. Nunc videam⁹
qualiter fuit exemplar motiuu et di
rectiuu i operibus predictis Ipse enim
eadem opera exercuit ipe em̄ latus
suū aperuit et sanguinem suū fudit ad
sitientes potandum carnem suam in
ara crucis igni amoris intimi cōcrema
uit ad esurientes pascendum Et ideo
in cena precedenti sacramentū ordi
nauit altaris ad nos reficiendum
quod quidem sacramentū memoriale
dn̄ice passionis nam caro sua ve
ē cibus et sanguis eius ve ē potus
sicut dn̄s ipe testat². Si ergo seipm̄
dn̄s fecit cibū et potū q̄ntomagis
nos alere debem⁹ esurientes et siti
entes non solum de supfluis sed eciā
de n̄ris n̄ris si em̄ dn̄s nr̄ dedit
nobis carnem suam i cibū quantoma
gis nos debemus sibi dare in mem
bris suis carnes bestiaru n̄rarum.
Si seipm̄ per panem viuū qui de celo
descendit dedit nobis ad mandūa
dum quantomagis et dare debem⁹

in membris eius panem mortuum qui exivit de terra porrigere. Si nobis dedit panem angelorum cibum quantomagis et in membris eius dare debemus vinum nutrimentum et si nobis dedit cibum qui nos in sibi unit et nos convertit in ipsum quantomagis et nos in membris eius dabimus vitem vini vel lactis. Simus ergo solliciti karissimi ad alendos pauperes xpi Immo ad alendum xpm in pauperibus suis. Opus etiam hospitalitatis in domino in cruce exivit nam ibi erat quidam peregrinus qui iterat viam longinquam et a xpo hospicium petens ait Memento mei domine dum veneris in regnum tuum quasi diceret digneris domine ihesu xpe peregrinum recognoscere et in illo regno in tuo palacio recolligere. Mirum de dei clemencia iam oblitus videtur quod alias dixit illi qui de hospicio eius interrogabat wlpes foveas habent et volucres celi nidos. Filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet. Sed quid non tantum tardat ipsum hospicio recipere non sub portico non in stabulo sed in seipso non cras non post cras sed hodie inquit mecum eris in paradiso. O miseria hominum nequicia deus noster in seipso latronem in hospicio recepit et nos in terrenis et luteis domibus etiam bonos recipere nolumus sed excusamus et dicimus forte ipsi sunt latrones. memento miser homo quod latronem dominus ipse recepit. et si tu forte quia tu pau

pauper es recollige i materiali domo
non potes recollige saltem i corde tuo ei
compaciendo. Dns etiam nr denudauit
se ad nra verenda operienda et nudus
pependit in cruce quantomagis pecuias nras
nudare debemus ad operiendu eu i pau
peribz suis aut de nobis loquar cellariu ac
locoru angulos a superfluis tumens pro pau
peribus xpi euacuare debemus. O qua
tum gaudiu nobis ee deberet si nos exue
possemus pro xo vt no solu superflua sed
etiam nobis neccia nobis pauperibus lar
giremur ipe eni pro nobis nudatus est et ego
pro ipo nolo ullam indigenciam pati.
Absit a nobis fres kmi hoc no solu nra
sed nos proximis ymo xpo i proximis lar
giamur qr ipe totu se nobis dedit. Nam
et ipe nos ifirmos visitauit et i cruce ifir
mitates nras et cunctaru infirmitatu
angustias et dolores ipse portauit. Sic
kmi fratres ifirmos sollicite visitemus et suos
eoru infirmitates i nos compaciendo recipia
mus sive transformemus vt dicamus cu aplo
Quis infirmatur et ego no infirmor. Ipse
eni dns nr i uno t duo captiuos inferni adiit
vbi ergo tam teterrimus et profundissimus
carcer qui ibi visitemus captiuos ymo i cap
tiuis dnz nrm totu reputat dns sibi factu qd
amore eius fcimus membris eius. Omni
autem istarum pietatum i dno nro ip

compulsiua confortiua confortatiua et conserua
tiua fuit illa pietas pro qua pro suis cru
cifixoribus exorauit. Sic et nos nostram pie
tatem et animam erga proximum conseruare
debemus in hoc ut non solum nobis offendentibus
illis parcamus et erga nos tranquillum animum ha
beamus verum eciam pro ipsis affectuosissi
mas ad deum preces fundamus quod nos
concedat qui viuit et regnat. Oratio deuota circa passionem
O Domine ihesu xpe o verum animarum medicus
O ce o amantissime sponse fac
lutum ex tuo sputo et lini oculos meos ut
qui cecus sum videre valeam vulnera tua
Introduc me ~~in cauernas vulnerum tuorum~~ domine
quamuis ~~indignus sum~~ indignissimus in san
lum tuum in gazophilacium veri templi ut videre
valeam quod quantumcumque obtuleris patri pro
nobis fortassis anima ~~mea~~ mea quamuis a te
vero sponso nullis iniquitatibus induata sit
offerret ibi duo minuta. recipe me quemuis
filium prodigum ad comedendum tecum
vitulum saginatum in cruce. O vere magister
doce me thezauros sapiencie beatissime
te mortis tue. Iterum atque iterum aperire do
digneris latus tuum michi nequissimo famulo
tuo. Oculi mei depredati sunt animam meam. O utinam
in tuo latere inveniam predam meam. O
ihesu nimis saxeum est cor meum non emolliatur in
latere tuo. O bone pastor ego sum illa
ouis que periit et errauit pro qua posuisti

in cruce animam tuam ecce ego sum agnoste
eam Introduc me in caulas vulnerum tuorum
Tu domine in tua passione me custodias
diligenter. nam sine tua morte moriar sine
tuis vulneribus vulneror sine tuis flagellis
virga non equitatis sed iniquitatis flagellor.
Sed quia nescivi perseverare in tua beatissima
passione sine qua in nychilum iam redactus
sum ignominiam etsi iam dimisi ignominiosus
iam. factus quia a doloribus aculeorum tuorum
iam recessi spinis cupiditatum confixus sum
Quid dicam non cor meum capiatur doloribus
tuis nephandissimis viciis capitur Nisi sciat
in tuis vulneribus latitare a latronibus plagis
impositis spolietur nam contra superbiam et
humilitas vanam gloriam avariciam et
accidiam et invidiam odium sive iram
gulam et luxuriam perfectissima medicina est
valet nam contra immo sine qua nulla alia
medicina valet. nam contra superbiam eius humi
litas vanam gloriam eius vilitas avaricia
eius et nimia largitas et sic de aliis Ipsa
est que aures sepit ne ... audiam vana ut
prava oculos claudit ne aspiciam mortifera
et nociva os obstruit ne gustu ut loquela
offendam et nares obstruit obturat ne circa
odorifera offendam manus ligno affigit
ne extendantur ad tactus vel opera viciosa
pedes conclavit cruci ne inutiliter nocueque dis
currant. Ipsa fovet fraternam dilectione

auget internam deuocionem eleuat ad Rec
superna contemplacionem. Hanc ergo acerbissimam do
et ignominiosissimam passionem da michi, spo
|| et indiuisibili sam || et indissolubili vinculo michi ipsam
coniunge super omnes mulieres et delicias et
consolaciones temporales adamaui eam et tu
|| superinducta sepe aliam || ~~superinducta~~ repudiaui eam. Nunc
in modo venio et requiro eam ne mecum agas iur
rigore sed tue clemencie dispensacione. Hanc
ergo da michi domine quia hanc amaui hanc
dilexi hanc totis desideriis concupiui. Ipsa
sola michi sufficit. ipsa sola ~~michi~~ me dul
citer nutrit et refisit in hac vita. Ipsa
vita mea consolacio mea et delicie mee
Ipsa lux et sapiencia mea ipsa me reducit
deducit et adducit. Sine ipsa deuio et
erro sine ipsa a portu salutis declino.
|| aliud O bone ihesu nichil || a te peto in hac vita
nisi ut perfecte sim tecum crucifixus in cruce
certissime nolo viuere nisi moriar tecum
aut ergo da michi mortem temporalem corpora
lem aut in corde meo imprime tuam mortem
Heu michi quare natus sum nisi dominum meum
amplectar in cruce et requiescam in vulneri
bus eius. Magis eligo ad paruis temporibus cum
crucifigi quam deliciis affluere. Hanc tuam
acerbissimam tuam passionem volo. hanc
peto hanc totis concupisco intimis medullis
Nobis pro ipsa abrenuncio et etiam meipsum
relinquo. Ipsa sit michi anima mea et corpo

meū et oīs ꝯsolatio mea nā sanguis tu⁹
inebriat me et dolores tui sauciunt cor meū
Domine pro me fecisti solem et lunā stell
as ignē et aerem aquam terrā aues et
pisces bestias et reptilia arbores flo
res herbas et olera aurū et argentum
et uniuersa metalla colores diūsos et
lapides preciosos. Sed quis h' de manib;
tuis requireret ꝗ̄suuit sine peticōe sine i
stancia h' oīa nob' dedisti et tota die
affligo aīam meam petendo ignoīo
sam mortem tuam et ut possum aliqua
guttam ipetrare Quare m̄ negas vulne
ra tua pro quo voluisti tam atti̅t̅e vulne
rari Nos forte dicis quia ego sum indig
nus hoc fateor uerum Sed nūquid pro me in
digno tu gratis et dignanter vulnera susce
pisti // idigno restitue ut tua morte digna
efficiar Scias dn̄e ꝙ oīa visibilia in vi
luerunt pro ipo t' vniusa restituo et dam
vulnera tua sup celū hiulant cor meum sup
sydera refulgent et intellectu meū illuīant
sup ignem accendūt affectū meum sup
aerem fecundant sermonem meum sup
aquam emolliant aīm meū et sup trām
stabiliūt et fecundant effectum meum
auibus bestijs et piscib⁹ utiliora fructi
bus suauiora arborib⁹ et floribus ame
niora argento auro // preciosiora ymo cete // et lapidibus
h' oīa nychil n̄ uanitas sunt respectu tue

// uulnera q̄ p me suscepisti

et beatissime passionis Hanc volo dne hac
tbue michi uxorem no peto pulchritudinem celi
sed ignominiam tui non mundi delicias
sed tuas angustias. cito dne tbue eam michi
nolo secum sponsalia facere sed matrimonium
consummare consenciat in me dne. quia consensio
in eam et est matrimonium ratum Intret cor meum
wlnera tua et ipa intrent in aiam meam et
erit matrimonium consummatum Sed quis sum ego
mi ut a te in sponsam audeam petere passio
nem tuam quam solam tuis intimis amicis et
maximis pro cibus amicam tuis coniugis. si
quamuis nil quam vanitas et detestanda scimes
sim. psumo tamen sp de imensa clemencia et si
non habeam puritatem et sctatem matris
tue ut digne tibi complaceat. latronis tamen
impietatem habeam vt secum ad latus tuum
crucifigi debeam. magis desidero in hac vita
dne cum latrone tecum in cruce ascendere quam
cum petro iacobo et iohanne in montem tue
transfiguracionis ascendere magis michi placet ad
presens oculo mentis te videre consputum et illusum
quam transfiguratum et si ego sum tamquam
velum nobilissimum in templo vt in morte tua
scindar sum tamen fetidissimum monumentum vt
ad apcionem tui lateris apire debeam Quo
in me queris dulcissime dne si in morte tua petre
scisse sunt et tamen durior sum petra Si enim terra
mota est et ego tremissimus sum quia sanctitatis
deest in me vt non indigeam tua morte et si

celestis in te non sum nisi compatiendo. nisi va-
leam cum sole obscurari. tamen infernalis conversa-
tionis sum ut in hoc triduo mortis tue a te
debeam vivificari in me destructis mortis
portis mortis tue amicis tuis congratulando te dig-
ne laudare queam. Non igitur te domine retrahat
iniquitas mea quin hanc mihi sponsam nobi-
lissimam ignominiosam per mortem tuam in-
separabiliter mihi eius desiderio estuanti coniugas
Ista est enim pulcherrima omnium mulierum et excelle-
ntissima omnium graciarum. In ipsa fuit summus
dei cultus summa dei dignacio summa
ad nos dei diffusio. Ipsa summa dei sapi-
encia et prudencia percussit superbum sua
potencia animas de inferno transtulit ad celum
sua pietate placavit patrem et donavit deum.
eius violeum colorem complectuntur humiles
et confessores. lilieum candorem innocentes et
virgines roseum ruborem amplectuntur marti-
res in caritate fervientes Quia in ea fuit
summa humilitas innocentissima virginitas
et excellentissima et excessiva caritas. eius
purpureum et coccineum colorem admirantur
angeli. ad eius fragrantissimum odorem
senciunt et suscitantur mortui. ad eius sua-
vissimum tactum roborantur infirmi ad eius dul-
cissimum gustum reficiuntur et conversantur perfecti
Talis est filie ierusalem et filie sponsa mea
amica mea desiderium anime mee. Ipsa dya-
bolum inimicum meum dyabolum superat me a

mundo alienat carnem meam castigat Michi
autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri Ihesu Christi
per quem michi mundus crucifixus est et ego mundo
Magna ~~michi domine gloria~~ quippe michi domine glori-
atio quod pro me celum sydera et alias inferiores
creaturas fecisti sed multo sine comparatione est si
maior michi gloriatio quod pro me dignatus es pro
fieri Magna quippe michi gloriatio quod pro
me fecisti ad ymaginem et similitudinem tuam
sed sine comparatione maior est michi gloriatio
quod pro me formam servi accipiens factus es similis
mei Magna michi ~~[illegible]~~ gloriatio quod tot
beneficiis me gubernas et nutris sed sine
comparatione maior est michi gloriatio quod pro
me esuristi et sitisti fatigatus super fontem
sedisti et multa incommoda sustinuisti Magna
michi gloriatio est quod cunctis animalibus me preposuisti
// sine comparatione maior — sed sine comparatione // quod pro me dominum
omnium virgini puelle et fabro subdidisti Magna
// me — michi gloriatio quod // si amicus tuus fuero
honorificaturus es in tuo celo sed sine compara-
tione maior michi gloriatio quod pro me adhuc
pessimo ~~adhuc~~ inimico tuo conciatus conspuitus
et multipliciter illusus es in medio terre
Magna michi gloriatio quod me si iustus fuero
ditaturus es in regno tuo. sed multa maior quod
pro me peccatore in paupertate extrema fuisti
in ligno. quia quantum ad gustum cum sitires
hausisti fel et acetum. quantum ad operimentum
corpus habuisti nudum. quantum ad recli-

reclinatorium non habuisti ubi caput reclina
res caput tuum. Immo corona spinea fuerat
pulvinar tuum. et sic pro nimeo compassionis
dolore emisisti spiritum. Magna michi gloria
quod si graciam usque in finem habuero. me deli
ciis es impleturus universarum deliciarum
paradisi. Sed multo maior quod pro me tuo corpore
et pleno abhominabili fame. impletus es
inestimabilibus angustiis et doloribus et mor
te turpissima condempnatus in calvarie loco
Magna michi gloriacio quod si angelicam vitam
in terris angelis es me sociaturus in celis
Sed multo maior michi gloriacio quod me dya
bolicam vitam ducente cum latronibus es
crucifixus in terris cum impiis et iniquis so
ciatus et deputatus. Michi autem absit
gloriari nisi in cruce domini nostri ihesu christi in quo
debeo gloriari nisi in summo dei mei honore
In summa dei mei erga me dilectione et dig
nacione. Hec autem sunt in cruce plene et
perfecte michi igitur autem absit gloriari etc. Si
enim preciosa in conspectu domini mors sancto
rum eius qui paciuntur et moriuntur pro ipso
quantomagis debet esse gloriosa in conspectu nostro
mors filii eterni domini nostri cum ipse paciatur
et moriatur pro nobis gloriari igitur me
oportet nisi in cruce domini nostri ihesu christi Sed
heu heu audi iterum clamantem christum et
dicentem longe fecisti notos meos a me
~~posuerunt me abhominacionem et proximos et~~

posuerunt me abhominationem sibi. elongasti a
me amicum et proximum et notos meos a mi-
seria. foras fugerunt a me et non est qui requirat
animam meam. Extraneus factus sum fratribus
meis et peregrinus filiis matris mee. Sustinui
qui simul contristarentur et non fuit qui consolaretur
et non inveni. Nolite fratres mei karissimi nolite fu-
gere nolite xpm crucifixum in medio latronum
solum relinquere. Redite obsecro et moriamur
cum illo. omnes fugerunt. sola domina mater nostra
et virgo remansit cum illo. Eamus cum Johanne
et associemus dominam et stemus iuxta crucem cum
ea. Si enim maria cleophe et maria mag-
dalena associantur virgini matri domini possumus
et nos sociari virgini discipulo. Crede
firmiter quod cum Johanne dicetur nobis ecce
mater vestra de domina nostra et ei dicetur ecce
filii tui. Simus karissimi cum matre si volumus
enim filium cum matre lucri. non poterit unus sine altero
impetrari. Ascendamus cicius in palmam
et apprehendamus fructum eius nam in ea cor
virginis pendet. Nullus se excuset in quocumque
non sit statu. quia nullus est qui inveniat in hac arbore
suavissimum et sufficientissimum nutrimentum.
Illam si peccator es illam acutissime et ingeniose
sam passionem considera ad detestandum
peccatum et horrendum quia ipse pro peccatis nostris
mortuus est. Si incipiens es et penitens es
considera illam passionem ideo quia in pena et
satisfactione habundat. Si es proficiens con

considera illam passionem ad ei9 effectum ymitandum i quo multum proficit homo Qui est pfectus osidera illam passionem xpi et mcı eius compaciendo et totum te i illam passionem transformandum Qui est i iusticia consummatus considera illam passionem ad dei dilectioez et dignatioez ergra nos admirandum Nullus ergo se excuset qui hic veniat portum domiciliu et centru suum Nos ergo quinqz dni plagas cu estuanti desiderio apprehendamus i curam et sollicitudinem continuam cordis nri Amen Explicit pa pars hi9 libri q spaliter tractat d passioe xpi Incipit 2a pars d pfectu habedo in vita contemplativa Capitulum primum

Primum ca^m qualr possit homo amplius proficere et deo magis placere Secundum qualiter homo ad amorem dei se excitet et igniat cor suum Tercium q homo debet libent cor suum deo cor suum dare Quartum qualr homo ordinet cogitacioes suas i deum Quintum quar ad opus ferveat Sextum qualiter homo se ordinet ut pfecte diligat Septimum quar ho dz i actioe frui contemplatione Octavum quoddam delectabile 2 allectivum Nonum q ho sit bn ordinatus i cogitatioe i locutione et opa Decimum ordinatio ad primum qualiter zelator aiaru ordinare se debet Undecimum q aia debet tm affici amore solius

xpi terrenis contemptis
Decimumtercium capitulum Desceptio beatitudinis
xiiij Oracio valde bona
xv Capitulum Quedam notabilia
xvj Qualiter debet se sacerdos habere cum ad
celebrandum accedit
xvij Peticio ad excitandum cor in amore
dulcissimi domini ihesu xpi Quomodo possit homo
amplius proficere et deo magis placere

Et homo possit amplius proficere
et deo magis placere ista que
sequuntur studeat in se habere Primo
studeat religiosus quantum possit vilissimum
reputare et indignum omni beneficio dei
sibi displiceat soli deo placere cupiat
ab aliis velut vilis homo haberi reputari
et ex hoc summam dei clemenciam in
noscat quod cum sit stercus vilissimum in
omnibus infidelissimum ad imense maiestatis
iniuriam promptissimum dignatur in servum
sibi assumere et quod magis est in filium adop
tare Nonquam reputes magnum quod deo sub
sed reputes maximum quod ipse dignatur hec sic
insufficientem et miserum servientem
Secundo ut de nychilo nisi de peccato et ad peccatum
reducente et a bono retrahente doleat
Tercio de quacumque tribulacione iniuria
et affliccione gaudeat inferentes
intime diligat et specialem pro eis oracionem

dnō fundat deo inde copiosas laudes
referat et ad regraciandum de tanto
bnficio insufficientem se recognoscat quia
quem deus diligit corripit et castigat
et ipē tribulacōes nos ad deum ire cōpellunt
Tercio vt pauptatem et oēm penuriam
pter xpm diligat de temporalib9 n̄ sicte
nccitatem suam requirat aut quocunqz mō
appetat · sed xpō capiti ī pauptate et in
omīs consolacioīs corporis delectione se stu
deat cōformare Et hō deb3 maximū repu
tare q̄ rex regū et dn̄s dnancium xpus sum
sic vilissimū sibi dignat' induē ornamē
tis et ī lutū fetidissimū stare Ideoqz qn̄
to videt se dinorem et pluribus cōsolacōi
bus habundare tanto debet intimius et pro
fundius cont'stari cernēs se eo magis a xpi
similitudine elongatum Quarto vt ī huiꝰ
opibus bonis et indifferentibus alterius
potius q̄ suam adimplere studeat vl' p̄o / voluntate
semp suam ī exteriorib9 ~~actibus~~ actibus
studeat abnegare aliorū bnplacita affec
tanter ac oī vigilancia ī hiis licitis adim
plere Et si hō ecia oēs facē debeat
suorum tn̄ supeiorum deb3 p̄cipuē obediere
beneplacitis et ea toti mentib viri
teribus amplexari et quecunqz dixerint ho
nesta aut facere vl' volle fieri Si
ergo aliqua ~~deuenerint~~ intimauerint d3 ~~posse~~ posse
~~suo~~ suo cum magno desiderio effectui ma

mancipare Quinto quod nullum quantumcumque
miserum despiciat sed erga omnes pii
materno moueatur affectu et sic omnibus
conpatiatur itaque sicut conpateretur unicum
vnicos filio predilecto omnes miserias eorum
reputet et suas sicut semetipsi debet omnibus
si tamen potest subuenire et seruiendo compacien
do et ministrando debeat erga omnes
mirabiliter se habere debet omnes tamquam patres
et dominos revereri Sexto vt nullum
iudicet de peccato cum ignoret quid diuina
gratia in anima operetur sed si aliquem per signa
coniecerit manifesta peccatorem plus de
peccato illius doleat quam si christo corpori mors
millesies inferretur recogitet quod preciosior
sit anima que sic letaliter vulneratur quam omnia
vniuersa corpora tam hominum quam celorum
iumentorum corpora et ideo sicut corpus
a morte sic proximo multomagis deberem
proximum meum cum omni diligencia custo
dire a peccato et a peccato trahere oracione exhor
tacione et exemplo Septimo vt bona
proximi diligat vt sua et sicut mater
in bonis filii letatur et iocundatur sic in omnibus
bonis omnium debet iocundari et
maxime de hiis que spiritualia sunt et ad spi
ritualia inductiua Et sicut sua sic cetera
debet aliorum bona procurare et procurata
sollicite promouere et semper plura et ma
iora bona debet de proximo credere

q̄ valeat intueri · debz nychilominus de
bonis temporalibus penitus non modicum gau
dere Octaua vt nichil preter deum diligat
aut pure propter deum · vt in omnibus solus
deus sinceriter diligatur sine socio · nec
enim alliciat quantacumque sanctitatis aut
aut beneficiorum immensitas vt aliquem
amore diligat singulari · sed amore in deum
dei vt scilicet per caritatem omnes referens meli
orem magis diligat potest tamen beneficia pro
beneficiis rependere et pro benefactoribus
et propinquis et precipue pro parentibus
ardorem cordis ad salutem animarum effundere
spiritualem · Nono vt sic quicquid faciat et
quibuscumque negociis implicetur deum semper
actu in corde habeat et nychil aliud quam ho
norem suum in omnibus actualiter seu habi
tualiter intendat · sed ad hoc imitatorem ut scilicet precipue
semper presentem deum intelligat ac si ipsum
qui presens est in sua uideret presencia · Vnde
eum timeat et revereatur et immenso amo
re in ipsum ferat eoque prout potest in via sua
et in ipso et non in alio requiescat · Decimo
et si potenciam assequi potest esse magna dei bene
ficia recognoscat debet et ceterorum benefi innumerabilium
ciorum suorum mirabilium reminisci et precipue
quod sua eum voluerit ymagine insigniri
eiusque naturam assumere et se pro ipso morti
tradere In via sui in cibum in gloria in premi
um tribuere semetipsum et quod nondum est cum

asssecutus i pmium tandem i via aspiciat
eu i patibulo. Sicque se compaciatur ac si
oia eius vulnera i suo corpe sustineret et
de ho pcipue debet dolere qz tot videt frustra
ri bnficio sic immenso. Cernat denique ipsum
i altari exhibitum s' in cibum et potum
et omnis saporis suavitatem hntem. et i ipso
toto affectu delectans clamet et dicat. Done
Ihu xpe tu qui es panis vite ita me de te
saciare digneris vt nl' pter te esuriam
Ita me de te inebriare digneris vt nychil
pter te sitiam tene mentem meam ne ab ille
mente vmbra terre a te vo sole iusticie se
paretur. Matri autem eius s. xpi oem qm
poterit reverenciam exhibeat et dicat
Dulcissime Ihu xpe dignare me infimum
oim pctorum matri tue benignissime re
uerenciam debitam exhibere. Et tu cleme
tissima dna michi indignissimo impetra
vt pfecte sim tue deditus servituti et tibi
omi tpe obsequar pura mente et corde
devoto cotinue tue benignitati assistam Am

Qualit' ho se ad amore dei se excitat capl

Quia cor contemplans no cessat sine
cessare non debet investigare quomo
amplius creatoris amore inardescat pposui
balbuciens ad ho inducere aliquod incitivum
Primo ergo agnosce o homo qz nl' qd ad eius
amorem tm te inflammat sicut bnficiorum

// sui

cuius imensa donacio hoc enim ipso quod ipsum ad
largiendum tibi ineffabilia liberum vel libera
lem recogitans ipsum te diligere nimium cogita
re conuinceris Et quid est hodie quod magis
excitat amorem quam diligi et amari hoc enim
faciunt quamuis crudeles homines quod diligentes se
diligunt quamuis hoc erga suum creatorem in
stigante antiquo serpente homines negligant
adimplere Cogita ergo quid vel quidquid velis
et vide creatorem tuum vnde habebis non modicam
materiam in diligendi Accede ergo ad ipsum
per hunc modum debes non ficte sed veraciter cogitare
te assistere deo tuo Ita enim est vbi es sicut
in empireo celo et te esse suum et non tuum
recogita et non dubitabis quod ab eo quicquid
non sit salute non ad tuum dampnum petieris
impetrabis Hec certe sunt incentiua amoris
quomodo non diliges eum cuius es et qui paratus
est omnia tibi dare nonne ergo multum diligibilis est
qui aliquid tibi exhibuit semetipsum tibi Si ergo
te diligis quomodo ipsum qui te fecit non diliges
tu te destruxisti et adhuc te destruis
et te amas et ipsum qui te construxit et
restruxit et conseruat non amas Dic
ergo domine creatura tua sum et teipsum negare
michi non potes sed antequam procedas hic
que dixisti meditare et inflammare in
amore Quis enim amplius se continere potest
quin statim omnibus oblitus in deum se totum
proiciat non preteris dum cogitat deum suum

ssimmū ee bo^m. delicias angelorū p̄mium
btorum hoim̄ infirmo et corruptibili cuius
miseria nec possett exp̄me semetip̄m nequie
no posse et q̄ntucumque s^t infirmus et paup
si ad ipm̄ conuerteret et ipm̄ peteret ob
tinebit h^c no desidant pete et largiri
dum inquit Petite et accipietis. Nescio
quid amplius laboramus cū cotidie nosmet
ipos affligimus cū nichil nū possidere om
creatorem valeamus Quid ergo amplius valeo
q̄rimus si omne bonū sic de leui hīe valeo
et tn̄ vitam plenā miseriis possidere cupio
O dos deus q̄ tibi n̄ iniuriam facimus q̄ n̄
te s^t nobis tbius libent^r n^l t^e confert si te
hēamus et tū nos s^t diligis q̄ te ee nobīu
delicias tuas dicas. q̄re nos tm̄ diligis
vt libenciu^s temetip̄m nob^s tribuas q̄ aliqd
aliud q̄ nos petamus Et certe nolo de ce
tero aliud possidere ex quo debi^u peticione
habere valeo deum meū Ornabo me
monilibus et ipm̄ introducam ī thalamū
cordis mei et ibi secū de cetero reqescam
bn̄ scio q̄ n^l aliud ipe petit q̄ anīam meam
intrare desiderat et diu ē q̄ pulsauit
doleo q̄ tam diu cariu tanto bono. dic
go ei scio q̄ plus e q̄ ego me diligis de
me ergo amplius no curabo sed solum
tuis deliciis inherebo. et tu mei curam
habeto no enī possum intendere michi et
tibi et ideo p̄mutatim tu tu intende

mee infirmitati ut ipam sublcues et ego
intendam tue bonitati ut ipa delectet q̄m
uis eo tecu̅ luctor nimis et tu meu̅ · nichil
tn̄ scio q̄ libentiꝰ meu̅ es et me conseruas
et promoues q̄ ego tecum ut tua ꝯfirmar
bonitate Vn̄ hō ēte n̄ q̄z eo me odio et tu no
me diligis · Si autem dn̄e vellem disc̄
rere p oiā dilectionis tue sig̃ deficerem
q̄ n̄c boā natuē n̄c boā fortune n̄c bona
grē nec boā glē̄ si hoim̄ et angelorum
linguis loquerer exp̄me nō valerem et
ideo hijs tantis ī tuū filiū pater eterne
aliquātulum respirabo Magna fuit erga
hoim̄ tua dilectio deus meus q̄ tm̄ eum
dilexisti et velles hoiē ēē deum · et deum
hoiē appellari q̄ eni̅ amplius si face pot
potuisti q̄ q̄ eū inseparabilr̄ vnisti Quid
dicam de sexu fragili ipm̄ filiū tuum de
ipō nasci voluisti et q̄ erat tuus vnigenit
et ꝑꝑꝰ filius voluisti v̄ginis filiū noiari et
ēē · Multū quidem dn̄e z m̄ [illegible] serum ·
exaltasti hu̅anū genus q̄ t̄ equalem filium
voluisti hoiē̅ ēē et filiū mulieris Nam
hō dilctiōz sig̃ erga angelos ondē noluisti
nō eni̅ angelos apphendit sed semē abrahe
apphendit · miru̅ ē certe quō pro tui amore
corda filiorū hoim̄ nō scindunt quid eni̅
huit deus aliud face q̄ cu̅ peccatuꝰ ī ipsm̄
profundum nos dire · et aliā nobilem
creaturam si vellet ī instanti creare

Quanta fuit ista dilectio dei quod post lapsum
dignatus est nos conquirere tam benigne et post
offensam nos amplius quam prius exaltare
Quid fuit illud numquid exaltatiorem meruit
nostra culpa Certe non sed ne amplius a te
fugeremus humanam naturam tibi vnire inse
parabiliter voluisti Mira videtur dilectio tua
domine deus meus qui te odientes diligis
et exaltas si enim nos qui nichil sumus
tantum diligis tu qui es summus quomodo nos tam
scelerati non diligimus omne bonum. Pro tot
meditantibus quod in te tam dilectionis
excellenti affectu non desinas pro amore
quod in hoc voluit deus nisi vt suo nos ine
briaret amore quanta est hec creatoris mei
dignatio quod tantum desiderauit nos sibi per vincu
lum dilectionis colligari. quod potest cor hominis
aliud cogitare vt sic ergo
nos deus noster exaltares voluisti prius
nasci vt nos bestiales per peccatum celestes
faceres. voluisti inter bestias in presepio
collocari O mira diffusio
bonitatis diffusio o detestabilis mora
oculorum exhortatio O glacies non cor
cur non liquescas ad huius calorem heu
michi nescio per quam viam deus amplius
nos requirit ex quo per hanc nos non habet
Sed quid dicam christus quasi est receptaculum
expulsorum voluit fugere in egiptum
nunquam domine qui vbique eris fugere non

indicebas Non cite dne qz oms inimicos tuos i tua potestate tenebas sed ho fare voluisti vt ho pro me pacies tuu michi manifestares amorem et ad te fugerem psecutus O deus meus vn video qz totus es meus et me vis totaliter possidere sed qo plura tacteo tue vite processum q totus es dilecoe plenus et venies ad ala phas et consputa Certe ho dilectionis signum cor hois no sufficit cogitare Si enim nychil michi amplius vnqz fecisses nec factury ees ni qz deus eternus volu stis i mea nata hc obprobria sustinere deberem totaliter tuo igniri amore Quod em manus deo et quid vilius pctore et tn deus pro pctoribz a pctoribus voluit cospui illudi Deus meus quid fuit illud qz a cr tura tua quam i momento delere poteras sic vilia tolerasti dicentibus te ee demo niacum benignissime rndebas O summa tue manifestatio caritatis q talia pro nob et demoniacis audiebas qz t tm cure de nobis qz te omi opprobrio supponebas Er ga nimia dilectio hc plante voluit sustine O cor plus qm lapideum O cor t no acte deris ex amore lapis calore solutus i es vtitur et tu ad tm calorem imutabilis pse uerasvtina go lapideum eet no carneu et qz mirabilius qz qz tero cordis lapide du rior et insensibilior iuenit si nõne dixit

dn̄s q̄ auferret a nobis cor lapideū et
daret cor carneum . ymo ex quo lapis
cinus immutat' q̄ cor carneū det cor lapi
deū conferendo cor carneū ad verecundiā
nrām dicit' O cor nequissimū o cor inimi
cissimū o cor īfidelissimū cur sic te odis
cū sic te fortiter diligentem nō diligis
Cur sic te laceras et consumis . o cor īfi
delissimū q̄ mortem plus q̄ vitam diligis
Cur te querentem nō recipis O lapides
et creature insensibiles flete . flete de sanā
cordis mei Certe etiam dn̄e si me odires
ex quo deus meus es et refugiū meum
tu solus protector et gubnator meus diligē
te deberem q̄nto magis cū me tm̄ diligas
et me tuis bnficiis sequaris fugientem .
nam tm̄ me diligis vt pro me te odire
videaris nōne tu deus homo voluisti pro
me iudicari et mortem turpissimam et ignissi
mam pro me sustinē O deus meus quid
michi amplius facē potuisti Certe si fe h'q
cisset mi vnus rusticus ipm̄ deberem diligē
ieternū et ego te nō diligam deū meum
non dico sanguinis effusioē que tota plena
ē caritate sed solus aspectus me inebriare
debet q̄nto ḡo magis passio ignissima et
ignominia plena certe me totū voluisti
qui michi te totum tribuisti et quis h' rq
rebat de manibus tuis dn̄e mi Cur tibi
cure fuit de tam vilissima creatura ete n.

aliud n̄ tua nimia bonitas et imensa dilectio nos
hō exigit nā si redimere volebas aliter fa
cere potuisti · sed sic facē dignatus es
vt nos amplius tuo amore inflāmares
O amor et desideriū cordis o dulcedo et
suauitas mentis o ardor et iflāmatio pec
toris O lux et claritas oculorū o aurium
symphonia o hostia odorifera deo prī
O melliflua gustatio fluxus sang
tus o amantissiā palpatio lateris o a
mea vita mea et ītima cordis mei
o medulla ossium vegetatio carnium sāti
ficatio organorū intellectus inspiracio et ex
ultacio mea Cur ergo nō sum totus ī tuum
conuersus amorem Quare ē aliquid ī me n̄
amor quō possum aliqd aliud meditari · et
quid amore tuo dulcius q̄ amplius cupit ·
Cur ergo nō sum ī illaq̄atus et captus vndiq̄
circundat me amor tuus et nescio q̄d sit amor
Sed heu mihi cur sic īsensibilis maneo
sine causa Cur vanitas plusq̄m veritas
me allexit Cur creature iniquitas plusq̄m
saluatoris mei benignitas me attraxit Cur
ceteror̄ odiū plusq̄m redemptoris mei amo
rem nimiū adamaui O q̄ntum dilexisti ho
minem deus meus nō solū pro ipō pati ī cruce
voluisti sed etiam ipm apud inferos visitasti
et tecum ad superos deduxisti · nōne pro
potuisti dn̄e pro ipis mitte vnū angelum
aliquem angelor̄ n̄ ipōs extraheres p̄ teipm

Cur vbiq; vis t' hoem̄ sociare ē. ī oī loco vis
cū hoīe habitare. q̄ habet nisi vilis homo
iste ē ipm̄ diligis sic intense. p̄q̄m̄ etiam
resurrexisti adhuc voluisti xl diebus homi
apparere secū glorificatus vesci voluisti et
pacem donans ei te palpabilem tbuisti.
// doc // sed nōne sufficiebit hoī q̄ pro ipo fueras
crucifixus et demū ipm̄ extrahes de inferno.
Videt̄ q̄ tm̄ hoem̄ dilexeris vt ab ipo non
valeas abstinere an ignorabas q̄ tam de
excellenti passionis beneficio fuerāt inḡti
et quos speciales habueras incredulieriste
rent quid g° potuisti amplius ītueri. O q̄
amabilis ē tua dilectio dulcissīe doc cū nō
possis ab hoībz separi iam enī ascensur⁹
eras ad dexteram patris tui. ptatem homi
dimisisti vt te cū velit habeat ī altari. hac
ptatem ei angl̄m non icepeis tbuisti ne
amitte te timeret sed o ē h° fiate voluisti
Cur
tū ad eos missur⁹ ees spm̄ sanctum
semp̄ vis cū hoīe morari et sic tuo corpe
ī carne nos cibare voluisti et tuo nos volu
sti potare sanguīe vt tuo iebriati amore
tecum vnū cor et vnā aīaz habeam⁹. quid
enī ē aliud tuū sanguinem q° ē sedes aīe
bibere nī vram aīam tue aīe īsepabiliter
colligare h° ē certe q° vis h°z quod desi
deras deus meus. h° est redemptor dne mi
quod tanto tpe procurasti. ppt' h° enī a tua
infantia laborasti. Hoc nobis concedas q°

pro nobis plenu amorem sangne effudisti
Amen. Quar[e] est[o] deb[e]z liber[e] d[are] cor suum d[e]o

O Domine tu te me dedisti et a me cor
meum petis. Sed quantum e[st] h[oc] mi
domine qui ita excelsus es. si haberem unum
cor quod solum maius esset quam si simul essent
omnia corda filiorum hominum et omnium angelorum
et affectus et ut materialiter loquar maius
esset ut plura spiritualia et corporalia insimul
actum continerent vel continere posset quam celum
empireum ipsum totum et totaliter libentissime
tribuerem tibi. aut tribuere deberem. et
hoc tanto domino minusculum parum. ymo quasi
nichil esset. quanto ergo magis illam paruam
cordis scintillam quam habeo tibi dabo. et
totaliter in te ponam hoc enim permaximum est
michi quod cor meum habere digneris Nonne
ergo stultus essem si id applicarem de cetero
alicui creature cum deus meus velit habere
illud etiam in meipso nolo quod remaneat a
modo sed volo quod totaliter requiescat in te
qui creasti illud ad laudandum te. Melius
est enim quod cor meum remaneat in eterna
iocunditate in diuina maiestate et inmensa
bonitate quam in mea fragilitate in tua secunditate
diuinitate quam in mea iniquitate Si hoc in hec
contemplatione cupis multum corde desideres
et confidenter ore postules et desiderium
anime tue tribuet tibi deus et voluntate tua
non fraudaberis sed mentem tuam eleuat

in benedictionibus dulcedinis et p̄uenet me
et tamq̄m corona lapidis p̄ciosi cū seipso
mentem tuam circundabit Regula Nullo
pt ~~et~~ pfecte inuenire deū q̄ se pfecte nō
pdit Qualit hō ordinet cogitaciones suas ad deū capitulum iii

O homo vis cognoscere quo tuum dirigas cogitatum semp de
bes cogitare te eē ī pn̄cia dei tui ipm̄ sp̄
habeas ī tuo cogitatu. Dup xpm̄ aut pro
te crudelissime vulneratū qi semp dirigas tuū
cogitatum q ipē sit deus tuus qui pro te
talia passus ē cogitabis. Sepe eciā ad
xpi matrem reuerenter q̄ ē miserorū solaciū
festinabis. et quociens ad ipam tuum
direxeris cogitatum ipam cogita matrē
dei. ut sic quocumqȝ dirigas cogitatum
deum tuū semp habeas ī corde. et semp
coram ipō existens suamqȝ ammirans mag
nitudinem et tuam miseriam recognoscens
quantum poteris resileas in teipm̄ ammirans
non modicum q ipē dignat rem tam
fetidam coram suis oculis pn̄tare et te
ad momentum patit ī sua pn̄cia demora
ri. hō sic faciens de hō dono maximo et
de omnibus aliis q̄ntas poteris referas
deo grās gracias et q eciam regraciari possis
recogita magnū donū .s. q semp ī pn̄cia
sua valeas commorari. hec et alia q̄ t necesse
sunt debes cū omi vigilancia custodire. sp̄
tum magna auiditate inhias ad maiora

Et si ppt tuam miseriam aut aliqua
occupacionem exteriorem cogitatu tuu
a sua pñcia absentares cu anxietate m
maxima reuerti studeas ubi eras s. ad
pñciam dei tui Et ho faciens qualem
processum hre debeas unctio te docebit
hoc tn pro certo heas q quicq sit de aliis
semp te debes ad nychilum redigere ut tui
consideracioe quantu potes et om peccatoru
te infimu reputare et tam pro te q pro
aliis a dno deo tuo t' pnte cu oi humilitate
veniam postulare . et tuam cosideracoez
sup ho dirige poteris p hunc modum Aliqn
cogitare debes q tm alii peccatores a deo
sunt elongati sunt et tu q tu sepe et si se
non cotinue ad dnm deu suu couertant
t corde . qn tunc dnm deu suu itimius co
gitent qm tu et clarius recognoscant et
qn maiori coram ipo assistant reuerencia
et maiorem suoz hnt confusionem pcco
rum et humilius se reputent . qn eciam
maiori moueant et ardenciori moueatur
affectu i pñcia tanti boni et si hec pleo
corde no poteris cogitare ho ipo te debes
supbissimu reputare nc poteris de cong
ruencie tue supbie ppondera conscienci
as aliorum et tn de sapientibus te
scatur quod sicut contingit de bono
ita et de malo q aliquem defectum
in quolibet repire quem t' al's

tam excellenter nō possumus inci
te . debes tunc firmissime psume qd
supbia sit illud viciū ī quo tu singu
lariter alios excedis et quo tu nō po
teris respice tuam puitatem et certe
si hec ē verum satis bn pt infimitatem
appellare . Sed forsan tua supba
cogitacio tibi dicet quō ho de infidelibus
cogitare possum . s. qd sim eis infimus . Sed
qui nec deum etiam cognoscunt
audi supbia ceca an ignoras qd si deū
cognoscis ipmqz redemisse te credis suo
sanguine pcioso et contra ipm ī supbia
elevaris qd gravius peccas qz si oia hec
ignorares . Pone ubi ~~maior~~ peccō maior
ē cognicio maior ē cotemptus maius
pctm . nllm g° excipias o insania sed
pleno corde te humilians tua miseriam
recognosce . et et si tibi tunc surrepat . hanc
cogitacio g° tu es a deo reprobatus .
qntocius exclude debes . nec pmitte tecum
modo aliquo comorari time debes nō modicū
et ad dei altissimi superextolle pietatem et co
fide ī xpi vulneribus et ī clemencia matris eius
Immensa ē enim mīa dei nri et si ī te cent
oia pctā q unqz facta sunt vel possent adhuc
ppetrari . adhuc infinitum superexcellit eius
mīa et tibi hec oia si ad eū recurreres ppter
suam pietatem largissimam condonaret
Si tibi tunc veniat cogitacio utrū sis

i caritate an nō timere proculdubio debes ·
sed caue ne determinate i aliquam ptem de
clinaueris fideliť age · et de diuina mia sp
spera · si em̄ hoc egeris et tu cōsideraueris
t reputaueris te peiorem nocte obrutu · ac de
tanta tenebrositate itense dolens ad fonte
pietatis humiliť cōuerteris mente tua orie
i tenebris istis lux tua et eleuaberis dei tui
dulcissima pietate ad celestia cōtemplanda
et ibi i delicijs habundab et dicas cū pph'a
Et nox illuiāc mea i delicijs meis Quod
ipse pstare dignet qui viuit et regnat i
secula seculoꝝ Amen Expl' v

Quantum qd ad opꝯ seruat

Si attenderes o homo qz deus te ad
ymaginem suam fecit pro te tot et
tam nobiles condidit creaturas et tuam assu
mens naturam tam care te redemit · et nō
solū vt ipm i cibū habeas i pnti · sed seipz
tibi i futurū i pmiu ipmisit · Nunc nāz
conseruat gramqz ifundit et hec oia ad suu
facit honorem si etiam i ipm tendes vt debes
et eius honorem ppter peteres, Vt qui tui oblitus et
pro nychilo te supponeres quitqd honoris cōso
lacois aut tribulacionis siue iniurie t' cōtingēt cōtingeret
ac si nichil esset reputares totū i laudem et
gloꝛ referens creatoris et quicqz aliqd faceres
ad dei honorem atqz tue salutem vtrū diffi
cile esset nō iudicare deberes · sed quodam ipe
tus mentis ymo amore feruenti deberes stude

tum oi diligentia effectui mancipare. Si
bene amore creatoris tui ees succensus o homo
nychil pro ipo iniuriosum vel difficile reputares
Omia tibi levia. oia tibi amabilia. oia dulcia
et suavia apparerent. et tam libenter hec oia
adimpleres ut cum oia proficisses quod nychil
pro ipo fecisse te crederes ymmo potius defecisse
te quod ex hoc tm exosum haberes ut vix teipsum
posses aliquatenus tollerare et cogitare se
sollicite quod posses maiora facere et aut saltem
tem eadem perfectius adimplere proponens sup
in corde tuo de defectibus tuis graviter flagellari
llari. nam erubescere non modicum et dolere
res tam altissimo dno tuo miserrime ministrare
strare Quid plura dicam quanto plus
proficeres tanto plus te deficere cogitares
res. et amplius erubesceres et doleres
et maiori ardore accensus semper in maiora
ra incipere vel saltem eadem
ferventius reincipere cotidie conaris
enim quia de hiis que ad honore dei tendes tuus
posset refici appetitus sed enim firmiter
litatis apparens O mirabilis calor amoris
qui sic cito digeri facis ac tandem convertis
verteris in primum sine fine. non dubito
quod tunc nimio fuore ebulliret cor tuum sopor quod
haberes exosum et quicquid te ad momentum
subtraheret a servicio dei. semper tibi videres
tibi ad serviendum deo tuo piger. aliisque fu
dei in comparacione tui promptissimi et ferventissimi

apparerent corporis probitas esset tibi in gaudium sed tua pigricia tibi in merorem Iacere de ergo o homo ad cor altum et tuis actibus exaltabitur deus tuus. Si enim habueris cor infimum et terrenum minima sencia maxima reputabis et que quasi nulla erunt tibi difficilia apparebunt et ita que pro te aut pro uno tuo amico dulcissimo libenter faceres pro deo tuo facere gravaris Ultra modum dulcia et amabilia reputabis amara et amarissima dulcissima iudicabis Oculus tenuis irradiaciones veri solis iusticie abhorrebit et ambulare in tenebris affectabit de spiritualibus viciis triumphabis et te triumphari a demonibus ignorabis. appliccabis manum propter pigriciam sub ascella et tunc in estate glorie mendicabis. Vae tibi quia iam non poteris bestiis comparari vtinam iumentis sub eis. que eorum subeunt onera dominorum non poteris eadem culpa arguere et te cunctis nequiciis adimplere Si ergo ad serviendum deo sic habes ligatas manus et pedes non restat nisi in exteriores tenebras iaciaris. a quibus nos ipse custodiat cuius misericordia plenus totus orbis Amen Capitulum vi

Qualiter homo se ordinet ut deum diligat

Quia ad dileccionem dei hindam impedit dileccio sui. et quanto plus intenditur una remittitur et altera. Ideo vt possumus deum perfecte diligere oportet nos perfecte odire Tunc autem perfecte te odis cum appetis pleno

corde ab omnibus conculcari et vilissimus
reputari et flagellari et deici et quasi ad
nychilum redigi. et hec omnia reputes esse pro
ea quod iniurys et in tuis tribulacionibus consolaris
et non solum ab omnibus vis hec tibi inferri. sed eciam
eciam eos credere te istis iniurys et tribulacionibus
esse dignum. hoc dico eo quod multi appetunt sustinere
nere adversa ut in eorum tollerancia ab omnibus
commendentur. tales autem se non oderunt sed diligunt
gunt et mercedem suam receperunt in hoc mundo
Tunc eciam perfecte te odis quando non solum vis
ab alys conculcari. sed eciam temetipsum vix
valeas tollerare et es tibimet abhominabilis
nimis et velles eciam a creaturis irracionabilibus
bus impugnari et cum aliquod delectabile ad
tuam necessitatem aut non afflictivum recipis
contra temetipsum conturbabis. solum deum quaerens
et omnia renuens extra ipsum. ad hoc autem donum
per maximum hiidum valebis pertingere si consi
denter et ex corde pecieris hoc a deo sepe
Ex parte autem tua prius aliqua esse debent
tua et dispositiva ad donum id Primo quod
considerare debes quod natus es in peccato et quod
ab illo lavacro regeneracionis es purgatus
et lotus. postquam usum liberi arbitrii habuisti
buisti usque ad hanc horam quasi continue peccasti
peccasti immemor prime locionis que derivavit
a latere xpi. et diviam non reverebaris
maiestatem in cuius presencia existebas et
temetipsum offendens plusquam aliquis tirannus

delissimus inimicus quo si hec cogitaueris te
non odibis et quid odimus nisi mala contraria
et nociua et quid peius quam se opponere summo
bono · quam contrarius quam sanguinis xpi euomere me
dicinam · quid nociuus quam sue anime occisio et
tu talis es fuisti etiam plusquam valeas cogi
tare · Debeas etiam cogitare quod quanto amplius
ab extrinsecis molestaris tanto magis es prouidus
tibi via undique ne vageris per deuia et affectus
ne applicetis creature sed in solo
deo altissimo requiescas Animus non odit aliquid
claustrare conpone non pt exire a deo
ite tunc aperit cum ipsa tribulatio non armat
sed ab eo effugatur potius volens quiescere
in creatura quam in deo · cogitur etiam quod
soli deo debetur reuerencia et honor et ipse
in se et in suis creaturis solus est diligendus
et ideo si vere deum diligis debes te hono
rari et diligi ab omnibus abhorrere · quo
non abhorrendo michi attribuo quod est dei
primo etiam potius opponimur affectato ne si
vellem tenere medium caderem in extremum ·
O quam utiles sunt afflictiones · o quam utiles
sunt iste afflictiones extrinsece certe per ipsas
ad cognicionem mee miserie deuenimus per hanc
cognicionem nostri venimus ad cognicionem dei
Nam quanto magis quis sue vilitatis est
cognitor tanto magis est diuine maiestatis
inspector Animus quam vilius quam hic humili
ari et sic ad celestia exaltari Animus quo

renuet se odia et ab omnibus conculcari ete
nescio nisi stultus Si enim times o homo
que a comparibus inferunt quanto magis time
debes que a dno infligunt. si enim conturbet
te contumelie vel detractiones quanto magis te
conturbet quod forte tibi dicetur vna cum aliis
dampnandis Ite maledicti in ignem eternum
Et si ista times certe illa ~~diliges~~ diliges
et amabis nam illa sunt via ad premium
et materia magni boni consolaciones vero
sunt vie ad penam et occasio magni
casus Iste sunt consolaciones animas inficiunt
et deturbant Ille autem tribulaciones
animas lauant a maculis et purgant a sor
dibus peccatorum ut sic dealbate et mundate appa
reant deo suo. Quibus quibus ergo appe
tat hoc non qui non appetat te videre aut
non appetit euolare et quomodo probabitur
aliquis tuus esse verus amicus nisi que prope
aduersa voluerit sustinere Numquid
vera amicitia probatur in consolacionibus et
honoribus huius mundi Certe non quia
sic pauci inuenirentur mali quia pauci sunt
et vix aliqui vel qui non appetant consolari
Hoc certe ille filius tuus conuertitur quibus hec adu
gere non desistis nam semper cum tribulationibus
commoraris. non tamen renuat sed diligat
qui vult tamquam specialis amicus tuus haberi
carissimus filius cum dno habitare hec
nos semper stimulant et faciunt clare

et proficere ad maiorem fructum conscendere ad mortuum i. ad celestia contemplanda
hoc sit certe quod ceteris membris compaci entibus conpati instruimur. Quod vero proximo iniurias et passiones et dampna sustinenti compatiatur quod non nusquam probauit propterea dicit apostolus ad hebreos Non habemus pontificem qui non possit con pati infirmitatibus nostris et hoc est quia in suo corpore fuit ipsis expertus sicut ibidem innuit et si nunc aliis non conpatimur non conregnabimus secum aut si compassi onem non habemus quod sumus membra a si commembra mortua et insensibilia sumus quid restat nisi ut de corpore eiciamur
Aut dicito michi quid ipsi capiti christo pro te mortuo scies compati quod non eo patris aut si non compateris quomodo poterit conforma ri sed certe si te aliud non moueret hoc solum deberet te ad iudicium passionis quod vero peius et magis mortiferum quam passio nibus christi non conpati et tanti beneficii ingratum existere aut quod fructuosius et suauius quam illius passionis et corde compassi onem plenam gerere quod bene nullus potest facere nisi qui sit iniuriam expertus aut dic michi quid nobilius quam assimilari filio dei quo si ei dissimiles fuerimus per consolationes et ho nores eius sumus minime conformes in regno suo
Quid enim abhominabilius quam videre primo

vili stercore filium dei in assupta humanitate
iniurias et obprobria sustinere mortem turpissimam et iniquissimam tollerare et velle ab
hominibus honorari et delicijs afflue, Quid homo
stercus et plus quam stercus pro iniuria quam sibi fecerat ipse semetipsum ad talia iudicauit
ipse actor et iudex super se reflexerit iudicium
amarissimum et tu adhuc coram eo qui sibi
iniuriaris vis transire immunis saltem coram
oculis sic pro te afflicti protende mentem
et corde te affer ad consilia paciendum
Certe non dubites quod ex quo est pro te
sufficienter punitus si hec iterum sustinere
volueris et toto appetieris corde non sustinebis quia non vult ut pro eadem iniuria bis
passio inferatur sed quod credis iniuriam
in honorem conuertet et quod credis tribulationem esse in consolationem videbis contra
et ubi credis esse dampnum fructum reperies
multum et quanto iniuria fuerit maior
tanto honorabilior eris Quanto tribulacio
fuerit et afflictio propter deum intensior tanto magis
consolaberis. et si omnia pro christo amiseris
certe quod in mundo quod est omnia possidebis, si autem
honorem appetieris deprimeris si consolaciones tribulaberis si temporalia depauperaberis Qui propter deum aliquid appetiere scit se
affligere ymo si se indebite dilexerit se
occidet. Si autem se odierit et solum deum
dilexerit ipsum plenarie possidebit

Vn qui deū diligit ipsum habet et q̃nto
pfectius diligit tanto pfectius habet · O
stultissimi hoīes c̃ oculos vros h' nō ponitis
si voltis et vos oīa abhorrere · certe cū vos
videritis possidere creatorem oīm et mēs
vrā ī ipō quieta fuerit oīa vanitatem
reputabitis et corpora vrā dū adhuc sunt
mortalia tamen erunt vobis īhonorabilia
Et sunt qui auferret sitcus vel aliquod ·
abhorabile ab oculis vris sic qui vos usq
ad mortem affligeret et sicut qui detesta-
ret' q' abhominaremi gauderetis · sic q'
detestando iniurias et opprobria diceret vobis
et feceret exultabitis · hā n' vob' poterit eē
nunc adūsi q consolatioēs et honores non
poterunt vos decipe eo q de ipis nō cu-
rabitis q' cōtrarii appetitus ad aūsitates nō
poterunt vos decipe quia eas affectatis · ymo
q̃nto maior ē tribulacio tanto maior ē vobis
consolacio quia magis ibi hr casu adimplebit
desideriū vrm Nam etc sic deberet esse
ut quis nō deberet gaudere si separaret'
a vanitate et diligit' veritati · Nonne h'
oīa sunt vanitas et quid veitas n deus
nichil · ideo oīa pter deū aut q' ī ipō nō
attendunt abhorrenda sunt · Si enī sic
eet o homo si ī solo deo velles affici et
suū solū sitires honorem et te ut dictū ē
nō diligeres sed odires · et ab aliis
affectares conculcari magis dyabolo placuisse

vt penitus ad te itere no posset. In hoc enim
concordant doctores quod omnis mali est causa
timor vel amor ymo et ipsius timoris
causa est amor sui. Quod ergo ex tote parte
poteris quod te perfecte cordis et cultore tuum solum
diligis. Hoc certe si habueris ad perfectam
innocenciam et sanctitatis consummacionem
pertingis et quod aliquando fuisti servus omni ha-
cris pro maximo in regno dei. Sed ergo ergo ad hoc
assequi tardamus quare negligimus hanc tam
mentis perfectionem tam magnam excellentissimam
negabit nobis dominus deus si ab ipso postu-
lare volumus certe non. De hoc est certificari
possum ymo libentissime tibi dabit. Non dico
quod dabit et pati quia hoc non omnibus concedit
sed et tribuat velle pati et hoc est sufficiens.
quamvis melius esset et velle et pati et
forte illud si dignus fueris tibi dabit.
Et si dicas non possum tantum laborare nisi ut
ad tantam sanctitatem pervenirem ut solum
deum diligerem et me super omnia abnegarem
et ab aliis appeterem vilipendi. Et dico
quod ad hoc non requiritur tantum extrinsecus labor aut
corporis valitudo sed potius solum dico cordis
et corporis quies labor cordis et quies mentis
Non requiritur dico mutus labor extrinsecus tamen
quia per illum distinguitur homo interior. labor tamen
pietatis et humilitatis adhuc et omnium uti-
lis est dum tamen hoc quietem mentis in labore similiter
custodiat. Nec requiritur valitudo corporis

q̄ r̄pugnat valitudini spūali. Requirit tamē
labor cordis ī surgendo et tollendo se euellere
ab istis īfimis et ad celestia ascendendo.
Et dum ascenderit requirit q̄ q̄cs mentis mi-
tum eni abhorret eū deus q̄ eū degustat
ast ibi nō q̄escat sed potius tanq̄m deus nō
esset sufficiens redit ad amplexanda sicod
et sic ignatus iterum v̄lt dnz amplexari
sed ēte hō vni rustico facere nō audere et ipm
deū plus om̄i rustico vilipendimus et iniqui
omnino volumus q̄ satisfaciat ī oībȝ voluntati
nre. Sȝ nō ē ita. Sȝ si penetrare volueris
sine repulsa tam potentis dnm q̄ alia ad
ipsum reuertendo consendens ibiq̄ requiescas
et sollicite roga eū ut te nō pmittat a plus
recedere ad dominum et si sic feceris nō dubito
q̄ eius splendore eterno illuminatus tuas miserias
recognosces et sup oīa te odibis diuinam
experiens bonitatem et oīa tanq̄m stercora
reputans coniungeris amoris vinculo soli deo
quod ipe nobis concedat q̄ ē bndictus ī se-
cula seculorum Amen. Capitulum ī actione

homo frui debet contemplatione ca. vij

Qui homo inebriatus esset amore sui
creatoris nichil ī oībȝ quereret nisi
quo creatori suo diligencius posset et perfec-
tius desiare et pacē penitus quietem posset
voluntatem abscindens soliq̄ magis deo
deo crederet placere cū ipsum animi assequi
ut sic ī oībȝ et p oīa nō q̄ sua sunt quereret

quomodo et in actione homo frui debet contemplatione ca. vij

sed que ihu xpi oblivisceret sui quodammodo
memor solius dei h[ic] talis et tantus p[ro] fervore
et amoris imensitate no[n] multu[m] ut cedo distin
gueret int[er] gradu[m] et gradu[m] vitam et vita[m]
statu[m] et statum p[er]sonam et p[er]sonam temp[us]
et tempus locu[m] et locu[m]. Sed quociens mo[do]
et quacumq[ue] hora discerne possit quid a
plius catori placeret, statim p[er]ficere conaret[ur]
toto a[n]i[m]i affectu tendens in deu[m]. Quanto cate
mini ad deu[m] reducunt[ur] tanto a se invicem
distinguunt[ur] et q[ua]nto ad deu[m] amplius i[m]mi[n]e[n]t
tanto inter se mutuo amplius uniuntur.
Omnia g[ra]o co[m]municans et ad unu[m] q[uo]d omnia re[du]
cens quod faciat quisquis cu[m] n[ihi]l reqrit i[n]
o[mn]ib[us] n[isi] honorificentiam dei ad q[uo]d facta sunt
o[mn]ia et ad h[oc] universa ordinet et i[n] uno
creatore iungens q[uo]d veru[m] e[st] cu[m] universa i[n] ip[s]o
collocat et solu[m] deu[m] i[n] o[mn]ib[us] intuet[ur] o[mn]ia
co[m]municans et i[n] uno c[re]atore coniungens n[ihi]l
i[n] o[mn]ib[us] n[isi] deu[m] videt[ur] sic suspirans sic anhe
lans ad similiter i[n] o[mn]ib[us] deo suo totus acce
sus totus ignitus no[n] co[n]sideret quid s[ibi] suavius
quid divinu[m] ce[te]ri sed quid deo amabilius.
O felix ho[mo] talis q[ui] cu[m] activa co[n]templativa[m]
h[ab]eret sic d[omi]no ministraret ut martha cum
a pedibus d[omi]ni no[n] discederet cu[m] maria sic
se angelicis spiritibus i[n]ureret co[n]forte q[ui]
nobis ministrando a divina co[n]templatio[n]e
no[n] vacant. Quid h[oc] aliud n[isi] cu[m] ministrat
sano cu[m] servit i[n]firmo sic i[n] eis d[omi]n[u]m intuetur

Et sicut deo proximo assistendo manum
porrigit ad proximum et cor ad deum.
proximo servit non ut homini sed ut in homine deo
semper totum refert ad illum qui dixit Quod
uni ex minimis meis fecceritis michi fecistis
Et ideo cum in lecto videt infirmum videtur sibi
quod videat xpm suum ac per hoc nichil difficile
nichil abhominabile nil ignominiosum faciet
pro infirmo ac pro aliis desolatis. sed omnia
dulcia omnia suavia omnia amabilia iudicabit
cum sic in proximo ministrat xpo. Credo sine
preiudicio quod quis sic ut dictum est ferventer
et diligenter xpo in proximo ministrat pure
propter xpm tendens in ipm quod plus meretur
et virtuosius movetur et a deo amplius approbatur
quam si ipso xpi corpori ministraret. Et
hoc sic patere potest unusquisque pessimus homo si videret
xpm esse in uno lecto et bene cognosceret ipm
non est dubium quod sibi ferventer et diligentissime
ministraret Sed sibi in proximo in tanto | i. xo
fervore et diligencia ministrare non posset
nisi perfectus ut credo primo ut ita loquar et
plusquam perfectus Et ideo toto animi conamine
hanc graciam conemur habere. Quis
de cetero abhorrebit leprosum declinabit
negliget desolatum cum in eis xpm et plus
mereri et deo placere ut probatum est quam
si eciam ministremus ipi xpo Iudicabit
quem diligit anima tua certe in infirmaria
iacet ibi angustiatur ibi dolore torquetur

currere et sibi ministra sibique compatere in
firmanti O sponsa que cotidie instas
vt sponsum tuum osculo osculeris Accede
ad leprosum et osculare eum qui ibi iacet
Cur sponsa misera pro sponsi amore lan
guere te dicis et ipsum cotidie nudum discal
ciatum afflictum ante te vides transire et
negligis et non eciam compateris sibi et
si non possumus omnibus compassionem donemus
et in omnibus consideremus christum credo firmiter
quod si ipsum neglexerimus in terra quod ipsum non
habebimus in celo Audi quid dicat Infirmus
eram et non visitastis me etc Et bene no
nostis non sunt hec mea sed christi infallibilis
veritas Timeamus ergo hanc sententiam qui totiens
neglegimus eum non interrogemus eum de cetero
non dicamus ei ubi iaces vbi cubas in meri
die quia iam nouimus locum quod sanguinem quem
in infirmaria iacet non vestitur nec pasture ob
sequium Audite obsecro consilium meum et non aspi
ciamus ad factum meum qui enim vult ut
dixi cum actiua contemplacionem habere et suum
dominum in omnibus contempletur videtur quod hec sit breuis
et bona vt videlicet se totum recolligat interius
ad cor suum et intima cordis ingrediens se
reuoluat in deum vt nichil videat nec senci
at nisi deum et tunc quodammodo deificatus
et transformatus in deum ad quodcumque se vertet
nichil nisi deum considerabit et quarumque opera
faciet non homini sed soli deo facere censebit

du hanc form̄ tenebit ī oībus deū uidebit et ī labore actiue cōtemplatiuā fruet̄. et si contingat ymo q̄r ɔtingit ab hc̄ nobili discede forma ad ipsam statim nitat̄ redire et ho totiens fiat ut q̄i ī habitū ducat et hoc magis diuina largitate q̄ aliqua ī dustria īpetrare se credat. Et si hc̄ om̄ nimis difficilia tibi uideant̄ saltem ad ho conare ut sem̄ ī oībȝ q̄ras face quod sit magis honorificum deo cōforme xpō utile et proximo afflictiū et ignominioso corpi xpō. Quod nob' cōcedat q̄ȝ bndictus in secula. Amen. Cedā d'ectable ꝛ allectiuū

Anima mea liq̄facta ē ut dilec tus locutus est. O mirabilis et ineffabilis v̄tus amoris deū inclinat ad t'ram. mentem eleuat ad patriam deum et aīam sil' cōglutinat ad glām deū fit hoem ad hoem fac̄ fiat deum temporale fit ex. m occidit mortalem et imortalē fit et ymū excelsum ɔstituit inimicū fiat amicū seruū fiat filium et abhoīabile fiat gloriosum frigida fiat ignea. obscura fiat clara et dura fiat liquida nā aīa mea liq̄fita O v̄m admirabile o v̄m nimis delectabile. ego uilissim9 seruus tuus dn̄e deus meus qui eē no sum dign9 aliqua tua cātura uocari hc̄ ē. quō̄ sim sic t' tanto uinculo caritatis colligatus ut ad v̄m tuū p̄ amoē

Cor ortatur ... delectabile ꝛ allectiuū

tuo fuerim liquefactus O ardor amoris qui
intima mentis in deum infundis nam adia-
mantina erat anima mea et eius intima
nimium ~~solliciti~~ solidata nunc amore lique-
fit nunc ex se exit et in deum totaliter se
diffundit proprium locum relinquit et in deum
transit absorbetur a deo et obliviscitur sui O
amor quid tibi tribuam quia me fecisti divinum
vivo ego iam non ego vivit autem in me christus
Inenarrabilis virtus tua O amor qui lutum
in deum transfiguras quid gratius te potentius quid
dulcius quidquid iocundius quid nobilius
te obsecro bone ~~ihesu~~ amor qui terrena por-
in celum deficio tui memor et facis me cum fabula-
ri dilecto, O felix amor qui nos famelicos
nudos et sponsi dei nostri amplexibus sustentat
O desiderabilis amor qui summis deliciis re-
ples egenos sed si liquefacta es ad verbum eius
quid sustinebis amplexus eius quo non es
consumpta ad oscula, O si liquefacta es ad affatum
eius quomodo non es absorpta cum intrares per vulne-
ra eius et perveneris ad cor eius. Sed o mira
dulcedo eius et mira iocunditas ut quod
non memoria novare possumus magnificare non
mereor esse ancilla et facta sum carissima in
deliciis Quis sufficit tanti amoris eius
scintillam modicam intueri Quid est hoc nescio
capere nequeo sed obstupesco admiratione. iocun-
dor delectatione. inebrior iubilatione. sed quid
feci quid merui ut tanta mihi beneficia exhiberes

te persecutus sum et in te collocatus sum
tuam faciem conspui et michi tribuisti oscula
te vulneravi gladio. et tu me a morte libe
rasti. te replevi dolore et tu me gaudio et
consolacione. occidi te deum meum et michi te
felicem vitam tribuisti O mira mutacio
dextre tue non ergo mirum si ad vocem tuam liquescit
cor meum ymo de cetero totus accendar et
totaliter liquefiam ut in te totaliter sim effusus
nichil preter te videam nec in aliud cogitaciones
mee fixe tabescant. illo modo ymo mirum videtur
quod non sumus sic intenti quod ignoremus omnia preter
te si haberemus te quid amplius volumus
In te ergo dulcissime domine requiescat mens nostra
et a te nec ad modicum separetur. stultissimum
quidem est tam nobilissimum et iocundissimum lo
cum exire. quo audemus aliquid nisi dulcissimum
sponsum inspicere ne subtrahatur a nobis Quod
quesumus nos monet alicubi intueri. Ylone
terrena sunt stercora et hic est summum bonum.
Quo omnia non desipiunt quo omnia non fecerit
ad penitenciam tanti boni O. o. o. stulticia homi
num. prior redite prevaricatores ad cor in nobis est sanie
enim regnum dei et vos pro fetidissima insanitis
et dyabolicam servitutem subitis In nobis
certe est deus noster confirmini super eum et fruamini
ipso hoc contenti sitis hic sit porcio vestra quod no
bis concedat qui vivit et regnat in secula
seculorum Amen Quomodo homo sit bene ordinatus
in cogitacione locucione et operacione capitulum IX

Servus dei nunquam deberet nec aliud nec
aliter cogitare loqui et operari quam si
deum facie ad faciem videret. Nec enim du-
bium est quod nobis est presens deus et sic nos videt
sicut si essemus in celo empyreo in sede virginis glo-
riose quamvis non influat hic sicut ibi. et ideo
quamvis eum non videamus ex quo scimus ipsum
esse iuxta nos et etiam in intimis cordis nostri non
debemus propter hoc nec plus nec minus nec aliter cogitare
loqui vel facere quam si videremus eum. Cum enim
timeret servus imperatoris si sciret quod imperatorem
esset iuxta eum quamvis non posset imperatorem
videre quantum timeret si ipse imperator eum
videret. Ymo forsitan magis. nullus enim
est servus qui timeat propter eo quod dominus suum videt
sed quia videtur a domino. Unde si servus sciret
pro certo quod dominus non posset videre eum nec etiam
posset scire quod servus faceret non timeret tunc
dominum ut credo. Sed si sciret se videri a domino
et dominus tamen videre non posset tunc minime timeret.
quanto ergo magis erga dominum nostrum timendum.
quia nobiscum et in nobis est et omnia intuetur.
debemus moveri semper timore et reverencia presencie
et devocione et amore et erubescencia. Sed
Mirum est certe quomodo sic modica scintilla sicut
est cor meum non absorbetur totaliter ab immensa
pietate et bonitate divina. Et quomodo non semper
servus dei amore sui domini inebriatus incedit
hoc credo fieret si illi bonitati immense vellet
cor suum applicare. Unde de hoc non dubitet aliquis

Nota versus conformidat inveretur devotus amans erubescens

q̄ qn̄to magis illi bonitati imense vellet
applicare cor suum tanto melior et pfectior
eet. et q̄ i sūmo applicare posset vt penit9
oblitus om̄ pter ipm̄ tota ai̅mi conamine
i ipm̄ tenderet ibiq3 q̄esceret n̄c statim
a tanto bono resiliret tunc credo q̄ absort9
dulcedine ɔsūmaret i statu vie. Tunc it̄
consolacoēs et tribulacoēs vitupia et hono
res blandimenta et obprobria isensibilis
ptn̄siret nichil senciens n̄i dn̄i sui solam
affectans honorem. Tunc cōphensor dici
pt posset pocius q̄ viator. Beatus non
miser angelus n̄o homo n̄o peccator sed sctūs
et si ad ho ptinge cupis o ho̅ hanc breue
regulam tene. Quicumq3 vult ee ɔsumat9
i statu vie debet de sua v̄tute totaliter
desperare. plenarie cōmittens se i ma
nib3 pietatis imense toto corde cōfidat de
ipsa. nichilq3 qn̄tum i se est obmittens de
contingentibus fidelr agit q̄q̄ possit cerne
ad sui dn̄i ptinere honorem sed et ho q̄ i
pfata regula sc̄ptū ē donū dei ē pmaxi
mum et q̄ ipm̄ habuit n̄o a se. sed a se
totaliter recognoscat sciens pro certo q̄
ad ho ē ipossibilis p se et prono pocius
ac dign9 p mortis eterne. Ordinatio ad pp̄ imitacion pxim̄
De proximo accipe
breuem doctrinam vnuq̄q3 de mundo
reputa teipm̄ Si ho bn̄ i corde tuo pōsse
ris n̄o ē dubium qn̄ bo̅m suum sicut

tuum diliges et quod ad salutem suam spec
tare videris sicut pro te sollicite procura
bis omni exhortatione vel alio modo si poteris
et cum ipsum bona facere videris aut dicere
repleberis gaudio ac si tu faceres vel diceres
Cum scieris ipsum esse in peccato vel in aliquo spirituali
delicto vel defectu nimium condolebis et ipsum
a malo ut poteris revocabis et inducas
ad bonum De miseriis corporis sic compatieris
ei ac si illas habeas in proprio corpore et sic libenter
ter et diligenter servies ei sicut faceres
tibi immo multo libentius. quia magis
proximum ibi et etiam quia te odire debes
et illum diligere Et ideo si te offenderit
dicto vel facto non plus turbabis quam si turpe
tibi hoc fecisses vel dixisses et eo amplius
placebit tibi quia ibi maior est merendi ma
teria Et si quid bonum fecerit vel dixerit
non plus elevaberis quam si alius dixisset
vel fecisset. Et si aliquem defectum
non culpabilem fecerit coram eis non
plus turbabis quam si in privato ubi nullus
vidisset fecisses Inde etiam sequitur quod
si unumquemque reputaberis tecum ipsum quod nullum
specialem te habebis quia omnes sibi singu
lares erunt Nullum plus altero diliges
nisi in quantum noveris meliorem non quia tibi plus
sit familiaris vel notus Nec etiam circa
quodcumque bonum debemus afficii sed so
lummodo circa deum sive absolute sive in quantum

isti vel illi tanta bona largit᷑. Possum⁹ tn̄
plus orare pro illis quib⁹ magis sum⁹ obli
gati nō tn̄ sic orandū ē pro illis vt alios
dimittamus solū tibi appbabis s. culpā et
defectus tuos. et q᷒ te viliorem oīb⁹ ṙpu
tes et nō solū tua sed etiā aliena pctā ṙpu
tes ēē tua et pro ipsis postulabis mīaz sic
pro alijs Et ne dicas quo possū me esti
mare oēm hoēm h᷒ te docet pfecta caritas
que te eis cōiungens vnū facit h᷒ tn̄ cla
ri⁹ intuetur et ad h᷒ faciendū mouetur
de facili q᷑ cor suū totalr̄ ī dei honore va
cuauit ī nichil aliud nᵗ ī se nec ī alijs
querens Vn̄ h᷒ ē regula poptima q᷒ qui
vult deū et proximū dilige᷒ solū dei honore
sciat et cū magna auiditate q᷒rit ī oīb⁹
nichil aliud intendens ī oībus Qualit᷒ q̄s
zelar᷒ debeat salutē proximi sine sui detrimēto

Hic debet ēē modus et forma ppa
randi et disponēdi se ut quis fru
ctificare posset proximo sine sui detrimēto
q᷒ contingit aut cōtinge᷒ alīqn̄ pt q᷒ ī pro
curando alioꝝ salutem ppā negligit᷑. p̄ o
suffocatur. Cum g᷒ vis pro proximo ora
re vel ei pdicare aut lectionē lege᷒ vel
confessioēz audire p̄mo faciem mentis ad
eternū lumen cōuerte et ad eius splendo
rem cōfortare spū vt nō p̄ualeat caro.
abstine ab exteriori hoīe inq̄ntū potes vt
solus sis ad interiora cōuersus tunc enī

interiorem hoem i proximo considera. De
eius exteriori nisi ignitum ad interiorem
ordinatus es no curas tunc iterior tuus ho
ad interiore proximi couertatur et utriusque ex
terior i supradictis actibus tamqm vanitas
negligatur ne p exteriore iterior ad vana
trahatur ipm vero exteriore proximi hoem tm
qm sacculu stercoris vilinquens cosidera i
teriore ad ymagine dei fcm sanguine xpi
redemptum et lotu spons sctd habitaculu
xpi dei virtutis et sapiencie sedem et ad
eternam btitudinem possibilem tunc hono
ris dni tui sitibundus ~~ingemisce et plora~~
~~quia eius ymagine vides denigrari pro~~
~~sum sanguinem conculcari spons scto habita~~
~~culum xpi dei virtutis et sapie sedem~~
~~et gloria beatitudinis possibile~~
~~honoris dni tui sitibundus~~ ingemisce et plo
ra quia eius ymagine denigrare vides
preciosissimum sanguinem conculcari spons scti
habitaculu pollui sponsa xpi prostitui eius
sedem deici et totam suam btitudine pro
vilissimis stercoribus cotempni Miru est
videtur quo iusti oculi possunt a ploratu
cessare videntes tantam vesania i proximo
et proximo eciam fuisse aliqn i seipso et tanta
iniuriam ferre deo suo Quis qso michi da
bit ut cu mardocheo indutus sacco pro tanta
populi nece no minimitate nostra videam sed
iam statu xpianorum plore cotidie post cotinue

vsque ad foras palacii vlulando. Si enim
ille pro corporali morte incorporalem dolorem
et tristiciam propter nimiam ~~caritatem~~ plenitudi-
nem caritatis publice pretendebat quo
ergo miser lacrimis inponis quietem qui infinitam
stragem video animarum et deum meum pro
nichilo reputaui. Dicetur huius anima viri iusti et
dei sui contemptum non sustinens animarum mortem
abhorrens conetur modis omnibus quibus potest
animas a penis liberare. Quomodo potest dici secundum
diligere et eius amorem appetere qui eius
qui eius ymaginem videt in sterquilinio iacere
et non curat aut quando cogitat quod filius ~~hominis~~ dei
pro ~~hominibus mortuis~~ pro animabus mortuus est
quod et ipse pro animabus mori non cupit et max-
ime cum videat christi sanguinem pedibus conculcari
quod quasi propter hanc dei sui iniuriam sustinere. Quomodo
se totum non fundit in oratione cotidie aut clamat
predicatione aut instruit lectione aut eos audi-
at in confessione vt hunc sui domini sanguinem
recolligere possit animas conuertendo. Quid
plura dicam credis te non esse habitaculum
spiritus sancti qui vides de eius templo latrinam
fieri et non clamas sed siles solamque tuam quie- credis
tem requiris absit. Aut quomodo possis te amiciciam
sponsi habere qui eius sponsam ab adulterio
non custodis aut adulterantem non reprehendis
cum facultas non desit aut eam festinanter ad
sponsum non reducis. Aut quomodo potest eter-
naliter perfrui summo bono quod vides a deo

contemptu ut pro vilissima sanie commutet
et negligat. ymo potius blasphemetur
et tu ab hoc contemptu negligis animas ammonere
et ad eius amorem convertere. hiis auditis
scindant corda nostra et nullo modo tantam dei
iniuriam paciant. Fateor ut nos ad zelum
animarum alliciam in corde meo latere quod si
certissimus essem quod nunquam deberem profectum de
meo nichilominus ad honorem suum vellem
libentissime pro qualibet anima peccatrice semel
mori ita quod tot mortes in presenti sustinerem
quot sunt in mundo anime peccatrices et ipse consequenter
gratiam in presenti et gloriam in futuro
quanto magis quod secum deberem post mortem
gloriari. Ista enim scilicet dei contemptus et anima-
rum interitus deberent nos inflammari
ad predicationes confessiones et orationes et ad
bonorum exemplorum exhibitiones non vana
gloria non cordis iactantia non contemplatione
humana non aliqua utilitate propria. solum ab
animabus Ihesum Christum queramus empti enim sunt
pro magno aut precium reddant aut in empcione
permaneant. Iebamus eas sanguine crucifixi
non curiositate ut sic dominum nostrum crucifixi
cant. Dicat quilibet nostrum eis nychil in-
dicavi me scire inter vos nisi dominum Ihesum et
hunc crucifixum non certe aristotilis aut platonis
philosophiam. Illum reputo hoc solum
dicere posse verbum quod nychil a proximo
passionem Christi requirit et in quolibet

crucifixi

proximo videtur sibi quod videat xpm passu
vn signanter dicit inter vos dn nychil
pro me vici etc. Quod dicam vita non solum vivi
volo aut nobis placere cupio sed etiam
vos ipsos non ad aliquid aliud cognoscere
me iudico sed omnibus solum dominum ihm
et hunc crucifixum Et bene dicit non
iudicavi quod et si habitualiter sciam non
tamen sit ad hoc sed ad xpi passionem
sum totaliter intentus ut meum iudi
cium ad aliud non flectatur Posset autem
aliter istud verbum aliter ad animarum salutem
consolacionem exponi .i. tam sum hac per
passione domini inebriatus ut quidquid aliud
offertur michi aut visui aut gustui aut
auditui sive aliis sensui et quicquid sit id
preter illud reputo esse nychil quod iam non
delector iam non glorior iam non moror
nisi in sanguine domini ihu xpi sum conversus
Non sint oculi mei pleni adulterio Sed
xpi tormento non os meum plenum sit detrac
tione sed xpi passione et sic de aliis
prosequere sensibus quicumque 3 quod hoc di
cere possit quod longe est verbum istud et si in
hiis verbis non fuit hec intencio pauli sit tamen
hec intencio nostra quia non intendo hic
intencionem pauli exponere sed nostram
devocionem excitare quod nobis concedat
qui est benedictus in secula Quomodo anima debet homo
afficii amore solius xpi tremens contemplet a xpm

Anima rõnalis ad diuinam ymagi-
nem procreata īter deū et irracio
nabiles creaturas media cōstituta nō
ad infima p amorem se deberet īclina
re sed solū erigere se ad deum cuius in
cbata amore īferioꝝ vilitate ꝯtempta
si ad aliquam cōtingeret cōuerte' cātu
rram eciam aliqualem vt homī ꝗ an
gelorū statim deberet oīa ad amorem
dilecti referre solū ad sūm sponsum
vnicum medullitus et īspecialiter ten
dens nychil īueniens columbina sponsa
ī quo nisi ī sponsa requiescat pes eius
nec eciam appodietur aut īherebit nullo
mō requiescat castissima sponsa nisi
cum sponso sicut nec piscis nisi ī aqua
Ibi vacat sua delicata ibi reficit ꝯ ienar
rabili et suauissimo nutimento si qn
inde exit statim īcipit palpitare sta
timque ad igneū fluuiū rapidumque reuer
tit ipm oīa suspirans mortem ēē tota
liquescat et resoluit' ī dilectū Vade
quid facis quid ho amore vilius quid
nobilius quid suauius et tn omēs et qsi
omēs negligunt hunc amorem Hunc
h' dia pn ꝗ manet ī caritate ī deo
manet De sti̾pacs btitudinis ca · xxiiij
Accipe teciū kme fr' vt̄a sine que
de beatitudine dicat īdignus
Nam sic ꝗ ꝗ puto cum describe' tutu

corrigit Beatitudo est plena et intima in
deum resolutio Beatitudo est summa exul-
tatio de honorificentia dei Beatitudo
est ex castissimis et eternis amplexibus
sponsi cum sponsa matrimonii consummatio
Beatitudo est divine dulcedinis inebriatio sine
fine Beatitudo est incessabilis et irremissi-
bilis fornax amoris Beatitudo est solis iusti-
cie splendor eternus Beatitudo est refec-
tio plena cum immenso desiderio Ad quam
nos perducat etc. Capl. xviij

O Deus meus o amor meus o lux
delectabilis o dulcedo inestimabi-
lis O suavissima irradiatio o iocundi-
ssima contemplatio O nutrimentum deificum ad
pabulum suavissimum sapidissima degustatio
indicibilis refectio O mellifluum osculum
et amplexus felicissimus O insolubilis con-
iunctio cordialis diffusio medullarisque transfor-
matio O accensio amantissima inflamma-
tio incentiva ebriatio sobriissima et liqua-
tio solidissima O sponse meus o deus
meus O amor meus O cordis iubilus
O mentis ardor O amoris incendium
o dulcissimum solacium O verissimum gaudium
irradia fulgoribus animam dulcissime cari-
tatis tue transfixam iaculo et amoris facibus
inflammatam sapidissimis afflictionibus vel
affectionibus tuis et amore languentibus
desideriis effice dulcoratam Amen.

Secunda notabilia Capl^m xv^m

Si enim aliquis princeps invitasset pauperem et vilissimum hominem ad convivium nimis habundans et deliciatum in quo omnis sufficiencia et suavitas reperiri posset in aliqua creatura et ille vilissimus homo nausearet super nobilissimo convivio et ad sterquilinia pocius inhiaret talis deberet stultissimus reputari. Sic ymmo sine comparacione magis stultus debet reputari quilibet homo et maxime vir perfectus qui est ad celestes delicias iam vocatus et precipue sacerdos qui celestibus alimentis iam vescitur si cor suum istis corruptibilibus applicat. Et sicut sapiens et deliciosus fetidissimam saniem non solum non appeteret sed eciam non videret vel nominare vel audire nominari abhorreret. Sic omnis vir perfectus et sacerdos precipue abhorrere deberet quicquid illas internas delicias modo aliquo impediret aut illud spiritus habitaculum modo aliquo macularet. Unde cum omni custodia debet custodire cor suum. O mira cecitas hominum ipsorum qui magis eligunt pro anime sue et dyabolo emere unam fetidissimam consolacionem et vilissimam quam summam et excellentissimam consolacionem a deo gratis habere. Quis enim putaret stultum illum qui vellet ab uno tabernario unum corruptum et fetidissimum emere pro omni bonorum suorum et se totaliter omni bono

pro tam vilissimo potu expoliare quam ab
una ~~dulcissima~~ alio dulcissima vinum quan-
tis habere et ex hoc omnibus bonis repleri. hic autem
tamen stultissima et multo maiore adimpletur
peccator. Ideo enim stultus reputari
deberet et numquam ad opulentiam perveniret
ille mercator qui in exercitio marcacionum
locum et tempus et modum marcandi negaret
et hoc in aliis efficeret et in seipso sepius hoc
repeteret et numquam in mercatione aliqua
bonam et utilem faceret. Sic qui tota die
de regno celorum scripta multiplicat et ipsis
vacat et aliis etiam predicatione denunciat
et tamen numquam aggreditur aliqua operationem
bonam. Quid prodest o stultissimi ~~p~~
mercatores studere predicare et opere non
implere sicut sponsa delicata et nobi-
lis que haberet nobilissimum sponsum et pul-
cherrimum et sapientissimum et optimum non
inclinata ad sumendum aliquem fetidissimum
leprosum. Sic ymo multo magis nullo
modo affectus viri perfecti non solum separari
sed etiam retardari deberet ab amore
sui propter aliquam creaturam sed potius
debet abhorrere et abhominari sicut predicta
sponsa predictum leprosum. Quod nobis ipse
concedat etc. Sic pie et iuste debemus
et caste deberet unusquisque vivere ac si sci-
ret pro certo eadem hora die moriturum
vel statim. Unde non est perfectionis ut credo

q communit' dicamt multi Si scirem me moriturum ista breue tempus ita me bene prepararem et sancte viuere Debet enim perfectus dicere hoc sic scilicet sic Si mille milia annorum viuerem et hoc scire pro certo ita studiose sollicite sancte et iuste volo deo meo seruire ac si hodie deberem de hoc mundo transire et in hoc filius non mercenarius vel seruus apparerem Quia enim diligo et ipsi seruio propter se cum tamen eque bonum sit mihi modo vno sicut si paruum ita bene debeo ei seruire et eum diligere si mihi modo vixero sicut si parum Capitulum

Qualiter debet preparare ad celebrandam

Ad missam celebrandam sex consideraciones sunt vtiles et dispositiue ad preparacionem. Prima est discrecio respectu veritatis vt scilicet sciat quod quis recipere debeat Quod quia verum deum qui fecit celum et terram verum hominem qui pro nobis pependit in ligno crucis Quia quod homo non bestia per peccatum vnde per ceteris repellat a se sacerdos bestialitatem peccati Secunda est mentis deuocio respectu eius sanctitatis Debet enim considerare quod receptur est sanctus sanctorum est et omnis sanctitatis origo et quantum potest sancte et deuote accedat ad ipsum a se repellendo omnem crudelitatem per lacrimarum compunctionem et omnem amaritudinem per deuocionis dulcedinem Tercia est animi reuerencia respectu summe maiestatis vt ad tantum excellentem

dignus vereatur accedere tamquam vilissima creatura
Si enim ante imperatorem non est dignus
stare homo infectus putredine quanto magis
recipere deum in sacramento altaris indignus
est homo miser cuius omnes iusticie sunt sicut pa
nnus menstruate et si iusticie sunt tales qua
lia sunt peccata. Et ideo ad hoc indignissimus ho
minis homo consideret quod magis est dignacio
sua quam indignacio nostra sua benignitas
quam nostra miseria. Quarta est amor et desi
derium cordis respectu summe bonitatis. Pri
mum tamen cavere debet ne cum tedio aut cord
corpore accedat in quo continetur summa
bonitas et iocunditas infinita. Primum michi
videtur quod in illa recepcione homo non liquesceret
amoris calore et quando non absorbet suavi
tatis dulcore consideret ibi domini sui passionem
si vult ad amorem accendi et illius nobili
ssimam corporis cibacionem si vult desiderio
provocari et tandem refici provocatum.
Quinta est respectu clemencie pro se et pro
aliis effectuosa et humilis peticio in sermone
ab ipso enim potest secure petere qui dicit Peti
te et accipietis. Et ad hoc maxime credo
istud sacramentum institutum esse ut postuletur
venia et gratia impetretur in oblacione illius
excellentissimi holocausti. Sexta est tocius
hominis vigil diligencia respectu sue immense
nobilitatis sive nobilissime immensitatis.
Si enim cum diligencia magna quis servit

aliciu principi seculari tu quanto maiori reuerencia debet sacerdos dno deo suo istud ministrare et oi violencia pertractare illud dignissimum sacramentu ac si nichil aliud eet aut vnqm aliud facere deberet Oz ibi tunc ee intencio tota placio sufficiens et distincta vt nychil cofusum sit vl diminutum et nychilominus contractio debet ee prouida ac discreta ac tu omi honestate ornata vt sic oia tu summa diligencia operetur sacerdos Ido hoc consulo cuilibz sacerdoti vt p ceteris hoibus se oi tpe abstineat que aliquo mo cor suu habitaculum summi regis polluere pnt siue paru siue multum tam occasionaliter qm actu causaliter elongetur qntu pt Tunc autem pcipue qn ad missam celebrandam vadat a cunctis se abstrahat qntu pt et se totu recolligat ipso vt nl sensus nec cogitatio ad aliud diffundatur. suamqz consciencium discuciat diligenter et qd inuenerit lauare nitatur habundantia lacrimarum Vadat ad cofessorem suum et tunc euomat oia pcta venenata imediata pacta pnia et si tunc facere potterit tunc iterum recolligat semetipm et ad diuinam maiestatem eleuet mentem suam diuina cosideret magnificencia et ad ppria miseria se vtat ut sic videat qm magnus sit dns et puus seruus primo qm vanus et inutilis est seruus et qm nychil z seruus itret qntu pt in deum et ipso

q̄ntum pt̄ ad nychilū redigat. Et cū fuerit
alteratus et diuinus effectus ut nichil aliud vi
deat aut senciat pter ipm̄ deum oīa repu
tet vanitatem et cogitet q̄ admirabilis
fuit erga nos dilectio dei nr̄i ut q̄ pro
seruili re ymo pro tam detestabili volu[i]t
tam seua et turpia sustinere. Tunc eu
minet illam magnitudine caritatis et i
llo īestimabili amoris ardore q̄ntū va
leat īflammet. et cū ignitus fuerit ca
ritate circa dilectm̄ aptat viscera pie
tatis et sic pro se vilificato et afflicto et
letaliter vulnerato compaciat. itra se
oīa illa vulnera trāsformet ac si ipemet
letaliter vulneratus et magis xp̄i vulne
ra ?no imprimat. discurrat p singula vul
nera et nūc q̄ntum ī p̄o vulnere nūc
quantum ī illo passus sit meditet. nunc
qualia et q̄nta fuerint ista vulnera et
opprobria. Tunc ~~qualia et~~ quanta et
qualia ista flagella fuerunt existimet
diligenter et cū sic ī ista meditatione
cum xp̄o fuerit crucifixus q̄r hoc maxime
exigit. ī isto sacr̄o tunc cogitet q̄ illam
tam nobilem carnē ī crucis ara īmo
latum pro nobis nobis dignatus ē
exhibere ī cibum et sanguinem effusū
pro redempcione humani generis de late
re suo ī potum. numq̄m credas q̄ san
guis ille quem recepimus ī altari

sit extra corpus eius sed tamen non effusum
pro nobis in passione recipere debemus
sub ista intencione tunc eius dilectionem
erga nos consideret et ruminet magnificenciam
illius sacramenti Hoc intelligo quantum potest quia vix poterit investigare
aliquam sintillam tam immensi amoris
dei nostri in hoc magnifico sacramento
et cum bene ruminaverit hoc excellentissimum
beneficium salvatoris et iam quadam
celesti dulcedine imbutus fuerit humiliter
et reverenter ad hoc sacramentum accedat
et cum omni diligencia prosequatur adhibitis
eciam aliis circumstanciis quibus in huius capituli
principio pertractatum Cum autem percipere
debuerit aliqua potest premeditari si placet
utpote dicat in corde suo Ad istud tamen nobile
sacramentum recipiendo non sufficerent michi
mille anni ad preparacionem condignam quanto
magis ego miser indignus sum qui cotidie
pecco et incorrigibilis persevero et impreparatus
accedo Quare me domine fecisti ut tibi hanc
execrandam iniuriam facerem quod te ponam
in latrinam peccatorum meorum ... et ubi ... ...
... magis fetida quam peccatrix anima
mea saltem per hanc immundam animam
meam aliqualis compunctionis fluvius decurrisset
ut ibi non fuisset tanta sanies peccatorum
congregata domine quod hoc nunquam ego ibi te
ponere debeo sed in infinitum maiorem ...

tua q̄ mea miseria Sed iam de tua
benignitate cōfidens te ~~sume~~ psūmo su
mere et sic īfirmus accedo ad te mediatū
dulcissimum vt tua liberer mediatiā quāto
plus īfirmo ~~sum~~ sum tanto plus te indigeo
deus meus et ī mei liberatōe magis
apparebit tue īmensitas pietatis Accedā
ergo ad te dn̄e cōfidenter quia īfinite
sunt misericordie tue et secum ~~fruar~~ fruar
deliciis beatorum btōr Aggrediar ꝑ 3ᵒ
vt sponsa ad ~~...~~ sponsum secū q̄ volo d'cetero
īseparabilr cōmorari ~~...~~ nū autem aliu
volo amplius adherere et cū ipō solo
~~...~~ gaudeam habeam sine fine Hec
autem que dicit ~~...~~ voluerit corde
dicat nō ore quia nō credo ~~...~~ q̄ re
ponē cū proferre q̄ ī canone ~~...~~ co
tinentur Et notād q̄ sm̄ ~~...~~
iudiciū meū duo valeant ꝑcipue
ad ~~...~~ recipiendū efficiunt istud
sacramentū s. cōpassio mortis xpi et
annichillacio sui et quātū pt vilis fit
ī oculis ~~...~~ suis ī q̄ recipe debet
Cū aut̄ brisiū ~~...~~ expletū fuerit cogi
tare poterit ī corde suo post ~~...~~ tam
nobilem cibū nolo secūda degustare et
cū ipā summa iocunditas sit nolo de ce
tero affici circa aliquā creaturam Si
autem refectionē nullā huīt spūalem
recogitet signū eē īfirmitatis vl' mortis

Ignem enim posuit in sinu et calorem non sensit mel posuit in ore et dulcedinem non percepit. et ideo huiusmodi talis miseriam suam recognoscat et mutet in melius vitam suam Si autem refectiones ibi recipiet non sibi attribuat sed infinite pietati domini que se ad bonos et malos extendit dicatque in corde suo In me dominus mirabilia operatur ad detestationem miserie mee et ad commendandum beneficiis ingratitatem meam. nam me mortuum fecit sentire et vermem vilissimum facit celestia degustare Et michi peccatori illa faciat dominus que putet fiet si correxero vitam meam et cum conamine voluero me in melius promovere et celestibus meditationibus dedicare et sibi soli de cetero adherere quod cum facere cogitet auxilio gratie non propria virtute et sicut cogitet sic opere compleat

O Domine deus meus quomodo ausus sum te alloqui vilissima creatura nam fedissimus sum horribilissimus sum sterni- et omnibus nequissimus et vanissimus homo tu autem deus deorum rex regum et dominus dominantium omne bonum et omne honestum et pulchrum omnis utilitas omnis amenitas fons splendoris fons melodie fons odoris fons dulcoris fons amoris et divine dilectionis amplexus et tamen me rogas et ego fugio

de me es sollicitus de te non curo · michi
semp servis et ego te semp offendo te
michi tribuis et ego te semp cotempno
me g° vanitatem diligis et ego te ifini
tum et ienarrabi^e bo^m sperno Afetorem
horrorem mortalem dolorem tibi o bussi
me benignissime amantissime ppono · plg
me alliunt creatura q̄ creator vanitas q̄
eternitas detestabilissima miseria quam
summa felicitas plus iebiant sordes q̄ ele
uat pulchitudo servitus q̄ magnitudo ·
amaritudo q̄ dulcedo Nam ecia mag
meliora sunt wlnera diligentis q̄ fraudu
lentis oscula et tn̄ plus appbo et affecto
wlnera fraudulentis q̄ oscula diligentis
Sed ne reminiscat̄ dn̄e delicta mea vel
parentū meo⁊ sed pietatis tue vistcera et
dolores wlnerum tuo⁊ nō quod ego sed
quod tu fecisti i me respice nō q° ego egi
sed q° tu pro me sustinuisti cosidera si
me vt ondas diligis c̄ me relinquis cur
me vagari pmittis Ne g° amantissie
tene timore restinge amore queta dul
core dulcissime sponse nequeo nescio nolo
te servire tibi adherere et toto corde pmo
vix Pticula cordis amare h° i me opari
potes tu scis h° de me tu uis et a me
exigis Quid g° desinam i beneplacito
meo vl' tu i tuo Obsecro nō pualeat h°
sed deus Noli i hac cotrarietate desice

sed me reficere non succumberis sed cito
succurre festinanter et viuendo luxuriose videb
i nimis me et tuas creaturas lascivie
amando totam meam substantiam dissipaui.
nunc recognoscenti penuriam et miseriam
suam famelico appetitu ad proprie nunc
viscera redeunti me oculis tue pietatis
agnosce et dignare me radiis tue gratie
letabundus occurrere et cum amplexibus pacis
et quietis oscula largiris. Certe recognos-
co quia in celum in totum celestem curiam
et ecclesiam romanam ymo in omnem creaturam
tuam et coram te te contempnendo pecca-
ui. ymo tibi soli peccaui et malum coram
te feci et certe non sum dignus vocari
filius nec mercenarius nec etiam servus nec
aliqua vilissima creatura sed miserere mei.
et dele iniquitatem meam ut iustificeris
in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris.
Quare dicunt anime mee non est salus ipsi
in deo eius. Obsecro induc ut det michi prima
stola caritatis fidei fulgentis anulus et
calciamentis elevantis et confirmantis spei
protegantur pedes i. affectus sanguine vero
vituli occisi impinguetur effectus et refici-
atur affectus. Aperias cor meum bone ihesu
ad wlnera tua ut quantum me diligis recog-
noscam ut sic ebrius tuo sanguine totus
in te resoluar amore interet dolor tuus
intima mea et quem amore repellat a me

nuni sim tecu crucifixus et mundo sim mor
tuus vita mea sit solum absconditu in
deo. O vita bta o vita felix q abscon
dita e ipi mundo et sociata ipi xpo i
deo centro suo quietat vnu e michi ne
cessariu, et vnu solum quero. Abscedat
ergo fantasmatu multitudo vnus e dilect9
meus. unus e sponsus meus vnus e amor
meus xpus jhesus deus meus totus sum
suus et fiat cor meu cu ipo vnu nichil
me iudicans scire nichil amare nichil
affectare ni dnm nrm jhesum xpm et hunc
crucifixum. Ergo bone dne jhesu recolli
ge me visceribz refice vberibus iebrian
tibus Fugiat ergo aia mea ad viscera
compassionum quibz plorauit sup jhrlz
sup lazaru et i cruce ymo ut i illis
sup te egrediebat fluuius de loco volup
tatis ad irrigandu paradisum q e i q^or
capita diuisus. Sed fluuius lacrimaru
egrediebat de loco voluptatis et omi
deliciaru quanto magis dz egredi de loco
omi spurcitiaru. Ergo bone jhu pro
me suis delictis plenus plorasti.
Fugiat ergo o aia mea ad vba istructi
onum exhortationu et promissionum
quia de vbo vite etne habes. Fugiat ergo
ad vulnera exprobrationis illusionis et
crucifixionis. Attendite et videte si est
dolor similis sicut dolor meus. ymo dolor

attendo et videto si ē amor sicut amor tuus
p̄mo et si nō ē amor n̄ amor tuus et ideo et
nichil n̄ te vl' ꝑpter te volo amare Tu vero
me iniquū et pessimū cōtemptorē tuum
vilissimū fetorem scelorū et horrorē omniū
amasti eciā vt tanta pro me digneris susti
nere et pati et ego te infinitū bonū prem
pcissimū sponsum dulcissimū oīb pulch
tudinis et suauitatis fontale principium
nō tantū diligam vt saltim pro te mortuo
mundo p̄mo moriar et michi vt totus
affixus ligno nichil sentiam n̄ te ut viuā
ego iam nō ego viuit autem ī me xp̄us
Quid ego retribuam dnō pro oībꝫ que
retribuit michi, Calicē salutaris acci
piā et nomē dni īuocabo Erit g° calix
passionis cōtinuus ī corpe salū et superhi
bundant' gratia radicet' ī corde melos
diuine laudis effundat' // laudabo eciā dnm
ī vita mea psallam deo meo q̄ⁱ diu ero
Iocundū sit ei eloquium meū ego vero delec
tabor ī dnō Eleuabor et ondam ei sa
ciem mentis et ī auribus eius ab ore resp
nabit īmensa actio graciā et magnifice
sue laus Recedant g° de cetero oīa vete
ra de ore meo et de aīo meo q̄ deus sciēciarum
dnš ē et ipī ꝑparant' cogitaciōes et vocēs
arcū forciū superabo et induar virtute
ex alto gaudens gaudebo solū ī dnō et
replebit' os meū iubilo et oīa ossa mea

// q̄si dimentatiōe

exultabunt in deo meo quod totum me offeram saluatori meo. Quiescit cor meum in dulcedine bonitatis immense laudabo excellentiam gratie summe et sequar vestigia acerbe et contulcet corpus cor eleuetur laude vero repleatur os meum vt die ac nocte laudem et dei magnitudinem narrem et tandem omnia abiciens et totus in te deficiens nichil preter te senciens resoluar in te et in te totaliter quiescam. abscedat vanitas accedat veritas transformet caritas et fiat totus diuinus o capiatur cor capiant vulnera intima intima et sim vnum cum christo

Explicit prologus. Incipiunt capitula huius libri

Primum capitulum quod sunt que inducunt hominem ad contemplationis quietem

Secundum quod gloriosum sit et qualiter homo possit mutari in deum

Tercium quod impossibile est deum semel gustantem posse ab eo aliquatenus separari

Quartum homo in breui tempore possit esse perfectus

Quintum quo homo [illegible] debeat a deo in contemplatione

Sextum quo ad raptum quisimode debeat

Septimum quod contemplatiuus gaudere debet de bonis proximi alioquin tria mala incurrit

Octauum quod contemplatiuus non iudicet propter apparentes defectus. Nonum quod contemplatiuus non reputet se maiorem aliis

Decimum est contra superbos et de se presumentes

Undecimum est de paucitate bene obedientium

Duodecimum quod vtiles sunt temptationes

Incipit 3a pars huius libri

Tredecimum quod temptacio de predestinacione et prescientia Christi debet

Quartum decimum questio carnis ad deum premeditata de Christo et anima et resurrectione. Quintum decimum meditacio super salutacione beate virginis marie

Sedecimum meditacio super oracionem dominicam

Septimum decimum item meditacio super antiphonam Salve regina. Octauum decimum item de statu beatorum in celesti Jherusalem

Que sunt que inducunt homines ad contemplaciones

Si ad contemplacionis quietem volueris peruenire in te tria studeas radicare. Primum est ut quantum tuum conditorem offenderis et a te et ab aliis cotidie offendatur recognoscas et de tuis sceleribus intime dolens aliis quoque tamquam tibi conpaciens habundanter si poteris cotidie lacrimaris et hoc recogitans magis tristari desideres quam gaudere cernens quod non in statu sumus leticie sed meroris. Magnum est enim si dominum nostrum sic graviter offensum nostris delictis possumus toto tempore vite nostre plorando placare. Et hanc consolacionem debemus eligere in presenti posse semper et nostras et proximorum nequicias deplorare et ipse benignissimus dominus anime sic fideli in amaritudine existenti post lacrimaciones et fletum exultaciones infundit et sicut aqua in vite putrefacta sub solis calore decocta in vinum convertit. Nec etiam deret dominum tam

sic aspersa ardoribus lacrime fundentes calidis decocte in vinum leticie conuertuntur

Vere ... deo ... ad laudem ... (marginal note, vertical)

nobilem in aliqua domo habitare nisi ipsam
mundissimam inveniat et tu omni diligencia pre- // Macius
paratam. Secundum est ut nitaris quantum poss
Christi compati passioni et ubique eam tecum
circumferre in corde. Nisi enim conpacientes
noverimus pati secum secum non poterimus
iocundari. Si enim passionem suam bene fueris
meditatus et multum intraveris latus eius
cito venies ad cor eius. O felix quod sic cor
di Christi dulciter colligatur cuius leva sub ca-
pite eius et dextera amplexabitur vere tu
qui sponso sponsa in cubiculo collocatur
Sed optimum cor michi narra obsecro dul
cedinem quam tu sentis quibus affluis deli
ciis non occultes. sed ut bene video me non
audis quia cor tuum absortum est per dulcore in
tus inpressus extus in carcere es oblitus.
Cerno enim te sic amenitate nimia esse cap
tum ut tibi sit vox neque sensus. Nunquam
enim ad contemplacionis ~~[illegible]~~ dulcedinem
nisi per istud ostium voluerit introire furem se
reputet et latronem. Tercium est ut possideas
non cupias nisi deum. et quicquid nisi deum
habueris aut oblatum fuerit. vel videris
aut novari audieris debes tamquam de tot solius
non recurare in solo deo stabilias mentem
tuam et solus soli iungaris. tunc in au
ribus tuis melos eloquencie sue reso
nabit thezauros sue sapiencie revelabit
melliflua oscula exhibebit et per delicias

non poteris sustinere et sub te sustentans amplexibus nimia dulcedine absorberis O felix anima quo abisti quod nos in tanta amaritudine reliquisti nunc nichil nobis obsecro // ut r si tibi sufficit illud bonum an vis de nostris enim misericordiis // tu si mittamus. Sed puto non reputatis ed... sed sordibus habundare quod tibi offerimus. O anima nimia iocunditate repleta quod etiam maxima nostra aspicere non dignaris Quare sit quod diligimus contemptus sed ut video nobis non loqueris quia rapta es a dilecto O amor irresistibilis quod tot sic fortiter conglutinat suo fini. O mira benignitas creatoris quod se singulariter diligentes tanto dono visitet excellenti O gloriosi sit honores mutatio in deum raptus 2m

O mirabilis mutatio dextere excelsi sicut enim apud homines temporalia diligentes mirabile esset si quis unum sterquilinium fetidissimum commutaret vel omnes honores et delicias huius mundi plenam dominationem et quantum ad temporalia ad modum imperatoris et quantum ad spiritualia ad modum pape et nullam resistenciam habere posset et insuper in malignis spiritibus obtemperaret ei. et non solum terra sed etiam celi syderia ad suum regerent nutum mortificare etiam posset et mortuos suscitare et infirmos curare. et etiam posset cursum nature mutare in omnibus et haberet omnes divitias et de // citra licias quas // deum posset excogitare

primo quas deus posset facere dum tamen in deum
non ducerent sit primo sine comparacione multo
magis est mirabilis et laudabilis et amabilis
immutacio qua quis commutat se in deum.
Tanto maior est sine comparacione distancia inter
deum et hominem quam inter quamcumque vilissimam
creaturam ad omnia que circa se deus facere
posset. Tunc autem homo commutat se in
deum quando eligit se odire et solum deum
diligere et circa nichil aliud vult affici nisi
solum circa deum et illo solus in suo iacet
affectu et de nychilo curat nisi de solo deo
et totaliter sitit quomodo per se et per alios honoretur
dominus deus suus. O commutacio desiderabilis
nam certe iste wineta peccati in christo wineta
commutavit et mentis feditatem in dei bonita-
tem suam vilitatem in dei maiestatem suam
nequiciam in dei clemenciam amaritudinem
sui cordis in dulcedinem creatoris nam totus est
dei et nichil nisi deum requirat cor suum
plenum est in christo deo se exuit et deum induit
zelo dei sibimet guerram facit tamquam
crudelissimo hosti. Cui ergo talis est commutacio
ista est serve nequam infidele mancipium
iners creatura hoc adimplere retardas.
Cave etiam ne hoc adimplere studeas cum cor-
pore operis gravamine cordis anxietate pec-
toris insensibilitate mentis sed potius cum omni
animi aviditate fervoris intencione amoris
inmensitate maxime cum nichil homini sit utilius

nichil delectabilius nichil nobilius · Augo
teipm exueris et p hunc modu deum
itraueris caue ne extra ipm aliquo mo possi
inuenri · et si aliqua mentis ifirmitate a
negligencia exire atingeret illuc statim r
curre cu fletu ac deprecare suppliciter vt t
indulgeat et dignet tibi fugitiuu seruu
recipere · et tunc pponas firmit i corde
tuo ne amplius inde exeas no dico tn
vt ppositum tuu facias vt te ad noua
culpam obliges qr fragiles sumus et iton
stantes et si milies ab eo exieris totiens
ad ipm recurras Regula istius capitulo
Nullus pt bene pfite cu deo ee vl' vniri
qui alicui creature affectum ligatu siue
inclinatum habet. Qr mirabile e semel gus
tare deu et posse ab eo separari ca 3

Multum mirari debemus ymo non
mirari miremur quo ho semel de
gustans dulcedinem dei pt ab eo aliqua
tenus separari quare no obliuiscat oia
ex ebrietate nimia et comede et bibe
et dormire et si qd aliud an ipm pona
tur quo pt ibi aliud qz suu dnm pijssimu
intueri et i eo summa dulcedine delec
tari cu ipm i oibus sciat ee et i oibus
valeat inuenire vt i oibus requiescat
O qz bonus Israhel deus hijs q recto sut
corde O quam dulcis et suauis e spus
tuus i eis O quanta amaritudine cnta

tristicia quanta anxietate repleri deberet
aliquis q etiam ad modicum a tanta dul
cedine sequestratur qr ho possit i lecti
one perfectus capitulum xm
Quicumque p cotemplacioez ad
summitatem montis dei volt
venire ho attendat vt nunqm requiescat
dum vigilat sed semp p mentis elevacioez
ascendat nam i isto ascensu no e quiesce
et q quiesce volt fatigat nec postea
sic bn ascende pt ymo cotingit itu
quiescere in tm fatigat vt amplius nllo
modo ascende pt possit In ascensu et
montis materialis qr caro infirma e qe
tem itpolatam reqrit s i ascensu montis
spualis qr spus promptus e cotrarium
requirit s vt no requiescat spus sed
dum fatigat tunc ascende debz velocius
e fortius et recentior fiet audior erit
ad maiora et sibi levius apparebit
et delectabilius suavius et dulcius gradie
no quiesce eligens pro quiete et ideo
stulti sunt et qui sit contemplacio iexperti
qui ca resumendi vires quiescunt tunc
sint pro certo q i illa quiete vires no
resumunt sed potius disperdunt Unde
si fortiter erit animus contemplativus
tunc suave e ei si plane vadit icipit fa
tigari si qesat vires disperdit et ideo
non e aliud qm cum virgine ascende

i montana cu festinacione Hi quibus hoc capere non potest sed wlt consciencie et cum ascensu in desiderio habet hoc restat remedium quamuis non valeat hys que dicta sunt adequari scilicet ut saltim modo ascendencium materialiter in montem et in medio fatigati volunt quiescere non descendunt ad quiescendum in valle quia sic ad summitatem nunquam venire possent et stultissimi reputarent ab omnibus sic stulti reputandi sunt et nunquam ad cacumen contemplacionis perueniunt qui hodie per contemplacionem modicam vel multum ascendunt et afficte dio ad locum vnde venerunt siue ad statum vnde recesserunt redeunt ad quiescendum et in peccatorum siue vanitatum vallibus vel imperfectionis planiciei credunt ad ascendendum effici forciores ignorantes quod vix ad locum siue ad statum ad quem venerat poterit peruenire Et ista est racio quare sicut credo quare homines sic pauci contemplatiui actingunt supercilium montis Vnde si homo ascenderet quantum posset et ibi quiesceret non recedens aliquo modo et cras eleuaret altius et ibi etiam figeret pedem cordis et postmodum inde ascenderet et faciendo semper dico vobis quod iste plus proficeret in vno mense quam alter alius in xl annis qui retrocederet ad quiescendum et semper ad idem rediret

et credo quod iste in brevi consummaretur in
statu perfectionis et gloriosus coram deo
et a tota celesti curia predilectus. Si
in monte timueris aliquid curras ad ca
vernulas lateris xpi. Si autem vis
poteris te abstinere a valle quia ibi nullus
es nisi vis adimplere quod dixi. hoc autem fac
ut ad vallem tue miserie et etiam totius ge
neris humani condescendas per humilitatem
tuam et compassionem xpi tam de tuis quam de
alienis dolendo peccatis et pro eis veniam
postulando a deo quod nobis concedat qui
est benedictus in secula Amen. Unde in brevi
regula hec omnia comprehendentur Qui vult per
contemplationem pervenire ad summitatem
montis divini non quiescat vel retrocedat
donec assecutus fuerit quod intendit nisi
forte forte descendere velit ad suorum et alio
rum tristitiam peccatorum Capitulum ...

O altitudo diviciarum sapientie et sci
entie dei quam incomprehensibilia sunt
iudicia eius et investigabiles vie eius
Quis ascendet in montem eius aut quis
stabit in loco sancto eius. Sed si quis asce
dere voluerit per quam viam cum investiga
biles sunt. audi dilectum tuum anima di
lecta et gaude cum cuncta que supradicta sunt
omni diligentia studueris adimplere
et iam sic deo appropinquaris ut nihil preter
eum valeas cogitare et cetera preter eum

sint tibi ī amaritudine nimia et quasi
libencius velles aīaʒ tuam a corpe sepa
rari q̄ aīam tuam a cōtinua meditacōe
siu vl' quasi cōtinua et quasi videret
tibi q̄ eciam teipm̄ nō amēs nisi ipsum
quod tibi de dilecto cōtingit ausculta a
amore repleta · ymmo quasi tota es ī amo
rem conuersa Iste dilectus tuus o dilecta
a quo nō potes aliquatenus separari sepe
a cogitatu tuo cōtinuo paulisp subtrahet
ita vt cor tuū circa aliq̄ aliud īcipiat eua
gari et tu videns eū q̄re si fortiter dili
gis abcessisse nimia auiditate repleta · q̄
rens vndiq; quō possis q̄ sic fortiter dili
gis īuenire Omnibus creaturis breuiter nū
ciabis vt indicent tibi ubi sit dilectus tu
us quia languida es p amore · quāto tunc
fletu quāta lamentacōe pfunderis quāta
anxietate post dilectū tuū discurreres tibi
nescio enarrare Sed o mirabilis īebria
tio amoris hō ipo q̄ ī ipm̄ tendis cū ipo
es et ignoras · sed quid fiat dilectus tuus
cū amore repletus nunq̄ poterit se am
plius occultare dilectissimus sponsus tuus
quātociius pntabit et tu ipm̄ videns q̄cū
tanta auiditate q̄sieras nimio amore am
plexaberis cū tn̄ semp cū oī reuerencia et
timore sed quāta assit tibi tunc cōsolacio
si sapiens fueris poteris experiri Eya o ama
tissima dn̄i cū te securam reddideris si

iteru absentabit et tunc cu maiori ardore q
plus ipm requirendo habebis Quid dicam t'
se totiens absentabit donec sis sic sollicita
custodire eum vt te securam no audeas redd'
et oia habebis tam suspecta Sed o felix
aia audi q fiet tibi dilectus tuus cu incipias / scen
quietare vbi dulcissimus incipiet te portare
et tu eius dulcedine allecta amplius incipies
affectare et ipe largissimus amplius tibi da
bit et quato plus dabit tanto plus postulab'
et ipe benignissimus amplius ministrabit
Qd' dicam satiari no poteris donec iebriata
fueris et vino vndiq pfusa Iteru post
frequentem iebriatioez saporem a' raptu cosequeris
si tibi dns cocessit poteris experiri largissi
mus e eni et plus sine coparatoe q credi
valeat elargitur hoc tn semp debes hre i
corde tuo q sis vilissimus et nullo mo ad
hoc aptus sis ymo pmaximu tibi deb3 videri
si ipse delet pcta tua et cu quantacuq penaru
afflictione i hoc mundo q e laudabilis in
secula seculor Q[uod] [illegible] ad raptu i ebriet da
gra
Qm i pluribus locis supdictor
captor hemo hoem duru dina
influentia iebriari posse ut mens tua am
plius eleuetur volo ut illaru ebrietatu influe
tiaru diuinaru no ignores potes itelligere
q vir cotemplatiuus quius cosolatoes mlt
tas spuales habeat anq ad sapore et rap
tum pueniat ad quos pauci attingunt

valet ebrietatem duplicem experiri · Prima
ē quedam habundancia iocunditatis in
corde et vehemens iubilacio mentis q̄ p9
multum fletum aut multam cōsideracionem
passionis xp̄i aut p magnū feruorem amoris
singularis in deū venit ex quadam noua
diuina irradiacōe ī mentem et illa leticia
tm̄ habundat ī corde ut etiā ī membra cor
poris redundet et ea facit d̄ne clemēcie ac
ridere et p exultacione nimia ad modum
ebrij pcipitantis graditr̄ quietem nō susti
nens et creaturas quas īuenit sui conditoris
amoris magnitudine amplexatr̄ et bn̄ pt
credere q cor suū nō multū applicatr̄ ad tie
na sed si aliq occurrerit oīa reputat ēē
vana · Alia dulcedo siue ebrietas et q̄ nimia
dulcedine replet cor ex dīno cōsorcio h' venit
p contemplacōis quietem et ī tm̄ habun
det hᶜ dulcedo ī corde ut redundet ī oīa
membra habunde adeo vt totus sibi tam
īterius q exterius mellifluus videatr̄ et
sicut ebrietas pma p hilaritate quietem
nō sustinebat sic ista p nimia dulcedine
quiescē facit et h' nisi ī tm̄ intendat q degē
neret nō aufert totaliter ptīcularium sen
suum actus s̄ ad modū ebrij ēē liberos nō
pmittit tunc q̄i si q viderit reputabit q̄si
diuina dulcedine habundare et q̄uis psit
intencōe leticie et ista ī itencōe dulcedinis
nō tn̄ oportet dubitare q illa sentit dulcedi[nem]

et ista letitia non puat(ur) et q(ui)p(ro)pt(er) (con)p(ri)mus sit
n(ecess)e timere de p(ri)ma sed potius sit gauden
dum. t(ame)n de s(ecun)da q(uia) (con)sistit i(n) quadam am
mirabili dulcedine cordis s(em)p(er) securu(m) e(st) du
bitare q(uia) dyabolus t(ra)nsfigurat se i(n) ange
lum lucis (con)suevit e(n)i(m) ~~talia~~ procurare // aliq(ua)n(do) (con)sil(i)a
Vellet e(n)i(m) q(uod) ho(mo) sup(er)biret. ac se aliquid
e(ss)e reputaret et ut talibus delicijs frue
retur ibiq(ue) quiesceret et sic averteret(ur) a
deo. ho(c) b(e)n(e) p(er)mittit d(omi)n(u)s evenire quia
aliq(ui) (con)templativi aliq(ua)n(do) nimis p(re)sumu(n)t
de se alio(rum)q(ue) (con)temp(n)unt et credunt se
e(ss)e primos cu(m) t(ame)n sint p(ro)pt(er) sup(er)biam nimis
elongati. et ideo dyabolus p(ro)p(te)r sup(er)bie
h(abe)nt p(ro)p(r)i(e)tatem i(n) eu(m) accepit ut talibus de
licijs eos decip(er)e possit et ideo cu(m) su(m)ma
diligentia attendendum e(st) ut q(uo)n(do)cu(m)q(ue)
tibi acciderit aciem mentis i(n) deu(m) dirig(as)
nec ab ip(s)o cor tuum discedat. ut si delec
tari oporteat solum delecteris in deum
tunc si a deo e(ss)et illa dulcedo deberet in
cendi si a dyabolo deberet p(ro)vari aut
saltem remitti q(uia) si deus // aliq(ua)n(do) voluerit // i(n) ho(c)
(con)solari ut qui pro tuis alio(rum)q(ue) p(e)cc(a)t(is) ama
ritudine repleris aliq(ua)n(do) delicijs p(er)fruaris
Regr(ati)ari sibi debes ut potes et adhuc t(ame)n
licitum e(st) timere ne p(re)sumpsionem i(n)curras.
Potes e(n)i(m) cogitare ad humiliandu(m) cor
tuu(m) sup(er) hac dulcedine q(uod) d(omi)n(u)s pro p(ar)vo
aliquo bono q(uod) facis i(n) p(rese)nti q(uod) tu reputas

ee magnū fortasse wlt tibi p pmio dare
illud. qr te pmius et'nus nō rputas ee
dignū Potes enī timere ne illud dul
cissimū vinū t adhuc spualē febritati
ti periculū mortis icrat i occasionalr
facit subire ideo pleno corde dū sumus
in hac valle miserie constituti debemus
magis p pctīs appetere cū xpō crucifixo
affligi q pīculosīs afflui delicijs et sicut
cotidie peccamus īmo qⁱ cōtinue sic de
bemus pro eisdem pctīs velle penam
cōtinue sustinere et sicut sumus vilissi
mi servi dei sic deberet nobis placere
īmo appetere vilissimi ab oībus reputari
et sicut ad honorē dei facti sumus sic
solum deberet michi i me et i oībus
alijs placere q ad suū ɔtendit honorē
et istud solū displicere q icōtrarium vergit
et in differentibus nullo curare nisi qr
debemus oīa ad laudem dei referre Quod ipe
nobis concedat q̄ ē p oīa benedictus
Capl'm 8m q contemplativus gaudē debz de pro

Hec autem oīa appete s cōtemplati
tem debes cuilibet hoī et debes
pro quolibet hoīe sollicite orare et qn
vides aliqū bonū i proximo mirabilr
debes gaudere etiam si illud nō cernas
i te q si nō feceris sed potius dolueris
tria maxima mala i hoc pctō cōmittis.

Primum est quod honorem dei qui in bonis istius
resultat odire videris. Secundum quod passioni
xpi qui ad hoc passus est ut unusquisque
habundet virtutibus contemptus. Tercium
est quod caritatem qua proximum ~~sicut teipsum~~
~~debes diligere~~ sicut teipsum debes diligere
et eius bonum sicut tuum affectare lacrimis
et dividis. nullum ergo bonum proximi dili
gas et procures et maxime spirituale et
etiam cum nemini se obtulerit temporale et sic
spiritualia tibi dominus exhibebit et tandem ad
celestia vocabit. Ad quod nos perducat qui
pro nobis voluit crucis obprobria susti
nere. **Quod contemplativus non iudicet alios propter apparentes defectus eorum** [illegible]

Dyabolus in malicia antiquatus
viros contemplativos cernens in
celestibus conversari unde per superbiam
deiectus ~~nititur~~ aliquo eos secum trahere
ad inferiora et quia videt eos non
posse vincere in aperto conatur saltem eos deci
pere in occulto et quamvis diversa mala
diversis temporibus suggerat. tamen ad
hoc nititur ut contemplativus de se presumat
et alios iudicet viciosos applicare inhiens
sentencie. omnia iudicat spiritualis et ipse
a nemine iudicatur. Sed o pessima pestis
atque mors gravissima et occulta hec dum
fugiat presumpcionem pessimam abhorrere

Hec supernam lacerat caritatem hec vescentem
in chorectis facit scorta amplexari hec spiritua
li leticia plenam ad accidiam ducit hec
ad honorem dei refundenda facit dyabolo fraudi
de dari Sed o homo nunquam in altum contempla
tionis ascendisti ut sic faciens et alios iu
dicans debes magis precipitium sustinere
Attende ergo o homo in contemplationis dulce
dine constitutus et cognosce qualiter deus ad
sui honorem faciens creaturam diversis
diversa voluit munera elargiri ut non uno
modo sed multiformiter honoretur atque sui the
sauri divicias manifestari ut commendan
di sui magnificentiam materiam multipli
cem habeamus Debes ergo primitus cogi
tare quod deus sicut bonus paterfamilias ordi
nans domum suam pensat filiorum poten
tiam sapienciam et bonitatem et secundum quod
viderit expedire diversa committit officia
et tribuit dignitates Cogita ergo postea tu qui
contemplationi vacas quod benignissimus pa
ter tuus sciens te ad omnia inbecillem noluit te in
periculis et difficultatibus ac implicatis operibus
ministrare sed sua clementia tamquam infirmum
per contemplationis quietem te voluit consolari
Alios autem cernens in caritate ferventes et forti
ter radicatos voluit super periculosa et diffi
cilia ordinare nychilominus super quietem tri
buens post laborem et consolationem non modi
cam de labore Si ergo te videris te spiritua

libus inherere · ceteros aut alia laborantes
non eos iudices · sed sapientiam et benignita
tem dei aspice infirmum te cognosce alios
considera esse fortes Quo enim poteris te
fortem reputare qui propter nimiam tuam in
lecti mollitiem et contemplacionis dulcedinem
sustinere non vales · sed ad modum arun
dinis omni vento moueris Quid ergo faceres
si oporteret te vna manu edificare et altera
hostes gladio effugare nempe solo pauore
deficeres · lauda ergo dominum deum tuum qui
potentes in arduis posuit et aduersus per
prudentes itineros fecit studiis dementer
bonorum spiritualium distributores ordinauit
te autem ne defiteres voluit quiescere per
contemplacionem ne errares voluit te subti
lia et curiosa inuestigare vt simplicitatem
haberes ne mulus dispensator esses voluit
te omnia abnegare vt pauper esses Non ergo te
de illis exaltes sed humilies nec alios iudices
sed exaltes nec ab hiis excludes eos quos
videris ociosos debes enim cogitare quod tamquam
sapientes et probi thezaurum acquisitum ne
furetur abscondunt in occulto laborantes et
in publico requiescentes aut certe cogita quod
ille qui dedit ventis pondus permittit eos in
istis minimis et manifestis desicere ne de
maximis que sibi concessit in superbia eleuetur
Et quamuis sic debeas facere de omnibus superior
tibus tamen quando vides eos in periculo ~~...~~ · debes

tu q' in quiete existis pro eis orare ut si
possis illuc' ad quietem Debes scdo oia
reduce' ad laudem creatoris quod faci'
poteris p hunc modu et etiam melius
sicut dns dignabit' demonstrare induce
Cum em videris aliquos i placide tpa
li aut spuali aut dignitate aliq constitu
tos hoc ee factam ad comendandam
magnificencia dei et potencia dei cogi
tabis quem laudabis Cu autem vider
aliquos stie isistentes et no solu creatoris
sed etiam creaturaru occultissima ing
rentes et quodlibet ovbusculu curiosissi
ordinantes ee ad manifestandam di
nam sapiam comendabis Cum autem
videris alios ~~Cum aut videris~~ alios tpa
libus negocijs insistentes i ipsis lauda
bis divinam prudenciam p tales quies
centibus providentem Si aut videris
alios isistentes opibus pietatis i ipsis
laudabis divinam bonitatem se ad oia
diffundentem Si videris alios ceteros
iudicantes divinu iudiciu time Si pena
inferentes divinam recogita iusticiam
Si rigidos di'ne iusticie expavesce rigo
rem Si r'phensores causaru discussiones
futuri iudicij recordare Si videris pla
tos cu punicione remissos i eis di'na
miaz comendabis Si calorem habueris
recogita dei pris erga nos nimia caritate

qua voluit suum filium incarnari et pro
nobis omnibus crucifigi ¶ Si singulis
habueris ab omni aestu miserie anhelabis
¶ Et sic omnia poteris reducere ad laudem et
magnificentiam conditoris non enim debet
esse creatura in qua tuum non honorificetis
creatorem hoc enim ipso omnis creatura digna
est omni laude quod a deo est cognita et ab
eodem consignat in esse et hoc modo quod dicitur esse
suo dei eius et suum mirabiliter commendat
auctorem ¶ Hec pauca exempla posui ut
viam habeas ad maiora et istud est divi
num iudicium ad quod te apostolus voluit invita
re in auctoritate proposita quam tu pessime
assumebas non enim vult inuere quod spiritualis
homo ceteros debeat contempnere cum alibi
ipse dixit ¶ Nolite ante tempus iudicare et
idem alibi tu quis es qui iudicas alienum
servum sed dices quod hec secreta divine sapientie
non percipit homo carnalis sed spiritualis mente
preditus est sicut dixi eo melius in creaturam
qualibet iudicabit et discernet ¶ Iudica
ergo et tu de cetero omnia secundum divinam potentiam
sapientiam et bonitatem in omni creatura dis
cerne et inde recte omnium honorifices conditorem
¶ Si aut aliquem certitudinaliter aut proba
biliter noveris peccatorem tamen diligenter ne
propter hoc ipsum contempnes nec etiam ipsum
commendes sed vitium tibi displiceat et
compaciaris in quantum potes persone

Laudabis dominum tuum qui non permisit ipsum
grauius cadere nunc te illud vitium perpetrare
nullo enim modo dubites quod si non custo
dieris a malo grauissima et turpissima
produceres ad effectum deum etiam
simpliciter exorabis vt ipsum et omnes
peccatorem releuet a peccato et custodiat
ab omni malo Nisi enim noueris proximum
peccatis praemortuum ad bonum mouebitur cor
tuum et fortassis in malum trahes sine fructu
no quod enim fideli oratione et exhortatione bo
no proximo non procurat cum facere potest non dubi
to quod ab ipso elongabitur dominus secundum quanto mul
tis recedis ab hiis deum elongari quod accidere
detractoribus et iurgiis peccatoribus similiter
faciendo. Si ergo oportunitas se obtulerit saltem
malum argue aut si non expedit saltem
tende tristitiam facie vt aliqualiter confun
datur peccator. Nunc attendas magnitudinem
alicuius quod reputatur esse magnum quod approxi
mat deo tuo et tanto maiorem quanto
amplius approximabit Quem enim possi
tas facit esse seruum diaboli timere et
magnum reputare et contemnere dei filium
adoptiuum et iam arram patrie possidentem
tem Certe hec vesania et nimis magna

a qua nos custodiat sapientia dei patris Amen

De hijs contemplatiuis ne reputent se maiores
aliis capitulum ix

Non cessans antiquus hostis ani-
mo per viros contemplatiuos
in hijs decipere ut velint aliquos iudicare
saltem ad hoc nititur eos deducere ut qui
vident se in multis bonis operibus que ipsi
faciunt proficere alios imperfectos iudicent
esse, quia eisdem non vacant operibus aut certe
per eadem qua ipsi solitudine et quiete
sine vigilia et abstinencia non vtuntur
sed potius eos vident secundum suum iudicium
ociosos vel circa alia implicatos in quibus
qui modo sic proficiunt aliquando offenderunt
Sed o error pessimus et occultus qui
secundum exteriorem hominem vult interius de
interiore homine iudicare. Non enim tantum re-
quirit laborem corporis quantum laborem
cordis edificium spirituale primo primum apud
deum sine secundo non valet secundum autem
sic sine primo et quia institucionis vite et hominum
[illegible] possibile erit. Et sicut facies hominum
sunt diuerse et sic modus viuendi et in
bono proficiendi. Et ideo qui te vides
laudabilibus virtutibus fulgere vel ope-
ribus alios circa [illegible] vides circa alia inten-
tos eadem negligentes cogitare debes
quod licet ista sint in aperto in occulto tamen

vel saltem in cordis thalamo laborent opa
delicata et quia deus illos quos sanctimon
dis spaliter fortasse diligit non curat
eos exterioribus opibus aggravare et
ne tam interius quam exterius laborantes
sustinere non possent. Debes ergo ad istam
temptacionem expellendam primo in corde
tuo cogitare quod non est consuetudo quod filii
regum cotidie ad lucrandum panem suum
manualibus opibus se affligant, sed ut
delicate et sine labore magis de regalibus
diviciis nutriantur. Nam sic est ad literam quod
oportebit multociens unum fratrem ad ha
bendam unam devocionem aut interiorem eleva
cionem multum laborare, et illud idem
vel melius habebit alius in sola mentis
conversione ad deum. Secundo potes cogitare
quod illud quod laboras hic et modo de novo
incipis degustare sic iam in aliis inveteratum
tum et fortius radicatum, et fortasse in te est
una racio quare ipsi assueti sicut tu extra
tam bona spiritualia non vident. Quia discedo
cedo spiritualis de novo veniens mutaciones
sentit, sed non sic ut credo iam in illis quia dum
inveterantur et consuetudinibus se immutat, sed perficit et confirmat.
Et quando te lignificari per amorem alios non mi
rae cogitare quod non calorem solis minime
ad similitudinem solis materialis aliqui
lignificant per amoris fervore adeo ut
sua membra vix valeant per amoris
magnitudinem sustinere. Alii vero
desiciunt non solum aquositate parum

sed etiam ab humiditate reliquiarum peri
et in bono consolidantur et fortificantur
contra malum ita vt nichil a caritate dei
eos valeat separare Alii vero maturescunt
ita quod sibi tam acceruus quam ceteris
dulcissimi videantur et abolita omni mei
acerbitate iam pocius in patria quam in via
habitare cernantur Alii vero crescunt
ad modum arborum et quamuis tales dulce
dines non degustent crescentes tamen de
die in diem fiunt apud deum maiores
Alii certe putrescunt vt mali Si ergo aliqui
istorum effectuum vite particeps recipis
debes credere quod idem effectus vel alius
melior sit in fratre tuo et quamuis non sic cito
liquefiat per amorem sicut tu fortasse consoli
daris vel maturescit vel crescit in bono etiam
sunt forsan meliores effectus et tu te credis forte
liquefieri marcessis et ideo alios non minus
te propter talia profectos iudices Si ponitur
me nec ? valeas comparacionem si cera
non liquescit ad solem ceteris creaturis
dicat nullum beneficium percipit ita magnum par
ticipis sicut ego stultum esset quia et si non
liquefiant ad solem sicut ipsa tamen arbores
quod fructus pociora recipiunt beneficia po
Potes autem aliter supradictam temptacionem
effugare Debes enim cogitare quod sicut
quantum ad bonum naturalem dei bonitatem
participamus omnes ita tamen quod secundum aliam
racionem iste quam ille et quot sunt homines

ymo quot sunt creature tot differentes
participandi dei bonitatem rationes reperiuntur
ita sic modo credendum est quantum ad bona
spiritualia in rationalibus creaturis / nam gratia
naturam presupponit et hanc diversitatem
in spiritualibus bonis innuit apostolus ad cho-
rintheos / Cum dixisset volo autem omnes
homines sicut meipsum esse subdidit Sed unus
quisque proprium bonum ex deo habet Alius quidem
sic Alius vero sic et ex aliis diversis
locis hanc veritatem habere poteris
Si ergo ita est quomodo ergo non ait spiritualis vi-
net et sinat deo suo iste quod tu Alii enim
ad ipsum per quietem tendunt Alii vero
per laborem Alii vero sic. alii vero sic et
multotiens est melior qui vilior reputatur
non ergo aliquem imperfectiorem te iudices si
non omnia facit que tu facis Cum enim vides
fratrem tuum cum aliquo sive cum aliis loquentem
morari et solitarius es tunc cogitare
debes quod iste perfectus est in caritate vel
propter magnam dilectionem dei ubique sit
tam eo sive cum fratribus sit sive solus
Et quia tu in dilectione es imperfectus vix
potes te ad proximum convertere quin
offendas Vix autem numquam ad deum
bene potes te convertere quin oporteat te
a proximo sequestrari / sed hoc certe
imperfectionis est nam angeli qui sunt in

caritate pferti iuit bri mouent in dm
ci sint nobiscum aut cu nob mistica
sicut cu sint i celo empireo. hoc non
dico qr credam sic totalr posse fieri
in via. sine dd viatores sumus sed
alr possumus eos sequi Adhuc eciam
cogitare potes q cu sint ab istis exte
rioribz abstracti et soli deo vacant ita
fuerint mouent i ipm q ppr nimiam
intencionem mentis corpus dissolui videat
et ad nimiam redigat debilitatem
et io ne vires resumant ne penitus defi
ciant et ne eciam sua sanctitas ab aliis
aduertat se offerunt sepius solacio pri
mor. semp tn sola ad honorem dei fauent
et io stultu e fr3 suu pro qualibz truffa
iudicare aut ipfectu iudicare reputare
Multi eni sunt honestissimi exterius
qui parum proficiunt interius et multi
sunt dissoluti i gestibz q i corde sunt sancti
ssimi et amantissimi dei Aut q peius
e aliq sunt hoibz odoriferi et coram deo
sunt fetidissimi et sue sanctitatis iam
receperunt mercedem. et aliq apparent
hoibz priores quorum interior conuersacio cor
respondeat miceri Et qr hoc contrarium
discernere no valem, omnes dei filios ee
iudicemus. et nos iferiores omnibus nisi

manifeste cotrariu videamus· nam de
bonis proximi et de excellencia sue sanita
tis sumus incerti sed de multiplici nra ma
licia sumus certi Magna est enim psump
velle erga proximu meu limitare istud
ciam divine bonitatis qr in omnibus moribus
sui non placent Et quod insanius quo
velle divina coplacenciam regulare· hoc
tunc facio cum est quod non placet m[ichi] do
suspicor non placere Cum enim videris eos
circa exteriora iplicari tunc cogitare debes
quod illa ad laudem creatoris referant sua· et
magis in illis circa deum afficiant quam tu
tamen de te recte conuerteris ad deum·
Fortasse enim quod sic deu diligunt vehe
menter ipm student quere in omnibus creatu
ris per singulas creaturas· qr ipm esse
in omnibus nimis laudabilem diligere
et ~~laudabilem ee~~ desiderabilem esse re
cognoscunt et hoc est magnum cor gaudium
et leticia cum vident in rebus vilissimis
suam bonitatem potenciam et sapienciam
mirabiliter comendandam et ideo forte
illa vilia sic libenter pertractant non assi
mulant nobis quibus omnia sunt nociua
et fortasse quam credimus eos ociosos esse
tunc inenarrabili leticia spirituali interius
perfundant quamuis hoc dissimulent supplicet
aut forte qr reputant se esse viles non
psumunt sic se divine faciei cotinue pn

pntare · sed se vilibus adiungentes ipsi
nitant reuereri i corde itu tn qr ipm
in veritate aliqn contemplent et hec
pt ee ro qre sic sepe cu alijs iocundat
qr orit eis leticia q sic viles hoes sicut
se existimant pnt cu eis quos filios
dei reputant psolari Et si dicis aliquos
ppter aliquos gra deberent cu melioribus
conuersari, dico forte q ipsi meliores repu
tant qui minorem simulant sanctitate
vnde forte cu illis no reputant se esse
dignos · qr nimis a conuersacoe eor vide
eis ee dissimules vita sua et sufficere eis
videt si pnt cu illis filijs dei ee qs vale
ant aliquale imitari, Sciunt enim q
inhabentibz symbolu familior e transitus a
forte nolunt ee cu nimis pfectis ne sua
bona intencio cognoscat, Potes etiam
cogitare q h fortasse concessit sibi dns
vt terra ista extrinseca iplicent et cum
fribus conuersent qr sic e deu fac diffi
cilius possidere q si solitarij pmanerent
et qnto cu maiori labore et pugna dm
optinent tanto ẓ laudabilius eis
Quis dubitat q si homo iplicatus
negotijs vite actiue adeo possit pfecte
dilige deu sicut ille q morat solitarie
q et laudabilius eet, et certe vbi
maior resistencia ibi magis aliqn
intenditur vis amoris · et p multiplica

intencione actus sive fervoris augentur sub
stancia caritatis et inde magis premia
assequuntur. Cum igitur eos excedis per
ipsi lucrantur et cum existimabis in patria
infimos invenire eos super te invenies exal
tatos si tamen ibi bene fueris. multum enim
timendum ne sicut eorum humilitas ipsos
exaltat ita nostra superbia qua omnes alios vo
lumus iudicare nos deiciat in infernum.
Aut cogita de eis quod ipsi magis approbant
deo servire in hiis ad que se inveniunt prop
tos quam attemptare ardua et ibi defice
re sicut facis. Multum enim reputant vel repu
tare debent inconveniens aliquid tanto domino
agere imperfecte. Aut forte tam magna in
occulto quam parva in publico tam terrena
quam celestia temptant facere ut in omnibus ab
eis inimicus humani generis impugnetur
et ipsi ab omnibus mereantur. Et quamvis
tibi ~~[illegible]~~ sic imperfecti videantur forte
plus in uno motu interiori merentur
quam tu in multis. Immo forte quam tu in aliis
omnibus. et tamen hoc ignores minores
te non iudices eos. sed lauda deum qui
te eis dignatus est sociare quorum for
tasse meritis spiritualiter vivis. Et si non
vivis per eos forsitan vives. Hoc autem
dixi ad reprimendam dyabolicam temp
tacionem. et quamvis sic sit aliquando possit
esse et sic de proximo sit credendum sic

et credo quod plus placeat deo vita contemplativa quam activa et vita solitaria quam domestica, sed magis placet honestas

tractum est tamen simpliciter magis in placet honestas quam dissolutio. et hanc magis credo eligendam quam illam quia si ista possint ordinari in deum et a sapientibus ordinentur tamen semper quod propinquius est fini magis eligendum et magis ipse finis quam id quod est ad finem. Et si ita se habeant ista, tamen non est dubium quod persone iste se ~~habentes~~ ita habentes habent se ut excedentia et excessa nam aliqui activi minoris sunt caritatis et meriti quam aliqui contemplativi et econverso et aliqui domestici quam solitarii et aliqui dissoluti quam honesti et econverso, quicquid tamen habeamus dummodo deo placeamus magis erit quia in tanta multitudine hominum pauci sunt deo grati, Cuius rei causa debemus cotidie pro nobis et pro ipsis non modicum lacrimari et quam continue deum deprecari ut dignaretur nos facere sibi gratos et si sumus usque in finem in gratia conservaret Quod nobis prestare dignetur, qui propter hoc voluit incarnari, et letaliter vulnerari

Capitulum [illegible] quod superbos redarguit se presumentes

O superbe luciferi imitator responde nunquam te cogitas esse deum an omnia esse a deo ignoras Ergo a te aliquid esse protestaris certe te deum esse fateris sed amplius vide vni tua insania reprimatur. nonne de alienis stultum

·15

est gloriari Cum hoc omnia sint a deo

Si aut hoc gnorabis te co[m]probas esse cecum

quid habes quod non accepisti. Si ergo gloriaris de aliquo te comprobas esse stultum

Audi ergo insane si gloriari vis et stultus apparere non vis exclude que non sunt tua et de reliquo glorieris sed certe si omnia non tua excluseris in nychilum redigeris. ergo de nychilo gloriare si non vis incurrere vanitatem.

Sed spiritualibus ad dona gratuita sanctorum descendamus de illis gloriari non potes quia hoc te habere ignoras ymmo si gloriaris non habes dicit etiam apostolus Qui putat se aliquid esse cum nychil sit ipse se seducit. Deo etiam quod tu habeas supponamus qualiter autem ea possideas videamus. tibi infideli servo proditori domini destructori tue iustitiam quam possides benignissimus dominus tamquam pannum albissimum tibi dedit. et tu eam stillare non cessas sanguine menstruoso. Sed o plena vesania

mulieris

utinam saltem frontem haberes meretricis Queso que sit meretrix sic corrupta que de menstruo glorietur ymmo quantumlibet velis invenias meretricem que de hoc intime non confundatur nec etiam audet hoc audet suo amantissimo sponso revelare Quid ergo o stultissima in malicia gloriaris si tantum semel in mense ad modum mulieris deficeres haberes causam fortiorem dolendi quam gloriandi Sed erubesce et dole quia continuus vel quasi continuus est fluxus tuus Si ergo a te est tantum malum et a deo tantum bonum non in te sed in domino glorieris et de tua turpitudine coram divine oculis maiestatis continue erubescas sicut desistere non desistitis.

Nunc dicis: in me nolo gloriari sed cupio ab omnibus commendari. Ergo impie latro audi. Pone stultum esse largissimo domino qui omnia tribuit habundanter furari id quod est carissimum cum videat et sibi displiceat et sustinere non valeat. Sic stultus est qui ab omnibus hominibus laudem querit. Propter quod cum universa propter semetipsum operatus est dominus omnes laudes diaque laude digna ad honorem referas domini dei tui. In tempore hoc cogita diligenter quod non homo creatus es et redemptus ut non tu sed deus in tuis operibus commendetur. Ergo domini voluntatem fideliter exequaris ut laudem abhorreas dominum ac deum tuum ab omnibus gaudeas exaltari et quanto magis ab aliquo commendatur tanto in magis gaudium elevetur. Et studeas quantum potes in te mente lingua et opere dominum deum tuum omni tempore honorare. Redemptum soli suam laudem intendens. Si enim bene diligeres dominum deum tuum eius que honore appeteres ut deberes malles quibuscumque vilissimus semper putari et stultus ab omnibus reputari. Immo tamquam stercus ab omnibus abhorreri et tamquam lutum fetidissimum ab omnibus conculcari quam quibuscumque deliciis habundare quantisque honoribus elevari et quacumque perfectum corporali sospitate si inde dominus deus tuus amplius laudaretur. Etiam supposito quod par esset premium utrobique hoc deberet gratissimum esse nobis ut altissimus dominus deus noster in nobis et de nobis aliquod munus tum

laudis recipe dignaretur sed quia nimis mi-
serias in contrarium nitimur tota die. Ihesu
o mira et ineffabilis amabilisque clemen-
cia saluatoris qui tam benignissime mi-
seriis condescendens quibus illa potest
nunciare. O homo te totaliter te inolue in
sua misericordia et inuitare et tam dulciter nec
gratias agere non desistas. O mi domine quod
tibi retuli quod tam dulciter et benignissime
me superbum et arrogantem permittis et foues
Vnde michi ista mira et inopinabilis gratia quod tam
inueni quod ante te me sustines ad momentum.
Certe hoc non merui sed potius cum infernalibus
habitare. Ymmo domine quis non et ibi certum tua
mereor nominari quid ergo pro hiis faciam.
O immensitas bonitatis quid tibi pro tantis
beneficiis potero exhibere ego non su-
fficio satisfacere pro delictis nec dignum pro benefi-
ciis laborare. nec etiam tibi aliquid dare
valeo nisi tuum. Scio quid faciam et quid facere
debeam me tibi totaliter exhibebo et
me totum protinus intimum et semper deuote
et verecundia plenus tibi quam potero
reuerenciam exhibebo et si dignaberis tunc
fideliter ministrabo continue et si hoc parum
sit tamen quod hoc feci quod potui non dubito
approbabis. Sed hoc maximum est si dig-
naberis me uel tecum in arca commorari
O quam michi tunc dulcis esset tua presencia
summe bonum accedam cum silencio et dis-
accipiam pedes tuos ut me digneris ad

aduenam tibi i matrimoniu copulare non
quiescam certe donec tuis amplexibus gau-
deam et ienarrabili dulcedine cosopitus
i tuis brachiis coquiescam. tunc delicijs
affluam et ammirabit[ur] et dilatabit[ur] cor
meum et mira suauitate potitus nychil
nisi te potero cogitare. Iam ex nunc obsecro
amabilis dne vt meo regimini ullo tpe
non dimittas qr sum mee aie lacerator et
dilapidator ipsius. Omnia ea q volueris
michi elargiri sicut illa tribuis tu cosecra
et tibi soli st semp honor et gloria Ame

Quis dabit capiti meo **Cap[itulu]m xj De**
aquam. et oculis **paucitate obedi[encie]**
meis ymbrem lacimaru vt plorare valea
pfectoru statum. et ad nychilu iam re-
dactu na terra culta diuinis cosiliis
xpi exemplis spinas et tribulos giminat
pro frumento. Certe quanto res porta
nobilior tanto debet ee intensior dolor
Sed vt de multis aliqua videamus
de obediencia tamq̄ religionis funda-
mento ptractemus. Vent ere et discerne
vtru i sua pfectioe possis ea i aliquibus
inuenire credo qr vix aut nuq ea inuenies
latitantem. Et mirare cu religiones et
religiosi multiplicent[ur] multi quo obedie[nci]e
pfectio sit i paucis yo qi i nullis valeat
repiri. Certe qr et si magnificata sit gens
no e tn magnificata leticia spiritus iten

sive Queso ut michi dicas quis ille
qui velit habere prelatum ad precipiendum
nomine pocius ad serviendum iam nolumus
prelatorum voluntatibus assentire sed vo
lumus ut voluntates nostras in omnibus debeant
adimplere et si deest aliquid in plus de
ipsis quam deberi de suis seculi feris murmuramus
eis gladio lingue non parcimus et quod pa
z nobis ab alio esset gratum hoc ipsum quod sit
a platis in nobis odiosum Iam nec co
gitamus quod possumus eius voluntatem
~~eam voluntatem~~ plenius adimplere ac
nostram voluntatem perfectius abnegare
sed quod possimus eis in omnibus resistere et ad
faciendum quod cupimus eos coartare a
ad retrahendum quod iniungunt nos
excusacione aliqua palliare a diligent
investigamus quo non teneamur sibi in hoc
vel in illo aliquatenus obedire Sed heu
luciferi imitatores qui preesse volunt
pocius quam subesse timeo ne secum habitaculum
habeamus ad confusionem nostram apparet
xpus passus quam nobis patri usque ad mortem
voluit obedire nychil sibi retinens que
propria voluntas in omnibus appetere consuevit
sed se exinanivit ad plenum hunc imitati
sunt patres nostri quam cum plati erant se subdi
tos subditis faciebant. hoc sibi dulce hoc
sibi delectabile hoc sibi pamabile in hiis
que magis sue voluntati contraria existi

mabant ī hijs q̄ exteriores hoīs cōfusio͛
afflictionem et exinanitionē spectabant
infimis obedire ¶ Non enī curiose delibe͛a
bant an hoc melius ēē vel hoc securius hoc
laudabilius sicut quidam faciunt causa
fuge · sed cuncta q̄ nō ēēnt cōtra deum
quantumcumq̄ ardua et vilia du͞c̄erent
esse s͛cdm̄ platonem virgulta adimplebat
aviditate maxima ¶ Tanta erat ī eis
obediencie dilectio vt ad eam iplenda
non timerent discu͛re sup͛ aquas · nec ire
ad capiendas leenas cum iniūgeret͛ eis
et multa alia q̄ nō sufficio enarrare · nec
enī iudicauit ēē infructuosum q̄ obediēs
abbati qui iportabile voluit p͛ annum lignum
aridum adaquare · ubiq̄ apparuit obe
diencie celsitudo qz quod mortuū et ari
dum fuerat p͛ obedienciis meritū fructū
fecit ¶ Quid ergo de obediencia gloriamur
cur nō potius de nrā sup͛bia confundimur
numquid viri cōtemplatiui possumus no
minari timeo · qz nec etiam xp̄iani sed potius
imitatores luciferi possumus et demonum
appellari ¶ Quo potes xp̄ianus dici q̄ xp̄o
cōtraria niteris adimplere ¶ Numquid xp̄us
considerauit qz ipse erat deus · si s͛cdm̄ huma
nitatem dei gr͛a et sapiencia plenus fuit quantum
ad aīam tam btī qui btē v͛gini et ioseph
erat subditus · in soluendo etiam didragi
ma seruis demonum voluit obedire · nos v͛o

sepulchra dealbata ypocrisi plena ossibus
mortuorum hominibus exterius mortui apparetis
et interius tumore superbie vegetati.
Iam obedire renuentes dicimus quod non sumus
vocati in servitutem sed potius in libertatem.
Ignoramus et quod servire deo in hac obediencie
servitute regnare est quantomagis nos sub-
icimus tanto maiori honore efficiamur digni-
ores et non solum ipsa obediencia nos re-
ges constituet in futuro. Sed et nunc si in
sua perfectione existat facit creaturas obe-
dientes ad statum reduxit primum et nychil
contrarium nisi ad profectum anime fuerit
molestare permittit adversa facit prospera
et hominem adhuc in carne mortali facit an-
gelice se habere, nec non et sui domini servitutem
facit appetere cum fervore et omnibus postpo-
sitis laudem dei facit querere cum magna
aviditate in qualibet creatura nec momentum
permittit transire a servicio dei sui. O virtus
mirabilis que sui facit hominem oblivisci et se
tendere in suum creatorem et redemptorem,
et in terris ambulantem facit in celestibus
habitare. Quid ergo murmuras de obediencia
o superbe. Cum enim dicit apostolus quod
in servitutem non sumus vocati innuit
quod non debemus deo nec prelatis obedire timo-
re servili ad modum servorum sed timore
liberali ad modum filiorum. non volun-
tarie quod de cetero voluntate nostra fruamur

Cum enim dixisset dominus qui vult post me venire non adimplere beneplacitum suum sequitur. sed abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me, Et totum sit scriptura hoc est tam novum testamentum quam vetus obedientiam laudat si enim bonam obedientiam haberes non renueres deo tamen in se quam etiam in quolibet prelato vilissimo obedire sed potius dedignareris animam tuam nobilem subicere alii creature Mirum est enim quod dedignaretur homo servire deo in prelato et non dedignaretur servire uni libero a aliter alii vilissime creature sed totum tempus suum nititur expendere enim nihil secus si pauper solitarius maneret quod ipse plus quam cum aliis se offenderit et contra deum semper superbe egerit suam voluntatem in vindicta dei et sui nititur in omnibus abnegare. seipsum abhorrens vellet ab omnibus conculcari. semper tamen ad honorem dei sui omnia referens Quod ipse nobis concedat qui obediens patri pro nobis voluit crucifigi Amen. quod utiles sint temptationes. xij.

O Mire benignitatis altissime qui nos temptari permittis non ut capiamur. sed ut timentes ad te portum tutissimum fugiamus, More bone matris facis domine que filium elongatum a se desiderat videre et amplexari cui per aliquod terribile timorem incutiat et expandens brachia filium recipit fugientem cum gaudio et arridet et oscula largitur. et ne

alias a se recedat hortatur ut non accidat
sibi malum Consolatur eum ad se stringens
et demum ubera subministrat. O felix tem-
ptacio que ad divinos amplexus fugere nos com-
pellit. O dulcis domine qui nos permittis undique
effugari et semper te tribuis refugium salutare ut
tecum omni tempore commoremur. Non ergo tem-
ptaciones te habere mireris quia ad hoc temptaris
ut ad deum fugias cum timore. Si autem temp-
tari nolueris apud deum semper resideas alioquin
capi poteris et dampnari. Si autem adeo
te nimium elongasti nec potes ad eum reverti pleno
corde ad christum tibi proximum accelerabis et si
sui lateris puteo supposito absconderis et ne
timeas quod te invenire valeat inimicus. Hoc semper
habeas pro regula generali quod quandocumque dominum
deum tuum ad te profunde volueris inclinare in
corde tuo vulnera christi porta et eius conspersus
sanguine te patri tamquam unigenitum presentabis et
ipse tamquam pater dulcissimus tibi plenarie pro-
videbit. Accede ergo ad christum et cum supplicatione
deprecaris ex quo ipsum non decet denuo vulnerari
dignetur in corde tuo vulnera renovare teque
totaliter suo sanguine rubricare et sic indutus
purpura poteris regis introire palacium. In
temptacione hec vulnera cotidie et semper erit tibi refu-
gium et solamen. nec dubites quod si ea bene in cor-
de tuo impresseris nulli temptacioni apparebit.
Quis enim videns dominum glorie pro suis vulneribus
sic graviter vulneratum auderet iterum scelera

peccare ¶ Et si pro vulnerū reuerētia et cōpassi
one non desisteret a pctō saltem qr videret
q peccatori deberet merendū et tormentū sine fī
quod sine comparatiōe ē grauior pena q̄ si i
omnibus inocentiis pctō timore nimio abstine
ret vel abstinere deberet ¶ Si autē cōtra te
xpm etiam pp̄ tuas nequitias videris indigna
tum ad spem miserorū et desolatorū peccatorū
recurras matrem suam · et ipsi tamq̄ matri dei
reuerentiā exhibebis ac fusis lacrimis eius auxi
lium ~~postulabis~~ implorabis et si pseuerabis nō
quiescens nō dubites qn ab ea quod volueris
impetrabis ¶ Certū enī tenuit miseratio et
sibi miseris satisfacere ~~et pro miseris~~ ex officio
ē cōmissum et quod cū mag diligentia exer
cea oēs tibi soli nō poterit denegare ¶ Hoc est
ut reducas ad memoriā q si nllo mō te videris
consolari noscas deū te diligere et hoc facit vt
pctorū tuorū profunditates cognoscas et tuā
miseriam nō ignores et hoc ē maximū donū
dei ¶ Non enī sibi placet psumpsio aliquorum
qui se iustos reputant et ad ipm altissimū
tamq̄ ad familiarem amicū accedunt
· Volt ut qntumcumq sit magnus se mise
rum et quasi nychil reputans ad ipm
veniat cum cōfusione pctorū et cū reuerē
tia et timore et qntumcumq iustus tunc
minimū pmo pmaximū reputet et faciat tunc
seipm imensus deus tuus dignaret ·/· a saltē
longo intueri ¶ Ideoq pleno corde dei mi

nitudinem suamque puritatem consideraret et
dicat Domine non sum dignus vt intres
sub tectum meum sed vt nec tibi appropinquare
valeam vllo modo nec etiam in veritate vt
me respicias oculis tue clemencie quibus
tamen soles respicere peccatores Sufficiat enim mi
vt tue pietatis oculis me digneris respicere
a remotis. Dico tibi quod si in hoc perseueraue
ris non quiescens non solum te videbit sed
etiam ad sua secretissima introducet quod
ipse dignetur facere qui est in secula benedictus Quomodo
temptatio de predestinatione reprimi debet capitulum
Si de predestinatione et prescientia xiiij
dei subrepat aliqua cogitatio sic
responde dyabolo talia propinanti Quicquid
enim sit de me te certum est esse dampnatum
sed si ego prescitus sum et deum meum non debeo
habere post hanc vitam totis ergo viribus
meis laborabo et saltem ipsum habeam in presen
ti et ipsum possideam quantum possum ne in
vtroque statu caream tanto bono momentum
ergo temporis non dimittam quin secundum posse
meum totaliter fruar ipso et semper in fine ipsa sum
ma iocunditate delecter ex quo eternam
miseriam assequi debeam in futuro. Nunquid
non summa vesania esset si certus sim
me eternalibus ignibus fore cruciandum
me inimico tradere in presenti et ex nunc incipe
cum dyabolo conuersari. Nonne sufficit
illa miseria quod me nunc miserum fa

faciam ante tempus. Si ergo p[er]fect[us] volo
me totaliter exhibere deo meo vt nychil sit
i[n] me n[on] cor nec lingwa n[ec] cetera mebra q[ui]
cotinuo sint in seruicio dei mei vt saltem
dum possum et q[ua]ntum possum habeam d[omi]n[u]z
meum sup[er]benignissimu[m] q[uod] e[st] su[m]mu[m] bonu[m]. Dic[unt]
enim seculares q[uod] i[n] quadragesima no[n] debet
comede[re] carnes volunt i[n] carnisp[ri]uio carnib[us]
habundare, sic de deo deberet fac[er]e qui de sui
p[rese]ncia cet[er]is certus et h[oc] p[re]cipue faceret q[uod] q[uam]
suauis est d[omi]n[u]s degustaret, cetera e[ni]m delica
ta absintheum reputaret. Sed q[ua]ntumcu[m]q[ue]
me deus p[ro]meruit fiam certus. scio q[uod] seip[su]m ne
gare non potest. eu[m] g[ra]o totis mentibus virib[us]
amplexabor. et ip[su]m stringens fortit[er]. etiam si
aurora apparuerit n[on] benedixerit michi. N[on] etia[m] | no[n] dimitta[m] te[?] si n[on] benedixerit
tunc dimittam et sine me recede[re] no[n] valebit.
licitum e[st] michi sibi inferre violencia[m] i[n] h[ac] p[ar]te.
cum ipse comendet illos q[ui] regnu[m] celoru[m] rapiu[n]t
violenter. Aut certe scio q[uod] faciam i[n] cauernis
suoz wlnerum me abscondam ibiq[ue] q[ua]cu[n]q[ue] lati
tabo. n[on] e[ni]m se me poterit i[n]uenire. et etiam
exire compelle[re] no[n] decebit q[ui] dixit, Qui veneit
ad me no[n] eiciam foras et sic me cotemp[n]are
non poterit nisi seip[su]m voluerit iudicare. Aut
certe aliam viam o[mn]ibus peccatoribus q[ua]ntu[m]cu[m]q[ue]
magnis cognitam adinueniam. s[cilicet] ad matris di[ui]
pedes prouolutus iacebo et q[uod] p[ro]p[te]r peccatores ma
ter dei facta sit allegabo et ut michi venia[m]
impetret postulabo. n[on] etiam repulsam ab

ea pati potero quia fons pietatis et gre
et sine dubio e et ab omnibus poniat. ipa
enim misereri non ignorat et miseris non satis
facere numquam sciuit. non credo omnino scio quod propter
me non velit nouam addiscere lectionem. primo
non nomen matris gre et mie propter me perderet.
Ideoque ex compassione maxima attrahet
filium suum mecum si dici potest misera apparebit
et michi conciliabit ad indulgenciam suam vnicum
quem tamen patrem omnipotentem genitum habet inclinabit.
Et sic triplex habeo refugium quod quasi
funiculus difficile consumetur. quod si possunt atque
sum et eternam patriam habere et debeo possidere.
Certe debeo ex tunc angelicam ducere
vitam non humanam totum illi me exhibere
debeo qui se michi in primum preparauit et hac
porcione contentus nichil aliud debeo vmquam
affectare. Iustus e enim et si aliud quod ipsum
quererem contra me posset racionabiliter indignari
et quem visurus sum in beniuolum cito videret
iratum et sentenciam contra me durissimam
inferentem. Igitur in fine dyabolo sic concludit
quitquid de me futurum sit a dei seruicio non
desistam et ve tibi quia non potes tanto amore suo
cum seruire regnare e et eius dulci visitacione
et presencia iocundari. Quomodo carnis ad deum
patrem de christo et aia et responsio eius christi

Carnem contra spiritum per contemplacionem
eleuatam conquerentem primo
potius contra christum per contemplacionem eleuatam

ad se allicientem audiamus et primo querimo-
niam carnis ad patrem misericordie audiamus
nit ergo caro Tibi patri deo iusto ac mi-
sericordie infinite de tuo filio conqueror vt tua iusticia
consideret violenciam michi factam et tua misericordia
mee miserie condescendat Ille tuus filius
plenus sapiencia et virtute me sua sapiencia circumve-
nit et sua virtute violenciam michi fecit
Ille tuus filius sua sapiencia se sub carnem
sibi occultauit et ad me humilitate nimia
et benignitate inenarrabili callide subintra-
uit omnibus fuit humilior omnibus despectior omnes
necessitates assumpsit omnes infirmitates por-
tauit pro omnibus crudelissime voluit crucifigi
tam compassione quam passione grauissime voluit
affligi cordis sui amorem per apercionem lateris
voluit demonstrare tamen etiam voluit in reme-
dium emanare sacramenta Quid plura suam
carnem constituit in cibum sanguinem in potum
et seipsum promisit in premium tua precepta faci-
entes meos fratres vocabat Demum non solum
in via sed eciam in patria promittebat quod se suc-
cingeret et eis ad mensam tuam comeden-
tibus transiens ministraret hijs omnibus et alijs
que nec scio nec valeo nominare vel enarrare animam
michi deputatam allexit nimis et non solum
allexit Sed eciam intus intrans sua traxit vir-
tute in tantum vt sic sibi ipsam suis blandicijs
coniunxerit ut iam de me non curet Sed potius
affligat deiciat conculcet et ad nichilum

redigat. et q̄ grauius videtur hec michi inferri
diligat. et pro eis sp̄ oroem spūalem fundit
et si non inferunt. inferri diligat et appetat
appetat. Sicque mortificatur et nō curor ī īmo
iacco et exultat. Ideo quid dolorem dolori
reddit et ut intense doleam cupit hec glā sua
Videtur michi posse inferre iniuriam contu
meliam et quicq̄ vilissimum ac grauissimum
pt credi. Sicque me desolatam afflictum re
linquit et ipsa sē vult cū tuo filio commorari
semꝑ sua carne cibari

Nunc secum aspi
ret ī p̄sepio ꝑua nūc ī v'ginis brachiis tene
ra et delicata amplexat. v'ginis humeris
deportat. v'ginis lacte fouet. nūc secū sitit
nunc secum famescit nūc secū conspuit. nunc
secum vulnerat. nūc secū ī cruce tristatur nūc
secum ī celis letatur. apud te et consolatur
quocumq̄ pcesserit secum vadat. sine ipso
ēē non querit. ad nychil pt se vtere sine
ipso. Quid g° de te dicam ~~filius pr~~ deus
pr de filio tuo audz michi debita sic suo
inebriauit amore. Sic alienauit me sic rapi
nam comisit iube restitui. nec enī paruum
michi videtur sic rape vnā mentem. Cur
enim aīa michi deputata solum tuū filium
diligit. Et cur sic me odit quia cetera derelīqt
tui filij amore absorpta graditur sine sensu
iam nychil aliud audit nychil aliud cogitat
nychil aliud videt nichil aliud gustat. ny.

aliud odoratur semper vult inter sua brachia com
morari ibi iocundatur ibi delicijs habundat
ibi nimio dulcoris amoris dulcore inebriata
tubat nec mirum si hec anima mea tam filio tuo
adhesit nisi quia esset lapide durior et ferro inse
sibilior et quam tanta sibi filius tuus fecit aliter
facere non deberet ymmo aliter stultissima appa
~~rebit~~ reret et ubi est sic durus lapis qui tanti
amoris ardore non scinderet ymmo liquefieret
sicut cera si sibi fierent omnia supradicta. Et
ideo non conqueror benigne pater quia fecit quod
debuit. sed de tuo filio qui eam nimis allexit
beneficijs ac me in tanta miseria reliquit.
Attende et audi quid respondeat carni clemen
tissimus pater quia creatura mea es tibi iusticiam
tuam mea exhibebo. nam cum ancilla anime esses
sponsa tu dominari voluisti ac sponsam inordinate egisti
tibi non michi eam servire fecisti ipsam ad omnia
mala pronam reddidisti et quod peius est
eam ad ymaginem ~~factam~~ meam factam
dyabolice servituti subdidisti eam bestijs similem
ymmo peiorem fecisti eam fetidam et abhomina
bilem exhibuisti eam super omnem caliginem deni
grasti. et in tantum eam alterasti ut creatura
meam sic nobilem cognoscere non valeret.
Oportuit ergo quia eam que in carne erat
nimis diligebam filium meum incarnari ut eam
alliceret ad suum meumque amorem et quia
tibi carni anima adherendo mortua erat ut
vivificaretur volui filium meum incarnatum pro ipsa

vendi nr̄ h° fuit filij mei aliqua c̄tumentio
ut decepcio sed mea suauis ienarrabilis dig
nacio. Et quia tu caro a sue i̅fusionis pri
cipio usque modo semper male egisti meus pro
filius ergo eam nimio exarsit amore. et
se totum sibi exhibuit, ideo mea iustitia exigit
ut eam totum et totale sibi dimittam et
ipsa te plus quam stercus abhorreat et dolibz
abhorreri cupiat. Ideo quod no solum iustitiam
sed misericordiam implorasti volo etiam ut aliquam i
praeteriti dulcedine quam i meo sentit filio
profundaris et sup i summo nobilissime ut pfi
tissime te docebo et si bn̄ aue v̄ omnibus ore
dixeris continue no solum a pena eterna.
sed etiam a purgatorio te absolvo qui vivo
in eternum et i seculum seculi Meditatio sup
salutatione angelica Ca[m] [illegible]

Ave maria gracia plena
dominus tecum. Tibi domine deus gratias
quas possum refero ex intimis precordiis meis
qui pro nobis indignis dignatus es mor
talitatem assumere et virginali utero baiula
ri et ex ea s virgine nascens eius lacte
nutriri eius foveri gremio eius manibus
attractari et eius subici imperio quae omnia con
servas et regis et indignum me fetidissimam
saniem turpitudine detestabilem abhominationes
plenum. et Christi vita et exemplo dignatus es
tamen illustrare ut sciam te integre habere et hoc
michi indigno concessisti ut ipsum possim

et audiam no(m)i(n)a c(etera). Non enim d(omi)ne fecisti taliter omni nationi et hoc summum b(e)n(e)ficium no(n) ma(n)i festasti eis. Ubi e(st) d(omi)ne ille tuus peculiaris populus q(ue)m etiam i(n) manu potenti et bra chio extento de terra egipti p(er) desertum in terram promissionis duxisti tot signis et p(ro) digijs magnificentie tue. Nonne do(mi)ne iste (est) p(o)p(u)lus ille cui h(oc) beneficium promisisti. Cur ergo sibi no(n) creatoribus sed nobis ydolatris et infidelibus hoc tuum summum et maximum b(e)n(e) ficium reservasti quare nobis paucis cu(m) multi et q(uas)i infiniti p(o)p(u)li hoc ignorent. Nonne d(omi)ne universor(um) es creator om(n)ium ad ymaginem tuam fecisti. Nonne d(omi)ne secreta co(n) sueverunt pandi amicis e(st) nu(n)c d(omi)ne inimic(us) et maxime michi q(ui) a v(er)tice capitis usq(ue) ad plantam pedis infectus sum et totus intendo ad ea que tue s(un)t co(n)traria volu(n) tati. Cur d(omi)ne tam nobile donu(m) tam excel lentem thezauru(m) tuo neq(ui)ssimo et infidelissi mo servo tuo dedisti. Nonne do(mi)ne tibi videt(ur) q(uod) non honorem sed derideam matrem tuam q(ua)n(do) superbus humilem ymmo humilimam superbissi mus castissimam i(n)mundissimus celestissima(m) ymmo divinissimam vanissimus et terrenissi mus s(an)ctissimam i(m)p(ii)ssimus matrem dei filius dyaboli salutare p(re)sumat. Ubi est nunc d(omi)ne Ihesu reverentia matris tue c(um) tales eam salutare p(er)mittis. Sed piissime do(mi)ne ~~Ihesu~~ Ihesu propt(er) tua(m) erga nos nimiam

caritatem no enim suffitit te omi dersu et ostentu pter nos subiacere. sed mrez tua iam ad tuam sedentem dexteram pmittis pollutis tractare labys vt possis corda nra tuo et eius iflamare amore. Nec dubiu

q indignissimi sumus et credo firmiter q nullus sit celestis angelus qui eam ut dignas e valeat salutare qnto magis ego

immundissima creatura. miru videt q non timet miser homo et expauescit tantam dnam salutare. Qs illud detestabile nimiu est ipam rumınare ore et corde vana et ludi lica ymo nephanda tractantem ipsam allo qui tergouerso. cu em oi reuerencia et de uocione et virgo btissima salutanda. et ipa tales qrit q ad eam deuote et reuerenter accedant. hos diligit hos nutrit. hos i suos filios suscipit beatus qui de tam nobili mre letatur et ipam corde amplectit et ope imi tatur. O felix qui mri dei scdm posse suu nitit coformari hic e certe q omi cre tura contempta soli deo singulari amore inheret et crucifixus cu xpo adducam sint salutem. O mirum vere quo no rapitur exultacione cor talem virginem salutantis du mrez dei alloquit deum ex ipsa frm hoie contemplatur hic videt yma summis et summa ymis diligi ymo

~~quesso~~ quo queso no liquescat in hac salu tacione mens nra vbi deu tm dilexisse vide

ut ex virginali utero dignatus est fieri frater noster. Iam os nostrum et caro nostra est. O mira et ineffabilis ~~dulcedo~~ boni voluntatis diffusio divine. Quanta quaeso gratias talem virginem debet cor nostrum devocione diffundi per quam talem ad nos meruimus diffusionem divinam per quam certe meruimus domino esse confratres et coheredes in regno. Quam iure deberet os nostrum dulcedine habundare cum tam dulcem et benignam dominam salutamus et eius benedicimus fructum. Suavissimus et dulcissimus fructus eius et ore et in corde sapientis dulcessit. Mira est huius virginis fecunditas. que cum salutatur. devote ad cor salutantis suavissimum suum fructum emanat. Et quanto in eius fructu quis amplius iocundatur. tanto amplius ab ea impetratur nisi dicat sufficit numquam cessabit. O mira domina mirum videtur quomodo non tantum delectemur in te salutando quod propter te et fructum tuum cetera ignoremus. Quomodo queso non ad te tam intentus homo propter tuam suavitatem nimiam ut etiam semet ipsum abstractus ignoret. O raptrix cordium. O absortrix mencium. Cur nos domina ingravidas tuo fructu. Cur nos deo nostro impingnas. Cur lutum imples celo et novissimos facis divinos. Cur nos obsecro filii tui amore inebrias cum nec tibi nec filio tuo aliquid impendere valeamus. Quid tibi prodest avarum amatrix pro te et filium tuum

nimio diligamus amore, Nonne celestia suffiaunt tibi cur in terrena corda regnis cum tamen sint fetidissima et terrena accipe ainatum venatorem et refoue in sinu gremie tue, Quis enim poterit effugere claritatis tue fulgorem et tue radios pietatis nec enim est qui calore tuo abscondere potest possit quia beneficiis tuis plena sunt celi et terra quocumque pergamus occurrit nobis diffusio uteris virginalis, Ecce ergo undique nos tuis beneficiis irretisti et semper et vbique tuos tue benignitatis laqueos extendisti vt a te mater dulcissima venerabilis fugere nequeamus sed semper in tue dulcedinis gremio quiescamus, Currite ergo karissimi vndique et tam nobilem et suauem virginem salutemus Aue Pacienciam habe domina quod angelicam salutacionem promo et angelice non viuo sed dyabolice Merendus sum et te saluare presumo te. confido certe dulcissima de tua nimia bonitate et tuo inflammatus amore et quamuis indignum nimium non vereor salutare aue O mirum aueque quadam celesti dulcedine inebriat cor deuoti Certe jam potest dicere deuote salutans liquefacta est anima mea vt salutem dominam meam, Quis in te non desiaet virgo sacra dum cernit hac salutacione preuiate te filio dei impregnatam quis non desiaet dum cernit dei filium tuo vtero baiulari tuo lacte nutriri, Quid ergo libencius audis o domina quam salutacionem qua recognosceris mater dei. Hic in te vis hoc

iocundari ut sp̄ ī cū cuius es mr̄ refundat᷑
effectus · nō eni̅ puto ut vl' alr̄ nisi mr̄ ut mr̄
salutari etiam ns̄ cognosca Porta es c̄stalli
na et p̄ te ius filio tuo nos coniungi, Sed
aue et vere aue nā cor neīm apperiet tuum
aue O mirabile et sup̄mirabile aue ad qd̄
demones effugant᷑ peccores lacrimant᷑ vel libe
rant᷑ filij delectant᷑ angeli gratulant᷑ vbum
incarnatur vgo grauidat᷑ Certe aue cuius
fructu renouant᷑ creature · hoies redimunt᷑
angeli reparant᷑ Ergo tibi aue sine fine
uniuersa creatura promat, O dulcissimum
et suauissimū aue quo terrestria letant᷑ cele
stia iocundant᷑ yma summis iungunt᷑ Ergo
aue q intellectum irradiat affectum sonat
mentem ad celestia leuat animus illustrat᷑
pectus dulcorat᷑ carnem macerat᷑ · Ergo aue
O cathenale aue quod cor stringis cū vgi
ne et separas a terrenis cū misericordissi
ma miseru· cū dn̄a seruū cū mr̄e filiū
firmissime ligas· O mirabile aue accedat
et salutet qui volt cathenari amore q
cū salutauerit ex corde amplius forcius
libencius salutabit, Hic amor et aue
mutuo sic augebunt donec cor saluta
tis deficiat p̄ dulcore, O vginis amor
dimu reddis amantem vginem iam fa
tis multa sorde pollutum · Ergo aue
dn̄a mea mater maria ymo cor meū
et aīa virgo mea maria aue vgo aue

O nomen suauissimum nomen iocundissimum
et nomen dulcissimum nomen marie Quid
feci quod presumpsi quo excessi quod noiare te
audeo. Quis vmquam talia audiuit vt per
tionis filius, peccator sacculus demonum sceulus
te noiare presumat. O amor mei nomen meus
dei reuererci nescis amor michi pcc dna quod
te amare me dicam et si non sum dignus
es tamen digna amari Quis o dna te amare
desistat cuius beneficiis gratiam et gloriam impetra
mus, Per te o dna franguntur vincula soluuntur
debita. vincuntur vitia consolidantur confracta
reparantur perdita renouantur vetera roto
rantur infirma. magnificantur minima.
exaltantur infima incepta promouentur im
perfecta perficiuntur. perfecta consummantur pur
gatur corpus refulget mens animus inflamatur
liquescit pectus dulcessit gustus decoratur as
pectus desponsatur peregrina traducitur spon
sa resoluitur anima omnia hec per te virgo maria. Ergo
aue maria, Vere maria stella maris amarum
mare et dna. stella maris mundo totaliter
in amaritudine posito lucis eterne radium emitten
do amarum mare cor tuum in passione filii tui
in cruce pro nobis pendentis totaliter transformando.
do. dna super omnes angelorum choros ad filii dex
teram ascendendo es stella maris nos dirige
ndo amarum mare compaciendo dna es pro
tegendo, Stella maris es honestate ama
rum mare pietate. sed dna es potestate

O dn̄e deus quid tibi retribuemus pro oībȝ
que dedisti nobis q̄d tibi fecimus aut facere
possumus q̄ nobis ī amaricatiōe amaritu
dinis constitutis tenebris vndiqȝ circumcep
tis a porta salutis nimiū elongatis et ī
laboribus et in procellis ad naufragium
agitatis ymmo tempestate nimia pene sub
mersis tam nobile solaciū tam dulce cōsor
cium tam efficax auxiliū tam piū subsidiū
virginem mariam irradiantem stellam
dedisti, O certe bt̄a nox et felix tenebra
et gloriosa caligo tali stella meruit radiari
Certe hᶜ nox illuīacio mea in delicijs meis
O gloriosa v̄go si es maris stella semp̄ volo
in hac vita ēē ī mari ut semp̄ sis mea stella
semper ī mari sim p̄fecte amaritudinis.
de pc̄īs meis gemendo. xp̄o crucifixo itime cō
paciendo proximorū miserijs et vicijs con
dolendo semp̄ volo in hoc triplici pelago
nauigare vt habeam huius stelle ducatū
Ve illis q̄ sunt in delicijs et nolunt hoc mare
intrare q̄z dulcissima stella carebunt circ̄ant
vndiqȝ tribulatiōes et sepiant me amari
tudinibus īauditis et non timebo qm̄ tu me
cum es ymmo tu vē michi refulgens cū valla
tus sim angustijs cū ab oī hūano auxilio
destitutus cum ītrauerit aqua usqȝ ad aīaȝ
meam cum abiectus fuero reprobatusqȝ ab
omnibus creaturis me peccatorem nequissimū
et omī malo dignissimum impugnet et sti

mulcet hec mundi machina ut merito sit stella
maria, O felix cum fuero ab omnibus exprobatus
tus et conculcatus et ab stella susceptus.
Stella in maris et in amaritudine positis
illa relucet, O quam dulce et delectabile oculis
videre hanc lucem, O quam bona et amabilis
commutatio omnem mundi consolationem abhorre
re et longe a se irrecuperabiliter eicere pro resul
gencia stelle maris. plus valet una illustra
tio huiusmodi stelle quam omnium mundanorum. Cur
ergo omnes amaritudinis compassionis passionis
marie non intret gaudenter ubi fulget hec
stella non paueat cor perfectum quia impossibile
est naufragium fieri irradiante hac stella nec
potest nubes aliqua imponi non volenti, O domina
mea tu in hoc mari es nobis nauis susten
tans et portans anchora stabiliens et fir
mans. gubernaculum dirigens et rectificans
velum deducens et obumbrans et salutis
portum demonstrans. ymmo impetrans et
conseruans, Quis ergo non libenter hoc mare
compunctionis et passionis intrabit ubi tu
nobis in omnibus subvenis et ministras. ymmo
ut plus audeam dicere tu es maria amarum
mare facta propter filii tui passionem et multi
tum uestrum compassionem. non quod modo
aliquid tristabile paciaris. et considero men
tem tuam secundum quod in hac vita iuxta crucem
vivebas. Hoc ergo intremus mare in filio tuo
crucifixo et tuo cordi sibi infixo compacientes

et de nr̄is iniquitatibus q̄ tante fuerūt necess
occasio intime contristando si volum⁹ cor tuū
intrare quod factum ē mare magnū et ni
miū spaciosum. Quis g° libent' nō intrab't
hoc mare vbi possit cor v'ginis n̄ introire.
Hij certe bn̄ intrant cor tuū et sunt cōtin
nue ī corde tuo qui filij tui cōtinue rumīat
passionem. Impossibile ē em̄ me p̄ssiā
filij intrare vulnera et nō intrare cor tuum.
quia illius vulnera sunt ī corde tuo ꝑpetuo
collocata sicut em̄ illa stigmata sp̄ erunt
ī filij corpe. sic semꝑ ī m̄ris mente. Nū
ergo tardabit quis amplius pig'tabit hoc
naufragium īntroire. Dulce ꝫ de te audire.
sed dulcius est de te cogitare. dulcissimum
ꝫ suauissimū p xp̄i vulnera cor tuū īntroire
Non g° recedat homo a xp̄i cōtumelia et
uulnere si nō uult a corde tuo exire ibi fit
homo totus virgineus totus sanctissimus
totus diuinus ibi obliuiscit' homo sui recogi
tans q̄ sint m̄ris et filij Quod nobis con
cedat qui ē benedictus ī sc̄la seculoꝝ Amen

Deuota meditatio sup orōe dn̄ica

Pater noster qui es ī celis ꝛ̄ Ca^m xvi

O imensa clemencia. O ineffabilis
benignitas. O mira dignatio. O longitudo
latitudo profunditas sublimitas caritatis
dulcissime vilissimū lutū siue detestabilis fa
mes neq̄ssima creatura se filiū dei nūcupat
et deus deoꝝ rex regū et dn̄s dn̄anciū se me

meum prem dicit cum oratis inquit dicite pr noster. Ex quo ho dicat ipsa veritas verissimum est et scio quod plus sine comparatione me diligit quam pater carnalis vel mater ymo quam ego ipse. Unde tanto ergo pre elevabitur cor meum ut aquila et iam heres celi omnia inferiora contempnam. quid michi vlterius de terrenis honoribus qui sum filius dei maius dedecus michi esset appetere quantumcumque magnum honorem terrenum quam filio imperatoris latrine officium. Quid michi vltra de terrenis diuitiis qui regni eterni sum heres ignominiosius esset michi de quantumcumque magnis diuitiis terrenis curare quam primogenito imperatoris de fimo equorum suorum. Quid michi vlterius de carnalibus deliciis et terrenis quantumcumque magnis. detestabilius esset michi filio summi regis affici quantumcumque allectiua creatura quam filio imperatoris sanies fetidissima. Quid bonum quid pulchrum quid vtile quid desiderabile me allicere potest qui heres sum omnis boni. Omnia enim respectu illius sint nisi quedam similitudo et vmbra. Accedam ergo ad prem meum qui nil aliud voluit nisi vt habeam eum nunquam ergo negligens ero. nunquam pausabo. nunquam aliis intentus ero. Certe cum impetu omnibus postpositis curram ad eum sufficit enim michi si habeo prem meum et ideo toto corde tendam in eum. Non aspiciam aliud nil videbo nisi dnum deum meum quia oculus mentis mee totus tendit in eum quia nimis allexit animum meum. Pr

Fortis omnis pulchri et boni

mel et fauum in ore meo cum te deum meum patrem
meum inuoco. O dulcedo indicibilis, O iocundi
tas inestimabilis, O iubilacio ineffabilis cum
audeo te patrem vocare O exultacio o admira
cio o medullaris modulacio quod pater meus es tu
Sed vbi es pater mi vbi es sed vbique es quod celum
tibi sedes est. Sed ideo benignissime vis ut dicamus
pater noster qui es in celis ut nos a terrenis ele
uemur ubi maxime potencia tua sapiencia et bo
nitas eluxissit ut ibi mi pater sit semper tecum
conuersacio nostra ut a te celestia non terrena pe
tamus. aut certe ut nos spirituales celi facti in
nobis sit habitacio tua. Quid ergo nos turbabit
quid nos retrahet quid impedimenta prestabit
quin celestem vitam non terrestrem vitam duca
mus ut in nobis sit habitacio tua. O digna vel
mira admiracio dignacio habitacio xpi in nobis
Ego fetidissimus fimus et abhominabilis pecca
latrina valeo esse ex immensa clemencia dei mei
tabernaculum eius et quod sum plenus sanie et
fetore ero sanctum dei templum sapiencie sedes et
habitaculum spiritus sancti O felix dies o beata
hora cum talem hospitem possidebo tenebo eum
nec dimittam donec introducam eum ymo ipse
introducet in domum illius que sursum est Iherusalem
matris mee et in cubiculum genitricis mee scilicet
intima contemplaciones quiete vbi cubant et
quiescunt anime delicate. Pater noster qui es
in celis sanctificetur nomen tuum. O quam bene sequitur
quam bene continuatur quam elegantissime ordinatur.

Quod ulterius precedat quod ulterius dicitur quod ulterius pertinet pater meus es tu

vel dignitas tua

petitio ad predicta scilicet sanctificetur. ~~Pa~~ Pater noster
qui es in celis. quia filialis deuotio celestis con-
templatio totum animum venerientis filii conuertit
in patrem celestem ut clamet et dicat sanctificetur
nomen ~~tuum~~ quasi dicat non terrenis diuicias
delicias et honores peto. sed ut sim in te totus
conuersus et in te totus diuinus. sanctificetur
nomen tuum ut scilicet mea rationalis tua sapiencia
illustrata tueatur omnia scilicet errore ambiguitate
et tenebrositate purgatam habeant consciam in
scilicet purissimam noticiam tui. Adueniat regnum
tuum ut mea irascibilis tua potencia robo-
rata ad arduitatem regni tui ascendat.
Fiat voluntas tua ut mea concupiscibilis
tua bonitate dulcorata. ymo tua caritate
perfecta se plenarie tuo beneplacito acquiescat
ut ex vera dilectionis amicitia sit idem velle
idem nolle Ut sanctificetur nomen tuum quantum ad
puram noticiam intellectus. Adueniat reg-
num tuum quantum ad feruens desiderium affectus
Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra
quantum ad perfectum obsequium effectus.
Sanctificetur ergo nomen tuum in nobis domine
ab eterno quod in se sanctissimum est ut quicquid
audiamus ~~quod videmus~~ quidquid videmus vel
sentimus vel intelligimus totum ad sanctissimum
nominis tui noticiam ordinemus ut sit in nobis
nomen tuum sanctum id est sine terra et purum
ut etiam extrisi ab omni curiositate et va-
nitate et omni inutili fantasia te solum in omnibus

cognoscamus sed piissime et sanctissime pater
mentis nostre oculus ad te lumen eternum incessabiliter
dirigatur. sed te qui in omnibus es et a quo omnia
sunt in omnibus te intuear in omnibus te agnos
cam O quam dulce lumen et delectabile oculis
in te sole iusticie michi mentis intuitum ammoue
O quam dulcis quam amabilis o quam ammirabilis oculis
nostris tuorum claritas radiorum. Sequitur sanctificetur no
men tuum adueniat regnum tuum Nunc regnum
huius mundi occupauit totam animam meam.
ymmo totam dissipauit animam meam. totam
lacerauit totam fedauit totam denigrauit
sponsam tuam dilectam animam meam. totum
cor meum totum animum meum vanitas ymmo fedi
tas mundi allexit Ideo non nisi que mundi sunt
sentio. que carnis sunt appeto et sola terrena
cogito et affecto factus sum huius mundi ciuis
et sub mundi principe studeo militare Sed
domine nonne creatura tua sum ego. Adueniat reg
num tuum ut principes huius mundi eiciantur foras
tu solus in me regnes. tu solus in mente mea habi
tans totum me occupet regnum tuum totum sibi vendi
cet desiderium meum solus reficias affectum meum
Quid quero quid desidero quid volo quo vagor
quo discurro vel distrahor sufficit michi domine
regnum tuum. sit tibi refectio mea sit tibi
habitatio mea sit tibi tota conversatio mea.
tu solus bonus. tu solus pulcher tu solus
amabilis tu solus desiderabilis animarum
amator. tu solus me regas tu solus me duci

dirigas tu solus me allicias tu solus cor meu
totum habeas auarum zelator in te solum
dulcoret pectus meum . In te solum qestat
cor meum totum repleas anim meu cu impe
tu ascendam ad te centru et regnu meu
animarum redemptor Ergo adueniat re
gnu tuu fiat voluntas tua sicut i celo et i tra
Hoc volo ho desidero ho toti animi totis vis
ceribus concupisco ut i me et de me et p me
no mea sed tua fiat voluntas totus tuus sum
. totus i tuu solum plaudium honorem Iam
no flectar ad meu appetitu iam no spectar
pprium comodum iam no desiderem amicor
affectum sed solum nitar i omnibus bene
placitum tuu adimplere . no cogite q amarum
rum q dulce quid onerosum quid leue q
asperum vel suaue . sed cu impetu et deside
rio feruenti et animi anxietate ture pficte
pficere q sunt tua bnplacita voluntati . hoc
solum sit michi iocundum . hoc sit michi sua
ue hoc solum sit michi leue delectabile et
amabile i qntumcumq asperis vilibus diffi
cilibus et amaris tuam reqrere et pficere
voluntatem O gaudiu et iocunditas et ex
ultatio medullaris totum et totale sper vbiqz
expone me ad oem tui amorem si ipm mo
aliquo effitm mancipare . vtina solus possi
omnia misteria tua due adimplere mag
gaudeo magis appto amplius totis visceribus
artibus et visceribus . cocupisco me totum

ipendere tuo honori tue de me tue salutife
re voluntati quam pro me te etiam quantum
cumque celestibus et divinis delicijs consci
dari. Si enim pro te mi domine lacerarer
totaliter et passiones et mortes quascumque
ad tuum honorem reciperem eas magis appro
barem magis diligerem de eis magis et
gauderem quam de quacumque delectatione quam
etiam in patria possem habere. nisi forte si in
illa delectatione tantum aut plus cederet ad
tuum honorem et hoc etiam tantum delectationis non
nisi tui honoris optarem. Non enim factus
sum ad meam utilitatem consolandam sed
ad tuam magnificentiam honorandam.
quid michi maius. quid mihi dulcius quam mihi
amirabilius quam totus in honorem tuum resolui
O gaudium o tripudium o michi omne iubila
re solacium quod possim aliquid quacumque difficul
tate facere ad tuum honorem. hoc angelorum
gaudium celeste desiderium posse totaliter tibi
obsequi tibi totaliter in te seu tue voluntati
plenarie conformari et tuum honorem et mag
nificentiam amirari non dubito, ymmo certus
sum quod plus gaudent angeli et anime sancte
de magnificentia tui honoris quam de mag
nificentia glorie sue. Et ideo fiat voluntas
tua sicut in celo id est in celestibus spiritibus et in terra
id est nobis hominibus tue voluntati adeo et liber
et ferventer et voluntarie obsequatur. et ipsi
secundum possibilitatem nostre virtutis totaliter

conformemur Panem nrm cotidianu da
nobis hodie. P qz bene ordinat qz eleganter
coniungit h' v'a pcermissis et qmuis de pane
naturali et etiam spirituali possit exponi de
sacramentali tm pane maxime exponamus
ad pns et ut dixi i verbis dni est egregius
ordo. Quis enim adeo dignus adeo abilis ad
susceptionem huius sacramenti ad offerendu
filium deo pri ut ille q sicut supradictum est
se totaliter i deu ordinauit. et qntu ad in
tellectum effectum et affectum q se totu deo
obtulit totum se sacrificio consecrauit q
in se anulatus est et in deu totus illatus qui
iam q sua sunt nõ qrit sed ihesu xpi. Ille
enim ho sacrificio pt ihm xpm recipe ihm roga
re ihm xpm deo pri pro se et pro aliis offe
Et ideo petitioni isti vetus mgr proposuit sancti
ficetur nomen tuu et optime coniungit illud vm
panem nrm. Nam enim egiptum peccatorum exiuit
sanctificetur nomen tuu et mare rubrum
inundanciu temptationu submersis egiptiis
sicco transiuit pede. inde Adueniat regnu tuu
et in deserto contemplationis soli deo intendit.
et se totum deo dedicauit. inde fiat volu
tas tua. iam i hoc deserto esuriens man
na .i. panem celestem a celesti pre requirit
Panem nrm cotidianu da nobis hodie,
Qui enim i egipto aliqn sup ollas carnium
sedit nunc illis spretis solum panem viuum,
qui de celo descendit requirit postulat et acci

rit, Quam inaudita xpi dignacio · mira iubila
cio mentis deus meus sponsus meus amor m
meus factus est cibus meus sanctorum premium
angelorum gaudium dei patris verbum et nutrimen
tum meum lux mundi sol celi sapientia dei est re
fectio animi mei · proles virginea redempcio
humana celi gloria facta est cibacio mea, Quid
ultra affecto quod ultra me allicere potest · absit a me
domine ex quo cor meum habet tam nobilem cibum
quod circa aliquid quod est in mundo totum affluat?
Quod obsecro post tam nobilissimum cibum et
sufficientissimum suavissimum et dulcissimum
potest cor meum circa vana turpia et immunda de
vpm lectari · et si semper non potest sacramentaliter sumere
saltem cor meum spiritualiter non desinat ruminare
In veritate mirum et plusquam mirum videtur quod
pre dulcore et nimio amoris fervore cor non defi
ciat in hoc cibo tu solus bone Ihesu sis cibus meus
et refectio mea · et te solum eructuam te solum
avide et insaciabili appetitu comedam · et semper
sim famelicus tui quod te dulcius quid te suavius
quid amabilius · bone Ihesu te solum volo come
dere te solum cupio masticare, tu michi semper
dulcescis in corde · solus odor tuus deberet suffi
cere toti mundo quantomagis cibacio mea, Si
in verbo quod de ore tuo procedit vescimur et vi
vimus · quid est te verbum eternum ore recipere
et cordis dentibus masticare · quomodo te cordis
penetrabilia non liquescunt · quomodo non sic cor me
um delectatur in te ut obliviscatur omnia preter te ·

si aliquid tremu ymmo similitudo terrem tamen
aliquando cor meum occupat ut non oblivisceretur
tui · quo tua verissima presentia non me tamen
reficiat et inebriat ut omnibus mundi oblivis
car etiam et mei. Nunc ergo pater celestis
Panem nostrum cotidianum da nobis hodie. Domine ho
die da nobis hunc panem ut semper in presen
ti et sic presencialiter habeamus sic sic presentibus
spiritualiter hic cibus ut nunquam ~~Pr~~ sentiat
preteritum vel futurum. Et hodie dicens
bone Jhesu ut dicamus · cur ergo tamen festinas
esse nobiscum cur non differs usque cras · quid
enim in nobis vides · quid in nobis sentis · quid
in nobis agnoscis · quod tamen es nostro inebri
atus amore · quid nobiscum lucraris quid
in nobis repis quem fructum de nobis habe
bis quod nescis tardare · si sic amor noster
te urget ut differre negas quando statim
velis esse ~~m~~ nobiscum cum quibus nullum
habes lucrum nos autem qui sumus fetidi
ssima sames et indigni etiam tua cre
atura quantumcumque vilissima nominari
quo differimus ex quo tamen desideras
esse nobiscum · quando te ~~speculum~~ summum
bonum speculum sine macula impetremus
tu ergo bone differre non vis ut orationibus nostris
nos amplius differre volumus ergo
hodie te petimus ut habeamus nam enim
tarda est restitutio tua quod esset si pete
mus et impetraremus quia ergo statim

te petimus et desideramus et hec ipsum tu
cupis. Attende ad cor nostrum quia ad te as-
cendit cor nostrum et sicut inclinatus es nobis
et nos tui amore te ergo ad nos. et nos
ad te cum impetu iungit pondus amo-
ris et iam quasi mora sublata mutu-
sit amplexus et inter brachia tua consistat
anima mea absorpta amoris fuore. Cum
enim sensim amplexum tuum excitastis et
animum meum post tibasti. Deinde inebria-
sti tandem tuis amplexibus et osculis
copulastis animam meam et in tuis brachiis
quiescit non eam. non eam quasi indigna-
bitis non eam refugis sed ad te stringes
clamas et dicis. Adiuro vos filie Jherusalem ne
suscitetis neque evigilare faciatis dilectam
donec ipsa velit. Unde admiror clementiam
tuam bone Jhesu quare dixisti cotidianum
numquid cotidie vis cibus noster esse. nonne suffi-
cit si per unam diem in nobis habitas et
moraris nobiscum quid fecimus tibi quod
dictum de tanta benivolentia tua. nescio
quare in illis thezaurizas clementie tue de-
ficit animus meus ut non possit parvam
considerare scintillam tante abyssus
eius. et ideo non scio aliud dicere nisi ex quo
vis semper esse nobiscum omni tempore nos sumus
tecum. et numquam a te sponso benignissi-
cibo mo/ suavissimo. Ita enim domine nos tuo
amore et devocione nos conglutines tecum ut

nec possumus a te recede' nec velimus
Sic g͡o panem nrm̄ cotidianū da nobis
hodie Et dimitte nobis debita nrā sicut
et nos ꝛc. Hᶜ autem sic ordina et ꝯ-
iunge p̄dictis. O ihū nobilissimū cibū
nobis indignis servulis tuis benignissime
et īstantissime obtulisti. Ego quid timeo
~~amare~~ convivia hester ut aman invitari.
et ille bo. ihū nō sit īternio tua in ti
meo de iustitia mea quia agnosco pctā
mea. Id q̄ g͡o convivū opulentissi͡mi p̄stitū
est. Nunc em̄ sancti angeli ministrāt
Esuries me compellit et excitat ad acce
dere nō p̄sumo q̄z peccaui. quid g͡o faciā
quia angustie sūt m̄ vndiq̄. Sed cte q̄
eligam sc̄io ibo ad prem̄ meum celestem
de quo supradictum est. Pr noster et dicā
ei pr peccaui ī celum et coram te et iam
nō sum dignus vocari filius tuus fac me
sicut vnū de mercenarijs tuis. i. dimitte
nobis debita nrā. O felix xp̄i cognatio
cuie q̄ promet̄ pris amplexus forte
amoris fervore inter amplexus eius re
soluat. i. mutabor ī virum alterum et
aliqual̄r audebo comedere de vitulo sagi
nato. Dimitte ergo debita nrā. O mira di
gnatio erga nos ipm̄ cōtempsimus et
pro vilissima sanie cōmutauimus et tn̄
nobis suadet vt ueniam petamus. quia
wlt nobis veniam dare cū offensis. hoc

ergo nō vult angelis elargiri quō ḡso
bone dn̄e potes nos amplius aspicere
qui ita tpiter a nobis abiecimus te ḡo ex
quo tu ipse suades dimitte nobis debita
nr̄a. Dimitte nobis quia iam pro nobis
debitū ipē soluisti et pro nobis te ipm̄ i
sacrificiū obtulisti tu es qui nos doces ut
dicamus Dimitte nobis etc. Hoc facere
potes nonne pax facta ē nonne ia panis
communis ~~celebratum~~ cotelebratū ē et coti
die celebratur. Dimitte ḡo nobis debi
nr̄a sicut et nos dimittimus debitoribus nr̄is.
O beatum proximum // felix offensa quā // debitū
allegare possumus corā deo i remissione
debiti nr̄i. nō ergo kmi fecs cotristem
si nos offendant hoēs si nobis iniurientur
si nos affligunt rapiunt et accipiunt nr̄a
sed in hijs quantum ē pro nobis exultemus et
gaudeamus ymo affectemus et cupiamus
qr dimittendo eā proximis allegare poteri
mus dimissioez debiti nr̄i. Non enim dubi
um ē qr magne virtutis magneqz efficacie
est allegacio ista qr summus advocatus et
iudex nr̄ docet. Ergo dimittite et dimitte
vobis. Et ne nos inducas in temptacioez
Quid enim do prodest baptizari sine lava
ri a mortuo si iterū tango mortuū. Non
enim sufficit dn̄e vt pc̄a comissa dimittas
nisi etiam me a pctis imminentibus custo
dias. nam promptissimus sum ad pc̄a

nisi me custodias. sum certus quod ruam in
peccatum. Quid domine profuit aman ut a rege
assuero super omnes principes fuerit eleuatus cum
postea inflatus superbia fuerit suspensus
in ligno Quid michi prodesset quantum in
premissis verbis petiuissem si me contra
temptationes non conseruet in bono. Ergo et
ne nos inducas in temptationem. Ut nis
bone Ihesu ut sic petamus quare promittis
temptationibus multociens stimulari. ut ad
te recurramus secundum modum et viam qua possis
nos trahere ad te exercens quod nos tecum cupis
habere. Temptatus ergo ad patrem nostrum amplexus
fugiam ut me recipiat fugientem et timidum
exorem et dicam ei. Et ne nos inducas in temp
tationem Hoc vult hoc desiderat hoc expectat
pater meus ut recurram ad auxilium et refugi
um suum ut totaliter de me diffidens solum
de ipso confidam. Ergo Et ne nos inducas
in temptationem Sed libera nos a malo
Verum est domine quod sumus digni omni malo quia
contempsimus omne bonum. sed vide demen
tissime pater infinitam miseriam et omnino detestabile
nequitiam nostram et releua nobis paruulis nobis
infirmis importabile onus et a malo opprimente
et destruente et retardante a bono. libera
seruos tuos ut libere possimus conspectui tuo va
care maxime ab illo terribili malo et non nos
libera ne tua desiderabili visione priuemur quod
honorent omnia ossa mea. Quid enim prodesset

tuam creaturā fuisse vt te habeam et totus
i te fecrar et totaliter i vita eterna quā nob'
concedat qui (z) benedictus i scl'a seculor amen

Possunt aut oia supdicta
aliter explicari per n'r pmittit ut co
fidenter attedamus ad xpm qui est in celis
ut q sursum sunt sapiamus et qramus no
q sup terram Sanctificet' nomen tuū qntu
ad fidei illustratioez fiat voluntas tua qntu
ad caritatis cōformitatem et pfectionem
Panem nr'm co ec qntū ad nutrimentum
et fulcimentū tempantie q maxie exhibet'
i pane eucharistie Et dimitte nobis ec
qntum ad correspondentiam et meritum
iustitie p hoc q subdit' sicut et nos ec Et
ne nos inducas ec qntū ad actum prudē
qui ē p i pcauendis insi dys Sed libera
nos a malo qntu ad actum fortitudis qui
est i tollerandis aduersis

Possumus etiam pdictas petitioes expo
nere pro hijs q habituri sumus in
patria Sanctificetur nomē tuū refeatur
ad apertam visionem quasi diceret quod nūc
p speculum i enigmate videmus tunc pāe
et sine terra sine aliquo medio videamus
Adueniat regnū tuū qntū ad fmam' itentioez
ut ieternum regnemus Fiat voluntas
tua qntū ad cōsummatam dilectioez q ple
ne amantem i amatū trāsformat et tunc
exponendum (z) sicut i celo et i terra i sic!

i angelis et i hoibz fiat etc. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie quantum ad sua iussima fruitionem et exponendum est tunc cotidianum .i. continuum quia semper est ibi dies et exponendum est hodie pro presens quia non habet preteritum vel futurum. sed est tota dies simul quod melius per presens notatur. Et dimitte nobis debita nostra etc. i quo petitur annus iubilei in quo omnia debita dimittentur veris iudeis .i. penitentibus iustis et homo homini et deus hominibus talibus debita universa dimittit. Et ne nos inducas etc. i quo petitur illa pacis pulchritudo de qua dicitur sedebit populus meus i pulchritudine pacis. sed non est amplius sathan nec malus occursus. Sed libera nos a malo quantum dirigit dux nos ad illum statum qui est omnium bonorum aggregatione perfectus i purgatione omnium malorum iocundus ubi utique vere liberati erimus a malo. Hec expositio ultima multum admirationem mirandum devotione medullarem exultatione et plena laudis perfectionem requirit et sunt i ea miri et inenarrabiles contemplationis thezauri sed non sufficio nec dignus sum eas dispensare nec ponere i os meum inmundum. maxime

rogo| cum aulam assueri ingredi non valeam non vocatus et ideo simplicitati nostre sufficiant que supradiximus fratres i atrio existentes ipse autem xpus ad nos clementissimum

~~signum~~ signum virgam auream extendat ut possimus secure ad xpm ~~accede~~ intrare et secum in eternum gaudere et regnare qui est benedictus in secula seculorum. Meditatio super salue regina ca xvij

Salue regina misericordie. Eya o virgo sanctissima mater dei dignissima quam magis a dei filio sublimari non potuisti quam ut mater dei diceres et eras. Noli esse inexaudibiles michi omnium minimo. Non enim presumptuose te saluto sed exultans et admirans merito de tua tamen magnitudine deuote reuerenter si tamen id vere possem ad te efficacissimam mediatricem dei et hominum toto corde et ore clamito ut que omnium miserorum misereris. et omnibus te inuocantibus te magnifice succurris. etiam me miserum exaudire non digneris. Salue ergo post deum maior omnibus. O mater dei omnipotentis dico ego hominum minimus et in anis paciam habe in me. O domina summa quia ego vilissimus hominum audeo astare tante domine et salutare presumo reginam celorum dominam angelorum matrem dei creatoris vniuersorum. Sed de tua dulcissima domina benignitate humili et humilitate benigna confido quod me indignissimum sustinebis et quamuis cum sis archa dei sine comparatione nobilior quam archa veteris testamenti et ego multum ignobilior tamen cum te tetigero corde ac ~~et~~ salutauero ore non credo perituri.

i.

sed tuo gratissimo amore potius inflammari et
tua pietate largissima in omnibus exaudiri
. Ergo salue regina . Sub tuo tutissimo
regimine cupio domina sanctissima de cetero
militare tue patientissime dominationi me
totaliter committo suppliciter flagitans .
ut amodo me plenarie me regas et
gubernes non me michi relinquas aliquando re
gina clementissima . quia ego sum mihi ipsi
nimis contrarius . et quotiens de me michi
dimiseris scio certissime esse destruendum . sed
heu cum sim plenus miseria et a planta
pedis usque ad verticem putrefactus fetoris
gerens intollerabilem horrorem . quomodo
me regere dignaberis tam nobilissima tam
tura . Sed quia tu es regina mea et ego
miserrimus sum subditorum maximus . quo
ergo domina non exercebis effectum vere domina regi
na es misericordie . quia non est in hac vita tam
miser nisi sit desperatus cui tu benignissima
non impetres misericordiam salutarem si ad tuum
celeberrimum declinauerit regimen nequaquam
desperans a se te . O serenissima regina
secure me commendo et misericordiam a te petens
dico Salue regina misericordie . Certe mundi
domina et celi summa regina mater dei dig
nissima virgo perpetua maria misericordissi
ma cum te bene aspicio nychil nisi misericordiam cerno .
nam pro miseris mater dei facta es misericordiam
insuper genuisti sed demum tibi miserendi officium

est comissum vndique misericordia tu vallaris solum
misereri te appetere videris. sola tu singula-
riter omnibus misericordiam mereris tuique visa
frequentissime multa sollicitata fuisse de miseris
quia hos quoque in filios tuos magnifice adop-
tasti et ideo vere merito Regina misericordie a cunctis
vocitaris Quid ergo de cetero formidamus quid
veremur ymmo quid a te petierit quod non habebit
Certe nullus nisi qui se miserum non cognoscit
quia tuo decisito regimine nullus subest nisi
miser. et qui miserum se non cognoscit neque
de tua admirabili misericordia confidere poterit. Illi ergo
soli paveant qui existimant se iustos esse
superbi et presumptuosi qui tuo humili regimini
non subsunt et tu eis illi miseri qui tuam mi-
sericordiam non querunt. Nos ergo valde miserito
solemur tecum. O regina misericordie tecum amo
habitemus. O domina clementissima te deinceps
totis visceribus amplectemur quia tu es vere
mortem superbie humilitate vicisti. quia nobis vite
graciam impetrasti vitam glorie genuisti. non
est dubium quod vitam nature in multis liberasti.
Omnibus te vitam vere spiritualem morti et au-
tumque tribulationum seu necessitati opponis mortem
destruens et vitam reddens omnem infirmitatem
sanans et suavitatem inestymabilem reddens
infundens omni necessitati subveniens et om-
nibus bonis honorabilibus ditans per te enim o
excelsa domina regressus est a morte ingressus est
ad vitam fruicio glorie sempiterne Salve ergo
regina misericordie vita O vera vita morte
non timens mortem expellens mortalis inmortales

optime

constituens. O certe vita amabilis vita desiderabilis vita delectabilis. O vita nō senescens sed potius senes ad iuventutem reducens. O vita carnales vitas ad nychilum rediges et abhorrens. O vita q̄ nutris celestibus alimentis. O vita ēē cōtraria vite huius mundi qui enī vult te habere se affligat ut desideria et delicias huius mundi respuat alias quascūq̄ et delicias quoq̄ contempnat honores fugiat tecum tuam virtutem veram humilitatem seq̄tur et diligat. et qui ī hijs amplius pꝛeter te mortificatus fuerit sine dubio de omnibus sempꝛ affluente diuitijs et delicijs. ymo oībus bonis ineffabiliter felicius amplius possidebit. O vita tua dignissima īpetratiōē diuina fortificans potentie diuina regulans sapiā diuina vegetans bonitate diuina attollens gloria dīna repellens dulcedine. O quis tribuet ut sempꝛ gaudeam beneficio huius vite. O virgo maria regina misericordissima ut sis sic regina vite ve dignare ī me sempꝛ manere vita tua regemine et ī omnibus vera vita sc̄dm vitam regere. Ve.

Salue regina misericordie vita dulcedo. Dulcedo q̄ amaricitudinis peccātī venā imperij do expellit q̄ nobis grē dulcedinē acq̄ris que ad suauitatem patrie celestis contemplatōis introducas. O dulcissima dnā cuius sont memoria affectum dulcorat cuius magnitudinis meditatio mentem eleuat cuius leffitudinis pulchritudo

Oculum exteriorem exhilarat cuius amenitas immensitas cor meditantis inebriat. O amatissima domina que rapis corpus dulcore et cor amantis mirabili rapis amore ubi speciosissima domina ponis illud ut ipsum valeat invenire. Numquid in sinu tuo secretissimo ipsum ne illud inveniam collocasti. Vel numquid inter ubera tua amorosissima et candidissima illud posuisti fortasse ibi posuisti illud ut quod male friguerat felicissime sic calesciat. O gratissima raptrix cordium quando sic rapies cor meum que tam dulcem violenciam facis amicis. O dulcissima regina que sic te simpliciter te amancium corda dulcissime rapis et sic ea tecum melliflue tenere iubes quando pure te amabo et taliter a te rapi felicissime ydoneus ero. Cum a te amore raptus cor suum postulat illi amorose arridis et statim tua inerrabili dulcedine consopitus quiescit tamen in se recursus magis postulat tuum ut ipsum dulcissima amantissime amplexaris. et statim inebriatur saluberrime tuo deifico amore tunc cor suum iam discernit nec aliquid ex tunc scit petere nisi tuum et aliud. Ex quo sic est cor meum ~~[illegible]~~ dulcore tuo inebriatum guberna illud cum tuo in sanguine agni conserva et in latere filii tui illud colloca ut sicut ipsa unum tecum est gracia sua ita ego tecum et secum in eternum unum maneam gracia tui tunc assequor quod intendo. tunc possidebo quod spero quia tu es spes mea spes omnium in te sperancium et vera dulcedo

laborātiū te iucūdātiū dulcedine talis amoris
digneris me visitare q̄ramq3 in sp̄ renouā
re et multiplicare. Salue regina misericor
dia vita dulcedo et spes nr̄a. Et quid mich
si es spes mea etc multū p̄ oem modum
nonne tu es dn̄a oīm regina celorū nonne
tu es mater p̄mij s. xp̄i qui ē p̄miū btor
nonne tu es qui nos tm̄ exaltare desideras
nonne sine comparacione plus nō diligis ut
bona nr̄a procuras q̄ʒ aliqua mat̄ tar
malis. Si g° uis ~~o potentissima dn̄a nos~~
nos o potentissima regina facere gloriosos
primo quia uis quis poterit prohibere. Spe
rent ergo secure in te omnes q̄ nouerunt no
men tuum qm̄ nō delinquas querentes te
dn̄e. Certe qui sperant ī te mutabunt for
titudinē assument pennas ut aqle c̄rent et
nō laborabunt. uolabunt et nō deficient.
Cuius o bona clementissima nō sperabunt
in te p̄ q̄ʒ ~~patres~~ exaudite sunt preces et
eorum impleta promissa et q̄ poterunt patri
arche et p̄phete desiderare q̄ p̄ te ~~gloriosa~~. Si
dn̄a gloriosissima nō fuerunt assecuti
antiq̄ h° oīa habuerunt p̄ te quō nos q̄ sumus
~~unigeniti~~ filij unigeniti tui sanguine iam redēp
ti nō habebimus quod volumus ī te g° tute
sperent q̄ male de se desperent qui deficit ad
te currat. confidenter ad te perueniat q̄ wlt ali
quid impetrare a deo sciens absq3 oī dubitatiōe
~~...~~ q̄ nō frustrabit̄ spe sua. gr̄tissima
spes oīm te querencium plena gratiarum

possumus nō dubito q̄ si ad te venimus hēbemus q̄ ~~quod volumus~~

O regina reginarum amore tuo trahe me
ad te et spem meam fige i te et da michi
semp te. Salue regina misericordie. v. d. et
. s. n. salue. Quid enim a tui salutatioe nos po
terit prohibere ex quo sis vita dulcedo et spes
nra salue. Quid ex quo regina es a tua re
uerencia nos poterit impedire et quid e salu
tem p iteratum salue replicare n te sine fine
reuerenciam exhibere. Quid e salutare
et iterum salutare n salutis et salutem pro
fectum a te dne postulare. Quid salutamus
et iterum salutamus nisi tam interius q
exterius p te dna salubriter custodiamur.
Quid saluto et iterum saluto nisi q utrumq
hoem tue reuerencie expono. Quare te
pmo salutaui nisi ut te haberem et quid ite
rum salutaui te n ut p te filiu possiderem.
quare te salutaui nisi ut reddere te accepta
ad mea vota et qui iterum saluto nisi ut be
nigne recipias et pficias ipsa. An certe te
pmo salutare te volumus ut te comenda
remus. scdo ut p9 hanc miseriam p te filiu tui
gloria gauderemus. Pmo dna dignissima
es salutanda ut p te graciam impetremus
secundo ut p te ad gloriam pueniamus. Da
michi ergo o regina nobilissima sic reuent
et frequenter te salutare corpe et mente ut
graciam apud te possim inuenire tibi famili
aris esse et ad tuam gloriam puenire. Sal
ue regina misericordie. v. d. et spes nra sal

ue ad te clamamus. Ad te vero quia tu sola es
dña regis tu sola gubnatrix vite tu ĩperatrix
angelorum saluatrix hominum. distributrix graciarum
et largitrix et notum pmiorum. ad te igitur
matrem nram. certe que genuisti nobis vitam.
que lauas nos a sordibus peccatorum que nos vagi
entes puulos cõsolaris ĩ cunabilis tue dulce
dinis peticionis et celestibus cõsolacionibus exuientibus
tuis diuinis vberibus lactas desinentes tuis
brachiis ad salutem pducis egrotos et vere
cõsolidas vulneratos. quia nõ solum mater es mise
rorum. que nimirum dña es celorum ĩmo vni
uersorum. Ad te ergo merito clamamus que
non derelinquis derelictos. que nõ respuis fugi
entes. que blandimentis nos allicis delicis
nos foues et nutris. Ad te ergo clamamus
quõ enim nõ clamaremus quia vulnera sus
tinemus. plagas sentimus ĩmicis vndique
circundamur clamamus ergo angustiati mi
seriis infinitis oppressi clamamus cordis an
xietate stomachi vacuitate. doloris acerbitate
aut forte erga te amoris ĩmensitate clama
mus igitur ne sompnolentia tibi erga nos
dum tardius subuenire videris induatur.
quare ergo obdormis dña surge adiuua
ergo quantocius liberalissima regina ne quasi
inexaudibilis nobis videaris aut nõ curare
de nobis aliquid credaris. Salue regina mi
sericordie vita dulcedo et spes nostra salue ad
te clamamus. Adiuua nos clamamus clamamus

mea regina altissima ut nram ~~miseriam~~ t'
necessitatem aptius monstremus. quia cla
mare nos necessitas compellit. clamamus go.
ut approximacoez tuam vl promissionem
nri amplius moneamus go. hunc clamore
quo iam diu auxiliu tuu desideravimus nec
ad votum ut ~~meremus~~ videtur accepimus.
raute iam ymo multe facte sunt fauces mee
. sed o benignissima regina q amplius mo
raris. q amplius me affligi pmittis. simil'
tum plus tardaveris voce timeo amittam
clamando. ymo ad te amplius vociferare no
delectabor. Sed quid tunc heu dna magna
maior maxima faciam cu nec exaudire po
teris nec audire. Quid facia mr misericor
die cu mi tue cosolationis ubera no potris
ministrare. Cito go dulcissima dna sbveni
clamanti michi ne manibus pveniar inimi
ci. Curre festina misericordissima et tuu q
ius necessimum servum ad te clamante pten
do adiuva et eripe potenter de manibus
inimici tui et piculo hostis tui. Si ad te
dna potentissima allice no deberes n qz
tuus hostis audet servos tuos invade' frau
dulent' deberes ad tuos qntocicius festinare
adiuvando liberando curre go. et libera nos
imperatrix serenissima saltem pter inimico
rum tuorum supbiam conprimendam. Curre
mea pissima regina et succurre ne umqua
inimici dominentur i tuis clientulis. Ecce

flagito corde et ore. Vide dna mater dni dei mei ne qn dicant inimici ubi e deus eoru de cuius clemencia et exceptione cofidebant Salue regina misedie vita dulcedo et spes nra salue, Ad te clamamus exules, Non mireris dna dignissima quia ad te fortiter clamamus. si tn bene fortiter. Sumus enim heu nimium a te elongati i regioe longinquam i qua male viuendo pessie ac piculosissime dissipamus bona sbe aie mee. qui si ppe eemus planius clamare possemus. sed ideo totis pcordijs clamamus quia prochdolor exules a patria exules ab illa dina visione miseri sumus et o vtina gratia exules no simus et p consequens no exules a tua cosolatioe Vere enim aia mea c non potius es separata corpe. q a tu tali dna exulata es a xpo capite et quo potes miser sine capite ambulare nonne am bulare sine capite monstruosum eet. heu michi c sum i tam longum exilium relegatus. qn videbo regina celi carissima filium tuu saluatorem oim. et qn te potero do mea siue mee gle dnatricem ituexi. Verumtamen no timeo o dna clementissima sed certus sum de tua et filij tui mia iessabilissima qm si ad te toto corde clamauerimus. te ac filium tuu quoqz p ymonacq plene possidebimus, Sed c hic ergo hic volumus quiescere c no ad illa patria anhelamus

tur nō affectamus sume glē matrem dulcissi
mam amplectari · quare nō ardent deside
ramus secum cū filio suo rege glorie como
rari · O dn̄a sapiā veri ɔsilij regina ve
rissima quo adhuc sumus exules ī vero
consilio nos firmiter ɔstituas · ne hic tanquā
ī patria ɔfidentes te ac tuū filiū vel ad
horam ꝗrere desistamus · ut si ad tempus
tibi placitum exules nos relinquas ī cor
pore saltem tecum ex nunc et ī eum sumꝰ
tecum tunc ī mente Salve regina mīe
vita dulcedo et spes nr̄a salue ad te clama
mus exules filij eue Vere filij eue supbi
ꝓsumptuosi ambiciōsi auari gulosi carnales
inobedientes · et breviter ī oībꝫ euam male se
ductam penis seducti sequentem proni
valde ad malum · difficiles ad bonū et si cō
tingit nos q̄ q̄nqꝫ forte aliquem filiū bono
rum opm ꝑagere cū quodā cordis dolore
tardo ope ī dolore et tristicia ipm ~~ꝑficimꝰ~~ ꝑficimꝰ
sed malū heu cū leui leticia citius ꝑpetramꝰ
nec nobis sufficiunt mala nr̄a sed quod
peius ē sicut eua adam ita nos alios in
malo maculamus et sicut ipsa excusabat
ita et nos in defectibus ꝑniciose excusamꝰ
aut saltem si possumus ī alios mala nr̄a
retorquemus et tedet nos lignū vite uesci ·
· s · filium tuū ī cruce contemplari et manꝰ
ad lignū vetitum applicamus nō curamꝰ
ꝑ contemplacōēz paradisi deliciis consolari

satiari sed potius volumus in peccatorum sentibus
habitare plus enim placet nobis in multo la
bore et sudore vana et vilia carnalia
acquirere quam donum glorie degustare et ideo
nisi tu dei et hominum mediatrix et peccatorum
reparatrix hactenus misericorditer adiuvisses
nos fortisse iam diu ad inferni novissima
descendissemus non enim est quod valeat excu
sare · quoniam non te sed eciam in omnibus imitatam
et ideo ad te omnium tutissimum omnium peccatorum
refugium de tantis miseriis et squaloribus
doloribus et erroribus pro ope qualis sit
nobis melius expedire ex intimis suspiramus
Salue regina misericordie vita dulcedo et spes
nostra salue. Ad te clamamus exules filii eue
Ad te suspiramus Suspiramus inquam de
tam optime ac consolatissime matris absencia
venire ad te cupientes O omnium bonorum
domina suspiramus ad te tamquam parvuli ad tua
vbera anhelantes · suspiramus ad te desi
derio et amore · nullus enim post deum nisi
tuus amor dulcissimus quo ergo te domina
amabilissima merito intrinsecus inebriari debe
mus · cogit nos intime ad te celi regina sus
pirare quis enim non diligit reparatricem omnium
veri amoris terminum pulchriorem sole dul
ciorem melle bonitatis thezaurum hone
statis speculum · omnis suauitatis exemplum
que omnibus mirabiliter es amabilis omnibus
affectabilis que sedes es sapiencie, fluuius
clemencie radius deitatis · non est qui se abscon-

dat a calore amoris tui n̄ obstinatus. Quis
ergo nō suspiraret amore. Suspiramus
g° secure ad te ī quolibʒ dolore et si angꝰ
tie nos ꝑmant vndiqꝫ. quō enī ī qualibʒ
tribulatiōe nō suspiremus ad te q̄ integrū
solacium es miserorum refugiū expulsorum
pfecta liberatio captiuorum vera medicina
infirmorum mater dignissima puulorū gratissi
ma sponsa adultor regina potentissima
bellatorum dn̄a ꝑeriosissima vniuersorū
et victrix īsuperabilis īnimicorū necꝫ q̄ boi
tatem audeat denegare pietati derogare
n' ꝑtati obuiare et ideo quicumqꝫ sumus
afflicti aut miseri qualitercumqꝫ secura spe
pfecte cōsolationis ad te talem ac tantam
dn̄am suspiremus gementes et flentes ī
hac lacmarum valle. Salue regina mīe. v.
d. e. s. n. s. ad te cla. ex. f. e. Ad te suspi
ramus gementes et flentes ī hac lacmarū
valle. O dn̄a mundi misericordissima nō
ne vides q̄ sic sumus amaritudine pleni.
ideo sumus merito īternus gemētes ī corde
et exterius flentes in facie ī loco lacmoso
miseriarum huius. s. mundi tā multarum
iacentes qi īpotentes et onerati pcīs ge
mimus aggrauati molestijs flemus habun
dantes miserijs ī valle lacmarum sumus
destituti gemimus solem iusticie nō videt.
flemus īimicis nr̄is seruientes ī valle lacri
marum ad q̄ oia lacmabilia fluunt. ge

gemebunda decurrunt flebilia ruunt ad
hanc enim vallem fluxerunt et nimium qui
intollerabilem penitenciam afflictionum vel mise
riam demones infernorum peccata pro hominum
scelerum miserie cor error et ~~quolibet~~
quid amplius dicam nec suffi
cio nec valeo nec scio huius vallis innarra
bilia detestabilia enarrare. Eya ergo
advocata nostra illos tuos misericordes oculos
ad nos converte. O laudabilis clementia sal
vatoris nostri dei que nobis sic afflictis tam
nobile subsidium dignatus es elargiri. O
certe dei nostri mira benignitas que suis reis
te dominam angelorum et reginam celorum
matremque dignissimam tribuit advocatam
ut a filio tuo inter nos et ipsum constituto
iudice et quod volueris pro nobis valeas
impetrare non enim dubium quin quos dap
nat culpa manifeste hos conservat invoca
tio pietatis tue. O admirabilis erga nos
pietatis dei nostri que ne alias fugeremus
sententiam non solum dignatur constare se nobis modo
iudicem ut esset deus et homo .i. christus a quo
debet sententia promulgari sed voluit misericordie
viscera matrem misericordie dominam gloriosam nostram
constituere advocatam et ideo non est timendum
quin miserearis miseris et ad illam partem in
clines sententiam quam defendis et nobis exhibeas
gloriam quam credimus per culpam. Quo bene
quia post sententiam non restat appellatio ad ma

maiorem quia si videt sit homo quia tuus filius est tamen est deus quia etiam filius summi patris est. Non enim video domina dignissima quod valeat tibi aliquid denegare quando etiam patrem pro te habeamus. Hoc enim est quod cupit deus noster. hoc est quod desiderat et pro quo te constituit advocatam nostram omnipotens et misericors pater noster. Non ergo restat domina nostra dulcissima nisi ut illos tuos misericordes oculos ad nos converte non dubito domina amabilissima si nostras aspexeris miserias non poterit tua miseratio tum retardare effectum. Mirabilis plane et venenosa et amabilis tuorum radii oculorum quibus nos allicis ad amorem venenatos oculos eius basilisci. Quia ergo oculi nostri venenati sunt non offertis nos medicabilissimis oculis virginis si vis perfectum recipe medicinam nam suorum claritas oculorum tenebras expellit. effugat demonum catervas. purgat vitia mentium corda congelata accendat et inde ad celestia trahit. O domina gloriosissima quam beati oculi quos viderunt oculi tui illos ideo oculos ad nos domina piissima converte et ipsum Ihesum benedictum fructum ventris tui nobis post hoc exilium onde benignum. O venter mirabilis qui potuit capere creatorem. O venter laudabilis qui meruit recipe redemptorem O venter delectabilis quia emanavit sibi iustum desiderium mentium gratiarum fluvium glorie premia

O venter nō venter sed empireū celum i
h° ventre fuit p̄miū p̄dictorū felicitas btōr
decus angelorum. O venter beatus. O btā
uiscera. O btā vbera. O dnā mea btissi
p̄ciosissima. o fons pietatis lacus sanitatis
flumen bonitatis mellifluus venter tuus pul
cherima dnā. O fex vent q̄ solem genuisti
vniuersum genus hu̅anum reparasti. O q̄
p̄ciosus venter q̄ protulit medianā ifirmis
uitam mortuis paradisum iustis. O vent
eburneus et sedes sapiencie. O venter tor
natilis et celsitudo glorie. O vent ama
bilis et dulcedo aīe. O eleuacio mentiū
et īebriacio cordiū suauitatis pastorum dīng
fructus tuus summa. h' eni ēe fructus btus
a p̄ncipio siū exitus. hic ē jhesus dei viui
filius h' ē saluator nr̄ dns deus hunc jhesum
bn̄dictum fructum ventris tui nob' post hoc
exiliū onde benignū uidendo ipm̄ habeamus
ipm̄ hn̄do ipō p̄fruamur. O clemens o pia
o dulcis maria. O clemens indigentibus
o pia exorantibz o dulcis diligentibz.
O clemens penitentibus o pia proficien
tibus o dulcis contemplantibus. O de
mens collaborando o pia largiendo o dul
cis te donando. O clemens consolando o
pia blandiendo o dulcis osculando. O cle
mens in effectu o pia ī affectu o dulcis in
affatu. O clemens ī conspectu o pia ī aspectu
o dulcis ī amplexu. O clemens ī afflatu

o pia i affectis o dulcis i amare ictis . i . pruss
o clemens i subiectis o pia i correptis o dul
cis in predilectis . O ietnu et ult clemens o
pia o dulcis virgo maria Amen De statu
beatorum in celesti ierusalem
A d contemplandum
et ad quietem omnium de celesti ierusalem
aliquid balbuciendo prorumpam et nam
locus est altissimus . splendidissimus latissimus
et firmissimus . societas est nobilissima . spe
ciosissima benignissima et amabilissima quia
ibi est caritas mutua ferventissima incessabi
lissima . i . numquam cessabit nec mutet ibi
habemus dominum excellentissimum potentissimum
iustissimum et liberalissimum . patrem nobilissimum
ditissimum providentissimum et pijssimum fratrem
simillimum curialissimum . sapientissimum
et optimum sponsum pulcherrimum singula
riter fidelissimum suavissimum et amore ferven
tissimum . Quantum ad nos erit ibi apta
visio firma tentio consummata dilectio et con
tinua laudatio . reverentia profundissima
admiratio altissima exultatio latissima . et
devotio intima et in corpore claritas agilitas
subtilitas impassibilitas et ex predictis omnibus
consurget fruitio perfectissima societas suffi
cientissima sobrietas sobriissima voluptas
pudicissima cordialis diffusio iocundissima
amplexio seu complexio medullaris transfor
matio centralis quietatio . omnis amenitas
omnis suavitas omnis securitas et omnis libertas

quia liberi erimus ab omni iniuria violencia
culpa et miseria et sic absterget deus omnem
lacrimam ab oculis sanctorum suorum et mors
non erit ultra quia prima abierunt ut veri
tas in apocalipsi testatur. Felices lacrime quas
manus conditoris abstergent. Et veritas
in ysaya dicit: Ad ubera portabimini et
// mater super genua blandietur nobis quod si bla
diatur filio suo sic ego consolabor vos et in
jerusalem consolabimini et quantum gaudebimus
de bono alterius quantum diligimus eum
et ibi diligemus vere alios sicut nos et deum
perfectissime vel plus quam nosmetipsos ideo multipli
cabitur gaudium nostrum secundum inestimabilem
numerum angelorum et sanctorum et quorum
gaudio gaudebimus de immensitate divine
potencie et sapiencie et bonitatis quia de felici
tate nostra et quia illud est excessivum sic et
// gaudio absorbebimur de felicitate divina et intrabimus
in gaudium domini intus et foris et undique
circumdati gaudio excessivo. Nec mirum quod plus
sine comparacione nos diligit deus quam nos
metipsos et ideo sine comparacione plus dabit
nobis gaudii quam sciremus vel possemus appetere
vel appetere. Hic ergo habundabimus
et superhabundabimus gaudio quia diligentes
et quia dilecti quia nec oculus vidit nec
auris audivit nec in cor hominis ascendit que
preparavit deus diligentibus se. Immo non solum
cor hominis viatoris sed nec comprehensoris aut

nlicuius angeli pt aut poterit illud ifinitu
bonū et gaudiū nob' patū et oblatū co-
phende' sic g° intrabimus ī gaudiū dn̄i nr̄i
Gaudens g° gaudebo ī dn̄o et exultabit
aīa mea ī deo meo gaudebo ī dn̄o semp
ēt ei de tantis bn̄ficiis gracias exhibebo
gaudebunt labia mea cū cantauero s'
et aīa mea q quam sic nobilit' seipso
redemit, Lauda ergo yhrlm̄ dnm lauda
deum tuū syon ymo laudent eū celi et
terra mare et oīa q̄ ī eis sunt Jam p // allā
vniuersos vicos yhrlm // decantemus. lauda
ergo aīa mea dnm̄ laudabo deū meum
ī uita mea et meū laudet oīs c̄atura
Hic ergo finit' nr̄ tractatus vt laudet
deum omnis spiritus AMEN

Incipit devotus tractatus de spiritualibus ascensionibus Capitulum primum De quinque necessariis in hiis ascensionibus que sunt disponenti

Beatus vir cuius est auxilium abs te ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum in locum quem posuit ~~in valle~~. Novi homo quod ascensionum sis cupidus quia exaltationem vehementer concupiscis. Rationalis enim ac nobilis creatura es et magni cuiusdam animi. Ideoque altitudine et ascensum naturali appetis desiderio. Nec vituperandus appetitus si fuerit ordinatus si videlicet ad originalis tue dignitatis celsitudinem desideras ascendere si de valle lacrimarum et miserie egredi concupiscis. Sed hinc egredi et illinc ascendere non est nisi per ascensiones et gradus virtutum. Quantum enim in corde proficis tantum et ascendis. Igitur debes in corde tuo disponere ascensiones. Nec tamen te confidas propria virtute ascensurum sed habita iugiter in adiutorio altissimi et in protectione dei celi commorare. Si sic ascendis laudabilis est ascensus. Nam beatus es et nomen viri tamquam viriliter agentis non immerito tibi convenit recepturus proinde in premium eternam beatitudinem et gloriam sine fine manentem. Hec tibi quinque disponenti ascendere ordine quibus retro gradu in verbis propheticis brevibus verbis sed

plenitudine sensus ponuntur. Primo enim tibi
// quo debes ponitur ascendere in locum videlicet quem dominus
tibi posuit. quem non inconvenienter possumus in
telligere statum naturalis tue rectitudinis in
quo te idem dominus posuit et creavit ut videlicet
in illum locum ascensiones in corde disponas
unde prius descensiones disposuisti. Secundo tibi
ponitur tibi locus a quo egredi debeas per
ascensum cum dicitur In valle lacrimarum
Quem quidem vallis congruenter accipitur de
iectio et destitutio tue naturalis dignita
tis in qua velut in basso constitutus
rursus ad montem unde recidisti debes
ascendendo redire. Tercio innuitur qualiter
ad ascendendum debes preparare. Nam
ascensiones in corde debes disponere modum
et exercicia quibus te viis in anteriora exten
de priusquam ascendere incipias in corde di
ligencius pertractando ut ita prius in corde
cogitando disponas quibus exerciciis
melius recuperes amissam dignitatem
Verum quia ascensus iste non est in currente
vel ascendente sed ex dono dei miserentis
Ideo quarto tibi consulitur adiutorium a domino
et auxilium postulandum quia nulla
est tua industria nisi te in omnibus gratia
dei comitetur. Sed ne ascensus huius
difficultate territus vel labore victus iterum
iterum resilias premium promittitur cum dicitur
beatus vir. Siquidem si in cordis perfec

resurgendi ascensiones in corde disponere debes
postmodum ascensuri. Capitulum ii. Quod homo progressus
a statu rectitudinis in lapsu primi hominis
et ex illecebris concupiscentiis longius abiit ad
? ... cordis et quod sit peccatoris cordis

Magna vero et magna nimis distancia
inter vallem lacrimarum ubi nunc
est constitutus et locum in quo te dominus olim
posuerat, videlicet statum tue rectitudinis.
Ideoque magnus ascensus necessarius vel
certe multe necessarie sunt ascensiones magnoque
opere et labore si illac vis redire. Utinam
utinam hic permansisses ut hic quievisses
et non inde longius discessisses. Sed heu
tu fili prodige quarumdam meretricum
concupiscenciarum abstractus illecebris
iuisti ad partes adhuc multo remociores
immo ut ait sanctum ewangelium In longinquam
regionem abiens post concupiscencias tuas
et fornicans cum meretricibus id est concupiscentiis.
Nam quociens concupiscimus tociens ut apte
theologi dicimus fornicamur. Itaque omnia bona et porcionem
bonorum naturalium et gratuitorum
que tibi congregaverat consumpsisti. Siquidem culpa
primi hominis ut premissum est pronitatem concu-
piscenciarum ad infima contraximus ut
nisi eis continue resistamus ipsorum impetu
cogimur descendere ad inferiora. Tu vero non
solum non restitisti sed te eis inclinans cum ipsis
descendisti et desideriis et affectionibus
carnalibus et rebus mundanis adhesisti,
atque proinde si quid in te remanserat ad
bonum inclinacio vel donorum naturalium vel

vel spualium amisisti In sup huiusmodi reb3 vilib3
desiderio et affectu inherens quodammodo ipis
conalis et conformis factus es et ita contrax
isti quandam quasi limositatem vl viscosi
tatem in concupiscencijs et ~~desiderijs~~ vib3
q̃ quasi glutinosa lubricitate iferius ligatus
quodammodo retinent. et h' dicit' ppe ipuritas
cordis. Sicut eni i reb3 naturalibus res
dicunt' et efficiuntur impure co q reb3 vilio
ribus admiscent' na auru imundu efficit'
si argento et argentu si plubo admisceat'
Ita ho aia vonalis tua q est dignior oi
bus temporalib3 creaturis ipuritatem et i
mundiciam contrahit ex ho q rebus tpa
libus subiat' p amorem ex ho q huiusmoi
adheret p affectionem et p desideriu ipis
affixa assueta et conglutinata imuda fit
et impura. Et siquid affectu carnali reb3
carnalibus ~~adheret p affectione~~ adheserit
attrahit quandam limositatem q carna
litas dicitur et vn ho carnalis efficit'. Si
vero affectu mundano adheserit rebus mundi
et vanitatibus ipuritas illa dicit' vanitas
et homo fit secularis. Et ita divina scriptu
ra distinguit int' hoies carnales et seculares
Iam cernis quid sit impuritas cordis de q
i scriptura legis et forsitan no intelligis
Certe ipa est illa affectio qua iordinate
ad infima inclinaris et adheres sive ad
gulam sive ad luxuriam vana gloriam

vim concupiscibilem ut omne bonum appeteres et
summum bonum super omnia desiderares. In qua
vi concupiscibili varias posuit et delectabiles
affectiones videlicet affectionem amoris ut
ipse te amor per se moveret et inclinaret ad
bonum affectionem gaudii ut in deo summo
delectareris et iocundareris in intuitu beneficiorum
dei et in consideratione operum et mirabilium eius.
Dederat item vim irascibilem qua firmiter
deo adhereres et si quid te posset ab hoc se-
parare repellens indignanter. In qua etiam
affectiones suas delectabiles posuit spem et
audaciam ut esset uilis ad bonum aggredie-
dum et sperans addipiscendum. Ecce quam
multa bona tibi tribuit in quanta montis subli-
mitate te collocavit. Intellectus fuit illuminatus
ut primus parens quemadmodum ut credimus deum per essen-
tiam non vidit ipsum cum puro mentis intuitu
et contemplationis excessu speculabatur.
Nullam tibi passionem seu affectionem indidit
malam id est quorum obiectum est circa malum
sicut odium tristitia et hoc actualiter movetem
neququam esset quod te intus perturbaret. Nec
erant tunc iste vires et potencie vel affectiones
sibi invicem contrarie ut lex carnis legi mentis
repugnaret. Nondum erat corpus quod
corrumpitur ideoque animam non aggravabat.
Sed istas vires optimo in te modo ordina-
verat ut inferiores superioribus sine contradicti-
one sine quovis appetitu contrario obedirent

Assensus eni obediebat roi. ro menti mee autem ipa soli deo fuisset subiecta. Appetitus sensitiuus s. vis concupiscibilis et irascibilis voluntati et appetitui ronabili promptissie obediebat. Et ita i interiori hoie suma erat concordia et quodcumque volebat ipa volun tas i hoc parebant reliquie vires et affectio nes inferiores. Voluntas aut oia age debet ad intellectus consiliu vl dictamie ronis. Intel lectus autem signato sup se lume vultus dni naturali s. et gratuita illustratioe plene no uit quod fuit agendum vl dicendum. Et istiusmodi viriu et affectionu pacifica concor dia et concors obedientia dicebat vel nomiabat a sanctis iusticia origenalis. Ecce homo hec est locus tuus i quo te posuit dns deus tuus hic est status tue rectitudinis i quo te creauit et in quem ascensioes i corde tuo disponis. Unde hunc statum rectitudinis quod adhuc corporis erectione figuris licet corde longissi me ut statim dicetur ab eo sis peregrinatus et dic cum lacrimis. Stantes erant pedes nri affectuales i atriis tuis Iherusalem

De valle lacrimarum ad quam homo p lapsu primi hois cadit. et de virium aie destitutione quam iucurrit hoc

Adverte ergo homo paradisi homo i loco in quo te dns posuit et ad quem de beas ascendere. vide nunc vallem lacrimarum ad quam prolapsus cecidisti. Proh dolor tanta

gloria et honore sublimatus prothoplaustus
primus noster parens cum esset in honore non intellexit
sed se a creatoris sui imperio avertit transgre-
diens preceptum divinum. Ideoque graviter ceci-
dit et nos omnes cum eo. Nam omnes in eo fuimus
vi quadam productiua uel seminali rōe.
Itaque cecidimus omnes et ut bernardus dicit.
Cecidimus simul in lutum et super acervum lapi-
dum unum et coinquinati sumus originali cul-
pa sed collisi et confracti et in omnibus viribus
et potenciis anime optime ut premissum est dis-
positis graviter vulnerati. Amissa etenim
originali iusticia ipso casu et iusto dei iudicio
ipse vires et affectiones a suo statu prolapse
diminute pariter sunt et deordinate. Non autem
omnino destructe sed contrario modo se habentes quam prius
habuerunt sibi invicem motibus suis et impulsi-
bus contrariantes et repugnantes. Siquidem
ut cotidie ne dicam continue experimur nisi
totus insensibilis sis ipsa sensualitas vires s
concupiscibilis et irascibilis voluntati sunt
rebelles et contrarie. Sed et ipsa voluntas
quamvis non possit frequenter tamen agit contra racionem.
Unde contingit ut nunc iste vires et affectus lon-
ge aliter moueant quam a deo fuerunt instructe
prone ad malum et proclives semper ad illi-
citum concupiscendum. Ergo racio ipsa ceca
facta est erronea et obtusa sepe falsa pro
veris recipit frequenter inutilibus et curiosis
se involuit. Voluntas facta est curua sepe de-
teriora eligens carnalia diligit spiritualia et

celestia vilipendit, Vis autem concupiscibilis destituta est et quodammodo prolapsa in concupiscenciam carnis concupiscenciam oculorum et carnales voluptates gulam luxuriam et avariciam, Irascibilis vero decordinata est et prolapsa in superbiam vite et gloriam mundanam. Spes non sperat de deo sed vel in diviciis vel in propriis meritis vel sperat plus quam minus iusto, Tristamur de amissione diviciarum de despectu mundi gaudemus de gula de luxuria et viceversa. fit Preterea ex amissione origenalis iusticie omnes affectiones prone sunt ad malum ab adolescencia ymo a concepcione sua, nam ipsa anima ex carne concupiscibiliter concepta contrahit fomitem et concupiscenciarum inclinacionem ad malum, Hanc xpus morte sua passissima a culpa origenali nos redemit ut huiusmodi destitucio virium vel lex carnis iam non sit culpa cum iam ad eam non habendam non obligamur ne sit dampnatio aliqua hiis qui sunt in xpo ihesu, Sed in pristinum statum rectitudinis nequaquam nos restituit. nec vires anime reformavit sed ad nostrum exercicium et meritum nobis eas reliquit per sua exercicia reformandas, Et hec est vallis lacrimarum status miseriarum ad quem cecidimus et in

ascensionibus proficis beatus es hic quidem in spe postmodum vero in re. Hec huius beatitudine vie que est in virtutibus et iusticia illic beatitudinem patrie habiturus. Sane ipsas virtutes et iusticias cum habueris quodammodo futuram beatitudinem habes in sua ut ita dixerim causa. Dicitur enim res naturalis vi quadam productiva vel seminali racione in se continet ut sit effectus alicuius productiva. Et ita virtute et iusticiam futura beatitudo eterna felicitas comitatur. Breviter ergo recollige unde et quo debes ascendere. Quondam eras in alto monte naturalis primordialis tue dignitatis constitutus sed inde voluntarie es prolapsus in vallem quandam bassam. Ab hac igitur valle rursum debes egredi et paulatim ascendere ad montem unde cecidisti. Sed antequam incipias ascendere debes in corde tuo scalam erigere ut modum quendam proficiendi quo iuvante melius deinceps valeas ordinare. Et adhuc in pede vel ascensu scale positus in te deficiens et altitudinem eius prospiciens debes sursum manus extendere ad dominum qui est innixus supreme parti scale et clamare trahe me post te et ita beatus eris et sempiterna beatitudine perfrueris. Et de hiis omnibus in sequentibus dicetur clarius ~~singulatim~~ singillatim. De loco et statu primordialis dignitatis in quo deus homines constituit in principio et de miserie domibus et cetera

Quitur si dominus tibi ascensiones in corde disposuit atque ad speculum

[marginal note, right edge:] o loco et statu ... ascendere ...

ascensum pronotauit . si mentale ius exercitium arripe an oia debes descensum uel lapsum tuum cognoscere ut inde noueris tibi ascendendum ubi te cernis misere prolapsum atq illuc cognoscas te debe redire a valle lacrimarum ad locu i quo te dns posuit et ad quem te ordinauit. Diligenter igitur aduerte q dns deus q te ad sua ymaginem et similitudinem creauit quondam i tam sublimi dignitate te posuit tam alto monte donorum naturaliu et gratuitarum collocauit ut nisi ad eternalem dei visionem proficeres vix altius ascende posses. In paradiso voluptatis fuisti positus foris et intus omnibus bonis repletus foris feruens loco amenitatis et delicijs voluptatis . intus vero plenus veri notitia et affectum quieta et pacifica concordia . Dederat enim tibi dns ~~vires intellectuales~~ liberalissimus vires intellectuales siue cognitiuas itellectum ronem et sensum . ut videlicet deum p intellectum cognosceres et i materialia intelligeres . p rone inferiorem de inferioribus recte discerneres et oia i laude dei referres p sensum exteriorem rerum materialium particularia et psentia . p interiore vero ~~absentium~~ etiam absentiu ymagines et simulachra attraheres pro adiutorio ronis. Dedit etiam vires appetitiuas voluntatem . s . ut deum sup oia amares cetera vero pt ipm et in ordine ad ipm amando referres. Dedit

ad oraosa ut noxia vba proferenda. Aut si illo die sctas cogitacoes meditacoes ex negligentia ~~assumpsisti~~ no assumpsisti aut impuritate tua victus fuisti sine affectu boni. Itē si solita assuefactione tractus temptacionibz aditū pbuisti nō respuisti nec restitisti. Hys tribus discussionibus si diligens trapezeta fueis et iudex iustꝭ teipm iudicaueris scisso velo ppri amoris et ad teipm inclinacoīs ut ī nullo tibi blandiaris ī nullo te palpes ut aduleris, haut dubiū qn multum proficiens ī tui cognicōe, Sed quis vmq͂ʒ se odio habuit. Amor autem puertit iudiciū et zelus nescit sepe. Ideo ut quid tu profers p sincis fmi ~~credas~~ oll credas ex relatu aliorum stude sepius et frequenter curato tua tibi vicia ab alijs intimari. Nam sepe alienus nos videt oculus q͂ȝ ppus. Eo uniq͂ʒ melius quo libe-rius sine īclinacōe de nob' poterit iudica-re. Quynto post frequēt' post pmissas examinacoēs de tuis temptacoibus de tuis passionibus et viciosis īclinacoibz cū alys debes cōfe cōsulē et conqueri ut melius īformeris eorum cōsilys plus humilieris cū ipi te nouerint quales sis et amplius compungaris cū te ab ipsis audis viciosum qualem tu te p pmissas examinacoēs īuenisti dū tn̄ tales sint q' ex hoc q͂ talem te audiunt nō peiorat.

sed magis tua humilitate edificarent. Adhuc
autem unum est quod cum premissas super tria
et secundam examinationes debes advertere quod
licet per huiusmodi discussiones discas interna
tua cognoscere inordinatas concupiscentias
et affectiones videre et virium tue deor-
dinationes considerare. Verumptamen quamdiu
in te huiusmodi affectiones sunt valide et in-
durate et quodammodo in naturam transformate
numquam plene et perfecte videre poteris donec
manum apponas et eas totis viribus stu-
dueris extirpare ut sic eorum fortitudinem
et resistentias experiaris. Capitulum 8 de profectus
exercitia sua in corde disponere et cum spirituali viro
discutere qualiter ascendat et assumpta non sint
intermittenda sed in ipsis perseveret

Ascensiones in corde
disposuit priusquam ascendere id est proficere
incipias in spirituali profectu debes in corde
tuo modum congruum disponere quo possis
ad finem tuum qui est puritas cordis vel cari-
tatis pervenire. Discute et sollicite examina
quid tibi congruit quid tibi melius expedit
si nescis alios interroga. Ymmo per alios dispo-
ne ascensum. Ordina igitur finem aliquem
in corde tuo cuius gratia omnia opera tua
et exercitia perficias. Ordina deinde gradus
exercitia et modum aliquem quo ad finem
pertingere et media in corde fortiter fige. Et
hoc ut videtur est ascensiones in corde

lapsum tuum sic forma meditatioēz tuā
studiose ptractans q dnm iustum al[?]
iudicare no pt q opa tua merent. Est
em deus intelligibilis qdā eqtas icōuer
tibilis atq indeclinabilis nō min pena
maloz q gloria bonoz. Certus esto
igitur q reddet tibi sedm opa tua nec
relinquet aliquod malum ī te impunitū
Si igitur h' mō intus ruolueris no credo
qn timore ecuteris horrore obstupescis
Tunc igit tercio veniat memoria et in
mediū pducat oīa pcā tua pterita gūia
maxiēq maxima Cogita q mlta pcā
cōmisisti pene eciā oī die oī hora ante
cōuersionem tuam grauit' deliquisti Nos
nūdbit quot pcā cōmisisti corde ore et
ope. Deinde pēre singula et uide q
grauia sunt qbus deū omnipotentem et
terribilem iudicem. preciq dulcem et
benignū q pro te tanta fecit et sustinuit
offendisti et quō iterum crucifixisti Dein
reuolue q sint quedam eorū turpia
maxime qūa ad carnalia que magis
tn suctimete debes rusurre ne īmunda
subrepat delectatio īmoranti. Nunq
etiam iam ad dnm sis cōuersus no tn
hanc vilipendas memoriam pccōrum
sed et tunc adde ~~....~~ ut eciā suma
diligencia ptractes pccā tua q post
cōuersionem cōmisisti. Cogita singu
la vicia quibz adhuc sordes Cogita in

singulari de supbia tua qnta est · qntum honorem concupiscis laudes desideras · ad altu statum suspiras · Cogita qz tepide qz infructuose tot annos i diuino seruicio expendisti vix sis iucture profectum Et i hijs pctis q post conuersionem comisisti forsitan grauius puniet te deus qz illa tanqz magis ingratu · Deinde cu hec in cogitatu tuo ita examinaueris diligent ptractu i cogitatu tuo qz modica pro hijs oibus fecisti satisfactioez qz modica fuit tua cotricio qz pua opa i nullo satisfactoria · sciens ctissime qz hic ul' hic ul' in futuro oia reddes vsqz ad minimu quadrantem · Sed i futuro secundu bnardu centuplo reddes qz hic simplo solue posses · Hec igit et his silia cu peccator i cogitatioe reuoluerit et se timere pcussum et dolore intro pfusum senserit tunc cor suu humilite et dolore plenu imediate dirigat ad deu suu oroez faciendo ipsius bonitate et miaz cu summo desiderio implorando mutatioez vite et emendatioez morum promittendo et promissioez dei adiutorio adimplendo · Hanc in formula meditandi aut silem ita debes dirige ut no incidas i desspatioez s; iflameris ad satisfactioez et emendatione · ut promptus ad oem laborem et om passionu tollerancia efficiaris

Tractatus de spirituali ascensione

Ut autem primum lapsum et descensum
tuum per adam et virium anime tue desti-
tutionem melius cognoscas primo ut generaliter
omnia vicia et passiones evidencius sencias
debes nonnumquam tempore oportuno aliqua de te et
toto statu tuo facere diligentem discussionem
et studiosam examinationem. Examina igitur
primo diligenter hominem tuum interiorem. Vide ad
quid anime vires moveantur quam longe et quam tempore secundum
id quod debent. Vel secundum id a ad quod tibi
a deo date fuerunt ut prius audisti.
Examina racionem cogita an non sit in mul-
tum erronea an non curiosa occupata
vanis relinquens salubria. An non de-
cepta sinis credens diffinitionibus non con-
senciens humilibus et ita pertinax. An
non superba credens ~~se et aliquid~~ se esse
aliquid cum nichil sit melioribus se preferens
nolens ab aliis doceri indocibilis et indocibi-
lis et incapax bonorum consiliorum. Deinde
examina memoriam vide quales cogitationes
frequencius habeas non quod plus diligis
vel quod times inde frequencius cogitatio.
Deinde examina appetitus tuos. Cogita unde
tristaris unde gaudes et letaris quid speras
et quid odis et tunc bene videbis quam longe
prolapsus sis. Vide quales bestie ascendere
soleant vim tuam concupiscibilem utrum gula
luxuria vel avaricia. Vide quales fere
pertranseant per tuam irascibilitatem. An s-

leo superbie canis iracundie basiliscus invidie etc.
Item examina hominem exteriorem nam motus inordinati hominis exterioris sunt indicia hominis interioris deordinati. Vide si non sepe excedis verbis duris detractoriis adulatoriis iocosis vaniloquus ut multiloquus. Item vide precipue an cum omnibus caritatem teneas an non nunquam ledis conscientias aliorum scandalo inquietudine vel novitatum presumptione. Item an ferveas zelo ad alios caritative ammonendum vel etiam humiliter increpandum. Item si opus tibi commissum studeas fideliter adimplere. Item examina te de lectione meditatione et oratione quomodo in singulis huiusmodi te habeas vel eas soleas ordinare. De 3° examinacione quod homo cottidie discutit se de excessibus cottidianis et quod homo discat sentire impuritatem sordes et revelationes passionum

Ut autem secundum descensum tuum quo videlicet per concupiscenciam abstractus impuritatem attraxisti sentire valeas etiam adhuc de te debes fieri examinatorem et hoc cottidie et maxime ut vult beatus Bernardus per completorium. Tunc enim singulis diebus debes diligenter respicere et discrete examinare quociens mala assuefactione ~~tractus temptationibus~~ ~~ad actum perductus~~ tua traheris ad illicita maxime viscosa et glutinosa tua impuritas illo te die deiecit ubi gratia. Ad illicita cogitanda ad vana in oratione ruminanda

//[?]ciens

vel supbiam vl' hoim laudem p ea trahens
cordis impuritas appellat². Quam ipuritatem
i casu pmi hois contraxisti sed ex tua assue-
factione affectione et adhesione multo addi
disti ut q sordebat prius sordesceret iam amplius
Ecce h' est descensus tuus sedus i q quanto
longius descendisti eo opus habes pluribz asce
sionibz ut redire possis ad statum rectitudinis
vn cecidisti De 3º g° ois descensu p pctm mor
tale q° longissime abijt i regiones dissimili
tudinis

Sed nc ~~filius prodigus~~ adhuc filius prodig
cessat longius ire atqz amplius perire
Nam quo plus it eo amplius perit q a deo
universus recedit. Nud plura oibz consumptis
cum meretribus venit i regione dissimilitudi
nis vbi se subiecit uni ciuium regionis illius
et h' cum posuit ut porcos eius pasceret. i b'
uiter p pctm mortale se dyabolo subdidit et
i oibus motibus concupiscenciarum et desid
riorum ~~suffecit~~ satisfecit. Ecce homo quo nunc deue
nisti i regionem dissimilitudinis nõ apparet
uestigium uirtutis. Hec sunt tres descensiones
quibus a statu rectitudinis longissime descen
disti. Qualiter qd p mediam 3 ascensionis
scando manere ut secta vestium
descensu s. pcti mortale

Vestros descensus tuos vidisti congruum
erit ascensiones dispone. Sz qm per
uersum frequenter commutat² cecitas et insensibi
litas. ut q pctō pmit² nõ etd se sentiat pecca

teram sed sit stupidus et nasat[?] et frons me
retrius et diutina cordis ut nec deum iam
timeat nec homines vereatur Igitur antequam
ascendas studiose te debes distincte et omnibus
modis quibus possis niti ut sensum recipe
quo descensum agnoscas et peccata tua de
plores Igitur ut noveris quantum per ultimum
descensum videlicet per actum actuale mortale
sit prolapsus et de loco in quo fueras
positus discessisti debes diligenter teipsum
discutere et districte examinare ut tandem
oculos vi aperias ut videre possis quo iaceas
prolapsus Discute et fugite et si non sic
sepe tu teipsum indica formas in te primo et
pertractans quantum deo unumquodque peccatum displiceat
at quantumque horreat et detestetur ut autem
hoc melius sentire valeas diligenter rumina
et deum ex affectu sentias nobilissime quon
dam creature sue non pepercit sed luciferum
de celo proiecit Cogita autem preter quia
forsitan melior aut nobilior es Cogita quod
adam propter inobedientiam expulit de paradiso
et totum genus humanum originali iustitia
spoliavit Propter luxuriam subvertit sodoma
et gomorram et in diluvio pene totum mundum
evertit et talia plura recitat tibi divina scrip
tura Cogita quod tantum deo peccatum displicuit quod
potius voluit moriens satisfacere pro peccato
ade quam ipsum secundum suam iustitiam di
mittere impunitum Si autem a deo dure et
durus es ut ex hoc adhuc non expavescas

Studiose peccatum
per ad desperandum
superbia ut

dispone r modum aliquem et certum p dis
cretam et diligentem tui et alior discussior
arripe et cordi tuo fortiter ifige et imprime
Et inde tibi multiplex eueniet utilitas .
Et primo quidem ut omnia ordinate agas
scdm q i corde disposuisti et no casualiter
sicut quidam q hodie se i isto cras i alio
se exercentes fluidi et vagabundi omnia
arripientes et i nullo proficientes omnia
attemptantes et i nullo se consumantes
fortuite omnia pro ut occurrunt agentes
cu de nullo se in corde disposuerunt nec
sint fixe de aliquo deliberati Tu aut no
sic sed omnia facies scdm q i corde ascen
siones disposuisti . ad hoc omnia opera tua et
exercitia dirigas ut illo mo proficias
et ad exemplar quod in corde disposuisti
consummes Omnia inquit dns moysi
facito ad exemplar quod tibi mostra
tum est i monte Tu autem omnia stude
pficere scdm exemplar quod districte i corde
disposuisti , Si artifex no prius i corde
suo formam et dispositione domus quam edi
ficaturus e disposuerit Fabricans domu
ipsam nunquam domum debite domum exterius
producet ut i debita dispositione fabricaret
Ita oportet ut et tu ascensurus prius i corde
scalam erigas ad cuius exemplar omnia
foris agas Sic deus prima causa omnium
no nisi ad eternale omni rerum exemplar

et videas res ipsas incongrua disposicione
et forma produxit in te. Sedes ex ista per
disposicione in corde tueris a decepcionibus.
Nam multi sibi nychil determinati exercicij ut
spiritualis modi prefigunt tot recipiunt de suis
exercicijs consilia quod viderint aliorum fructum
credentes omni spiritui in nullo stabiles in nullo
fixi sed in omnibus vagabundi. Ideo tibi debes
ascensiones prius diligenti examinacione in cor
de disponere ut secundum eas usque in finem possis
vitam tuam regulare aliorum vitam et ex
ercicia laudans non tamen assumens ut volt
abbas nestorius. Item debes exercicia tua
in corde discreta moderacione disponere ut tu
quadam alternacione et refocillacione te
teneas stabilem et non in uno opere oportu
nius incubantem alia penitus non curando
vel ut invalida relinquendo tedium aut infir
mitas et si quid huiusmodi te vincat. Nam
quod caret alterna requie durabile non
est. Ita ergo nunc lege ut post sis validior ad
oracionem nunc meditare nunc operare ut hec
sibi mutuo deserviant et hec omnia te stante
teneant sine tedio de uno ad aliud transeun
tem. Harum autem ascensionum in corde disposi
tio divinis scripturis sit conformis et spiritua
lis viri discussione approbata. Capitulum aliter de ...
distinctus de fine et aliter de hijs que sunt ad

Aliter autem debes in corde finem ad finem
disponere de tuo fine aliter de hijs que sunt

ad finem finem enim tuum videlicet cordis pu
ritatem et caritatem ita debes in corde
tuo figere et imobiliter imprimere ut nullo tamen
nullo consilio nullius imperio ab eo discedas
nec ab actu uirtutis interiori ut caritate
sed omnia opera omnia exercitia ad finem debes
dirigere et ad ipsum semper oculum reflectere
Sicut enim naute qui portum ~~ad oculum~~ non //proposita[illegible]
habent quo nauigant vage hinc inde
nunc ad orientem nunc ad occidentem secundum
uentorum impulsus nauigant et nesciunt si
recedunt uel appropinquant ita est qui bona opera
facit et nescit finem puritatis sed permittit
uicia in se dominari nescit quantum in vera spirituali
vita proficit uel deficit Ea vero que sunt ad
finem ita debemus in corde disponere et ordi
nare pro ut melius possint nos ad finem cari
tatis uel puritatis ducere cum uero nos a tali
fine puritatis uel caritatis impediunt libere
relinquere Non enim ita debemus insistere
lectioni uel meditacioni ut cum caritas exigerit
non nisi cum murmure et tristicia eam relinquimus
incurrentes sic tristicie vel alterius vicij in
puritatem propter quam extirpandam sacra
lectio uel meditatio fuerit arripienda
Nec in talibus exercitijs ita ex toto debemus
esse fixi sicut in fine. si quando caritas exegerit
vel obediencia huiusmodi ad tempus non semper
deserere Que enim secundum bernardum propter caritatem
sunt instituta contra caritatem non debent militare.

De tribus ascensionibus quibus tribus descensionibus premissis iterum reduceris ad locum rectitudinis

Nunc de ascensionibus quibus ascendere debes et redire debeas restat subsequenter dicere. Audisti autem prius quod tribus descensionibus quibus longissimus dictus in loco in quo te dominus posuit recessisti iter nychilo[illegible] tribus ascensionibus illuc necesse est te redire. Prima autem ascensio ipsa est qua ascendis iterum ad cor tuum longe enim egressus es a corde tuo per peccatum nec poteris spiritualiter [illegible] exercicio in corde proficere nisi redeas ad cor. Unde propheta ammonet: Redite prevaricatores ad cor. Secunda ascensio est cum iam ad cor redieris ascendas de corde ~~puro~~ impuro ad cor purum. Et huiusmodi ascensio est puritas cordis et caritas et consistit contra secundum descensum. Tercia ascensio eciam ipsa est in corde quod videlicet ascendas contra inordinatas affectiones et innatas ab adam vel iam insolitas a tempore et hec principaliter ordinari pertinet contra primum descensum.

De prima ascensione que a peccato mortali et de tribus sequentibus ascensionibus et

Nunc igitur surge de contricione et sursum ascende incipe ad cor tuum pergere. Sicut autem per peccatum mortale triplicem descensum complevisti. nam aversus a creatore tuo per superbiam in qua est formalis ratio peccati conversus es ad creaturam per delectationem ac demum per operaciones contra legem divinam

prima ascensio a peccato mortali et de [illegible] ascensionibus [illegible]

dei tui tñsgressus es pceptum Ita tribus
oportet te cōtrario ascende' Pmo ut au
tas cor tuū a creaturis et a pctis et heas
cordis firmā auersionem i· firmū quodda
ppositum deo tuo seruiendi et nuqꝫ te crea
turis p illicitum delectatione subiciendi
etiam si mille mortibus mori te oporteret
Hoc autem ī gnē debes pponē nō aut sup
ho in singulari te examina dolebis qmul
tum qꝫ tm a deo tuo recessisti qꝫ tm eum
offendisti et quodamō iterum crucifixisti
Et tal talis auersio ipsa ē pma ascensio
cui nomen est contricio qꝛ cor tuū quodā
mō a sua duricia frangit. Sicut eni
ī naturalibꝫ res dure dicunt conteri cū
in ptes minutas frangunt. vel minuunt
ita methaphorice cor dicit durū conteri
qn ipm a sua duricia emollit quod pꝰ
auersum a deo durū et obstinatū fuit
ī pctis nō cedens diuine monitioi nō ad
mittens instinctum spūs sancti s obturēs
aurem ne audiret, Vel cor durū ṡm
bnardum de consideracioe dicit quod nc
conpunctione scindit. nc pietate mollit.
nec mouet pcibꝫ i Conterit aut qn ia
liquescit conpunctioe emollit pietate

De confessione que est 2a gradus huius ascen

Quia vero ī pctis tuis slo mts spual
deum p supbiam contepsisti ideo neāe
est te hoi dei vicario claues hnti humiliter

subdas irce dei et ei tamquam xpo dno iudicio
tuo assistens humiliter et contrite et dolorose
peccata tua confitearis. Humiliter videlicet
in omnibus accusans et propria peccata agnoscens
in moribus in gestibus in prolatione verborum
in responsionibus singulis quasi adhuc tamquam iudicio
tuo assistens te habeas. Caue ne ut quidam
faciunt magna crimina confitens inde queras
laudari unde a deo mereceris reprobari sicut
nonulli qui in scolis solebant acute arguere.
Noli etiam peccata tua vel intentione tuam
excusare sed dic simpliciter et humiliter quod
remordet tuam conscientiam. Debes contrite
et dolorose confiteri exercens te ante con
fessionem ad conpunctionem. modo quo
postea habebitur ut ita contritus et dolorosus
uenias ad confessionem. Et si hoc non fece
ris nequaquam sicut quidam faciunt peccata tua
sicut fabulam proferes quasi de alia secu
lari materia loqueris. Sed si vere spiritum
conpunctionis concepisti inde non tibi diffi
cile erit. ymo vel lacrimas cohibere nequibis
Et certe scire debes quod secundum intentionem
contritionis et humilem verecundiam peccata
tua tibi in confessione remittuntur. Si etiam
fieri potest talem tibi confessorem elige qui
districte et prudenter sciat absoluere uel
ligare cui animam tuam fiducialiter poteris
committere cui statum tuum vitam tuam et
omnia crimina tua secure poteris exponere abscondi

sup singulis consilia recepturus Cumque
talem confessorem inveneris noli eum leviter
variare. Diversi enim medici diversis
utuntur medicinis. medicina enim mutata
non sanat sed turbat egrotum. In hiis tamen
omnibus salvo semper iure et obedientia ecclesie
et superioris. Nosse etiam debes quod multo
plus sunt satisfactoria bona opera tua a
sacerdote tibi ~~iun~~ iniuncta quam sponte a te
~~assumpta~~ ipso assumpta propter vim
clavium ecclesie sed et propter humilem obedien
ciam confitentis Ideo cum vulnera tua sa
cerdoti exposueris et ipse merito sicut debet
lenioribus uti voluerit medicamentis ista
oportune non numquam inportune ut tibi non placeat
sed quicquid sibi pro statu et emendacione expedi
re videbitur audacter iniungat et promptum
exhibe ad tollerandum Et hec est secundus gradus
prime ascensionis qui dicitur oris confessio

De satisfactione que est 3us gradus prime ascensionis

Tercius autem huius
prime ascensionis gradus est ut sicut
exhibuisti membra tua arma iniquitatis peccato
per varia peccata et mala opera ita nunc fa
cias ea arma iusticie in sanctificationem
ut scilicet contraria contrariis curentur faciens
contraria illis omnibus que commisisti et max
ime illis viciis et passionibus quibus fre
quencius impugnaris in ieiuniis et vigiliis
laboribus aliisque devotis exerciciis et ut dicit

tum est maxime ad iniunctiones tui confessoris
quia sic sunt magis meritoria. Et hic est ultimus
gradus prime ascensionis et dicitur satisfactio.
Hiis tribus gradibus prima ascensio finitur
et hiis tribus partibus penitencie redis ad cor et
deo pariter reconsiliaveris. Incipit 2a ascensio que
2us descensus quo redit ad cordis puritatem
Et quod puritas cordis in tribus consistit quo quidem tribus
gradibus ascensionum perficiatur in ista 2a ascensione

Ecce homo sanus factus es et recon
siliatus vade et procede ulterius
et amplius noli peccare. Sed magis stude
de virtute in virtutem proficere. Nec putes suffi
cere quod per penitenciam sis reconsiliatus ut
ad eius familiaritatem recipiaris et perfec
tam caritatem. An ignoras quod absolon
reconsiliatus patri suo nondum tamen faciem eius
videre meruit, sed in domo propria aliquanto tempore
remaneret. Ita et tu si vis faciem dei mun
do corde conspicere noli hoc subito presumere.
sed stude prius in corde tuo paulatim ascendere
et per ascensiones cordis te longo tempore exercere
et ad puritatem cordis pervenire probanter
ter et repugnans septuplum examinens
examinens usque ad fundamentum in ea
usque dum fex cordis et inmundicia sit examinata.
Siquidem ut supradiximus cum homo recedit
ad cor quod fuit egressus foras post compunctionem
licet reconsiliatus sit et per graciam purgatus
tus a culpa manent tamen reliquie adhuc

et inmunde fetes peccatorum in anima vel affectiones
amorie et inmunde et limose viscositates per
peccationem acquisite per assuefactionem in olite
per quas oportet expurgare et successive
de illis egredi et ascendere. Et hoc est de cor
de impuro ad cordis puritatem proficere
et ascendere contra secundum descensum prius
assignatum. Sed et contra hunc descensum
necesse est tres ascensiones in corde dispo
nere. Siquidem puritas cordis tui et affec
tuum in tribus consistere videtur. Primo in hoc
quod inordinata affectione inhereres rebus infimis
uel inclinaris inordinate ad eas puta vane
glorie honori laudi gule luxurie et cetera. Magis
amans non amanda. Secundo consistit impuri
tas in hoc quod non amas amanda. Sic affec
tus et appetitus ita sunt inmundi et impuri
et malis humoribus infecti ut spiritualia et
celestia nil ei sapiant sed quodammodo
nauseam habeant super celesti manna et
nychil moueantur super memoria regni
celorum et similibus. Et impuritas hec potest
dici odium non odiendorum vel non appetere appe
tenda. Tercio cordis impuritas est quedam
cordis infirmitas uel mentis labilitas qua
homo eciam purgatus ita affectionibus
et aliquantulum eciam reparatus sepe ydone
us seu minus sufficiens redditur ut deo per
feruidam perfecti amoris affectionem inhereat
vigore caritatis deficiente. Contra istas

o e

cordis tui impuritates oportet te tribus ascen-
sionibus suavissime ascendere et tribus vir-
tutum gradibus proficere. Contra primam
impuritatem ascendimus per timorem domini qui
quasi violenter cor contundit et rumpit a
noxiis inferiorum affectionibus et inhesionibus.
Contra secundam impuritatem proficimus per
spem quia spes cor nostrum levat et de
celestibus ei gustum recuperat dando
affectum celestia concupiscendi. Contra
tertiam impuritatem caritate ascendimus
qua deo unimur et ei adheremus. Sed de
hiis plenius per singula est dicendum

De primo gradu huius ascensionis quo videlicet per timorem cor mundi abstrahitur a noxia affectione

Cum igitur cor tuum
a deo concupiscentiarum illecebris inhi-
bit ipsis ita affixum et impressum ut vix
possit avelli sugens inde mel noxie de-
lectationis et lac nocive infectionis oportet
ut amaritudine quadam hec respergas. Sic
solent femine pueros ablactantes ubera
sua respergere rebus quibusdam amaris
ut gustata amaritudine avertant se ab
uberum dulcedine et tandem uberum oblivis-
cantur. Ita oportet ut cor tuum timor domini
rebus amarissimis impleat. Ubi gratia
plenus es mundi concupiscentiis carnalibus
toto desiderio anhelans ad altum statum
ad gloriam mundi difficile est tibi carere

cibis delicatis que est tibi despici vilipendi
etc. Veniat timor dni in cor tuu respergat oes
huiusmoi rerum dulcedines quibusdam ama
ritudinibz pponens tibi et ~~terrens~~ te et oste terrens
dens qm cito ois mundi delectatio transeat qmqz
magnam et inexplicabilem penam pro q
libet iordinata delectatioe qualibz modica
sis recepturus. qmqz seuere et terribilit ad
ueniet iustus iudex sup hijs te puniturus.
Hijs et silibus oportet cor tuu amaricari et
ita violent a suis delectationibus donec cor
obliuiscatur auelli Itaqz noli neglige ex
huiusmoi et silibus meditationibus face
quoddam letuarium quod licet sit amaru
tn mirabilit malorum humoru i. con
cupiscentiaru purgatiuu quo pungens sen
cies oem delectatione mundi et facile eum
respues et abhominaberis tritus amaritu
dine qua eum pixisti. Ut autem genus leci
uij quod ex timore conpunctio appellat quo
tiens placuerit tofice possis ecce modu descri
bimus conficiendi qm compunctio q ex tiore
nascit varie et diuisimode i exta
tio ptassimi
Conpunctio ex timore
multipliciter nascitur Primo cum quis
peccata sua pterita ad memoriam reducit
et qntum deu offenderit qntamqz penam
meruerit anxie recordat et inde tremens
et timens amarissime lacrimatur. Secundo
cum quis defectus ppos passiones aie et de

desideria noxia adhuc i se et si no regnātia agitantia tn̄ et vexantia diligenter discutit et q̄ tam parum ī expugnandis profitis eiulans et dolens recordat². 3º cum quis peccatorum meminerit q̄ post conversionem suam ꝑpetrauit que et si nō c̄minalia non tn̄ dubitet ꝑ ea deum offendi cotidie et ideo lugendo et dolendo et timendo deplorat. Et de hijs tribus dictum est sup̄ᵃ de tribus discussionibus uel examinationibus. Quarto cū homo considerat q̄ iudicia dei sunt īscrutabilia et q̄ nescit hō an sit dignus odio ul̄ amore et licet sciat se penituisse nescit tn̄ an solo timore ꝑcussus an ex gratia infusa cōpunctus et contritus; et ita totus horrore cōcutitur nesciens et incertus quid de eo fiet ī futuro an sit dampnandus uel saluandus. Quinto cum homo breuitatem uite sue diligenter attendit et adhuc tam parum profecisse intelligit et inde timore succenditur et ita compunctione irrorat². Sexto cū districti examinis et futuri iudicij meminerit quō iudex unicuiqꝫ opa sua redditurus adueniet. vn̄ pctā sua agnoscens expauescit. Septio cum homo magnitudine et multitudine penarum īfernalium ꝑtractat et cū se hijs dignū ēē cognouerit vel cogitauerit, incipit lugere et timere De utilitate cōpunctionis et q̄º tot gnā pu fiat

[H]Ec si in corde tuo studiose ruminaueris et ex istis ut cor

aliquibus frequenter cor tuum repleueris omnia dulcia fient amara tunc transit mundus a corde tuo et concupiscencia eius. Sed et concupiscencia carnis et concupiscencia oculorum inde euanescit nullamque foris sencies amaritudinem huiusmodi amaritudine interius repletus. Et ita cor tuum incipiet omnem dulcedinem mundi affectiones et adhesionem respuere. siue sit gloria mundi uel honor uel fauor popularis gulam et luxuriam penitus abhominari. Uerum ut in prompto habeas hoc genus compunctionis conficere. Ecce sicut modum descripsimus confitendi sic ponamus aliquid ad artem ac materiam colligendi.

Capitulum modus ad formandas meditationes de morte

Meditare igitur o homo et ab oculis tuis numquam recedat quod post modicum sis ex hac uita in aliam regionem transiturus et omnes res mundi gloriam et honorem et quecumque alia ex quibus in hoc mundo delectaris hic sis relicturus omni enim hora omni die fini et ultime hore tue appropinquas. Uerumtamen igitur et quantum potes in te interdum affectum transforma hominis morientis et forma in te et meditatione tua pertracta quasi statim moriturus esses. et iam sit presens quod sine dubitatione adhuc tibi presens erit. Uide igitur sic affectatus quantus tibi dolor merito quantus consciencie remorsus et internus clamor de malis

tus delectationibus quantum dolebis quod te non
emendasti et a delectationibus te non amul
sisti · quod dei precepta transgressus sis Nam
in illa hora videbis quid meruisti et quid
commisisti Adhuc ante oculos singulas delec
tationes vide singula vicia et passiones quibus
modo dulciter delectaris Cogita quam amarum
erit tibi tunc a delectationibus separari et
quantum dolebis quod vivens non fuisti corpore
mortuus Deinde et forma in te talem affectum
ut si anima tua statim deberet exire quam libenter
omnem delectationem relinqueres quam gratanter
omnem laborem et penitentiam arriperes
si vitam posses optinere. Cogita deinde in illa
hora quam breve videbitur tibi omne tempus
vite tue et delectationum tuarum · tunc vide
bis totum tempus tuum transisse sicut sompnium
vel sicut umbram maxime cum perpendis istam
eternitatem que numquam finietur Deinde
cogita quantus erit tibi dolor quod pro tam
minima delectatione brevissimi temporis amisisti
delicias leticiam et gloriam sempiternam
Cogita etiam quod omnes iste delectationes
nichil tibi tunc amplius conferent quam quod
amaram mortem facient amariorem
Tanto h difficilius enim difficilius hinc sepa
beris quanto pluribus rebus tordinatis
corporis fueris alligatus Unde sapiens
O mors quam amara est memoria tua
homini pacem et pacem habenti in substantia sua

Cum autem talem affectum i te formatum et cordi tuo impressum senseris tunc procede ultius cogitans quod illa hora certissime veniet et est tibi inevitabilis. Omnes enim homines moriuntur et nulle generationes a principio seculi preterierunt ita et tu sequeris. Deinde cogita quod illam horam determinate prescire non poteris · sed improvise veniet forte hoc anno forte hoc mense forte hac septimana · quia sicut fur in nocte veniet quando nychil de hoc cogitabis sed multa te acturum cogitabis. Non numquam etiam ut eo plus timor concupiscentias tuas excruciet atque expurget revolue ordinem quo ad mortem devenies. Quidem mortem ut communiter precedit infirmitas quasi ...ssima · Cogita quanta hec erit infirmitas quasi ...ius quando cor tuum pre nimeo dolore rumpet · Cogita quomodo erit tunc cor tuum depressum ac si totum mundum super se contineret · tum propter infirmitatis magnitudinem tum propter naturalis inclinationis ad suum appetentis mirabilem horrorem · tum propter timorem de peccatis et de iudicio futuro et sic tandem sequitur mors ·

Item interdum propone oculis tuis ymaginem alicuius hominis morientis et diligenter respice modum et ordinem quibus ad mortem devenitur · nigrescit totum corpus omnia membra rigescunt oculi versantur et sic de singulis ·

Deinde cogita qualiter demones advenient expectantes sicut leones rugientes preparati ad escam si quid de suo in anima potuerint

inuenire. Et qualiter immundi spiritus ante egredienti obuiabunt querentes in ea opera sua ut secum eam trahant ad inferni profunda. Deinde cogita qualiter anima de corpore egressa statim ante tribunal iudicis statuetur. iam tunc sententiam recepturam que ex hoc tunc usque in secula non mutabitur. Deinde sequere funus ad sepulturam et vide quomodo caro misera propter quam tanto tempore quesisti delectationes terre tradetur et vermibus esca paratur et traditur perpetue obliuioni. Ex istis et similibus bene considerabis quod gaudium et delectatio mundi sit instar puncti transit sicut umbra et quod homo sit hic velut hospes noctis unius. Econtrario non numquam debes tibi affectum assumere iusti viri morientis et ad mortem bene dispositi cogitando quam letus talis exit qui prius penituit et se a delectationibus purgauit et nychil hic viciose dilexit etc.

Spiritales meditaciones de extremo iudicio quibus ipse se potest intueri homo

DEinde oculum mentalem verte ad extremum iudicium ut ex memoria amarescant omnia dulcia. Cogita igitur quantus timor quantus clamor quantaque fiet admiratio cum tuba angelica sonuerit cum fulgura terribiliter splendescent tonitrua mugient. Cum ad terrendum peccatores sol obscurabitur et luna non dabit lumen suum

Cogita quid cordis tunc habebit tunc peccator. Cogita qualiter universi mortui resurgent tractantes unusquisque secum quid boni egerint uel mali. Et boni quidem cum ineffabili leticia exspectabunt iudicem iniusti indicibili timore terrore tremebunt de aduentu iudicis dicentes. Montes cadite super nos et colles operite nos a facie iudicis. Tempus enim abiit et recessit non est quo eant et emant oleum meritorum. Egredere deinde et speculando occurre et uide iudicem uenientem cum potestate magna cum senioribus populi comitantibus uniuersis angelis et sanctis. Deinde reuolue illud amarum illud diuortium cum separabunt oues ab hedis. Et nunc quidem sunt duo in domo una et in mola una sed tunc unus assumetur et unus relinquetur. nunquam amodo coniungendi. Transforma in te affectum eorum qui a sinistris sunt quomodo lamentantur dicentes. Ecce hii sunt quos aliquando habuimus in derisum. quantus eis dolor in est quantus luctus. Deinde assume affectum eorum qui a dextris sunt quanto repleti sunt gaudio quod pro tam modicis laboribus eterna premia meruerunt. Cogita quam districte fiet ibi examinatio operum locutionum meditationum et malarum affectionum. omnia ibi nuda erunt et aperta etiam que hic fuerunt palliata. Nam Iherusalem scrutabitur in lucernis et inuenientur nonnulli babilonii qui ciues putabantur fore Iherusalem. Testis erit ibi dyabolus qui ostendet nobis pecca

que commisimus tempus locum quando et ubi peccauimus et dicet Equissime iudex iudicia huius esse meum ob culpam qui tuus esse noluit propter superbiam. Accusabit propria consciencia sed et sancti angeli accusabunt. Ibi xpus insignia passionis sue ondet et malis beneficia incarnacionis exprobrabit eo quod ea contempserunt et ingrati fuerunt. Deinde profert iudex sententiam diffinitiuam a qua nullus appellare nullus contradicere nullus subterfugere nullus se defendere valebit. Cogita quid amaritudinis quid doloris contineat sententia illa Ite maledicti Cogita quid dulcedinis quid admiracionis et gaudii habebit vox illa Venite benedicti.
Interdum eciam cogita de particulari iudicio tuo et forma meditaciones ex premissis suo modo

Qualiter homo per memoriam infernalium tormentorum acquirit compunctionem

Deinde verte oculum interiorem ad regiones dampnatorum et carcerem miserorum diligenter scrutans qualis sit illa mansio et quis locus. Quia autem mens nostra circa meliora per visibilia ducitur ad noticiam invisibilium, ideo ut illas penas melius sencias potes tibi assumere similitudines a sanctis super hoc in scriptura positis. Aspice igitur infernum chaos horribilissimum totumque tenebrosum puteum profundissimum et totaliter ignitum fornacem totum incensum et terribiliter flammantem ciuitatem magnam tenebrosam obscuram totam incensam et ardentem

plenam infiniti populi multitudine clamantibus vniuersis et mirabiles sonitus dantibus et eiulatus pre dolore et ardore ex inuidia se mutuo mordentibus tamquam si canes rabidi simul essent coniuncti. Cogita deinde penarum acerbitatem Ibi est calor nimius cui nullus calor hic in nullo est comparabilis Ibi frigus intollerabile cui nullum frigus mundi in aliquo comparacione potest equari. Et ita cogita de singularum penarum intensionibus et cruciatibus Cogita de penarum multiplicitate Ibi ignis inextinguibilis habundans calore, carens tamen luce. Ibi intollerabile frigus fetor pessimus tenebre palpabiles vermes immortales, Ibi est pena in omni sensu in omni membro visus videbit larvales demonum facies mirabiliter suo terribili aspectu affligentes. Auditus nil aliud audiet quam fletus planctus et ululatus et vocem illam heu heu ve ve ut quid sumus nati ut quid a deo creati ut quid non perimus Maledictus deus maledicta trinitas que nos creavit ad hanc penalitatem Ecce hoc est carmen quod ibi cantant continens lamentaciones et ve Cogita de miserrima illa societate demonorum et crudelitate tortorum qui sunt sine misericordia In torquendo non fatigantur, ad miam non commouentur sed penam omnibus modis quibus poterunt ad augebunt Ipsi insultabunt dicentes vbi nunc gloria vbi voluptas vbi honor vbi altus status Quid nunc prosunt omnia que fuerunt tam blanda

tam cito trãseunt. Cogita q̃ quis ibi plus
ĩ illis membris punietur p q̄ amplius hic deli
quit sive ĩ lingua sive ĩ corde. Et qñtumq̃s
extulit et ĩ deliciis fuit tanto plectetur ibi pe
na graviori Cogita etiam de penis iteriori
bus et maxime de p̃vatioe visionis dine
q̃ excedit oem penam aliam Cogita quot
sunt eternalr̃ anathematizati et eiecti ab ita
superna et gloriosa civitate ihrlm nunq̃ illuc
redituri. Cogita de v'me cosciencie q̃ numq̃
morietur q̃ nõ cessat clamat et affligit q̃
pp' tam modicum gaudiũ adinstar puncti
ad illas penas descenderunt Item cogita
de passionibus aie ire iudie quibus affli
guntur nam iracundia et invidia et cetera
maxima ĩ ipis regnant Item diligenter
rumina penarum eternitatem q̃ oibus mois
gravius affligit Penarum nullus ẽ fi
nis nulla ibi redemptio p9 mille miliũ an
norum nõ appinquat finis quia n9 est finis
Hys et similibus meditationibus timorem dni
concipies ac conpunctioez salutarem cosequeris
ut sic affectioes tuas a rebus ĩfimis avellas
Oportet autem te longo tpe ĩ hys exerciciis
ĩmorari et cũ huiusmoi meditationibz ac
alys virtuosis operibus maxime ĩ remedys
viciorum de quibus postea dicetur ipas affec
tiones expurgare Alias ascende nõ possunt
Nam qñtum affectiones carnales et terrenas
abiecerimus tanto amplius spuales adi

ciemus. si parum parum si multu multum
Ergo a timore dni secdm pphetam debemus
pturire spm salutis. Est eni inicu sapie
timor dni et in ipso debemus nos studiose
exercere et cor nrm purgare. Vt ad cari
tatem possimus puenire. Vn sapiens Ini
tiandi sunt a timore ut ad caritate pueniant
Vides ergo q congrue dna scriptura puita
tem cordis fidei ascribit. iuxta illud fide pu
rificans corda eorum eo q timor q est primus
effectus fidei euellit et extrahit cor ab imun
dis affectionibus et uiciosis inquinamentis
Est igitur primus gradus scde ascensionis q
tenditur ad cordis puritatem fides uel timor
qui e eius effectus Incipit de scdo gradu ascensionis q est spes et dicitur sedem celestium spiritualium rerum qbus purgat et sanatur cor a i(m)puritate cordis

Sicut fides a timore futuri iudicij ac
suppliciorum metu facit uiciorum cotra
gia declinare concutiens quodammodo medullitus
cordis interiora et extrahens ab inferiorum
uiciosa affectione et inhesione Ita consequen
ter spes mentem nram dehuiusmodi affectioi
bus auulsam sed no eleuatam primo timoris
ponde depssam de pntibus auocat et ad su
periora eleuat et vniuersas corpis volup
tates vl mundi vanitates celestium premior
expectanone contempnit incipiens suspirare
sursum et mente aspirare ad illud sublime

gaudium quod spes interius representauit.
Igitur si cor tuum iam ab infimis abstractum
timore senseris noli iam stare noli te esse in
tuto putare. Ubi stare cepisti iam descen
disti. Siquidem cor tuum vacuum ab affectioni
bus esse non potest. Ubi igitur sic noxiis vacua
tum impleatur celestibus et sanctis affectionibus
alioquin rursum descendet. Unde etiam cum te in ti
more purgas expedit ut interdum in spe respi
res. Sed multo aliter ad spem ascendit qui
diutius iam in timoris profectu cor purgauit.
Igitur tecum scedam cordis impuritatem quam in concupiscentiis
quia affectus tuus adeo est concupiscenciis infectus
vel ex reliquiis concupiscenciarum depressus ac in
mus factus ut non sapiant celestia ascendi
per spem nam spes saporem et nouum ingerit et
affectum ad superiora restituit. Sicut igitur
superius dictum fuit quod homo per adhesionem
commixtione sive affectione inferiorum fit impurus
ita per adhesionem et affectionem superiorum fit
purus et acquiritur quedam puritas cordis in
affectus ad celestia et spiritualia et hoc fit per
spem. Igitur o homo ymaginare supra te locum
quendam totum quietum totum purum et mundum
infra vero te locum quendam totum turbu
lentum et impurum te vero in medio constitutum
Quanto igitur descendis ad locum infra tanto ma
gis efficieris inquietus per concupiscencias instabi
lis per varia desideria impurus per immundas
affectiones et permixtione immundorum. Quanto vero

supra ascendis per iugem meditationem continuam
affectionem desiderium et spem celestium admix-
tionem tanto magis eris quietus et stabilis
unam illam desiderans esse .s. in atriis Jherusalem
tanto etiam eris purior per meliorem te admix-
tionem **De compunctione per ardorem qualiter scalam excitabit**
Nuper eius tu per timore(m)
tremefactus cepisti coactus ascendere me-
dicinam quandam tibi dedimus malorum humo-
rum quibus ab ascensu impediebaris purgati-
vam. Sed quia adhuc infirmitas tibi quia huius-
modi humoribus remansit et infectio gustus ut
minus possis ascendere quia minus spiritualia sapis
ideo ad sanitatem tuam recipe aliam medicinam
de spe venie generatam videlicet compunctionem
ex amore. Nam si per spem desideras ascendere
in hac compunctione maxime te debes exercere
Consistit autem huiusmodi compunctio principue duo-
bus modis licet multis aliis possit consistere. Primo
cum iam timore et timoris horrore excitatus
diu ascendisti multa bona opera et devota ex-
ercitia perfecisti et a noxiis concupiscentiis fueris
depuratus et adeo ascendisti ut ad spem venias
cumque in spe steteris tunc a longe vides Jherusalem
quam in timore non potuisti. Incipis etiam sepe
ad eam respicere et eius admirandam pulchritudinem
considerare cuius illectus pulchritudine incipis
suspirare gemere et plorare quia adhuc sis tam
remotus cupisque dissolvi et esse cum Christo clamas
Quis me liberabit de corpore mortis huius.

Itaque considerans te adhuc ab illa superna Jherusalem longius peregrinari incipis dulciter flere ac sepius deplorare quod non potes illuc pervenire. Secundo nascitur hec compunctio cum studiose in corde rumina
veris et enumeras beneficia dei que tibi tam multa et tam magno affectu dedit. Incipis considerare tuam ingratitudinem et quodam interno desiderio incipis dilatari extendi in amorem dei tui qui tibi tanta contulit beneficia. Et hec est compunctio pietatis nascens de fonte caritatis que valent mirabiliter contra sedandam impuritatem cordis.

Ut autem de premissis duobus modum habeas unde te possis ad hanc compunctionem facilius inflammare et erigere meditationes tuas de celesti beatitudine.

Qualiter modus formandi meditationes de regno celorum ad quod desiderium et compunctionem ad ipsum optinendum

Poteris autem de celesti patria similitudines sensibiles assumere a sanctis pro nostra capacitate adinventas. Est igitur civitas illa gloriosissima amplitudine et capacitate permaxima ex auro mundissimo gemmisque preciosis miris mirabiliter constructa singule eius porte sunt ex singulis margaretis. Est autem campus speciosissimus omni florum pulchritudine decoratus. Ibi est semper estas amenissima ibi odor suavitatis flagrantissima et omnium delectabilium copia. Cogita et totis viribus teipsum totum ad cogitandum recollige ut videas quantum sit

gaudium deum p[er] essentiam intueri summam et individuam trinitatem mundo cordis oculo inspicere in qua relucet omnis pulchritudinis omnis dulcedinis omnisque bonitatis exemplar essentiale. In qua visione omnia videbis omnia que velis scies. Ex ea visione omni bonitate omni gaudio et leticia repleberis in ea beatus eris et beatissima beatitudine que deus est perfrueris. Cogita quantum sit gaudium domino ihesu semper assistere et eius sanctissimam et gloriosissimam humanitatem semper aspicere cum petrus eum videns transfiguratum optabat sic semper permanere. Quam magnum erit gaudium videre illum in regno suo sublimem et gloriosum qui pro nobis in hoc exilio quondam pauper venerat pater et peregrinus. Cogita quantum sit gaudium interesse societati celestis curie quanta leticia reginam celi matrem dei cum ceteris virginibus intueri quanta leticia et exultatio interesse agminibus angelorum letari cum patriarchis et prophetis apostolis et martiribus et confessoribus. Cogita de dotibus corporis tui quibus ipsum corpus beatificabitur videlicet de eius immortalitate impassibilitate summa agilitate et gloriosissima speciositate. Cogita de dotibus anime quibus ipsa implebitur iam beata que sit plenitudo sciencie quantum ad vim rationabilem repletio iusticie quantum ad vim concupiscibilem superaffluencia ~~leticie~~ iusticie leticie quantum ad vim irascibilem. Cogita ex hiis dotibus principalibus quam multa alia dona magna et

ieffabilia consequeris videlicet securitatem ut iam non timeat ecc(lesi)a non timeas a carne sathana vel mundo vinci Item libertatem ad faciendum quodcumque volueris Item voluptatem mundissimam et iocundissimam in corpore et in anima Item amiciciam amorem honorem concordiam et perfectissimam caritatem. Et breviter omnia colligendo habebis quicquid volueris non habebis Qualiter ex memoria beneficiorum dei inflametur ad devocionem et accendatur ad compunctionem

Verum ut maiorem habeas fiduciam sperandi et futuram gloriam optinendi quam tibi dominus exhibuit studiose revolue et eius beneficia diligencius considerare et tali consideratione accendi quibusdam stimulis ad recamandum Cogita igitur primum quod sit magnum signum dilectionis dei tui quod te qui totiens cum offendisti totiens ad eum tergum vertisti totiens ab eo recessisti totiens gravissime peccasti quotiens reverti volebas ipse te suscepit dolentem peccata et dulciter emendantem et corrigentem adiuvit Et innumera beneficia naturalia que tibi contulit si potes. Creavit te et esse dedit tibi ex nichilo sed esse pulchrum et speciosum et sensibile vivum quinque sensibus decoratum Dedit tibi preceteris creaturis inferioribus intellectum quo ceteris animantibus preeminendo et deum tuum cognoscere posses et veritatem

ipsam intelligere et huic intellectui tuo lumen
vultus sui infudit et magnam claritatem
luminis naturalis dedit. Dedit tibi memoriam
que sensibilium rerum similitudines reponeret donec
alicuius tibi placuerit reminisci. Similiter
dedit intellectum possibilem ubi intelligibi
lium species iterum occurrendas collocares. Fecit
animam tuam in tante nobilitatis dignitatis
tanteque nobilitatis ut nychil eam replere
nychil vero possit illabi nisi sancta et gloriosissima
trinitas unus deus ad cuius ymaginem et simili
tudinem te creauit. Quid plura dedit tibi solem
ut tibi luceret per diem. lunam ut te illuminaret
per noctem omnemque inferiorem creaturam ad
tuum fecit obsequium et ad tuum ministerium ordina
uit. Deinde cogita de donis gratie tibi collatis
Dedit enim tibi contritionem et dolorem de peccatis
et ab iniustitia te reuocauit et iustitiam infudit
quod est solius dei quod tamen multis negauit.
Dedit et inspirauit voluntatem quod te velles
emendare tempus et locum ordinauit ubi et
quando emendare te posses et hec omnia multis te
melioribus non dedit. Cogita de donis
superexcellentie que tibi contulit videlicet quod dedit
tibi suum ~~dulcissimum~~ filium primo in incarnatione // dulcissimum
nam propter te natus et propter te crucifixus est.
Deinde in altaris sacramento in cibum et in potum
eum tibi dedit. Misit tibi spiritum sanctum in signa
culum acceptionis in priuilegium amoris in anu
lum desponsationis. Ut autem amplius ad

amorem devotione et compunctione prictulus te cleues cogita q multa xps salutem tuam dns ille magnus pegit. Aliquid locutus e cum patribus. apparuit i figuris loqbat i pphetis eduxit de egipto. i duxit i terram pmissionis et infinita miracula et mirabilia fecit;
Ut autem quid nunc fecit hec oia n desiderio et amore tui ut tu celorum regnum et eternam beatitudinem posses promereri. ut i cognitione celestium itellectum tuum illuminaret et affectum ab infimis purgaret. Hec oia spem tuam et affectum sursum debent erigere i amorem dei tui. Ut aut hee et siles meditatioes de beneficiis dei amplius te moueat debes tene hunc modum et talem affectum formare i meditando ut diligent ingras magnitudinem et potentiam benefactoris tui Nam est potentissimus ut potes uidere in rerum creatioe, Est sapientissimus ut potes uide i eorum gubnatioe et prouidentissima dispone. Un pro magno debes habere si qd quantumlibz modicum tibi tribuet, Secundo debes aduite et cogitare quanta sollicitudie et quanto desiderio hec tibi bnficia tribuit Ab eterno hec tibi dare c pdisposuit Ab eterno de te actualissime sine cessatoe cogitauit et tibi bnfcia ab etno pordinauit Sic fuit semp et est circa te sollicitus sicut erga integram urbem vel totum orbem. Sic intendit tibi solicitus pro te ac si uacaret a ceteris. Tercio oia

beneficia diuina generaliter humano generi collata ita tibi debes assumere et attrahere ac tibi soli forent collata ut cogites. Ecce propter me totum mundum creauit et omnia in eo propter me crucifixus est etc. Est istud non modicum ad amorem trini tatem et gratitudinem te accendet et tantis beneficiis amplius obnoxium te reddet. Hec et triplex debes attendere et mirari quod tam vili tam indigno tam tepido et tam ingrato tanta beneficia tanto tribuit affectu et amore. Capitulum de 3o gradu huius ascensionis qui est in caritate et puritate cordis et in quo consistit iste ascensus et qualiter homo potest scire quando venit ad istum gradum puritatis vel caritatis.

In primis ascensionibus et ascensionum gradibus versatur omnis labor incipientium proficientium et huiusque magnis laboribus et multis doloribus vigiliis ieiuniis lectionibus meditationibus opere manuum aliisque deuotis exerciciis et operibus pietatis laborant ut huc veniant nec potest huc ascendere tepidus negligens aut remissus non mollis aut piger. Nequaquam non est parui laboris in prima ascensione preteritam vitam deplangere dimittere et penitere et dignos fructus penitentie facere. Sed multo maioris laboris vel saltem longioris est inueteratam consuetudinem priorem vincere inordinatam affectionem et inclinationem ad inferiora deserere immundiciam et impuritatem et affectionem contractam expurgare. Appetitum gule extinguere.

luxuriam deprime. iram suffocare. superbiam
debellare. et ceteris affectionibus viciosis que omnia spec
tant ad purgationem timoris. Sed adhuc
multo plus laboriosum vel saltem altioris gradus
est. Deinde totam animam et affectiones quantum
ad hunc gradum pertinet ad celestia erigere
et per spem in celestibus habitare. Ecce quanta
et quam magnam inter ascensionem et ascensionem
ascensio inter timorem et spem quantum ad
presentem consideracionem distancia ascensus et
labor perueniendi. Ex quo huc usque bene perfecerit
iam vicinus puritati et caritati appropinquat
licet adhuc per aliquos gradus eum ascendere
oportet. Oportet enim quod longo et diuturno
tempore in istis duobus gradibus timoris et spei as
cendendo et descendendo se exerceat affectiones
noxias superbiam iram gulam et concupiscentias debel
lare humilitatem castitatem ceterasque virtutes
quodammodo in naturam transformando. Sunt
autem duo in quibus perfectio puritatis et ca
ritatis consistit. Primum quando homo iam induit affec
affectum virtutum et ipsum quodammodo in naturam
transformauit ita quod virtutes operetur non iam ex timo
re pene coactus non ex spe remuneracionis attractus
sed solo bonitatis affectu in dicto delectatus et
eodem affectu puritatis et caritatis ipsam
maliciam et inmundiciam perhorrescit amo
re videlicet et desiderio virtutis interius habitu
ato et interiori delectatione virtutum. Nec oportet
iam ipsas virtutes reluctando oblectationibus

Primo ipsarum virtutum affectum medullitus
retinens quidquid virtuti affectui contrarium
fuerit non solum corde non recipit verum etiam
summo detestatur horrore. Iste est qui operatur
bonum propter bonum, boni delectatus affectu. Nam
superata impugnatione viciorum pacis iam se-
curitate perfruitur et transit in ipsius virtutis affectum
ingentem statum illius boni cuius iam totus est
retentabit quod dampno intime puritatis nichil
credit esse dampnosius. Nec enim carius ac
preciosius quidquam penitus iudicat puritati tunc pec-
cati gravius vel virtutum preciosa transgressio. Huic
nec reverentia humane presencie quidquam adiciet honesta-
tis nec minuit solitudo. Sed ubique secum
semper circumferens arbitrum non solum actuum
sed etiam cogitationum suarum conscientiam nul-
lam mentis recipit impuritatem. Secundum est quod
licet sicut actus virtutum est in eo modo parato
habituatus tamen affectus sit deo per ardentem
amorem unitus et ad divine voluntatis benepla-
citum semper ex fuore paratus et in divina spe-
culatione erectus. Tertium quod ei adheret per fer-
vidum amorem et ad eius intuitum omne per-
horret vicium et peccatum. Cuius intuitum et amore
zelo spiritus est accensus veritatem ubique zelat
fervet sapientie studiis hunc amicat sanctitas
vite et morum disciplina cuius mores erubes-
cant. Iactanciam abhorrent detractionem
invidiam nesciunt superbiam detestantur. Omnem
humanam gloriam non solum fugiunt sed et fasti-

diunt et contempnunt ducem i se carnis et cor
dis ipuritatem vehementissime abhominantur
et psequunt. Sic denique tamquam naturalr quod ma
lum est respuunt et quod bonum e amplectunt.
Hic est mons pinguis i quo qui ascenderit ing
diens et egrediens pascua inueniet. Ingrediens
intus i vi concupiscibili inuenit gaudium i spiritu
sancto longanimitatem benignitatem mode
stiam. In irascibili fortitudinem constanciam
perseueranciam paciencia(m) etc. Intellectus sepe
ultra se ascendit i intuitu diuine speculacionis
licet per speculum i enigmate foris egreditur
et cognitione et pulchritudine creaturarum
i amore attendi creatoris. Compara istum
statum ad illum de quo superius fuit dictum
adam fuisse constitutum et uide quantum istum
ab illo desistat. Hic est status perfectionis h'
est mons puritatis et perfectus ascensus perfec
tionis vere caritatis. Qui potest ascendere ascendat
qui potest capere capiat sed discedant segnes la
borem fugientes. Nunquam h' perfectionis status
nisi dei speciali gracia a nemine acquirit. gracia tamen dor
mientibus negligentibus et non cooperantibus da[illegible]
Ergo militie species amorum discedite segnes
successiue pnt tamen repete et diuturnis exercitiis
appropinquare. De tribus gradibus ascendendi ad
triplicem ipuritatem quibus ho successiue dispo
nitur ut ad perfectionem possit attingere
Sed quia fuit dictum
superius quod triplex impuritas consistit in
quadam inhabilitate et ip[i]doneitate adhere

di deo et cognoscendi eum. Unde etiam affectibus
iam purgatis et spe recepta forsitan non tamen
semper homo est ydoneus et abilis deo adherendi
et in ipso quiescendi per affectum cum tamen hoc unum esse
diximus in quo altior gradus puritatis et caritatis
consistit. Ideo dicendum est quomodo homo successive
fiat ad hoc ydoneus et sic fiat plenius purus
qui totam expurgat impuritatem. Unde et iterum opor-
tet te novas ascensiones in corde disponere quibus
discas et assuescas iugiter deo per caritatem adherere.
Pro quibus ascensionibus disponendis scire debes
quod Christus Jhesus deus et homo dei et hominum mediator
ipse est via per quam ad divinitatis simul et in
amorem debes ascendere secundum augustinum vii
confessionum. Ad hoc enim Christus precipue carnem
assumpsit ut qui deum intelligere spiritualiter non
potuimus per Christum deum carnem factum ascenderemus
ad notitiam et amorem spiritualem. In Christi ergo
vita et morte construe tibi plures ascensiones
per devotum exercitium. Prima ascensio sit ut quodam
affectu simplici et desiderio cordiali licet quodam-
modo carnali adhereas Christo committens Christum iugiter
circa Christi vitam et mortem affectatus et eius
presentia et recordatione in tuis exerciciis delectatus.
In hac prima ascensione vel primo affectu potes di-
versimode variare tuum exercitium sicut Christum
in vita multi diversimode affectabant et variis
intensionibus sequebantur. Aliqui enim primo sequebantur
eum sola eius presentia corporali delectati eius collo-
quio recreati eius dulcedine et affabilitate.

allecti sunt tu etiam primo hoc modo sequere xpm .
Esto in eius comitatu . Cogita quam fuerit eius
presentia dulcis cogita corporis elegantiam
et speciositatem Nam speciosus forma pre filiis
hominum, Attende suaves eius sermones et dulci-
ssimam doctrinam et attende modum quo xpus
se in omnibus habuit quam dulciter et benigne verba pro-
tulit Attende modum quo interius se habuit
et quam ab intra mitis benignus et suavis .
Attende incessum maturum aspectum venu-
stum . Cogita in xpo profundissimam eloquentiam
in ore optimam morum dispositionem in exteriori
compositione hoc modo apostoli sequebantur . Alii quia
sequebantur ut xpus eorum sanaret infirmitates
Sequere eum et tu hoc modo accedendo et humiliter prostratus
adora eum dicens Domine si vis potes me mundare
vel Jhesu fili david miserere mei Quidam
sequebantur eum propter miracula eius et tu mira-
re potentiam eius in miraculis Naturam
mutat elementa immutat demones fugat,
omnemque infirmitatem sanat . Ex hiis disce
eum esse deum qui nature suos effectus in rebus
indidit naturales salva sua obedientia in omnibus
etiam ad effectus supernaturales producendos,
Et similibus modis potes variare exitum
et affectum in primo ascensu . Licet sciam quod licet
hec excitatio in se spiritualis satis sit utilis sic occu-
pare se circa mores et gestus domini nostri Jhesu
xpi tamen quantum ad ascensum ad xpi amorem
non sufficit primo de per se parum prodest .

Quid profuit inde pylato herodi vel phariseis q xpi mores et gestus a putum corporalem viderunt q eu imitari noluerunt Igitur timing huius prime ascensionis scdm bernardum super cantica erit tibi ut sicut apli hoc affectu tracti omia s mundi diuicias et cetera reliquerunt Ita et tu in isto gradu perseuerabis ut totum cor tuum illa suauitas occupet et totum se ab amore vniuerse carnis ac carnales illecebre vendicet, vel breuiter hoc cor suum in tali exercicio debet exercere et extende in affectum et amorem humanitatis xpi ut omnes affectus sui et appetitus ad dulcedinem humanitatis xpi transferant. Secundus ascensus per vitam et passionem xpi est iam aliquantulum altius ascendere et non solum circa xpi humanitatem se exercere sed ut bernardus dicit in hoie xpo deum inuenire licet non deum nudum neque hoiem nudum sed xpm pariter et hoiem comprehendere xpmque ut deum pariter et hoiem diligite et adorate Multum quidem fructum in exercicio confert circa vitam et passionem xpi si quociens legis vel cogitas hoc vel illud fecisse vel sustinuisse talem tibi conceptum de xpo poteris formare ut tibi inde deum et hoiem representet vel vna persona significet qui simul est deus et homo vt quicquid legis aut cogitas xpm fecisse siue in mortuis suscitandis siue in miraculis faciendis, hoiem fecisse xpm non dubites, Quidque xpm legis sustinuisse siue in manuum perforatione et pedum conclauatione deum credas indubitanter sustinuisse et hoc propter persone

vnitatem in qua diuinitas et humanitas sine
naturarum commixtione subsistebant Et hoc
credit quilibet verus xpianus. Vnde quanto quis
dius concipit deuotus tanto in xpi vita passi
one et miraculis pinguior erit affectus
Si xpm hominem cogitas inde tibi dulcis affectio
et magna fiducia quia homo benignissimus mitissi
mus nobilissimus suauissimus totus decorus
gloriosus et formosus Inde tibi fiducia accedendi
di adorandi et facilior conceptus Siquidem fami
liaris est nobis humanitatis notitia utpote menti
impressa quam dei a mente remotissima Sed
si xpm deum cogites inde tibi omnia verba et facta
miracula gestus magis apparent metuen
da terrenda honoranda et admiranda.
Et sic si utrumque in xpo intelligis et concipis
magna tibi nascetur deuotio amor et fidu
cia et rursum timor et reuerencia Tercius
ascensus est iam per humanitatem xpi ad spiri
tualem affectum assurgere et iam ipsum deum
per speculum in enigmate mentalibus oculis
intueri et sic ex humanitate ad notitiam et
amorem diuinitatis peruenire. Et hic maxime
acuitur acies mentis spiritualis per adhesionem
dei. Et per huiusmodi mentis acutum et adhe
sionem et transformationem incipit quodammodo homo
vnus spiritus cum deo fieri et extra seipsum transfe
ri et ipsam veritatem intueri et ad vnionem
et adhesionem admittari Vnde augustinus vii. con
fessionum Iam inquit admonitus redire

ad me ipm intraui in intima mea duce te et
potui quia factus es adiutor meus et vidi q̄-
litumqz oculo aīe mee sup eundem oculum
aīe mee sup mentem meam lucem dīn im-
mutabilem Non hanc wlgarem et cōspi-
cuam oī carni nec qsi ex eodem gnē grandior
erat tamqz si ista multoqz clarius clarescet
totumqz occuparet magnitudine non h° illa
erat sed aliud aliud valde ab istis Qui no-
uit veritatem nouit eam et q nouit eam
nouit eternitatem Caritas nouit eam O et-
na veritas et vera caritas et cara eternitas
tu es deus meus tibi suspiro die ac nocte.
Ecce h' ē vltimus ascensus in hac pegrinatione
donec ascendamus essencialem visionem Sz
caueat hic bestia ne tetigerit hunc montem
caueat impurus nec hunc appetat. nā bes-
tia q tetigerit montem istum lapidabitur
Ut etiam circa has ascensiones modū habeas
te exercitandi. etiam hic sicut in precedentibus
gnālem modum habeas te exercitandi medi-
tandi de vita et passione xpi curauimus
annotare

De figuris et prophetiis et scripturis circa incarnationem xpisti

Circa opus nre redemptionis versatur
materia totius dine scripture et
oia in scriptura ad ipm referunt. Ipm futu-
rum testamentū vetus pronunciat ipm
fcm et impletum nouū clarius demonstrat
Cogita igitur q multa in figuris gestis factis

oraculis apparitionibus per reges prophetas sacerdotes ipsum opus ipsserunt. ex hoc intellige magnitudine huius opis quod exigit ... tudinem. Cogita tuam ... et in affectionem respectu desiderii antiquorum

Precia antiquorum desiderii

Mirare tuam et multorum circa hoc opus tepiditatem

De annunciacione dominica

Cum promissis figuras implendi ... plenitudo temporis et xpo desiderium patrum implere placuisset missus est angelus gabriel qui virgini nunciaret deum incarnandum. Hic exulta iam patrum desideria et precedentia oracula impleri. Attende angeli reverenciam ad mariam. Mirare dei humiliatione. Considera virginis exultatione. Nota marie humilitatem castitatem aliasque virtutes. Nota equidem iam leticiam exultationem et iocundam exultatione. Nec obliviscere ministerium quod exhibuit elyzabeth. Spectio

Vita xpi usque ad tricesimum annum suum

Dehinc dei filius cuius magnitudinis non est finis factus est parvus infantulus. Cogita quod deus parvulus vagit et iacuit natus est in presepio. Attende hic paupertatem nota humilitatem angelorum mirare concursum. Pastorum itiue excubias. angelorum et pastorum ausculta colloquium. Vide ioseph stupentem. Aspice mariam iubilantem. Nota faciem et dispositiones pulchritudinis pueri secundum modum magnitudinis. Mirare sapienciam et ...

osculare presepe dni pueri
Octaua die circumcidit(ur) et ihesus vocatur
Attende quod sine peccato assumpsit pene remedium
Compatere quod tener puer ledi(tur) et fundit pro
te sanguinem Considera quomodo lacrimat(ur) exte
rius Interius homini compaciebat(ur) Cogita de dul
ci nomine ihu sume exemplum teipsum circumcide
di
Apparens deinde stella fulgida magos duxit
ad xpm Cogita magorum deuotione et seqere
eos et deuotissime cum eis offer xpo quidquid
habes vel aiam tuam. Considera quantam humilita
tem et paupertatem magi inuenerunt nec xpus
aliter se disposuit propter magorum aduentum
Nota hic triplex testimonium de xpo nato stelle
magorum et iudeorum prhibentium testimonium
de xpo ut ne vacilles in fide.
Maria deinde xpm optulit et oblatione
pauperum redemit qui primogenitum Cogita
marie anne symeonis et ioseph processionem
et deuotus occurre vel aspice et attende
dulce colloquium et magnam deuotionem.
Attende xpi similiter et marie humilitate
Cristus adhuc paruulus vagit fugat(ur) ab herode
Attende xpi penitentiam et disce pati seqere
peregrinantes attende colloquium In omnibus
paupertatem disce et humilitatem
A duodecimo autem anno usque ad xxx(m) anni
ipse rex glorie in populo absconditus latitabat
non docebat nec miracula faciebat Et dum

cū diu tacuit tacendo maxime docuit. et nichil
faciendo maximum quod egit. Docens te non cito
ad docendum surgere nec sedendo prius et te humili
ando
Tricesimo vero anno a johanne baptizatus est.
Cogita johannis reverenciam qualiter ad xpi tactum
contremuit. Cogita xpi humilitatem quod se johanni
subiecit et omnem iusticiam et perfectum humilitatis
adimpleuit. Nota qualiter hic tota trinitas personaliter
ostendit qualiter pater xpm ad predicandum
misit dicens. Ipsum audite etc.
Dehinc quadraginta diebus et xl noctibus in
heremo ieiunans postea temptatur a sathana
Cogita xpi in heremo conversacionem quid ibi fecit
de deuota oracione eius et contemplacione. Nota ibi
eius humilitatem quia fuit cum bestiis secundum mar
cum. Cogita miram xpi pacienciam a demo
ne portatus et sustinet. Cogita quam sapienter
sathane restitit et tibi exemplum contulit resistendi
Mirare eius dignitatem quia angeli ministra
bant ei. Ex tunc quosdam abiectos eligens
piscatores cum eisdem predicationis gladio
cepit totum mundum debellare. Nota eius
totam vitam cum apostolis. Nota eius dulcem
conversacionem. Considera secretum eorum colloqui
um in domo in via. Vide quomodo inter eos est
qui ministrat. Cum eis sedit una mensa
et scutella non habet privilegium etc. Ex tunc
visus deinceps [illegible] est super terram et cum hominibus
conuersatus est. Siquidem inter homines ambu

lans et vbique verbum dei seminans multa mira
cula que nisi a deo fieri non potuerunt fecit
cecis visum surdis auditum restituit demones
fugauit leprosos mundauit contractos omnes
sanauit et tot miracula fecit que vix
scribi possunt. Peccantibus peccata indulsit
vbique predicabat parabolis misticas proponebat
In quarum vna pastorem se dixit ad oue
tamen perditam reducendum aduenisse. Notabis
et attende quod frequenter sequebatur xpm
multitudo maxima non nunquam septem milia
vel quinque milia etiam usque ad heremum
Sequere et tu xpm esto circa ihm vt verba eius
audias faciem xpi et apostolorum inspicias et
colloquia et miracula videas. Volens autem
hostiam offerre xpc quam venerat ut se ag
num verum paschalem ostenderet quinta die
ante pascha allatum est a discipulis azellum
celi terreque dominus ascendit magnoque triumpho
et laudum preconiis pueris hebreorum clamantibus.
Osanna in excelsis Iherusalem ciuitatem suam ingreditur. Nota azinonis
regis xpi humilitatem quo sedet quo orna
tus. qualem habuit regiam familiam.
Cerne ipm ihesum cum appinquaret et videret
deflentem et lacrimantem magis autem ciuitatem
peccatricem De cena domini

Cum autem iam tempus patiendi ista
ret ipse qui suos semper dilexerat usque
in finem dilexit eos. Siquidem transiturus ex

hoc mundo cenam fecit magnam mirabilem plenam misteriis et gratuitam sacramentis ad quam inuitauit apostolos Desiderio inquit desideraui hoc pascha manducare vobiscum In qua cena multa mirabilia fecit ymo mirabilium suorum omnium quoddam memoriale et compendium instituit dans escam timentibus se in memoriam mirabilium suorum Hoc inquiens facite in mei commemoracionem Jheronimus Hanc ultimam memoriam reliquit quemadmodum si quis pergere proficiscens aliquod pignus ei quem diligit relinquit ut quocienscumque viderit possit eius beneficia et amicicias commemorari. Quem si ille perfecte dilexerit sine ingenti desiderio vel fletu videre non potest Ideoque saluator hoc tradidit sacramentum ut semper commemoremur quia corpus et sanguis christi est ut non simus ingrati de tantis beneficiis. Sunt autem in hac cena multa tibi omni deuocione et reuerencia reuoluenda ac pictura colenda Meditare igitur quomodo in hac cena ipse dominus magnus et laudabilis nimis pedes discipulorum lauit, inclinans se usque ad terram et precingens se lintheo, ut nos instrueret sue humilitatis exemplo Cogita modum quo christus in hac locione se habuit exterius et interius, quia exterius humilime et diligentissime lauit. interius summa humilitate et deuocione opus suum perfecit Respice piissimum regem et dominum sedentem ad mensam et comedentem ex vna scutella vna cum discipu

lis · Cogita quam habundanter xpus in hac cena
refecit discipulorum corda infundens doctrina-
rum fluenta · Denique sermonem fecit sin-
gulis verbis ignitis quasi amoribus facibus scin-
tillantem quem iohannes ewangelista teter-
rimus altius videns et altius volans solus
copiose descripsit · Cogita qualem agnum typi-
cum comedit et tibi quo verum agnum et eu-
caristie sacramentum manducare debes fi-
guravit · Sed super hec omnia mentalibus oculis
et devotissimis desideriis semper recogitare
et ad cor tuum debes inducere ipsum excellentissimum
sacramentorum ibi institutum · Mirare eius
largissimam munificentiam et huius sacra-
menti profundissimam dignitatem ad dum
huius dignissimi sacramenti facis memoriam
in mentem tibi veniant omnia que xpus gessit
in carne · Hoc enim est quod ait · Hoc quotiens-
cumque feceritis in mei memoriam facietis
eorum scilicet que pro te gessi in carne quia propter te homo
factus sum · propter te amarissime et multa per-
passus · propter te tandem crucifixus · Prepara-
tio ad communionem loco studii

Uterum quia tibi per tot arduas et diffici-
les ascensiones gradienti adhuc longa
restat via et magnus ascensus hominibus sum-
me est necessarius in hac qua gradiaris ·
unde et nomen sumpsit ut viaticum appelletur
Bernardus · Corpus xpi egrotis est medi-
cina peregrinantibus dieta · debiles confortat

valentes delectat languorem sanat sanitatem servat fit homo mansuetior ad correptionem paciencior ad laborem ardencior ad amorem sagacior ad cautelam · ad obediendum promptior ad graciarum actionem devocior Ideo necesse est ut frequenter te ad huius sacramenti prepares communionem · Nam sicut iste cibus bene et digne susceptus magnam et multam graciam confert · ita male dispositis maiorem infert culpam et mortem non sui culpa sed vicio recipientis Sunt enim frequenter effectus sacramentorum secundum disposicionem accipiencium ut ad bonum ut ad malum cooperentur Ut autem ipsum digne possis suscipere in tribus te debes exercere ad huius sacramenti dignam suscepcionem requisitis · que sunt corporalis mundicia puritas consciencie et devocio actualis · Corporalis mundicia interdum est de congruo interdum non necessarie requisita et hoc secundum quod variam habet causam et originem · Puritas autem consciencie ipsa est tibi precipue ante omnia necessaria Ideoque ante reverendi huius sacramenti suscepcionem maxime debes tempus secundum primam et secundam examinacionem discutere modo superius posito et sic ad contricionem te exercere et ad compunctionem inflammare ut scilicet doleas de peccatis commissis corde ore et opere et insuper de hiis que facere omisisti · Et deinde eodem modo quo dictum est accede confessorem et confiteri peccata tua notabilia cogitata et ignorata Tercio te debes exercere ad actuale

precipue generalia et peccatis sui peccatum

devotioēz q̄ videt i duob; cōsiste ut .s. ad sup
tionem huius sacramenti timorem et reverentiam
habeas. Atque insup actuali amore unionis
ad xpm et desiderio movearis. Igitur tibi
inducat reverentiam adducens i mētis obtutibus
huius sacramenti profundissimam dignitatem.
et dignissimam et metuendam profunditatem
Itaque ut reverentiam hui9 sacramenti et digni
tatem intelligas et nō insensibilis sine timore
accedas diligenter advte quis quē sumis q̄s
sis qui sumis. Sumis enim eū quē Johes
baptista tangere cōtremiscebat. quē petrus
apostolorum princeps a se expulit p formidine
nō audens ei appropinquare dicens Exi a me dñe
quia homo peccator sum Ipm q̄ sumpturus
accedis adorant dñationes tremunt ptates.
Iste quem sumis erit iudex tuus et ei9 tribuna
li iudicandus astabis. Ipse enim ē i cui9 ma
nus aīa tua hinc egressa deveniet ab eo p
ut meruit receptura. Vide igitur quanta reverentia
debeas accede. Attende q nychil tm deū offen
dit quantum temeritas psumptuosa et irreveren
tia inverecunda. Cogita deinde tu quis es Ecce
homo tepidus negligens vinosus Reduc ad
memoriam qualis sis ex tribus examinati
onibz p̄missis, Cogita q̄ si quis mille annis te dem
pparaveris nullatenus sufficeres ad condigna
sacramenti huius sumpcioēz. etiā si omn sctorum
meritis floreres. Quō igitur audes accede
sine timore sine reverentia qui vix ad modicum

tempus te in corde disponis preparare. Time ne
dicatur Ecce tradentis manus mecu est i mesa
si videlz s'm bnardum Suscepitu xpm tradi
vicijs supbie iracundie 7c. Time indigne susci
pere ne iudiciu tibi manduces et bibas. Non tn
sit hi timor tantus ut desideriu penitus excludat
et deuocioez tollat. Nam panis iste s'm aug9
stinum qrit esuriem hois interioris. Vn nec
est te eciam hre desideriu et amorem. Multis
aut modis potes desideriu tuu iflamare erga
huius reuerendi sacramenti sumpcione. No nuq
debz affctm tuu iflamare amor vnionis xpi
ut xpm ad te sepius venientem mentis affctu
et intimo posses cordis tui desiderio amplexari
No nuqm trahe debz affctm tui sanctitatis ilne
desideriu ut cu te vides concupiscenciis et passio
bus plenu et turpm i te deficiente et proficere no
valentem tamqm mediu pxssimu ad te it' ducas
dnm ihm cui9 nomen d' ihesus .i. saluator.
No nuqm debz attende desideriu tuu consciena
delictoz. Cum em sentis te grauibus pctm deu
offendisse atq3 xpm hc sacramentu i remissionem
pctoz instituisse no e miru si ad ipsius iflamaris
sumpsionem Item trahe debz affcm tuu amor
et conpassio proximoru ut s. p hostiam hanc
posses succurre viuis et defunctis et sic de mltis
similibus. Pro maiori aut desiderio tuo iflam
mando et excitando potes diligent' ex vita xpi
considerare quo ipe dolores et infirmitates
omn desiderancium adorancium et in se credenciu

et infirmitates omnium ipse portavit. Siquidem mu
lier accedens retro et humiliter sed et cum fiducia eius
tangens fimbriam est sanata. Peccatrix pedes
eius osculans est mundata. Chananea cum impor
tune sequitur exaudita leprosi accedentes sunt curati
Demoniatici et palitici et cetera nature monstra
dum accedunt et credunt salutem consequuntur
Nam virtus de illo exibat et sanabat omnes.
Publicani et peccatores accedentes veniam pro
merent .... eorum dominum despexit. Igitur cum
feceris quod in te est cum reverentia et timore cum
desiderio pio et amore accede sperans de in
finita dei pietate. Cum etiam a te ad huius
sacramenti sumpsionem disposueris debes te in me
moria passionis domini diligentius exercere.
Inter predictos autem duos affectus timoris scilicet amo
et amoris fluctuat mens et exercitium devotorum.
Et aliqui quidem magis ad eius sumpsionem ardenti
desiderio anhelant et frequentius accedunt
Alii timore et reverentia huius sacramenti territi
attendentes sacramenti dignitatem et propriam
vilitatem periculumque indigne sumencium magis
se retrahunt et pre formidine ab eius sumpsione
se cupiunt elongare. Verum uterque affectus
recommendabilis est et interdum ex desiderio
accedere et interdum ex reverentia dimittere
laudabile est pro loco et tempore oportunis.
Ut secundum augustinum unusquisque consciencie
relinquendum est quod faciendum videtur.
Unum tamen omnibus indubitanter securum est ut scilicet

net ex reverencia desiderium et spem excludamus
nec rursum ex spe et desiderio relinquamus
reverenciam et amorem sed inter utrumque affectum
medii fluctuemus. aliquid plus de uno habentes
aliquid plus de alio. Ait enim beatus gregorius.
Nichil nobis securius quam sub spe semper timere.
affectus tamen amoris absolute loquendo excellit
Sed quod absolute est melius sed in casu fit et
est multis periculosius magisque timendum

De passione domini et de tribus in quibus debet
se homo exercere circa passionem domini

Vadam ad montem mirre. Et tu homo
devote si montem mirre id est amaritudinis
penitencie per carnis mortificationum vias arripe
atque per timorem et spem ad montem et ad ascen-
sionem puritatis ascende nychil tibi utilius quam
ut nonnunquam mirram passionem devote salvatoris
tui studeas colligere Inde tibi mirra ama-
ra timoris preservans a putrefactione vanae
delectationis dum vides dominum tuum ascendisse mon-
tem mirre id est montem calvarie. Vel magni-
tudinem pene propter peccata tua sustinuisse. Inde
tibi non nunquam contra spes et devotio et un-
guenta preciosissima timoris et amoris gratitudinis
conpassionis et huiusmodi emanabunt. Igitur
ut te labor non terreat amaritudo non deiciat.
spes trahat. devotio alliciat gratitudo amor et
conpunctio ascende cogunt montem puritatis
plus vade speculando ad xpm qui non incongrue
potest dici mons mirre propter amaritudinem passionis

acerrime. Debes aut p° ad ipm ire devotam
passionem suam velut mirram prima vincat
colligendo et cordi tuo imprimendo. Et hoc fit dum
passionem xpi circumspecte morose et devote
ruminas diligent ad lram seu pm sensum ver-
boz speculando. Secundo debes ad xpi passioz
tamqm mirram ire vn aliq ad tua utilitatem
trahe seu medicinam contra vulnera passionu
sive exempla virtutum. 3° debes ad ipm ire
et ex illa mirra pma metem tua ad devotioz
pungere et amorem inflammare et teipm prop-
tum effice ad om tollerantia tribulationum
Ut autem xpi passionem ad lraz devote legere
valeas et circumspecte dirige scire debes q talis
meditatio passionis dnice simpliciter ad lram i.
simpliciter facta et gesta penalitates xpi in
passione considerare maxime inducit copassio-
nem et devotionem ad xpm ex copassione.
Ut autem melius copassioez et devotioez ex huius-
modi meditatioe elicias debes summope hoc quod
prius dictum e attende ut s semp xpm quo-
madmodum poteris unam psonam concipias que
et hoem esse et fuisse no dubites. Cum igitur
legis xpm talem penam sustinuisse vl sic et
sic vidisse vl tacuisse et cogita semp et i conceptu
sit forma ut nomen Jhesus tibi deu et hoem
repntet et sic xpm devote et maiori reverentia
aspicies multoqz amplius compacieris. Si
enim humano affectu bruto aiali copacieris ita
se afflicto quantomagis compacieris xpo si

si eu no solum ut hoem purissimu dulcissimum
mitissimu nobilissimu amantissimu graciosu
et decorum i conceptu assumeres. Veru isux
ut deum omnipotentem metuendu et reuendu
adorandum creatorem et iudice tuu mentis
tue oculis rpsentares. IIo ut xpo amplius
compatiaris et penalitates eius medullitus
aiam tuam gladio doloris trasuerberent. De
bes xpm i quauis pena constitutum no solum
//afflictu respice qi exterius summo dolore [struck out] //
sed eciam siuope cu diligentissime iterius
omni dolore repletum et absinthio vniuse ama
ritudinis rebatum. Pmo igi quocies legis aliq
penalitatem vel aliquod obprobiu xpo illatu
no p illud ita accipias xpm passum et sustinui
sse sicut alius aliquis homo p eandem penam
sustinuisset. sed incidibilr aliter et amplius vlt
oem hoem. Cuius causas debes diligent i cor
de colligere. qm sunt multu ad copassioez motiue
Igitur notum e tam pse vnuqq aliq pena
sensibili torqui et affligi qnto plus aliquis
sensiu illam penam tamqm sibi incouenientem
sentit. Nz et iterum no e dubiu sensus alicuy
hois tanto plus et acius pena sentire et ex
eadem torqri qnto sensus illius hois fuerint
viuaciores. Cristus aut nam viuatissime
complexionis dignitate nobilissimus. ideo
maximam sustinuit penalitatem vlt quemuis
alium hoem. Vide go si aliquis dolor silis
sicut dolor eius. Cogita ergo si tibi ut alteri

tenero homini intollerabilis pena esset caput spinis
perforari totum corpus acrime flagellari & quanto ma
gis ihesu xpo homini et deo fuit illa pena grauissima
in natura sua nobili et delicata . Item xpus
paciebatur quantum voluit vnde secundum ewangeli
stam Jhesus turbauit seipsum Item oblatus est
quia ipse voluit . Sed et xpus passionem suam
assumpsit pro satisffactione originalis criminis
tm // quod tantum fuit ut totum genus humanum iusticia
originali spoliauit et ipsam naturam inficeret
et eterna beatitudine priuaret . Et item per
passionem et mortem assumpsit ut ipse esset
hostia sufficiens pro omnibus hominibus et quia dei
perfecta sunt opera videtur omnino quod xpus assumpsit
mortem amarissimam Vnde Jheremias . O vos
omnes qui transitis per viam videte si est dolor similis
sicut dolor meus ac si diceret . Nequaquam ymo
dicunt doctores quod dolor eius et passio fuit adeo
acerbissimus et afflictiuus quod excederet dolo
res omnium hominum quos ab inicio seculi passi sunt vel
passuri // Preterea etiam non modicum auxit xpi
dolorem quod hanc passionem a tali populo sustinuit
cui tot beneficia contulit cui merito dicere potuit .
Popule meus quid ego deus tuus quid pro te
facere potui et non feci tu vero quid michi peius
rependere posses quam quod per acerrimam mortem inflixisti
Vnde contra compaciens huic populo orabat Si possi
bile est transeat a me calix iste .i. ab hoc populo in
fligendo ut quidam sancti voluerunt Sed
et passio xpi fuit in omni membro et in omni sensu

Manus grauose pforate caput spinatum totum corpus flagellatum etc. sicut potes per singula currens studiose persentari. Item passio eius obprobriosissima derisione confusione scandalo sputatione capitis uelatione plenissima ut numquam simile legisti et hoc ex maxima inuidia phariseorum. Item ut melius amaritudinem passionis xpi sentias habe pro regula ut quotiens ewangelista absolute ponit aliquam penam in xpo inflictam tunc tu in corde valde uel maxime uel seuerissime intellige ubi grauia pertulit cum seruis pontificis. Cogita tu valde grauiter sicut dubium non est quamuis certum gradum passionis vel afflictionis scire non poteris. Aduerte nunc etiam et diligenter in corde colloca causas afflictionum et dolorum xpi que forte sensibilem penam precellebant. Hec autem interior afflictio surgebat primo ex feruido zelo xpi pro humano genere saluando pro quo tamen quo ad maiorem partem passionem suam videbat infructuosam et inutilem licet pro omnibus esset sufficiens et superhabundans non autem efficiens propter maliciam multorum. Item habuit maximam compassionem cum matre sua benedicta omnibus amaritudinibus repleta. Item generabatur interior pena ex miseratione iudeorum. Item ex dolore discipulorum et petri precipue iude. Item ex mira cecitate et ingratitudine pro qua et fleuit super Jeruzalem dicens Si cognouisses et tu etc. Crede nunc pio oculo respice xpm in passione sua constitutum lege eius passionem et respice eum non solum exterius

afflictum sed interius exterius quam totum dolorosum totum afflictum et amarissimis doloribus repletum. Et valde mirandum si ita respicis deum et hominem afflictum tantis quam tribulationibus circumdatum et non moveris affectiosa conpassione. De secundo autem quomodo tibi utiliter passionem christi assumere debes ad fructum et utilitatem ad imitationem scilicet virtutum vel fugam viciorum debes summo conamine ad hoc affectum et intellectum tuum dirigere ut in omnibus gestis verbis et responsionibus christi que in historia legis dominice passionis sentire possis quomodo christus se habuit interius quomodo iudei pylatus et herodes. Maria mater domini maria magdalena pro loco et tempore se habuerunt interius et exterius et sic invenies in christo passo omnium virtutum copiam et contra omnia vicia summam medicinam. Ubi gratia. Cum legis stetit ihesus coram poncio pylato preside. cogita primo modum stationis quomodo christus se habuit exterius quam inclinato capite oculis in terram demissis et sic de aliis moribus humilibus. Deinde cogita de responsione eius et de modo ~~[illegible]~~ verba quam humiliter quam leniter et pie protulit. Cogita de modo quomodo habuit se interius in hiis omnibus et invenies eum absque rancore absque invidia absque iracundia humilem et mitem corde. Sic cogita de modo quomodo habuerunt iudei exterius quam horribiliter et perverse magnis clamoribus et durissimis vocibus cum accusantes clamantes reus est mortis

Responsiones. Responsiones.

Et crucifige crucifige eum. Si non esset malefactor hic non tradidissemus eum tibi et sic de aliis. Cogita de modo quo se interius habuerunt et invenies quod ex invidia stridebant super eum dentibus suis et movebant contra eum ex maxima invidia et iracundia. Sic cogita de beatissima virgine maria et magdalena quo se habuerunt in moribus exterioribus quia dolorose non tamen inordinate et incomposite maxime dei genitrix que nec venialiter peccavit per aliquam deordinationem. Cogita modum quo se interius habuerunt et invenies maximum dolorem et summam tristitiam. Et si ita bene tractaveris invenies in christo omnium virtutum summam et conpaciendi materiam et debita medicamenta viciorum. Ideo quo ex miseria passionis dominice possis mentem tuam tamquam pinguedine devotionis et adipe iungere atque ad caritatem affectum tuum inflammare debes cogitare quod tu homo es causa tanti doloris tanteque amaritudinis. Itaque ut supradictum est attrahe tibi hoc beneficium quasi pro te solo passus sit christus et inde gratitudo oriatur tibi. Nam passus

tua est propter illuminationem redemptionem et iustificationem et glorificationem. Propter tuam illuminationem ut sequaris exemplum eius et intellectus tuus illuminaretur in cognitione veritatis. Igitur omnia que legis christum fecisse attrahe tibi quasi

solum pro te sint facta et cogita semper quasi christus dicat tibi Hoc feci ut sequaris me. Propter

tuam redemptioez qz ppt pccm originale eras
ppetue dapnatus Cogita ergo q grave est
pccm tuu ppt quod expiandum tm exigitur
medicamentum tm ~~tam~~ pciu et inde tibi nascitur
timor et horror peccandi 2us Propter tuam
iustificatioez et maxime tibi exurget amor,
q ille qui te no indiguit nc bonoru meoru eguit
Propter tuam gloriam tanta voluit sustinere
Sed quia homo hunc montem mirre i mag-
nitudine amaritudinis no potes sil i corde
colligere vel apphende s necesse e ut successive
p exerciciu recolligas et contineas i corde repos
Ideo pro faciliori tuo exercicio passioes xpi sub
brevibus particulis hic ex ewangelio collectis
annexuimus pro lucro meditationu et administratio
exerciciorum Passio xpi breviter tacta in parti
culas distincta Prima particula

Igitur celebrata illa solempni et rega
li cena xpus deus et homo surrexit atq
cum discipulis cepit ad mortem inimicis obvia
pperare. Verum eundo dulci colloquio discipu
los de sua passione instruxit et pmunivit 2us
q pcusso pastore dispergendi eent oves gregis
Petru pmunivit et q eu negaturus eet pdixit
Hc ad ~~tuam~~ sensum et devotam meditationem Wale
trahens an oia cu reverencia et pia dulcedine
recole psonam xpi deu simul et hoem et quo
dicit et loquit diligenter cu reverencia admira
tione et pietate ausculta. Deinde ad tuam
utilitatem et moru iformatioez diligent con

+ et inde gratitudo orit q ~~tm~~ voluit pati ut tu indignus
posses haberi iustificatione dei. Ppt tua glificatioez

considera quam dulciter verba protulit quam benigne
se habuit quam dulci colloquio amonuit Conside-
ra etiam quod fuit ab intra dolorosus et de
morte iminente contristatus Deinde cogita 2o
quod pro tua redemptione iam incipit ire ad mor-
tem et pro te imolari et compunge ad devo-
tionem et lacrimas. Et hic et hinc similiter pertracta
ubicumque tibi convenit secundum tria prius dicta nec
sit amodo reiterare Deinde relictis aliis
discipulis et assumptis dumtaxat tribus principalio-
ribus ipsos alloquendo ait Tristis est anima
mea usque ad mortem Postea et relictis illis solus
ivit in montem orare ubi post trinam orationem
tantus et tam imensus factus est horror et timor
ut pre magnitudine horroris sanguinem sudaret
in terram defluentem quod de nullo unquam
homine quantumcumque afflicto legitur. Et tunc an-
gelus domini eum confortavit procedens autem promp-
tissime licet mirabiliter penam horreret inimicis
suis obviat et verbo unico in terram prostravit
Iuda pacientissimus dominus osculum suscepit
Deinde crudeliter a iudeis capitur vincitur et trahitur.
Tunc omnes discipuli relicto eo fugierunt.
Ipse autem ad domum anne primo ducitur ubi crudeliter
in maxillam a servo nequam percutitur. Et si vo-
lueris poteris hic te diligentius occupare consideran-
do quis sit iste qui ita obprobriose trahitur et
ducitur et cogita ut prius quod homo benignissimus
amantissimus [illegible] Sed secundum deitatem
cogita quis sit iste ut te ei subdas pro eius aspectu

Crede igitur et cogita ipsum veraciter et dei filium
omni principum omni saluatorem et omni retribu
torem . Hec sit particula prima mirre dulcis
amaritudinis colligendi Secunda particula pass
Trahitur autem in domum cayphe vbi scribe
et sacerdotes eum exspectabant . Cogita
quomodo xpistum trahebant quia peruerse et dure .
et cogita quanta auiditate pharizei exspectabant
quia inuidia pleni . Cum autem a principe sac
dotum adiuratus veritatem fiusset confessus
tamquam blasphemus percutitur ictibus quibus
tamquam [illegible] sibi false nomen prophete vsurpasset .
facie uelata percutitur . conspuitur et irridetur et
falsum testimonium contra eum queritur . sed conueniens
non inuenitur . A petro ceteris discipulis fortiore
negatur xpistus tamen respectu clementie amarissime
deplorat peccatum . Mane autem facto tamquam latro
per plateam iudicii adducitur adiudicandus mor
ti , Videns autem iudas quod ad mortem
peteretur tamen in se doluit quod tam dulcem magistrum
suum tradidit ut seipsum pre amaritudine et do
lore laqueo se suspenderet et retulit triginta
argenteos cum quibus emptus est ager iuxta prophe
tiam iheremie Deinde cum multis clamoribus fal
sis accusatoribus accrescente tota populi multitudine
coram pylato accusatus . Missus et ductus
per plateam ad herodem ab eo ut fatuus irridetur
Hic diligentissime considera qualis est qui patitur
et ei configurare ut compatiaris innocentissimo
mitissimo amantissimo Tercia particula .

Stante autem ihu humilime coram py
lato p̄side magnus tumultus et clamor
validus inualuit clamantibus ipsis iudeis.
Crucifige crucifige nos legem habemus et s̄m
legem debet mori z̄ᵃ. Tunc pylatus fecit
xpm̄ durissime p̄ totū corpus flagellari. et
ī figura regis tamq̄m elatē se regem no
minasset multipliciter illuditur et clamide
induitur. Caput spinis coronatur arūdine
grauiter perberatur. ut rex genibus flexis
deispone adoratur Hic diligentissime ho attende modū
quō xpus se habuit quomodo pylatus sedens
ī throno tamq̄ dūs foret xpi dm̄ et iudex eius
nesciens inquit quia potestatem habeo dimitte
di te. Attende modū quomō iudei clamauerūt
Vide causam cur xpus hec oīa sustinuit. nō nisi
propter te redimendum Iterant et multiplicant
clamores iudei Si hunc dimittis nō es amicus ce
saris. Crucifige crucifige eū z̄. Tunc pylatus ti
more cesaris victus tradidit xpm̄ crucifigendū
Exiens autem ut crucifigeretur ipse sibi portat pa
tibulum Sequentibus se mulieribus ayt.
Nolite flere sup me z̄. Considera aut hic quātus
et gloriosus rex celi et terre dūs sabaoth sit iste
qui sic illuditur regis sermate ut sic ad ipm̄ possis
egredi p̄ admirationis aspectum Est eni īme
sus ptāte speciositate felicitate et eternitate. Admi
rare igitur maiestatem anychilari specio
sitatem decolorari felicitatem tormentari et
eternitatem mori

Quarta particula passionis xpi

Ductus in monte caluarie incipiunt se lictores disponere ad crucifigendum exuere ~~ipm~~ vesti xpm bus vt Cogita tu diligentissime modum crucifixionis quia aut crucem primo erexerunt et xpus deinde crucem ascendit Et tunc uide quo pendet primo brachio uno fixo et altero non Et cogita xpi pacienciam et modum quomodo se habuit Sunt certe crucem ponentes primo affixerunt et deinde erexerunt Et tunc considera xpm iacentem sup terram crucem manus proprias extendentem et ita erigitur Respice deinde xpm in cruce lacrimantem sitit in cruce orat pro crucifixoribus blasphematur a pretereuntibus a phariseis et latrone Titulus verissimus et indelebilis scribitur Jhesus nazarenus rex iudeorum Stat ergo benedicta mater xpi gloriosa sub cruce doloribus plena quam unquam ampliorem habuit dolorem tm quanto fuerit maiorem amorem Tandem xpus matrem suam johanni commisit Fiunt deinde tenebre per totum mundum Clamans proinde hely hely quanta sua foret pena et quod humanitas a diuinitate quodammodo fuit deserta designauit et hoc propterea quod nulla fuit redundancia virium superiorum quibus fruebatur ad vires inferiores quibus patiebatur Igitur accepto aceto cum iam nil restaret agendum vel implendum clamans voce magna spiritum emisit Inuens quod quamdiu voluit vires sibi remansit et quod nullus animam suam a se tolleret nisi ipse eam poneret Unde papue centurio ex hac voce motus dicebat Vere filius dei erat iste Et hic considera qualiter fortiter xpus passus est ut eum studeas imitari Passus

est enim sicut verus agnus liberalissime respectu proximi severissime respectu sui obedientissime respectu patris prudentissime respectu adversarii
Stude igitur ad habendum habitum secundum effigiem imitationis christi scilicet benignitatis severitatis humilitatis et perspicuitatis
Ossa latronum et cetera confringunt christi autem os non minuunt ut prophetia servetur latus //integra
eius unus militum aperuit unde sanguis et aqua exivit. Velum templi scinditur sepulchra mortuorum aperiuntur ut inde in die resurrectionis cum christo resurgerent. Hic considera quanta pro te passus est christus et ex omnibus premissis mentem mitte ascende in totum passionem christi et amaritudinum acerbitatem revolve. Passus est christus iniuriam contumelias ludibria supplicia. Hic et tu passionem christi imitando amplectere pro eo omnem passionem plenam iniuriis contumeliis ludibriis et suppliciis. Qualiter devotus in sintilis ascensionibus passionem christi debet diligere ut per eam ascendat per spem confirmatur per virtutes ...
Si vero plenius vis scire quo hereat passio christi generat dolorem et ita proficit in prima ascensione quo timore iuvat et ita iuvat in primo gradu secunde ascensionis Si vis scire quo spem elevat et caritatem auget intellectum illustrat et affectum informat debes diligenter in christi passione et morte investigare et inquirere septem veritatis illustrationes quarum cognitio ante christi passionem

admodum erat occulta. sed in passione xpi velut
secretissimum et veritatis reserata ut de hiis dicitur post
illud apocalipsis Apertum sunt signacula eius sep
tem. Si igitur vis te excitare ad timorem. Si
vis erigere ad spem respice primum signaculum
in xpi passione reseratum Est autem signacu
lum hoc Deus admirabilis, De quo in passione
ostensum est quod ipse sit summa sapientia qui
tam prudenter dyabolum decepit non autem
per infinitam potentiam violenter oppressit Secundo
ostensum est in passione quod ipse sit summa iusti
cia inquantum constituit redemptionis precium. Tercio
ostensum est quod sit summa misericordia in eo quod pro nobis
tradidit filium suum unigenitum. Si ergo
vis te excitare ad quod magis timendum quoniam
quod deus est summa iusticia qui elegit sub
ire mortem potius iusticia sua relinqueret
peccatum originale inultum. Si iterum in passi
one xpi vis te excitare ad timorem spem et
caritatem diligenter lege aptum signaculum
secundum quod est spiritus intelligibilis qui manife
status est in xpi passione esse maxime benignita
tis et hoc quantum ad angelos qui deum suum
permiserunt crucifigi. Secundo manifesta
tus est quod sit eximie dignitatis et hoc quantum
ad homines pro quibus xpus fuit crucifixus
Tercio manifestatum est quod sit maxime
crudelitatis et hoc quantum ad demones qui
eum crucifixerunt. Si igitur vis tibi tradere
incutere cogita quod adversarii tui sunt tam

crudeles qui xpo dno pepercerunt sed depu-
lerunt et crucifigi fecerunt. Preterea uo prestat
tibi hic temptando et in futuro si promerueris
puniendo. Si uis spem erigere cogita quod
illi spus angelici tante sunt benignitatis
quod libenter oroes tuas ad celum deferent et pro
te dno supplicabunt. Si uis ad amorem
inflammari cogita quod xpus tante te reputat
tantumque amauit ut pro te redimendo voluerit
crucifigi. Si incipis ascendere a concupiscentijs
et delectat te pnis seculum neque lege apud
signaculum tercium quod est mundus iste
sensibilis. Nam ipse in morte xpi probatur
esse locus tenebrarum in quo regnat cecitas
quia lucem veram non cognouit. In quo reg-
nat sterilitas quia xpm infructuosum reputauit.
Impietas quia innocentem xpm condempnauit.
Et ita huiusmodi speculatione mens tua auellitur
ab amore mundi. Si vero plenius vis cor-
tuum forsitan in ipsum ab oblectationibus mundi
abstrahere certe te in passione xpi lege apud
signaculum quartum quod est infernus quia
infestatus est esse per xpi mortem plenus omni
egestate vilitate et paupertate. Nam si hec
xpus passus est propter delectionem nichilominus
dampnati hic patientur propter iustam eorum retributi-
onem. Item si uis conpunctionem ex timore con-
cipere de peccatis tuis ut per eam a concupiscentijs
libereris lege signaculum quintum in passione
xpi reseratum id est reatum culpabilem qui

ex hoc mirabiliter probatur quod detestabilis quod ad
sui remissionem indigeat tam magno precio tam
grandi piaculo tam difficili medicamento. Item
si vis cor tuum ab amore mundi aliquantulum separari
sursum per spem erigere lege signaculum sextum apertum
tum. id est paradisum desiderabilem qui ex passione
christi aperitur et monstratur locus esse plenus glorie leti
cie et opulencie in eo quod christus rex per cuius constitucionem
factus est vilis pauper et miser. Item si vis te
attendere ad cordis puritatem et externa virtutum
lege apertum signaculum septimum quod est virtus
laudabilis et invenies in morte christi quod sit virtus
preciosa speciosa et fructuosa. Preciosa quia christus
non voluit perdere vitam temporalem quam contrariam
virtuti. Speciosa quia in contumeliis relucebat.
Fructuosa quia vnus perfectus actus virtutis infer
num spoliavit celum aperuit perditum restauravit.

Tercia autem die De dominica resurrectione
christus victor mortis resurrexit et nos resurrectu
ros monstravit. Si igitur christo passo fuisti com
passus nunc resurgenti congaude. Cogita devote
qualiter anima christi ad infernum descendit quid ibi egit
et de gaudio sanctorum patrum et tristicia demonio
rum. Cogita de timore custodum. Cogita de
custodia angelorum circa sepulchrum quorum
nunc refertur vnus solus sedere nunc stare
nunc super lapidem nunc in sepulchro. nunc
duo et hii diversimode per quod ostenditur mul
titudo angelorum iuxta sepulchrum et ~~va~~ va
ria visitatio mulierum. Cogita quomodo

amor et desiderium magdalenam et alias mu-
lieres frequenter cogebat currere et sepulchrum
domini visitare. Cogita de variis xpi appari-
tionibus. Cogita de dulcibus eius colloquiis
cum dulcis discipulis. Cogita quod xpus in ga-
lilea voluit apparere non ut de viciis debeas
transmigrare. Pascha enim dicitur transitus.
Sed in galilea id est transmigratione et mutatione
corporum nostrorum in regno celorum xpm videbimus
post generalem resurrectionem. De gloriosa ascensione domini ihesu cristi

Post quadraginta
dies resurrectionis ascendens xpus in
altum captivam duxit captivitatem sanctorum
patrum. Meditare de gloriosa processione
ascendencium cum xpo. Nam sancti sequebantur
angeli venientes obviabant. Et tunc inter
se questiones illas formabant de quibus ysay-
as ait. Quis est iste qui ascendit de edom
tinctis vestibus de bosra. Et. Quare rubrum
est vestimentum tuum etc. Cogita de tristicia apostolorum
et gaudio eorum. Cogita de angelis redeunti-
bus et apostolos consolantibus. Disce tu ascen-
dere ad xpm quia per ascensiones suas dictas
ut reliquas hic viam ascendit cum salvatore
ut dicit augustinus. De missione spiritus sancti

Deinde de celo dominus in linguis
igneis misit spiritum sanctum. Per quod discipuli
fuerunt ~~discipuli~~ apostoli confortati in caritate
fundati. Meditare quod spiritus sanctus in igne
cur in linguis cur in utrisque simul et cur in

aliis creaturis apparuit et stude proprietates talium rerum in te habere. Cogita effectus et dona spiritus sancti et multa similia circa spiritus sancti emissionem. Quod presertim in hac vita nullus de premissis gradibus possunt perfecte ascendere

In tribus premissis gradibus ad puritatem cordis et caritatem ascendimus. In primo siquidem deum querimus sed non inuenimus per secundam videlicet caritatem. In 2o circuientes plateas celestis iherusalem et tabernaculo eius offerentes hostiam conuersationis magni desiderii inuenerunt nos vigiles qui custodiunt ciuitatem sancti angeli scilicet quos per spem et desiderium contemplamur. Sed nec est ibi quiescendum sed adhuc ascendendum. Paululum inquit cum pertransissem eos id est ad tercium gradum ascendissem inueni quem diligit anima mea. Itaque in primo mundi concupiscentia deseritur. In 2o mens superius subleuatur. In 3o quiescit in deo quieta. Nec tamen putes quod aliquis istorum graduum usque ad summum vel perfectum in hac vita possimus ascendere. Neque enim in hac vita possumus omnes concupiscentias expurgare cum neque ipse paulus perficere inuenit id est perfecte quod est non concupiscere secundum augustinum. Sed nec quamdiu viuimus possumus omnes affectiones sursum leuare quin aliquid remaneat in terra corpus enim quod corrumpitur aggrauat animam et deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantem

Sed multo minus possumus iam puri et ydonei fieri ut possimus iugiter deo adherere quamquam dum sumus in corpore peregrinamur a deo. Sed isti sunt gradus et profectus quibus nostra fragilitas ascensiones debet disponere et successive quantum poterit proficere ascendendo. De illis quibus sustentatur et promovetur spiritualis ascensio scilicet lectione meditatione et oratione

Verum quia non est humane fragilitatis in puritate cordis semper insistere et aliquibus ascensionibus et spiritualibus affectionibus et exercicijs difficile est ascendenti numquam descendere nisi habeat in quo fatigatus requiescat vel cibum certum habeat in quo sustentetur in via ad deo sicut superius designatis tribus descensionibus triplicem possumus discussionem pro ipsorum descendentium descensuum pleniore habenda noticia ita iam erecta scala ascensionum tria assignemus sustentamenta in quibus requiescere valeas fatigatus quibus te possis reficere deficientem in via. Sunt autem tria ista lectio meditatio et oratio. Hijs tribus innititur et perficitur omne spirituale exercitium. Hec sunt quedammodo cibus in via quia sicut deus dedit corpori panem vinum et ad sustentationem suam ita premissa tria contulit deus anime in hac peregrinatione pro sua refectione ut dicit augustinus. Lectio magis pertinet ad primum ascensionis gradum qui in timore perficitur. nam lectio secundum hugonem

ad incipientes ptinet q utique i p° gradu a tīore
concipiunt et pturiunt spm salutis. Meditacio
magis spectat ad 2m gradum id est proficientes
qui iam lectionibus instructi sciunt secum i corde
suo deambulare. Oratio vero cōmunis ad oes spec
tat ascensus pcipue tamen et ppie ipis cōgruit
qui i 3° gradu ascensionis incipiunt deo adherere
Est enim orō hois deo adherentis affectio et fami
liaris quedam et pia allocutio Nunc videamus
quomodo ista tria nos i ascensionibus pmissis pmonet
et adiuuant et sustentant si debite dirigantur et
discrete assumantur **Qualiter pa[ri]ter lectio adiuuat
et sustentat ascendentes et lectio sit ad spua
lem profectum ordinanda et dirigenda** — Nō

Igitur timore pcussus et cōpunctione
depssus affctu quoque et desiderio ascen
dendi inflammatus lectionē tibi arripe ad tuum pro
fectum ita videlicet ut te semp ad ascendendum amo
neat ad proficiendum hortetur. Ut quicquid legis
ad ascensum puritatis et caritatis tibi proficiat
vel viam ascensus p scā opa et exercitia ostenden
do uel affectum tuum ad ascendendum inflammando
timorem incutiendo vel p spem subleuando. Itaque
ut quidam ayt xpiano philozopho. lectio amoni
tio debet esse nō occupatio. Hoc autem facile fiet
si scdm doctrinam augustini Jn ricū cū voluerit
legere sit timor dni i intentione et affectum tuum
regulet ut nō n profectum quās spualem
ad cordis puritatem et sicut ille scūs anthonius
de quo refert gregorius i 9° dyalogorum Non

queras sciam verborum sed fletum compunctionis quatenus
per hoc excitata mens tua tardescat et yma deserens
ad celestia tendat Sane ut tibi lectio pro spirituali
ascensu sit fructuosa multa sunt attendenda quid
legis quo legis ad quid legis Quid legis non enim
omnia equaliter utilia eque proficiunt ascendenti Unde
illarum scripturarum lectionibus magis debes
incumbere que tuum affectum magis inflammant ad spi
ritualem profectum et ascensum quam que in rebus
difficilibus et curiosis illuminant intellectum et
nutriunt curiositatem sicut sunt materie disputa
biles lectio enim scripturarum difficilium non efficit animam
interiorem teneriorem sed non numquam frangit eius
intentionem. Illos autem libros precipue debes legere
qui vel instruunt te de moribus de extirpatione et
natura viciorum de exercitiis virtutum et spirituali pro
fectu vel illos qui te augent devotionem et inflammant
affectum ad christum et ad celestia. Et si interdum
alios legeris equaliter ex causa statim debes redire ad
materias devotas. Quale enim habes continuum
studium in scripturis talem tibi formas affectum
tale sentire et talia sepius meditaris. Secundo
debes attendere quando legis lectio enim ut sit fructuosa
non debet esse ex abrupto et casu fortuito sed tempore ad
hoc fixo Homo debet precipue diligenter animum ex sacre
scriptura lectione efficere ut habeat unde in suis exer
citiis cum melius non occurrerit memoriam occupet
Itaque lectio non nos retineat in se occupatos sed ul
terius dirigat ad devotas meditationes ad spirituales
orationes et ille sua dulcedine et affectione dirigat

ulterius in opus et serviunt delectabiliter operantes,
Tertio debes advertere quid legis. Sunt enim qui librum
ex toto ante percurrunt antequam incipiunt. Alii
autem unum solum ~~incipiunt~~ student in principio statim
deinde aliud folium in medio vel in fine et sic casua-
liter percurrunt. Fastidientes autem stomachi ut
quidam ait est multa degustare. Que ubi va-
ria sunt et diversa inquinant non alunt. Tu vero
integrum librum tibi elige qui proposito conveniat
et mores informet et devotionem augeat que timore
domini ut dictum est precedente a principio usque ad finem
congrua devotione et debita reverentia debes studere.
Quarto debes advertere ad quid vel propter quid legis.
Et certe principalis intentio tua sicut in omnibus exerciciis
debet esse puritas cordis non vanitas non tantum ut
scias sed multo minus ut sciaris sed ut tibi profi-
ciat et aliis pro suo modulo. Debes igitur ut imme-
diatius lectionem ad puritatem referas semper aliquid
de lectione extrahere quod tuo proposito conveniat.
quod memoriam occupet quod te ad proficiendum
ammoneat ut sis animal mundum quod sciat
ruminare. Sed et alios fructus in lectione quere
ut scilicet nunc legendo nunc orando nunc operando
exercicia varies et tedium mentis devites et ita
te teneas stabilem. Stude ergo in omnibus quantum
nunc consueveris exercere delectationem aliquam
invenire. Delectatio enim conservat operantem in ope-
re et tollit in omnibus tedium mentis. Et hic debet esse omnibus unus
finis ut te serves perseverantem delectabiliter in tuis
operibus operationibus et exerciciis. Item ut lectionem

imediate dirigas ad puritatem sepius lectionem oratio
interrumpat ut de lectione formes affectum et de affectu
surgas ad orationem **De modo meditandi**

Meditatio vero dicitur cum ea que legisti vel audi-
sti studiosa ruminatione in corde tuo pertractas
et per affectum tuum ea affectum tuum circa aliquod
inflammas vel illuminas intellectum. Itaque ~~—~~
ascendens etiam in spe proficiens frequenter in corde ru-
mina precipue que ad profectum iuvant puritatis que
timorem incutiunt vel augent amorem. Ut autem
meditationes tue tibi fructuose et ut facilius assuescas
bonis meditationibus duo debes diligenter considerare
Primum est ut ~~animum tuum~~ animo tuo de quibusdam utilibus
materiis provideas quibus intentus proficiat et
fructuose occupetur. Siquidem ut aiunt sancti
Anima tua est sicut mola quicquid ei imponitur molit si nil
imponitur se consumit et vanis et ociosis implicatur.
// vel determinati — Si autem nil certi // ad quod utilioribus non occur-
rentibus recurras tibi prefigas necesse est te quibusdam
rebus occurrentibus aditum in te prebere. Facile enim
cor tuum quibuslibet occurrentibus adheret si ad non ali-
// inherse — cui ~~adheret~~ sit affixum. Unde si non habeas
aliquid ad quod curras sepe proponis devote me-
ditari et antequam occurrat unde mediteris perit
propositum voluntas negligitur et rursum incidis
ociosa. Que autem materie tibi sint utiliores
ad meditandum et proficiant tibi ad ascensum
superius audivisti. Sunt enim memoria pecca-
torum memoria mortis extremi iudicii penarum
infernalium memoria celestis glorie beneficiorum dei

et passionis dnice et si q huiusmoi Has ~~aiam~~ etc
meditacioes 2m tempora poteris variare illas
assumendo q tibi congruunt et pro tpe et deuo
tioni magis deseruiunt . Ut tpe quo pagit
ur recolitur i ecclia memoria dnice passionis
tu te ecclesie conformes meditatioes tibi formas
amaritudinu et passionu xpi Sic facito et in
aliis festiuitatibus precipuis ecce ut certa materia
festi oferatur tuu exerciciu iuxta consiliu beati bnar
di . Scdm est q licet ho oi tpe oi hora pro
sua fragilitate niti debet ut aiaz suam repleat
sanctis meditationibus et spualibus et deuo
tis affectionibus consilio tn bti Iheronimi debe
sibiipi homo aliquas horas deputare quibus
singularius aiam exerceat scopendo quodamo
spm et incalescendo ad spuale desideriu Ad ho // 2 Iheronim magis
autem conueniens e hora matutina hac eni ho
ra homo magis est sobrius et ad spuale exerciciu melius
dispositus et piet du inolutus mundanis tumul
tibus . Hac ~~eni~~ hora debet precipue niti ut se ex
citet i aliquam deuotioez qui frequenter homo
p totum diem i tali desiderio remanet ad q
lem se de mane excitauerit . Tunc igit homo
summo conamine studeat aliquam deuotionem
a dno petere ut p deuotum exerciciu ipe studeat
in corde producere deuotis meditationibus se ex
ercendo et se preparando ad matutinas suas lege
das vel decantandas Similit faciat de vespe
antequam vadat dormitum Tunc eni i horro
re visionis nocturne qui solet sopor ceteros .

hoies occupare ipse diligentius studeat veniens
diui susurrii ~~[illegible]~~ orans dnm post cotidiana
examinatioe q tunc facturus e ut indulgeat
q male egit et gras agit q laudabilr adim
pleuit Et et con timorem nocturnum tunc ~~[illegible]~~
p affectus puros se armabit Et si sacra
scripturam tunc legeris sit lectio de materia d
nota et no de veteris testamenti historia sicut
consulit btus bndictus Quod aut dictum e
de meditationibus et ceteris tpibus singulari9
exerceant .i. multum expedit i oibus exercitis
ut scias qn vnumquodq sis ~~[illegible]~~ et qn
ad aliud te reuersurus ut heas tpa orandi tpa
legendi et oia fiant ordinate Vn beatus aug9
Optima est gubnatio ut oia suis temporibus
distributa gerant ex ordine ne animu huanu
turbulentior implicationibus inoluta pturbent

Orationem vero quocuq pgis vbicumq fueris i domo in agro — De oroe et eius studio
ipam tecum sume ad ipam semp habe refugium
et recursum Debes aut circa oroe quatuor atten
dere Primo de affectu orois qualem videlicet oran
di affectum debes induere et qlem modu oran
di assumere Scdo quales oroes debes lege bre
ues an prolixas Tertio pro quibus debes orare
Quarto quo te habeas i oroe et attentioe ment
in orone Et de primo igit scias q vigor orois
et virtus surgit ex affectu orantis Magis aute
audit deus desideriu cordis q clamorem oris
Ideo semp affectum aliquem et desideriu tibi

[margin: prope; accumbens; proprie; accepturus]

assumes et indues secundum modum exercicij vel medi
tationum quibus pro tempore occupaveris ut semper oratio
tua procedat de radice cordis non tantum ex labijs
oris semper vel ex affectu timoris meroris dilectio
nis admirationis congratulationis. Unde breviter
ut modum habeas secundum predicta si te in prima
examinatione discusseris et inveneris peccata tua mul
tiplicata super numerum arene maris forma in te af
fectum humilitatis vel meroris et assume personam
servi qui dominum suum offendit et ex tali affectu
forma orationem dicens. Secundum multitudinem miseratio
nionum tuarum dele iniquitatem meam Si in 2a et
3a examinatione te discusseris et inveneris cor tuum
repletum malis concupiscenciis et viciosis deside
rijs forma iterum affectum humilitatis et assume per
sonam infirmi advocantis medicum et dic Sana
domine animam meam quia peccavi tibi Item Non
est sanitas in carne mea a facie ire tue non
est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum
Quoniam iniquitates mee supergresse sunt etc. Si in
2o ascensu in timore per meditationes mortis vel
iudicij vel inferni te exercueris assume affectum
timoris et assume personam rei astantis coram
iudice cum timore et tremore quasi iam ductus
coram quem de iure proferenda est sententia et dic
Noli me condempnare Non intres in iudici
um cum servo tuo vel Item Domine ne in fu
rore tuo arguas me etc. Si autem in spe te exerces
per memoriam regni celorum assume affectum timo
ris et ora ex fervore cordis dicens Unam

petii a dño hanc requiram ut inhabitem etc. Item
Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum
ita desiderat anima mea ad te deus et sic de singu
lis affectionibus quos ex istis fonte poteris et
assumere debes sicut exercitium tuum exigit et me
ditatio tua requirit De 2º debes scire quod aliquas
formare debes orationes prolixiores aliquas breves
Prolixiores dicimus horas canonicas vel alia similia
scilicet ad que aliunde obligaris vel voluntarie assumimus
oroes et an has ~~horas~~ semper debes facere quod ammonet propheta
Scopebam spiritum meum etc. donec incalescat spiritus tuus
ex devota meditatione affectum tuum et desiderium
vel ex timore merore vel amore etc. concipiat et hoc
presertim ante matutinas et vesperas assumendo me
ditationes de extremo iudicio de peccatis tuis de hora
mortis de penis inferni de beneficiis dei de passione
christi secundum quod tunc tibi convenit Alie autem sunt orationes
breves quas beatus augustinus ioculatorias vocat
in epistola ad probam Et has sicut sancti patres
consueverunt debemus continue in prompto habere
semper ignitis desideriis emittere formando de lectione
affectum ut dicamus cum psalmista Declaratio
sermonum tuorum illuminat et intellectum dat par
vulis Similiter oratio interrumpat lectionem interrumpat
operationem Sed hic non oportet fieri tantam
mentis preparationem sufficit enim ex meditatione
devota iam preita mentem aliqualiter ad deum elevare
Pro 2º vero sciendum quod quamvis corporis necessaria etiam
sint a deo petenda multo amplius et sepius
debemus orare pro divina gratia pro remissione

pctorum pro indeptione regni celorum pro exp'
gatione vitiorum et acquisitione virtutum. Maxime
autem et semper ante oculos retineas victum illud vitii
quod principaliter pugnamus sicut infra dicetur
pro cuius extinctione ignitis debemus orare desi
deriis. Sed et debes orare non solum pro te ipso
sed exemplo universalis ecclesie debet interdum
orare pro defunctis in purgatorio pro amicis tuis
si temptati si tribulati si infirmi si peregrinantes.
De quo scias quod in brevibus orationibus quas utique ha
bebis creberrimas magis expedit ut ex affectu
concepto vel meditatione formata ita te habeas
in oratione quasi deo presenti colloquereris petens ab illo
gratiam aliquam vel temptationum liberationem
formans ex te verba secundum tuum affectum vel assu
mens verba ad illum affectum deservientia iam com
posita et formata. Sed et hunc modum in pro
lixioribus orationibus difficilius et grave maxime et capi
ti est continuare et ideo oportet ut devote attendas quid
legis et inde moderate formans ~~affe~~ affectum et
devotione ex sensu et oratione custodiens cor tuum
ab evagatione. Interdum cum te in oratione conscientia
urget ex ipsius spirituali timore per ipsius adorare
formidas secundum consilium beati Job converte ad aliquem
sanctorum et deprecare eum ut oret pro te quod
genus orandi dicitur postulatio. Clama sancta maria
ora pro me sancte petre ora pro me. Item et pro
brevibus et magnis orationibus habe tempora constituta.
Breves autem orationes maxime debes arripere quando te
temptatio apprehendit ne te deiciat. Item quando

exibis domum ut dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum sicut sancti patres consueverunt secundum Jheronimum. Item quotiens tibi proximi innotescit sive per admonitiones alterius vel tui examinationes ...

Incipit ascensio 3us gradus de bellando vitia ascendimus de virtute in virtutem conpreces amore destitutas informans precipue de duobus que impediunt.

Bene cor hominis altum propheta describit ad cuius summitatem vel supremum apicem non nisi tot ascensionibus pervenitur. Nec mirum tamen si altum dicitur cum superior eius portio si bene esset ordinata inmediate deum attingeret et ei soli subesset ita ut si in superiori parte mentis tue stares adeo alte respiceres ut ipsum deum cernere possis quamvis non per essentiam propter tuam inydoneitatem vel oculorum adhuc impuritatem et infirmitatem. Igitur altus mons est humana mens ad quam ascensiones in corde disponimus. Sed ut labor esset solummodo ex altitudine ascensus et multitudine graduum ascensionum essetque alias via tuta ab hostibus essetque plana et directa ad ambulandum in ea. Sed nunc hec duo plurimum impediunt et retrahunt ab ascensu videlicet multitudo hostium ascensum ipsum obsidentium et ignorantia viarum. Siquidem ipsa via que ducit ad vitam arta est a dextris et a sinistris ab inimicis circumclusa qui ascendentes per eam mittentes sagittas ignitas graviter vulnerant. Ipsi enim hostes viam obsidentes intendunt arcum ut sagittent tendentem ad cor

immaculatum et cordis puritatem. Primula est id est rerum inferiorum affectiones ad pedes proiciunt ut ita laqueis suis vel infra trahant seu a dextris vel sinistris a via regia precipitent ut videas mille cadentes a dextris vie huius Decem vero milia a sinistris eius. Unde et ipsi inimici simul narrauerunt ut absconderent laqueos atque ideo occultauerunt ut dicerent: quis videbit eos Sed et via ipsa multa habet diuerticula. Sunt etiam circumquaque a dextris et a sinistris iuxta via multe semite que videntur bone sed nouissima eorum ducunt ad inferos. Sed et inimici magis nituntur decipere viarum seductionem quam oppressione violenta temptatione Induunt enim ipsa viciia frequenter splendorem et decorem virtutum et iungunt se ascendentibus quasi aliunde et non de parte aduersariorum venientes quemadmodum gabaonite populum dei deceperunt. Capitulum lxxx. viciia vires anime occupant et impediunt spiritualem ascensum

Sicut autem superius diximus sit ascensus vires et potencie anime concupiscibilis et irascibilis et anime affectiones que homini a deo fuerunt date ut quociens ipse homo ~~vellet~~ supra vellet ascendere vel infra descendere portarent eum vires et supra ascendentem et infra descendentem sine labore et sine timore inimicorum deberent deducere cum quiete. In casu autem primi hominis ipse vires destitute facte sunt contrarie et castra ibi ~~tota~~ facte sunt inimici nostri Superbia etenim viciorum ibi regina et sathane primogenita ipsa nunc in hanc

viriū arce habitat loco superiori et i reliquis
affectionibus et potencijs et appetitibus mī
nam q̄ te oportet ascende' cōstitutis septem ducatus
ducatus septem capitalia vicia disposuit ad
viam custodiendam q' calcaneū obs'uant as
cendentis. Itaque sicut ex superius dictis appar
quī via graduum directe est p castra cōcupis
cibilis irascibilis et q̄ sunt ab inimicis p̄p̄ lapsum
p̄mi hoīs quodāmō possessa videlz gula luxu
ria etc. Ideo oportet te successiue cōtra vicia
ista q̄ i p̄missis viribus cōmorant' p̄liū arripe
atque contra concupiscentias ex p̄mo descensu
i nobis surgentes cōtinue p̄liari et ita tria
ascensio cuius gradus nūc disponimus quodā
mō ordinantur contra p̄mū descensum i adam. Nō
est autem ista ascensio sup' p̄missas ascensiōes
altior s; collateralis vel certe vna et eadem as
censio ex diversis respectibz et modis varijs
exercitandi Ipsa ē autem p̄ores ascensiōes
promouens et adiuuans rectificans et p̄parans
sine qua nullus p̄t i p̄missis ascensionibz a
bulare

De quibus dā vicia nō deserētibus et ad sp̄ualia ascēde' volentibz

Errauerunt igitur nonulli et directam viam ciuitatis nō inuenerunt Cum di
missis in se vicijs regnantibz ceperunt p magnas deuotiones et alta et ardua exercitia spi
ritualia ascende' Nam q̄ hō nō putabant hostium insidijs et venatorum laqueis sup
plantati sunt. serosque expti q nō ē tutum

cohabitare serpentibus concupiscentiarum et montibus habituatis viciorum. Hinc quidam ut ait beatus gregorius. Nonnulli ordinem certaminis ignorantes edomare gulam negligunt et iam ad spiritualia consurgunt et multa sepe que sunt magne fortitudinis agunt et tamen per immodum per carnis illecebram hoc quod fortiter egerunt perdunt et dum venter non restringitur per carnis concupiscentia simul cuncte virtutes obruuntur. Et eodem modo de aliis viciis. Hec est autem tutissima via in hoc seculo securissima devotio dulcissima et pura affectio cum videlicet inordinatis affectionibus ab anima repulsis delectamur actibus virtutum interius. Hoc est vere in domino delectari in caritate et castitate et humilitate. Alie vero devotiones interdum ~~sunt~~ deceptorie. Unde ut super hoc quantum ad presens sufficiat habeatur aliqua discrecio. Sciendum quod devotio in proposito dicitur dulcis quedam affectio vel inclinatio affectuosa ad bonum ut incitatio quedam dulciter trahens affectum. Talis autem delectatio vel affectio potest esse duplex ut dulciter oriri sicut ad propositum ~~sufficit~~ sufficiat. Nam interdum et talis affectio ~~...~~ veniens subito et cito transiens quamvis nonnumquam vehementer concuciens. Et ista videtur oriri ex desiderio alicuius appetibilis seu amabilis. Verbi gratia cum homini aliquod delectabile proponitur sive ab extra per auditum sive ab intra per suggestium statim affectio amoris ad hoc

pot de

trahitur quem deinde sequitur motus ad prosequendum et dicitur desiderium vel fuga ad repellendum et dicitur odium Et isto modo sepe incipientes habent devotiones ad bonum vel de malo vel dulcem inclinationem salvo dono dei quod desuper frequenter infunditur Immo vero hoc modo sepe homines secularissimi et in peccatis mortalibus existentes habent tales affectiones maxime autem mulieres et homines molles levitate secundum appetitum mobiles et secundum desiderium agitabiles Frequenter enim tales cum audiunt de regno celorum commonentur desiderio. Et etc. et vana gloria sepe commiscetur vehemens desiderium iugiter dulce et quasi melle sed intoxicato linitum. Sermo afficiuntur homines vani audientes legi de aliquo preliatore ad quem propter fortitudinem auditam amor eorum fuit inclinatus Unde cum talem postea audiunt victum et occisum mira postea commoventur et nonnumquam vanissime lacrimantur Et multi sicut de facili concipiunt iterdum momentaneum et subitaneum ad aliquod bonum affectum ita econtra subito recipiunt aliquando affectum ad mundum ut ad carnem gule vel luxurie. Unde multi decipiuntur quorumdam tales affectiones quasi magnas devotiones multipharie ~~existentes~~ excellentes Verum etc. et huiusmodi affectus fuit circa gloriosam carnem christi neque quamvis in eo meritum caritatis vel vere devotionis constare arbitrandum est sed in tantum esse utilem et accipiendum quantum inordinatas

affectiones et passiones viciosas per ipsum extirpamus
vel extinguamus ut supra etiam fuit tactum.
Nec tamen talis affectus respuendus est sed regendus
in adminiculum caritatis et contra viciosas affec
tiones in adiutorium est assumendus non meritum
caritatis aut vere devotionis in eo est collocan
dum vel ponendum, Unde Hugo in libro de amore
Nec putes quod secundum momentaneos affectus dei esti
mandus sit amor sed potius secundum continuam
humane voluntatis qualitatem, Multi autem
hic decipiuntur meritum et perfectionem in hac dilectione
vel inclinatione affectuosa requirentes Sed ut
ex dicta origine et causa considerare poteris
affectuosa dilectio vel talis dulcis inclinatio circa
circa carnem Christi vel quecumque huiusmodi interdum plus
afficit minus diligentem et minus perfectiorem.
Non enim tantum diligit quisque quantum hanc dilectionem
sentit et quantum sibi in isto statu diligere videtur
sed quantum in virtutibus in humilitate videlicet et paci
encia aliisque virtutibus et caritate fuerit fun
datus et in servandis mandatis fidelis habetur
Talis autem dulcis affectus in deum etiam interdum
carnalis est et fallax et humanitatis potius quam
gracie, cordis quam spiritus. sensualitatis quam rationis ita
ut maius attendat ad minus bonum et minus
ad maius et ad id quod sapit amplius quam
ad quod expedit. Est autem alia devotio
cum iam verbi gracia post longa certamina post
multa exercitia divina cooperante gracia in
ipsa vicia imperio rationis subegit indutus quodammodo

naturali affectu boni et dulciter in eo delectans
et requiescens. Hec non est transitoria sed quodam
modo medullis anime infusa et per habitus virtutum in
anima radicata prompta semper ad dei beneplaci
cita adimplenda sive ad quelibet agenda sive
sufferenda si hoc fit cum dulci affectione et delectatione.
Ipsa est vera devotio et voluntatis continua et
permanens qualitas penes quam amor debet esti
mari. Quantum vicia extinguis quantum in virtutibus
proficis tantum in hac devocione nisi a deo tibi
dispensatorie subtrahatur. **De tribus necessariis**
hiis quae volunt quod vicia superari videlicet strenuitas
severitas et benignitas.

Igitur noli teipsum decipere
noli putare quod poteris ascendere nisi vicia
studueris extirpare. Quia autem non lucemus in te
homo i. in carne tua sed ipsa vicia in te castra
metati sunt in concupiscibili et irascibili et
sola voluntas tua tecum est nam velle adiacet
tibi ideo ipsam voluntatem necesse est armari
contra omnia huiusmodi genera viciorum. Oportet
autem quod sit armata a dextris et a sinistris.
Sint igitur hec eius arma strenuitas severi
tas et benignitas. Diffinitur autem strenuitas
sic secundum bonaventuram est quedam animi
vigor excuciens omnem negligenciam et disponens
animam ad faciendum opera bona vigilanter confidenter
et eleganter. Severitas est quidam vigor
animi restringens omnem concupiscenciam et
abilitans animam ac ferventem reddens ad amo
rem asperitatis paupertatis et vilitatis r

Benignitas e quedam dulcor animi excludens omnem nequiciam et abilitans animum ad benivolenciam tolerānciam et internam leticiam. Hec tria sunt tibi arma ut si sis strenuus abiciendo negligencias et ad opus eciam durum et arduum strenuus ad incipiendum. Sis deinde severus ut cum iam pugnam contra vicia arripueris et eorum fortitudinem in te per experienciam sentis quam aliter vix sentire potes noli cedere noli fugam arripere sed inceptum viriliter persequere. Severissime concupiscencias insequere usque dum ad internecionem usque dum deficiant. Sis 3o benignus ut cum frequenter vulnera susceperis et sepe ~~dicamus~~ deieceris noli cadere in aut perturbaciones in malam tristiciam in deiectionem in desperaciones. Hec tria arma si habueris non sit tibi cure quam prius e numerus tuorum contra tot catervas viciorum. De celo e enim victoria et eque difficile e deo vincere in paucis et in multis. Attende ionathan filium saul cum suo armigero duntaxat plurimos occidentem. Judam machabeum ionathan et symonem fratres gedeon aliosque plures milites strenuos non in se sed in deo sperantes cum paucis multos occidentes

De in spiritualibus exerciciis perfecti sit necessarium habere ductorem vite spiritualis

Sed quia audistis circa premissas ascensiones sunt vie multe et inter ipsas ea que ducit ad iustum difficulter agnoscitur noli sine ductore ascendere. noli sine ductore recedere

qui et viam noverit et astucias ~~hominum~~ hostium non ig
//p hoes norat Solet deus hoem // frequenter instruere
et ad rectas ascensiones et veras vias admonere
Ve illi qui sibi confidit et solus sine ductore incedit
Nam leviter incidit in venatorum laqueos et cum in
ciderit non habet sublevantem Igitur ad nostram
humiliationem vult deus ut ductores sequamur.
Sic enim totum populum ysrahelitarum per moysen
ductorem induxit ad terram promissionis
cuius consilio populus omnia faciebat cuius monitioni
acquiescebat, Sic loth de zodomis non per seipsum
sed per ductorem angelum cogitur exire et ascen
sum montis ascendere, Sic xpus non cornelium
per se non instruxit sed ad petrum instruendum
destinavit Sic paulum direxit ad anania
Et hoc est quod ait ille devotus eunuchus
legens in curru ysayam Quo ait possum intel
ligere nisi aliquis me docuerit. Et innumera
talia reperies in scripturis Igitur cum ascensiones
disponis celum ascensurus ductorem tibi elige
hoem spiritualem cuius eruditione cuius monitione
et examinatione omnia tua exteriora perficere studeas
et adimplere, Hec est doctrina tutissima et sicut
patrum sententia antiquitus approbata Capitulum de pugna
cum octo vicia capitalia quod diu pugnatur contra
inordinatas affectiones

Diutur si arma
arripuisti si ductorem qui te precedat con
sulendo et dirigendo invenisti tempus est ut prelium
aggrediaris Itaque pugnandum est tibi contra
omnes inordinatas affectiones que maxime insurgunt

ex vicii anime destitutione per primum tuum descensum
a iusticia originali. Omnes autem viciose affecti
ones anime sunt plurime ab ascensu te retrahentes
verum una regina et septem duces unde omnes alie
viciose passiones oriuntur. Quibus devictis et in
locis eorum contrariis virtutibus introductis omnia inordi
nata desideria conquiescunt et precipue contra illa
octo quodammodo vires restituuntur dum earum inor
dinate motiones freno rationis moderantur. Sunt enim ac
hec octo vicia que interdum dicuntur principalia quia
principes aliorum viciorum. Interdum capitalia
eo quod de radice eorum sit ut alia vicia ex ipsis oriantur.
Illa vero vicia de quorum ratione est ut ex ipsis pro
cedunt filie eorum dicuntur. Interdum vero
dicuntur mortalia in quantum morte culpe occidunt
et a vita gratie separant et a deo qui est vera vita.
Non tamen hec octo semper mortalia sunt nec etiam
ex genere suo. Sunt autem hec superbia vana gloria
accidia invidia. philargiria luxuria gula.

De modo pugnandi contra vicia et quomodo non contra omnia simul sed contra unum pugnare debet

Non autem debes contra omnia ista simul
pugnare sicut nec potes premissas ascen
siones simul ascendere. Non in uno anno ait dominus
eiciam eos a facie tua sed paulatim ne terra redi
gatur in solitudinem. Igitur iuxta tradiciones sanctorum
patrum hunc ordinem servabis certamen contra vicia
ingressurus. Primo ut ante omnia tempus diligenter
discuciens vicia secundum formam patribus traditam inquiras Examinandi
qualia vicia in te latitant vel pateant. Deinde quod sit

in te vicia magis fortia et magis te infesta cia, Deinde q remedia cotra singula vicia efficaciora, Quo facto contra vnu viciu plurim ~~accipiens~~ quod est tibi p ceteris mag infestum Igitur cont illud vnu pncipale certa men arripe expugnationi illius totis viribus insiste omnem laborem et sollicitudine pnci paliter retorqre ad illud expugnandum con illud iugiter deum implora, Illud tibi sp i oroe uersetur an oculos pro illius extincti one lacrimas indesinenter funde gemitus et suspiria ad deum deuote emitte Nec tu ita tibi con vnum illud expugnandum e ut cete ra vicia no — ipugnes s ita con illud vnum pncipaliter pugnabis ut gnalem tn con omnia vicia habeas sollicitudinem et horrore Quanto quanto con vnu magis strenue et sapient decertaueris tanto plus generaliter omnia uicia horrebis Hec enim tibi conuenit q sic i naturalibz ex diuersa commixtione quatuor humorum sanguis videlz flegmatis et melan colie diuerse causant complexiones nales ita i diuersis hoibz scdm interiorem hoem ex diuersa commixtione affectuu et ex corruptioe viciu p fomitem scdm naturalia sunt diuse dispositiones morales siue inclinatioes ad mores et varie dispositiones viciose ut eciam virtuose Hinc e q vnus magis inclinatur ad luxuriam alter magis ad iracundiam, Et frequenter ho habet vnam ~~inclinationem~~

[margin: arripiens]
[margin: colore]

quandam inclinationem quasi vnam missam
quandam vnde cetera vicia quasi oriantur uel
maior pars que forsitan non ~~secunde dici possit~~
~~naturalis~~ absorde dici possit mortalis complexio
Siquidem vnus est tristis alter perplexus tercius
scrupulosus quintus querulosus sextus in suis ex
cessibus afflictus septimus occupatus, Et hec omnia
ut videtur ex quadam interiori disposicione
uel anime uel organorum proveniunt et sunt
melancolicas non dissimiles suo modo; Alius est letus vel ad
vagus hilaris et dissolutus 2mus Debet autem
vniusquisque statum suum interiorem modo prius ha
bito diligenter inquirere et secundum hec ascensiones
virtutum in corde disponere et viciorum remedia
in suo exercicio ordinare et super illam suam incli
nationem viciosam habere suspectam et in omnibus mo
dis vix volis imperium refrenare, Cum autem
illud vnum vicium de quo fuit superius dictum
ideo per devotum exercitium et virile prelium debi
litaveris ut voti obediens condicere non presumat
sed si quando se erexerit statim racionis imperio
sine prelio refrenetur tunc aliud vicium simili
diligencia debes inquirere quod te plus infestat
et contra illud modo consilii preliari, Noli
tamen putare quod aliquod vicium in te radicatum
possis evellere ut non sit opus quomodo generali
sollicitudine et horrore contra ipsum debellare,
Item ut ait bernardus Vicia semel putata
repullulant et effugata redeunt et reaccen
duntur extincta et sopita denuo excitantur

Cap. secundum diversitatem vitiorum diversus modus sit contra ea certandi. Et quomodo consistit in diversitate vitiorum

Adhuc autem de modo pugnandi contra vicia scire expedit quod contra predicta octo vicia et ab eis procedencia non sit eodem modo pugnandum sed sicut diversa est viciorum natura ita et varie sunt contra ea pugna arripienda. Siquidem carnalia vicia melius vincis fugiendo omnem occasionem et materiam tibi de ipsis subtrahendo. Spiritualia vero melius expugnas occasiones quibus ipsa irritantur et contraria fiant habendo et fortiter resistendo. Secundo considera adhuc aliam diversitatem et variam naturam viciorum. Sunt etenim quedam vicia que semper ex aliis oriuntur et sine alio vicio per se non veniunt quale vicium est invidia et tunc non tam contra illud vicium quam contra ipsum unde habet originem debes pugnari. Tercio adverte aliam viciorum diversitatem et naturam temptationum. Nam sunt quedam vicia que aperte ad malum trahunt et suo impetu volunt animam opprimere sicut est luxuria ut iracundia et hiis debes resistere cum labore et dolore. Sunt alia que suo impetu non impellunt sed seducendo fallunt et talia sunt sepius etiam contra appetitum sicut temptatio de excessu vigiliarum ieiuniorum. Et hic non tam opus fortitudine et discrecione. Unde secundum Bernardum. Novisse in hac parte est vicisse et credere est vincere. Sunt autem adhuc alia vicia que partim suo impetu impellunt et bonitatis apparicione fallunt sicut est ubi

gracia affectus inordinatus ad predicandum qui sedu
cit sub pallio zeli animarum impellit appetitu lau
dis et impetu reputationis Et hec est periculosissima
temptatio Unde hic primo Opus est scire et credere esse
temptationem non tantum scire vel scivisse et vicisse sed et
opus est eius impetum laboribus et exercitiis enervare

Quod tres sunt ascensus quorumlibet viciorum id est tres profectus ad oppositam virtutem

Hiis igitur ad cautelam tuam de viciorum
certamine in generali premissis nunc ad singula
viciorum certamina singularia descendamus
Prius tamen scire debes quod contra quodlibet vicium quod
arripis debellandum ascensiones in corde debes
disponere et quosdam profectuum gradus ut scias
quantum ad virtutem ascendis vel descendis ad ipsum
vicium Igitur contra quodlibet vicium tres poteris distin
guere gradus Quorum primus est incipiencium
et pertinet ad primum gradum ascensionis ad cordis
puritatem qui est in timore Secundus est proficiencium
et pertinet ad secundum gradum scilicet ascensionis que in
spe agitur Tercius gradus est perfectorum et pertinet
ad ultimum gradum ascensionis ad puritatem

De ascensionibus contra primum vicium quod est gula

Primum autem certamen
est contra vicium gule unde primo
dyabolus primum hominem temptavit et superavit Inde
secundum hominem temptavit et succubuit Item hoc
vicium est situm quasi in finibus nature Unde igitur
non potuimus superare ipsum quo spiritualia supe
mus ex fines nostras carnalis nec nobis impugna

Con istud vitiu ascendimus p uirtutem sobrie-
tatis p quas ascensiones i corde disponimus contra
gulam debellandam. Sobrietas aut virtus
dicitur q corpis alimenta cu recto modera-
mine admittuntur. Explicem aute gradu
vel ascensum contra vitiu gule debes ~~[illegible]~~
in corde dispone vt possis gule appetitum
refrenare. Primus ascensus e contra gulam
id e primus gradus virtutis sobrietatis
est patienter ferre cu no pt hri cibus vl
potus delectabil et no i contristari cum
no hnt interdum desiderata ad libitum
Sed in ho gradu gulosus multa patitur
certamina et gule tela vn opus habet
ut h quam diu stans pficit et gulam
superet. Scias ~~aut~~ qd q natura gule est
ut causet concupiscibili inordinatum appe-
titum cibi et potus quo impediatur ab
ascensu. Et talis affectus vl appetitus ~~[illegible]~~
inordinatus aliquos cogit an tempus comedere ali-
// sapimus quos cogit ~~[illegible]~~ .i. nimio desiderio et effu-
sione sup cibos effundere. ~~[illegible]~~ alios cogit inor-
dinate cibum delicatum querere alios cpellit
excedere i nimia qntitate. Vt aut totam fa-
miliam eius cognoscas et scias contra
q debeas pugnare aduerte q principaliter
filie gule quinque sunt scurrilitas verborum
lascivia mentis immunditia carnis
// h'ut Vt autem affectum impuritatis qua p

affectioēz inclinam² viciose ad cibes p(ro)curare et
expurgare valeas adu(er)te debes g(ra)uiter pro
extinctione et expurgatiōe om(n)i viciorū // q(ui)a i
n(ost)ri est triplex vis motiua corp(or)alit(er) vid(elicet)
vis naturalis q(ue) (est) motiua viciorum hu(m)or(um)
et inde sepe gula vel luxuria th(a)nt origi(n)e
Alia est vis vitalis q(ua) homo exercet motus vitalis
Tercia est vis a(n)i(m)alis q(ua) h(om)o exercet ymaginatioēz
cogitatioēz (et)c(etera) Quantum vero vicius a(n)i(m)alis r(e)
mittitur et h(om)o mi(nus) eam exercet tanto vis na
turalis intenditur et augetur, Et hinc (est)
q(uod) hoēs accidiosi et tepidi et intus delecta
tioēz nō h(abe)nt i meditationibus i sp(irit)ualibus
desiderijs maxime vicijs carnalibus pulsa(n)
tur Vn(de) salomo Ṗ(rover)b(iorum) In desiderijs (est) ois ociosus
Hinc secundum Cassianu(m) q(uod) gulosus nescit n(isi)
de cibo et potu et q(ue) ventris sunt cogitare
Hinc est iterum s(ecundu)m crisostimum q(uod) mulie
res maxime te(m)ptant(ur) vicijs carnalibus q(uia)
minus ab int(us) sunt sollicite. Vn(de) crisostim(us)
de luxuria dicit Est a(n)i(m)e vacantis passio
Econtra q(ua)ntum vis a(n)i(m)alis intenditur t(ant)m
naturalis remittit(ur) sicut patet i studiosis
Et hinc est q(uod) dicit beatus Jheronimus ad
rusticum Ama sacr(a)z scripturarū et vicia
carnis nō amabis. Q(ua)ntum igitur h(om)o inte
riori et exteriori occupationi et sollicitudi
ni cu(m) delecta(cione) q(ua)d(am) fuerit intentus tanto am
plius carnalia // supabit Est ergo ēmedia // vicia
gule et eciam luxurie est ois sollicitudo et

interna ad bonum affectio sicut est conpunctio que valde valet contra gulam et luxuriam Vtilis devotio sacra lectio quelibet exterior utilis occupatio cum affectione interiori. Igitur istis et similibus remedijs oportet te pugnare contra gulam ut tandem ascendas ad superiorem gradum quod est ut ita proficias ut iam prompta voluntate velis et sine magno appetitu contrario possis abstinere ab illis cibis delectabilibus qui possunt haberi et esse contentum simplicibus et communibus cibis et abstinere a delicatioribus puta a vino et consimilibus In isto gradu stas tucius non tamen adhuc es sine inpugnationibus licet debilioribus Vt ut ad terciam ascensionem pervenire possis conculcanda est gula concupiscencia remedijs predictis ieiunijs vigilijs laboribus et crebra conpunctione cordis quibus te forsitan illusum vel victum cognoveris Ingemiscens nunc horrore viciorum nunc desiderio perfectionis et ascensus in meditationibus integritatis donec huiusmodi curis atque ~~conpunctionibus~~ mens occupata pariter et possessa ipsius cibi refectionem non tam iocunditati quam oneri vite impositam sibi recognoscat magisque necessariam corpori quam desiderabilem anime senciat attributam Et tunc attingis tercium ascensum cum talem iam indutus fueris affectum. Est autem iste tercius gradus et ascensus quo homo ita edomuit gulam et adeo reformavit vim concupiscibilem ut sine aliqua difficultate ab habitis delectationibus possit abstinere et contentus esse necessarijs in qualitate et

et quantitate et quo simplicior cibus eo magis di
ligat. Cum autem adeo gulam superaveris sob
rietatem in locum eius ordina quere diligenter obs
ervet maxime qualitatem et quantitatem in illo
Qualitate ne mensuram excedas Sed quamvis varia
est capacitas mensure hominis unus tamen in omnibus est
finis continentie ne quis ultra mensuram capacitatis
sue oneretur ingluvie Maxime autem videat sobrietas
ut semper equale moderatumque ieiunium observetur

De ascensione contra debellandum vicium luxurie

Secundo oportet te ascensionem contra luxu
riam dispone ut ipsam valeas superare
Diximus et ipsa in vi concupiscibili sedem collo
cat[?] neminem quem perfecte possederit permittit in
corde ascendere sed tamquam bestiam facit computres
cere in stercore suo. Ascendimus autem contra eam et
debellamus per virtutem castitatis que est sobrietas
que gulam debellavit filiam et ab ea precipue
nutritur et augetur. Hec autem castitas
est virtus magna origine celestis. Hanc
sancti angeli ab ipso domino fontali principio didi
cerunt. Hanc Christus de celo ad terram attu
lit et matrem suam virginem gloriosam huius
virtutis // ~~disciplinam~~ perfecit aliis imitandam // disciplinam
Huius autem castitatis triplici ascensu vel
profectuum gradu ascendimus contra luxuriam
et devincimus eam Primus est continentia ab
actu carnali cum proposito sic manendi et ab
omnibus illicitis motibus consensum negandi.
In ascensu est homo adhuc in labore pugne

et nō multum distat ab inimicis cū sola vo
luntas castitatem eligit affectu repugnante
Igitur oportet ī hoc gradu constitutus virilitre
armeris ad plurimum Nam contra istud viciū
est longū et inmane bellum p ceteris vicijs
duratum Ut aut scias quō istud viciū debes
oppugnare debes ipsius naturā et modum
quo te oppugnat diligent' advertere Natura
aut habet duplicem unam ex pte carnis
alteram ex pte aīe Ex pte carnis naturā
habet motus ī carne et ascensiōes mem
brorum excitare ex pte aut aīe ingerit
affectus femineum et idmatiōes ad eas
ingerit ymagines earum ut familiaritate
(sur septē) affilie aut eius f. m. exteriorum Ceritas mētis
inconsideratio mortis et inferni inconstantia
cogitationū et desideriorum amor sui odiū
dei affectus pntis seculi desperatio futuri sclī
(affectiōes) Ut autem motus hos et ~~affectus~~ devincas
diligentius considerandum est q̄ hoc vicium
ut crisostomus ayt est aī vacantis passio
id est sine desiderio exercicio sū desiderio existe
tis Vide qn̄tum cor tuum timore sollicitudine
conpunctione repleueris tanto minus tēpta
beris Et hinc est q̄ ī sompno cū vires aīa
les sunt sopite hec bestia ~~magis~~ infestat Pro
specialibus aut remedijs nota q̄ hec passio
(...tem) magis se habz ex pte carnis aliqn̄ magis ex
pte anime et tn̄ cū ī carne fuerit ī aīa
(affectiōez) suscitat ~~affectuosam~~ et econ cū ī aīa

fuerit statim movet carnem Sunt aut
remedia quedam magis pro sanatione huius
vicii ex pte carnis ut videlz ieiuniu quodz
unum pncipale remediu Itm opus ma-
nuum ingiter labores tribulationes et si-
milia, Ex pte aie contritio spus devota
oratio frequens et sancta meditatio solliti
tudo mentalis et spualis exercitatio studio
sa et intensa interior et exterior occupatio
Item custodia sensuum ubiqz i platea z
Item repressio interiorum cogitationum Itm
nullam familiaritatem hre cu mulieribus
nec solus cu sola loqui nc i secreto scdm
Iheronimu, Nec frequentare domus earu
Et maxime valet humilitas et mititas Un
sapiens Cum scivi qz qz aliter continens ee no
potui abii ad dnm et deprecatus sum Quam-
vis autem sine humilitate nullus unqm vicii
poterit triumphus acqri i hoc tn vicio sin-
gulariter indigemus gratia dei Igitr hiis et
similibus exerciciis te exercitando tandem asce
das altius videlz ad scdm gradu ascensionis
castitatis et scdm profectm contra luxurie
viciu, Est autem secundus gradus cu p
maceratioez carnis et alia pnussa extra
affectus mundatur et ita spiritui subiugatur
ut carnis temptetur et facili labore temp
Speratio tatio cedatur ~~impetendo~~ magis qm ~~luctando~~
reluctando, Sz sup hunc e adhuc altior
et tercius gradus cu videlicet p longa ex

ciendas et laboriosos

acia et ~~longos~~ labores diuina adiuuante gratia ita concupiscencias carnis edomasti quod vix rarissime aut tenuissime senciantur et tale induisti castitatis affectum et amorem ut horreas et detesteris omnes motus carnales quod nauseam quodammodo inde paciaris **Ascensiones contra avariciam**

Tercio oportet te ascensiones in corde disponere contra avariciam per contemptum diviciarum et virtutem paupertatis Et sunt sicut in precedentibus tres ascensus Primus est nolle quicquam iniusti lucri habere et iustius habitis facere elemosinam et non abuti propria facultate ad viciam Verum si hoc vicium radicitus vis evellere victu et vestitu quibus tegaris hiis sis contentus vel certe quod est summum remedium omnia pro Christo relinquere et sub alterius cura et provisione degere et nullius rei quicquam minime admittere proprietatem Item confidenciam habere de deo quod non derelinquit sperantes in se. Secundus ascensus est non solum iustis esse contentum sed et solis necessariis contentari nychil velle habere superfluum in victu vestitu hospicio et sic de aliis Tercius autem gradus nychil possidere in mundo et nychil velle habere et in oportunitatibus frequenter pati inediam penuriam. Filie autem avaricie sunt sex scilicet prodicio fraus vagatio periurium inquietudo et contra misericordiam cordis obturatio **Ascensiones contra iram**

His tribus devictis tamquam principalioribus affectionibus concupiscibilitatis ascende contra vim irascibilem devincendam et expurgandam

Et si occurrerit primo ascensus dispone contra viciu(m) ire. Con(tra) quod triplici ascensu ut profectu virtute mititatis proficitur. Primus est ut discat homo motus ire per pugnam cohibere et reprimere ne erumpat foras per verba uel facta illicita. Est autem natura ut motus iracundie triplex secundum gregorium. Nam quosdam mouet subitanee et cito recedit. quosdam tardius mouet et iam motos non cito deserit. quosdam cito commouet et tardius relinquit. Filie sunt eius tumor mentis contumelia clamor indignatio blasphemia. Itaque in hoc gradu primo constituti reprimamus et comprimamus nos ut dum motus iracundie sentimus non foras erumpamus. Ut autem hoc melius facere possimus debemus continue ante precauere ea contraria que nobis possunt contingere et fore occasio iracundie ut cumque veniant simus scuto paciencie premuniti. Item ad hoc valet cum labore reprimere et accensam flammam interius suffocare. Item quod homo vtatur se ad alia negocia ut commotionis sue obliuiscatur. Item magnum remedium esset si homo esset adeo compos sui quod possit admittere consilium cogitando quam multa mala sequantur iram quoniam consciencium ledit puritatem mentis turbat spiritum sanctum de corpore fugat proximum scandalizat ac fame confundit. Item compunctio est venenum ire. Climachus. Quemadmodum aqua extinguit ignem ita veracis luctus lacrimarum profluuium naturam habet occidere et extinguere omnem flammam furoris

Item intenta meditatio mortis refrenat ira-
cundiam. Huius autem et huiusmodi exercitiis ho-
proficiat donec 2m gradum mititatis vel patientie
actingat quod est cum homo ex usu et consuetudine
sustinendi contraria et refrenandi iracundiam
didicit iam non terreri vel turbari aduersis.
sed qui in loco munito inconcussus circumstantes
aduersarios intuetur. Tercius autem gradus est
gaudere in tribulationibus gloriari cum assint
et desiderare cum desint. De ascensu ad dilectionem proximi contra inuidiam

Ascensus contra
inuidiam sunt profectus et gradus dilecti
onis proximi. Quorum primus est nullum odire
nulli malum cupere. nullius velle bonum impe
dire in necessitate proximo auxilium subuentionis
non subtrahere. Et breuiter ut nulli faciat vel
cupiat malum cum voluntatis consensu. Et
bonum proximo optet et faciat sicut sibi velle
deberet si indigeret. Caritas autem sicut supra
dictum est ad quam maxime per dilectionem
proximi ascenditur ipsa est finis ascensionum.
Unde sicut caritati dei et proximi nychil est
preponendum ita inuidie nichil est postponendum.
Ad omnia igitur vnione et pacem debemus extinere
in quo est vinculum perfectionis nychilque est
aliud in quo sancti angeli in tantum delectantur.
Nichil in quo tam expresse similitudinem celestis
ierusalem representamus quam si caritatem et vnionem
cordium seruemus. Idem omnes dicentes idem sentien-
tes caueres ledere conscientias aliorum scandalo

singularitatum vel novitatum vel disuetudinum
presumptione. Unde hoc mandatum xpus nobis totiens
[cancelled] recessurus replicavit ut arcius imprimeret
In hoc inquit cognoscent homines quod mei estis dis
cipuli si dilectionem habueritis adinvicem. Itaque
maxime expugnemus hoc vicium quod proprie demo
nibus ascribitur. Invidia enim dyaboli mors intra
vit in orbem terrarum. Sequuntur [cancelled] eum qui sunt
ex parte eius. Est autem summum remedium invidie
nychil amare eorum que mundus amat honores
divicias voluptates etc. Quanto enim nos aliquod
terrenum diligimus in tantum si per aliquem
ab eo impedimur ad invidiam concitamur
Nota tamen quod motus displicencie super bono
alterius non semper dicitur proprie invidia. Aliquando enim
habemus displicenciam super bono alterius
in quantum cedit in nostrum vel aliorum nocumentum
ut si invideo alicui de dominio suo quia
tyrannus est et iniuste alios deprimit. Et
hic motus semper est de bono temporali et est quandoque
bonus quandoque viciosus. Aliquando habeo motum dis
plicencie de bono alterius vel tristor inde
non quia illud bonum habet sed video me
illo bono carere. Et hic est quandoque bonus zelus
Et ita vult Iheronimus gloriosus ut invidia
de virtutibus sit inter nos et [cancelled] contencio quis
humilior quis obediencior. Tercio autem
contingit ista displicencia de bono alterius
in quantum est gloria vel honoris mei diminutivum
[cancelled] et hec est proprissime invidia. Et

nō est inter psonas multum distantes qr illius
glā vl' honor qui multum et excellenter ē
sup me nō minuit glām meam. sicut rusti
cus nō inuidet regi de glā sua sed forte
frater regis qui potuit eligi in regem.
Sic esau odiuit iacob sic absolon inuidet
salomoni ē. Filie autem inuidie q ex ea se
quuntur sunt odiū susurratio. detractio. ex
ultatio i aduersis proximi. et afflictio in
prosperis eius. Scdm remediū est ut homo
diligenter pendat qr etiā si alius careat
illo bono de quo ei inuidet tamen ipse non
haberet. Item timere vindictam dei qui
hoī nō dimittit pctā sua n ipse dimittat pr
imo suo Item ut hō studeat illi quem odit
magis ee obseqosus affabilis et benignus
Secundus autem cōtra inuidiam ascensus
et ad dilectioē proximi ~~ascensus~~ profectus
est sic alterius profectui congaudere et bonū
alterius dilige quasi pprium et sic eius aduersi
tati compati sicut ppe et aliena lucra de
putet sua ex affectu pietatis. Tertius
autem ascensus est dilige inimicos ex affectu
et ea dulcedine erga odientes se et pse
quentes affici sicut erga singulariter dilec
tos ē nō solum res tpales sed etiam corpus
pro eis pone paratum esse
Sicut dilectio proximi
expugnat et destruit
inuidiam ita p ascensus ad dilectioē dei

Quō p ascēsi
oez supatur ac
dia et tristicia
in ala

superamus accidiam et tristiciam malam .
Amor enim dei fuerit facit operari nam operatur
magna si est . si vero operari renuit amor non
est . Velut actus caritatis est gaudium in spiritu
sancto contra accidiam et tristiciam . Primus autem
gradus ascensionis dilectionis dei est sic diligere
concessa et sic eis uti ut tamen illicita dimittere
Et in hoc gradu positus operaris tamen saluti
necessaria . deuitans ne tamen te deiciat accidia
ut omittas necessaria agenda vel sub
precepto mandata . Verum hic ascensus
bassus est et non est bonum diu in eo manere
Unde necesse est ut semper per continuam exerci
tationem in bonis operibus teipsum frangas
accidie tue resistendo et bonis operibus et
deuotis exerciciis affectum inflammando
ut tandem delectationem acquiras et affectum
in sanctis exerciciis et bonis operibus ut iam
non solum agas saluti necessaria sed ple
niori affectu et ferventiori accensus in
cipis deuicta pro parte accidia agere omnia que
dei sunt et ad illa agenda esse studiosius
et etiam ad consilia implenda . Et hic
ascensus ad secundum gradum dilectionis dei et
contra mentis accidiam . Quamdiu autem
impugnaris ab accidia et nondum huc
perueneris scias hoc ~~consilium esse contra accidiam~~
summum esse contra accidiam remedium ut non cedas
sed semper viriliter resistas . Ut autem naturam
huius bestie agnoscas aduerte quod motus

et agitatio huius vicii principaliter trahit ad
duo videlicet loci mutationem et exteriorum variationem. Mutationem loci hoc ipsa enim mentem
tuam primo tedio aggrauat et deprimit et
omnem delectationem in spiritualibus tollit. Alia enim
sine delectatione esse non potest. Incipit igitur statim ad recreationem carnalem aspirare et locum
illum in quo habet nullam delectationem ~~consolationem~~
uelle deserere. Itaque statim tibi causat loci
horrorem celle fastidium et ad omne bonum
maxime spirituale fastidium. Nam libenter interdum corporalia arripit ut minus spiritualibus occupetur. Demumque tandem incipit loca remotiora
extollere et illic commorantes fratres beatificare. Ad
presentes vero fratres quandam aspernationem tamquam
minus spirituales concipere. Itaque cum anima tedio affecta nullam consolationem inuenit statim locum
deserit aut in sompnolenciam incidit vel dissolutionem solacium querens ad tempus. Mutationem vero exercitiorum ita licet occulte sub pallio
inducit. Cum enim anima grauatur huiusmodi exercitiis
confingit quedam alia leviora amplius que extollens et reputans magis meritoria ~~[illegible]~~. vt puta visitare infirmos vel certe monasteria construere
in quo malus et accidiosus discipulus peior
efficiatur rector et magister. Itaque volens accidiam
legitime deuincere anima locum tuum ne deseras
. nam quanto locum tuum plus mutaueris tanto
magis erit mens tua in exterioribus vaga
in spiritualibus accidiosa. Bernardus. Impossi

Margin notes: primo grauat (beside line 3); delectationem (beside line 8); meritoria (beside line 25)

bile est aiam sidelut' alicui dom affige q no pus
alicui loco pseueranter affixerit corpus suu
Cumq; ctitudinem de loco ad locum fuge' nititur. sic e q umbram sui corpis effugit. Multa em mala ex ho veniant q quis leuit' sua exercitia mutat Dem e sup Filie aut accidie sunt sex secundum gregoriu. s. malicia t voluntas machinandi malu. desperatio. pusillanimitas. rancor t odiu inueteratu tepor circa pcepta dei euagatio mentis circa illicita.
Compunctio si accidiosus acqre possit valde valeret contra hunc morbum Clymachus,
Qui luget seipm no nouit hunc morbum id e accidiam Idem aligetur et iste tyrannus memoria offensionium et delictoru et paciat opa manuum et trahat intenta atq; attenta meditatione futuroru bonoru. Item con tediu cordis multum valet uarietas actionis. ut nuc homo oret nuc legat nunc affectum aliquem concipiet et cogitat se in his opibz quibus maxime attediatur Verum si homo strenuus et seuerus et benignus fuerit i suis deuotis exercit et sanctis opibus diuinis se pseueranter in talibus exercitauerit iam tandem incipit sperare et affectum caritatis incipit dilatare et quodammodo estuare ad deum ut qi sine ipo viue no possit coartatus desiderio dissoluendi et esse cum xpo Et hic e tercius gradus caritatis dei qua accidia superatur Tristicia aut mala est duplex Oritur em qnq; tristicia

gnaliter p ut est circa oem passioez et tunc
valde difficulter comphenditur eius origo
Alio mo est quedam tepor et conturbacio
diosa in spualibus et tunc pt comphendi
sub accidia et con ea ascenditur gradus
caritatis dei nam actus caritatis e gaudi
um Remediu con tristiciam si est ex despe
ratione est memoria benignitatis et mie
dei et intuitus bnficioru eius Item q
ho sit libenter i bona societate q de deo
loquuntur l' materia spuali Item illud
Jacob Tristatur aliquis i vobis oret equo
aio et psallat De boa tristicia satis p3
ex dictis de conpunctione Ascensiones cont
vana gloria extinguendam

Contra vanam gloriam nulla vtus
est contraria Ideo pmulam vtute
possumus con eam ascende ut gradus ad
deuincendum ordinare Ipa em ~~ex vtuti~~
~~bus magis~~ et bonis operibus roboratur
Ipsa em po pullulat in carnalibus i vesti
bus in pntibus i dignitatibus c. Et que
ho mo supare no poterit p humilitatem
supplantat Quocumq proicieris hunc
tribulum semp stat aculeo recto Quidqd
feceris quodcq agas ipa se immiscet et con
tinu ad vane gloriandum instigat Fi
lie vane glie sunt septem s. inobedien
cia contentio ypocrisis ptinacia
discordia nouorum psumpcio seu inuencio

magis ex vtutibus gnalr et

Itaq; si nō habeamus aliquā specialē
v̄tutem qua vanam gloriam debella-
re possimus. ascensiones tn̄ maxime
con̄ eam sunt necessarie. Sit igitur
p̄mus gradus et ascensus con̄ eam ut
hō diligenter et sūmo conamine studeat
ne aliquid vane glorie intentiōe incipi-
at. ut custodiat os ne loquatur unde
laudare affectat p̄cipue tali intentiōe
et p̄cogitatione. Similiter caueat talia
opa age unde singularit̄ possit laudari
ut apparere. Istum autem gradum
faciliter ascendet si studiose i corde ru-
minauerit quod quicq; tali intentione ice-
perit et p̄egerit quod nō solum nullum
p̄mium recipiet sed et penā magnam
habebit. Un̄ diligenter recogitet illud
Amen dico vobis receperunt mercedem suā
Sed et illud psalmi Qm̄ deus dissipauit
ossa eor qui hoīb; placent confusi st̄
qm̄ deus spreuit eos. Item si adhuc
hoībus placerem xpi seruus nō essem
Secundus ascensus quod sicut cauet homo
ne bona sua agat ut videatur l' pare-
at hominibus ita sūmo studio caueat ne
se vana glā i medio adiungat et sacri-
ficium maculet. Et quod homo studeat
semp̄ illa amplecti i quib; despici vel
vilipendi possit et abiciat oīa illa un̄
possit oriri gloria vel honor. Unde ipa

uana gloria et ab h° ascensu deceptione tra
hat. nam frequenter ipa no violenter sed
fraudulenter hoiem decipit aliqn suggerit
aliquod magnu arripiendu no intentione
uane glie sed zelo dei Verbi gra. Suscipere
pere officiu pdicationis presbiteratus uel
dyaconatus ordinem ut possit dno aias lucra
ri et aliis form pbere vite exemplaris
Hz est appetitus uanus et repellendus.
na eo ipo homo ad talia indignus efficiatur
Vn beatus grgorius Sicut is q inuitatus
renuit. qsitus refugit est sacris altaribus
admonendus. sic q ult° ambit et importune
se ingerit est procul dubio remouendus.
Vide notabile ex° de quodam h° morbo
decepto in xi libro de institutis cenobior
cassiani. Tercius ascensus est altus et non
multi ad eu ascendunt. Et aut qn ho
vanitate iam sufflata et delecta. adeo
ho diligit abiectioez et despectum mundi
ut no nuqj coram multitudine aliq faciat
ul agat que sunt ad ignominia misera
biliter consummatur ex aore abiectiois et
appetitu ignominie Ascensiones qt supbia debellanda

Tunc vltimo ad thronu ubi
supbia s sedem collocauit nete z ascen
siones dispone et inde ipam supbiam uicio
rum regina ad modu regine iezabel deor
sum precipitare. Oportet aut con eam
ascende p gradus humilitatis, Quorum

primus e quod homo in veritate cognoscat seipsum esse infirmum inopem boni uiciosum et si quos at alios hiis defectus et non eleuet se super se. Nam si interdum temptatione victus fecerit seipsum redarguat et castiget. Sed ab isto gradu retrahere nititur ascensorem duplex superbia videlicet carnalis et spiritualis. Nam carnalis hominem decipit et ei suggerit quod sit melior quam est in veritate propter sciam propter diuicias propter parentum dignitatem vel quodcumque huiusmodi et non permittit hominem seipsum et propriam uilitatem in veritate cognoscere. Signa autem per que istam carnalem superbiam in te uel in alio poteris cognoscere secundum cassianum sunt hec. Inest primitus in loquela clamor. In taciturnitate amaritudo excessiue et effusa in leticia risus irrationabilis in seueritate tristicia. In reprehensione rancor facilis in sermone uerba passim sine ulla grauitate cordis erumpencia. expars paciencie caritatis aliena. Audax ad contumelias irrogandas ad tollerandas pusillanimus ad obediendum difficilis ad recipiendum exhortationem implacabilis. Ad resecandas voluntates infirma semper quam suas diffinitiones statuere contendens incapax consilij effecta. In omnibus suo potius credat quam seniorum consilio. Ut autem hanc carnalem superbiam deprimens ad primum predictum ascendas humilitatis gradum necesse est ut prius humilitatem veram fratribus tuis intimo cordis exhibeas affectu in nullo acquiescens eos ledere uel contristari.

Item ut cōtinue te exerceas ī humilibȝ operibus et despectis offitijs ut pū ī coqne ~~...~~ ser uitijs ul' uerijs domū scobando ul' scutellas la uando humili et abiecto hītu tamq̄m paup incedas et sic de alijs Item humiles mores et vbā hre · nouissimū locum eligē vocabula iactancia deuitare sicut vocari rabbi l' dn̄e ꝛc Item horam mortis nr̄e semp an̄ oculos habē · hͤ et hijs silīa cū ~~...~~ consuetudine venerint mentem ad humilitatem inclinant et tumore eius deprimunt Est aut alia supbia spūa lis que mentem ītumestē facit vt sup̄ se ele uat qn̄ de multis vtutibȝ suis et magnis meritis que sibi attribuit vel se specialr̄ hre gloriatur uel sͣ a deo ul' ꝓpter sua merita data arbitrat Et hͤ ē multa piculosior qȝ uicia carnalia, Nul lum est aliud vicium qͥ ita oēs vtutes exhauriat cunctaqȝ iusticia et sanctitate hoīez spoliet atqȝ denudet quemadmodū supbie malum et vtu tum iam fastigio collocatos ꝑiussima ruina deicē ac trucidare solet Sed ut eciā hunc tu morem interiūm deprimas et ad p̄fatum hūlr̄ gradum ascendas debes ī oībȝ uirtutibus · in oī profectu · ī oībus bonis opibȝ ex toto corde ex sinc̄e dicē et sentiē Nō ego sed grā dei mecū et gratia dei sum id quod sum · Et deus ē q̄ operatur velle et pficere ꝓ bona voluntate · Item debes diligenter considerare ꝓpriā vilitatē diligenter ꝑpende' qͥ bona mentis tue nō sunt tua sed dei dona ex ipīs rōne reddituru sis

mala vero tua ipa sunt tua et pura mala et
pluribus circumstanciis quia et grauissimis
suppliciis digna. Bona nostra non sunt pure
bona sed multipliciter imperfecta. Negligencia
tepiditas ypocrisis vana gloria etc. et adeo sepe
bona nostra inquinant ut et nobis sint parum
meritoria et deo minus accepta. Item debes
frequenter superiores et meliores te attendere tamen
hoc est ipsum dominum Ihesum Christum qui ait Discite
a me quia mitis sum et humilis corde ut sic
aliorum comparatione vilescas tibi ipsi. Hec autem
cum homo diucius actitauerit et in hiis diucius
exercuerit incipit seipsum qualis est in veritate ag-
noscere. Verum eciam si in hiis affectuose se
exercuerit et perseueranter in eis permanserit
ex tunc incipit affectum induere et qualem ipse se
cognouerit talem inopem etc. in primo ascen-
su talem eciam desiderat se ab aliis reputari
quantum in ipso. Et hic est secundus ascen-
sus et secundus gradus humilitatis. Tercius
vero gradus et ascensus est cum homo per humilia
exercicia et veritatis cognicionem talem induerit
humilitatis affectum ut eciam in magnis virtu-
tibus et sublimibus donis non extollitur et nychil
sibi ex hiis blanditur totum ei a quo omnia re-
cipit transfundens et integrum restituens.
Talis fuit humilitas Christi talis est eciam humili-
tas angelorum et sanctorum in gloria.

Incipit capitulum de descensibus superbie quales sunt et in eis differencia.

Audisti nunc homo des-
census quibus descendisti

audisti quales ascensiones in corde debeas dispo-
nere et quibus exercitiis et gradibus ascendere
quomodo per devotam orationem debeas divinum auxilium
implorare. quale quoque sit premium recepturus
Et hec sunt illa que vobis quoque que tibi in principio
proponebantur Sed quia scriptura de hiis totis ascen-
sionibus aliter loquitur dicens Vidit Jacob sca-
lam erectam et angelos dei ascendentes et
descendentes in ea. Mirabaris forsitan quomodo in hiis
ascensionibus angeli viri utique sancti descendunt
Nam quod ascendunt non est mirandum. Quo-
uis autem homo [illegible] non possit intelligi quod etiam
ipsi sancti viri quamdiu peregrinantur a deo quam-
diu peregrinantur in corpore quod corrumpitur non
ita possunt continue et ita indesinenter ascendere
quin aliquando corruptibilitatis pondere gravati
deficiant in ascensu et descendunt ad tempus
relaxando exercitium spirituale Alie tamen sunt des-
censiones utiles et ad propositum magis conve-
nientes quibus etiam veri ascensores et veri viri
spirituales iterum per tempus ascensiones interrum-
punt et assumunt sibi utiles descensiones. Ut
autem has descensiones breviter comprehendas.
due sunt huiusmodi descensiones. Una qua homo descen-
dit ad seipsum. secunda qua descendit ad proximum
Et hec utraque descensio in tribus gradibus est distincta

De primo descensu quo quis descendit [illegible] ad seipsum [illegible]

PRimo igitur descendit homo [illegible]
ad seipsum cum sibi gracia aliquis in al-
tiori ascensu constitutus et ad subliniorem gradum

proiectus interdum tamen descendit ut se perfectius
in inferiori gradu exerceat ne forte supra ascendens
negligens amittat quod inferius iam acquisivit ,
Neque enim ita quis in hiis ascensionibus ad anterio
ra debet se extendere quasi non esset penitus opus ad
posteriora respicere sed ita debet ad anteriora se exten
dere et de virtute in virtutem proficere ut nequaquam neg
ligat gradus ad quos devenit vel per quos ascen
dit . ut quod iam optinuit summopere studeat custo
dire . Verbi gratia , Per timorem futuri supplicii compunctus
et per meditationes mortis tue et extremi iudicii et
penarum inferni multa bona egisti . Ac deinde
venisti ad spem et memoria celestis glorie et bene
ficiorum dei dulcius te ad conpunctionem amoris
incitasti . numquid iam timorem debes relinquere .
numquid ita ex toto meditationes mortis et iudicii de
debes omnino postponere , Non ita sed interdum per
spem ad superiora debes ascendere et celestem glo
riam speculari ut eius pulchritudine alliciaris ad
ulterius ascendendum . Interdum vero per timorem
debes descendere et vanitatem mundi et brevitatem
vite tue et acerbitatem penarum infernalium stud
studiosius contemplari ut sic ante traharis per spem
a posteriori vero quasi quodam aculeo procedere et as
cendere compellaris ut ita semper in tuis exercitiis inter
spem et timorem et caritatem ascendas et des
cendas donec ipsa caritas fuerit perfectissima foras
mittens timorem ne videlicet in torporem vel secu
ritatem incadas aut presumpcionem . Sic utique
angeli . i . viri sancti ascendunt in celum per affectum

et desiderium et descendunt in abissum vel vinctis
in infernum per diligentem consideracionem. In quo tamen
gradu amplius quis se debeat exercere discretione
opus est. ut discernatur secundum profectus status et
condiciones personarum. Sic utique ascendendo et des
cendendo utrumque pedem cum maria amplecteris
peccatrice. Sic misericordiam et iudicium cum propheta decan
tabis. Ad hos duos ascensus et descensus omnia que
in scripturis sunt referuntur secundum augustinum ut misericordiam vide
ames et timeas potestatem. Unde propheta sciens in divina
locutione hec duo se narrat solummodo audivisse Semel
inquit locutus est deus duo hec audivi quia potestas
dei est et tibi domine misericordia et tu reddes unicuique secundum
opera sua. Post hec duo prophete propter hec duo omnes sunt
scripture. Audi beatum gregorium hunc ascensum recom
mendantem. Omnibus inquit securitati timor semper lon
ge videatur abesse. nobis tamen nichil est securius quam
sub spe semper timere ne secura mens aut desperando
se in viciis deiciat aut extollendo de donis ruat.
Ante districti enim et pii iudicis oculos quanto quis de se
sub spe humilius trepidat tanto in eo robustius stat.
Si ergo vis ut non veniat tibi pes superbie in quo ceciderunt
omnes qui operantur iniquitatem noli a timore tota
liter removere.

De 2o descensu quo interius et exterius homo descendere debet ad amorem et terrorem disciplina

Secundo enim homo eciam
temetipsum nonnumquam debes descendere
et exteriorem hominem debite in moribus disponere
et ordinare. ut interior tua devotio ad intima sa
tatis in gestibus exterius et moribus elucescat. Itaque
rege mores tuos exteriores ut sis tibi custodiens

sis aliis exemplaris sis amabilis universis Hoc
autem ~~optime~~ complebis si tria in exterioribus optime
moribus studueris observare Primo ut mores tui
sint maturi Secundo ut sint humiles Tercio ut sint
benigni Maturitas reddit te exemplarem
aliis Humilitas custodiunt tibi Benignitas facit
amabilem universis Maturitas autem in hoc consis
tit ut homo sit levis ad credendum nec pronus ad
risum nec curiosus vel verbosus seu ioculator Hec
maturitas caput erigit membra componit et totum
corpus exterius ab insolencia custodit Caput igitur
ne levius huc inde circumferat Oculos ne vagentur
Aures ne curiose auscultent Sed Morum humilitas
deprimit cervicem humile facit responsum gestum compla
nat vestitum simpliciter facit se se novissimos
locat ostentationis notam declinat singularitate
fugit ad aliorum obsequia agilem facit et promptum
Benignitas facit affabilem et compassivum afflic
tis tractabilem et exorabilem et flexibilem ad
consilia communicativum sive sui et suorum in bonis hila
rem et modestum iocundum et fidelem socialem
gratum et benefidum Hec autem benignitas quantum
ad signa exteriora benignitatis quam philozophus
amiciciam vocat Et necessaria ad socialem communionem
Nullus enim ut ait philosophus potest per diem vivere cum tristi et non
delectari Ideo ex quodam debito naturalis honestatis
constringeris ut aliis delectabiliter conviuas per benig
nitatem Unde precipue cum inter alios fueris debes te be
nignum conde et delectabilem exhibere et in quietu
multorum mentis tristiciam quandam vultus hi

hilaritate te decet servare Verumptamen effusa disso-
lutio cavenda est ne sub pretextu pietatis imitatur
vicium vanitatis Ergo ut ait Hugo, Si cum aliis
fueris et mutua delectatur verborum collatio fiat
sermo de moribus fiat sermo de scripturis nunc de mi-
seriis huius vite congemiscamus nunc de spe futurorum
bonorum congaudeamus. nunc mutua secreti revelatio-
ne recreemur. nunc simul ad illa [illegible] ac
bona celestia suspiremus Si vero non numquam uti-
le est intensum animum ad inferiora quedam et iocunda
laxemus sint laxamenta illa plena honestatis
vacua levitatis et si careant nimio pondere
non tamen careant edificatione In hiis ergo tribus
maturitate humilitate et benignitate tota exterior
morum disciplina consistit humilitas autem maturita-
tem temperat ne elata videatur benignitas ne au-
stera et indignabunda Tria de scripto capitulo ad
[illegible] qua ipse frater si non diu vel [illegible] spiritualibus
valens insistere debet sed [illegible] in opere manuum
Tertio

Tertio debes frequenter descendere et opus
aliquod manuale vel corporale arripere.
Primo certe ita debes exercitium tuum ordinare ut cotidie
tempore in opere manuum sis et certis temporibus ex-
erceas. et suis rursum temporibus in ascensionibus
cordis proficias quia a cordis profectibus forsi-
tan manibus operans non impediris Potes enim
infra opus orare meditari in timore te et desiderio
rio excitare Sancti patres nostri hoc pro regula
habuerunt ut quanto se fidelius ad opus manuum
conferent conferebant tanto ad altiora puritatis et meri-

caritatis ascensum et spiritualem profectum spe
rabant se perventuros. Itaque homo fragilis cum
sis noli te angelum putare quasi semper uteris cibo spiritua
li, quod tu nescis et tu nolis semper spiritualibus adherere
sed tempore certis temporibus exerce in opere manua
li multiplici ratione. Primo ne tedio victus vel etiam
ex toto relinquas spirituale exercitium. nec reputa te
ferventiorem et magis spiritualem quam fuit magnus
ille anthonius. qui nisi talem ascensum et des
censum inter opus manuale et spirituale ab angelo
didicisset tedio victus ad seculum redisset. Ideo vult
cassianus quod qui non est cotidie contentus aliquid
manibus operari non potest in cella finaliter perseverare.
Secundo eciam quoniam interdum ad modicum illa manu
alia ab illa vacatione te retrahant postea tamen va
lentiorem te ad eam reddunt. Nam ut audisti non
potes cum concupiscenciis ascendere sed ipse sunt que ascen
sum impediunt. Ideo istas concupiscencias oportet
te vincere precipue opere manuali. In desiderio est enim
omnis ociosus. Hinc tertio opus manuum destruit spirituali
ascensioni contrarium impedimenta in moribus ascendenti. Quarto
cor tuum valde instabile est huc inde velut navicula
in fluctibus maris fluctuans sic quatitur diversis
affectionibus et meditationibus. Igitur ut dicit cassianus
cor tuum velut quadam anchora te decet figere
pondere videlicet ac occupacione operis manualis. Quinto
quoniam plures aditus temptandi inimicus in nobis reperit
ociosis quam occupatis. Siquidem occupatus ut aiunt
uno demone temptatur ociosus vero innumeris demonibus
devastatur. Sexto si diligenter advertis ipsum opus ma
nuum utiliter te admonet de ascensu. Primo enim

admonet de loco i quo te dns posuit unde cecidisti Sta
ibi constitutus i qetis plenitudine no te sine labore opor
tuit ~~laborare~~ operari, Et si adam posimus erat ut ait
scriptura ut paradisu operaret. no tn cu labore.
sed an colens cu summa delectac consideras i istio
rib potenciam sapiaz et benignitate creatoris i laud
eius ferebantur Est igr sm // bnardu Opus
manuu qi uulnerum ligamentum unde corripis
ut admoneris de culpa Quidem pg culpam da
tum est hc preceptum legis naturalis In sudore uul
tus tui uesceris pane tuo. Admonens em mani
bus operaris tenens admoneris de culpa transgressio
nis Item per opus manu admoneris qd sex diebus
.i. tota uita q hic uiuimus oportet te laborare,
Nam tempus est laborandi. Septio uo die
.i. finita uita puti dicet spus ut a labore requiescas
Ammoneris igr manuali opere illic tende ubi
te no oporteat laborare s tm vacare et uidere
qm suauis est dns Sexto opus manuu reddit te
liberum ne sit tibi opus alius applaude et alior
aliqua desiderare sicut aplus scribit ad thessalo
nicenses 2o. Septimo 2m bnardum Impmis op
manuu sepe sit corpus suo pondere et mole depri
mit ita ut no nuqm compunctioez dulcius expri
mit et efficit puriorem Propter hc et multa
alia sancti pres nri precipue in egipto tam
fideliter laborauerunt et propter labores eorum
a sctis tam sublimiter extolluntur Verum ne tercio
a cordis ascensionibus longe discedas ea debes
magis opera corporalia qntum i te est semper eli
gere quem cu spualibus uidentur maiorem conue

mentiam hre sicut sacros libros ~~lege~~ scriba. Quo minus
ab ascensu impedit et quanto spiritualius amplius fructuo
sum. Quot enim libros sacros scribis qui totiens veri
tatis precones facis quod ex eis compunguntur et proficiunt
tot eris particeps meritorum. Hinc opus scripture
bernardus magis approbat. Plures sanctorum patrum
scriptores erant. Nos fratres et discipuli in mo
nasterio sancti martini constituti libros scribebant.
De opere scripture inter alia gloriosus ~~bis~~ Iheroni
mus eustochium monachum specialiter admonet. Plu
res sancti libros suos tamen ex humilitate tum ad va bitandum
~~[illegible]~~ ocium propriis manibus scribebant ut de
~~[illegible]~~ Ambrosio legitur et Iheronimo glorioso. Nunc
cum manibus operaris non debes mente otiari sed
ad pietatem cordis te excitare orando aliquid aut medi
tando seu etiam quod scribis dulciter ruminando ymmo etiam
secundum augustinum in libro de opere monachorum poteris ista
opus aliquid devote decantare. Nec opus manuum
istud plus impedit quam seculares a sacris carminibus
impediuntur manibus laborantes. Debes autem fide
liter operari non sicut seculares qui recipiunt solum mer
cedem temporalem tu autem non solum mercedem temporalem
sed immarcessibilem coronam in celis. Attende quod
sancti angeli laboribus occupatis pastoribus specia
liter natum Christum dominum nunciaverunt. Noli tamen
esse in laboribus nimius nec importunus sed mode
ratus et discretus. Debes etiam precipue manuum in ope
silentium custodire. Silencium in quo nostra confortatio
est fortitudo nostra et si ubique et semper quantum servan
dum non necessitas cogit vel utilitas suadeat
maxime tamen in opere manuali iuxta illud apostoli

Obsecramus in domino Jhesu ut cum silentio panem vestrum manducetis. **De descensionibus propter proximum et superius descensio sit ad superioris iussionem**

Similiter necesse est sepius propter proximum ab istis ascensionibus descendere id est ad tempus cessare non in toto deserere ascensiones. Tribus enim modis propter proximum descendimus. Scilicet vel propter superiorem vel propter equalem vel propter inferiorem. Propter superiorem debes descendere cum verbi gratia licet tu in quantum in te est semper appetens tibi vacare qualiter cum lazaro peccata tua deflere et compunctione ex memoria peccatorum tuorum et extremi iudicii et confiteri vel cum maria ad pedes Jhesu predicantis sedere id est te in vita et passione Christi meditaliter exercitare vel quomodo magno ascensu. Si te venit superior tuus et vocat te iubet exire mandat descendere statim sine mora martha ad pedes Jhesu vitans Jhesu id est superioris procedat in tota humilitate et devota promptitudine descendet et ideo se ab interiori suo exitio. Quod si maria adhuc in domo remanserit et tantum se circa interiora a quibus in vita avellitur occupans etiam si sedeat ad pedes Jhesu murmuret Martha etiam si deplorat fratrem intret necesse est martha domum interiorem hominis et vocet eam sub silentio id est occulte tempus ephodans dicens marie. Magister adest et vocat te. Adest id est cui discipulatum te commisisti superior tuus hic vocat te et iubet exire quid adhuc sedes. Scilicet melior est tua vacatio quam devote obedientie impletio. Quo audito surgit ipsa maria et procidat similiter ad pedes Jhesu dicens Paratum cor meum paratum

tor meum paratum ut ad tuum imperium in voluntatem
paratum cum iubes ut exterioribus ministrem. Hoc
autem non solum ad iussiones prelati tui obligaris
sed eciam nonnumquam fieri debet ad exhortationes fratris
ex caritate. Multa enim exteriora sua sancti patres
libentius postposuerunt tantum ut obedienciam inviolabiliter
servare potuissent. Atque hoc super omnia reputabant
si non suam voluntatem sed alterius adimplerent.
Et quamquam obediencia precepti vel necessitatis est magis
necessaria, noli tamen distulere si alia teneris, vel non. Quia sepe
obediencia caritatis est magis meritoria et caritatem
augent devote impleta. De 2º descensu
ad proximum quo proximo condescendi debet animabus et corporibus compassione
monachus.

Secundo ad proximum debes descendere ad compatiendum
dere et proximo condescendere compassione motus
et pietate auxilio et consilio subvenire
ut si corporaliter afflictos iuvas et eis succurris, per
multo amplius si videris spiritualiter afflictos adiuvabis
quantum poteris ammonendo corripiendo et
attrahendo in temptationibus in tribulationibus spiritualibus
et confortando. Nisi enim paulus de 3º celo descendisset
et de alto statu mentis sue infirmioribus se
inclinasset neminem attraxisset. Propter ea factus est fratribus
omnibus omnia. Et carnalibus quidem ihesum predicabat et
hunc crucifixum spiritualibus autem spiritualia comparabat.
Sic et tu sis omnibus omnia singulis succurrens prout eorum
necessitas exigit. Si corporalis urget infirmitas
ex corde compatere libenter ministra quantum in te est
precipue domesticis. Si rerum constringit paupertas
si potes tribue eis et succurre eorum necessitati

interdum paciendo et nō de superfluo sed de neccessario offeras cum vidua ut ex tua paupertate et neccessitate quid pateris in cibis et vestitu et de alys similibus Si nō poteris subvenire rebus saltem prebe ammonitionibus nā verbum bonum est super datum optimum. Et maior est elemosina spiritualis quam corporalis vnde maxime si stans in ascensionibus cordis tui subtus videris aliquem a xpi iugo suberrare descende festinanter et relinque ascensum si ita tibi pro tempore visum fuerit expedire Attrahe ammone corripe Nec dicas in corde tuo sufficit mihi mea salvatio pro me volo esse sollicitus nō pro alio Numquid superior eius ego sum Numquid custos eius constitutus Certe talem cogitationem nō genuit zelus dei sed ut ait beatus gregorius Ingratitudo gratiam superne ~~et~~ ~~[illegible]~~ contemplationis accepisti a pietate proximi revoca et vegetum ut suppliciu eo modo quo superius dictum est errante ammoneas ut dici angelus mereaaris. Sic igitur verbum ammonitionis omnibus impendas prout tibi pro unoquoque visum fuerit expedire Cogita secundum bedam quod multo hoc sublimior et deo gratior conversatio esse nō potest quam eorum qui se castigant a viciis et virtutum studiis animum subiugant Insuper etiam alios cotidiano exemplo ad auctorem sui gratiam student convertere et crebra earum fidelium neccessionem gaudium sibi celestis patrie augere Hic autem nō predicationem publicam intelligimus sed de privata ammonitione et fraterna exhortatione de qua dicitur unicuique mandavit deus de proximo suo. Predicatio ergo publica nō sine moderamine a quolibet maxime.

l. contemplationis

uiuembus dz accipi i quodammo sint vtutu pleni et gratiaru ad modu conche q no effundit nisi prius ipa fuerit plena s[m] btm bnardu sup cantica, Et ve durtu et piculosum est ut q no h[z] i modiu olei exponat illud i fo[rma]ad gphe[n]sionem ne plus cont ordine caritatis alios q se ipz dilige uideatur Similit debes descende spu lenitatis p motus compassionis cu uideris aliquem peccare ul' iordinate age se rege quocuq mo h[ec] ppenderis et ei pie condescendo p frna correptionem valeas cu supei[us] trahe et pducere ad emendatione Nec debes in qntu i te est pmitte i aliq[uo] uitiu regnare sed copassione et huilitate pcedentibus debz tu zelus moderatus et discretus succede ut ubi emendam psumus ne cesses increpare Semp tn attendas teipm ne et tu tempteris Feruiat igit' ut bts bnardus ayt i nob' zelus iste kmi amor iustitie odiu uiciorum Nemo fres uicia palpet pcca dissimulet nemo dicat nunq[uid] custos fris mei sum ego. Nemo quod i se est equanimiter ferat ordine depire minui disciplinam Sic g[o] pximo tuo debes subuenire auxilio ut si corpaliter egeat elemosina corpali succurras. si vero spualr egeat max spualem et auxiliu spuale libent impendas Secundo debes proximo tuo subueni[r]e consilio istruendo et dirigendo errante maxime i temptationibus et spualibz exercitijs Sz vide ne alios doceas quod ipse nescias melius est humilit profiteri ignorantiam q psumptuose uelle docere Tercio

tuu consiliu sp sine septine consonu ea tn q i gsio
recipis l' de quib9 cu aliis consulendo pcipis si secta
fuerint caue ne publices maxie de teptationib3
alioru Inde eciam sepe picula venerunt ut i 2a colla
prim d2 In consiliis ers dandis caue ne sequaris
tua passioe ul inclinatioe Ita illa puertit iudiciu
et zelus sepe nescit Itm anqm des consiliu maxie
arduu diu deliberato et no quod pus occurrerit
adiecto sed deliberate submisso semp tuo consilio alio
alior ne ptinac inemaris Et ucius tu magis
consentire humilib3 qp tibi consentiri Item nullius
debes consiliu vilipendere Deus enim sepe reuelat p
uulis q abscondit a sapientib3 Sz omn consilia at
tendas no tn suscipias Sz oia pbate apls ayt
et quod bonu fuerit ipm tenete humilit consentiendo
sinal'r.

De 3o descensu quo necesse h3 superior descendere p cura subditor suor

Si vero habueris sub te inferiores tue te opor
tet multo amplius et frequencius descen
dere primo sepissime ascensiones desere ut uaces
subditis i custodia et disciplina In custodia ut
secures stabis q ia digne conversant In disciplina
ut corrigas errantes et minus ~~[illegible]~~ dispares
Alias certe alieni sanguine subditor de manibus
tuis requiret et si fratrem tuum minimum qui tu i te est
adduxeris faciem Joseph veri saluatoris no videbis
Vide h' qp periculosus 3 locus superior quo necesse e ut hic
sepius descendat et sepe dum negligit perdit Ita dum
foris homo multum occupatur et interius orat nonnuq
ascensioes negligit et ad cor durum descendit

latronibus et malefactoribus debita Unde ad ephezeos 2°
Cristus factus est obediens usque ad mortem mortem autem
crucis. Sicut enim stola collo subicitur sic xps baiulans
sibi crucem in humero quasi stola in collo Et stola in
pectore cancellata per modum crucis ipsius mortis contemptibilis
pessimum genus et ignominia designat quam xpo proposito sibi
gaudio et gloria victoriose resurrectionis sustinuit et con
fusione contempta. Casula larga et ampla signat latitu
dinem caritatis in xpo qua non solum amicos verum inimicos
tegit Nam quod dulci caritati amicos suos prosequitur prosequ
retur expressit cum diceret Maiorem caritatem nemo habet
ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Quantum dilexerat
in hoc mundo patuit quod pro suis crucifixoribus et irrisoribus
tam dulciter oravit dicens Pater ignosce illis quia
nesciunt quid faciunt

Secundum alios hec indumenta quorundam armorum
xpi representant insignia. Superhumerale representat
coopertorium quo iudei faciem xpi velaverunt dicentes prophetiza nobis
quis te percussit xpe mathei xxvi°. Alba vero representat
vestem albam quam herodes xpm induit et sic illusit luce
xxiii°. Que vestis creditur simul statura xpi excessisse et
eum ingressu impedivisse et sic eum sepius per impetum videtur
cecidisse Quod nunc figurat alba longe statura sacerdotis ex
cedens cingulum ligatur Cingulum sive zona representat flag flagel
lum quo pylatus xpm cecidit Johis xix° Apprehendit pylatus
ihm et flagellavit. Stola vero representat illam ligaturam
qua xps ligatus fuit cum a iudeis comprehendebatur ut dicitur Johis
xviii° Comprehenderunt ihm et ligaverunt eum. Manipulus
per manipulum spinorum retribucionem designatur iuxta illud psalmiste
Venientes autem venient cum exultacione portantes etcetera

et sinistru brachiu cu manipulo imponit̃ vita p̃sentem
r̃putat ut ep̃s labores et cure sacerdos p epi grege i carita
te i caritate in hac uita pegerit · pro hijs i futura patria
zᵐ p̃ris mercedem r̃tribuoz habebit qm opa illoz sequuntur
illos Casula vero significat purpureu vestimentum quo
milites induerunt ihm iohis xix°

Allegorice autem vestes sacerdotales gnalr loquendo
significant ṽtutes quibz sacerdotes dnt ornari Iuxta
illud p̃pheticu · Sacerdotes tui induant̃ iusticia · et spualiter
arma quibz armari dnt ꝯ spuales nequicias pugnaturus
De quibus armaturis dicit apls ad ephe ultimo Induite uos
armatura dei ut possitis stare aduersus insidias dyaboli
State igit̃ succincti lumbis rc̃ Prudeat igit̃ dilign̄r ep̃us
et attendat studiose sacerdos ut signu sine signato non
ferat · ne uestem sine ṽtute portet ne forte sit simul exterius
dealbato intus uero oi spurcicia pleno Quisquis ẽd sacerdos
indumentis ornatur et honestis moribz non induit̃ q̄to uene
racior apparet hoibz tanto indignior redditur apud dm
Notandu q ultra p̃dictas sacerdotu uestes sacerdotum
vestes hnt epi nouem sp̃calia ornamenta q nouem sunt
que epi facẽ pnt ult simplices sacerdo · s ordinare alios
uirgines b̃ndicẽ basilicas dedicare clericos depon̄e synodos
celebrare c̃sma ꝯficere vestes et uasa ꝯferre et ꝯfirmare
Nouem illa ornamenta sunt que eps ult̃ v̄es sacerdotes
habz sut Calige sandalia succinctoriu tunica dalmatica
tunica cyrothece anulus et baculus Per caligas significatur
rectitudo gressuu Per sandalia vo que pedes tegunt
significat̃ ꝯtemptus terrenoz Per cinctoriu vo quo stola
ligat̃ significat̃ amor societatis Per tunica p̃seudoticia
qua ioseph tunica talare legit̃ habuisse id ẽ tunica
descendentem usqz ad talos Per qd̃ sigt̃ extremitas uite
Per dalmatica largitas i opibz uite Per cyrothecas aute
la i operacione ope · s qui sit fiant opus i pub̄to q iteracos
retmet i occulto Per intrica scia ut usqz testamenti

designat[ur] in duo cornua h[abe]t P[er] baculum cura pastoralis q[ue] debet corrigere vagos quod sig[ni]ficat curvitas baculi suste tare debiles quod sig[nifica]t rectitudo baculi . et pungere lentos quod sig[nifica]t stimulus in pede baculi unde Corrige sustenta stimula vaga morbida lenta P[er] anulum sacramentum fidei desig[na]t[ur] qua eccl[es]ia x[rist]o desponsat[ur] ipse enim sunt in eius loco et[c]. Ultra h[oc] archiep[iscop]i h[abe]nt palliu[m] in sig[num] p[ri]vilegiate potestatis Significat enim torque[m] aureu[m] que solebat legitime certa[n]t[ib]us accipere .A.

Vtru[m] uestes co[n]sec[r]ari p[ossu]nt q[uando] co[n]sumpiu[n]tur ita ut non sit opus eas denuo co[n]secrari R[espo]n[de]t Bernar[dus] in glo m. c. quod in dubiis q[uod] de co[n]sec[ratione] eccl[es]ie ul[tra] al[tare] et dicit quod filu[m] ul[tra] pann[us] no[n] co[n]secratus p[otes]t appo[ni] co[n]secrato n[on] e[st] opus no[n] ua co[n]secrac[i]o[n]e co[n]secrari Et alanus dicit q[uo]d cu[m] remanet fo[rma] uestis eam iterato co[n]secrari no[n] oportet secus at si fo[rma] mu tat[ur] uel soluat[ur] Cui co[n]cordat hos in glo c. palleguti Sed dubiu[m] e[st] de lignis eccl[es]ie co[n]secrate et sacris pannis que antiquat[ur] Dicendu[m] q[uod] ligna eccl[es]ie co[n]secrate p[ossu]nt poni in alia eccl[es]ia ul[tra] in alio loco honesto a[d] aut usu[m] sicut p[ro] templo dormitorio ul[tra] refectorio ut dicit glo sup[er] c. ligna de co[n]secr[acione] dis[tinctione] i. et no[n] d[ebe]nt poni coquina[m] nisi ut h[ab]etur

De pannis autem sicut sunt pallei altaris cortine eccl[es]ie vestime[n]ta ministro[rum] et sac[er]a vasa no[n] d[ebe]nt co[n]verti in usum laico[rum] vel eis ad p[ro]phanos usus Sed si aliq[ua] uestimenta sac[ra] vel pa[n]ni sunt vetustate corrupta ul[tra] co[n]sumpta d[ebe]nt co[m]buri et cineres reco[n]di sub baptisterio ul[tra] in pariete vel in alio loco tuto ne ab incedentibus pedibus co[n]culcen tur De lune vero dicit host[iensis] q[uod] si lune no[n] deb[e]t missa celebrari

Honestas clericalis consistit in duob[us] p[ri]mo in hoc [ut] sint ornati interius s[cilicet] v[ir]tutib[us] ne tales sede tes in cathedra iuncio[rum] fiant cathedre dis[tinctione] xl c. multi Sacerdos v[er]o no[n] ornat[us] ab intra ornat[us] virtutibus

nec ab e̅x̅ decoratus moribus bonis moribus sacerdos solo
noie est et no re teste crisostomo dicente sic Multi sa
cerdotes et pauci multi noie pauci vero re et nomine
ope Videte g° quomo sedeatis sup cathedra quia cathedra
non facit sacerdotem no locus sanctificat hoem sed
homo locum Non ois sacerdos sctus sed ois sanctus
sacerdos Qui bn sedit sup cathedram honorem facit
cathedre loco malus sacerdos de suo sacerdotio accipit
rit crimen no dignitate In iudicio bn sedes si bene
vixeris et bn docueris tu solum instruis Si bn docueris et
male vixeris tuu solum condempnator es nam bn vivendo
do et bene docendo populum istis quo munere debeat

Bene aute docendo et male vivendo deum instruis quo
te debeat condempnare h° ille et het m c pastorato
Secundo honestas clericalis consistit i hoc ut sint orna
ti exterius et hoc i pluribus Primo i incessu et ceteris
gestibus corporis ut sacerdotes no currant s3 equali et mo
derato gressu incedant ut sic maturitas corporis matu
ritate indicet mentis di lex tertia fine Sco i habitu ut
no heant vestimenta incisa sicut ioculatores nec varii colo
nec vestes pictas p colores varios nec vestes viridas
nec rubeas no nimis longas nec nimis breues de vita
et ho cle c clerici Tercio i conversatione sacerdotes in
conversatione cu dnt oculos et alia membra sub freno
castitatis et modestie coartare vi q i t cp merito
Et diligunt dnt providere q no laboret i vino continentie
magis propt q venit ira dei i filios diffidencie continue
in conspectu dei oipotentis puro corpe et mundo corde vale
ant ministrare Si qui iuventi fuerit vino continentie
laborare put magis ul minus peccauerit punitur
vt quos timor divinus a malo no revocat tpalis saltem
pena cohibeat a peco De sacerdotibus incontinentibus
loquitur beatus Augustinus Si sacerdos fuerit vas

incontinēcie z libidinis iute et iux filiud virginis in
altari statuat filiu veneris tu pfert canonis uerba
os eius plenu ē amaritudine et dolo et quibus exet
tu labijs tu i facie xpi exspuit saluatoris et dū
psunt corpus dm sume i os suu pollutu leuius eē
esset si pmeret eu i lutu Hec augustinus Cui alludit
beatus bernardus i h' v'a Turpissimu ē manus deo
dedicatas et sacro ċsmate ɔsecratas pudendis iugere
et pº corpus sctissimu tangere ad eisdem O quam
temerariu ꝙ nephandu pollutis manibus tangere filium
virginis et immundis labijs osculari et ore sordido sumere
Que mens nō rapitur ad excessu .3 quis oculus non cu
besat .3 vel auditus nō fucretur .3 vbi mundi pnum
punt i sterquilinium .i. i os nō digne sumentis. Et
alibi sic dicit Clerice qualiter audes eisdem labijs oscu
lari filiu virginis quibus paulo ante osculatus es labia
meretricis, pfecto osculo tu iuda p filiud hois tradis
hec ille Quinto honestas exterior sacerdotalis apparet
i sobrietate quia sacerdotes i cibo et i potu dz obseruare
Sacerdotes em caue dnt ebrietates quia ebrietas induat ex
tadiu et libidinis puocat tremtium e. ti. c. crapula
Sexto honestas clericalis exterior dz eē ornata i socie
tate Et h' societas in tribus ɔsistit Primo i h' quod
ɔforment se hijs inter quos viuunt salua honestate
in oibus, Scdo vt se abstrahant a ɔsortio mulierum
quia honestas clericorum eorundem ɔsortio sepius dapnatur
Tercio q i h' vt nō socient malis et suspectis psonis
quia sec' ɔsortia maloru et bonos corrumpunt vn psalmista
Cum sancto sctus eris ꝫ Septimo i solacio honesto
Non em ad taxillos ludere dnt vel huiusmodi ludis interesse
quia talis ludus i se turpis ē et sine pecto difficulter
exercere pt e. ti. c. clerici .A.

Corona clericalis est signum caracteris qui in
anima ordinati imprimitur ut dicit magister in quarto
Et huius originem ortum et originem a ueteri et nouo testa
mento scilicet nazorei ad imitacionem crines abradebant
ut legitur in libro numeri. Similiter legitur in nouo testamento quod gentiles
beatum petrum in antiochia ad derisionem et pudorem
tonderunt in greu quod modo toti clero cedit in honorem
Et nota quod corona tria notantur scilicet capitis rasio crinium
detruncacio et forme circulacio. Crines sacerdotum a parte
superiori raduntur ne mens eorum temporalibus occupacionibus
a contemplacione diuina retardetur sed reuelata facie gloriam
dei libere et expedite contemplentur. Summitas enim capitis
eminencia est mentis. Denudacio capitis reuelacio est mentis
Clericus enim secretorum dei sacerdos septue non debet esse
ignarus ut inquit magister in quarto distinctione xxiiij. In parte autem
inferiori capitis crines sacerdotum raduntur tunduntur et
detruncantur usque ad reuelacionem sensuum scilicet oculorum aurium
ut vicia in corde et opere pullulancia doceant prescidenda
ne ad audiendum et intelligendum verbum dei mens im
pediatur pro illo corona radetur in circulo. Et quod est autem
figura rotunda que nullum habet angulum significatur
quod clerici non debent habere sordes et debent habere veritatem in doct
rina quia veritas non habet angulum ut dicit beatus Iheronimus communis
Item hec figura omnium figurarum est pulcherrima vnde in hac
deus celestes figuras fecit. Per hoc significatur designatur
quod clerici debent habere pulcherrimam virtutem interius in mente
et exterius in decore. In corona clericali et capitis obra
sione tria consequuntur primum est mundicie conseruacio quia in combu
sione
in capite inmundicie congregantur. Per quod designatur quod clerici
in mundicia et castitate se debent conseruare. Secundum est

corporalis differencia presbiteri designat quod clericus non alia
extra habitum exquisito ornare se debet sed honestate interiori
Secundum 3 capitulum deuuidano quod nullus audeat iter-
dem et clericus damnari esse debere

Sciendum quod omnes sacerdotes tenentur dicere horas
canonicas et non solum ipsi sed omnes beneficiati
quia secundum doctores a laycis sunt dati clericis redditus
ut ipsi in officio vices laycorum suppleant et ideo omnes
beneficiati tenentur ad horas et non solum ex statuto
ecclesie sed eciam ex obligacione iusticie. Et quod ordines sacri
nulli debent conferri nisi beneficiato vel ei qui ad summum
patrimonium loco ecclesiasticorum redditus voluerit or-
dinari extra de preben. c. cum episcopus li. vi. vel secundum
Idem quilibet habens ordinem sacrum tenetur ad horas ca-
nonicas eciam si beneficium non habeat. Quia ex quo accepit
ordines eciam spiritualem potestatem tenetur eam in spiritualibus
deo ministrare et hoc facit dicendo horas in legitimo
habuerit impedimentum puta propter defectum visus vel infirmita-
tis vel quia hoc caret racione paupertatis tunc compescet
per psalmos vel per oraciones dimittat. Si vero nullum ipse
dimittendo habuerit peccat mortaliter horas canonicas
non dicendo ut in c. dolentes de cele. misse. Dicitur
Districte precipimus in virtute sancte obediencie ut divinum officium
nocturnum pariter et diurnum quantum eis dederit deus dederit
studiose celebrent pariter et devote. Preceptum autem
obligat ad mortale et tenetur quilibet singulis horis diei
dicere singulas horas usque ad vesperam inclusive
de cele. misse. c. presbiter. Ideo eciam racionabili ex causa
ter licet anticipare vel postponere supple. quod ante tempus
orare est prudencia in tempore orare est obediencia post tempus
vero negligencia. Sunt enim septem hore deputate

in horis canonicis et non pluribus Primo propter scripturam dicentem
Septies in die laudem dixi tibi Secundo propter recognicionem septi-
formis gracie spiritus sancti per quam educti sumus de seruitute dyaboli
Tercio propter septem formitates id est septem varietates
scilicet infancia puericia adolescenciam iuuentute senectute
senium et decrepitum Per matutinas et laudes representatur
infancia per primam puericia per terciam adolescencia per sextam
iuuentus per nonam senectus per vesperam senium per
completorium finis vite nostre In his omnibus horis debemus laudare
deum Quod autem tempore infancie homo possit laudare deum sanctus
nicholaus dedit nobis exemplum qui quartis et sextis
ferijs semel sugebat matris ubera De aliis autem satis
notum est Vnde psalmista Benedicam dominum in omni tempore psalmo xxxiii°
Matutinas dicimus propter illud psalmiste c xviii° media nocte
surgebam ad confitendum tibi Ecclesia enim instruit matutinas
dici nocte ad domandum carnis illecebras psallendo et orando
quia castitas xxxvi dicitur quod vigilia honestatis tabe facit
carnes Laudes autem dicimus ad temptaciones dyaboli repellendas
Vnde ysaie xxvi dicitur Expectamini et laudate qui habitatis
in puluere Alie autem hore ad ornandum sunt deputate propter
quedam priuilegia quibus decorantur Prima enim hora a iudeis
xpus pilato est traditus et a morte resurgens hora prime
marie magdalene apparuit Insuper hora prima visus est
in littore maris septem discipulis piscantibus dicens Pueri
numquid pulmentarium habetis Jo xxi° Tercia hora crucifixus
est lingua iudeorum et flagellatus et eadem hora spiritum sanctum
misit apostolis in linguis ~~ignis~~ igneis actuum ii° Hora
sexta ligno crucis affixus est et in die ascensionis eadem
hora cum discipulis discubuit Hora nona exclamans
emisit ~~sp~~ spiritum Et lanceatus de eius latere duo sacramenta
salutis nostre scilicet aquam baptismi et sanguinem redempcionis
nobis eduxit In vespera de cruce depositus est eadem
hora cum discipulis suis cenauit in die cene et sacramen

tum corporis et sanguinis illis tradidit et tradendo instituit. Eadem etiam hora ipso die resurrectionis discipulis in emaus apparuit et in fractione panis fuit cognitus luce xxiiii°. In completorio vero sepultus fuit. Propter hec igitur privilegia hee hore specialiter sunt deputate. ·A·A·

Sacerdotalis status sublimitas et excellencia eius singulari et precellenti potestate ostenditur. Constituit namque corpus sacratissime domini nostri ihesu christi in quo maxima et singularis potestas notatur. Cum enim sacerdos sit homo et creatura in mortuo creatorem suum quodammodo creat quando officium misse ~~peragit~~ peragit et celebrat teste beato Bernardo in persona sacerdotis sic dicentis. Qui creavit me sine creatura mediante me talis itaque est potestas sacerdotalis quod nulla potestas in celis et in terris post deum sit ei comparabilis. Cum per verba ab eis prolata cooperante spiritu sancto panis in corpus christi transsubstanciatur et uno atque eodem momento deus qui presidet in celo manibus eorum continetur in sacrificio de quo idem beatus Bernardus pulchrius loquitur in hec verba. Credimus quod verum est post deum aliqua potestas non est sicut potestas vestra o sacerdotes vobis adeo concessa. O veneranda sacerdotum dignitas inter quorum manus velut in utero virginis filius dei marie virginis incarnatur. Quod per vos pater et filius et spiritus sanctus mirabiliter operatur. Super hoc tam insigni vestro privilegio stupet celum miratur terra horret infernus contremiscit dyabolus veretur homo veneratur angelica celsitudo quod uno atque eodem momento deus ipse qui presidet in celo vestris manibus est in sacrificio. O venerabilis sanctitudo manuum. O felix exercitium. O veri mundi gaudium ubi prima summis coniungitur cum

xps tractat ypm sacdos dei filiu cuius dilicie sut
ee cu filijs homi[n] li^o ber-

Sacerdos celebraturus missam p^mo se examinet an sit in tantu corpalit^r vigorosus ut sciat inchoatu cotinuare e^t et tade pficere posse. Quare sacdotes hntes t[r]mulas manus uel morbu caducu ul aliq^a alia infirmitate ad celebrandu no sunt admittedi vn q^i in l[itte]ris marie si infirmitas uel morbus ille eis cotinue advenit s[ed] si semel in ano pnt pmitti. Secundo corpalit^r se mudet ut videant ne corpaliter no sint in modi q[uod] scdm scm thoma mudicia cosc[ienti]e mentis ad deu elevacio et mudicia corpalis ad digne comunicate rquiruntur. Quare ob reucrentiam sacrameti cosulit^r sacdoti pillusione nocturna pollute ne celebret de q^a pollucione postea ludia lucidius dicetur. Similiter si quis h[abe]ret manus lutosas no deret cu eisde corpus xpi tractare. Tercio ieiuniu nature custodiat pro quo sciendu q[uod] duplex e ieiuniu s[cilice]t eccl[esi]e et nature. Jeiuniu ne^a est qn nichil sumitur ab ex^a in os q[uod] volutarie pmitti tur intrare stomachu dico notater ab ex^a q^a si saliua deglutiretur no esset fractu ieiuniu ne^e et dico qd volutarie pmittetur intrare corpus q[uia] si sacdos abluedo os aliq^a guttula aque pter intetione et volutate ventre intraret ieiuniu ne^e no frangeret. Jeiuniu vero eccl[esi]e pmittit bn medicina de mane sume^e r an prandiu in necitate ppt' itiracione ita q[uod] ieiuniu eque bn no soluit^r per talem medicinas quo ad meritu q^i ius quo ad essecia bn solu^e. et tale ieiuniu no sufficit ad celebranda missam Sed diceres posito q[uod] sacdos no ieiunus celebret an coficiat dicedu q[uod] sit licet

conuiter peteret hoc habetur vii q i c nichil ubi dicitur
quod nullus post cibum potumque quantulumcumque minimum sumptum missam
facere presumat Quarto requiritur quod nimium orationum consue-
tum et ad que tenetur persoluat unde sicut mortaliter pecca-
ret si an die celebraret [struck] in nocte natalis domini sic ptr qui
si celebrat antequam matutinas dixerit et alias oraciones ad
preparacionem [struck: nec] necessarias secundum consuetudinem ecclesie
mortaliter peccaret Quinto requiritur quod ad minus a media
nocte usque ad diem a cibo et potu se abstineat si vult
celebrare in die ut sit prius cibus sit digestus et quod digestio
magis operatur in sompno ideo oportet si possibile ut naturaliter
sompnum per sex uel septem horas compleat in nocte uel
saltem ad sex horas se abstineat a cibo et potu si illu-
cente die velit celebrare Sexto quod per profundam contricionem
et cordis compunctionem se aptet et preparet de quo venerabilis
hugo sic dicit Triplex est sacrificium genus unum dominici
corporis aliud contriti cordis tercium mortificatione carnis
debet ergo precedere sacrificium humilitatis in mente et
afflictionis in carne ut sequatur deuocio in dominici corporis
consecracione Septimo requiritur ut per confessionis lauac-
rum se expurget non solum a mortalibus sed etiam a
venialibus peccatis Nam non solum indigne sumunt
in mortalibus sed etiam qui de venialibus nolunt penitere
id est qui ex quadam negligencia et incuria de venia-
libus non curat satisfacere et eis remedia [struck]
exhibere vnde bernhardus vel augustinus Quamuis quis non morde-
tur peccato veniali peccandi tamen voluntatem de cetero
non habet Satisfaciat lacrimis et oracionibus de
diuina misericordia et pietate confidens intrepidus
accedat et securus Octauo requiritur quod studi-
ose cogitet et pertractet virtutem et dignitatem
huius sacramenti scilicet recogitet et pertractet quis
sit [struck] quem tractare credit vel quanta bona
consequitur is qui digne accedit et quanta mala is

qui i digne accedit de quibus sup dcm est Aduertant ergo sacerdotes q puritate tie more et reuerencia ad illud sacramenti accedat ad quod xps accessurus qm pati voluit sudorem sanguineum sudauit iquo erit mirabilis sacerdos et sacrificium .A.I.

De indigne conficientibus et sumentibus hoc sacramentum

Indigne conficientes et sumentes corpus xpi grauissime deu offendunt Primu namq cu iuda traditore filiu dei et hois tradunt demonys teste bto gregorio sup illud luce xxii Ve rumtamen manus tradentis me mecu est i mensa sic dicentis Judas xpm tradidit persecuto ribus sic conficiens et sumens corpus xpi indigne tradit illud quantum i se e demonibus du ponit eu i loco locu q e ptate demonu Secundo tales magis peccant q qui crucifixerunt eu am bulantem i terra vn bts augustinus magis m quit deliquunt qui iam regnante i celis contep nunt s indigne tractantes et sumentes corpus xpi q qui crucifixerunt eu du ambulauit i terra Non q sit crucifixores s q i tanti sacramenti indigni confec tores et plurimi tociens preceptores q illi cu semel crucifixerunt Illi igitur i celis regnatem eu crucifigunt eu q dns dicit O peccator noli me aplius affligere peccatis tuis plus eni me ledit vl nus peccatum q vulnus lateris mei hec augs Ad idem bernardus sic dicit heu qd dicam se quida

sacerdotes qui lotis tantum manibus illotis vero cordibus
cruenta consciencia accedunt ad divinum sacrificium comedunt
sine timore et reverencia carnes agni qui presidet in
celo sicud carnes agni que vendit in foro non sicut sacerdo
tes sacrificantes in altari sed sicut carnifices stantes in macello
Tercio tales indigne conficientes et sumentes veluti cul
pabiles erunt ac si Christum indigne occidissent iuxta illud
apostoli Quicumque manducaverit panem hunc et biberit cali
cem domini indigne reus erit corporis et sanguinis domini
Unde Ambrosius Qui indigne Christum sumunt idem ac est
ac si interfecerint et talis iterum eum crucifigit iuxta
illud ad Hebreos VI Rursum crucifigentes filium dei
Si quis qui talem scelus faceret se scilicet Christum ~~crucifi~~ crucifixisse
qui vellet nudis pedibus per totum mundum ambu
lando ad totum tempus vite sue penitenciam agere Quod ergo
debent tales facere qui multociens fecerunt peccatum hunc si
mile Certe huius quod peccatum maximum est et superhorrendum sit peccatum
his qui indigne conficiunt et qui indigne sumunt sacramentum cor
poris et sanguinis domini nostri Ihesu Christi Legitur namque in libro
Anialtalam Quod quia indigne conficiunt ubi nisi bonitas Christi
cui omnia dependent iudicias gladium vltionis sui suspen
derent et temporalem mortem removerent ut perm
itterent ab angelis ad hoc positis ad hoc permitteret nec
mirum quia si gens Iudeorum propter mortem Christi debuit deleri
et interfici sicud fuit factum in Ihrusalem anno post tytum et
Vespasianum quia peccatum indigne conficiencium sibi simile est peccato
eorum qui crucifixerunt Igitur iustissime possent tales
eorum interfici nisi bonitas Christi eos ad penitenciam
sustineret.

An propter nocturnalem polucionem communio sit omittenda

Et

qs

Ad hoc quod digne accedat ad venerabile eu-
charistie sacramentum Prima requiritur primo mundicia conscientie que
tollitur nisi peccatum vel Secundo ne sit ibi immunicio seu
mentis ebitudo Tercio ne ibi sit corporis immundi-
cia Hec ea que contingunt in aliqua pollucione noct-
urnali. quia duo de hiis que primum tantum et secundum hoc
magis et minus impeditur Et ideo distinguendum
est de pollucione unde pollucio nocturnalis est im-
maginacio qua quis in sompnis corrumpitur per seminis e-
mulsionem Et contingit quandoque ex nature superflu-
itate seu exhabundancia materie sed seminalis Et
replecionum vasis seminalibus non valentibus
eam retinere quandoque ex infirmitate et debilitate
virtutis retentive propter debilitatem nervorum sicut in
seminiflius vel [redacted] causa quando homines ieiunat.
et in istis [redacted] non est peccatum sed pocius quedam pena
Et talibus talibus homo relinquitur relinquitur liber
Quandoque contingit ex crapula et hoc prohibet a per-
ceptione corporis christi nisi [redacted] necessitas vel
solempnitas alicuius festivitatis cogat ad
oppositum Quandoque ex ymaginacione vel cogitacione
turpium precedente et hec tamen est peccatum quantum me-
ruit peccatum precedens cogitacio Sed non est cogitacio hu-
ius turpium sine peccato. sicut cum in cogitacione tamen ut
cum quis de talibus esset disputaturus oport-
eret de hiis loquens cogitaret Aliquando est causa cum
veniali peccato sed quando cogitacio ad [redacted] effectum in
sola delectacione contingens sumitur sine consensu

deliberato quicquid est eius mortale sed qui consensus
contingit. Et si dubitatur de consensu an cogitabat
ad casum pollucionis vel non. Et si quis consequenter
aut dubitatur an ex peccato mortali vel veniali pol
lucio accidit abstinere debet. quia teste beato Augusti
no bonarum mentium est ibi culpam agnoscere ubi
culpa non est et habetur ~~[illegible]~~ ad augustinum
expresse invenitur consensum non pollutis et alia
pollucionem sed ymaginacio et delectio in qua ymagi
nacio fuerat erant sine consensu deliberato tunc potest
~~communica~~ communicare si urget necessitas et solemp
nitas festi immineat. Quandoque autem accidit ex illu
sione diabolica [illegible] penitente tunc si illu
sionis que in nobis procedit sed cogitacio et yma
ginacio idem est iudicandum sicut de cogitacione potest
dicte. Si vero non sed opposita ea et frequenter accidit
in diebus in quibus homo debet communicare tunc sig
num est quod diabolus conatur homini auferre fructum
[illegible] in tali ea consultum fuit quondam
cuidam monacho ut legitur in collacioni
bus patrum quod communicaret et ~~[illegible]~~
sic diabolus videns non posse consequi iterum
ab illusione cessavit. Sed quia non potest de faci
li scire ea ex quo contigit pollucio ideo commen
dabilius est et tucius quod in tali die abstineat
propter reverenciam sacramenti. Et quidam dicunt quod debet
abstinere per xxiiii horas quia in tali spacio omnia

reordinata per mentis elevacionem et per corporalem
immundicia commixtio reordinatur nisi necessitas vel
solempnitas immineat que contrarium exigit. Unde q[ue]
quia in omnibus hiis predictis pollucionibus que acciderunt
cum ymaginacione et consulte agendum quia in illis que
sine ymaginacione acciderunt circa nichil videtur pro
Nulla autem dictarum pollucionum est peccatum in se
quia corpus dum imaginacio sit ligata non potest pec
care tamen potest esse signum peccati vel elect[us]. Et ideo semper re
currendum est ad causam pollucionis. Et circa hoc inducitur
quando sit abstinendum a communione et quando non. Ubi de
hoc habentur metrice. Cum non habet noctis pollucio
quam tulisti ~~Cum~~ Obvius aut primo meditatus cul
pe tulisti. Cum non ab est tua si natura superflua col
lat. Aut si debilior vacuo sit ventre resolvit. De
hac materia plene habetur di. vi. c. testamentum et est
canon beati gregorii et ysidori primo sententiarum
capitulo nono est peccatum